Mono

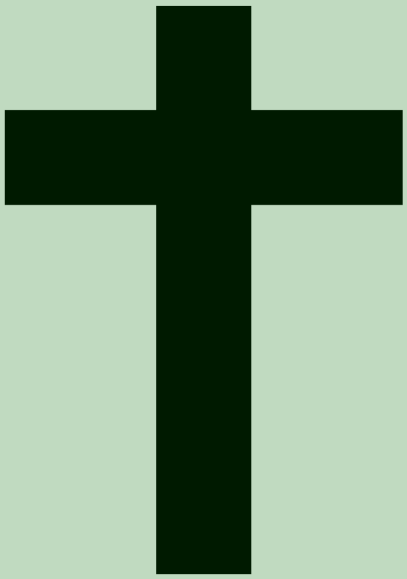

Mono New Testament

Mono
Mono New Testament

copyright © 2020 Wycliffe Bible Translators, Inc. and ACOTBA-SUBO

Language: Mono

Contributor: Association Congolaise Pour la Traduction de la Bible et Alphabetisation - Sukisa Boyinga

All rights reserved.

2025-05-14

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 14 May 2025 from source files dated 14 May 2025
fe1a9e91-0d4a-5969-816d-e467ff6cc983

Contents

MATIE 1
AKWA 53
ROMA 102
KORITI 125
KORITI 147
GALATE 161
EFEZE 170
FILIPO 177
KOLOSE 183
TESALONIKE 189
1 TIMOTE 192
2 TIMOTE 199
TITO 204
FILEMƆ 207
EBRE 209
JAKE 225
1 PETRO 231
2 PETRO 238
1 YOWANE 243
2 YOWANE 249
3 YOWANE 250
YUDA 252
KŒWURŒ 254

Ɔtshɔ O'o nœ Yisu Kristu á Matie sú
Tshatshu o'o

Asœke kœdœ Ɔtshɔ O'o nœ Yisu Kristu á Matie sú. Matie kœdœ lima ayi kœko ngendja lapo á Yisu e lima she, á tshe te anga ayi avwa nœ ye. Matie kœdœ lima uzu Yuda yé anga ɨ'ɨrɨ ye kœdœ ndje Levi. Tshe sú Ɔtshɔ O'onœ asœke fœ Ayuda. Tshe pa adœke Yisu kœdœ adja Ayi kœshe azu á aayi kœgbara o'o gbara lima o'o tœ upu nœ ye utshunœ ala Ongboro Ayo.

Matie yisœ nœ fœ azu adœke Yisu uzu Nazarete kœdœ Masiya, œshe kœdœ ndje gbozu nœ azu Israyele kashe endje vwaratœ endje tœ ye.

Bukunœ kurutshelœtœ ye atake:

- Uwu aata Yisu œdœ ndje kœzu she (1.1–2.24)
- Akwa nœ Yowane ayi kœza batisimu (3.1-12)
- Batisimu nœ Yisu œdœ kœwu lɔsu ye ɓa lœ kpagagasho (3.13–4.11)
- Akwa nœ Yisu ɓa lœ ogo Galilayi (4.12–18.35)
- Ana nœ Yisu ga lœ Yerusaleme (19.1–20.34)
- Lœ udu olo Yisu mindu dœ bisha (7) pa ɔshɔ: Kœwa ngbanga pa ye œdœ kœwo she (21.1–27.66)
- Kœshe Yisu lœ akuzu (28.1-20)

Aata Yisu
(Wu ɓa tœ Luk 3.23-38)

1 Asœke kœdœ ɨ'ɨrɨ aata Yisu Kristu, ata Davidi á tshe dœ ndje ata Abrayamo.

2 Abrayamo zu Izaka, Izaka zu Yakobo, Yakobo zu Yuda œdœ aayanœ.

3 Yuda zu Perese œdœ Zara, ayi endje kœdœ lima Tamare. Perese zu Eserone, Eserone zu Arame.

4 Arame zu Aminadabe, Aminadabe zu Nashone, Nashone zu Salma.

5 Salma zu Boaz, Rahabe kœdœ lima ayinœ. Boaz zu Obede, Luta kœdœ lima ayinœ. Obede zu Yese.

6 Yese zu gbozugo Davidi, yé Davidi zu Salomo tœ yashe á tshe dœ lima awo Uri.

7 Salomo zu Robowame, Robowame zu Abiya, Abiya zu Asafe.

8 Asafe zu Yozafate, Yozafate zu Yorame, Yorame kœdœ ata Oziase.

9 Oziase zu Yotame, Yotame zu Akaze, Akaze zu Ezekiase.

10 Ezekiase zu Manase, Manase zu Amɔ, Amɔ zu Yoziase.

11 Yoziase zu Yekonia œdœ aayanœ dœ lɔndɔ á endje ko lima azu Israyele gu tœnœ ga tshakudu kanga ɓa lœ Babilone.

12 Manda kœko lima azu Israyele gu tœnœ ga tshakudu kanga ɓa lœ Babilone, Yekonia zu Shaletiele, yé Shaletiele zu Zorobabele.

13 Zorobabele zu Abiwude, Abiwude zu Eliyakimi, yé Eliyakimi zu Azore.

14 Azore zu Shadɔke, Shadɔke zu Akimi, yé Akimi zu Eliwude.

15 Eliwude zu Eleazare, Eleazare zu Matane, yé Matane zu Yakobo.

16 Yakobo zu Yozefu akɔ Mareya ayi Yisu, á endje sœ kœ'e she Kristu.

17 Ataa, kœto kpœtœ Abrayamo œrrr ga tœ Davidi, uwu aatazu sœ ndjokpa dœ vana. Kœto kpœtœ Davidi œrrr ga tœ lɔndɔ á endje ko lima azu Israyele gu tœnœ ga tshakudu kanga ɓa lœ Babilone, uwu aatazu sœ ndje ndjokpa dœ vana; yé kœto kpœtœ lɔndɔnœ asœmœ œrrr ga tœ kœzu Kristu, uwu aatazu sœ ndje ndjokpa dœ vana.

Kœzu Yisu Kristu
(Wu ɓa tœ Luk 2.1-7)

18 Ndœ budu kœzu Yisu Kristu sœ atake: Ayinœ dœ Mareya kœdœ lima koje nœ Yozefu. Kashe utshunœ adœke endje ngbɔtœ endje awa bale ga tœ œsœnœ, tshe gbɔ nguzu lœ awa gbɔgbɔ nœ Ɔtshɔ Ɨshirɨ.

19 Koje nœ ye dœ Yozefu kœdœ lima uzu á tshe sœ ndjii, yé tshe yiyi lima kœmɨtshelœ ye ngbɨ fœ azu nene. Tshe yi lima kœkatœ ye tɨ lœ ubunœ.

20 Bata á tshe sœ lima kœgbe atake, anga andjelu nœ Gbozu wuta ga tœ ye lœ ulu œ pa fœ she adœke: «Yozefu,

ata Davidi, awa zaza ɓœ kœza Mareya tœ awo zœ nene. Gbambanœ nene, nguzunœ á sœ lœ ye asœmœ to lœ gbɔgbɔ nœ Ɔtshɔ Ɨshiri.
21 Tshe zu bala gbolo yakoshe yé ɓœ ta i'iri ye Yisu; gbambanœ nene, tshe she bala azu nœ ye lœ ekperœ nœ endje.»
22 Œneke kɔ mbœrœtœ endje ataa mbœrœ o'onœ á Gbozu pa lima lœ awa nœ ayi kœgbara o'o kœmbœrœtœ endje:
23 «Ɔkpɔ yawuru œ gbɔ nguzu yé œ zu
gbolo yakoshe
yé endje ta i'iri ye Emanwele.»
Ádá i'iri Emanwele kœdœ «Ndjaba awa bale dœ azœ.»
24 Lɔkɔ á Yozefu jo, tshe mbœrœtœ ye ɓata á andjelu nœ Gbozu mi lima ndi nœ fœ she, yé œ za Mareya tœ awonœ.
25 Kashe tshe ngbɔngbɔpa gbarœ olo bale dœ she nene œrrr ga tœ kœzu gbolo yakoshe nœ ye ga pa ɔshɔ, yé á Yozefu ta i'iri Yisu ga pa ye.

2

Agbangba kœwusœ ádá angerepe na kœwu Yisu

1 Endje zu Yisu ɓa lœ Beteleme, ɓa lœ ogo Yuda dœ lɔndɔ á Erode dœ́ lima gbozugo. Manda kœzu she, agbangba kœwusœ ádá angerepe to lima ɓa tœ osho á ɔlɔ œ wuta tœnœ yé œ na. Endje yi lima kumu endje ga lœ Yerusaleme,
2 yé á yu adœke: «Gbozugo nœ Ayuda á endje zu she ngɔngɔ sœ kpœta a? 'A wu angerepe nœ ye œ wuta ɓa tœ osho á ɔlɔ œ wuta tœnœ, yé á 'a na kœgote ga utshu ye.»
3 Lɔkɔ á gbozugo Erode djindœ upunœ ataa, tshelœ ɔkɔrɔ ye œdœ œnœ azu ogo Yerusaleme djigi tshanga ye.
4 Tshe vwa osho ndœ agbozu tshapa anganga Ndjaba œdœ aayi kœyisœ awa akwa, yé œ yu endje tœ osho á endje li kœzu Masiya tœnœ.
5 Endje gi fœ she adœke: «Ɓa lœ Beteleme, ɓa lœ ogo Yuda. Gbambanœ nene, œneke á ayi kœgbara o'o su dœke:
6 "Œɓœ Beteleme, lœ ogo Yuda,
ɓœ sœsœ adja teasho ugurutœ tshalakpi á sœ lœ ogo Yuda nene;
gbambanœ nene, gbozunœ á tshe te bala utshu azu nœ mœ, azu Israyele,
œ to ɓa ndœ zœ."»
7 Dœ tœnœ ataa, Erode vwa osho ndœ agbangba kœwusœ ádá angerepe lœ ubunœ yé œ yu endje tœ kœwusœ adja lɔkɔnœ á angerepe wuta lima dœ tœnœ.
8 Manda nœ, tshe vwa endje ga lœ Beteleme dœ kœpa fœ endje adœke: «'E na œ yu osho pa upu nœ gbolo asœmœ dœ ɔtshɔnœ; yé œdœ 'e kœgbɔ she, 'e pandœ nœ fœ mœ adœke œmœ ndje, mœ na kœgote ga utshu ye.»
9 Manda kœdji o'o á gbozugonœ pa fœ endje, endje tetœ awa dœ kœro endje. Ngbewo, endje wu angerepe á endje wu má utshunœ ɓa tœ osho á ɔlɔ œ wuta tœnœ kœna utshu endje, œrrr œ ka ɓa pa osho á gbolonœ sœ lima tœnœ.
10 Endje sœ lima dœ egerœ yanga manda kœwu tœnœ.
11 Endje li ga lœ anda yé œ wu kpengbe gbolo dœ ayinœ, Mareya. Endje gote ga utshu ye yé œ donga she. Endje kɔrɔ gbarœ nœ endje yé œ ko makabo fœ she: Ɔrœ, zuwa yombo œdœ kada mire.
12 Manda nœ, Ndjaba pa fœ endje lœ ulu adœke endje kwakwatœ endje ga ndœ Erode nene. Ataa, endje za anga angbi awa á gu dœ tœnœ ga lœ ogo nœ endje.

Kœkpa dœ Yisu ga lœ Ezipito

13 Lɔkɔ á agbangba kœwusœ ádá angerepenœ asœmœ gu daye, anga andjelu nœ Gbozu bale wuta ga ndœ Yozefu lœ ulu yé œ pa fœ she adœke: «Aafo, œ za kpengbe gbolo dœ ayinœ yé œ kpa dœ endje ga lœ Ezipito. Sœ ɓa zœ œrrr œdœ mœ kœpa fœ ɓœ adœke ɓœ gu yekane. Gbambanœ nene, Erode œ para gbolonœ mbœrœ kœwo she.»
14 Ataa, Yozefu kœalafo, kœza kpengbe gbolonœ œdœ ayinœ potœ ye lœ butshɔ yé á kpa ga lœ Ezipito.

15 Tshe sœ ɓa zœ œrrr ga tœ kuzu
Erode. Œ sœ ataa, mbœrœ á œneke
á Gbozu pandœ nœ lœ awa nœ ayi
kœgbara o'o kœmbœrœtœ endje. Tshe
pandœ nœ adœke: «Mœ e gbolo nœ
mœ adœke tshe wuta lœ Ezipito ye.»

Kœwo aaya agbolo

16 Lɔkɔ á Erode wusœ nœ adœke ag-
bangba kœwusœ ádá angerepe fara
œne, ókó za lima she tɔpanœ kpuru.
Tshe za o'o adœke endje wo ag-
bolo yakoshe á ungu endje sœ ga
tshakudu ungu bisha lakpɨ Beteleme
œdœ lakpɨ á sœ dje ɨndɨrɨnœ para
kɔkɔ. Ungunœ á tshe ka ga panœ
asœmœ sœ lindœ œneke á agbangba
kœwusœ ádá angerepenœ za lima fœ
she.
17 Kɔkɔ asœmœ mbœrœtœ endje
ɓata á ayi kœgbara o'o Yilimiya pa
lima adœke:
18 «Endje dji tshama á sœ kœwuta
tœnœ ɓa lœ ogo Rama,
ɨkɨ œdœ egerœ dɨtshelœma.
Rashele dá sœ kœkɨ agbolo nœ ye,
tshe yiyindœ nœ adœke endje u œne
nene, mbœrœ agbolo nœ ye
tshu kɔ ye.»

Ayozefu fatœ endje kœgu ga lœ ogo Israyele

19 Manda kuzu Erode, anga andjelu
nœ Gbozu bale wuta ga tœ Yozefu lœ
ulu ɓa lœ Ezipito.
20 Tshe pa fœ she adœke: «Aalafo œ
za gbolo œdœ ayinœ potœ zœ yé œ
kwatœ zœ ga lœ ogo Israyele. Gbam-
banœ nene, endjeneke á endje sœ
lima kœpara awa kœwo gbolonœ tshu
ye.»
21 Yozefu áalafo, œ za gbolonœ dœ
pe ayinœ potœ ye, yé á endje gu ga lœ
ogo Israyele.
22 Kashe kœdjindœ nœ adœke
Arkelawose dá te gbozugo Yuda
manda abanœ dœ Erode, awa kœgu
ga zœ za she. Ndjaba yisœ osho fœ
she lœ ulu á tshe gitœ ye á gu ga lœ
ogo Galilayi.
23 Tshe na œ sœ ɓa lœ ongbo á
ɨ'ɨrɨnœ kœdœ Nazarete. Œ sœ ataa
yeka á o'o á aayi kœgbara o'o pa
lima kœmbœrœtœ endje. Endje pa
lima adœke: «Endje e she bala uzu
Nazarete.»

3

Kœyisœrœ nœ Yowane ayi kœza batisimu

(Wu ɓa tœ Mar 1.1-8; Luk 3.1-18; Yow 1.19-28)

1 Dœ lɔndɔnœ asœmœ, Yowane
ayi kœza batisimu wuta lima œ sœ
kœyisœ œrœ ɓa lœ kpagagasho nœ
ogo Yuda adœke:
2 «'E fatshalɔsu 'e, gbambanœ nene,
Ogo gbozu nœ tshalafo ndo ye!»
3 Yowane kœdœ uzu á ayi kœgbara
o'o Isaya pa lima tœ ye lɔkɔnœ á tshe
pa adœke:
«Anga uzu sœ kœta rawa ɓa lœ kpaga-
gasho adœke:
'E guma ala awa Gbozu,
'e yɔrɔ ala awa ye ndjii!»
4 Yowane verœ lima lœba á endje
mbœrœ dœ usu shamo, yé œ i lima
uwu tshapa lœba á endje mbœrœ dœ
ɔkɔ agea ga lœ nguku ye; tshe zɨ lima
ayila yé œ la adja ojoro awaterœ.
5 Azu tshalakpɨ Yerusaleme dœ azu
ogo Yuda kɔ œdœ pe azu ogo kɔ á sœ
mashenga dœ ungu Yɔrdane, na lima
ga ndœ ye.
6 Endje sœ lima kœpandœ ekperœ
nœ endje, yé Yowane sœ lima kœza
batisimu fœ endje ɓa la Yɔrdane.
7 Yowane wu adœke Afarisayi œdœ
Asadukayi ndjoro sœ kœna lima ga
tœ œsœ batisimu nœ ye, tshe pa fœ
endje adœke: «Ukpulu ekpe ayakoro!
Uzu ɗe dá yisœ nœ fœ 'e adœke 'e kpa
awa kœwa ngbanga nœ Ndjaba á ndo
kœna tœnœ a?
8 'E mbœrœ œrœ á sœ kœma adœke
adja 'e fatshalɔsu 'e ye,
9 yé 'e papa mbœrœ 'e dœ tœ 'e nene
adœke: “Abrayamo kœdœ ata azœ.”
Gbambanœ nene, mœ sœ kœmɨndœ
nœ fœ 'e adœke, Ndjaba li kœfa badja
asœke tœ aata Abrayamo!
10 Gonda sœ yindjindjinœ mbœrœ
kœvwa dœ ɔyɔ tɔtœ œshenœ kɔ ye, ɔyɔ
kɔ á elenœ kœgaga nene, endje de yé
œ ko va ga tœ owo.

11 Œmœ, mœ sœ kœza batisimu fœ
'e dœ ungu mbœrœ kœma adœke 'e
yapa ɔtshɔ 'e ye. Kashe tsheneke
á tshe na manda mœ, tshe za bala
batisimu fœ 'e dœ Ɔtshɔ Ɨshiri œdœ dœ
owo. Tshe ropa mœ dœ gbɔgbɔ ye,
mœ lili kœka ga utshu ye dœ pe kœzu
uwu œrada nœ ye nene.
12 Tshe za tshekara kœpe dœ tshelœ
indji ngwarœ ga tshaabrœ ye, yé
tshe mea indji ngwarœ mbœrœ
kœkurutshelœ nœ dœ oforo. Tshe
gumasœ indji ngwarœ ga la kogba,
yé œ ko oforonœ va ga tœ owo neke
á ru nene.»

Batisimu nœ Yisu
(Wu ɓa tœ Mar 1.9-11; Luk 3.21-22)

13 Anga ɔlɔ bale, Yisu to ɓa lœ
Galilayi yé œ ro ɓa ndœ Yowane
ɓa langu Yɔrdane, tshe na ndoo
dœ Yowane mbœrœ adœke tshe za
batisimu fœ œne.
14 Yowane yi lima ndœ kœvwaratœ
ye, yé á pa adœke: «Œmœ dá li má
adœke ɓœ za batisimu fœ mœ, yé ɓœ
kpa na ga ndœ mœ adœke mœ za
batisimu fœ ɓœ a!»
15 Kashe Yisu gi fœ she adœke:
«Yindœ nœ adœke œ mbœrœtœ ye
ngɔngɔnœ asœke ataa. Gbambanœ
nene, mara á li adœke a mbœrœ
œrœ á sœ ndjii dœmœ.» Yé Yowane
kœyindœ nœ ye.
16 Manda kœgbɔ batisimu nœ
Yisu, tshe wuta langu. Kolœ pe dœ
lɔndɔnœ asœmœ, tshalafo kɔrɔ ga pa
ye, tshe wu Ɨshiri nœ Ndjaba œ jerœ
ga pa ye ɓata mbepa.
17 Yé tshama to ɓa lafo œ pa adœke:
«Tsheneke asœke kœdœ Gbolo nœ mœ
á mœ yindœ ye waa, mœ za yanga
nœ mœ kɔ ga ndœ ye.»

4

Djaboro wu lɔsu Yisu
(Wu ɓa tœ Mar 1.12-13; Luk 4.1-13)

1 Manda nœ, Ɨshiri nœ Ndjaba to
Yisu na tœnœ ga lœ kpagagasho
mbœrœ adœke djaboro wu lɔsu ye.
2 Manda kœmbœrœ ɔlɔ zazu
bisha œdœ butshɔ zazu bisha ndœ
kœyotshelœma, Yisu sœ lima dœ ogo.
3 Djaboro, ayi kœwu lɔsu, na ndoo
dœ she yé œ pa adœke: «Œdœ ɓœ
kœdœ Gbolo nœ Ndjaba, pa fœ badja
asœke œ fatœ ye tœ mapa.»
4 Kashe Yisu gi adœke: «Endje sú
ɓa la Buku nœ Ndjaba adœke: "Uzu
œ sœ dœ soro kolœ mbœrœ mapa
nene, kashe dœ o'o kɔ á wuta lœ ama
Ndjaba."»
5 Dœ tœnœ ataa, djaboro na dœ she
œrrr ɓa lœ Yerusaleme á dœ ongbo
á sœ yerœ, œ za she tɔ ɓa pa kumu
Tepelo,
6 á œ pa fœ she adœke: «Œdœ ɓœ
kœdœ Gbolo nœ Ndjaba, i dœ tœ zœ
tshiri ga ati. Gbambanœ nene, endje
sú ɓa la buku nœ Ndjaba adœke:
"Ndjaba œ za awa o'o fœ aandjelu nœ
ye mbœrœ ɓœ,
endje za ɓœ ga ati dœ kane endje
mbœrœ á ɓœ kœzaza ada zœ tɔ badja
nene."»
7 Yé Yisu gi fœ she adœke: «Endje su
ndje ɓa la Buku nœ Ndjaba adœke:
"Wuwu lɔsu Gbozu Ndjaba nœ zœ
nene."»
8 Djaboro kpa ɔ dœ she œrrr ɓa tœ
leta kumu ingiri kaga œ ma ogo gbozu
tshapashɔ djigi dœ ɔtshɔrœ, ndje dœ
mokɔnœ fœ she,
9 yé á pa fœ she adœke: «Mœ
ko œrœnœ asœke kɔ fœ ɓœ œdœ
ɓœ kœgote ga utshu mœ mbœrœ
kœdonga mœ.»
10 Yé Yisu kœgi fœ she adœke:
«Gitœ zœ ga zœ, Satana! Gbambanœ
nene, endje sú ɓa la buku nœ Ndjaba
adœke: "Donga Gbozu Ndjaba nœ zœ,
yé œ za avwala kolœ fœ she tsheba-
bale."»
11 Ndara tœ asœke, djaboro kœkatœ
ye yé. Aandjelu kœgitœ endje ndoo
dœ she, yé á kœtetœ kœmbœrœ akwa
fœ she.

Yisu tetœ kœmbœrœ akwa nœ ye ɓa lœ Galilayi
(Wu ɓa tœ Mar 1.14-15; Luk 4.14-15)

12 Lɔkɔ á Yisu dji adœke endje za
Yowane ayi kœza batisimu ga lœ
kánga, tshe kwatœ ye ga lœ Galilayi.

13 Tshe katœ Nazarete tɨ, œ na
kœsœ ɓa lœ Kaparnawumu, ongbo á
sœ tœ mangu egerœ ungu adanga nœ
Galilayi, ɓa lœ ogo Zabulone œdœ pe
ɓa lœ Nefetali.
14 Œ sœ lima ataa mbœrœ adœke
o'o á ayi kœgbara o'o Isaya pa tœnœ,
kœmbœrœtœ endje. Tshe pa o'onœ
adœke:
15 «Ogo Zabulone œdœ Nefetali,
á sœ tœ awa kœro ga la egerœ ungu
adanga, ɓa kele ungu Yɔrdane,
ogo Galilayi á angbɨ azu sœ lœnœ
asœmœ!
16 Azunœ á endje sœ lœ ubu osho
asœmœ,
wu egerœ ɨngbɨsho!
Mbœrœ endjeneke á endje sœ lœ ubu
osho nœ kuzu,
ɨngbɨsho wuta ga pa endje!»
17 Pe dœ lɔkɔnœ asœmœ, Yisu tetœ
kœyisœ œrœ adœke: «'E yapa ɔtshɔ
'e, gbambanœ nene, Ogo gbozu nœ
tshalafo ndo ye!»

Yisu e ali ayambarœ nœ ye
(Wu ɓa tœ Mar 1.16-20; Luk 5.1-11)

18 Ɔlɔ bale, Yisu sœ lima kœna
tœ mangu egerœ ungu adanga nœ
Galilayi, yé œ wu aayazu bisha,
Shimu á anga ɨ'ɨrɨ ye kœdœ Petro
œdœ ayanœ dœ Andere á endje
dœ lima aayi kœpara ageatshalangu.
Endje sœ lima kœvwi gbanda ɓa la
egerœ ungu adanga.
19 Yisu pa fœ endje adœke: «'E na
manda mœ, mœ fa 'e tœ aayi kœpara
azu.»
20 Pe kpœtœ œsœnœ, endje ka lima
tœ gbanda nœ endje tɨ yé œ na manda
ye.
21 Tshe na lœ ɨngɨrɨnœ, œ kpa
wu anga aayazu bisha, Ayakobo dœ
ayanœ dœ Yowane, endje kœdœ ag-
bolo nœ Zebedayi. Endje sœ lima
lœ agba nœ endje awa bale dœ aba
endje dœ Zebedayi, yé œ sœ lima tœ
kœguma gbanda nœ endje. Yisu e
endje.
22 Pe kpœtœ œsœnœ, endje katœ
agba œdœ aba endje tɨ, yé œ na
manda ye.

Yisu yisœ œrœ yé œ she azu

23 Yisu ro djelœ ogo Galilayi djigi;
tshe sœ lima kœyisœ œrœ ɓa lœ Sin-
agoga para. Tshe sœ lima kœmɨndœ
Ɔtshɔ O'o nœ ogo gbozu yé œ sœ lima
kœshe azu lœ koɓa œdœ lœ gbakɨndɨ
nœ endje kɔ.
24 Upu nœ ye za lima ogo Siri djigi,
yé endje sœ lima kœna dœ azu á endje
sœ lima dœ tshelœ aka koɓa kɔ fœ
she, azu á endje sœ dœ ekpe ɨshirɨ pa
endje, dœ azu á endje sœ dœ koɓa ɔkɔ
œdœ endjeneke á ada endje tshu. Yé
Yisu she lima endje ye.
25 Ukpulu azu ndjoro na lima
manda ye: Endje to lima ɓa lœ
Galilayi, ɓa lœ ogonœ á endje e ɨ'ɨrɨnœ
adœke tshalakpɨ ndjokpa* asœmœ,
dœ azu Yerusaleme ndje dœ ogo
Yuda, œdœ endjeneke ɓa lœ ogo á sœ
ɓa kele ungu Yɔrdane.

5

Yisu yisœ œrœ ɓa pa kaga
(Wu ɓa tœ Mar 3.13; Luk 6.12-13,20)

1 Lɔkɔ á Yisu wu ukpulu azu
asœmœ, tshe ɔ ga pa kaga yé œ sœ
ga atɨ. Ayambarœ nœ ye na ga ɨndɨrɨ
ye,
2 yé á tshe tetœ kœyisœ œrœ fœ
endje adœke:

Adja yanga
(Wu ɓa tœ Luk 6.20-23)

3 «Yanga nœ azu á endje sœ dœ lɔsu
nœ oyo,
gbambanœ nene, Ogo gbozu nœ
tshalafo kœdœ œnœ endje!
4 Yanga nœ azu á endje sœ tœ ɨkɨ,
gbambanœ nene, Ndjaba œ turu
ngola endje!
5 Yanga nœ azu á endje sœ dœ lɔsu
zɨtɨ,
gbambanœ nene, endje gbɔ bala
ogonœ á Ndjaba pa tœnœ!
6 Yanga nœ azu á endje sœ dœ adja
ogo kœmbœrœ œrœ á sœ ndjii,
gbambanœ nene, Ndjaba œ to gbɔgbɔ
kœmbœrœ tœnœ fœ endje!

* **4:25** Tshalakpɨ ndjokpanœ kœdœ ongbo ndjokpa á angbɨ azu sœ lima lœnœ.

7 Yanga nœ azu á endje wu oyo anga endje,
gbambanœ nene, Ndjaba œ wu oyo endje!
8 Yanga nœ azu á lɔsu endje sœ yerœ,
gbambanœ nene, endje wu bala Ndjaba!
9 Yanga nœ azu á endje sœ kœmbœrœ adœke kœsœ gee sœ ugurutœ azu,
gbambanœ nene, Ndjaba œ e endje agbolo nœ ye!
10 Yanga nœ endjeneke á endje sœ kœmbœrœ œrœ kanga fœ endje mbœrœ œneke á sœ ndjii;
gbambanœ nene, Ogo gbozu nœ tshalafo sœ mbœrœ endje!
11 Yanga nœ 'e œ kœsœ adœke azu gu 'e, œ mbœrœ œrœ kanga fœ 'e yé œ pa tshelœ áká ekpe o'o kɔ ga tœ 'e mbœrœ upu nœ mœ.
12 'E mɔtœ 'e yé œ sœ dœ egerœ yanga; gbambanœ nene, œrœ tshangbanœ sœ kœkate 'e tœ egerœnœ ɓa lafo. Kolœ dœ maranœ ataa, endje mbœrœ ndje lima œrœ kanga fœ aayi kœgbara o'o á endje sœ lima utshu 'e.»

Ɨngbiri œdœ Ɨngbisho
(Wu ɓa tœ Mar 9.50; Luk 14.34-35; 8.16; 11.33)

13 «E'e kœdœ ɨngbiri tshapashɔ. Kashe œ kœsœ adœke kœnga ɨngbiri ka lœnœ ye, endje kpa gi ga lœnœ koto o? Endje kpa li kœmbœrœ tœnœ dœ akwa bale nene. Endje za va e ga ushu, yé azu œ na pa nœ dœ ada endje.
14 «E'e kœdœ ɨngbisho tshapashɔ. Ongbo á sœ ɓa pa kaga, œ li kœzatœ ye yiwa tœnœ nene.
15 Endje tata owo ga tœ miinda mbœrœ kœza ga tshakudu losú nene. Kashe endje za ɓa pa gbarœ kœza miinda ga panœ yekane á kœtshi pa azu kɔ á endje sœ lœ anda.
16 Awa bale ndje, œ li adœke ɨngbisho nœ 'e tshi ɓa utshu azu mbœrœ adœke endje wu ɔtshɔrœ á 'e sœ kœmbœrœ tœnœ, yeka á kœdonga Aba 'e á tshe sœ ɓa lafo.»

Kœyisœrœ tœ upu nœ awa akwa

17 «'E gbegbe adœke mœ na kœwo awa akwa œdœ aayi kœgbara o'o nene. Mœ nana kœwo tœnœ œ wo nene, kashe mœ na adœke œneke á endje pa kœmbœrœtœ endje.
18 Mœ mɨndœ nœ fœ 'e dœ adjapu adœke: Bata œndœ tshalafo dœ pe tshapashɔ sœpe kœdɨ tœnœ, tshakanea a'eara uwu mbeti œneke á endje sú ala buku nœ awa akwa œ 'ɨ nene œrrr ga tœ adœke œrœ kɔ mbœrœtœ ye yekane.
19 Mbœrœ tœnœ ataa, œdœ uzu kœvwaratœ ye kœlɨsœ anga awa o'o teasho lœ awa akwanœ asœke yé á sœ kœyisœ nœ fœ anga azu adœke endje mbœrœ ndje awa bale, uzunœ asœmœ œ dœ bala aya uzu ɓa lœ Ogo gbozu nœ tshalafo. Kashe uzu á tshe lɨsœ awa akwanœ yé á yisœ nœ fœ anga azu adœke endje lɨsœ nœ, uzunœ asœmœ œ dœ bala egerœ uzu ɓa lœ Ogo gbozu nœ tshalafo.
20 Mœ sœ kœpa fœ 'e adœke, œdœ 'e kœsœsœ kœmbœrœ œrœ á sœ ndjii kœropa œnœ aayi kœyisœ awa akwa œdœ Afarisayi nene, 'e li kœli ga lœ Ogo gbozu nœ tshalafo nene.»

Kœyisœrœ tœ upu nœ ókó
(Wu ɓa tœ Mar 11.25; Luk 12.57-59)

21 «'E dji adœke endje pa lima fœ aata azœ adœke: "Bœ wo uzu nene. Uzu kɔ á tshe wo yanganœ, œ li adœke endje na dœ she ga utshu aayi kœwa ngbanga."»
22 Yé œmœ, mœ mɨndœ nœ fœ 'e adœke: «Uzu kɔ á tshe kœsœ dœ ókó ga tœ ayanœ, œ li adœke endje na dœ she ɓa utshu aayi kœwa ngbanga. Uzu á tshe kœgu ayanœ adœke: "Wusœrœ wu", œ li adœke endje na dœ she ɓa lœ anda kœwa ngbanga nœ azu nœ Ndjaba*. Uzu á tshe kœgu ayanœ adœke: "Iyi sœ lœ kumu zœ!" Œ li adœke endje vwi she ga lœ lifelo.»

* **5:22** Ukpulu aayi kœwa ngbanga nœ azu nœ Ndjaba dá Ayuda e lima tœnœ Sanedre

23 Œdœ ɓœ kœna kœkatœ makabo
nœ zœ ga pa ndaba fœ Ndjaba, á ɓœ
gbetshelœ zœ ɓa zœ adœke aya zœ sœ
dœ o'o ga tœ zœ,
24 katœ makabo nœ zœ tɨ
kpœtœmœ, ɓa utshu ndabanœ yé
œ na utshunœ œ guma tshagurutœ
zœ dœ aya zœ, yeka á kœna kœkatœ
makabonœ fœ Ndjaba.
25 «Œdœ ɓœ kœsœ dœ upu dœ
yanga zœ, pa avwara katsha adœke
ɓœ djitœ zœ dœ she damba á 'e sœpe
tœ ala awa. Œdœ ɓœ kœmbœmbœrœ
ataa nene, tshe za ɓœ ga utshu ayi
kœwa ngbanga, ayi kœwa ngbanga œ
za ɓœ fœ aprusu, yé aprusunœ œ za
ɓœ vwi ga lœ kánga.
26 Mœ mɨndœ nœ fœ ɓœ dœ adjapu
adœke, œdœ endje kœvwi ɓœ ga lœ
kánga, œrrr ɓœ ko ngendja á endje dɨ
fœ ɓœ para kɔkɔ yekane á wuta.»

Kœyisœrœ tœ upu nœ kœpara awo uzu

27 «'E dji o'o á endje pa lima adœke:
“Bœ para awo uzu nene.”
28 Yé œmœ, mœ mɨndœ nœ fœ
'e adœke: uzu kɔ á tshe kœsœ
kœtondœ awo yanganœ dœ ala nœ
kœyindœsho, tshe para she ye dœmœ.
29 Yé œdœ ɓœ kœsœ kœli ga lœ
ekperœ mangba ala zœ á sœ ga tœ
kuni zœ, œ li adœke ɓœ vwata œ za
vwi'i lœ ɨngɨrɨnœ tœ zœ. Gbambanœ
nene, œ sœ dœ ɔtshɔnœ mbœrœ ɓœ
adœke anga œrœ kote zœ bale ndɨ, tœ
œsœnœ adœke endje za undu zœ djigi
vwi ga lœ lifelo.
30 Œdœ ɓœ kœsœ kœli ga lœ
ekperœ mangba kuni zœ, œ li adœke
ɓœ de œ za vwi'i lœ ɨngɨrɨnœ tœ zœ.
Gbambanœ nene, œ sœ dœ ɔtshɔnœ
mbœrœ ɓœ adœke anga tshakala
kane zœ bale ndɨ, tœ œsœnœ adœke
endje za undu zœ djigi vwi ga lœ
lifelo.»

Kœyisœrœ tœ upu nœ kœkurutshelœ totœ

(Wu ɓa tœ Mat 19.9; Mar 10.11-12; Luk 16.18)

31 «Endje kpa pa lima adœke: “Œdœ
uzu kœkatœ awonœ tɨ, œ li adœke
tshe za mbeti kœkurutshelœ totœ fœ
she.”
32 Yé œmœ, mœ mɨndœ nœ fœ 'e
adœke: Uzu kɔ á tshe katœ awonœ tɨ
mbœrœ á tshe mbœrœ angba budu
tshakane ye nene, tshe vwa yashenœ
asœmœ ndœ kœmbœrœ angba budu.
Yé uzu kɔ á tshe to yashe á akɔnœ
katœ ye tɨ, tshe mbœrœ ndje angba
budu dœ yashenœ asœmœ.»

Kœyisœrœ tœ upu nœ kœwa ɨgɨ

33 «'E kpa dji o'o á endje pa lima
fœ aata azœ. Endje pa lima adœke:
“Wawa ɨgɨ zœ ndœ wala nene, kashe
mbœrœ œrœ á ɓœ wa ɨgɨ zœ ɓa utshu
Gbozu Ndjaba tœ upunœ.”
34 Yé œmœ, mœ pa fœ 'e adœke 'e
wawa ɨgɨ 'e bale nene. 'E wawa dœ
ɨ'ɨrɨ tshalafo nene; gbambanœ nene,
œtœnœ kœdœ ngande tshagbozu nœ
Ndjaba.
35 'E wawa ɨgɨ 'e dœ ɨ'ɨrɨ ɔshɔ nene;
gbambanœ nene, œtœnœ kœdœ
osho kœsœ á Ndjaba œ ko ada ye
ga tœnœ. 'E wawa ɨgɨ 'e dœ ɨ'ɨrɨ
Yerusaleme nene; gbambanœ nene,
œtœnœ kœdœ ongbo nœ egerœ
Gbozugo.
36 Adja wawa ɨgɨ zœ bale dœ kumu
zœ nene; gbambanœ nene, ɓœ li
kœmbœrœ adœke anga sukumu zœ
bale wuta tœ imbinœ too tœ ubunœ
nene.
37 Pa kolœnœ “Œ” œ kœdœ “Œ”, yé
“œ̃œ̃” œ kœdœ “œ̃œ̃”. Œneke kɔ á ɓœ
kpa ko ga pa nœ asœmœ, œ to ɓa ndœ
Satana.»

Kœyisœrœ tœ upu nœ kœgi ekperœ mangba ekperœ

(Wu ɓa tœ Luk 6.29-30)

38 «'E dji œneke á endje pa lima
adœke: “Uzu kœsu ala zœ, ɓœ su ndje
ala ye; yé uzu kœkɔ iji zœ, ɓœ kɔ ndje
iji ye.”
39 Yé œmœ, mœ pa fœ 'e adœke 'e
gigi ekperœ fœ uzu á tshe mbœrœ
ekperœ fœ 'e nene. Œdœ uzu kœda
baga zœ ga tœ kuni, fa œnœ gele fœ
she yé tshe kpa da ndje.
40 Œdœ uzu kœtɔ meza pa zœ fœ
ayi kœwa ngbanga adœke œne za lœba
okoro nœ zœ tœ zœ ye, ka ndje tœ
yɔgbɔdɔ lœba nœ zœ tɨ fœ she yé tshe
za ndje.

41 Œdœ uzu kœza ɓœ dœ ɔgbɔ
adœke ɓœ za gbarœ œ gi dœ œne
mangba uwu ada kutu bale, za
gbarœnœ œ gi dœ she mangba uwu
ada kutu bisha.
42 To œrœ fœ uzu á tshe esho ndœ
œrœ tœ zœ. Œdœ uzu kœ'esho ndœ
kuɗa ɓa ndœ zœ, vwavwaratœ zœ tœ
kœza fœ she nene.»

Kœsœ dœ kœyindœsho ga ndœ ay-ingba
(Wu ɓa tœ Luk 6.27-28,32-36)

43 «'E dji œneke á endje pa lima
adœke: “Yindœ yanga zœ yé œ
yiangba yingba zœ.”
44 Yé œmœ, mœ pa fœ 'e adœke 'e
yindœ ayingba 'e, yé œ za avwala
fœ Ndjaba mbœrœ endjeneke á endje
sœ kœmbœrœ œrœ kanga fœ 'e,
45 yeka á 'e kœwuta agbolo nœ Aba
'e á tshe sœ ɓa lafo. Gbambanœ nene,
tshe sœ kœmbœrœ adœke ɔlɔ nœ ye
tɔ ga pa aayi kœmbœrœ ekperœ dœ
aayi kœmbœrœ ɔtshɔrœ. Tshe sœ
kœmbœrœ ndje adœke yavuru ni ga
pa azu á endje sœ ndjii dœ azu á
endje sœsœ ndjii nene.
46 Gbambanœ nene, œdœ 'e kœyi
kolœ ndœ azu á endje yindœ 'e, œrœ
tshangbanœ á 'e gbɔ kœdœ gaɗe?
Aayi kœko ngendja lapo mbœmbœrœ
ndje dœ tœ endje atamœ nene a?
47 Œdœ 'e kœsœ kœbala kolœ aaya
'e, 'e gbe adœke 'e mbœrœ egerœ œrœ
a? Azu á endje wuwusœ Ndjaba nene
mbœmbœrœ ndje atamœ nene a?
48 Ataa, Aba 'e ɓa lafo sœ yerœ, e'e
ndje 'e sœ ɓata she.»

6

Kœyisœrœ tœ upu nœ kœto œrœ fœ aayi oyo

1 «Ala 'e gbɔ tœ mara á 'e sœ
kœmbœrœ dœ akwa nœ Ndjaba tœ
ala azu kane. 'E mbœmbœrœ ɔtshɔrœ
á Ndjaba yindœ nœ kolœ adœke azu
wu 'e nene. Œdœ 'e kœmbœrœ ataa,
'e gbɔ œrœ tshangba nœ ɓa ndœ Aba
'e á tshe sœ ɓa lafo asœmœ nene.
2 Ataa, lɔkɔ á ɓœ kœto œrœ fœ ayi
oyo, ɓiɓi dœ itshi adœke ala azu kɔ sœ
ga tœ zœ nene, ɓata á awulapatshɔ œ
mbœrœ ɓa lœ Sinagoga œdœ ɓa tœ
ala awa. Endje sœ kœmbœrœ ataa
adœke azu donga œne. Mœ mɨndœ
nœ dœ adjapu fœ 'e adœke: Endje gbɔ
œrœ tshangba œnœ endje ye.
3 Kashe œɓœ, œdœ ɓœ kœto œrœ
fœ ayi oyo, mbœmbœrœ adœke gele
zœ wusœ œneke á kuni zœ mbœrœ
nene.
4 Ataa, œ li adœke œrœnœ á ɓœ
to asœmœ sœpe lœ ubunœ. Yé Aba
zœ á tshe wu œrœ á mbœrœtœ endje
lœ ubunœ, œ gi œrœ tshangbanœ fœ
ɓœ.»

Kœyisœrœ tœ upu nœ kœza avwala
(Wu ɓa tœ Luk 11.2-4)

5 «Œdœ 'e kœsœ kœza avwala fœ
Ndjaba, 'e sœsœ ɓata awulapatshɔ
nene. Endje yindœ nœ adœke œne li
ɓa lœ Sinagoga too œne wuta ɓa lœ
shangbeda awa, œ ka dœ ada œne
yeka á kœza avwala adœke azu kɔ
kœwu œne. Mœ pa fœ 'e dœ ad-
japu adœke: Endje gbɔ œrœ tshangba
œnœ endje ye.
6 Kashe œɓœ, œdœ ɓœ kœyindœ
kœza avwala, li ga lœ gbɔshɔ nœ zœ œ
tshu manda ga tœnœ, yé œ za avwala
fœ Aba zœ á tshe sœ ɓa zœ ɓa tœ osho
á sœ lœ ubunœ. Yé Aba zœ á tshe
wusœ œrœ kɔ á sœ lœ ubunœ, œ gi
œrœ tshangba nœ fœ ɓœ.»
7 «Œdœ 'e kœsœ kœza avwala,
'e papa o'o œrrr ɓata azu á endje
wuwusœ Ndjaba nene œ pa. Endje
sœ kœgbe adœke œdœ œne kœpa
o'o œrrr dá Ndjaba œ dji œne dœ
ɔtshɔnœ.
8 'E mbœmbœrœ ɓata endje nene;
gbambanœ nene, Aba 'e wusœ œneke
á 'e sœ dœ ogonœ utshunœ adœke 'e
yu she tœnœ.
9 'E wu mara á li adœke 'e za dœ
avwala:
“Aba 'a á ɓœ sœ ɓa lafo,
kaka azu kɔ wusœ nœ adœke ɨ'ɨrɨ zœ
sœ yerœ.
10 Kaka Ogo gbozu nœ zœ na,
kaka gbetshelœ nœ zœ mbœrœtœ
endje ɓa pa ɔshɔ
ɓata á mbœrœtœ endje ɓa lafo.
11 To rœgo á li adœke 'a zɨ kpesheke fœ
'a.

12 Djerœndœ ekperœ nœ 'a,
ɓata 'a djerœ ndje ndœ ekperœ nœ endjeneke á endje mbœrœ fœ 'a.
13 Yé kakatœ 'a tɨ adœke 'a li ga lœ kœwu lɔsu nene,
kashe vwara 'a lœ ekperœ.
[Gbambanœ nene, œɓœ kœdœ Gbozu, á ɓœ sœ dœ gbɔgbɔ œdœ mokɔ waa dœ waa. Ame.]”
14 «Yé œdœ 'e kœdjerœndœ ekperœ nœ azu, Aba 'e á tshe sœ ɓa lafo œ djerœ ndje ndœ ekperœ nœ 'e.
15 Kashe œdœ 'e kœdjedjerœndœ ekperœ nœ azu nene, Aba 'e œ djerœndœ ekperœ nœ 'e á 'e mbœrœ bale nene.»

Kœyisœrœ tœ upu nœ kœyotshelœma

16 «Lɔkɔ á 'e kœsœ kœyotshelœma 'e, 'e sœsœ dœ oyo ɓata á awula-patshɔ œ mbœrœ nene. Endje sœ kœndɨ tshatshu endje dœ mara adœke azu kɔ wusœ nœ adœke œne sœ kœyotshelœma œne. Mœ mɨndœ nœ fœ 'e dœ adjapu adœke: Endje gbɔ œrœ tshangba œnœ endje ye.
17 Kashe œɓœ, œdœ ɓœ kœsœ kœyotshelœma zœ, djutɔ tshatshu zœ, yé œ da kada,
18 mbœrœ azu kœwuwusœ nœ adœke ɓœ sœ kœyotshelœma zœ nene. Kashe kolœ Aba zœ á tshe sœ ɓa zœ lœ ubunœ, œshe dá wusœ nœ. Œdœ ɓœ kœmbœrœ ataa, Aba zœ á tshe wu œrœ á sœ lœ ubunœ asœmœ, œ to œrœ tshangbanœ fœ ɓœ.»

Kœyisœrœ tœ upu nœ kœgbɔrœ ɓa lafo
(Wu ɓa tœ Luk 12.33-34)

19 «'E ngbɔngbɔɓa kœgbɔrœ tsha-pashɔ asœke nene. Gbambanœ nene, ɓa zœ akɔkɔ œ zɨ, ngbandji œ ndɨ kotenœ yé aayi angba œ kavwa manda œ zɨangba nœ ye.
20 Kashe 'e ngbɔɓa kœgbɔrœ ɓa lafo. Gbambanœ nene, ɓa zœ œdœ akɔkɔ œ zɨ nene, œdœ ngbandji œ ndɨ nene, yé aayi angba gugu ndje tœ kœkavwa manda á kœzɨ angbanœ nene.
21 Gbambanœ nene, osho á kœgbɔrœ nœ zœ sœ tœnœ, lɔsu zœ œ sœ ndje kpœtœmœ.»

Miinda nœ undu uzu
(Wu ɓa tœ Luk 11.34-36)

22 «Ala uzu kœdœ miinda nœ undu ye. Œdœ ala zœ kœsœ dœ ɔtshɔnœ, undu zœ djigi œ sœ lœ ɨngbɨsho.
23 Kashe œdœ ala zœ kœsœ dœ koɓa, undu zœ djigi œ sœ lœ ubu osho. Ataa, œdœ ɨngbɨsho á sœ lœ zœ kœdœ ubu osho, ubu oshonœ asœmœ kpa sœ narɨ!»

Ndjaba too ngendja
(Wu ɓa tœ Luk 16.13; 12.22-23)

24 «Uzu bale lili kœmbœrœ akwa fœ agbozu bisha nene. Gbambanœ nene, œdœ tshe kœyiangba anga bale, tshe yindœ udu anga. Tshe kœzatœ ye fœ anga bale, tshe tɨtœ ye tœ udu anga. 'E lili kœmbœrœ akwa fœ Ndjaba yé œ kpa za ndje tœ 'e fœ ngendja nene.»

A za lɔsu azœ djigi fœ Ndjaba
(Wu ɓa tœ Luk 12.22-31)

25 «'E wu ádánœ á mœ mɨndœ nœ fœ 'e adœke: 'E zaza lɔsu 'e ga lafo tœ upu nœ kœzɨrœ œdœ kœndjorœ á 'e gbe dœ tœnœ mbœrœ soro 'e nene, too kœgbe dœ lœba á 'e yindœ kœverœ ga tœ kote 'e nene. Soro uzu roropa kœzɨrœ nene a? Yé undu uzu roropa lœba nene a?
26 'E tondœ ayanu kane. Endje lulu ngwarœ nene, œ kɔkɔ ndje œrœ nene yé œ gugu dœ kogba kœgumasœ rœgo ga lœnœ nene, kashe Aba 'e á tshe sœ ɓa lafo sœ kœto kœzɨrœ fœ endje. 'E roropa endje nene a?
27 Œɗe ugurutœ 'e, lœ kœgbetshelœ ye, dá li kœza anga olo bale ga pa olo soro ye a?
28 «Yé mbœrœ gaɗe á 'e sœ kœza lɔsu 'e ga lafo tœ upu nœ lœba a? 'E wu mara á ndɔkɔ leyɔ œ wuta dœ tœnœ ɓa lœ kɨndɨ kane: Œ sœ kœmbœrœ akwa nene, œ sœ ndje kœsu lœba nene.
29 Kashe mœ pa fœ 'e adœke, Salomo á tshe dœ́ lima ayi kœgbɔrœ waa, veverœ lima lœba bale ɓata anga ndɔkɔ leyɔnœ asœke nene.
30 Ndjaba dá verœ lœba kpesheke ga tœ gusu á sœ lœ kɨndɨ yé ɓa mbatsha owo œ ju. Œdœ Ndjaba

kœmbœrœ ataa ga tœ a'eara ɔyɔ, tshe lili kœko lœba fœ 'e kœropa nœ nene a? E'e kœdœ azu á kœyindœrœ nœ 'e sœ teasho!
31 'E zaza lɔsu 'e ga lafo tœ kœyutœ 'e nene adœke: "'A zɨ gaɗe? 'A ndjo gaɗe? 'A verœ lœba gaɗe?"
32 Azu á endje wuwusœ Ndjaba nene dá para œrœnœ asœmœ kɔ. Kashe Aba 'e á tshe sœ ɓa lafo wusœ nœ adœke 'e gbe dœ tœnœ kɔ.
33 'E para utshunœ Ogo gbozu nœ Ndjaba, œdœ œrœ á sœ ndjii ɓa utshu Ndjaba, yé udu œrœ kɔkɔ, Ndjaba œ to fœ 'e.
34 Ataa, 'e zaza lɔsu 'e ga lafo tœ upu nœ œrœ á mbœrœtœ endje ɓa mbatsha nene. Tshambatsha sœ ndje dœ upu nœ ye. Olo bale dœ bale sœ dœ o'o nœ ye.»

7

'E wawa ngbanga pa anga 'e nene (Wu ɓa tœ Luk 6.37-38,41-42)

1 «'E wawa ngbanga pa uzu bale nene, mbœrœ á Ndjaba kœwawa ndje ngbanga pa 'e nene.
2 Gbambanœ nene, Ndjaba œ wa ngbanga pa 'e ɓata á 'e wa ga pa anga 'e. Adja mara œrœ á 'e li dœ anga 'e dá tshe li ndje dœ 'e.
3 Mbœrœ gaɗe á ɓœ sœ kœtondœ oforo ebe á sœ lœ ala aya zœ yé á gbegbe dœ maɓaya á sœ lœ ala zœ nene a?
4 Koto á ɓœ pa fœ aya zœ adœke: "Kaka mœ tshakavwa oforo ebe á sœ lœ ala zœ", andaa maɓaya sœ lœ œnœ zœ a?
5 Wulapatshɔ, tshakavwa maɓaya á sœ lœ ala zœ asœmœ utshunœ œ wu osho ngbɨ yeka á kœtshakavwa oforo ebe á sœ lœ ala aya zœ.
6 «'E toto œrœ neke á sœ yerœ fœ ayavoro nene. Œdœ 'e kœmbœrœ ataa, endje fatshelœtœ endje tœ 'e œ lo 'e. 'E koko agbɔ œrœ tshelœ ɨgɨ nœ 'e va fœ akɔso nene kparawa adœke endje kœzurutshelœ nœ nene.»

'E kœyɔndœ œrœ, endje to fœ 'e ye (Wu ɓa tœ Luk 11.9-13)

7 «'E kœyɔndœ œrœ, endje to fœ 'e ye; 'e kœpara œrœ, 'e gbɔ ye; 'e kœnge manda, endje kɔrɔ fœ 'e ye.
8 Gbambanœ nene, uzu kɔ á tshe yɔndœ œrœ, endje to fœ she; tsheneke á tshe para œrœ, tshe gbɔ; yé tsheneke á tshe nge manda, endje kɔrɔ fœ she.
9 Œɗe ugurutœ 'e dá za badja fœ gbolo nœ ye œdœ tshe kœyɔndœ kœzɨrœ a?
10 Too œdœ tshe kœyu she ndœ ageatshalangu, tshe za yakoro fœ she a?
11 Ataa, œdœ 'e á 'e dœ akpe azu, 'e wusœ kœto ɔtshɔrœ fœ agbolo nœ 'e, yekane Aba 'e á tshe sœ ɓa lafo kœtoto ɔtshɔrœ fœ endjeneke á endje yɔndœ nœ ɓa ndœ ye nene a?
12 «'E mbœrœ fœ anga 'e ɓata œneke á 'e yindœ nœ adœke endje mbœrœ fœ 'e. Asœ kœdœ œneke á awa akwa œdœ aayi kœgbara o'o nœ Ndjaba yisœ nœ.»

Awa bisha (Wu ɓa tœ Luk 13.23-24)

13 «'E li tœ aya manda. Gbambanœ nene, manda kœro ga ndœ kuzu sœ tœ egerœnœ, awa kœ li ga zœ sœ ndje ngbɨ yé azu á endje ro tœnœ lœ ndjoro.
14 Kashe manda nœ soro á ka nene sœ teasho, awa á ro ga zœ mi dœ gusu yé azu kœro tœnœ mɨmɨ.»

Aayi kœgbara o'o nœ wala (Wu ɓa tœ Mat 12.33; Luk 6.43-44)

15 «'E sœ dœ gbɔdjela tœ aayi kœgbara o'o nœ wala. Gbambanœ nene, endje sœ kœna ga ndœ 'e ɓata apata kashe lɔsu endje sœ ɓata lɔsu amuru á endje wo osho.
16 'E wusœ endje mbœrœ akwa tshelœ endje. Gbambanœ nene, endje kɔkɔ ɔtshɔ leyɔ ɓa tœ ekpe ɔyɔ nene, endje kɔkɔ ndje ele fige ɓa tœ batima nene.
17 Ɔtshɔ ɔyɔ kɔ sœ kœzu ɔtshɔ elenœ, yé ɔyɔ á sœ dœ koɓa sœ kœzu ndje elenœ tœ ekpenœ.
18 Ɔtshɔ ɔyɔ lili kœzu elenœ tœ ekpenœ nene, yeka ɔyɔ á sœ dœ koɓa œ zu ndje ɔtshɔ elenœ nene.

19 Ɔyɔ kɔ á elenœ kœgaga nene,
endje de yé œ ko va ga tœ owo.
20 Ataa, 'e wusœ aayi kœgbara
o'o nœ wala mbœrœ akwa tshelœ
endje.»

Kœwusœ adja ayambarœ
(Wu ɓa tœ Luk 6.46; 13.25-27)

21 «Œ dœ́dœ́ uzu kɔ á tshe e mœ
adœke: “Gbozu, Gbozu”, dá li ga
lœ Ogo gbozu nœ tshalafo nene,
kashe kolœ endjeneke á endje sœ
kœmbœrœ œrœ á Aba mœ á tshe sœ
ɓa lafo yindœ nœ, dá li ga zœ.
22 Dœ lɔkɔnœ asœmœ, azu ndjoro
œ pa bala adœke: “Gbozu, Gbozu”, 'a
gbara lima o'o dœ ɨ'ɨrɨ zœ; 'a gɔrɔ lima
ekpe ɨshirɨ dœ ɨ'ɨrɨ zœ; 'a mbœrœ lima
afá ndjoro dœ ɨ'ɨrɨ zœ!
23 Yé mœ pa bala ngbɨ fœ endje
adœke: “Mœ wuwusœ 'e bale nene,
e'e dœ́ aayi kœmbœrœ ekperœ, 'e
gitœ 'e tœ ala mœ!”»

Anda bisha
(Wu ɓa tœ Luk 6.47-49)

24 Yisu kpa pa adœke: «Uzu kɔ á
tshe kœdji o'o á mœ totœ kœpa tœnœ
asœke yé á za ga tœ akwa, tshe sœ
ɓata uzu nœ kœwusœrœ á tshe mɔ
anda nœ ye ga pa badja.
25 Yavuru ni, ungu sú yé egerœ
yugu na œ za kpɨkpɨkpɨ, kashe an-
danœ tete nene. Gbambanœ nene,
endje mɔ lima kiti andanœ ga pa
badja.
26 Kashe uzu kɔ á tshe kœdji o'o
á mœ totœ kœpa tœnœ asœke yé á
kœzaza ga tœ akwa nene, tshe sœ ɓata
ayi ɨndɨ á tshe mɔ anda nœ ye ga pa
mindu.
27 Yavuru ni, ungu sú, egerœ yugu
na œ za andanœ yé œ kavwa 'uru ga
atɨ.»

Tshagbozu nœ Yisu
(Wu ɓa tœ Mar 1.22; Luk 4.32)

28 Lɔkɔ á Yisu yi lima sœ œrœnœ á
ka, azu kɔ ka lima tœ ama ndje tɨ ɔsɔ
tœ mara kœyisœrœ nœ ye.
29 Gbambanœ nene, tshe yiyi lima
sœ œrœ ɓata aayi kœyisœ awa akwa
nœ endje nene, kashe tshe yi lima sœ
nœ ɓata uzu á tshe sœ dœ tshagbozu.

8

Yisu she anga ayi boroma bale
(Wu ɓa tœ Mar 1.40-45; Luk 5.12-16)

1 Yisu sœ lima kœtara kaga gu tœnœ
yé ukpulu azu sœ kœna manda ye.
2 Yé anga ayi boroma bale gitœ ye
ndoo dœ she œ gote ga utshu ye, œ pa
adœke: «Gbozu, œdœ ɓœ kœyindœ nœ,
ɓœ mbœrœ adœke mœ wuta yerœ.»
3 Yisu yi kane ye, œ goro she yé œ
pa adœke: «Mœ yindœ nœ adœke ɓœ
wuta yerœ ye.» Petœ œsœnœ, tshe
wuta yerœ lœ boroma nœ ye.
4 Yé Yisu kœpa fœ she adœke:
«Mesho! Papandœ nœ fœ uzu bale
nene. Kashe gu œ matœ zœ fœ
nganga Ndjaba yé œ to tokóró ɓata
á Moyize pa lima ndœ nœ, mbœrœ
kœma fœ azu kɔ adœke ɓœ wuta yerœ
ye.»

Yisu she ayi akwa nœ gbozu tshapa aturugu
(Wu ɓa tœ Luk 7.1-10; Yow 4.43-54)

5 Lɔkɔ á Yisu sœ lima kœli ga lœ
Kaparnawumu, anga gbozu tshapa
aturugu tshelœ Roma na ndoo dœ
she œ kɨ fœ she
6 adœke: «Gbozu, ayi akwa nœ mœ
lo ɓa sœnda, ada ye tshu tshakudu ye
yé tshe sœ kœwu oyo tɔpanœ kpuru.»
7 Yisu pa fœ she adœke: «A gu dœ́
mœ she she.»
8 Kashe gbozu tshapa aturugunœ
gi adœke: «Gbozu, mœ sœsœ ɓata azu
á ɓœ li anda nœ endje nene. Œdœ
ɓœ kœyindœ nœ, pa kolœ o'o bale, ayi
akwa nœ mœ œ she ye.
9 Gbambanœ nene, œmœ ndje, mœ
sœ dœ agbozu tshapa mœ yé mœ
dœ́ ndje gbozu tshapa aturugu. Œdœ
mœ kœpa fœ anga bale adœke: “Na”,
ngbewo tshe na. Œdœ mœ kpa kœpa
fœ anga adœke: “Na ga mœ”, ng-
bewo tshe na ga ndœ mœ. Yé œdœ
mœ kœpa fœ anga ayi akwa nœ mœ
adœke “mbœrœ œneke”, ngbewo tshe
mbœrœ.»
10 Lɔkɔ á yisu dji o'o á gbozu tshapa
aturugu sœmœ pa, tshe katœ ama
ye tɨ ɔsɔ œ pa fœ azu á endje sœ
lima kœna manda ye adœke: «Mœ sœ

kœmɨndœ nœ fœ 'e dœ adjapu adœke, mœ gbɔgbɔ anga mara kœyindœrœ asœke ndœ anga uzu bale lœ Israyele nene.
11 Mœ sœ kœpa ndje fœ 'e adœke, azu ndjoro œ to ɓa tœ osho á ɔlɔ œ wuta tœnœ œdœ ɓa tœ osho á ɔlɔ œ li tœnœ, yé œ gbɔ osho kœsœ ɓa pa ndaba ɓa lœ Ogo gbozu nœ tshalafo awa bale dœ Abrayamo, dœ Izaka œdœ pe Yakobo.
12 Kashe endjeneke á li ma lima adœke endje kœli ga lœ Ogo gbozu nœ Ndjaba, endje vwi endje ga lœ ubu osho ɓa shu. Yé ɓa zœ, endje kɨ œ zɨ tshelœ daji endje.»
13 Yé Yisu kœpa fœ gbozu tshapa aturugunœ adœke: «Gu ga ndœ zœ, Ndjaba mbœrœ œneke á ɓœ yɔndœ nœ liaka kœyindœrœ nœ zœ ye.» Yé kolœ dœ ada ɔlɔnœ asœmœ, ayi akwa nœ gbozu tshapa aturugu she ye.

Yisu she aayi koɓa ndjoro
(Wu ɓa tœ Mar 1.29-34; Luk 4.38-41)

14 Manda nœ, Yisu na ɓa lœ anda nœ Petro, œ gbɔ ayi mbeyanœ, tshe lo ga atɨ dœ koɓa biwa.
15 Tshe za kane ye, yé koɓa biwanœ katœ ye yé. Ayi mbeya Petro áafo œ tetœ kœmbœrœ akwa fœ Yisu.
16 Dœ lɔndɔ á ɔlɔ li, endje na dœ azu ndjoro á ekpe ɨshirɨ sœ pa endje fœ Yisu. Tshe gɔrɔ ekpe ɨshirɨ pa azunœ asœmœ dœ o'o ama ye, yé œ she ndje anga aayi koɓa kɔ.
17 Tshe mbœrœ lima ataa mbœrœ o'onœ á Isaya ayi kœgbara o'o nœ Ndjaba pa lima kœmbœrœtœ endje. Tshe pa lima adœke: «Œshe dá ko gbakɨndɨ nœ azœ yé á ko koɓa nœ azœ ga pa ye.»

Azu á endje gbe kœna manda Yisu
(Wu ɓa tœ Luk 9.57-62)

18 Lɔkɔ á Yisu wu ukpulu azu á endje ndɨvwɨrɨ lima she, tshe za o'o fœ ayambarœ nœ ye adœke œne zu ɓa ɨtshi egerœ ungu adanga.
19 Anga ayi kœyisœ awa akwa gitœ ye ndoo œ pa fœ she adœke: «Ayi kœyisœrœ, mœ na manda zœ tœ osho kɔ á ɓœ na tœnœ.»
20 Yisu gi fœ she adœke: «Angbangewo sœ dœ anda nœ endje ɓa lœ ɔshɔ, yé ayanu sœ ndje dœ koma endje ɓa lafo, kashe Gbolo nœ uzu gugu dœ osho kœlo tœnœ nene.»
21 Anga yambarœ nœ Yisu bale pa fœ she adœke: «Gbozu, za awa fœ mœ, mœ na œ shi aba mœ utshunœ yekane.»
22 Yé Yisu kœgi fœ she adœke: «Na manda mœ, yé œ katœ akuzu endje shi akuzu nœ endje.»

Yisu rá yugu
(Wu ɓa tœ Mar 4.35-41; Luk 8.22-25)

23 Yisu ɔ ga lœ agba yé ayambarœ nœ ye ro awa bale dœ she.
24 Ngbangi atake, ndavuru yugu za gu tœnœ kpɨkpɨkpɨ pa egerœ ungu adanga, lokonœ na yé ungu yi lima kœtu ga lœ agba. Kashe Yisu lo lima œnœ ye yé.
25 Ayambarœ gitœ endje ndoo dœ she, á jo she lœ olo dœ kœpa dœ ɔgbɔ adœke: «Gbozu, she azœ kane! A tshu ke a!»
26 Yisu gi fœ endje adœke: «Mbœrœ gaɗe á 'e sœ dœ awaa? Kœyindœrœ nœ 'e sœ teasho! Yé tshe kœaafo á kœra yugu œdœ egerœ ungu adanganœ, osho kœyi tá.» 27 Azu kɔkɔ kɨtœ œsœnœ yé œ sœ lima kœpa adœke: «Uzunœ asœke kœdœ ɗe? Tshe sœ kœpa o'o fœ yugu œdœ fœ ungu yé œ sœ kœdji o'o ama ye!»

Yisu she azu bisha á ekpe ɨshirɨ sœ pa endje
(Wu ɓa tœ Mar 5.1-20; Luk 8.26-39)

28 Lɔkɔ á Yisu yi kumu ye ɓa atshi egerœ ungu adanga, ɓa lœ ogo nœ Agadaraye, azu bisha á ekpe ɨshirɨ sœ pa endje to ɓa pa udu yé œ na gu tœnœ ga ndœ ye. Endje nga lima waa dœ mara adœke uzu bale œ li kœsɔ dœ awanœ asœmœ nene.
29 Endje tetœ kœta rawa adœke: «Yisu Gbolo nœ Ndjaba, ɓœ yindœ kœmbœrœ œrœ gaɗe tœ 'a a? Ɓœ na ɓa ke kœgaga kumu 'a a? Olo nœ 'a lili damba nene.»
30 Andaa egerœ ukpulu akɔso sœ lima kœpara kœzɨrœ ndoo kpœmœ.

31 Aekpe ɨshirɨnœ dɨ tshelœma endje fœ Yisu adœke: «Œdœ ɓœ kœyindœ kœgɔrɔ 'a, vwa 'a, 'a li ga lœ ukpulu akɔso asœ.»
32 Yé Yisu kœpa fœ endje adœke: «'E na zœ!» Endje wuta lœ azu asœmœ yé œ na œ li ga lœ akɔso. Ngbewo akɔso sœmœ ndjoro to ɓa pa kaga 'uru 'uru 'uru dœ ɔrɔ tra tœnœ œrrr ga la egerœ ungu adanga, yé œ nduru kɔ ye.
33 Azu á endje sœ lima kœgbɔndœ akɔsonœ kpa ye. Endje kpagu ɓa lœ ongbo œ mɨndœ œrœ kɔ á mbœrœtœ endje ga tœ azu sœmœ bisha á ekpe ɨshirɨ sœ pa endje fœ azu.
34 Yé azu tshelœ ongbonœ para kɔkɔ wuta kœgbɔtœ endje dœ Yisu. Lɔkɔ á endje wu she, endje kɨ fœ she adœke tshe gitœ ye lœ ogo nœ œne ye.

9

Yisu she uzu á ada ye tshu (Wu ɓa tœ Mar 2.1-12; Luk 5.17-26)

1 Yisu ɔ ga lœ agba, œ zu egerœ ungu adanga yé œ gu ga lœ ongbo nœ ye.
2 Endje za anga uzu á ada ye tshu, á tshe lo ga pa kelekpa, na tœnœ fœ she. Lɔkɔ á Yisu wu kœyindœrœ nœ azunœ asœmœ, tshe pa fœ uzunœ á ada ye tshu adœke: «Sœ dœ gbɔgbɔ, gbolo nœ mœ! Mœ djerœndœ ekperœ nœ zœ ye!»
3 Kœdji atamœ, anga aayi kœyisœ awa akwa tetœ kœpa ugurutœ endje dœ tœ endje adœke: «Uzu asœke sœ kœgu œsœ Ndjaba!»
4 Kashe Yisu wu lima sœ gbetshelœ nœ endje yé œ pa fœ endje adœke: «Mbœrœ gaɗe á 'e sœ dœ ekpe gbetshelœ tœ lɔsu 'e ata a?
5 Œdœ mœ kœpa adœke: “Mœ djerœndœ ekperœ nœ zœ”, too mœ kœpa ndje adœke: “Aalafo œ na ana”, o'o neketa dá dœ ɔgbɔ o'o a?
6 Kashe mœ yindœ nœ adœke 'e wusœ nœ adœke: Gbolo nœ uzu sœ dœ gbɔgbɔ pa ɔshɔ tœ kœdjerœndœ ekperœ.» Manda nœ, tshe kœpa fœ uzu á ada ye tshu asœmœ adœke: «Aalafo, za kelekpa nœ zœ yé œ gu ga ndœ zœ!»
7 Uzunœ asœmœ kœalafo á kœgu ga lœ anda nœ ye.
8 Lɔkɔ á ukpulu azu wu ataa, awa litœ endje yé endje tetœ kœdonga Ndjaba tœ mara gbɔgbɔ neke á tshe to fœ azu.

Yisu e Matie (Wu ɓa tœ Mar 2.13-17; Luk 5.27-32)

9 Yisu katœ tshakpœmœ tɨ yé œ tetœ kœro tœnœ, ngbewo œ wu anga uzu a ɨ'ɨrɨ ye kœdœ Matie á tshe sœ ga atɨ ɓa lœ anda kœko ngendja lapo. Tshe pa fœ she adœke: «Na manda mœ!» Matie áalafo yé œ na manda ye.
10 Manda nœ, Yisu sœ lima kœzɨrœ ɓa sœnda nœ Matie. Aayi kœko ngendja lapo ndjoro dœ pe azu kœmbœrœ ekperœ sœ lima kœzɨ œrœ awa bale dœ she œdœ ayambarœ nœ ye.
11 Afarisayi wu lima ataa œ yu ayambarœ nœ ye adœke: «Mbœrœ gaɗe á ayi kœyisœrœ nœ 'e œ zɨ œrœ tœ œsœnœ bale dœ aayi kœko ngendja lapo œdœ dœ azu kœmbœrœ ekperœ a?»
12 Yisu dji endje yé œ pa adœke: «Uzu á tshelœ ɔkɔ ye sœ yerœ gbegbe dœ monganga nene, kashe aayi koɓa dá gbe dœ she.
13 'E gu œ para ádá o'o á endje sú ɓa la buku nœ Ndjaba adœke: “'E sœ dœ lɔsu nœ kœwu oyo ga ndœ azu, œtœnœ dá mœ yindœ nœ, kashe tokóró nene.” Gbambanœ nene, mœ nana mbœrœ kœ'e azu neke á endje sœ ndjii nene, kashe mœ na mbœrœ aayi kœmbœrœ ekperœ.»

Yisu tœ upu nœ kœyotshelœma (Wu ɓa tœ Mar 2.18-22; Luk 5.33-39)

14 Ayambarœ nœ Yowane ayi kœza batisimu na ga ndœ Yisu yé œ yu she adœke: «Mbœrœ gaɗe á a'a œdœ Afarisayi, 'a sœ kœyotshelœma 'a kpala kpala yekane á ayambarœ nœ zœ mbœmbœrœ ataa nene a?»
15 Yé Yisu gi fœ endje adœke: «'E gbe adœke azu á endje e endje ndœ

angbo totœ œ sœ dœ oyo dœ lɔkɔ á ayi kœto yashe sœ kpœtœ œsœnœ bale dœ endje a? Œ œ̃ nene! Kashe manda nœ œrrr, lɔkɔ á endje kœza she tshakane endje dá endje yotshelœma endje.

16 «Yé Yisu kpa kœpa fœ endje adœke uzu bale zaza tafo lœba œ pi ga pa ongboronœ nene. Gbambanœ nene, tafo ndœma lœbanœ œ suru tshelœ ongboronœ, yé ogoronœ œ kpa sœ dœ egerœnœ.
17 Endje susu tafo ipi ga lœ ongboro anga nene. Atamœ nene, tshelœ anga œ 'u, ipinœ œ tu, yé anganœ œ ndɨ ye. Kashe endje sú tafo ipi ga lœ tafo anga, atamœ œrœ bale œ ndɨ nene.»

Anga yawuru yuda œdœ anga yashe koɓa indji
(Wu ɓa tœ Mar 5.21-43; Luk 8.40-56)

18 Lɔkɔ á Yisu sœ kœpa o'onœ asœmœ fœ endje ataa, anga gbozu nœ Ayuda yikumu ye œ gote ga utshu ye, yé œ pa adœke: «Yawuru nœ mœ tshu ngɔngɔnœ asœke, kashe na œ to kane zœ ga pa ye yé tshe sœ dœ soro.»
19 Yisu áalafo yé endje te manda ye, œshe dœ pe ayambarœ nœ ye.

20 Andaa anga yashe bale á tshe sœ lima kœwu oyo dœ koɓa indji manda ungu ndjokpa dœ bisha, na djaga-manda Yisu œ goro ama lœba ye.
21 Tshe sœ lima kœpa ɓa lœ ye adœke: «Œdœ mœ kœgoro kolœ ama lœba nœ ye, mœ she ye.»
22 Kashe Yisu fatœ ye œ wu she yé á pa adœke: «Sœ dœ gbɔgbɔ yawuru nœ mœ! Kœyindœrœ nœ zœ she ɓœ ye.» Yé kolœ dœ ada ɔlɔnœ asœmœ, yashenœ she lœ koɓa nœ ye yé.

23 Yisu wuta ɓa lœ anda nœ gbozunœ asœmœ. Lɔkɔ á tshe wu aayi kœ'uru ngbake œdœ ukpulu azu á endje sœ kœta rawa,
24 tshe pa adœke: «'E wuta ga shu, gbambanœ nene, yawurunœ asœke tshutshu nene. Tshe sœ tœ olo.» Kashe endje sœ lima kœmɔ she.
25 Lɔkɔ á endje gɔrɔ ukpulu azunœ ga ushu, Yisu li ɓa tœ osho á gbolonœ sœ tœnœ, œ za kane ye yé tshe áalafo.
26 Yé o'onœ za tshelœ ogo djigi.

Yisu she aayibula bisha
27 Lɔndɔ á Yisu katœ tshakpœtœmœ tɨ á sœ kœro tœnœ, anga aayibula bisha te manda ye dœ rawa adœke: «Wu oyo 'a, Gbolo nœ Davidi!»
28 Lɔkɔ á Yisu wuta ɓa lœ anda, aayibulanœ bisha na ndoo dœ she yé tshe yu endje adœke: «Adja 'e yindœ nœ adœke mœ mbœrœ ala 'e œ kɔrɔ a?» Endje gi fœ she adœke: «Œ̃, Gbozu.»
29 Yisu to kane ye ga pa ala endje yé œ pa adœke: «Kaka œ mbœrœtœ ye fœ 'e liaka kœyindœrœ nœ 'e.»
30 Yé ala endje kɔrɔ. Á Yisu kœpa fœ endje dœ ɔgbɔ adœke: «'E dji mœ dœ ɔtshɔnœ, 'e papandœ nœ fœ uzu bale nene!»
31 Kashe endje wuta, œ pandœ o'o nœ Yisu lœ ogonœ djigi.

Yisu she uzu bale á tshe papa o'o nene
(Wu ɓa tœ Luk 11.14-15)

32 Lɔkɔ á endje yi lima ndœ kœwuta tœnœ, endje na dœ anga uzu á tshe papa o'o nene fœ she. Tshe sœ lima dœ ekpe ɨshirɨ pa ye.
33 Yé Yisu gɔrɔ ekpe ɨshirɨnœ pa ye, á tshe tetœ kœpa o'o. Ukpulu azu kɨ lima tœ œsœnœ, œ pa adœke: «'A wuwu ɓalima mara anga œrœ atake bale lœ Israyele nene!»
34 Kashe Afarisayi pa lima adœke: «Gbozu tshapa aekpe ɨshirɨ dá to gbɔgbɔ kœgɔrɔ dœ ekpe ɨshirɨ fœ she asœmœ!»

Yisu wu oyo ukpulu azu
(Wu ɓa tœ Mar 6.6b,34; Luk 10.2)

35 Yisu na lima dje lœ ongbo œdœ dje lakpɨ kɔ, tshe sœ lima kœyisœ œrœ ɓa lœ Sinagoga nœ endje. Tshe sœ lima kœyisœ Ɔtshɔ O'o nœ Ogo gbozu nœ Ndjaba yé œ sœ lima kœshe azu lœ aka koɓa kɔ œdœ lœ gbakɨndɨ kɔ.
36 Kœwu ukpulu azu, tshe sœ lima dœ oyo tœ lɔsu ye. Gbambanœ nene, endje mɔ lima lœ gbetshelœ nœ endje

yé œ gugu lima dœ gbɔgbɔ nene ɓata apata á aayi kœgbɔndœ endje gugu nene.
37 Yé tshe kœpa fœ ayambarœ nœ ye adœke: «Leyɔ doro ndjoro lœ kɨndɨ, kashe aayi akwa ngbangba nene.
38 Ataa, 'e kɨ fœ ayengɔ kɨndɨnœ adœke tshe kpa vwa anga aayi akwa mbœrœ kœkɔ tœnœ.»

10

Aayi avwa ndjokpa dœ bisha (12)
(Wu ɓa tœ Mar 3.13-19; Luk 6.12-16)

1 Yisu e ayambarœ nœ ye ndjokpa dœ bisha asœmœ, œ to gbɔgbɔ kœgɔrɔ dœ ekpe ɨshirɨ fœ endje adœke endje kœgɔrɔ dœ endje yé œ she azu lœ aka koɓa kɔ dœ lœ gbakɨndɨ kɔ.
2 Ɨ'ɨrɨ aayi avwanœ ndjokpa dœ bisha dœke: Utshunœ kœdœ Shimu á anga ɨ'ɨrɨ ye kœdœ Petro œdœ ayanœ dœ Andere. Ajake dœ Yowane á endje kœdœ agbolo nœ Zebedayi,
3 Filipo œdœ Bartelemi, dœ Toma, dœ Matie ayi kœko ngendja lapo, dœ Jake gbolo nœ Alefe, dœ Tade,
4 dœ Shimu* uzu kanana, dœ Yudasi Isikariote, œshe á tshe ka Yisu.

Yisu vwa aayi avwa nœ ye ndjokpa dœ bisha
(Wu ɓa tœ Mar 6.7-13; Luk 9.1-6)

5 Yisu vwa aayi avwanœ ndjokpa dœ bisha dœ kœza 'o fœ endje adœke: «'E nana œ li ga lœ ogo nœ angbɨ azu nene, 'e lili ndje ga lœ ongbo nœ azu Samariya nene.
6 Kashe 'e na ga ndœ apata á endje djingili awa á endje dœ́ azu Israyele.
7 Tœ awa na tœnœ, 'e mɨndœ o'o adœke: “Ogo gbozu nœ tshalafo ndo ye!”
8 'E she aayi koɓa, 'e mbœrœ adœke akuzu kpa kwatœ endje ga lœ soro, 'e mbœrœ adœke aayi boroma wuta yerœ, 'e gɔrɔ ekpe ɨshirɨ. Ɓata á 'e gbɔgbɔ lœ awa nœ ngendja nene, 'e toto ndje lœ awa nœ kœ'esho ndœ ngendja nene.
9 Adja 'e zaza ɔrœ too anga langere ngendja bale ga lœ uwu tœ 'e nene,
10 too ngbade kœna dœ ana nene. 'E koko lœba okoro bisha nene, œdœ œrada, œdœ tshɔngbɔlɔ potœ 'e nene. Gbambanœ nene, ayi akwa li kœgbɔ œrœ tshangba akwa nœ ye.
11 «Lɔkɔ á 'e kœwuta ga lakpɨ too ga lœ anga ongbo, 'e para uzu neke á tshe li kœza osho kœsœ fœ 'e dœ ɔtshɔnœ, yé œ sœ kpœndœ ye kpœtœmœ œrrr ga tœ kœkatœ tsha-lakpɨnœ asœmœ tɨ.
12 Lɔkɔ á 'e kœli ga lœ anda nœ uzu, 'e pa adœke: “Kœsœ gee sœ dœ 'e.”
13 Œdœ azu tshasœndanœ kœza osho kœsœ fœ 'e, kœsœ gee nœ 'e œ sœ dœ endje. Kashe œdœ endje kœzaza osho kœsœ fœ 'e nene, 'e gi kœsœ gee nœ 'e pa endje ye.
14 Yé œdœ azu anga tshalakpɨ bale too anga tshasœnda bale kœvwaratœ endje tœ kœza osho kœsœ fœ 'e, too tœ kœdji o'o ama 'e ye, 'e katœ tshakpœtœmœ tɨ, yé œ gɔrɔ trusha tshada 'e tɨ kpœtœmœ.
15 Mœ sœ kœpa dœ adjapu fœ 'e adœke, dœ lɔkɔnœ á Ndjaba œ wa ngbanga pa azu, azu ogonœ asœmœ œ gbɔ djofele kœropa œnœ azu Sodomo dœ Gomora.

Œrœ kanga á sœ kœna tœnœ
(Wu ɓa tœ Mar 13.9-13; Luk 21.12-17)

16 «'E wu! Mœ sœ kœvwa 'e ɓata apata ɓa ugurutœ amuru. 'E sœ dœ gbɔdjela ɓata ayakoro yé œ sœ dœ ɔmɔ lɔsu ɓata ambepa.
17 Ala 'e gbɔ tœ azu. Gbambanœ nene, endje ko 'e na tœnœ ga utshu aayi kœwa ngbanga nœ azu nœ Ndjaba yé œ sɔ 'e dœ ndjapa ɓa lœ Sinagoga nœ endje.
18 Endje ko ndje 'e bala tɔ ɓa utshu agboro agbozu œdœ pe agbozugo mbœrœ á 'e kœdœ azu nœ mœ. Ataa, œ za awa fœ 'e adœke 'e pa o'o tœ upu nœ mœ fœ endje, azunœ œdœ endje á endje dœ́dœ́ Ayuda nene asœmœ.

* **10:4** Shimunœ asœke sœ lima ugurutœ azu á endje para lima awa kœgbɔ lipanda lœ ogo nœ endje.

19 Lɔkɔ á endje kœto 'e na tœnœ ɓa
tœ osho kœwa ngbanga, 'e tətə ləsu 'e
tœ mara á 'e gi dœ o'o nene. Gbam-
banœ nene, dœ ada ɔlənœ asœmœ,
endje to o'o á li adœke 'e pa fœ 'e.
20 Œ dœédœé 'e dá pa o'onœ nene,
kashe ɨshirɨ nœ Aba 'e œ pa o'o lœ 'e.
21 «Ayazu œ va ɔtɔ ayanœ adœke
endje wo she, yé aba kœzu uzu œ
mbœrœ ndje ataa fœ gbolo nœ ye;
agbolo œ yiangba aayi kœzu endje yé
œ ko endje adœke endje wo endje ye.
22 Azu para kɔkɔ œ yiangba 'e
mbœrœ ɨ'ɨrɨ mœ kashe uzu á tshe shi
gbɨ œrrr ga tœ ndɔngɔlɔnœ, Ndjaba œ
she she.
23 Œdœ endje kœmbœrœ œrœ
kanga fœ 'e ɓa lœ anga ongbo bale, 'e
kpa ga lœ anga angbɨnœ. Mœ pa fœ
'e dœ adjapu adœke, Gbolo nœ uzu
œ na, damba 'e nana dje lœ ongbo
Israyele kɔkɔ nene.
24 «Yambarœ bale roropa ayi
kœyisœrœ fœ she nene, yé ayi akwa
roro ndje pa gbozu nœ ye nene.
25 Kashe yambarœ œ sœ dœ
yanga œdœ endje kœwu she ɓata ayi
kœyisœrœ nœ ye, yé ayi akwa œ sœ
ndje dœ yanga œdœ endje kœwu she
ɓata gbozu nœ ye. Œdœ azu kœna
œrrr á e ayengɔ anda Belezebula†, ɨ'ɨrɨ
gaɗe dá endje e ga tœ azu tshasœnda
nœ ye a?»

Uzu á endje li kœkpawa ye (Wu ɓa tœ Luk 12.1-27)

26 «Awa uzu bale zaza 'e nene. Œrœ
neke kɔ á zatœ endje yiwa tœnœ œ
matœ endje ngbɨ ga shu, yé œneke kɔ
á sœ lœ ubunœ, azu œ wusœ nœ kɔ.
27 O'o á mœ sœ kœpa fœ 'e lœ
ubunœ asœmœ, 'e pa tshandœnœ dœ
ɔlɔ, yé angba o'o á endje sœ kœpa ga
lœ utu 'e, 'e pandœ nœ ngbɨ ga shu.
28 'E kpakpa awa azu á endje wo
undu uzu kashe á endje lili kœwo
ɨshirɨ uzu nene; 'e kpa awa Ndjaba á
tshe li kœwo undu uzu œdœ ɨshirɨ ye
ɓa lœ lifelo.
29 Endje kaka a'eara ayanu bisha
ndœ kœgbɔ langere ngendja bale
nene a? Andaa, anga bale ugurutœ
endje œ te ga tœ ɔshɔ nene œdœ Aba
'e kœyiyindœ nœ nene.
30 Kashe e'e, œdœ sukumu 'e, Nd-
jaba dɨ kɔ.
31 Mbœrœ tœnœ ataa, 'e sœsœ dœ
awa nene, gbambanœ nene, 'e ropa
a'eara ayanu ye.»

Kœpa o'o tœ upu nœ Yisu utshu azu (Wu ɓa tœ Luk 12.8-9)

32 «Uzu kɔ á tshe yindœ nœ ɓa tœ
ala azu adœke œne kœdœ yambarœ
nœ mœ, mœ yi ndje ndœ ye ɓa utshu
Aba mœ á tshe sœ ɓa lafo adœke œshe
kœdœ uzu nœ mœ.
33 Kashe tsheneke á tshe 'ea mœ ɓa
utshu azu, mœ 'ea ndje she ɓa utshu
Aba mœ á tshe sœ ɓa lafo.»

Kœsœ gee nene kashe ɨngɨrɨ yakamba (Wu ɓa tœ Luk 12.51-53; 14.26-27)

34 «'E gbegbe adœke mœ na mbœrœ
kœza kœsœ gee ɓa pa ɔshɔ nene. Mœ
nana mbœrœ kœza kœsœ gee nene,
kashe mœ na dœ ɨngɨrɨ yakamba.
35 Adjapu, mœ na kœkurutshelœ
gbolo yakoshe dœ abanœ, yawuru
dœ ayinœ, yashe dœ yinɨnœ dœ
yashe.
36 Uzu dœ uzu œ sœ dœ ayingba ye
lœ anda nœ ye.
37 Uzu á tshe yindœ abanœ too ay-
inœ kœropa mœ, tshe lili kœdœ uzu
nœ mœ nene. Uzu á tshe kœyindœ
gbolo yakoshe too gbolo yawuru nœ
ye kœropa mœ, tshe lili kœdœ uzu nœ
mœ nene.
38 Uzu á tshe kœza kurushi nœ ye yé
á na manda mœ nene, tshe lili kœdœ
uzu nœ mœ nene.
39 Uzu á tshe kœyindœ kœgbɔndœ
soro ye, œ yiwatœ ye yé. Kashe
tsheneke á tshe kœyindœ kœtshu
mbœrœ mœ, tshe sœ dœ soro.»

Kœgi tshangba œrœ (Wu ɓa tœ Mar 9.41)

40 «Uzu neke á tshe kœza osho kœsœ
fœ 'e, dá tshe za ndje fœ mœ ye. Uzu
neke á tshe kœza osho kœsœ fœ mœ,
dá tshe za ndje fœ tsheneke á tshe
vwa mœ.

† **10:25** Belezebula kœdœ ɨ'ɨrɨ djaboro á tshe dœ gbozu tshapa aekpe ɨshirɨ.

41 Uzu á tshe kœza osho kœsœ
fœ anga ayi kœgbara o'o nœ Ndjaba
mbœrœ á tshe kœdœ ayi kœgbara o'o
asœmœ, tshe gbɔ œrœ tshangbanœ
ɓata á Ndjaba sœ kœto fœ ayi kœgbara
o'o. Yé tsheneke á tshe za osho kœsœ
fœ uzu á tshe sœ ndjii mbœrœ á tshe
kœdœ uzu ndjii utshu Ndjaba, tshe
gbɔ ndje œrœ tshangbanœ ɓata uzu á
tshe sœ ndjii.
42 Mœ mɨndœ nœ dœ adjapu fœ
'e adœke, uzu kɔ á tshe su ungu
kœndjoondjo, œdœ œ kœdœ yashi zɨtɨ
ungu tshebabale fœ anga aya gbolo
lœ agbolonœ asœke mbœrœ á tshe
dœ́ yambarœ nœ mœ, Ndjaba œ to
œrœ tshangbanœ fœ she.»

11

Yowane ayi kœza batisimu vwa azu fœ Yisu

(Wu ɓa tœ Luk 7.18-35)

1 Lɔndɔ á Yisu za o'o fœ ayambarœ
nœ ye ndjokpa dœ bisha á ka, tshe
katœ tshakpœtœmœ tɨ œ ro kœyisœ
œrœ œdœ kœmɨndœ Ɔtshɔ O'o nœ Nd-
jaba dje lœ ongbo nœ endje.
2 Andaa, Yowane ayi kœza batisimu
sœ lœ kánga, yé tshe djindœ o'o akwa
á Kristu sœ kœmbœrœ tœnœ, ngbewo
á vwa anga ayambarœ nœ ye
3 kœyu Yisu adœke: «Œɓœ kœdœ
tsheneke á tshe sœ kœna tœnœ a, too
'a kate anga angbɨ uzu?»
4 Yé Yisu kœgi fœ endje adœke: «'E
gu œ pandœ œneke á 'e dji yé á wu fœ
Yowane adœke:
5 Aayibula tetœ kœwu osho, aayi
gbada na ana, aayi boroma wuta
yerœ, aayi bitu dji o'o, akuzu kwatœ
endje ga lœ soro, yé endje mɨndœ
Ɔtshɔ O'o fœ aayi oyo.
6 Yanga nœ uzu á tshe kakatœ
kœyindœrœ nœ ye ga ndœ mœ
nene!»
7 Lɔndɔ á ayambarœ nœ Yowane gu
da ye, Yisu tetœ kœpandœ Yowane fœ
ukpulu azu adœke: «Œrœ gaɗe dá 'e
na kœwu tœnœ ɓa lœ kpagagasho a?
A'eara ɔyɔ á yugu sœ kœmea tœnœ a?
Œ œ̃ nene.
8 Yé œrœ gaɗe dá 'e na kœwu tœnœ
a? 'E na kœwu anga uzu á tshe verœ
ɔtshɔ lœba a? Œ œ̃ nene, azu á endje
verœ ɔtshɔ lœba sœ ɓa lœ anda nœ
agbozugo.
9 Yé ataa, œrœ gaɗe dá 'e na kœwu
tœnœ a? 'E na kœwu ayi kœgbara o'o
a? Œ, mœ mɨndœ nœ dœ adjapu fœ
'e adœke tshe ropa ayi kœgbara o'o ye.
10 Gbambanœ nene, Yowane ayi
kœza batisimu kœdœ uzu á endje sú
o'o tœ upu nœ ye ɓa la buku nœ Nd-
jaba adœke: “Mœ vwa ayi avwa nœ
mœ utshu zœ mbœrœ kœguma ala
awa zœ.”
11 Mœ mɨndœ nœ dœ adjapu fœ
'e adœke, ugurutœ azu tshapashɔnœ
asœke kɔ, anga uzu bale á tshe ropa
Yowane ayi kœza batisimu gugu
nene. Andaa, tsheneke á tshe sœ
teasho ɓa lœ Ogo gbozu nœ tshalafo
ropa ye yé.
12 Kœto tœ lɔkɔ á Yowane ayi kœza
batisimu wuta kœyisœ œrœ œrrr ga
tœ kpesheke, Ogo gbozu nœ tshalafo
to toro kœgerœ tœnœ. Aayi gbɔgbɔ dá
sœ kœpara awa nœ kœgbɔtœ nœ.
13 Aayi kœgbara o'o kɔ œdœ awa
akwa, gbara o'o œrrr ga tœ Yowane.
14 Yé œdœ 'e kœyindœ kœwusœ nœ
dœ ɔtshɔnœ, Yowane kœdœ Eliya á
endje pa lima ndœ kœna she.
15 Kaka uzu á tshe kœsœ dœ utu,
tshe dji!
16 «Mœ li azu nœ tshakpesheke dœ
azu ɗe? Endje liili dœ agbolo á endje
ka ɓa la wutu kœka œrœ yé á sœ kœpa
o'o ugurutœ endje adœke:
17 “'A 'uru ngbake fœ 'e, kashe 'e vivi
ipi nene! 'A ɓi itshi kuzu fœ 'e, kashe
'e kɨkɨ nene.”
18 Gbambanœ nene, Yowane ayi
kœza batisimu na yé œ vwaratœ ye
tœ kœzɨ œrœ œdœ kœndjo ipi, endje
pa adœke: “Tshe sœ dœ ekpe ɨshirɨ pa
ye!”
19 Gbolo nœ uzu na œ sœ kœzɨ
œrœ yé œ sœ kœndjo ipi, endje sœ
kœpa adœke: “'E wu makœzɨrœ,
mœndjondjo. Anganœ kœdœ kolœ
aayi kœko ngendja lapo œdœ
azu kœmbœrœ ekperœ!” Kashe
kœwusœtœ nœ Ndjaba sœ kœmatœ
ye ndjii lœ awa akwa nœ ye.»

Kœgbagbara osho tœ upu nœ ongbo Galilayi
(Wu ɓa tœ Luk 10.13-15)

20 Yé Yisu tetœ kœgbagbara azu tshelœ ongbo á tshe mbœrœ lima afá ndjoro lœnœ; gbambanœ nene, endje yayapa lima ɔtshɔ endje nene. Tshe pa fœ endje adœke:
21 «Oyo nœ zœ, Koraze! Oyo nœ zœ Betesayida! Gbambanœ nene, œdœ afá á mbœrœtœ endje ɓa ndœ 'e kœmbœrœ má tœ endje ɓa lœ Tire œdœ ɓa lœ Sidona, azu ɓa zœ œ verœ má sake, yé œ dja má tshelœ kumu endje dœ vorowo mbœrœ kœma adœke œne fatshalɔsu œne ye.
22 Mbœrœ tœnœ ataa, mœ sœ kœmɨndœ nœ fœ 'e adœke dœ lɔkɔ kœwa ngbanga, mœ wa o'o tœ ɔgbɔnœ ga tœ 'e kœropa œnœ azu Tire œdœ Sidona.
23 Yé e'e dœ azu Kaparnawumu, 'e gbe adœke 'e ɔ œrrr ga lafo zœ a? 'E jerœ bala œrrr ɓa lœ ogo nœ akuzu. Gbambanœ nene, œdœ afá á mbœrœtœ endje ɓa ndœ 'e, kœmbœrœ má lima tœ endje ɓa lœ Sodomo ataa, ongbonœ asœmœ œ sœ má œrrr ga tœ kpesheke.
24 Mbœrœ tœnœ ataa, mœ sœ kœmɨndœ nœ fœ 'e adœke dœ lɔkɔ kœwa ngbanga, mœ wa o'o nœ 'e tœ ɔgbɔnœ kœropa œnœ azu ogo Sodomo.»

'E na ga ndœ Yisu œ yatœ 'e
(Wu ɓa tœ Luk 10.21-22)

25 Dœ lɔndɔnœ asœmœ, Yisu pa dœ ɔgbɔ adœke: «Uu Aba, Gbozu nœ tshalafo dœ tshapashɔ, mœ gi mershe fœ ɓœ mbœrœ á ɓœ má ngbɨ fœ azu á endje wuwusœ œrœ nene adjapu á ɓœ za yiwa tœnœ tœ azu kœwusœtœ œdœ agbangba kœwusœrœ.
26 Aba, œɓœ dá yindœ nœ adœke œ mbœrœtœ ye ataa.
27 «Aba mœ ko œrœ kɔ fœ mœ. Uzu bale wuwusœ Gbolo nene, kolœ Aba dá wusœ ye. Uzu bale wuwusœ Aba nene, kolœ Gbolo dá wusœ ye, œdœ tsheneke á Gbolo yindœ kœma Aba fœ she tako.
28 «E'e dœ azu kɔ á 'e mɔ dœ kœko ogboro gbarœ, 'e na ga ndœ mœ, mœ ko gbarœnœ lœ kumu 'e dœ́ 'e yatœ 'e.
29 'E za ngbongbo awa bale dœ mœ, yé œ li ga lœ lakɔrɔ nœ mœ; gbambanœ nene, mœ dœ́dœ́ ayi gbɔkumu nene kashe mœ dœ́ ayi ɔmɔ lɔsu. Ataa, 'e li kœyatœ 'e dœ tœ 'e.
30 Ngbongbo nœ mœ gbɔgbɔ nene, yé gbarœnœ á a za dœ 'e œ lɨ 'e nene.»

12

Yisu kœdœ ayengɔ lɔkɔ sabata
(Wu ɓa tœ Mar 2.23-28; Luk 6.1-5)

1 Manda nœ teasho atake, Yisu ro lima tɔ lœ kɨndɨ ble dœ anga lɔkɔ sabata. Ogo li lima tœ ayambarœ nœ ye yé endje tetœ kœverœ ele blenœ asœmœ á sœ kœzɨ tœnœ.
2 Lɔkɔ á Afarisayi wu ataa, endje pa fœ Yisu adœke: «Wu, ayambarœ nœ zœ sœ kœmbœrœ œrœ á awa akwa vwaratœ ye tœnœ dœ olo sabata!»
3 Yisu gi fœ endje adœke: «'E dɨdɨ œneke á Davidi mbœrœ lima anga ɔlɔ bale á ogo mi lima she dœ azu nœ ye á tshe na lima tœ awanœ dœ endje nene a?
4 Tshe li, œshe œdœ azu nœ ye ɓa lœ anda Ndjaba, yé endje zɨ mapa á endje to dœ tokóró fœ Ndjaba; mapa má œdœ she œdœ azu nœ ye, endje lili má kœzɨ tœnœ nene, kashe á sœ kolœ mbœrœ anganga Ndjaba kutɨ endje.
5 Too 'e dɨdɨ ndje ɓa la buku awa akwa nene adœke dœ lɔkɔ sabata, ata anganga Ndjaba sœ kœmbœrœ akwa lœ Tepelo gbaa, endje sœ kœmbœrœ œrœ kpi tœ awa akwa, kashe Ndjaba sœsœ kœwu lœ ala ye ɓata ekperœ nene.
6 Andaa mœ sœ kœmɨndœ nœ dœ adjapu fœ 'e adœke, œrœ á 'e wu asœke, œ ropa Tepelo ye.
7 Œdœ 'e kœwu má sœ ádá o'o á endje sú ala buku nœ Ndjaba adœke: “Mœ yindœ nœ adœke, 'e wu oyo anga 'e kashe tokóró nene;” 'e wawa ngbanga pa azu á endje mbœmbœrœ œrœ bale nene.
8 Gbambanœ nene, Gbolo nœ uzu kœdœ ayengɔ lɔkɔ sabata.»

Yisu she uzu á kane ye tshu (Wu ɓa tœ Mar 3.1-6; Luk 6.6-11)

9 Yisu katœ tshakpœtœmœ tɨ, œ na
œ li ga lœ Sinagoga nœ endje.
10 Anga uzu bale á kane ye tshu sœ
lima kpœtœmœ. Afarisayi yu lima
Yisu dœ o'o adœke: «Awa akwa nœ
azœ sœ kœyindœ nœ adœke endje she
uzu dœ lɔkɔ sabata a?» Endje yu lima
she ataa mbœrœ á kœgbɔ awa kœtɔ
meza pa ye.
11 Yisu gi fœ endje adœke: «Œdœ
anga uzu ugurutœ 'e kœsœ dœ pata
nœ ye tshebabale, á tshe te ga lœ
kudu dœ lɔkɔ sabata, tshe lili kœza
she ga ushu nene a?
12 Uzu ropa pata! Mbœrœ tœnœ
ataa, awa akwa nœ azœ za awa fœ
azœ ndœ kœmbœrœ ɔtshɔrœ dœ lɔkɔ
sabata.»
13 Yé Yisu kœpa fœ uzunœ á kane
ye tshu adœke: «Yɔrɔ tshelœ kane
zœ.» Tshe yɔrɔ tshelœ kane ye, yé œ
gumatœ ye ɓata anga tshakalanœ.
14 Afarisayi gu œ vwarandœ o'o
ugurutœ endje tœ kœpara awa ndœ
kœwo Yisu.

Ayi akwa á Ndjaba ke she

15 Lɔndɔ á Yisu djindœ o'onœ
asœmœ, tshe gitœ ye kpœtœmœ, yé
azu ndjoro na manda ye. Tshe she
aayi koɓa kɔ,
16 kashe œ pa fœ endje dœ ɔgbɔ
adœke endje papa o'o tœ upu nœ œne
fœ uzu bale nene.
17 Tshe mbœrœ lima ataa adœke o'o
á Ndjaba pa dœ awa nœ ayi kœgbara
o'o Isaya kœmbœrœ tœ endje.
18 Tshe pa lima adœke:
«Wu ayi akwa nœ mœ á mœ ke she
dœke,
mœ yindœ ye waa yé mœ sœ dœ
yanga mbœrœ she.
Mœ vwa Ɨshiri nœ mœ kœjerœ ga pa
ye,
yé tshe yisœ ɔtshɔ awa fœ azu tsha-
pashɔ kɔ.
19 Tshe bœrœtœ ye dœ uzu bale nene,
yé œ ta ndje rawa nene;
endje dji she kœpa o'o tœ ala awa
nene.
20 Tshe kavwa tshelœ wara á lu nene,
yé tshe ru miinda á ndoo kœru tœnœ
nene,
œrrr ga tœ adœke œneke á sœ ndjii
ropa œrœ kɔ yekane.
21 Yé azu kɔ á endje wuwusœ mœ
nene œ ko lɔsu endje ga pa ye.»

Yisu œdœ Belezebula (Wu ɓa tœ Mar 3.22-30; Luk 11.14-23)

22 Endje na dœ anga uzu bale á ala
ye bu yé á tshe papa o'o nene fœ Yisu.
Tshe sœ lima dœ ekpe ɨshirɨ pa ye.
Yisu she uzunœ dœ mara adœke tshe
tetœ kœpa o'o dœ pe kœwu osho.
23 Ukpulu azu á endje sœ lima
kpœtœmœ, kɨtœ œsœnœ yé œ sœ
lima kœpa adœke: «Uzunœ asœke
kœdœ ata Davidi nene a?»
24 Lɔkɔ á Afarisayi dji endje kœpa
o'o ataa, endje pa ngbɨ adœke: «Beleze-
bula gbozu nœ ekpe ɨshirɨ sœ pa ye.
Œshe dá za gbɔgbɔ fœ she tœ kœgɔrɔ
dœ ekpe ɨshirɨ pa azu asœmœ!»
25 Kashe yisu wu lima sœ gbet-
shelœ nœ endje, yé œ pa fœ endje
adœke: «Ogo gbozu kɔ á azu tshelœnœ
kœsœ kœnga koshe ugurutœ endje,
tshelœ ogonœ asœmœ œ ndɨ ye. Œdœ
azu tshelœ ongbo bale too lœ bɨngɨ
bale kœsœ kœnga koshe ugurutœ
endje, tshelœ ongbonœ too bɨngɨnœ
œ ndɨ ye.
26 Œdœ Satana kœsœ kœgɔrɔ œneke
á dœ́ œnœ Satana, asœmœ dá tshe sœ
kœnga koshe ga tœ ye dœ tœ ye. Ataa,
Ogo gbozu nœ ye œ sœpe koto o?
27 'E sœ kœpa adœke Belezebula
dá to gbɔgbɔ fœ mœ yeka á mœ sœ
kœgɔrɔ dœ ekpe ɨshirɨ. Yé azu nœ 'e
gɔrɔ ndje ekpe ɨshirɨ dœ gbɔgbɔ nœ
ɗe? Ataa, azu nœ 'e dœ tœ endje œ
yisœ nœ adœke 'e te dœ o'o ye.
28 Kashe œdœ mœ kœsœ kœgɔrɔ
ekpe ɨshirɨ dœ Ɨshirɨ nœ Ndjaba, dá
œ sœ kœma adœke Ogo gbozu nœ
Ndjaba wuta ga ndœ 'e ye.
29 «Too ndje, œdœ uzu kœyindœ
kœli kœko œrœ dœ ɔgbɔ ɓa lœ anda
nœ uzu nœ gbɔgbɔ; œ li adœke tshe
i she vwagbagba ga tœnœ utshunœ
yeka á kœli kœko œrœ nœ ye.

30 Uzu á tshe sœsœ awa bale dœ mœ nene, œshe kœdœ yingba mœ. Yé tsheneke á tshe sœsœ kœtɨ kane mœ adœke 'a ngbo6a azu nene, sœ kœndjɔtshelœ endje.
31 Mbœrœ tœnœ ataa, mœ sœ kœmɨndœ nœ fœ 'e adœke, Ndjaba œ djerœndœ ekperœ nœ azu kɔ œdœ pe kœgu œsœ Ndjaba á endje sœ kœgu tœnœ. Kashe tsheneke á tshe kœsœ kœgu œsœ Ɔtshɔ Ɨshiri, Ndjaba œ djerœndœ ekperœ nœ ye nene.
32 Uzu á tshe pa ekpe o'o dœ upu nœ Gbolo nœ uzu, Ndjaba œ djerœndœ ekperœ nœ ye kashe œdœ tshe kœpa ekpe o'o goro œsœ́ Ɔtshɔ Ɨshiri, Ndjaba œ djerœndœ ekperœ nœ ye bale nene œdœ lœ soro ye pa ɔshɔ œdœ manda kuzu ye.»

Endje wusœ ɔyɔ mbœrœ elenœ (Wu 6a tœ Luk 6.43-45)

33 «Œdœ ɔyɔ kœdœ ɔtshɔ ɔyɔ, elenœ œ sœ ndje dœ ɔtshɔnœ. Yé œdœ ɔyɔ kœdœ ɔyɔ á sœ dœ ko6a, elenœ œ sœ ndje dœ ko6a. Gbambanœ nene, endje wusœ ɔyɔ mbœrœ elenœ.
34 Ukpulu ekpe ayakoro! Bata 'e kœdœ aekpe azu asœke, mara gaɗe dá 'e li kœpa ɔtshɔ o'o a? Gbambanœ nene, o'o á wuta lœ ama uzu to 6a tœ lɔsu ye.
35 Ɔtshɔ uzu sœ kœmbœrœ ɔtshɔrœ á sœ kœto lœ ɔtshɔ lɔsu nœ ye; yé ekpe uzu sœ kœmbœrœ ndje ekperœ á sœ kœto lœ ekpe lɔsu nœ ye.
36 Mœ sœ kœmɨndœ nœ fœ 'e adœke, dœ lɔkɔ kœwa ngbanga, Ndjaba œ yu azu tœ o'o á endje pa lima ngbɨlingbɨlɨ asœmœ kɔ.
37 Gbambanœ nene, kolœ lindœ o'o á wuta lœ ama zœ dá 6œ te dœ o'o too 6œ te ndje dœ o'o nene.»

Ayuda yindœ kœwu ambárá afá (Wu 6a tœ Mar 8.11-12; Luk 11.29-32)

38 Yé anga aayi kœyisœ awa akwa œdœ anga Afarisayi pa fœ Yisu adœke: «Gbozu, 'a yindœ nœ adœke 6œ ma anga ambárá afá bale fœ 'a kane.»
39 Yisu kœgi fœ endje adœke: «Azu nœ tshakpesheke, endje kœdœ aekpe azu yé œ zazatœ endje fœ Ndjaba nene; endje yindœ nœ adœke œne wu anga ambárá afá bale. Kashe endje wu œrœ bale nene, kolœ ambárá afá á Ndjaba ma lœ awa nœ ayi kœgbara o'o nœ ye dœ Yona asœmœ.
40 Gbambanœ nene, 6ata á Yona mbœrœ ɔlɔ votɔ œdœ butshɔ votɔ 6a lœ egerœ ageatshalangu, awa bale Gbolo nœ uzu œ mbœrœ ndje ɔlɔ votɔ dœ butshɔ votɔ lœ ɔshɔ.
41 Dœ lɔkɔ kœwa ngbanga nœ azu pa ɔshɔ, azu Ninive œ áalafo œ wa o'o ga pa azu nœ tshakpesheke asœke. Gbambanœ nene, azu Ninive fa lima tshalɔsu endje lɔkɔ á endje dji Yona kœmɨndœ o'o ama Ndjaba. Kashe uzunœ á tshe sœ kpœke asœke ropa Yona ye!
42 Dœ lɔkɔ kœwa bala ngbanga, gbozugo yashe tshapa ogo Saba œ wa o'o ga pa 'e. Gbambanœ nene, tshe to 6a tœ ndɔngɔlɔ tshakala ogo pa ɔshɔ á sœ lœ ɨngɨrɨnœ, á na kœdji o'o kœwusœtœ nœ Salomo. Kashe uzunœ á tshe sœ kpœke asœke ropa Salomo ye!»

Kœkwa ekpe ɨshirɨ ga lœ uzu (Wu 6a tœ Luk 11.24-26)

43 «Œdœ ekpe ɨshirɨ kœgitœ ye pa uzu, tshe sœ kœkɔrɔ na tœnœ djezœ lœ kpagagasho mbœrœ kœpara osho kœsœ tœnœ. Œdœ tshe kœgbɔgbɔ osho kœsœ tœnœ nene,
44 tshe sœ kœpa adœke: “Mœ kwatœ mœ ga lœ anda nœ mœ á mœ wuta lœ nœ.” Kashe lɔkɔ á tshe kœkwatœ ye yé á wu adœke uzu gugu lœ andanœ nene, endje ngbɔ tshelœnœ œ guma œrœ tshelœnœ dœ awanœ,
45 tshe na œ e anga angbɨ aekpe ɨshirɨ mindu dœ bisha (7) á endje sœ tœ ekpenœ kœrosœ ye. Tshe gu dœ endje awa bale œ li ga sœndanœ yé œ gumatœ endje kpœtœmœ. Ataa, oyo á uzunœ asœmœ œ kpa wu œ ropa œneke má utshunœ. Œ sœ ndje awa bale ataa mbœrœ aekpe azu nœ tshakpesheke.»

Adja ayi Yisu œdœ pe adja aayanœ
(Wu ɓa tœ Mar 3.31-35; Luk 8.19-21)

46 Lɔndɔ á Yisu sœpe lima kœpa o'o fœ ukpulu azu atake, ayinœ œdœ pe aayanœ yi kumu endje. Endje ka lima ɓa ushu yé œ sœ kœpara awa kœpa o'o dœ she.
47 Yé anga uzu bale kœpa fœ Yisu adœke: «Ayi zœ œdœ aaya ka ɓa ushu œ yindœ kœpa o'o dœ ɓœ.»
48 Yisu kœgi fœ uzunœ asœmœ adœke: «Œɗe dá dœ ayi mœ a? Œɗe dá dœ aaya mœ a?»
49 Yé tshe yisœ ayambarœ nœ ye dœ kane ye, œ pa adœke: «'E Wu ayi mœ œdœ aaya mœ, endje dá sœ atɨ asœke.
50 Gbambanœ nene, uzu á tshe sœ kœmbœrœ œneke á Aba mœ á tshe sœ ɓa lafo yindœ nœ, œshe kœdœ aya mœ, yingɔ mœ too ayi mœ.»

13

Ndœma toro tœ upu nœ ayi kœlu ngwarœ
(Wu ɓa tœ Mar 4.1-9; Luk 8.4-8)

1 Dœ lɔkɔnœ asœmœ, Yisu wuta lœ anda œ na kœsœ ga atɨ ɓa tœ mangu egerœ ungu adanga.
2 Ukpulu azu ngbɔtœ endje dje ɨndɨrɨ ye á tshe ɔ ga lœ egerœ agba yé á sœ ga atɨ. Ukpulu azunœ ka lima ɓa tœ mangunœ.
3 Tshe sœ lima kœpa o'o ndjoro lœ ndœma toro, yé œ pa lima fœ endje adœke: «Ɔlɔ bale, anga uzu na lima ga lœ kɨndɨ nœ ye mbœrœ kœlu indji ngwarœ.
4 Bata á tshe sœ lima kœlu indji ngwarœnœ, anganœ yo ga tœ ama awa, ayanu wu œ de ye.
5 Anganœ yo lima ga lœ oporo badja ɓa tœ osho á ɔshɔ sœsœ ndjoro tœnœ nene. Indji ngwarœnœ ko lima katsha mbœrœ embe ɔshɔnœ lili lima nene.
6 Lɔkɔ á ɔlɔ tɔ dœ ɔgbɔ, ungbu ngwarœnœ kɔkɔ œ ɔrɔ ye; gbambanœ nene, œshenœ lili waa ga lœ ɔshɔ nene.
7 Anga indji ngwarœnœ yo ga lœ ɔyɔ ishi. Ɔyɔ ishinœ gboro yé œ napa ungbu ngwarœnœ, awa kœgerœ tœnœ gugu nene.
8 Kashe anga indji ngwarœ kpa yo ga lœ ɔtshɔ ɔshɔ, yé œ zu ɔtshɔ elenœ: Bale le kama, anganœ le zazu votɔ (60) yé anganœ le ndje zazu bale dœ ndjokpa (30).»
9 Yé Yisu kœpa adœke: «Œdœ 'e kœsœ dœ utu, kaka 'e dji!»

Mbœrœ gaɗe á Yisu sœ kœyisœ œrœ lœ ndœma toro a?
(Wu ɓa tœ Mar 4.10-12; Luk 8.9-10)

10 Ayambarœ gitœ endje ndoo dœ she, œ yu she adœke: «Mbœrœ gaɗe á ɓœ sœ kœpa o'o lœ ndœma toro a?»
11 Tshe gi fœ endje adœke: «Tœ e'e, 'e li œnœ 'e kœwusœ o'o nœ ádá Ogo gbozu nœ tshalafo á zatœ endje yiwa tœnœ ye, kashe anga azu, endje lili kœwusœ nœ nene.
12 Gbambanœ nene, uzu á tshe sœ dœ œrœ, endje kpa ko anganœ ga pa nœ yé œ ngba tœ ye waa. Kashe tsheneke á tshe kœgugu dœ œrœ nene, endje kpa ko œneke teasho á tshe sœ dœ tœnœ, tœ ye yé.
13 'E wu ádánœ á mœ sœ kœpa o'o fœ endje lœ ndœma toro mbœrœ endje sœ kœwu œrœ kashe endje sœsœ kœwu tœnœ nene, yé endje sœ kœdji o'o kashe endje sœsœ kœdji tœnœ œdœ kœdji tshelœ katanœ kpœrœ nene.
14 Atamœ, œ mbœrœtœ ye lindœ kœgbara o'o nœ Isaya, á tshe pa adœke:

"'E dji o'o waa kashe 'e dji tshelœ
katanœ nene,
'e wu œrœ waa kashe 'e wu nene.
15 Gbambanœ nene, lɔsu azu asœke
wuta dœ ɔgbɔnœ adœke;
endje be utu endje ga tœnœ,
endje be ala endje ga tœnœ
mbœrœ á ala endje wuwu osho nene,
mbœrœ á utu endje djidji o'o nene,
mbœrœ á lɔsu endje zaza ádánœ
kpœrœ nene
yé ataa endje kpa kwa ga ndœ mœ
nene
mbœrœ á mœ kœshe endje."

16 «Tœ e'e nœ 'e, 'e sœ œnœ 'e dœ yanga gbambanœ nene, ala 'e sœ

kœwu osho zœ, yé utu 'e sœ kœdji o'o zœ.
17 Mœ sœ kœmɨndœ nœ dœ adjapu adœke, aayi kœgbara o'o ndjoro œdœ azu á endje sœ ndjii gbe ndœ kœwu œneke á 'e sœ kœwu tœnœ, kashe endje wuwu nene. Endje gbe ndje kœdji œneke á 'e sœ kœdji tœnœ, kashe endje djidji nene.»

Ádá ndœma toro nœ ayi kœlu ngwarœ
(Wu ɓa tœ Mar 4.13-20; Luk 8.11-15)

18 «E'e, 'e dji ádá ndœma toro nœ ayi kœlu ngwarœnœ kane.
19 Azu á endje pandœ ogo gbozu fœ endje yé á endje sœsœ kœdji tshelœ katanœ nene, endje lœ ɓata ama awa á indji ngwarœ yo ga tœnœ: Satana na œ kakara œneke á endje lu ga tœ lɔsu endje ye.
20 Anga azu sœ ɓata ɔshɔ lœ oporo badja á indji ngwarœ yo ga lœnœ: Endje sœ kœdji o'o yé œ sœ kœyindœ nœ katsha dœ yanga.
21 Kashe œshe endje gugu nene. Endje yindœ nœ kolœ kwata œndœ nœ œ dɨ nene, lɔkɔ á endje kœtetœ kœwu oyo too endje kœsœ kœmbœrœ œrœ kanga fœ endje lœ kumu o'o ama Ndjaba, endje ka ngbɨrɨ lœ kœyindœrœ nœ endje nene.
22 Anga endje sœ ɓata indji ngwarœ á yo ɓa ugurutœ ɔyɔ ishi. Endje dji o'o ama Ndjaba kashe ogo œrœ tshapashɔ œdœ yanga kœgbɔ œrœ ndjoro á sœ kœfara azu, œ na pa o'onœ yé œ zuzu elenœ nene.
23 Anga azu sœ ɓata indji ngwarœ a yo ga lœ ɔtshɔ ɔshɔ. Endje sœ kœdji o'o ama Ndjaba yé œ sœ kœdji tshelœ katanœ. Ataa, endje sœ kœzu elenœ: Anganœ kama bale (100), anganœ zazu votɔ yé anganœ ndje zazu bale dœ ndjokpa.»

Ndœma toro tœ upu nœ ekpe gusu
24 Yisu kpa pa anga angbɨ ndœma toro fœ endje adœke: «Ogo gbozu nœ tshalafo sœ ɓata anga uzu bale á tshe lu ɔtshɔ ngwarœ ga lœ kɨndɨ nœ ye.
25 Dœ anga butshɔ bale, dœ lɔndɔ á azu lo lima, anga yingba ye bale na, œ lu ekpe gusu ɓa uguru ble yé œ gu daye.
26 Lɔkɔ á blenœ gerœ lima yé á tetœ kœle tœnœ, ekpe gusunœ wuta ndje.
27 Aayi akwa nœ ayengɔ kɨndɨnœ na œ pandœ nœ fœ she adœke: “Gbozu, ɓœ lu lima ɔtshɔ ngwarœ ga lœ kɨndɨ nœ zœ, yé ekpe gusunœ kpa to kpœta a?”
28 Tshe gi fœ endje adœke: “Anga yingba bale dá mbœrœ œrœnœ asœmœ.” Yé aayi akwanœ kœyu she adœke: “Bœ yindœ nœ adœke, 'a na œ su ekpe gusunœ ye a?”
29 Tshe gi adœke: “Œ œ̃ nene. Gbambanœ nene, œdœ 'e kœsœ kœsu tœnœ, œ mbœrœ adœke 'e ngbɔɓa dœ blenœ œ su va 'e.
30 'E katœ nœ œ gerœ awa bale œrrr ga tœ kœgbɔ tœnœ, yé dœ lɔkɔ kœkɔ tœnœ, mœ pa bala fœ aayi kœkɔ ngwarœ adœke: 'E su ekpe gusunœ utshunœ œ i agbanœ dœ agbanœ mbœrœ kœko va ga tœ owo. Manda nœ, 'e ko ble gu tœnœ ga la kogba nœ mœ.”»

Ndœma toro tœ upu nœ ele mutarde
(Wu ɓa tœ Mar 4.30-32; Luk 13.18-19)

31 Yisu kpa pandœ anga ndœma toro fœ endje adœke: «Ogo gbozu nœ tshalafo sœ ɓata ele ɔyɔ á ɨ'ɨrɨnœ kœdœ mutarde á uzu œ za á lu ga lœ kɨndɨ nœ ye.
32 Œtœnœ kœdœ leyɔ á sœ teasho lœ indji ngwarœ kɔ, kashe œ kœgerœ, œ ropa kako dɔngɔ kɔ lœ kɨndɨ yé œ fa egerœ ɔyɔ á ayanu sœ kœna kœmɔ koma endje ga lœ ganeanœ.»

Ndœma toro tœ upu nœ ɔyɔ kœsuku mapa
(Wu ɓa tœ Luk 13.20-21)

33 Yisu kpa pa anga angbɨ ndœma toro fœ endje adœke: «Ogo gbozu nœ tshalafo sœ ɓata ɔyɔ kœsuku mapa á anga yashe bale za, á djanga dœ kilo zuwa ble votɔ œrrr adœke zuwa blenœ suku.»

Ádá á Yisu sœ kœpa o'o lœ ndœma toro dœke
(Wu ɓa tœ Mar 4.33-34)

34 Yisu pa o'onœ kɔ asœmœ fœ ukpulu azu lœ ndœma toro. Tshe sœ lima kœpa o'o fœ endje kolœ lœ ndœma toro.
35 Tshe mbœrœ lima ataa mbœrœ á o'o á ayi kœgbara o'o gbara lima kœmbœrœtœ endje. Tshe gbara lima adœke:
«Mœ pa bala o'o lœ ndœma toro,
mœ mɨndœ œrœ á zatœ ye yiwa
tœnœ kœto ɓa tœ ali kœmbœrœ
tshapashɔ.»

Yisu mɨndœ ádá ndœma toro nœ ekpe gusu

36 Manda nœ, Yisu katœ ukpulu azunœ œ gu ga sœnda. Ayambarœ nœ ye na ndoo dœ she, yé œ yu she adœke: «Mɨndœ ádá ndœma toro nœ ekpe gusu á sœ ɓa lœ kɨndɨ fœ 'a kane.»
37 Yisu gi fœ endje atake: «Uzu á tshe lu ɔtshɔ indji ngwarœ, œshe kœdœ Gbolo nœ uzu.
38 Kɨndɨ kœdœ tshapashɔ. Ɔtshɔ indji ngwarœ sœ kœma azu neke á endje zatœ endje ga tshakudu ogo gbozu. Ekpe gusu sœ kœma azu neke á endje sœ kœza awa ekperœ.
39 Yingba á tshe lu ekpe gusu kœdœ djaboro. Kœgbɔ ngwarœ kœdœ kœka tshapashɔ; yé aayi kœkɔ ngwarœnœ kœdœ aandjelu.
40 Awa bale mara á endje ngbɔɓa ekpe gusu ndœ kœsho tœnœ ɓa tœ ala owo, œ sœ ndje awa bale dœ lɔkɔ nœ kœka tshapashɔ.
41 Gbolo nœ uzu œ vwa aandjelu nœ ye, endje gi azu kɔ á endje sœ kœfa gbetshelœ nœ anga endje tœ kœyindœrœ œdœ pe azu á endje sœ kœmbœrœ ekperœ, ga ushu lœ Ogo gbozu nœ Ndjaba.
42 Tshe ko endje va ga la owo; ɓa zœ endje kɨ dœ ngola endje ye yé œ zɨ tshelœ daji endje gbagbara gbagbara.
43 Kashe endjeneke á endje zatœ endje fœ Ndjaba, endje tshi ɓata ɨshirɨ ɔlɔ ɓa lœ Ogo gbozu nœ Aba endje. Kaka uzu á tshe sœ dœ utu, tshe dji!»

Ayi kœgbɔrœ œdœ ɔgbɔ œrœ tshelœgɨ

44 «Ogo gbozu nœ tshalafo sœ ɓata ɔtshɔrœ nœ ngendja á zatœ endje yiwa tœnœ ɓa lœ kɨndɨ á uzu gbɔ yé á kpa za tshandœnœ yiwa tœnœ. Tshe sœ dœ yanga kœrosœ nœ, œ gu œ ka œrœ nœ ye kɔ á tshe sœ dœ tœnœ yé á kwatœ ye á yɔ kɨndɨnœ asœmœ.»
45 «Ogo gbozu nœ tshalafo sœ ɓata ayi kœka œrœ á tshe sœ kœpara ɔgbɔ œrœ tshelœgɨ.
46 Lɔkɔ á tshe kœgbɔ œrœnœ á œsœnœ lɨ, tshe ka œrœ kɔ á tshe sœ dœ tœnœ yé œ yɔ dœ ɔgbɔ œrœ tshelœgɨnœ asœmœ ye.»

Ndœma toro tœ upu nœ gbánda

47 «Ogo gbozu nœ tshalafo kpa sœ ɓata gbánda á endje vwi ga la egerœ ungu adanga yé á sœ kœko tshelœ aka ageatshalangu kɔ.
48 Lɔndɔ á kœsu kperœ, aayi kœpara ageatshalangu œ gbota ga tœ mangu, manda nœ endje sœ ga atɨ mbœrœ kœko ageatshalangunœ lœnœ. Endje ko ɔtshɔ endje ga lœ kingi yé œ ko endjeneke á endje lili nene va e.
49 Bala kœka ndje tshapashɔ œ sœ ndje kolœ ataa: aandjelu œ na bala kœkurutshelœ aayi katshalɔsu dœ aayi ɔtshɔ azu
50 mbœrœ kœko endje va ga la owo. Ɓa zœ dá azu ndjoro œ kɨ yé á zɨ tshelœ daji endje gbagbara gbagbara.»

Tafo kœgbɔrœ œdœ pe ongboronœ

51 Yisu yu endje adœke: «'E wusœ ádá o'onœ asœmœ kɔ yé a?» Endje gi adœke: «Ɛ̃.»
52 Yé tshe kœpa fœ endje adœke: «Dœ tœnœ ataa, ayi kœyisœ awa akwa kɔ á tshe te yambarœ nœ Ogo gbozu nœ tshalafo, tshe sœ ɓata anga ayengɔ œrœ á tshe gbɔ tafo œrœ œdœ pe ongboro œrœ lœ kœgbɔrœ nœ ye.»

Azu Nazarete gugu dœ kœyindœrœ ga ndœ Yisu nene

(Wu ɓa tœ Mar 6.1-6; Luk 4.16-30)

53 Lɔndɔ á Yisu pa o'o lœ ndœma toronœ asœmœ á ka, tshe katœ tshakpœtœmœ tɨ,
54 yé œ gu ga lakpɨ nœ ye. Tshe tetœ kœyisœ œrœ neke á sœ ndjii ɓa

lœ Sinagoga nœ endje yé azu kɔ á endje sœ lima kpœtœmœ, kɨ lima tœ œsœnœ. Endje pa lima adœke: «Tshe gbɔ kœwusœtœ œdœ pe gbɔgbɔ nœ kœmbœrœ dœ afánœ asœke kpœta a?
55 Œ dœ́dœ́ gbolo nœ ayi kœguma maɓaya dœke nene a? Ayinœ dœ́dœ́ Mareya nene a? Jake, Yozefu, Shimu œdœ pe Yuda kœdœ aaya nœ nene a?
56 Yé ayingɔnœ kɔ sœsœ ɓa ugurutœ azœ nene a? Tshe gbɔ gbɔgbɔnœ asœke kɔ kpœta a?»
57 Yé œrœnœ asœmœ mbœrœ lima adœke endje sœ dœ kœyindœrœ ga ndœ ye nene. Á Yisu kœpa fœ endje adœke: «Endje lɨsœ ayi kœgbara o'o tœ osho kɔ, kashe ɓa lakpɨ nœ ye œdœ ɓa lœ bɨngɨ nœ ye, endje lɨsœ ye nene.»
58 Yisu mbœmbœrœ afá ɓa zœ ndjoro nene kolœ mangba kœtshapu kœyindœrœ nœ endje.

14

Kuzu Yowane ayi kœza batisimu (Wu ɓa tœ Mar 6.14-29; Luk 9.7-9)

1 Dœ lɔndɔnœ asœmœ, Erode á tshe dœ́ lima gbozu tshapa ogo Galilayi, djindœ œneke kɔ á Yisu mbœrœ
2 yé œ pa fœ aayi akwa nœ ye adœke: «Yowane ayi kœza batisimu dœmœ! Œshe dá she lœ akuzu asœmœ! Mbœrœ tœnœ ataa á tshe sœ dœ gbɔgbɔ ndœ kœfarœ asœmœ.»
3 Andaa, Erode za lima awa adœke endje za Yowane œ i she dœ djingiri, yé œ vwi she ga lœ anda kánga mangba Erodiade, awo ayanœ dœ Filipo.
4 Gbambanœ nene, Yowane sœ lima kœpa fœ Erode adœke: «Œ lili adœke ɓœ za Erodiade tœ awo zœ nene!»
5 Erode yi lima ndœ kœwo Yowane kashe awa Ayuda dá sœ lima kœza she. Gbambanœ nene, endje kɔ, endje wu lima Yowane ɓata ayi kœgbara o'o tako.
6 Ataa, dœ lɔkɔ angbo olo kœzu Erode, yawuru nœ Erodiade vitœ ye ɓa utshu azu á endje na ndœ angbonœ. Tshe za lima yanga fœ Erode tɔpanœ kpuru,
7 yé Erode dara ama ye adœke œne to œrœ kɔ á tshe yu œne tœnœ fœ she ye.
8 Tshe dji upu á ayinœ mɨ fœ she yé œ yɔsho ndœ œrœ ɓa ndœ Erode adœke: «Za kumu Yowane ayi kœza batisimu ga lœ saani fœ mœ!»
9 Oyo za gbozugo. Kashe kolœ mangba kœdarama ye á tshe dara ɓa utshu azu nœ ye á tshe e endje, tshe za awa adœke endje za tœnœ fœ she.
10 Tshe vwa anga uzu bale adœke tshe na œ wa kumu Yowane ayi kœza batisimu ɓa lœ anda kánga.
11 Endje za kumu ye ga lœ saani gutœnœ, œ za fœ ovoro yawurunœ yé á tshe za fœ ayinœ.
12 Ayambarœ nœ Yowane na œ za lima oko ye á shi. Manda nœ, endje na lima œ pandœ œneke á mbœrœtœ endje asœmœ fœ Yisu.

Yisu to kœzɨrœ fœ azu kutu mindu (5.000) (Wu ɓa tœ Mar 6.30-44; Luk 9.10-17; Yow 6.1-14)

13 Lɔkɔ á Yisu dji o'onœ asœmœ, tshe katœ tshakpœtœmœ tɨ yé œ ɔ ga lœ egerœ agba mbœrœ kœro ga tœ osho á azu gugu tœnœ nene. Kashe ukpulu azu lakpɨ djezœ dji œsœnœ yé œ na manda ye.
14 Lɔkɔ á Yisu wuta lœ egerœ agba, tshe wu ukpulu azu ndjoro, œ sœ dœ oyo tœ lɔsu ye mbœrœ endje yé œ tetœ kœshe agbakɨndɨ nœ endje.
15 Dœ lɔndɔ á ɔlɔ te lima tœ kœdɨ tœnœ, ayambarœ nœ Yisu na ndoo dœ she œ pa adœke: «Ɔlɔ dɨ ye yé oshonœ asœke azu gugu tœnœ nene; gi ukpulu azunœ asœke dœ́ endje gu ga lakpɨ œ yɔ kœzɨrœ nœ endje.»
16 Yisu gi fœ endje adœke: «Ádánœ adœke endje gu, gugu nene. 'E to kœzɨrœ fœ endje dœ tœ 'e!»
17 Kashe endje pa fœ she adœke: «'A sœ kolœnœ kpœke dœ mapa mindu œdœ dœ ageatshalangu bisha.»
18 Yisu kœpa fœ endje adœke: «'E ko rotœnœ fœ mœ ga mœ.»
19 Manda nœ, tshe pa fœ ukpulu azunœ adœke endje sœ ga atɨ ga pa gusu. Tshe ko mapa sœmœ mindu

dœ ageatshalangu bisha œ tɨ ala ye ga lafo, yé œ donga Ndjaba. Tshe kavwa tshelœ mapa œ ko fœ ayambarœ nœ ye, á endje kurutshelœnœ tœ ukpulu azunœ.
20 Uzu dœ uzu zɨ œrrr kpœtœ ama ogo nœ ye. Ayambarœ ko udunœ á sœpe kperœ kperœ dœ kingi ndjokpa dœ bisha.
21 Tœ kœdɨ ayashe dœ pe agbolo nene, azu á endje zɨ lima œrœnœ, sœ ga pa œrœ nó ayakoshe kutu mindu (5.000).

Yisu na pa egerœ ungu adanga (Wu ɓa tœ Mar 6.45-52; Yow 6.15-21)

22 Manda nœ atake, Yisu pa fœ ayambarœ nœ ye adœke endje ɔ ga lœ egerœ agba dó œ zu ga ɨtshi egerœ ungu adanga utshu œne. Andaa, tshe sœpe œnœ ye lima kœgi ukpulu azunœ ga manda endje.
23 Yé manda kœgi ukpulu azunœ asœmœ ga manda endje, tshe ɔ ɓa pa kaga mbœrœ kœza avwala. Lɔkɔ á ɔlɔ dɨ, tshe sœpe lima ɓa zœ kutɨ ye;
24 egerœ agba wuta lima lœ ɨngɨrɨnœ tœ ɔshɔ ye. Loko sœ lima kœyakpa egerœ agbanœ; gbambanœ nene, yugu sœ lima kœza gu tœnœ dja ga utshunœ.
25 Dœ ɔgbɔ butshɔ, Yisu na pa ɔkɔ ungu dœ ada ye ga ndœ ayambarœ nœ ye.
26 Lɔkɔ á endje wu lima she kœna pa ɔkɔ ungu atake, awa za endje yé endje pa adœke: «Asœke kœdœ ngandoro!» Yé endje ve rawa dœ awa kɔ.
27 Kashe ngbewo, Yisu kœpa fœ endje adœke: «'E sœ dœ gbɔgbɔ, œmœ dœmœ! Awa zaza 'e nene!»
28 Yé á Petro kœpa fœ she adœke: «Gbozu, œ kœdœ adja œɓœ dœmœ, za awa adœke mœ na pa ɔkɔ ungu ga ndœ zœ.»
29 Yisu gi fœ she adœke: «Na ga mœ zœ!»
Petro kœjerœ lœ egerœ agba yé œ kœtetœ kœna pa ɔkɔ ungu na tœnœ ga ndœ Yisu.
30 Kashe lɔndɔ á tshe wu adœke yugu rosœ nœ ye, awa za she, tshe tetœ kœnduru tœnœ ga la ungu yé œ ta rawa adœke: «Gbozu, she mœ kane!»
31 Ngbewo Yisu kœyi kane ye á kœtepa ye, yé á kœpa fœ she adœke: «Uzu á tshe sœ dœ kœyindœrœ teasho! Mbœrœ gaɗe á ɓœ sœ kœshara upu a?»
32 Endje ɔ bibisha ga lœ egerœ agba yé yugu katœ nœ ye.
33 Ayambarœ á endje sœ lima ɓa lœ egerœ agba, gote dœ matshukuda endje ga utshu Yisu yé œ pa adœke: «Adja œɓœ kœdœ Gbolo nœ Ndjaba!»

Yisu she aayi koɓa ɓa lœ ogo Genazarete (Wu ɓa tœ Mar 6.53-56)

34 Manda kœzu ungunœ, endje wuta ga lœ ogo Genazarete.
35 Azu oshonœ asœmœ wu lima sœ Yisu ye, œ pandœ kœyikumu ye fœ azu dje lœ ogonœ kɔ, yé á endje ko aayi koɓa kɔ natœnœ fœ she.
36 Endje sœ lima kœdɨtshelœma endje fœ she adœke tshe katœ amba ama yɔgbɔdɔ lœba nœ ye fœ endje dó endje goro. Yé endjeneke kɔ á endje sœ lima kœgoro tœnœ, she lima lœ koɓa nœ endje ye.

15

Yisu œdœ kœyisœrœ nœ alata (Wu ɓa tœ Mar 7.1-13)

1 Afarisayi œdœ aayi kœyisœ awa akwa to ɓa lœ Yerusaleme œ na ga ndœ Yisu, yé œ yu she adœke:
2 «Mbœrœ gaɗe á ayambarœ nœ zœ sœsœ kœmbœrœtœ endje liaka o'o ama agbozu Ikrizia nene a? Gbambanœ nene, endje sœsœ kœdjutɔ kane endje utshu kœzɨrœ nene.»
3 Yisu gi fœ endje adœke: «Ka e'e a, mbœrœ gaɗe á 'e zaza awa o'o nœ Ndjaba ga tœ akwa nene yé á sœ kœmbœrœtœ 'e lindœ o'o ama alata 'e a?
4 Gbambanœ nene, Ndjaba pa adœke: "Lɨ œsœ aba zœ dœ ayi zœ." Tshe pa ndje adœke: "Tsheneke á tshe kœgu œsœ abanœ too œsœ ayinœ, tshe li kœgbɔ djofele nœ kuzu."
5 Kashe e'e, 'e sœ kœpa adœke uzu kœpa fœ abanœ too fœ ayinœ adœke:

“Œrœ á mœ yi má ndœ kœto tœnœ fœ ɓœ kœdœ makabo á mœ gumasœ nœ fœ Ndjaba”,
6 uzunœ asœmœ œ lɨsœ abanœ too ayinœ nene. Œtœnœ ataa á 'e za o'o ama Ndjaba vwi'i, yé á ga kolœ ndœ kœmbœrœ œrœ lindœ o'o ama aata 'e.
7 Wulapatshɔ! Ayi kœgbara o'o Isaya gbara lima o'o dœ ɔtshɔnœ tœ upu nœ 'e lɔkɔ á tshe pa adœke:
8 “Azu asœ sœ kœlɨsœ mœ kolœ lœ ama endje,
kashe lɔsu endje sœ zara tœ mœ.
9 Kœdonga osho nœ endje sœ gbambanœ,
gbambanœ nene, œrœ á endje sœ kœyisœ nœ kœdœ kolœ o'o á to lœ ama azu.”»

Œrœ á fa uzu tœ ayi uburu (Wu ɓa tœ Mar 7.14-23)

10 Manda nœ, Yisu e ukpulu azu yé œ pa fœ endje adœke: «'E dji yé œ wusœ œneke dœ ɔtshɔnœ kane:
11 Œ doédoé œrœ á li ga lœ ama uzu dá fa she tœ ayi uburu nene. Kashe œneke á wuta lœ ama ye dá fa she tœ ayi uburu.»
12 Ayambarœ nœ Yisu kœgitœ endje ga ndœ ye, yé á kœyu she adœke: «Ɓœ wusœ nœ adœke o'o zœ za ókó ga tœ lɔsu Afarisayi i?»
13 Tshe gi adœke: «Ɔyɔ kɔ á doédoé Aba mœ á tshe sœ ɓa lafo dá lu nene, endje sú ye.
14 'E katœ endje ye: Endje kœdœ aayibula á endje sœ kœyisœ awa fœ aayibula anga endje. Andaa œdœ ayibula kœsœ kœyisœ awa fœ anga ayibula, endje yo kɔkɔ bibisha ga lœ kudu.»
15 Petro za o'o œ pa fœ she adœke: «Mɨndœ ádá o'o nœ asœmœ fœ a'a kane.»
16 Yisu kœgi adœke: «E'e ndje, 'e gugu damba dœ kœwusœrœ nene a?
17 'E wuwusœ nœ adœke œrœ kɔ á li ga lœ ama uzu sœ kœli ga lœ ye, yé manda nœ á tshe nu ga lœ gbakoto nene a?
18 Kashe œneke á wuta ɓa lœ ama uzu to ɓa lɔsu, yé œtœnœ dá fa she tœ ayi uburu.
19 Gbambanœ nene, gbetshelœ nœ kœmbœrœ ekperœ to ɓa tœ lɔsu uzu, gbetshelœ ɓata: Kœwo azu, kœpara awo azu, kœmbœrœ angba budu, kœzɨ angba, kœpa ekpe o'o tœ upu nœ uzu dœ pe kœgu osho.
20 Œrœ á fa uzu tœ ayi uburu dœ mœ! Kashe utshu kœzɨ œrœ á ɓœ kœdjudjutɔ kane zœ nene, œ fa ɓœ tœ ayi uburu nene.»

Kœyindœrœ nœ yashe Kanana (Wu ɓa tœ Mar 7.24-30)

21 Manda nœ, Yisu áalafo lakpɨnœ asœmœ, œ gitœ ye ga lœ ogo Tire dœ pe Sidona.
22 Anga yashe Kanana bale á tshe sœ lima kœsœ kpœtœmœ na, yé œ tetœ kœtarawa adœke: «Wu oyo mœ, Gbozu, Gbolo nœ Davidi! Ekpe ɨshirɨ sœ kœndanga yawuru nœ mœ tɔpanœ kpuru.»
23 Kashe Yisu gigi o'o bale fœ she nene. Ayambarœ nœ ye na á kɨ ga tœ ye adœke: «Gɔrɔ she ye, mbœrœ tshe sœ kœna manda azœ dœ rawa.»
24 Yisu kœgi adœke: «Endje vwa mœ kolœ fœ agbolo Israyele á endje sœ ɓata apata á endje yiwa.»
25 Kashe yashenœ asœmœ na œ gote ga utshu ye, yé œ pa adœke: «Gbozu, tɨ kane mœ ga lafo!»
26 Yisu gi adœke: «Œ sœsœ dœ ɔtshɔnœ kœko kɨzɨrœ nœ agbolo mbœrœ kœko tœnœ va fœ ayavoro nene.»
27 Yashenœ gi adœke: «Adjapu Gbozu, kashe ayavoro zɨ ndœma kœzɨrœ á yo tœ ama gbozu nœ endje ga tshakudu ndaba kɨzɨrœ.»
28 Yé Yisu gi fœ she adœke: «Yashe, kœyindœrœ nœ zœ gerœ waa! Œ mbœrœtœ endje fœ ɓœ ɓata á ɓœ yindœ nœ.» Yé ngbewo, yawuru nœ ye kœshe pe dœ lɔkɔnœ asœmœ ye.

Yisu she azu ɨndɨrɨ egerœ ungu adanga (Wu ɓa tœ Mar 7.31)

29 Yisu wuta lœ ogonœ asœmœ yé œ ro ga tœ mangu egerœ ungu adanga lœ Galilayi. Tshe ɔ ga pa kaga yé œ sœ ga atɨ.

30 Azu ndjoro na ga ndœ ye. Endje
na dœ azu á ada endje ndɨ, dœ aay-
ibula, dœ aayi vwɨrɨtɨ, dœ aayi bitu,
dœ pe anga aayi koɓa ndjoro. Endje
katœ endje ga utshu Yisu, yé á tshe
she endje.
31 Azu katœ ama endje tɨ ɔsɔ lɔkɔ á
endje wu aayi bitu kœpa o'o; dœ azu
á endje ndɨ, kœshe tœnœ; dœ azu á
ada endje ndɨ, kœna ana; dœ pe azu
á ala endje bu, á tetœ kœwu osho. Yé
á azu kɔ donga mokɔ nœ Ndjaba nœ
Israyele.

Yisu to kœzɨrœ fœ azu kutu vana (Wu ɓa tœ Mar 8.1-10)

32 Yisu e ayambarœ nœ ye, œ pa
fœ endje adœke: «Oyo azunœ asœ
ka mœ waa, gbambanœ nene, endje
mbœrœ olo votɔ dœ mœ, yé endje
gugu dœ kœzɨrœ nene. Mœ yiyindœ
kœgi endje dœ ogo nene: Ete nene,
endje mbombo tœ ala awa ye.»
33 Ayambarœ pa fœ she adœke:
«A gbɔ má rœgo lœ kpagagashonœ
asœke kpœta yeka á kœto fœ endje á
endje kœzɨ, á kœle endje a?»
34 Yisu yu endje adœke: «'E sœ dœ
mapa koto o?» Endje gi fœ she adœke:
«Mindu dœ bisha dœ pe a'eara ageat-
shalangu teasho.»
35 Yé á tshe kœpa fœ ukpulu azunœ
asœmœ adœke endje lœ ga tœ ɔshɔ.
36 Tshe ko mapa mindu dœ bisha
dœ pe ageatshalangunœ œ donga
Ndjaba, œ ko fœ ayambarœ, yé
á ayambarœ kœkurutshelœ nœ tœ
ukpulu azunœ.
37 Uzu dœ uzu zɨ œrrr œ le she
kpœtœ ama ogo nœ ye. Ayambarœ
rɔ ama udu rœgo á sœpe ga lœ kingi
mindu dœ bisha (7).
38 Andaa, azu á endje zɨ lima
œrœnœ sœ ayakoshe kutu vana,
endje dɨdɨ ayashe dœ agbolo nene.
39 Manda kœgi azu gangba endje,
Yisu ɔ ga lœ egerœ agba yé œ ro ga lœ
ogo Magadane.

16

Afarisayi œdœ Asadukayi yɔndœ ambárá afá bale ɓa ndœ Yisu (Wu ɓa tœ Mar 8.11-13; Luk 12.54-56)

1 Afarisayi dœ Asadukayi na ga
ndœ Yisu œ tetœ kœgɨ uku ga tœ awa
ye. Endje yu she adœke tshe ma anga
ambárá afá tœ kœma adœke œ to ɓa
lafo.
2 Yisu gi fœ endje adœke: «Dœ adɨla,
'e sœ kœpa adœke: “Yavuru œ ni nene,
mbœrœ tshalafo sœ tshee.”
3 Yé pe dœ amazɨ tuu, 'e sœ kœpa
adœke: “Kpesheke yavuru œ ni zœ,
mbœrœ tshalafo bu shoshosho.”
Ataa 'e wusœ kœpandœ mara á
tshalafo sœ dœ tœnœ ye, kashe 'e
lili kœpandœ ambárá nœ œrœ nœ
tshakpesheke asœ nene.
4 Azu nœ tshakpesheke á endje
dœ aekpe azu yé á zazatœ endje fœ
Ndjaba nene, sœ kœyɔndœ ambárá!
Kashe endje wu anga angbɨ ambárá
bale nene, kolœ œnœ Yona œ ka
ye. Manda nœ, tshe katœ endje tɨ
kpœtœmœ yé œ ro daye.»

Kœyisœrœ nœ Afarisayi œdœ Asadukayi (Wu ɓa tœ Mar 8.14-21)

5 Lɔkɔ kœzu ayambarœ ga itshi
kota, œndœ kœko kœzɨrœ djerœ
endje ye.
6 Yisu kœpa fœ endje adœke: «Ala
'e gbɔ dœ ɔyɔ kœsuku mapa nœ
Afarisayi dœ pe Asadukayi kane.»
7 Ayambarœnœ te lima tœ kœpa
ugurutœ endje adœke: «Tshe sœ kœpa
ataa mbœrœ á a nana dœ mapa
nene.»
8 Kashe Yisu wu lima sœ gbetshelœ
nœ endje, yé œ pa fœ endje adœke:
«E'e dœ azu á kœyindœrœ nœ 'e sœ
teasho, mbœrœ gaɗe á 'e sœ kœyutœ
'e ugurutœ 'e adœke 'e gugu dœ mapa
nene a?
9 Œrrr kpesheke, 'e wuwu damba
sœ œrœ nene a? Œndœ mapa mindu
á 'e kurutshelœ nœ tœ azu kutu
mindu (5.000) œdœ kingi kotoo á 'e ko
lima dœ udunœ, djerœ 'e ye a?
10 Œndœ mapa mindu dœ bisha (7)
á 'e kuru lima tshelœ nœ tœ azu kutu
vana œdœ kingi kotoo á 'e ko lima dœ
udunœ, djerœ 'e ye a?

11 Mbœrœ gaɗe á 'e wuwusœ nœ
adœke mœ sœsœ lima kœpa o'o tœ
mapa fœ 'e nene lɔkɔ á mœ sœ lima
kœpa fœ 'e adœke: Ala 'e gbɔ tœ
ɔyɔ kœsuku mapa nœ Afarisayi dœ
Asadukayi a?»
12 Yé á ayambarœnœ kœwusœ nœ
adœke tshe papa o'o tœ upu nœ kœsœ
dœ gbɔdjela tœ ɔyɔ kœsuku mapa
nene, kashe tshe pa tœ kœyisœrœ nœ
Afarisayi dœ pe Asadukayi.

Petro mɨndœ nœ adœke Yisu kœdœ Kristu

(Wu ɓa tœ Mar 8.27-30; Luk 9.18-21)

13 Lɔkɔ á Yisu yi kumu ye ga lœ
ogo Sezaré, ogo gbozu Filipo, tshe yu
ayambarœ nœ ye adœke: «Azu sœ
kœpa má kotoo tœ upu nœ Gbolo nœ
uzu a?»
14 Endje gi adœke: «Anga azu sœ
kœpa adœke, œɓœ kœdœ Yowane ayi
kœza batisimu; anga endje sœ kœpa
ndje adœke œɓœ kœdœ Eliya; yé
anga endje kpa sœ kœ pa œnœ endje
adœke, œɓœ kœdœ Yilimiya too anga
ayi kœgbara o'o ugurutœ aayi kœgbara
o'o liya.»
15 Yé Yisu kœyu endje adœke: «Yé
ka e'e a, 'e sœ kœpa má œnœ 'e adœke
œmœ kœdœ ɗe?»
16 Shimu Petro za o'o yé á gi adœke:
«Œɓœ kœdœ Kristu, Gbolo nœ Ndjaba
nœ soro.»
17 Yisu kœpa fœ she adœke: «Yanga
nœ zœ, Shimu gbolo nœ Yona,
mbœrœ œ dœ́dœ́ ɔkɔ dœ indji dá
pandœ o'o asœ fœ ɓœ nene, kashe
Aba mœ á tshe sœ ɓa lafo dá pandœ
nœ.
18 Yé œmœ, mœ sœ kœpandœ nœ
fœ ɓœ adœke œɓœ kœdœ Badja, ga
pa badjanœ asœmœ dá mœ mɔ bala
Ikrizia nœ mœ, yé kuzu œ sœ bala dœ
gbɔgbɔ ga pa Ikrizianœ nene.
19 Mœ za bala herela nœ Ogo gbozu
nœ tshalafo fœ ɓœ; œrœ kɔ á ɓœ
i ga tœnœ ɓa pa ɔshɔ, Ndjaba œ i
ndje ga tœnœ ɓa lafo; œrœ kɔ á ɓœ
vwara tshelœnœ ɓa pa ɔshɔ, Ndjaba
œ vwara ndje tshelœnœ ɓa lafo.»
20 Manda nœ, Yisu kœkɔ lima ayam-
barœ nœ ye dœ ɔgbɔ adœke endje
papandœ nœ fœ uzu bale adœke œne
kœdœ Kristu nene.

Yisu pandœ o'o kuzu dœ pe kœshe nœ ye

(Wu ɓa tœ Mar 8.31-9.1; Luk 9.22-27)

21 Kœto kpœtœ lɔkɔnœ asœmœ,
Yisu Kristu tetœ kœpandœ nœ fœ
ayambarœ nœ ye adœke: «Œ li adœke
mœ ro ga lœ Yerusaleme yé œ wu
œrœ kanga waa tshakane agbozu
Ikrizia, agbozu tshapa anganga Nd-
jaba ndje dœ aayi kœyisœ awa akwa
yekane. Endje wo mœ, yé manda olo
votɔ, Ndjaba œ she mœ lœ akuzu.»
22 Yé Petro gi she ga ɨndɨrɨnœ yé œ
tetœ kœgbagbara she adœke: «Gbozu,
Ndjaba œ gbɔndœ zœ lœnœ ye! Œrœ
ataa œ wuta ga tœ zœ nene.»
23 Kashe Yisu fatœ yé œ pa fœ Petro
adœke: «Gitœ zœ tœ mœ, Satana!
Œɓœ kœdœ uzu nœ kœza o'o ga pa
mœ adœke mœ te. Gbetshelœ nœ zœ
lili dœ œnœ Ndjaba bale nene, kashe
œ li dœ œnœ azu.»
24 Manda nœ, Yisu pa fœ ayam-
barœ nœ ye adœke: «Œdœ uzu
kœyindœ kœna manda mœ, œ li
adœke tshe vwaratœ ye tœ undu ye
dœ tœ ye, œ za kurushi nœ ye yeka á
kœna manda mœ.
25 Gbambanœ nene, uzu kɔ á tshe
sœ dœ ogo kœsœ dœ soro œ tshu ye;
kashe tsheneke á tshe tshu mbœrœ
mœ, œshe dá sœ dœ soro.
26 Ataa uzu kœgbɔ œrœ tshapashɔ
asœke kɔ gbaa, œ sœ dœ she kotoo
ɓata á soro ye ndɨ a? Œrœ gaɗe dá tshe
ka á kpa yɔ dœ soro ye a?
27 Gbolo nœ uzu œ kwa bala tœ ye
awa bale dœ aandjelu nœ ye lœ mokɔ
nœ Abanœ, yé tshe gi bala fœ uzu dœ
uzu liaka akwa tshelœ ye.
28 Mœ sœ kœpa fœ 'e dœ adjapu
adœke, ugurutœ 'e á 'e sœ asœ, anga
'e œ tshu nene utshu kœwu Gbolo nœ
uzu kœna ɓata gbozugo.»

17

Yisu fatœ ye dœ ala ayambarœ nœ ye

(Wu ɓa tœ Mar 9.2-13; Luk 9.28-36)

1 Manda olo mindu dœ bale, Yisu
za Petro, Jake œdœ pe ayanœ dœ
Yowane po tœ ye, œ gitœ ye dœ endje
ga ɨndɨrɨnœ ga pa egerœ kaga.
2 Tshe fatœ ye dœ ala endje; tsha-
tshu ye tetœ kœtshi tœnœ ɓata ɔlɔ,
lœba ye wuta tœ imbinœ urrr ɓata
ɨshirɨ osho.
3 Ngbewo, Eliya œdœ Moyize wuta
ga utshu endje, yé œ sœ kœpa tshama
endje dœ Yisu.
4 Petro pa fœ Yisu adœke: «Gbozu,
œ sœ dœ ɔtshɔnœ adœke a lœ kpœke.
Œdœ ɓœ kœyindœ nœ, mœ mɔ anda
tande votɔ: Bale fœ ɓœ, bale fœ Moy-
ize œdœ bale ndje fœ Eliya.»
5 Tshe sœpe damba kœpa 'o atake,
trale ondoro jerœ ga pa endje, yé
anga tshama wu ɓa lœnœ adœke:
«Tsheneke kœdœ Gbolo nœ mœ á mœ
yindœ ye waa, mœ za yanga nœ mœ
djigi ga ndœ ye. 'E dji she!»
6 Lɔkɔ á ayambarœ dji tshamanœ
asœmœ ataa, awa litœ endje kpak-
pakpa yé endje yo ga atɨ œ fa tshatshu
endje ga tœ ɔshɔ.
7 Yisu na ndoo dœ endje œ turutœ
endje yé á pa adœke: «'E alafo, 'e sœsœ
dœ awa nene.»
8 Kœmesho ga lafo atake, endje wu
kolœ Yisu kutɨ ye.
9 Ɓata endje sœ lima kœjerœ kaga,
Yisu kɔ endje adœke: «'E papandœ
œrœ kɔ á 'e wu asœke fœ uzu bale
nene, œrrr ga tœ adœke Gbolo nœ uzu
she lœ akuzu yekane.»
10 Yé ayambarœ nœ ye yu she
adœke: «Mbœrœ gaɗe á ayi kœyisœ
awa akwa pa lima adœke Eliya œ na
utshunœ yekane a?»
11 Tshe gi fœ endje adœke: «Adjapu,
Eliya œ na utshunœ mbœrœ kœguma
œrœ kɔkɔ.
12 Kashe mœ sœ kœpa fœ 'e adœke:
Eliya na ɓa lima ye, yé azu yiyindœ
ye nene, kashe endje mbœrœ fœ she
œneke kɔ á endje yi lima ndœ nœ.
Awa bale ndje endje mbœrœ œrœ
kanga fœ Gbolo nœ uzu.»
13 Yé á ayambarœ nœ ye kœwusœ
nœ adœke, tshe sœ lima kœpa o'onœ
fœ œne tœ Yowane ayi kœza batisimu.

Yisu she gbolo á tshe sœ dœ ekpe ɨshirɨ
(Wu ɓa tœ Mar 9.14-29; Luk 9.37-43a)

14 Lɔkɔ á endje wuta lima ndoo dœ
ukpulu azu, anga yakoshe bale na ga
ndœ Yisu, œ gote dœ matshukuda ye
ga utshu ye á pa adœke:
15 «Gbozu, wu oyo gbolo yakoshe nœ
mœ. Tshe sœ dœ koɓa ɔkɔ á sœ ndœ
kœka she waa, œ geta she kpala kpala
ga tawo too ga langu.
16 Mœ na dœ she fœ ayambarœ
nœ zœ, kashe endje lili tœ kœshe she
nene.»
17 Yisu kœpa adœke: «E'e kœdœ
aekpe azu, yé 'e gugu dœ kœyindœrœ
nene! Mœ kpa sœpe dœ 'e œrrr
manda olo koto yekane a? Mœ kpa ru
lɔsu mœ mbœrœ 'e manda olo koto o?
'E na dœ gbolonœ fœ mœ ga mœ.»
18 Yisu nga fœ ekpe ɨshirɨnœ; tshe
wuta lœ gbolonœ yé á tshe kœshe pe
dœ lɔndɔnœ asœmœ ye.
19 Ayambarœ gitœ endje ndoo dœ
Yisu, yé á yu she yaa adœke: «Yé ká
a'a, mbœrœ gaɗe á 'a lili má œnœ 'a
kœgɔrɔ ekpe ɨshirɨnœ nene a?»
20 Yisu pa fœ endje adœke: «Mbœrœ
kœyindœrœ nœ 'e sœ teasho. Mœ sœ
kœpa tœnœ fœ 'e dœ adjapu, œdœ
anga ɔlɔ bale 'e kœsœ dœ kœyindœrœ
á sœ dœ egerœnœ ɓata ele ɔyɔ á
ɨ'ɨrɨnœ kœdœ mutarde, 'e pa fœ kaga
asœke adœke: "Aafo kpœke œ tɔ ɓa
e", kaga œ mbœrœtœ ye liakanœ ye.
Œrœ bale á sœ dœ sharapu ɓa ndœ 'e
œ gugu nene. [
21 Kashe kolœ lœ awa nœ avwala
œdœ lœ œnœ kœyotshelœma dá endje
li kœgɔrɔ dœ mara ekpe ɨshirɨnœ
asœke.]»

Yisu kpa pa o'o kuzu œdœ kœshe nœ ye
(Wu ɓa tœ Mar 9.30-32; Luk 9.43b-45)

22 Anga ɔlɔ bale, ayambarœ ngbɔɓa
lima tœ endje ɓa lœ ogo Galilayi, Yisu
pa fœ endje adœke: «Endje ka Gbolo
nœ uzu ga tshaabrœ azu;
23 endje wo she yé manda olo votɔ,
Ndjaba œ she she lœ akuzu.» Ayam-
barœ nœ ye sœ lima dœ oyo waa.

Yisu dœ Petro yɔ lapo

24 Ɔlɔ á endje li ga lœ Kaparnawumu, azu á endje ka lapo ɓa lœ Tepelo na ga ndœ Petro, yé á pa fœ she adœke: «Gbozu nœ 'e œ yɔ lapo nœ Tepelo nene a?»
25 Petro gi adœke: «Ɛ̃, tshe yɔ ye.» Ɔlɔ á Petro yi kumu ye ga sœnda, Yisu yu she adœke: «Gbetshelœ nœ zœ kœdœ gaɗe Shimu? Aɗe dá yɔ walaka lapo nœ agbozugo nœ tshapashɔ a? Agbolo nœ endje too anga angbɨ azu?»
26 Petro gi adœke: «Angbɨ azu.» Yé Yisu kœpa fœ she adœke: «Agbolo nœ endje yɔyɔ ka nene.
27 Kashe a yɔ œnœ azœ ye, mbœrœ á kœzaza ókó fœ azunœ asœ nene. Mbœrœ tœnœ, na ga la kota œ vwi ngada; ali ageatshalangu á ɓœ djɔ she, a tshelœma ye, ɓœ gbɔ langere ngendja lœnœ. Za œ gu dœ tœnœ, œ za fœ endje mbœrœ mœ œdœ pe ɓœ.»

18

Uzu á tshe ropa azu kɔ ɓa lœ Ogo gbozu nœ tshalafo

(Wu ɓa tœ Mar 9.33-37; Luk 9.46-48)

1 Dœ lɔndɔnœ asœmœ, ayambarœ nœ Yisu gitœ endje ga ɨndɨrɨ ye, yé á pa fœ she adœke: «Œɗe dá ropa azu kɔ ɓa lœ Ogo gbozu nœ tshalafo a?»
2 Yisu e anga gbolo œ za she tɔ ga ugurutœ endje
3 yé œ pa adœke: «Mœ sœ kœpa fœ 'e dœ adjapu adœke, œdœ 'e kœyayapatœ 'e yé á sœ ɓata aya agbolo nene, 'e li bala ga lœ Ogo gbozu nœ tshalafo nene.
4 Ataa, tsheneke á tshe mbœrœtœ ye ɓata aya gbolonœ asœ, œshe dá ropa azu kɔ ɓa lœ Ogo gbozu nœ tshalafo.
5 Uzu á tshe za osho kœsœ fœ gbolo lœ ɨ'ɨrɨ mœ ɓata tsheneke asœ, za osho kœsœ fœ mœ dœ tœ mœ ye.

Ɔgbɔ kœmɨ upu

(Wu ɓa tœ Mar 9.42-48; Luk 17.1-2)

6 «Kashe uzu á tshe mbœrœ adœke anga aya gbolo bale ugurutœ agbolo asœke á endje sœ dœ kœyindœrœ ga ndœ mœ, li ga lœ ekperœ, œ li adœke endje du egerœ badja ga lœ ɨgɨ ye, œ na doé œ geta she ga la egerœ ungu.
7 Oyo nœ azu tshapashɔ á endje sœ kœmbœrœ adœke azu li ga lœ ekperœ! Œ li adœke œrœ ataa mbœrœtœ endje, kashe oyo nœ uzu neke á yanganœ œ te mbœrœ she.
8 Œdœ kane zœ too ada zœ dá sœ kœmbœrœ adœke ɓœ te, wa œ ko va e zara tœ zœ; œ li dœ ɔtshɔnœ mbœrœ ɓœ adœke ɓœ li ga lœ adja soro dœ kane zœ bale too dœ ada zœ bale, tœ œsœnœ adœke ɓœ sœpe dœ kane zœ bibisha œdœ pe ada zœ bibisha yé endje vwi ɓœ ga lœ kudu owo á ru nene.
9 Yé œdœ ala zœ kœvwa ɓœ ndœ ekperœ, vwata yé œ za vwi'i zara tœ zœ, œ li dœ ɔtshɔnœ mbœrœ ɓœ adœke ɓœ li ga lœ adja soro dœ ala zœ bale, tœ œsœnœ adœke ɓœ sœpe dœ ala zœ bibisha yé endje vwi ɓœ ga lœ kudu owo nœ lifelo.»
10 «Ala 'e gbɔ adœke 'e kœgugu œsœ anga gbolo bale ugurutœ aya agbolo asœke nene. Gbambanœ nene, mœ sœ kœpa fœ 'e, aandjelu nœ endje sœ ɔlɔ dœ ɔlɔ ɨndɨrɨ Aba mœ á tshe sœ ɓa lafo. [
11 Gbambanœ nene, Gbolo nœ uzu na ndœ kœshe azu á endje sœ lima lœ djingili.]

Pata á tshe yiwa

(Wu ɓa tœ Luk 15.3-7)

12 «'E gbe œnœ 'e koto o? Œdœ anga uzu kœsœ dœ apata kama bale (100), yé anga bale lœ ugurutœ endje kœyiwa, ataa tshe katœ udu endje zazu vana dœ ndjokpa dœ mindu dœ amanœ vana (99) ɓa pa kaga, ndœ kœna kœpara tsheneke tshebale á tshe yiwa asœmœ nene a?
13 Œ kœsœ adœke tshe gbɔ she, mœ sœ kœpa fœ 'e dœ adjapu adœke, tshe sœ dœ yanga ye kœropa udu endje zazu vana dœ ndjokpa dœ mindu dœ amanœ vana (99) á endje yiyiwa nene asœmœ.
14 Awa bale, Aba 'e á tshe sœ ɓa lafo asœmœ, yiyindœ nœ adœke anga gbolo bale ugurutœ aya agbolonœ asœmœ yiwa nene.»

Kœgi aya zœ á tshe sœ lœ djingili ga tœ ɔtshɔ awa

15 «Œdœ anga aya zœ kœmbœrœ ekperœ ga tœ zœ, na ga ndœ ye kutu zœ œ gbagbara she tœ ekperœ á tshe mbœrœ, œdœ tshe kœdji ɓœ, dá tshe kpa wuta aya zœ.
16 Œdœ tshe kœdjidji ɓœ nene, kpa za anga uzu bale too bisha ga ndœ zœ yeka á 'e kœwa o'onœ “mbœrœ œ li adœke atimu bisha too votɔ yindœ o'onœ yekane.”
17 Œdœ tshe kœvwaratœ ye ndœ kœdji endje, pandœ nœ ga lœ Ikrizia, yé tshe kœdjidji ndje azu Ikrizia nene, za she ɓata angbɨ uzu too ɓata ayi kœka lapo.
18 «Mœ sœ kœpa fœ 'e dœ adjapu adœke: Œrœ kɔ á 'e i ga tœnœ pa ɔshɔ asœ, endje i ndje ga tœnœ ɓa lafo; yé œrœ kɔ á 'e vwara tshelœ nœ pa ɔshɔ asœ, endje vwara ndje tshelœ nœ ɓa lafo.
19 «Mœ kpa sœ kœpa fœ 'e dœ adjapu adœke, œdœ azu bisha ugurutœ 'e pa ɔshɔ kœpa upu ama endje bale ndœ kœyɔndœ œrœ gaɗe, Aba mœ ɓa lafo œ to œrœnœ asœmœ fœ endje ye.
20 Gbambanœ nene, osho á azu bisha too votɔ œ ngbɔtœ endje ga tœnœ dœ ɨ'ɨrɨ mœ, mœ sœ ugurutœ endje zœ.»

Ayi akwa á tshe vwaratœ ye Kœdjerœndœ ekperœ nœ ayanœ

21 Ataa, á Petro na ga ndœ ye á yu she adœke: «Gbozu, œdœ aya mœ kœmbœrœ ekperœ fœ mœ, mœ djerœndœ ekperœnœ awa kotoo? Œrrr ga tœ awa mindu dœ bisha a (7)?»
22 Yisu kœgi fœ she adœke: «Mœ papa fœ ɓœ adœke awa mindu dœ bisha nene, kashe œrrr ga tœ awa zazu votɔ dœ ndjokpa awa mindu dœ bisha.
23 Ogo gbozu nœ tshalafo œ sœ bala kolœnœ ataa: Œ sœ ɓata anga gbozugo bale á tshe yi lima ndœ kœtondœ o'o tœ upu nœ kuɗa nœ ye dœ aayi akwa nœ ye.
24 Tœ ali nœ, endje na dœ anga ayi akwa á tshe sœ dœ kuɗa nœ ye tɔpanœ kpuru fœ she.
25 Ɓata á tshe sœsœ lima dœ œrœ bale ndœ kœgi tœnœ nene, gbozunœ za awa adœke endje za she yɔ œrœ dœ awonœ, agbolo nœ ye, œdœ ndje pe dœ œrœ kɔ á tshe sœ dœ tœnœ lœ okoro kuɗa nœ ye.
26 Ayi akwanœ gote ga tœ ada ye, œ dɨ tshelœma ye fœ she adœke: “Gbozu, sœ dœ ugu lɔsu ga ndœ mœ, yé mœ gi fœ ɓœ para zœ.”
27 Oyo za gbozu nœ ayi akwanœ, tshe katœ ye adœke tshe gu zœ yé œ katœ kuɗa nœ ye lœ kumu ye tɨ ye.

28 «Kœwuta ayi akwa asœmœ atake, tshe togba dœ anga yanganœ á tshe sœ dœ kuɗa nœ ye teasho lœ kumu ye; tshe za ɔngɔrɔ yanganœ kperœ ndœ kœwo she dœ kœpa fœ she adœke: “Gi kuɗa nœ mœ fœ mœ.”
29 Ayi akwa nganœ sœmœ kœgote ga tœ ada ye, yé œ dɨ tshelœma ye fœ she dœ kœpa adœke: “Sœ dœ ugu lɔsu ga ndœ mœ, mœ gi fœ ɓœ zœ.”
30 Kashe tshe vwaratœ ye, yé ga pa nœ tshe na dœ she œ za she vwi ga lœ anda kánga ndœ kœkate adœke tshe gi kuɗa nœ œne yekane.
31 Kœwu œrœ á tshe mbœrœ asœmœ ataa, œ za oyo tœ lɔsu aayi akwa anganœ, yé endje na œ pandœ œrœ kɔ á ro asœmœ fœ gbozu nœ endje.
32 Yé gbozu e she, á pa fœ she adœke: “Ekpe ayi akwa, mœ katœ kuɗa nœ mœ lœ kumu zœ tɨ kɔ mbœrœ á ɓœ dɨtshelœma zœ fœ mœ.
33 Œɓœ ndje, ɓœ lili má ndœ kœwu oyo ayi akwa nga zœ ɓata á œmœ dœ tœmœ mœ wu oyo zœ nene a?”
34 Oko za gbozu, tshe za she vwi ga lœ anda kánga ndœ kœkate ndje adœke tshe kœgi kuɗa nœ œne kɔ fœ œne yekane.»

35 «Ataa, Aba mœ ɓa lafo œ mbœrœ bala mara œrœnœ asœmœ fœ 'e, œdœ uzu dœ uzu ugurutœ 'e kœdjedjerœndœ ekperœ nœ ayanœ dœ lɔsu ye bale nene.»

19

Kœyisœrœ tœ upu nœ kœndjɔtshelœ totœ œdœ kœsœ angara
(Wu ɓa tœ Mar 10.1-12)

1 Ɔlɔ á Yisu katœ kœmindœ upu asœmœ, tshe gitœ ye lœ Galilayi ndœ kœro ga lœ ogo Yuda ɓa kele ungu Yɔrdane.
2 Azu ndjoro na manda ye, yé ɓa zœ tshe sœ kœshe endje.
3 Anga Afarisayi na ga ndœ ye dœ gbetshelœ nœ kœgɨ uku ga tœ awa ye, yé á yu she adœke: «Œ li dœ yakoshe kovwaratœ ye tœ awonœ lœ upu kɔ a?»
4 Tshe gi fœ endje adœke: «'E dɨdɨ lima œneke á endje sú ɓa la buku nœ Ndjaba adœke, lœ kœmbœrœ œrœ ga pa ɔshɔ asœke, Ndjaba mbœrœ lima yakoshe œdœ yashe nene a?
5 Manda nœ, tshe pa adœke: Mbœrœ tœnœ ataa á yakoshe œ katœ abanœ dœ ayinœ tɨ, á sœ ga tœ œsœnœ dœ awonœ, yeka á endje bisha œ wuta undu uzu tshebale.
6 Ataa, endje kpa sœsœ azu bisha nene kashe undu uzu tshebale. Kaka adœke uzu ndjɔndjɔ tshelœ œneke á Ndjaba ngbɔɓa ga tœ nœ nene.»
7 Endje pa fœ she adœke: «Mbœrœ gaɗe á Moyize za lima awa adœke yakoshe su mbeti kœkurutshelœ totœ ga tshakane yashe lɔkɔ á tshe kœkatœ ye tɨ a?»
8 Yisu gi fœ endje adœke: «Moyize za lima awa ndœ kœkatœ awo 'e tɨ mbœrœ agbɔ lɔsu nœ 'e, kashe utshunœ œ sœsœ lima ataa nene.
9 Mœ sœ kœpandœ nœ fœ 'e adœke, œdœ uzu kœkatœ awonœ tɨ, á kœdœ́dœ́ tœ upu nœ angba budu nene, á tshe kpa to anga angbɨ yashe, tshe sœ kœpara awo uzu.»
10 Ayambarœ kœpa fœ she adœke: «Œdœ upu nœ kœtotœsho nœ yakoshe dœ yashe kœsœ ataa, ádá nœ kœtotœsho gugu nene.»
11 Yisu gi fœ endje adœke: «Œ dœ́dœ́ uzu kɔ dá dji tshelœ kata o'o asœ nene, kashe kolœ endjeneke á Ndjaba za awa fœ endje.
12 Gbambanœ nene, ádá á azu œ vwaratœ endje kœto ayashe sœ ndjoro: Endje zu anga azu dœ koɓa kutshu; anga kœsœ angara to tshakane azu; yé anga azu yiyindœ kœto ayashe nene mbœrœ kœpara Ogo gbozu nœ tshalafo. Uzu á tshe li kœdji tshelœkata o'o asœke kɔ, kaka tshe dji!»

Yisu to kane ye ga pa agbolo
(Wu ɓa tœ Mar 10.13-16; Luk 18.15-17)

13 Azu na dœ agbolo fœ Yisu adœke tshe to kane ye ga pa endje kashe ayambarœ nœ ye sœ lima kœgeta endje.
14 Yisu pa adœke: «'E katœ agbolo endje na ga ndœ mœ, 'e kɔkɔ endje nene mbœrœ Ogo gbozu nœ tshalafo sœ mbœrœ azu á endje lœ ɓata endje.»
15 Yé manda kœto kane ye ga pa endje, tshe gitœ ye kpœtœmœ ye.

Gbolo modo ayi kœgbɔrœ
(Wu ɓa tœ Mar 10.17-31; Luk 18.18-30)

16 Anga uzu bale na ga ndœ Yisu, yé œ yu she adœke: «Ayi kœyisœrœ, ɔtshɔrœ gaɗe dá mœ kœmbœrœ yeka á kœgbɔ soro neke á ka nene a?»
17 Yisu kœpa fœ she adœke: «Mbœrœ gaɗe á ɓœ sœ kœyu mœ pa ɔtshɔrœ a? Kolœ Ndjaba kutɨ ye dá dœ ɔtshɔ uzu. Œdœ ɓœ kœyindœ kœgbɔ soro, gbɔndœ awa o'o ama Ndjaba.»
18 Tshe yu Yisu adœke: «Œneketa a?» Yisu gi fœ she adœke: «Ɓœ wo uzu nene, ɓœ para awo uzu nene, ɓœ zɨ angba nene, ɓœ wa o'o dœ wala ga pa uzu nene.
19 Lɨ œsœ aba zœ dœ ayi zœ, yé ɓœ yindœ yanga zœ ɓata á ɓœ yindœtœ zœ dœ tœ zœ.»
20 Gbolo modonœ gi fœ she adœke: «Œrœnœ asœmœ kɔ, mœ sœ kœmbœrœtœ mœ liakanœ zœ. Œrœ gaɗe dá kpa sœpe adœke mœ mbœrœ a?»
21 Yisu pa fœ she adœke: «Ɓœ kœyindœ kœsœ ndjii tœ ala Ndjaba, gu œ ka œrœ nœ zœ, œ kurutshelœnœ tœ aayi oyo, yé ɓœ gbɔ bala

kœgbɔrœ ɓa lafo. Manda nœ, fatœ zœ œ na manda mœ.»
22 Manda o'onœ asœmœ, tshe gu dœ oyo tœ ye, mbœrœ tshe sœ lima dœ œrœ waa.
23 Yé Yisu kœpa fœ ayambarœ nœ ye adœke: «Mœ sœ kœpa dœ adjapu fœ 'e, œ sœ tœ ɔgbɔnœ bala tœ ayi kœgbɔrœ kœli ga lœ Ogo gbozu nœ tshalafo.
24 Yisu kpa pa fœ endje adœke: Œ gbɔɔgbɔ adœke agea á ɨ'ɨrɨ ye kœdœ shamo li tɔlœ ogoro ɨmbɨlɨ. Kashe œ kpa gbɔ kœrosœ nœ adœke ayi kœgbɔrœ li ga lœ Ogo gbozu nœ Ndjaba.»
25 Kœdji o'onœ asœmœ ataa, ayambarœ katœ ama endje tɨ ɔsɔ, yé œ pa adœke: «Atamœ, uzu ɗe dá li kœshe tœnœ a?»
26 Yisu tondœ endje, yé œ pa fœ endje adœke: «Ɓa tœ azu, œ li nene; kashe ɓa tœ Ndjaba, œrœ kɔ li ye.»
27 Yé Petro kœza 'o, á kœpa fœ she adœke: «Wu kane, 'a katœ œrœ nœ 'a tɨ kɔ á na manda zœ asœ; œ sœ bala dœ a'a koto o?.»
28 Yisu pa fœ endje adœke: «Mœ pa fœ 'e dœ adjapu adœke: Ɔlɔ á Ndjaba kpa mbœrœ tshandœ œrœ kɔ tœ tafonœ, olo á Gbolo nœ uzu œ sœ ga lœ ngande mokɔ nœ ye ndœ kœwa ngbanga, e'e á 'e na lima manda mœ, 'e sœ ndje ga pa ngande tshagbozu mokɔ ndjokpa dœ bisha ndœ kœwa ngbanga pa mara azu Israyele ndjokpa dœ bisha.
29 Yé uzu kɔ á tshe katœ anda nœ ye, dœ aayanœ, ayingɔnœ, abanœ, aayinœ, agbolo nœ ye, kɨndɨ nœ ye tɨ mbœrœ ɨ'ɨrɨ mœ, tshe kpa gbɔ œrœ kœropanœ ye, tshe gbɔ ndje soro nœ waa dœ waa.
30 Azu ndjoro á endje sœ utshunœ, endje sœ bala tœ ndɔngɔlɔnœ, yé endje nœ ndɔngɔlɔnœ œ te bala azu nœ tshatshunœ.»

20

Ayi akwa ɓa lœ kɨndɨ vinu

1 «Kœgbɔ Ogo gbozu nœ tshalafo sœ ɓata anga gbozu akwa, á tshe wuta dœ amazɨ kœpara aayi akwa nœ tshelœ kɨndɨ vinu nœ ye.
2 Tshe djitœ ye dœ endje dœ ɔtshɔnœ pa denari* bale á li adœke endje gbɔ dœ ɔlɔ bale, yeka á vwa endje ga lœ kɨndɨ vinu nœ ye.
3 Kœwuta she dœ ada ɔlɔ mindu dœ vana utshu kakpi ɔlɔ, tshe wu anga azu, endje sœ gbambanœ,
4 tshe pa fœ endje adœke: “E'e ndje, 'e na ga lœ kɨndɨ vinu nœ mœ, mœ to ndje ngendja á li dœ ɔlɔ bale fœ 'e.”
5 Endje ro ndje da ye. Tshe kpa wuta dœ kakpi ɔlɔ œdœ dœ ada ɔlɔ votɔ manda kakpi ɔlɔ, œ pa kolœnœ ata fœ anga azu á tshe gbɔ endje.
6 Kœwuta ga pa œrœ nœ́ ada ɔlɔ mindu dœ adɨla, tshe kpa wuta ndje, œ kpa gbɔ anga azu á endje sœ ndje ɓa zœ yé œ pa fœ endje adœke: “Mbœrœ gaɗe dá 'e sœ kpœke œrrr kpii á mbœmbœrœ akwa nene a?”
7 Endje gi fœ she adœke: “Uzu bale zaza akwa fœ 'a nene.” Gbozu akwanœ kœpa fœ endje adœke: “E'e ndje, 'e na ga lœ kɨndɨ vinu nœ mœ.”
8 «Kœwuta ga tœ umbru osho, ayengɔ kɨndɨ vinunœ pa fœ kapeta adœke: “E ayi akwanœ para dœ́ œ ko ngendja tshangba akwa nœ endje fœ endje, kœto tœ endjeneke á mœ e endje tœ ndɔngɔlɔnœ asœmœ œrrr ga tœ endjeneke á mœ e má endje utshunœ.”
9 Azunœ ada ɔlɔ mindu nœ adɨla na œ gbɔ uzu dœ uzu denari bale.
10 Kœwuta ga tœ azu á endje na má utshunœ, endje gbe œnœ endje adœke œne dá gbɔ tɔpanœ kpuru; kashe endje gbɔ ndje uzu dœ uzu denari bale.
11 Lɔkɔ á endje gbɔ ngendjanœ, endje te lima tœ kœpulœma endje tœ ayengɔ kɨndɨnœ.
12 Endje pa lima adœke: “Aayi akwa á endje na manda nœ, endje mbœrœ akwa kolœ manda ada ɔlɔ bale, ɓœ to ngendja fœ endje awa bale dœ 'a á a wu oyo œrrr kpii tshakudu ɔlɔ dœ kœwosho!”

* **20:2** Denari kœdœ ngendja tshangba akwa nœ ɔlɔ bale á uzu mbœrœ.

13 Kashe tshe gi fœ anga bale ugu-
rutœ endje adœke: “Yanga mœ, mœ
mbœmbœrœ ekperœ fœ ɓœ nene; a
djidjimatœ azœ dœ mœ tœ denari
bale lœ ɔlɔ bale nene a?
14 Za œneke á sœ tshakane zœ
asœmœ, œ gu dœ tœnœ zœ. Mœ
yindœ kœto ngendja fœ uzu á tshe na
tœ ndɔngɔlɔnœ asœmœ awa bale dœ
ɓœ.
15 Œ lili dœ mœ kœmbœrœ œneke
á mœ yindœ nœ dœ œrœ nœ mœ
nene a? Too ɓœ sœ dœ uku ga tœ mœ
mbœrœ á mœ sœ dœ ɔtshɔ lɔsu a?”
16 Atamœ, azu á endje sœ tœ
ndɔngɔlɔnœ œ wuta bala azu ut-
shunœ; yé endjeneke á endje sœ
utshunœ, œ wuta tœ ndɔngɔlɔnœ.»

Yisu kpa pandœ mara kuzu dœ pe kœshe nœ ye tœ awa votɔ
(Wu ɓa tœ Mar 10.32-34; Luk 18.31-34)

17 Yisu dœ ayambarœ nœ ye nd-
jokpa dœ bisha (12) sœ lima kœro ga
lœ Yerusaleme, yé á tshe sœ kœpa fœ
endje na tœnœ tœ awa adœke:
18 «'E wu, a sœ kœɔ ga lœ
Yerusaleme, ɓa tœ osho á endje ka
Gbolo nœ uzu fœ agbozu tshapa an-
ganga Ndjaba œdœ fœ aayi kœyisœ
awa akwa. Endje wa agbɔ ngbanga
ga pa ye adœke endje wo she.
19 Yé œ za she fœ angbɨ azu mbœrœ
á endje kœmɔ she, á kœsɔ she, á
kœkuru she ga pa kurushi, yé manda
olo votɔ Ndjaba œ she she lœ akuzu.»

Kœyɔndœrœ nœ ayi agbolo yakoshe nœ Zebedayi
(Wu ɓa tœ Mar 10.35-45; Luk 22.25-27)

20 Awo Zebedayi na ga ndœ Yisu dœ
agbolo yakoshe nœ ye bisha, œ gote
ga utshu ye mbœrœ kœyɔndœ œrœ
bale.
21 Yisu yu she adœke: «Ɓœ yindœ
gaɗe?» Tshe pa fœ Yisu adœke: «Mœ
kɨ ga tœ zœ, ɓœ kœgu bala ga lœ ogo
tshagbozu nœ zœ, lœ agbolo yakoshe
nœ mœ bisha asœke, za anga bale ga
tœ kuni zœ, yé anga bale ga tœ gele
zœ.»
22 Yisu gi adœke: «'E wuwusœ
œrœnœ á 'e esho ndœnœ asœmœ
nene. Adja 'e li kœndjo ungu lœ yashi
nœ œrœ kanga á mœ ndjo bala ye
a?» Endje pa fœ Yisu adœke: «'A li dœ
tœnœ yé.»
23 Yisu kœpa fœ endje adœke: «Ad-
japu, 'e ndjo ungu lœ yashi œrœ kan-
ganœ á mœ ndjo ye. Kashe tœ kœza
awa fœ uzu kœsœ ga atɨ ga pa kuni
mœ too ga pa gele mœ, asœmœ lili dœ
mœ nene. Mbœrœ tœnœ kœdœ osho
á sœ fœ endjeneke á Aba mœ guma
endje.»
24 Udu ayambarœnœ ndjokpa dji
o'onœ ataa œ tetœ kœso ókó ga tœ
aayazu bisha, Ajake dœ Yowane.
25 Kashe Yisu e endje œ pa fœ
endje adœke: «'E wusœ nœ adœke
agbozu sœ kœko azu ogo dœ ɔgbɔ ga
tshakudu tshagbozu nœ endje, yé ag-
boro azu sœ kœma gbɔgbɔ endje ga pa
aaya azu.
26 Œ lili adœke œrœ ataa mbœrœtœ
endje ɓa ugurutœ 'e nene. Kashe
œdœ anga uzu bale kœgbe kœsœ tœ
egerœ uzu ugurutœ 'e, œ li adœke
tshe fatœ ye tœ ayi akwa nœ 'e
yekane.
27 Yé œdœ anga uzu bale kœyindœ
kœsœ utshunœ ugurutœ 'e, œ li
adœke tshe dœ kanga nœ 'e.
28 Mbœrœ tœnœ ataa, Gbolo
nœ uzu nana adœke azu mbœrœ
akwa fœ she nene, kashe tshe na
kœmbœrœ akwa fœ azu dœ pe ndje
kœzatœ ye fœ kuzu mbœrœ kœshe
ukpu azu.»

Yisu she aayibula bisha
(Wu ɓa tœ Mar 10.46-52; Luk 18.35-43)

29 Lɔkɔ á endje sœ lima kœwuta lœ
Yeriko, ukpulu azu te manda Yisu.
30 Anga aayibula bisha sœ lima ga
atɨ ɨndɨrɨ awa. Kœdji adœke Yisu dá
ro asœmœ, endje tetœ kœta rawa
adœke: «Gbozu, ata Davidi, wu oyo 'a
kane!»
31 Ukpulu azu sœ lima kœgbagbara
endje adœke endje sœ koko, kashe
endje kpa ta tshandœ rawanœ dœ
agbɔ adœke: «Gbozu, ata Davidi, wu
oyo 'a kane!»

32 Yisu ka, œ e endje, yé œ pa fœ endje adœke: «Œrœ gaɗe dá 'e yindœ nœ adœke mœ mbœrœ fœ 'e a?»
33 Endje kœpa fœ she adœke: «Gbozu, kolœnœ adœke ala 'a kɔrɔ.»
34 Yisu wu oyo endje, yé œ goro ala endje. Trale ala endje kɔrɔ ye, yé endje te manda ye.

21

Yisu li ga lœ Yerusaleme (Wu ɓa tœ Mar 11.1-11; Luk 19.28-40; Yow 12.12-19)

1 Lɔkɔ á endje ndo dœ ongbo Yerusaleme œdœ dœ tshalakpɨ Betefaje, ɓa pa gaga á ɨ'ɨrɨnœ kœdœ kaga ɔyɔ Olive, Yisu vwa anga ayambarœ nœ ye bisha utshunœ
2 dœ kœpa fœ endje adœke: «'E na ɓa lakpɨ á sœ utshu 'e ɓa e. Kœli 'e tshendja, 'e wu aya ane* á endje du she kpœtœmœ dœ ayinœ, 'e vwara she œ gu dœ she fœ mœ.
3 Yé œdœ uzu kœpa o'o fœ 'e; 'e gi fœ she adœke: "Gbozu dá gbe dœ she." Yé ataa, tshe gi kane ye tœ ye katsha fœ 'e ye.»
4 Œ wuta ataa mbœrœ á o'o á ayi kœgbara o'o pa lima kœmbœrœtœ endje. Tshe pa lima adœke:
5 «'E pandœ nœ fœ yawuru nœ Siyona adœke:
Wu, gbozugo nœ zœ sœ kœna ga ndœ zœ.
Tshe sœ kœna ɓata amba uzu. Tshe ɔ ga pa ayi ane,
œdœ ga pa ayanœ á tshe dœ aya agea nœ akwa.»
6 Ayambarœ ro œ mbœrœ œneke á Yisu pa tœnœ fœ endje.
7 Endje gu dœ ayi ane œdœ ayanœ, yé endje ko lœba nœ endje œ guma ga pa endje, á Yisu ɔ á sœ ga pa nœ.
8 Ukpulu azu ndjoro saka lœba nœ endje ga tœ ala awa; anga endje de lima ganea ɔyɔ, yé œ guma ga tœ awa.
9 Azu á endje sœ lima kœna ɓa utshu ye dœ pe endjeneke á endje sœ lima kœna manda ye, sœ lima kœta rawa adœke: «Ozana nœ ata Davidi! Kaka Ndjaba to kane ye ga pa uzu á tshe na dœ ɨ'ɨrɨ Gbozu! Ozana fœ Ndjaba á tshe sœ ɓa lafo!»
10 Ɔlɔ á Yisu li ga lœ Yerusaleme, tshelœ ongbo djigi turu, azu tetœ kœyu osho adœke: «Uzu ɗe dá a?»
11 Azu á endje na lima dœ Yisu gi adœke: «Ayi kœgbara o'o Yisu dœmœ, uzu Nazarete, lœ ogo Galilayi.»

Yisu gɔrɔ aayi kœka œrœ lœ Tepelo (Wu ɓa tœ Mar 11.15-19; Luk 19.45-48; Yow 2.13-22)

12 Manda nœ, Yisu li ga lœ Tepelo, yé œ gɔrɔ azu á endje sœ lima kœka œrœ dœ pe endjeneke á endje sœ lima kœyɔ œrœ kɔ ga ushu. Tshe ɨvwɨ ndaba nœ azu kœyapa ngendja, œ geta ngande nœ aayi kœka ambepa.
13 Yé tshe pa fœ endje adœke: «Endje sú ɓa la buku nœ Ndjaba adœke: "Anda nœ mœ œ dœ bala anda nœ kœza avwala, kashe 'e fa tœ wutu nœ aayi angba!"»
14 Aayibula dœ pe agbangevweta na ga ndœ Yisu ɓa lœ Tepelo yeka á tshe she endje.
15 Agbozu tshapa anganga Ndjaba œdœ pe aayi kœyisœ awa akwa so ókó ndœ kœwu mara œrœ kœza uvuru osho á tshe sœ lima kœmbœrœ tœnœ dœ pe agbolo á endje sœ lima kœta rawa ɓa lœ Tepelo adœke: «Ozana nœ ata Davidi!»
16 Yé endje pa fœ Yisu adœke: «Ɓœ sœ kœdji œneke á endje pa asœ zœ a?» Kashe Yisu pa fœ endje adœke: «Mœ dji ye, ataa 'e dɨdɨ lima mbetinœ asœmœ nene a? Mbetinœ á pa adœke: "Bœ mbœrœ dœ mara adœke œdœ agbolo dœ pe aayi mangɔ donga ɓœ."»
17 Manda nœ, tshe katœ endje lœ ongbonœ asœmœ, œ gu kœlo ɓa lœ Betani.

Yisu darandœ ɔyɔ fige (Wu ɓa tœ Mar 11.12-14,20-24)

18 Osho kɔrɔ panœ dœ amazɨ, lɔkɔ á tshe sœ kœkwatœ ye ga lœ ongbonœ, ogo mi she.
19 Tshe wu anga ɔyɔ fige ndoo dœ ama awa, œ na ndoo dœ tœnœ, kashe tshe gbɔgbɔ elenœ bale nene, kolœ kakonœ. Yé tshe pa fœ ɔyɔ figenœ

* **21:2** Ane kœdœ agea á aayi oyo ɓa ndœ Ayuda sœ lima kœna dœ endje ndœ kœko kongba.

adœke: «Ɓœ kpa le bale nene!» Trale, ɔyɔ figenœ asœmœ ɔrɔ ye.
20 Kœwu œrœnœ ataa, ayambarœ katœ ama endje tɨ ɔsɔ, yé œ yu Yisu adœke: «Kotoo trale á ɔyɔ fige asœke ɔrɔ ata a?»
21 Yisu gi fœ endje adœke: «Mœ sœ kœmɨndœ nœ fœ 'e dœ adjapu, œdœ anga ɔlɔ bale á 'e kœsœ dœ kœyindœrœ yé á sœsœ dœ sharapu nene, 'e mbœrœ kolœ œrœ á mœ mbœrœ tœ ɔyɔ fige asœ nene, kashe œdœ 'e kœpa fœ kaga asœ adœke: "Gitœ zœ kpœke dœ́ œ na œ te ga la egerœ ungu adanga", œ mbœrœ ndje tœ endje liaka nœ.
22 Œrœ kɔ á 'e yɔndœ nœ lœ avwala dœ kœyindœrœ, 'e gbɔ ye.»

Kœyu o'o tœ tshagbozu nœ Yisu (Wu ɓa tœ Mar 11.27-33; Luk 20.1-8)

23 Ɔlɔ á tshe li ga lœ Tepelo, agbozu tshapa anganga Ndjaba dœ pe agbozu Ikrizia na ga ndœ ye ɔlɔ á tshe sœ kœyisœ œrœ, á yu she adœke: «Ɓœ gbɔ awa kœmbœrœ akwa nœ zœ asœke kpœta a? Œɗe dá za awa kœmbœrœ akwa ata fœ ɓœ a?»
24 Yisu gi fœ endje adœke: «Mœ yindœ kœyu 'e dœ o'o bale, œ kœsœ adœke 'e gi o'o fœ mœ gbá yekane á mœ kœyisœ osho á mœ gbɔ awa kœmbœrœ dœ œrœnœ asœ kɔ fœ 'e.
25 Œɗe dá vwa lima Yowane kœza batisimu fœ azu a? Œ dœ lima Ndjaba too azu?» Yé endje tetœ kœmirœtshelœ endje ugurutœ endje yé œ pa adœke: «Œdœ a kœgi fœ she adœke: "Ndjaba dá vwa lima she", tshe yu azœ adœke: "Mbœrœ gaɗe á 'e yiyi lima ndœ o'o ama ye nene a?"
26 Yé a kpa pa adœke: "Azu dá vwa lima she", œ li adœke a kpa awa ukpulu azu, mbœrœ azu para wusœ nœ adœke Yowane kœdœ lima ayi kœgbara o'o.»
27 Yé á endje gi fœ Yisu adœke: «'A wuwusœ nœ nene.» A Yisu gi fœ endje adœke: «Œmœ ndje awa bale, mœ pa ndje ndœ uzu á tshe za awa nœ kœmbœrœ œrœnœ asœke kɔ fœ 'e nene.»

Ndœma toro tœ upu nœ agbolo yakoshe bisha

28 «'E gbe œneke adœ gaɗe tœ o'o asœ a? Anga yakoshe sœ dœ agbolo yakoshe bisha. Tshe na ga ndœ ali gbolonœ, œ pa fœ she adœke: "Na kpesheke ga lœ kɨndɨ vinu œ mbœrœ akwa ɓa zœ."
29 Alinœ gi fœ she adœke: "Œ ngba mœ ye;" manda nœ tshe gbetshelœ ye œ na da ye.
30 Tshe kpa na ga ndœ bishanœ, œ pa kolœ nœ ata fœ she. Tsheneke asœ gi fœ she adœke: "Mœ na zœ Gbozu", kashe tshe nana ga zœ nene.
31 Uzu ɗe ugurutœ endje bisha dá mbœrœ gbetshelœ nœ abanœ a?» Endje gi adœke: «Ali gbolonœ.» Á Yisu pa fœ endje adœke: «Dœ adjapu, mœ sœ kœmɨndœ nœ fœ 'e, ayi kœko ngendja lapo dœ pe ayi angba budu œ wuta utshu 'e ga lœ Ogo gbozu nœ Ndjaba.
32 Gbambanœ nene, Yowane na lima ndœ kœyisœ awa á sœ ndjii fœ 'e, 'e yiyindœ nœ nene. Kashe aayi kœko ngendja lapo dœ pe aayi angba budu dá yindœ ye. Yé ataa 'e wu gbaa, 'e fafatshalɔsu 'e ndœ kpa kœyindœ ye nene.»

Ndœma toro nœ ayi kœdjo kɨndɨ (Wu ɓa tœ Mar 12.1-12; Luk 20.9-19)

33 «'E kpa dji anga ndœma toro. Anga uzu bale djo kɨndɨ vinu. Tshe tɔ gbadjadja dji tœnœ tshakpata, œ dji kudu mbœrœ kœpu ele vinunœ ga lœnœ, yé œ mɔ anda kœgbɔndœ œrœ ga lœ nœ. Manda nœ, tshe za kɨndɨ nœ fœ aayi akwa kɨndɨ vinu, yé œ na ana.
34 Ɔlɔ kœkɔ ele vinunœ li, tshe vwa anga aayi akwa nœ ye fœ aayi akwa kɨndɨ vinunœ adœke endje vwa œsœ œnœ œne ele vinu nœ fœ œne.
35 Kashe endje ko aayi akwa nœ ye asœmœ, œ ɓi anga bale, œ wo anga yé œ wo votɔnœ dœ badja.
36 Tshe kpa vwa anga aayi akwa ndjoro, kœropa endjeneke má utshunœ, endje mbœrœ kolœ nœ fœ endje awa bale.

37 Tœ ndɔngɔlɔ nœ, tshe vwa gbolo
yakoshe nœ ye fœ endje dœ gbet-
shelœ adœke: “Endje kpa lɨ ndara
œsœ ye yé.”
38 Kashe lɔkɔ á endje wu gbolonœ
kœna ga ndœ endje, endje guma o'o
lœ ugurutœ endje adœke: “'E wu,
gbolonœ á tshe sœpe dœ œrœ manda
abanœ dœke. A wo she yeka á
kɨndɨnœ kœte œnœ azœ.”
39 Endje za she œ vwi she ga ushu
lœ kɨndɨ vinunœ yeka á wo she.»
40 «Ataa, lɔkɔ á ayengɔ kɨndɨnœ
kœna, tshe mbœrœ œrœ gaɗe tœ aayi
akwa kɨndɨ vinunœ a?»
41 Endje gi fœ she adœke: «Tshe na
œ wo aayi akwa kɨndɨnœ kɔ dœ oyo
nene yé œ kpa za kɨndɨnœ fœ anga
angbɨ aayi akwa á endje li kœko ele
vinunœ fœ she liaka olo á tshe gbe
dœ tœnœ.»
42 Yisu kœpa fœ endje adœke: «'E
dɨdɨ damba o'onœ asœke ala buku nœ
Ndjaba nene a?

Endje su adœke: “Badja á ayi kœmɔ
anda za vwi'i,
tœnœ dá wuta sharagunda.
Œ to ɓa ndœ Gbozu,
yé œ ga tœ ala 'a waa!”»

43 «Mœ kpa pa ndje fœ 'e adœke:
Endje gi 'e lœ Ogo gbozu nœ Nd-
jaba, yé œ za fœ angbɨ azu á endje li
kœmbœrœ akwa á œrœ tshangbanœ
sœ dœ ɔtshɔnœ. [
44 Uzu á tshe te pa badja asœmœ, tshe
kɔ ngende ngende. Yé tsheneke á
badja œ te ga pa ye, œ ndɨ tshelœ ye
krœna.]»
45 Manda kœdji o'o asœmœ, ag-
bozu tshapa anganga Ndjaba dœ pe
Afarisayi wusœ nœ adœke Yisu sœ
kœpa o'o asœ tœ œne.
46 Endje para lima awa ndœ kœtepa
ye, kashe endje kpa awa ukpulu azu,
mbœrœ endje sœ lima kœza she ɓata
ayi kœgbara o'o.

22

Ndœma toro tœ upu nœ egerœ angbo totœ
(Wu ɓa tœ Luk 14.15-24)

1 Yisu tetœ kœpa 'o fœ endje dœ
ndœma toro adœke:
2 «Ogo gbozu nœ tshalafo sœ ɓata
anga gbozugo á tshe guma kœzɨrœ
angbo totœ nœ gbolo yakoshe nœ ye.
3 Tshe vwa aayi akwa nœ ye fœ
azu á tshe e má endje ndœ angbonœ,
kashe endje yiyindœ kœna tœnœ
nene.
4 Tshe kpa vwa anga angbɨ aayi
akwa ndœ kœmɨndœ nœ fœ azu á
tshe e endje adœke: “'E na ga mœ
ngɔngɔ asœ, mœ guma kœzɨrœnœ
ye; mœ wo angombe nœ mœ dœ pe
agea ojoro. 'E na ga mœ ndœ angbo
totœnœ, œrœ kɔ gumatœ endje ye.”
5 Kashe azunœ gbegbe dœ
angbonœ nene, yé œ na ndœ akwa
nœ endje: Anga na ga lœ kɨndɨ, anga
na kœpara ngendja nœ ye;
6 anga endje tepa aayi akwanœ, á
mbœrœ œrœ kanga fœ endje yé á wo
endje.
7 Gbozugo su dœ ókó, œ vwa atu-
rugu nœ ye endje wo azu á endje wo
aayi akwa nœ ye, yé œ sho ongbo nœ
endje.
8 Manda nœ, tshe pa fœ aayi akwa
nœ ye adœke: “Mœ guma kœzɨrœ
angbo ye, kashe azu á mœ e endje, œ
dœédœ́ azu á li má adœke mœ e endje
dœmœ nene.
9 'E ro ɓa lœ shangbeda awa, dœ́ œ
e azu kɔ á 'e gbɔ endje gu tœnœ ndœ
kœzɨrœ.”
10 Aayi akwanœ asœmœ wuta ga lœ
shangbeda awa, œ ngbɔɓa azu kɔ á
endje gbɔ endje gu tœnœ: Œdœ aekpe
azu, œdœ ɔtshɔ azu. Yé dœ tœnœ
ataa, anda angbonœ su kperœ dœ
azu.
11 «Lɔkɔ á gbozugo li ndœ kœwu azu
á endje sœ pa ndaba nœ kœzɨrœ, tshe
wu anga uzu bale, tshe veverœ lœba
angbonœ nene.
12 Tshe yu she adœke: “Yanga mœ,
ɓœ sœsœ dœ lœba angbo nene, ɓœ li
ga mœ koto o?” Tshe gigi o'o nene.
13 Yé á gbozugo kœpandœ nœ fœ
aayi akwa nœ ye adœke: “'E i ada ye
dœ kane ye ga tœnœ, œ vwi she ga
ushu ɓa lœ ubu osho, osho á azu sœ

kœkɨ tœnœ dœ kœzɨ tshelœ daji endje gbagbara gbagbara.”
14 Adjapu, endje e azu ndjoro, kashe endjeneke á endje ke endje ngbangba nene.»

Lapo nœ Sezare
(Wu ɓa tœ Mar 12.13-17; Luk 20.20-26)

15 Yé Afarisayi ngbɔtœ endje ga tœnœ ndœ kœvwarandœ Yisu adœke œne gbɔ she tœ o'o ama ye.
16 Endje vwa anga ayambarœ nœ endje dœ pe azu nœ Erode mbœrœ kœpa fœ Yisu adœke: «Ayi kœyisœrœ, 'a wusœ nœ adœke ɓœ sœ kœpa ok-poro o'o, ɓœ sœ kœyisœ adja awa Ndjaba, ɓœ sœ ndje kœkatœ zœ tɨ fœ uzu adœke tshe li ga lœ zœ dœ ekpe o'o nene. Ɓœ kpakpa awa uzu nene, œ wuwu ndje tshatshu uzu nene.
17 Ataa, pandœ gbetshelœ nœ zœ fœ a'a kane: œ li adœke azu yɔ lapo nœ Sezare a, too nene?»
18 Kashe Yisu wu lima sœ ekpe gbetshelœ nœ endje ye, yé œ pa fœ endje adœke: «Awulapatshɔ, mbœrœ gaɗe á 'e sœ kœyu tshelœma mœ a?
19 'E ma anga ngendja bale nœ kœyɔ dœ laponœ gamœ mœ wu kane.» Endje ma anga denarinœ bale fœ she.
20 Yisu yu endje adœke: «Tshatshu uzu asœke dœ pe ɨ'ɨrɨ á endje sú asœke kœdœ œnœ ɗe?»
21 Endje gi adœke: «Œnœ Sezare». Yé Yisu kœpa fœ endje adœke: «'E gi œrœ nœ Sezare fœ Sezare, œnœ Ndjaba fœ Ndjaba.»
22 Kœdji o'onœ asœmœ ataa, endje katœ ama endje tɨ ɔsɔ, œ katœ ye yé œ ro da ye.

Upu nœ kœshe lœ akuzu
(Wu ɓa tœ Mar 12.18-27; Luk 20.27-40)

23 Kolœ dœ ɔlɔnœ asœmœ, anga Asadukayi na ga ndœ Yisu. Endje dá sœ kœpa adœke kœshe lœ akuzu gugu nene. Á endje yu Yisu adœke:
24 «Ayi kœyisœrœ, Moyize pa adœke, œdœ uzu kœtshu á kœzuzu gbolo nene, ayanœ œ to koyanœ manda ye mbœrœ á tshe kœmbœrœ angwa fœ ayanœ á tshe tshu asœmœ.
25 Andaa ɓa ndœ 'a, 'a sœ dœ anga ayazu mindu dœ bisha (7). Alinœ to yashe, œ zuzu gbolo dœ she nene, œ tshu ye; ɓata á endje zuzu lima dœ yashenœ asœmœ nene, tshe katœ ye tɨ fœ ayanœ.
26 Œ mbœrœtœ endje awa bale ataa ga tœ bisha ayanœ, ga tœ votɔ ayanœ œrrr ga tœ tshenœ mindu dœ bisha.
27 Manda endje para, yashenœ kœtshu ye.
28 Atamœ, dœ olo kœshe lœ akuzu yashenœ asœmœ œdœ awo ɗe? Mbœrœ endje mindu dœ bisha (7) kɔ to lima she tœ awo endje yema a!»
29 Yisu gi fœ endje adœke: «'E sœ lœ djingili, mbœrœ 'e wuwusœ buku nœ Ndjaba dœ pe gbɔgbɔ nœ ye nene.
30 Ɔlɔ kœshe lœ akuzu, ayakoshe dœ ayashe œ totœ endje nene kashe endje lœ ɓata aandjelu ɓa lafo.
31 Œ kœdœ tœ o'o nœ kœshe lœ akuzu, 'e dɨdɨ o'o á Ndjaba pa fœ 'e ala buku nœ ye nene a? Tshe pa adœke:
32 “Œmœ kœdœ Ndjaba nœ Abrayamo, Ndjaba nœ Izaka œdœ Ndjaba nœ Yakobo.” Yisu kpa pa adœke, Ndjaba kœdœ Ndjaba nœ asoro kashe tshenœ akuzu nene.»
33 Kœdji o'onœ ataa, ukpulu azu za lima ama endje tɨ ɔsɔ tœ kœyisœrœ nœ ye.

Awa o'o á ropa anganœ kɔ
(Wu ɓa tœ Mar 12.28-34; Luk 10.25-28)

34 Lɔkɔ á Afarisayi dji adœke Yisu ngbɔ ama Asadukayi ga tœnœ, endje ngbɔtœ endje ga tœnœ.
35 Yé anga ayi kœyisœ awa akwa yu she ndœ kœdji gbetshelœ nœ ye adœke:
36 «Ayi kœyisœrœ, awa o'o gaɗe dá ropa anganœ lœ awa akwa a?»
37 Yisu gi fœ she adœke: «Œ li adœke ɓœ yindœ Gbozu Ndjaba nœ zœ dœ lɔsu zœ bale, dœ ɨshirɨ zœ kɔ, dœ pe gbetshelœ nœ zœ kɔ.
38 Asœmœ kœdœ awa o'o á ropa anganœ yé œ sœ ndje dœ ádá waa.

39 Bisha awa o'onœ á sœ ndje dœ
ádá waa awa bale dœke: "Bœ yindœ
yanga zœ ɓata á ɓœ yindœtœ zœ dœ
tœ zœ."
40 Awa akwa kɔ œdœ pe aayi
kœgbara o'o kɔ to lœ awa o'onœ bisha
asœke.»

Masiya œdœ Davidi
(Wu ɓa tœ Mar 12.35-37; Luk 20.41-44)

41 Afarisayi ngbɔɓa lima tœ endje
ga tœnœ yé Yisu yu endje dœ o'o
atake:
42 «'E gbe má œnœ 'e kotoo tœ upu
nœ Masiya a? Œshe kœdœ ata ɗe?»
Endje gi fœ she adœke: «Ata Davidi.»
43 Yisu pa fœ endje adœke: «Koto
yeka á ɨshirɨ pa lima fœ Davidi adœke
tshe e she "Gbozu" a? Gbambanœ
nene, Davidi pa adœke:
44 "Gbozu pa fœ Gbozu nœ mœ
adœke:
na œ sœ ga pa kuni mœ,
œrrr ga tœnœ adœke mœ ko ay-
ingba zœ ga tshakudu ada zœ
yekane."
45 «Œdœ Davidi kœ'e she lima
Gbozu ataa, koto á tshe pkpa dœ ata
nœ a?»
46 Uzu bale lili lima kœgi o'o fœ she
nene. Yé kœto kpœtœ olonœ asœmœ,
uzu bale kpa yuyu she dœ o'o nene.

23

Yisu gbagbara aayi kœyisœ awa akwa œdœ pe Afarisayi
(Wu ɓa tœ Mar 12.38-39; Luk 11.43,46; Luk 20.45-46)

1 Yé Yisu sœ lima kœpa 'o fœ ukpulu
azu dœ pe fœ ayambarœ nœ ye
adœke:
2 «Aayi kœyisœ awa akwa œdœ
Afarisayi kœdœ azu á endje sœ
mbœrœ kœpandœ awa akwa nœ
Moyize.
3 Ataa, 'e mbœrœtœ 'e lindœ o'o
endje yé œ mbœrœ œneke kɔ á
endje pa fœ 'e; Kashe 'e zaza angwa
kœmbœrœ œrœ nœ endje nene,
mbœrœ endje sœsœ kœza œneke á
endje sœ kœyisœ nœ ga tœ akwa
nene.
4 Endje sœ kœi kɨkɨlɨ kongba yé
œ sœ kœko ga pa kanga azu; kashe
endje dœ tœ endje, endje gogoro bale
dœ yɔkɔne endje nene.
5 Œrœ kɔ á endje sœ kœmbœrœ
tœnœ, endje sœ kœmbœrœ dœ mara
adœke azu wusœ œne. Ataa, œnœ
endje ndœma lœba á endje sú o'o ama
Ndjaba ga tœnœ yé á i ga pa ala endje
too ga tœ kane endje sœ tœ egerœnœ.
Œnœ endje apara yɔgbɔdɔ lœba sœ
kpi tœ œnœ anga endje. 6 Endje
yindœ kœsœ ɓa utshunœ ɓa tœ osho
á œsœnœ lɨ œdœ kœsœ lœ ngande á
sœ ɓa utshunœ lœ Sinagoga.
7 Endje yindœ nœ adœke azu bala
œne tœ osho angbɔtœ yé œ e œne
"Rabi*" yekane.
8 «Kashe e'e, 'e eetœ 'e "Rabi" nene,
mbœrœ e'e kɔ kœdœ ayazu, yé 'e sœ
dœ Rabi kolœ tshebale.
9 'E ee uzu bale pa ɔshɔ asœ "Aba"
nene, mbœrœ 'e sœ dœ Aba 'e kolœ
tshebale á tshe sœ ɓa lafo.
10 'E yiyindœ nœ adœke endje e 'e
"Agbangba kœyisœrœ" nene, mbœrœ
'e sœ kolœ dœ gbangba kœyisœrœ
bale á tshe kœdœ Kristu.
11 Œ li adœke uzu á tshe dœ egerœ
uzu ugurutœ 'e dœ ayi akwa nœ 'e.
12 Uzu á tshe tɨtœ ye ga lafo, endje
ku she ga atɨ, yé tsheneke á tshe zatœ
ye ga atɨ, endje tɨ she ga lafo.»

Yisu gbagbara wulapatshɔ nœ aayi kœyisœ awa akwa
(Wu ɓa tœ Mar 12.40; Luk 11.39-52; Luk 20.45-47)

13 «Oyo nœ 'e dœ ayi kœyisœ awa
akwa œdœ awulapatshɔ Afarisayi!
'E sœ kœtshu manda Ogo gbozu nœ
tshalafo utshu azu. E'e dœ tœ 'e,
'e sœsœ kœli ga zœ nene, yé 'e sœ
kœkɔ endjeneke á endje gbe ndœ kœli
tœnœ, kœli ga zœ.»
[
14 «Oyo nœ 'e dœ aayi kœyisœ awa
akwa œdœ awulapatshɔ Afarisayi; 'e
sœ kœpara awa kɔ kœko œrœ á ayashe
koya sœ dœ tœnœ kɔ tœ endje, 'e
sœ ndje kœza avwala dœ o'o ndjoro
mbœrœ kœmatœ 'e. Mbœrœ tœnœ

* **23:7** Rabi ɓata ɨ'ɨrɨ kœdœ lima ɨ'ɨrɨ ayi kœyisœrœ nœ awa akwa á œsœ ye lɨ

ataa, Ndjaba œ wa bala ɔgbɔ ngbanga ga tœ 'e.]»

15 «Oyo nœ 'e dœ aayi kœyisœ awa akwa œdœ awulapatshɔ Afarisayi, 'e sœ kœkɔrɔ na tœnœ djezœ mbœrœ kœpara anga uzu bale adœke tshe fatshalɔsu ye, yé lɔndɔ á 'e mbœrœ á tshe fatshalɔsu ye, 'e kpa sœ kœyi she ga lœ kudu owo nœ lifelo awa bisha kœropa 'e.»

16 «Oyo nœ 'e, agbozu aayibula! 'E sœ kœpa adœke: "Œdœ uzu kœdarama ye dœ ɨ'ɨrɨ anda Ndjaba, œ sœsœ dœ o'o nene; kashe œdœ uzu kœdarama ye dœ ɨ'ɨrɨ ɔrœ á sœ ɓa lœ anda Ndjaba, dá tshe mbœrœ dœ ɔtshɔnœ."

17 Aayi ɨndɨ, aayibula, œrœ gaɗe dá sœ dœ ádá kœropa nœ a: Ɔrœ too Tepelo á mbœrœ adœke ɔrœnœ wuta yerœ a?

18 'E kpa sœ kœpa adœke: "Œdœ uzu kœdarama ye dœ ɨ'ɨrɨ ndaba á endje to œrœ ga panœ fœ Ndjaba, œ sœsœ dœ o'o nene; kashe œdœ uzu kœdarama ye tœ tokóró á endje ko ga panœ, dá tshe mbœrœ dœ ɔtshɔnœ."

19 Aayibula! Œrœ gaɗe dá sœ dœ ádá kœropa nœ a: Tokóró too ndaba á mbœrœ adœke tokórónœ wuta yerœ a?

20 Ataa, uzu á tshe dara ama ye dœ ɨ'ɨrɨ ndaba, dá tshe dara ama ye pa ndabanœ œdœ ndje pe pa œrœ kɔ á sœ panœ.

21 Uzu á tshe dara ama ye dœ ɨ'ɨrɨ Tepelo, dá tshe dara ndje ama ye dœ ɨ'ɨrɨ Ndjaba á tshe sœ ɓa zœ.

22 Uzu á tshe dara ama ye dœ ɨ'ɨrɨ tshalafo, dá tshe dara ama ye dœ ɨ'ɨrɨ ngande tshagbozu œdœ ndje dœ ɨ'ɨrɨ Ndjaba á tshe sœ panœ.»

23 «Oyo nœ 'e, aayi kœyisœ awa akwa œdœ awulapatshɔ Afarisayi! 'E sœ kœko bale lœ ndjokpa lœ kako dɔngɔ á tshafunœ ga waa, kashe 'e sœsœ kœmbœrœtœ 'e lindœ awa akwa á sœ dœ ádá waa nene ɓata: Kœsœ ndjii, kœwu oyo azu dœ pe kœyindœrœ. Œrœ á li má adœke 'e za ga tœ akwa dœmœ, yé œ tshapu kœmbœrœ udunœ nene.

24 Agbozu ayibula! 'E sœ kœsa ipi mbœrœ kœwo dœ aya voma, kashe 'e sœ kœmerœ shamo!»

25 «Oyo nœ 'e, aayi kœyisœ awa akwa œdœ awulapatshɔ Afarisayi! 'E sœ kœdjutɔ tshapa yashi œdœ pe tshapa saani, kashe tshelœnœ su dœ œrœ nœ angba œdœ dœ œrœ nœ ogo ekperœ nœ 'e.

26 Farisayi ayibula, djutɔ tshelœ yashi utshunœ yeka á tshapa nœ kœga ndje.»

27 «Oyo nœ 'e, aayi kœyisœ awa akwa œdœ awulapatshɔ Afarisayi! 'E sœ ɓata udu á endje dja tshapanœ dœ imbi ngbeya, á ga kolœ dja ga pa nœ, kashe tshelœnœ su kperœ dœ ngbabi akuzu œdœ dœ tshelœ aka mara ufu œrœ kɔ.

28 E'e ndje awa bale dja ga ushu, 'e sœ kœmatœ 'e ɓata azu á endje sœ ndjii tœ ala azu, kashe ɓa lœ 'e, e'e kœdœ awulapatshɔ œdœ aayi ngbɨndɨrœ.»

29 «Oyo nœ 'e, aayi kœyisœ awa akwa œdœ awulapatshɔ Afarisayi! 'E sœ kœmbœrœ ɔtshɔ udu mbœrœ aayi kœgbara o'o, yé œ sœ kœguma tshapadu azu á endje sœ ndjii dœ ambara.

30 Yé 'e sœ kœpa adœke: "Œdœ 'a kœsœ lima lɔndɔ nœ alata 'a zœ, 'a ngbɔtœ 'a lima dœ endje ndœ kœwo aayi kœgbara o'o nene."

31 Ataa, 'e wusœ nœ dœ tœ 'e adœke e'e kœdœ aata azu á endje wo lima aayi kœgbara o'o ye!

32 Yé ngɔngɔ asœke, 'e te lœ kumu kœmbœrœ udu akwa nœ aata 'e!

33 E'e kœdœ ayakoro, ukpulu akatsha ayakoro! 'E gbe koto kœkpa awa adœke endje wa ngbanga djofele nœ lifelo 'e a?

34 Mbœrœ tœnœ ataa, mœ sœ kœvwa aayi kœgbara o'o, dœ aayi kœwusœtœ dœ pe aayi kœyisœ awa akwa fœ 'e. 'E wo anga endje, œ kuru anga endje ga pa kurushi, 'e kpa sɔ anga endje dœ ndjapa ɓa lœ Sinagoga nœ 'e œ gɔrɔ endje lœ ongbo dœ ongbo.

35 Yé indji azu á endje sœ ndjii á tu lima ga pa ɔshɔ asœmœ, sœ ga pa kumu 'e, kœto ɓa tœ indji Abele á tshe

sœ ndjii œrrr ga tœ indji Zakariya, gbolo nœ Barashi á 'e wo lima she ɓa ugurutœ œyerœ osho œdœ ndaba lœ anda Ndjaba.
36 Mœ sœ kœpa fœ 'e dœ adjapu adœke: Tshangba œrœnœ asœmœ kɔ œ sœ ga pa kumu 'e dœ azu nœ tshakpesheke asœke!»

Kœpulœma tœ upu nœ Yerusaleme (Wu ɓa tœ Luk 13.34-35)

37 «Yerusaleme, Yerusaleme, œɓœ á ɓœ sœ kœwo aayi kœgbara o'o yé á sœ kœve endjeneke á Ndjaba sœ kœvwa endje fœ ɓœ dœ badja, awa ndjoro mœ yi lima ndœ kœngbɔɓa azu nœ zœ ga tœ œsœnœ bale ɓata á ayi ngato œ ngbɔɓa ayanœ ga tshakudu ombo ye, kashe 'e yiyi lima ndœ nœ nene!
38 Mbœrœ tœnœ ataa, Ndjaba œ gi ala ye pa anda nœ 'e, yé anga œrœ bale kpa gu nene.
39 Gbambanœ nene, mœ sœ kœpa fœ 'e adœke: Kœto ngɔngɔnœ asœke, 'e kpa wu mœ nene œrrr ga tœ lɔkɔ á 'e pa adœke: “Kaka Ndjaba to kane ye ga pa uzu á tshe na dœ ɨ'ɨrɨ Gbozu.”»

24

O'o tœ upu nœ kœndɨ Tepelo (Wu ɓa tœ Mar 13.1-2; Luk 21.5-6)

1 Lɔkɔ á Yisu wuta lima lœ Tepelo á tetœ kœro tœnœ, ayambarœ nœ ye na ndoo dœ she mbœrœ kœma mara á endje mɔ dœ Tepelo.
2 Yisu za o'o yé œ pa fœ endje adœke: «'E wu œrœnœ asœmœ kɔ? Mœ sœ kœpa dœ adjapu adœke anga badja bale œ kpa ka ga pa anganœ nene; tsheloœnœ œ ndɨ para ye.»

Oyo œdœ œrœ kanga (Wu ɓa tœ Mar 13.3-13; Luk 21.7-19)

3 Lɔkɔ á Yisu sœ ga atɨ ɓa pa kaga ɔyɔ olive, ayambarœ nœ ye gitœ endje ndoo dœ she ga ɨndɨrɨnœ, yé œ yu she adœke: «Pa fœ 'a kane, dœ ɔlɔ gaɗe dá œrœnœ asœmœ œ mbœrœ má tœ endje a? Yé ambárá gaɗe dá matœ endje dœ olo kœkwa ɓœ œdœ dœ olo kœka tshapashɔ a?»
4 Yisu gi fœ endje adœke: «Ala 'e gbɔ, uzu bale fafara 'e nene.
5 Gbambanœ nene, azu ndjoro œ na bala dœ ɨ'ɨrɨ mœ, œ pa adœke: “Œmœ kœdœ Masiya!” Yé endje fara azu ndjoro.
6 Ɔlɔ á 'e kœdjindœ upu nœ koshe á sœ lœ ondonœ œdœ œneke á sœ lœ ɨngɨrɨnœ, awa zaza 'e nene; œ li adœke œrœ ataa wuta yeka, kashe œ dœ́dœ́ damba kœka tshapashɔ dœmœ nene.
7 Ogo bale œ nga koshe dœ anga ogo, yé ogo gbozu bale œ nga koshe dœ anga ogo gbozu, egerœ ogo œdœ kœturu ɔshɔ œ za osho ngbangbangba.
8 Œrœnœ asœmœ kɔ œ sœ bala ɓata ali kœka œrœ á ka yashe utshu kœzu gbolo.

9 «Azu œ ko 'e bala mbœrœ adœke endje ndanga 'e yé œ wo 'e. Angbɨ azu kɔ œ yiangba 'e mbœrœ ɨ'ɨrɨ mœ.
10 Yé azu ndjoro œ katœ kœyindœrœ nœ endje; endje tɔ gbandatœ endje dœ pe kœyiangbatœ endje ugurutœ endje.
11 Ayi kœgbara o'o nœ wala œ wuta yé œ djingili tshelœ azu ndjoro.
12 Manda nœ, ngbɨndɨrœ œ gerœ lœ azu, yé kœyindœsho œ gerœ nene.
13 Kashe uzu neke á tshe ka ngbɨrɨ œrrr ga tœ ndɔngɔlɔnœ, œshe asœmœ dá she.
14 Endje mɨndœ Ɔtshɔ O'o ogo gbozu pa ɔshɔ djigi; angbɨ azu kɔ œ dji yeka á manda nœ á tshapashɔ œ ka.»

Egerœ oyo (Wu ɓa tœ Mar 13.14-23; Luk 21.20-24)

15 «'E wu bala tsheneke á endje e she “ayi kœndɨ œrœ” á ayi kœgbara o'o Daniyele pa lima tœ ye ɓa tœ œyerœ osho. Kaka tsheneke á tshe dɨ mbetinœ asœke wusœ ádánœ!
16 Yé œ li adœke endjeneke á endje sœ ɓa lœ ogo Yuda, kpa ga pa kaga.
17 Tsheneke á tshe kœsœ ɓa pa anda, œ lili adœke tshe jerœ ga atɨ mbœrœ kœko gbarœ nœ ye ɓa sœnda nœ ye nene.

18 Tsheneke á tshe kœsœ ɓa lœ kɨndɨ, œ lili adœke tshe kwatœ ye
ndœ kœza yɔgbɔdɔ lœba nœ ye nene.
19 «Oyo nœ ayashe nguzu œdœ end-
jeneke á endje sœ kœko ɔngɔ ga lœ
ama agbolo dœ olonœ asœmœ!
20 'E za avwala fœ Ndjaba mbœrœ
á 'e kœkpakpa dœ yapu nœ ɨzɨ too dœ
olo sabata nene.
21 Gbambanœ nene, dœ lɔkɔnœ
asœmœ, egerœ oyo œ sœ zœ; œ sœ tœ
egerœnœ kœrosœ œneke á endje wu
ɓa lima kœto kpœtœ ali kœmbœrœ
tshapashɔ œrrr ga tœ ngɔngɔ asœke,
yé mara œrœ ataa œ kpa mbœrœtœ
endje bale nene.
22 Œdœ Gbozu kœgbe má lima
tœ kœgi ata olonœ nene, uzu bale
œ sœpe má dœ soro nene; kashe
mbœrœ endjeneke á tshe ke endje dá
tshe kundœ átá olonœ asœmœ.
23 «Yé œdœ anga uzu kœpa fœ 'e
adœke: “Masiya sœ ɓa ke” too “tshe
sœ ɓa e”, 'e yiyindœ nœ fœ she nene.
24 Gbambanœ nene, aekpe masiya
œdœ aayi kœgbara o'o nœ wala œ
wuta ndjoro. Endje mbœrœ afá yé
œ ma ambárá œrœ ndjoro dœ mara
adœke œne djingili tshelœ kumu azu.
Œdœ œ kœli ndje, endje mbœrœ ndje
awa bale fœ endjeneke á Ndjaba ke
endje.
25 'E dji kane! Mœ va tshelœ utu 'e
tœnœ utshunœ ye.
26 «Œdœ endje kœpa fœ 'e adœke:
“'E wu, tshe sœ ɓa lœ kpagagasho”,
'e nana ga zœ nene. Too œdœ endje
kœpa fœ 'e adœke: “'e wu, tshe zatœ
ye yiwa tœnœ ɓa ke”, 'e yiyindœ nœ
nene.
27 Ɓata á yavuru œ yerœwa ɓa lafo,
kœto ɓa tœ osho á ɔlɔ œ wuta tœnœ
œrrr ga tœ osho á ɔlɔ œ li tœnœ, dœ
mara ataa dá Gbolo nœ uzu œ na bala
dœ tœnœ.
28 Osho á oko uzu sœ tœnœ dá adi-
vumbala œ ngbɔtœ endje ɓa zœ.»

Ambárá kœna Gbolo nœ uzu
(Wu ɓa tœ Mar 13.24-27; Luk 21.25-28)

29 «Manda kœwu oyo nœ olonœ
asœmœ, ɔlɔ œ te ubunœ, yapu œ kpa
tɔ nene, angerepe œ to ɓa lafo œ yo ga
atɨ, gbɔgbɔ nœ tshalafo œ turu.
30 Yé ambárá Gbolo nœ uzu œ wuta
ɓa lafo; azu kɔ pa ɔshɔ œ dɨtshelœma
endje, endje wu Gbolo nœ uzu kœna
lœ ondoro dœ gbɔgbɔ djigi œdœ lœ
mokɔ.
31 Tshe vwa bala aandjelu nœ ye
ndœ kœ'uru ngbake tœ osho kɔ pa
ɔshɔ: Tshe ngbɔɓa bala endjeneke á
tshe ke endje tœ osho kɔ ga tœnœ.»

Kœyisœrœ á to lœ ɔyɔ fige
(Wu ɓa tœ Mar 13.28-31; Luk 21.29-33)

32 «'E dji ádá kœyisœrœ á to
lœ ɔyɔ fige: Lɔndɔ á ganeanœ
kœyɔrɔtshelœtœ endje, 'e wusœ nœ
adœke yapu kœlu ngwarœ ndo ye.
33 Œ sœ ndje atamœ fœ 'e, ɔlɔ á
'e kœwu ndje œrœ ataa kœmbœrœtœ
endje, 'e wusœ nœ adœke Gbolo nœ
uzu ndo ye, tshe sœ lœ manda 'e.
34 Mœ sœ kœpa fœ 'e dœ adjapu,
azu nœ tshakpesheke, endje tshu kɔ
nene á œrœnœ œ mbœrœtœ endje.
35 Tshalafo dœ tshapa ɔshɔ œ ro ye,
kashe o'o ama mœ œ ro nene.»

Ndjaba kutɨ ye dá wusœ ndɔngɔlɔ olo
(Wu ɓa tœ Mar 13.32-37; Luk 17.26-30,34-36)

36 «Kashe olonœ œdœ ada ɔlɔnœ
asœmœ, uzu bale wuwusœ nœ nene;
œdœ aandjelu ɓa lafo, œdœ Gbolo nœ
uzu, endje wuwusœ nœ nene, Aba
kutɨ ye dá wusœ nœ.
37 Lɔndɔ nœ kœna Gbolo nœ uzu,
œrœ œ mbœrœtœ endje kolœ ɓata
mara œrœ á mbœrœ lima tœ endje
dœ lɔkɔ nœ Nowa.
38 Gbambanœ nene, dœ lɔndɔnœ
asœmœ, utshu lɔkɔ egerœ kœsu ungu
pa ɔshɔ djigi, azu sœ lima kœzɨrœ
dœ kœndjorœ, endje sœ lima kœtotœ
endje too kœko ayawuru nœ endje
ndœ totœ œrrr ga tœ olo á Nowa li
lima ga lœ egerœ agba.
39 Endje sœsœ lima kœgbe dœ œrœ
bale nene œrrr á egerœ kœsu ungu
na, á endje tara para kɔkɔ. Œ sœ ndje
ataa lɔkɔ á Gbolo nœ uzu œ na bala.

40 Yé ayakoshe bisha œ sœ ɓa lœ kɨndɨ, endje za anga bale, œ katœ anga tɨ.
41 Ayashe bisha œ sœ kœtɔ œrœ lœ kafuru, endje za anga bale, œ katœ anga tɨ.
42 Ataa, ala 'e gbɔ mbœrœ 'e wuwusœ olo neke á Gbozu nœ 'e œ na dœ tœnœ nene.
43 'E wusœ nœ adœke, œdœ ayengɔ anda kœwusœ ada ɔlɔ nœ butshɔ á ayi angba œ na kœzɨ angba œrœ nœ ye, tshe lo olo nene yé tshe katœ ye adœke tshe to ogoro lœ anda nœ ye nene.
44 Mbœrœ tœnœ ataa, e'e ndje, ala 'e gbɔ mbœrœ Gbolo nœ uzu œ na dœ ada ɔlɔ neke á 'e wuwusœ nœ nene.»

Ayi akwa á tshe sœ kœmbœrœtœ ye lindœ nœ
(Wu ɓa tœ Luk 12.41-48)

45 «Ataa, œdɛ dá dœ ayi akwa á tshe sœ kœmbœrœtœ ye lindœ o'o gbozu nœ ye, yé á sœ ndje dœ kœwusœrœ á gbozu akwa nœ ye za she tœ kapeta nœ anganœ, mbœrœ kœto kœzɨrœ fœ endje liaka ada ɔlɔ dali a?
46 Yanga nœ ayi akwanœ asœmœ œdœ gbozunœ kœgu á gbɔ she lœma akwanœ!
47 Mœ sœ kœpa dœ adjapu fœ 'e: gbozu œ za she tœ kapeta tshapa œrœ nœ ye kɔ.
48 Kashe œdœ œshe kœdœ ekpe ayi akwa, á pa ɓa lɔsu ye adœke: “Gbozu nœ mœ œ gu katsha nene”,
49 yé á tetœ kœɓi aayi akwa anganœ, kœzɨ œrœ dœ pe kœndjo œrœ awa bale dœ aayi kœndjorœ,
50 gbozu nœ ayi akwanœ asœmœ œ gu dœ olo œdœ dœ ada ɔlɔ á ayi akwanœ wuwusœ nœ nene.
51 Tshe gɔrɔ ayi akwanœ, œ mbœrœ œrœ kanga nœ awulapatshɔ fœ she, ɓa tœ osho á azu œ kɨ dœ pe kœzɨ tshelœ daji endje gbagbara gbagbara.»

25

Ndœma toro tœ upu nœ akpɔ ayawuru ndjokpa

1 «Yé Ogo gbozu nœ tshalafo sœ ɓata ɔkpɔ ayawuru ndjokpa á endje ko miinda nœ endje, yé á wuta kœna kœtogba dœ yakoshe totœ.
2 Anga endje mindu kœdœ aayi ɨndɨ, anga endje mindu kœdœ aayi kœwusœrœ.
3 Kœko miindanœ, aayi ɨndɨnœ mindu susu lima kada ga lœ œnœ endje nene;
4 kashe aayi kœwusœrœnœ mindu su lima kada ga lœ anga á na dœ tœnœ dœ miinda nœ endje.
5 Bata œndœ yakoshenœ sœ lima kœdɨ tœnœ waa, olo mbœrœ endje, endje lo para ye.
6 «Lœ ɔgbɔ butshɔ, anga uzu bale tetœ rawa adœke: “'E wu, yakoshenœ dá yi kumu ye asœ; 'e wuta ndœ ye.”
7 Ɔkpɔ ayawurunœ kœjo para yé kœtetœ kœguma miinda nœ endje.
8 Aayi ɨndɨnœ kœpa fœ ayi kœwusœrœ adœke: “'E su anga kada nœ 'e fœ 'a mbœrœ œnœ 'a miindanœ sœ kœru tœnœ.”
9 Aayi kœwusœrœ kœgi fœ endje adœke: “Œ ngba 'a ye, œ gegerœ yeka á 'a kœsu mbœrœ 'a œdœ fœ 'e nene. 'E na œ yɔ œne 'e ɓa ndœ aayi kœka œrœ.”
10 Lɔndɔ á aayi ɨndɨnœ ro kœyɔ kadanœ ga zœ atake, yakoshe totœnœ yi kumu ye. Akpɔ ayawuru mindu á endje guma má tœ endje yindjindjinœ asœmœ, li dœ she ga sœnda angbo totœnœ, yé endje kœtshu mandanœ ga tœnœ ye.
11 Œndœnœ dɨ manda nœ, ɔkpɔ ayawuru ɨndɨnœ gu œ tetœ kœ'e osho adœke: “Gbozu, gbozu, kɔrɔ manda fœ 'a ka!”
12 Kashe tshe gi adœke: “Mœ sœ kœpa dœ adjapu fœ 'e adœke, mœ wuwusœ 'e nene.”
13 Atamœ, ala 'e gbɔ, mbœrœ 'e wuwusœ olo dœ pe ada ɔlɔ nene.»

Ndœma toro tœ upu nœ ngendja
(Wu ɓa tœ Luk 19.11-27)

14 «Œ sœ bala ɓata anga yakoshe á tshe yi lima ndœ kœna ana: Tshe e

* **25:15** Talata bale li dœ denari ndjokpa

aayi akwa nœ ye œ katœ œrœ nœ ye fœ endje.
15 Tshe ko fœ anga talata mindu,
anga talata bisha, fœ votɔnœ talata*
bale: Tshe ko fœ uzu dœ uzu liaka
gbɔgbɔ nœ ye. Manda nœ, tshe ro
daye.
16 Ayi akwa á tshe gbɔ talata mindu
gu œ za ga tœ akwa, yé œ kpa gbɔ
anganœ mindu ga panœ.
17 Tsheneke á tshe gbɔ talata bisha
mbœrœ ndje awa bale, yé œ kpa gbɔ
talata bisha ga panœ.
18 Kashe tsheneke á tshe gbɔ talata
bale, gu œ dji kudu ɓa lœ ɔshɔ, yé œ
za talata bale nœ gbozu akwa nœ ye
yiwa tœnœ ga lœ nœ.»
19 «Œndœnœ kœdɨ œrrr manda nœ,
gbozu nœ aayi akwanœ asœmœ gu,
yé œ tetœ kœyu endje tœ akwa á tshe
ka lima tœnœ fœ endje.
20 Tsheneke á tshe gbɔ lima talata
mindu gitœ ye ndoo, œ pa adœke:
“Gbozu, wu, ɓœ ko lima talata mindu
fœ mœ. Anganœ mindu á mœ gbɔ ga
panœ dœke.”
21 Gbozu nœ ye pa fœ she adœke:
“Œ sœ dœ ɔtshɔnœ, œɓœ kœdœ ɔtshɔ
ayi akwa yé ɓœ mbœrœtœ zœ lindœ
nœ. Ɓata á ɓœ mbœrœtœ zœ lindœ
nœ lœ aya akwa ataa, mœ za ɓœ ga pa
egerœnœ. Na ga mœ œ sœ dœ yanga
awa bale dœ gbozu nœ zœ.”
22 Tsheneke á tshe gbɔ lima talata
bisha na ndje œne ye, yé œ pa adœke:
“Gbozu, ɓœ ko lima talata bisha fœ
mœ. Anganœ bisha á mœ gbɔ ga
panœ dœke.”
23 Gbozu nœ ye pa fœ she adœke:
“Œ sœ dœ ɔtshɔnœ, œɓœ kœdœ ɔtshɔ
ayi akwa yé ɓœ mbœrœtœ zœ lindœ
nœ. Ɓata á ɓœ mbœrœtœ zœ lindœ
nœ lœ aya akwa ataa, mœ za ɓœ ga pa
egerœnœ. Na ga mœ œ sœ dœ yanga
awa bale dœ gbozu nœ zœ.”
24 «Tsheneke á tshe gbɔ lima talata
bale kœna, yé á kœpa œnœ ye adœke:
“Gbozu, mœ wu lima sœ nœ adœke
œɓœ kœdœ gbozu á ɓœ ngaanga: Ɓœ
sœ kœkɔ ngwarœ á œ dœ́dœ́ ɓœ dá
lu nene, ɓœ sœ kœkɔ ngwarœ ɓa tœ
osho á ɓœ lulu œrœ bale nene.
25 Awa za mœ, yé á mœ na á za
talata nœ zœ yiwa tœnœ ga lœ ɔshɔ.
Wu, œrœ nœ zœ dœke.”
26 Kashe gbozu nœ ye gi fœ she
adœke: “Ekpe ayi akwa, ayi ɔdɔ! Ɓœ
wu lima sœ nœ adœke mœ sœ kœkɔ
ngwarœ á œ dœ́dœ́ mœ dá lu nene,
mœ sœ kœkɔ ngwarœ ɓa tœ osho á
mœ lulu œrœ bale nene.
27 Ataa, œ li má adœke ɓœ
ko ngendja nœ mœ ga lœ anda
kœgumasœ ngendja, yé á mœ kœgu
má atake, á kœgbɔ anga œrœ nœ mœ
ga pa nœ.
28 'E za talatanœ asœmœ bale tœ ye,
yé œ za fœ tsheneke á tshe sœ dœ
tœnœ ndjokpa asœmœ.
29 Gbambanœ nene, uzu kɔ á tshe
sœ dœ œrœ ndjoro, endje to anganœ
ga panœ fœ she. Tsheneke á tshe
gugu dœ œrœ nene, endje ko œneke
teasho á tshe sœpe dœ tœnœ, tœ ye
yé.
30 Tœ ayi akwanœ á ádá ye gugu
nene asœ, 'e vwi she ga lœ ubu osho
ɓa shu: Ɓa zœ kœdœ kolœ ɨkɨ œdœ kœ
zɨ tshelœ daji gbagbara gbagbara.”»

Ndɔngɔlɔ kœwa ngbanga

31 «Lɔkɔ á Gbolo nœ uzu œ na bala
lœ mokɔ nœ ye dœ aandjelu para,
tshe sœ ɓa pa ngande tshagbozu nœ
mokɔ nœ ye.
32 Azu ogo kɔ pa ɔshɔ œ ngbɔtœ
endje ɓa utshu ye, yé tshe kurutshelœ
azu dœ azu ɓata á ayi kœgbɔndœ
ayarœ œ kurutshelœ apata dœ
ayaburu.
33 Tshe ko apata ga tœ kuni ye, yé œ
ko ayaburu ga tœ gele ye.
34 Yé gbozugo œ pa fœ endjeneke á
endje sœ ga tœ kuni ye adœke: “'E na
ga mœ, e'e á Aba mœ to kane ye ga pa
'e. 'E li ga lœ ogo tshagbozu á endje
guma ɓa lima sœ nœ fœ 'e, kœtotœ
kœmbœrœ tshapashɔ.
35 Gbambanœ nene, mœ sœ lima
dœ ogo yé 'e to kœzɨrœ fœ mœ; mœ
sœ lima dœ ogo ungu yé 'e su ungu fœ
mœ; mœ dœ lima gene yé 'e za osho
kœsœ fœ mœ;
36 mœ sœ lima kpendronœ yé 'e za
lœba fœ mœ; mœ sœ lima dœ koɓa yé

'e na ndœ kœtɨtœ mœ; mœ sœ lima lœ anda kánga yé 'e na kœwu mœ."

37 «Yé azu á endje sœ ndjii gi fœ she adœke: "Gbozu, lɔkɔ gaɗe á 'a wu lima ɓœ dœ ogo yé á to kœzɨrœ fœ ɓœ a, dœ ogo ungu yé á su ungu fœ ɓœ a?
38 Lɔkɔ gaɗe á 'a wu lima ɓœ tœ gene yé á za osho kœsœ fœ ɓœ a? Lɔkɔ gaɗe dá 'a wu lima ɓœ kpendronœ yé á za lœba fœ ɓœ a?
39 Lɔkɔ gaɗe dá 'a wu lima ɓœ dœ koɓa too lœ anda kánga yé á 'a na kœwu ɓœ a?"
40 Yé gbozugo œ gi fœ endje adœke: "Mœ sœ kœpa fœ 'e dœ adjapu adœke: Ɔlɔ kɔ á 'e sœ lima kœmbœrœ œrœnœ asœmœ fœ anga aaya lœ aaya mœ á œsœ endje lɨlɨ nene, œmœ dá 'e sœ lima kœmbœrœ tœnœ fœ mœ asœmœ."
41 «Manda nœ, tshe pa bala fœ endjeneke á endje sœ ga pa gele ye adœke: "'E gitœ 'e zara tœ mœ, e'e dœ azu á endje darandœ 'e! 'E na œ yo ga la owo á ru nene, á endje guma fœ djaboro dœ aandjelu nœ ye.
42 Gbambanœ nene, mœ sœ lima dœ ogo yé 'e toto kœzɨrœ fœ mœ nene; mœ sœ lima dœ ogo ungu yé 'e susu ungu kœndjo tœnœ fœ mœ nene;
43 mœ na lima tœ gene yé 'e zaza osho kœsœ fœ mœ nene; mœ sœ lima kpendronœ yé 'e zaza lœba fœ mœ nene; mœ sœ lima dœ koɓa yé 'e nana œ tɨtœ mœ nene; mœ sœ lima lœ anda kánga yé 'e nana œ wu mœ nene."
44 Yé endje ndje, endje gi bala adœke: "Gbozu, ɔlɔ gaɗe dá 'a wu lima ɓœ dœ ogo too dœ ogo ungu, tœ gene too kpendronœ a, dœ koɓa too lœ anda kánga yeka á gbegbe lima dœ ɓœ nene a?"
45 Yé tshe gi bala fœ endje adœke: "Mœ sœ kœpa fœ 'e dœ adjapu, ɔlɔ dœ ɔlɔ á 'e mbœmbœrœ lima œrœnœ asœmœ fœ anga aya bale ugurutœ aaya mœ á œsœ endje lɨlɨ nene, 'e mbœmbœrœ ndje lima fœ mœ nene."
46 Yé endjeneke œ li bala ga lœ djofele neke á ka nene. Andaa, azu á endje sœ ndjii œ li bala ga lœ soro nœ waa dœ waa.»

26

Kœvwarandœ Yisu
(Wu ɓa tœ Mar 14.1-2; Luk 22.1-2; Yow 11.45-53)

1 Lɔkɔ á Yisu mɨndœ upunœ asœmœ kɔkɔ ye, tshe pa fœ ayambarœ nœ ye adœke:
2 «'E wusœ nœ adœke œ sœpe olo bisha kœwuta ga tœ angbo nœ pake: Endje za Gbolo nœ uzu yɔ œrœ ndœ kœkuru she ga pa kurushi.»
3 Yé agbozu tshapa anganga Ndjaba dœ pe agbozu Ikrizia ngbɔtœ endje ɓa sœnda nœ egerœ nganga Ndjaba á ɨ'ɨrɨ ye kœdœ Kayifa.
4 Endje djitœ endje yé œ wa adœke œne frandœ Yisu œ tepa ye yeka á kœ wo she.
5 Endje sœ lima kœpa adœke: «Œ lili adœke a za she dœ lɔndɔ angbonœ nene, ete nene azu œ oma ye.»

Anga yashe su yombo ga lœ kumu Yisu
(Wu ɓa tœ Mar 14.3-9; Yow 12.1-8)

6 Lɔkɔ á Yisu sœ lima ɓa lœ Betani ɓa sœnda nœ ayi boroma Shimu,
7 anga yashe bale na dœ yombo nœ ye lœ anga á endje mbœrœ dœ albatre*, ama yombonœ gbɔ waa. Tshe su yombonœ ga lœ kumu Yisu lɔndɔ á tshe sœ pa ndaba kœzɨ œrœ.
8 Lɔkɔ á ayambarœ nœ ye wu ataa, endje sœ dœ ekpe lɔsu yé œ pa adœke: «Mbœrœ gaɗe á tshe ndɨ ungu yombonœ asœ ataa?
9 Œ li má adœke endje ka yombonœ asœmœ dœ amanœ tœ ɔgbɔnœ yé œ kurutshelœ ngendjanœ tœ aayi oyo.»
10 Yisu wusœ nœ lima adœke endje sœ kœpa ataa, yé œ pa fœ endje adœke: «Mbœrœ gaɗe á 'e sœ kœndanga yashenœ asœke a? Œrœ á tshe mbœrœ fœ mœ kœdœ ɔtshɔrœ.
11 Gbambanœ nene, 'e sœ tœ œsœnœ dœ aayi oyo ɔlɔ dœ ɔlɔ. Kashe œmœ, 'e sœ dœ mœ awa bale waa nene.

* **26:7** Albatre kœdœ badja á tshelœnœ sœ ngbɨɨ á endje mbœrœ dœ anga yé amanœ gbɔ waa

12 Tshe su yombonœ asœmœ kpɔɔ ga tœ ɔkɔ mœ mbœrœ kœguma mœ ndœ kœshi mœ.
13 Mœ sœ kœpa dœ adjapu fœ 'e adœke: Osho kɔ á endje pandœ Ɔtshɔ O'onœ asœke tœnœ pa tsha-pashɔ djigi, endje pandœ œrœ á yashe asœke mbœrœ, yé endje gbe dœ she.»

Kœvatɔ osho nœ Yuda
(Wu ɓa tœ Mar 14.10-11; Luk 22.3-6)

14 Yé anga yambarœ bale lœ and-jokpa dœ bisha á ɨ'ɨrɨ ye kœdœ Yudasi Isikariote, na ga ndœ agbozu tshapa anganga Ndjaba,
15 yé œ pa fœ endje adœke: «Œrœ gaɗe dá 'e za fœ mœ œdœ mœ kœza she yɔ œrœ fœ 'e a?» Endje dɨ langere ngendja zazu bale dœ ndjokpa (30), yé á ko fœ she.
16 Kœto pe dœ lɔkɔnœ asœmœ, Yuda tetœ kœpara awa ndœ kœza Yisu fœ endje.

Yisu zɨ œrœ angbo pake dœ ayam-barœ nœ ye
(Wu ɓa tœ Mar 14.12-21; Luk 22.7-14,21-23; Yow 13.21-30)

17 Dœ ali olo nœ angbo nœ mapa á susuku nene, ayambarœ na kœyu Yisu adœke: «Ɓœ yindœ nœ adœke 'a guma kœzɨrœ nœ pake fœ ɓœ kpœta a?»
18 Tshe pa fœ endje adœke: «'E na ɓa ndœ anga uzu bale lœ ongbo yé œ pa fœ she adœke: “Gbozu pa adœke: Ada ɔlɔ nœ mœ li ye; mœ mbœrœ angbo pake dœ ayambarœ nœ mœ ɓa ndœ zœ.”»
19 Ayambarœnœ mbœrœ ɓata á tshe pa tœnœ fœ endje, yé œ guma œrœ angbo Pakenœ.
20 Lɔkɔ á ɔlɔ dɨ, Yisu sœ pa ndaba kœzɨrœ dœ ayambarœ ndjokpa dœ bisha.
21 Lɔndɔ á endje sœ kœzɨrœ, tshe kœpa adœke: «Mœ sœ kœpa fœ 'e dœ adjapu, anga yanga 'e bale œ za mœ yɔ œrœ zœ.»
22 Oyo kœza endje, endje kœtetœ kœyu she uzu dœ uzu adœke: Œ dœ mœ a, Gbozu?
23 Tshe kœgi adœke: «Œshe á tshe ngbɔ kane ye lœ gbarœ kœzɨrœ awa bale dœ mœ asœmœ, œshe dá za mœ yɔ œrœ.
24 Gbolo nœ uzu œ tshu ɓata á endje sú lima ala buku nœ Ndjaba tœ upu nœ ye. Kashe oyo nœ uzu á tshe za Gbolo nœ uzu yɔ œrœ. Œ sœ má dœ ɔtshɔnœ mbœrœ uzunœ adœke adja endje zuzu she nene!»
25 Yudasi, á tshe sœ kœza she yɔ œrœ, za o'o œ pa adœke: «Œdœ mœ a, Gbozu?» Yisu gi fœ she adœke: «Œɓœ dœ tœ zœ ɓœ pa ye.»

Ndɔngɔlɔ kœzɨrœ nœ Yisu dœ ayam-barœ nœ ye
(Wu ɓa tœ Mar 14.22-26; Luk 22.14-20; 1Ko 11.23-25)

26 Dœ lɔndɔ kœzɨ œrœ, Yisu za mapa œ donga Ndjaba, œ kavwa tshelœnœ, œ ko fœ ayambarœ nœ ye, yé œ pa adœke: «'E ko œ zɨ, asœ kœdœ undu mœ.»
27 Manda nœ, tshe za ndje yashi vinu, œ donga Ndjaba, yé œ za fœ endje dœ kœpa adœke: «E'e kɔ 'e ndjo,
28 mbœrœ asœke kœdœ indji mœ, indji á guma ayo ugurutœ Ndjaba dœ azu, indji á tu mbœrœ azu ndjoro œdœ mbœrœ kœdjerœndœ ekperœ nœ azu.
29 Mœ sœ kœpa dœ adjapu fœ 'e adœke, mœ kpa ndjo vinu nene œrrr ga tœ lɔkɔ á mœ ndjo bala tafonœ dœ 'e ɓa lœ Ogo gbozu nœ Aba mœ.»
30 Manda kœdonga Ndjaba dœ itshi, endje wuta ndœ kœɔ ga pa kaga ɔyɔ Olive.

Yisu pa adœke Petro œ 'ea œne
(Wu ɓa tœ Mar 14.27-31; Luk 22.31-34; Yow 13.36-38)

31 Yé Yisu kœpa fœ endje adœke: «Lœ butshɔ asœ, e'e kɔ 'e katœ mœ tɨ ye. Gbambanœ nene, endje sú ɓa la buku nœ Ndjaba adœke: “Mœ ɓi bala ayi kœgbɔndœ apata, yé ukpulu apatanœ œ ndjɔtshelœtœ endje.”
32 Kashe, Yisu kpa pa adœke: Lɔkɔ á Ndjaba kœshe mœ lœ kuzu, mœ na utshu 'e ga lœ Galilayi.»

33 Petro za o'o œ pa fœ she adœke:
«Œdœ azu kɔ kœkatœ zœ tɨ, œmœ, mœ
katœ zœ tɨ nene.»
34 Yisu gi fœ she adœke: «Mœ pa fœ
ɓœ dœ adjapu adœke, dœ butshɔnœ
asœke utshunœ adœke kɔngato kɨ, ɓœ
'ea mœ awa votɔ.»
35 Petro pa fœ she adœke: «Œdœ œ
kœsœ adœke a tshu dœ ɓœ, mœ 'ea
ɓœ bale nene.» Yé ayambarœnœ kɔ
pa ndje awa bale.

Yisu ɓa lœ Getesemane (Wu ɓa tœ Mar 14.32-42; Luk 22.39-46)

36 Yisu wuta dœ ayambarœ nœ ye
ɓa tœ anga osho á endje e ɨ'ɨrɨnœ Gete-
semane, yé á pa fœ endje adœke: «'E
sœ ga atɨ kpœke, mœ sœ kœna kœza
avwala ɓa 'e.»
37 Tshe za Petro œdœ agbolo
yakoshe nœ Zebedayi bisha á na dœ
endje. Tshe tetœ kœgbɔ oyo tœ lɔsu
ye, yé awa li she gɔrɔ.
38 Yé á tshe kœpa fœ endje adœke:
«Lɔsu mœ su kperœ dœ oyo nœ kuzu.
'E sœ kpœke yé œ lolo nene awa bale
dœ mœ.»
39 Tshe gitœ ye zara œ te dœ tshat-
shu ye ga tœ ɔshɔ, œ za avwala adœke:
«Aba mœ, œdœ œ kœli, gi yashi œrœ
kanganœ asœke zara tœ mœ ye. Œ
sœsœ adœke ɓœ mbœrœ œneke á mœ
yindœ nœ nene, kashe mbœrœ ɓata á
ɓœ yindœ nœ.»
40 Manda nœ, tshe gu ga ndœ ayam-
barœ yé œ gbɔ endje lœ olo. Tshe
pa fœ Petro adœke: «Shimu, 'e sœsœ
dœ gbɔgbɔ kœsœ dœ uburu ala 'e awa
bale dœ mœ manda ada ɔlɔ bale nene
a?
41 'E lolo nene yé œ za avwala
mbœrœ adœke 'e yoyo ga lœ kœwu
lɔsu nene. Ɨshirɨ uzu su dœ gbɔgbɔ,
kashe undu ye gugu dœ gbɔgbɔ
nene.»
42 Tshe kpa gitœ ye zara tœ bis-
hanœ kœza avwala dœ kœpa adœke:
«Aba mœ, œdœ œ kœli, za yashi œrœ
kanganœ asœke adœke mœ ndjondjo
nene. Kaka ɓœ mbœrœ ɓata á ɓœ
yindœ nœ!»
43 Tshe kpa gu ga ndœ ayambarœ
nœ ye, œ gbɔ endje kolœ lœ olo,
mbœrœ ala endje sœ lima dœ
kɨkɨlɨnœ, awa kœkɔrɔ tœnœ gugu
nene.
44 Tshe kpa gitœ ye, yé œ za avwala
tœ votɔnœ kolœ dœ kœpa tshetœ
o'onœ asœmœ.
45 Manda nœ, tshe kpa gu ga ndœ
ayambarœ œ pa fœ endje adœke: «'E
sœpe kœlo tœnœ œdœ pe kœyatœ
'e! Ngɔngɔnœ asœke, ada ɔlɔ á endje
za Gbolo nœ uzu ga tshakane aayi
kœmbœrœ ekperœ li ye.
46 'E alafo, a na zœ. Ayi kumu mœ á
tshe za mœ ga tshakane endje na ye.»

Kœza Yisu (Wu ɓa tœ Mar 14.43-50; Luk 22.47-53; Yow 18.3-12)

47 Yisu sœpe kœpa o'o kolœnœ
atake, Yudasi, anga yambarœ bale lœ
andjokpa dœ bisha yi kumu ye. Tshe
na awa bale dœ ukpulu azu ndjoro
dœ ɨngɨrɨ yakamba œdœ pe ndɨndɨ
ɔyɔ tshakane endje. Agbozu tshapa
anganga Ndjaba œdœ agbozu Ikrizia
dá vwa endje.
48 Uzu á tshe za Yisu ga tshakane
endje yi lima œsœ ambárá œrœ
adœke: «Uzu á mœ kœ'uru tshelœ utu
ye, dá œshe dœmœ; 'e za she.»
49 Trale atake, Yudasi wuta œ na ga
ndœ Yisu á pa fœ she adœke: «Abala,
Rabi!» Manda nœ, tshe 'uru tshelœ
utu ye.
50 Yisu pa fœ she adœke: «Yanga
mœ, mbœrœ œrœ á ɓœ gbe dœ
tœnœ.» Yé azunœ tepa ye, á za she.
51 Anga bale lœ ugurutœ endje
á endje na dœ Yisu gbota ɨngɨrɨ
yakamba nœ ye á de anga ayi akwa
nœ egerœ nganga Ndjaba, yé á wa
utu ye ndja tœnœ.
52 Á Yisu pa fœ she adœke: «Gi
ɨngɨrɨ yakamba nœ zœ ga mangbanœ,
mbœrœ azu kɔ á endje nga koshe dœ
ɨngɨrɨ yakamba, endje tshu kolœ kuzu
nœ ɨngɨrɨ yakamba.
53 Bœ wuwusœ nœ adœke œdœ mœ
kœyɔndœ azu ɓa ndœ Aba mœ, tshe
vwa ngɔngɔnœ asœ ukpulu aandjelu
kœro pa ndjokpa dœ bisha fœ mœ
adœke endje tɨ kane mœ nene a?

54 Kashe, tœ œneke, dœ mara gaɗe dá o'o ala buku nœ Ndjaba li kœmbœrœtœ endje lindœnœ adœke œ sœ ataa.»
55 Dœ ada ɔlɔnœ asœmœ, Yisu pa fœ ukpulu azu adœke: «'E na kœza mœ dœ ɨngɨrɨ yakamba œdœ pe dœ ndɨndɨ ɔyɔ, ɓata œmœ kœdœ ayi angba a? Ɔlɔ dœ ɔlɔ, mœ sœ lima kœsœ ga atɨ ɓa lœ Tepelo kœyisœ œrœ, yé 'e zaza lima mœ nene.
56 Kashe œneke kɔ wuta mbœrœ á o'o aayi kœgbara o'o pa lima kœmbœrœtœ endje.» Yé, ayambarœ kɔ katœ ye tɨ, œ kpa ye.

Yisu ɓa utshu ayi kœwa ngbanga (Wu ɓa tœ Mar 14.53-65; Luk 22.54-55,63-71; Yow 18.13-14,19-24)

57 Endje á endje za lima Yisu, gu dœ she ɓa ndœ Kayifa, egerœ nganga Ndjaba á aayi kœyisœ awa akwa œdœ ndje dœ agbozu Ikrizia ngbɔtœ endje ɓa ndœ ye.
58 Petro sœ lima kœna manda Yisu yima yima lœ ɨngɨrɨnœ œrrr ɓa lœ gbagba nœ egerœ nganga Ndjaba. Tshe li ga zœ œ sœ ga ɨndɨrɨ aayi akwa ndœ kœwu mara á o'onœ œ ka dœ tœnœ.
59 Andaa, agbozu tshapa anganga Ndjaba dœ pe aayi kœwa ngbanga nœ azu nœ Ndjaba kɔ, lœ lima kœpara awa adœke œne gbɔ anga uzu á tshe kœpa anga ekpe o'o goro œsœ Yisu yeka á œne kœgbɔ awa kœwa ngbanga nœ kuzu ga tœ ye.
60 Kashe ataa aayi kœpa ekpe o'onœ ma lima tœ endje ndjoro gbaa, endje gbɔgbɔ œrœ bale nene. Kwata œrrr, anga endje bisha matœ endje
61 yé œ pa adœke: «Uzunœ asœ pa adœke: "Mœ li kœndɨ tshelœ Tepelo nœ Ndjaba yé œ mɔ ga mangbanœ manda olo votɔ."»
62 Egerœ nganga Ndjaba álafo œ pa fœ she adœke: «Ɓœ gugu dœ o'o kœgi tœnœ tœ œneke kɔ á azu asœ pa ga pa zœ nene a?»
63 Kashe Yisu sœ lima kokoko. Yé egerœ nganga Ndjabanœ kœyu she adœke: «Mœ sœ kœyu ɓœ, ɓœ dara ama zœ dœ ɨ'ɨrɨ Ndjaba nœ soro: Œɓœ kœdœ Masiya Gbolo nœ Ndjaba a?»
64 Yisu gi fœ she adœke: «Ɓœ pa dœ tœ zœ ye. Kashe mœ sœ kœpa ngbɨ fœ 'e adœke: Kœto ngɔngɔnœ asœ, 'e wu Gbolo nœ uzu kœsœ ga atɨ ga tœ kuni Ndjaba nœ gbɔgbɔ kɔ; 'e wu ndje she kœjerœ ɓa pa ondoro ɓa lafo.»
65 Yé egerœ nganga Ndjaba suru tshelœ lœba tœ ye œ pa adœke: «Tshe gu œsœ Ndjaba! A kpa gbegbe dœ atimu nene! 'E totœ kœdji kœgu osho á tshe gu tœ Ndjaba ye.
66 'E gbe má œne 'e tœnœ kotoo?» Endje gi adœke: «Tshe li dœ kuzu.»
67 Manda nœ, endje tetœ kœtu ngusha ga tshatshu ye œ sœ kœdu she, yé anga endje sœ kœda ala ye.
68 Endje pa fœ she adœke: «Masiya, œdœ ɓœ kœdœ ayi kœgbara o'o, pandœ nœ fœ 'a: Œɗe dá ɓi ɓœ a?»

Petro 'ea Yisu (Wu ɓa tœ Mar 14.66-72; Luk 22.56-62; Yow 18.15-18,25-27)

69 Andaa Petro sœ lima ga atɨ ɓa ushu ɓa lœ gbagba, anga yashe akwa na ndoo dœ she yé œ pa fœ she adœke: «Œɓœ ndje, ɓœ sœ lima awa bale dœ Yisu uzu Galilayi!»
70 Kashe tshe vusœ nœ utshu azu kɔ dœ kœpa adœke: «Mœ wuwusœ o'onœ á ɓœ yindœ kœpa tœnœ asœ nene.»
71 Ɓata á tshe sœ lima kœna gu ndœ œsœ manda gbagbanœ, anga angbɨ yashe akwa kpa wu she yé œ pa fœ azu á endje sœ lima kpœtœmœ adœke: «Uzu asœ sœ lima awa bale dœ Yisu uzu Nazarete.»
72 Petro kpa vusœ nœ dœ kœdarama ye adœke: «Mœ wuwusœ uzunœ asœke nene.»
73 Manda nœ teasho, azu á endje sœ lima kpœtœmœ gitœ endje ndoo dœ Petro, yé œ pa fœ she adœke: «Adja, œɓœ kœdœ anga uzu nœ endje, yé o'o zœ sœ kœma ɓœ ataa.»
74 Yé Petro tetœ kœdarama ye dœ kœpa o'o adœke: «Kaka Ndjaba za djofele fœ mœ œdœ mœ kœpa wala! Mœ wuwusœ uzunœ asœke nene.» Ngbewo, kɔngato kɨ.

75 Yé Petro gbetshelœ ye ndœ
o'onœ á Yisu pa lima fœ she adœke:
«Utshunœ adœke kɔngato kɨ, ɓœ 'ea
mœ awa votɔ adœke ɓœ wuwusœ mœ
nene.» Tshe wuta ga ushu, yé kɨ dœ
oyo.

27

Yisu ɓa utshu Pilato
(Wu ɓa tœ Mar 15.1; Luk 23.1-2; Yow 18.28-32)

1 Dœ amazɨ tuu, agbozu tshapa
anganga Ndjaba kɔ dœ pe agbozu
Ikrizia ngbɔtœ endje ga tœnœ kœwa
o'o ndœ kœwo Yisu.
2 Manda nœ, endje i Yisu ga tœnœ,
œ na dœ she yé á za she fœ gbozugo á
ɨ'ɨrɨ ye kœdœ Pilato.

Kuzu Yudasi
(Wu ɓa tœ Akw 1.18-19)

3 Yudasi á tshe za she yɔ œrœ, wu
adœke endje wa ngbanga ndœ kœwo
Yisu, egerœ gbetshelœ za she, tshe
kwa œ gi langere ngendjanœ zazu
bale dœ ndjokpa fœ agbozu tshapa
anganga Ndjaba dœ pe fœ agbozu
Ikrizia,
4 yé á pa fœ endje adœke: «Mœ
mbœrœ ekperœ, mœ za uzu á tshe
mbœmbœrœ ekperœ nene fœ kuzu.»
Kashe endje gi fœ she adœke: «'A
sœsœ lœnœ nene! Tœnœ kœdœ o'o
nœ zœ!»
5 Yudasi ko ngendjanœ va ga lœ
Tepelo, yé á na kœdu uwu ga lœ ɨgɨ ye
ndœ kœwotœ ye.
6 Agbozu tshapa anganga Ndjaba rɔ
ngendjanœ yé á pa adœke: «Awa akwa
nœ azœ yiyindœ nœ adœke a ko mara
ngendja ataa ga ugurutœ kœgbɔrœ
nœ Tepelo nene, mbœrœ tœnœ á to
lœ ngendja indji uzu.»
7 Manda kœdjitœ endje, endje za
œ yɔ dœ kɨndɨ nœ ayi kœmbœrœ
lɔsú mbœrœ kœza tœ tshapa udu nœ
agene.
8 Mbœrœ tœnœ ataa œrrr ga
tœ kpesheke, ɨ'ɨrɨ kɨndɨnœ asœmœ
kœdœ: «Kɨndɨ indji uzu.»
9 Yé œ mbœrœtœ endje ataa
mbœrœ o'o á ayi kœgbara o'o Yilimiya
pa lima kœmbœrœtœ endje, tshe
pa adœke: «Endje za ngendja zazu
bale dœ ndjokpa, œtœnœ kœdœ ama
ngendja á agbolo Israyele wa lima tœ
upu nœ ye;
10 yeka á endje za ndœ kɨndɨ nœ
ayi kœmbœrœ lɔsú, ɓata á Gbozu vwa
lima mœ ndœ kœpandœ nœ.»

Pilato sœ kœyu Yisu
(Wu ɓa tœ Mar 15.2-5; Luk 23.3-5; Yow 18.33-38)

11 Yisu ka ɓa utshu gbozugo á ɨ'ɨrɨ ye
kœdœ Pilato. Gbozugo yu she adœke:
«Œɓœ kœdœ gbozugo nœ Ayuda a?»
Yisu gi fœ she adœke: «Œɓœ dá sœ
kœpa ataa.»
12 Kashe o'o á agbozu tshapa an-
ganga Ndjaba dœ pe agbozu Ikrizia
sœ kœpa ga pa ye, tshe gigi lima o'o
nene.
13 Pilato pa fœ she adœke: «Ɓœ
djidji o'o á endje sœ kœpa ga pa zœ
asœ nene a?»
14 Tshe gigi lima o'o ndœ nœ bale
nene, yé gbozugo za lima ama ye tɨ
ɔsɔ.
15 Dœ lɔndɔ angbo Pake bale dœ
bale kɔ, gbozugo sœ lima kœvwara
anga ayi kánga bale á ukpulu azu
yindœ ye.
16 Andaa, endje sœ lima dœ anga
ayi kánga á endje para wu lima sœ ye,
ɨ'ɨrɨ ye kœdœ Yisu Barabase.
17 Pilato yu ukpulu azunœ á endje
ngbɔtœ endje ga tœnœ adœke: «Œɗe
dá 'e yindœ nœ adœke mœ katœ ye a?
Yisu Barabase too Yisu á endje e she
Kristu?»
18 Mbœrœ tshe wu lima sœ nœ
adœke endje sœ dœ úkú ga tœ ye yeka
á za she na tœnœ asœmœ.
19 Ɔlɔ á Pilato sœ kœwa ngbanganœ
ɓa lœ anda kœwa ngbanga, awonœ
pa fœ she adœke: «Lili ga lœ o'o
nœ uzunœ asœ nene, tshe sœ ndjii.
Mbœrœ mœ lu dœ abutshɔ asœ, lɔsu
mœ ka mœ mbœrœ she waa.»
20 Agbozu tshapa anganga Ndjaba
dœ pe agbozu Ikrizia sœ kœli ga
lœ azu adœke endje katœ Barabase
kashe œ wo Yisu.
21 Gbozugo kpa yu endje adœke:
«Œɗe ugurutœ endje bisha á 'e yindœ
nœ adœke mœ katœ ye fœ 'e a?.»
Endje gi adœke: «Barabase.»

22 Pilato yu endje adœke: «Œrœ
gaɗe á mœ kœmbœrœ tœ Yisu á endje
e she Kristu a?» Endje para gi adœke:
«'E kuru she ga pa kurushi.»
23 Pilato yu endje adœke: «Ekperœ
gaɗe dá tshe mbœrœ a?» Kashe endje
tetœ kœta rawa dœ agbɔ adœke: «'E
kuru she ga pa kurushi.»
24 Lɔkɔ á tshe wu adœke œne kpa
wusœ œrœ á œne mbœrœ nene, tshe
su ungu œ djutɔ dœ kane ye utshu
ukpulu azu dœ kœpa adœke: «Mœ
dœ́dœ́ ayi kumu upu kuzu ye nene;
œtœnœ kœdœ upu nœ 'e.» Gbam-
banœ nene, azu sœ lima kœoma dœ
o'onœ waa.
25 Azu para gi adœke: «Kaka adœke
indji ye sœ ga pa 'a dœ agbolo nœ 'a.»
26 Yeka á tshe kœkatœ Barabase, yé
manda kœsɔ Yisu dœ ndjapa, tshe za
she fœ endje adœke endje kœkuru she
ga pa kurushi.

Aturugu mɔ Yisu
(Wu ɓa tœ Mar 15.16-20; Yow 19.2-3)

27 Manda nœ aturugu nœ gbozugo
gu dœ Yisu ga lœ gbagba nœ ye, yé
ukpulu azu kpa dji she djikpata.
28 Endje verœ lœba tœ ye, yé á verœ
yɔgbɔdɔ odoro lœba ga tœ ye.
29 Endje verœ kpoto nœ ishi ga
tœ kumu ye ɓata gbozugo, endje za
tshɔngbɔlɔ ga tœ kuni ye, á tetœ
kœgote ga utshu ye dœ pe kœmɔ
she adœke: «'A bala ɓœ gbozugo nœ
Ayuda.»
30 Endje sœ kœtu ngusha ga tœ ye,
œ za tshɔngbɔlɔnœ asœmœ á sɔ dœ
kumu ye.
31 Manda kœmɔ she, endje verœ
yɔgbɔdɔ lœbanœ tœ ye á gi œne ye
ga tœ ye, yé á za she na tœnœ ndœ
kœkuru she ga pa kurushi.

Yisu ɓa pa kurushi
(Wu ɓa tœ Mar 15.21-32; Luk 23.26-43; Yow 19.17-27)

32 Ɓata endje sœ lima kœwuta tœnœ,
endje gbɔ uzu tshalakpɨ Sirene, á ɨ'ɨrɨ
ye kœdœ Shimu, endje vwa she dœ
agbɔ ndœ kœza átá kurushi tœ Yisu.
33 Endje wuta ga tœ osho á ɨ'ɨrɨnœ
kœdœ Gologota, œ yindœ kœpa
adœke «Osho gbayashi kɔrɔ.»
34 Endje sú ipi á endje ngbɔɓa dœ
shundɔɗɔ œrœ œ za fœ Yisu adœke
tshe ndjo. Tshe dji ɔtshɔnœ kashe
tshe yiyi lima ndœ kœndjo tœnœ
nene.
35 Endje kuru she ga pa kurushi
yé œ ta wuka mbœrœ kœkurutshelœ
lœba nœ ye.
36 Manda nœ, endje sœ ga atɨ ɓa zœ
mbœrœ kœgbɔndœ ye.
37 Endje su ádá kœwo she ga pa
tsheporo maɓaya yé œ za ga pa kumu
ye. O'onœ pa adœke: «Uzu asœ kœdœ
Yisu, gbozugo nœ Ayuda.»
38 Endje kuru anga aayi angba
bisha ga pa kurushi ga ɨndɨrɨ ye; anga
ga pa kuni, yé anga ga pa gele ye.
39 Azu á endje sœ lima kœvwanga
tœnœ, sœ kœgu she dœ kœmea kumu
endje,
40 yé œ sœ lima kœpa adœke: «Œɓœ
á ɓœ pa lima adœke ɓœ ndɨ tshelœ
Tepelo yé œ kpa mɔ anganœ manda
olo votɔ; œdœ ɓœ kœdœ Gbolo nœ
Ndjaba, shetœ zœ dœ tœ zœ yé œ
jerœ pa kurushi ga atɨ!»
41 Awa bale, agbozu tshapa an-
ganga Ndjaba, aayi kœyisœ awa
akwa œdœ pe agbozu Ikrizia sœ lima
kœmɔ she yé œ sœ kœpa adœke:
42 «Tshe she lima anga azu, tshe
shetœ ye dœ tœ ye! Œshe kœdœ
gbozugo nœ Israyele, tshe jerœ
ngɔngɔnœ asœ pa kurushi yé a
kœyindœ nœ ga ndœ ye.
43 Tshe za lɔsu ye ga pa Ndjaba yé
œ pa ngbɨ adœke: "Œmœ kœdœ Gbolo
nœ Ndjaba." Œdœ Ndjaba kœyindœ
ye, tshe she she ngɔngɔnœ asœ!»
44 Aayi angba á endje kuru lima
endje ga pa kurushi dœ she gu ndje
she awa bale dœ mara ataa.

Kuzu Yisu
(Wu ɓa tœ Mar 15.33-41; Luk 23.44-49; Yow 19.28-30)

45 Dœ kakpi ɔlɔ, osho bu kporokoto
pa ogo djigi œrrr ga tœ ada ɔlɔ votɔ
manda kakpi ɔlɔ.

46 Kœwuta ga tœ ada ɔlɔ votɔnœ
asœmœ, Yisu ta rawa dœ ɔgbɔ tshama
ye adœke: «Eli, Eli, lema sabakatani?»
Œ yindœ kœpa adœke: «Ndjaba nœ
mœ, Ndjaba nœ mœ, mbœrœ gaɗe á
ɓœ katœ mœ tɨ a?»
47 Anga azu ugurutœ endjeneke á
endje sœ lima kpœtœmœ dji she yé
œ pa adœke: «'E dji ka, tshe sœ kœ'e
Eliya!»
48 Trale, anga uzu bale ugurutœ
endje kpa œ nduru ndɔhɔrɔ ga la ikpi
vinu yé œ vwele ga tœ kumu wara
yeka á yi ga tœ ama ye adœke tshe
ndjo.
49 Anga endje pa adœke: «'E kaka
kane! A wu œdœ Eliya œ na kœshe
she!»
50 Kashe Yisu kpa ta rawa dœ ɔgbɔ
tshama ye, yé œ tshu ye.
51 Dœ lɔndɔnœ asœmœ, lœba á
endje du ɓa lœ Tepelo suru tshelœtœ
ye bisha kœto ɓa lafo œrrr ga atɨ. Ɔshɔ
turu, tshelœ ogboro badja 'oro,
52 udu kɔrɔ, yé ayindœ Ndjaba nd-
joro á endje tshu, kwatœ endje ga lœ
soro.
53 Manda Ndjaba kœshe Yisu lœ
akuzu, manda kœwuta endje lœ
udu, endje li ga lœ œyerœ ongbo
Yerusaleme, yé á azu ndjoro wu
endje ɓa zœ.
54 Gbozu tshapa aturugu Roma
œdœ aturugu á endje sœ kœgbɔ lima
ndœ Yisu dœ she, wu ɔshɔ á turu œdœ
œneke kɔ á wuta lima asœmœ, awa
za endje tɔpanœ kpuru yé endje pa
adœke: «Uzu asœke kœdœ lima adja
Gbolo nœ Ndjaba tako.»
55 Ayashe ndjoro ka lima zara á sœ
kœtondœ osho: Endje te lima mangba
Yisu kœto ɓa lœ Galilayi mbœrœ
kœmbœrœ akwa fœ she.
56 Mareya uzu tshalakpɨ Magadala,
dœ Mareya ayi Jake dœ Yozefu, œdœ
pe ayi agbolo nœ Zebedayi, sœ lima
ugurutœ endje.

Kœshi yisu
(Wu ɓa tœ Mar 15.42-47; Luk 23.50-56; Yow 19.38-42)

57 Dœ adɨla, anga ayi kœgbɔrœ ɓa
lœ Arimateyo á ɨ'ɨrɨ ye kœdœ Yozefu
yikumu ye; œshe kœdœ ndje lima
yambarœ nœ Yisu.
58 Tshe na ga ndœ Pilato yé œ yu
she tœ oko Yisu. Yé Pilato za awa
adœke endje za fœ she.
59 Yozefu za oko Yisu œ vwele ga
tœnœ dœ ɔtshɔ lœba,
60 yé á za ga lœ tafo udu á tshe
totœ kœdji tœnœ ɓa lœ ɔngɔ badja.
Manda nœ, tshe vwɨrɨ egerœ badja ga
tœ mandanœ yé œ gu da ye.
61 Andaa, Mareya uzu Magadala
œdœ anga angbɨ Mareyanœ sœ lima
ga atɨ ɓa utshu udunœ.

Kœgbɔndœ tshapa udu

62 Olo bale manda nœ, tœnœ
kœdœ lima lɔkɔ utshu sabata, ag-
bozu tshapa anganga Ndjaba dœ pe
Afarisayi na awa bale ga ndœ Pilato.
63 Endje pa fœ she adœke: «Gbozu, 'a
gbe dœ o'o á ayi wala asœ pa lima lɔkɔ
á tshe sœpe dœ soro. Tshe pa lima
adœke: “Manda olo votɔ, Ndjaba œ
she mœ lœ akuzu ye.”
64 Za awa adœke endje gbɔndœ
tshapa udu asœ œrrr ga tœ votɔ olo
yekane, ete nene ayambarœ nœ ye
œ zɨ angba ye, yé œ pa fœ azu
adœke: “Ndjaba she lœ akuzu ye.” Yé
walanœ asœ œ kpa ropa œneke lima
utshunœ ye.»
65 Pilato kœpa fœ endje adœke:
«Aturugu kœgbɔndœ œrœ dœke. 'E na
dœ endje dœ́ endje gbɔndœ tshapa
udunœ ɓata á 'e wa asœmœ.»
66 Ataa, endje na ga pa udu œ guma
mara kœgbɔndœ nœ: Endje ɨvwɨ bad-
janœ œ tshu dœ mandanœ yé á katœ
aturugu ndœ kœgbɔndœ nœ.

28

Kœshe nœ Yisu lœ akuzu
(Wu ɓa tœ Mar 16.1-10; Luk 24.1-12; Yow 20.1-10)

1 Manda olo sabata, kœli ga lœ
ali olo nœ pɔsɔ, Mareya uzu Maga-
dala dœ pe anga angbɨ Mareyanœ na
kœwu tshapa udu.
2 Trale atake, ɔshɔ turu dœ agbɔnœ.
Anga andjelu nœ Gbozu to ɓa lafo œ
jerœ, œ vwɨrɨ egerœ badja tœ manda
udunœ yé á sœ ga pa nœ.

3 Tshe sœ lima ɓata kœyerœwa
yavuru, yé lœba ye sœ dœ imbinœ
ɓata ondoro.
4 Aturugu sœ lima kœde gbarag-
bara dœ awa, yé œ sœ ɓata azu á
endje tshu ye.
5 Kashe andjelu za o'o yé œ pa fœ
ayashenœ adœke: «Awa zaza 'e nene,
mœ wusœ nœ adœke 'e sœ kœpara
Yisu á endje kuru she ga pa kurushi.
6 Tshe gugu kpeke nene, mbœrœ
Ndjaba she she lœ akuzu ɓata á tshe
pandœ nœ lima fœ 'e. 'E na ga mœ œ
wu osho á tshe lo lima tœnœ.
7 Yé 'e gu katsha œ pandœ nœ fœ
ayambarœ nœ ye adœke: “Ndjaba
shé she lœ akuzu ye, yé tshe ro utshu
'e ga lœ Galilayi da ye; 'e wu she ɓa
zœ.” Œtœnœ dá mœ pandœ nœ fœ 'e
asœmœ.»
8 Endje katœ tshapa udu tɨ dœ awa
œdœ pe dœ yanga, œ kpagu kœpandœ
nœ fœ ayambarœ nœ ye.
9 Trale, endje wu Yisu kœna ga ndœ
endje, á pa fœ endje adœke: «Mœ bala
'e!» Endje gitœ endje ndoo ga ndœ ye,
œ tepa ada ye yé á gote ga utshu ye.
10 Yé Yisu pa fœ endje adœke: «Awa
zaza 'e bale nene. 'E gu œ pandœ nœ
fœ aaya mœ adœke endje ro ga lœ
Galilayi: ɓa zœ dá endje wu mœ.»

O'o tœ upu nœ aayi kœgbɔndœ udu

11 Lɔkɔ á endje sœpe lima tœ ala
awa, anga aturugu lœ ugurutœ atu-
rugu kœgbɔndœ udu ro ga lœ ongbo,
œ pandœ œrœ kɔ á ro ɓa zœ fœ ag-
bozu tshapa anganga Ndjaba.
12 Manda kœngbɔtœ dœ kœdjitœ ag-
bozu nganga Ndjaba dœ pe agbozu
Ikrizia, endje to ngendja dœ egerœ
nœ fœ aturugu,
13 yé œ pa fœ endje adœke: «'E pa
ngbɨ adœke: Lɔkɔ á 'e sœ tœ olo, ayam-
barœ nœ ye na dœ butshɔ œ za angba
oko ye yé.
14 Yé œdœ gbozugo kœdji o'onœ
asœ, a'a dá ru alanœ yé á mbœrœ
adœke 'e gbɔgbɔ o'o nene.»
15 Aturugu za ngendjanœ yé œ tetœ
kœmbœrœtœ endje lindœ o'onœ á
endje za fœ endje asœmœ. Ataa,
o'onœ asœ kaka osho ɓa ndœ Ayuda
œrrr ga tœ kpesheke.

Yisu matœ ye fœ ayambarœ nœ ye (Wu ɓa tœ Mar 16.14-18; Luk 24.36-49; Yow 20.19-23; Akw 1.6-8)

16 Ayambarœ nœ ye ndjokpa dœ
bale na ga lœ Galilayi ɓa pa kaga á
Yisu yi lima sœ nœ fœ endje.
17 Lɔkɔ á endje wu lima she, endje
gote ga utshu ye; kashe anga endje
ugurutœ endje sœ lima dœ sharapu.
18 Yisu na ndoo dœ endje, œ pa fœ
endje adœke: «Ndjaba za tshagbozu kɔ
nœ œrœ tshalafo dœ pe œnœ tshapa
shɔ fœ mœ.
19 'E na djelœ ogo kɔ, 'e fa azu tœ
ayambarœ nœ mœ, yé œ za batisimu
fœ endje dœ ɨ'ɨrɨ Aba, dœ Gbolo dœ pe
Ɔtshɔ ɨshirɨ,
20 'e yisœ nœ fœ endje adœke endje
gbɔndœ œneke kɔ á mœ za lima dœ
o'o fœ 'e. Yé œmœ, mœ sœ dœ 'e
awa bale ɔlɔ dœ ɔlɔ œrrr ga tœ kœka
tshapashɔ.»

Akwa nœ Aayi avwa Tshatshu o'o

Asœke kœdœ bisha mbeti á Lukasi sú. Mbetinœ sœ kœma akwa á aayi avwa mbœrœ. Lukasi pandœ mara á Ɔtshɔ Ɨshiri jerœ ga pa aayi avwa dœ pe mara á endje sœ lima kœro dje lœ ongbo dœ ongbo mbœrœ kœmɨndœ Ɔtshɔ O'o dœ gbɔgbɔ nœ Ɔtshɔ Ɨshirɨnœ. Tshe pa ndje ndœ upu á endje gbɔ œdœ œrœ kanga kɔ á endje wu lœ akwanœ.

Ayuda sœ lima kœpa adœke o'o ama Ndjaba ka kolœ ɓa ndœ œne, kashe aayi avwa te lima tœ kœmɨndœ Ɔtshɔ O'o fœ angbɨ azu kɔ. Petro œdœ Polo dá tshe patœ endje kœrosœ nœ mangba akwa nœ endje.

Mbetinœ kurutshelœtœ ye atake:

- Ndangba olo Yisu ɓa pa ɔshɔ asœke (1.1-11)
- Endje ke Matiase adœke tshe dœ ayi avwa (1.12-26)
- Kœna Ɔtshɔ Ɨshiri (2.1-13)
- Kœmɨndœ Ɔtshɔ O'o nœ aayi avwa ɓa lœ Yerusaleme (2.14–8.3)
- Kœmɨndœ Ɔtshɔ O'o ɓa lœ ongbo Yuda œdœ lœ ongbo Samariya (8.4–12.25)
- Ali ana gene nœ Polo ndœ Kœmɨndœ Ɔtshɔ O'o (13.1–14.28)
- Kœdjitœsho ɓa lœ Yerusaleme (15.1-35)
- Bisha ana gene nœ Polo ndœ Kœmɨndœ Ɔtshɔ O'o (15.36–18.23)
- Votɔ ana gene nœ Polo ndœ Kœmɨndœ Ɔtshɔ O'o (18.24–21.16)
- Endje tepa Polo ndœ kœza she vwi ga lœ kánga ɓa lœ Yerusaleme (21.17–23.22)
- Polo ɓa lœ Sezaré (23.23–26.32)
- Polo ɓa lœ Roma (27.1–28.31)

Yisu pandœ Ɔtshɔ Ɨshiri fœ aayi avwa

1 Gbozu Teofile, ɓa la ali mbeti á mœ su fœ ɓœ, mœ pandœ œrœ kɔ á Yisu mbœrœ lima œdœ pe ndje œneke kɔ á tshe yi lima sœ nœ kœto ɓa tœ adanœ
2 œrrr ga tœ olo kœɔ she lima ga lafo. Utshu kœɔ she, tshe za o'o fœ aayi avwa nœ ye dœ gbɔgbɔ nœ Ɔtshɔ Ɨshiri.
3 Tshe ma lima tœ ye fœ endje manda kuzu á tshe tshu tœ kœma fœ endje adœke tshe sœ dœ soro. Tshe ma lima tœ ye fœ endje yé œ tetœ kœpa o'o tœ upu nœ Ogo gbozu nœ Ndjaba manda olo zazu bisha.
4 Anga lɔkɔ bale á tshe sœ lima kœzɨ œrœ dœ endje, tshe za o'o fœ endje adœke: «'E gigi damba tœ 'e lœ Yerusaleme nene kashe 'e kate œneke á Aba pa lima ndœ nœ adœke œne za fœ 'e ɓata á 'e dji lima lœ ama mœ.
5 Gbambanœ nene, Yowane za lima batisimu nœ ungu, kashe lœ ondonœ asœke, Ndjaba œ za batisimu nœ Ɔtshɔ Ɨshiri fœ 'e.»

Yisu ɔ ga lafo

6 Aayi avwanœ á endje ngbɔɓa lima tœ endje, yu Yisu adœke: «Gbozu, kolœ ngɔngɔnœ asœke dá ɓœ gi tshagbozu nœ ogo Israyele a?»
7 Tshe kœpa fœ endje adœke: «O'o nœ 'e gugu mbœrœ kœwusœ ada ɔlɔnœ too olonœ á Aba za lœ tshagbozu nœ ye nene.
8 Kashe Ɔtshɔ Ɨshiri œ jerœ ga pa 'e, yé 'e gbɔ gbɔgbɔ mbœrœ kœna kœmɨndœ o'o nœ mœ lœ Yerusaleme, lœ ogo Yuda œdœ lœ Samariya djigi œrrr vesho ga tœ osho kɔ pa ɔshɔ.»
9 Manda kœgi o'onœ ataa, tshe ɔ ngarrr dœ ala endje ga lafo yé œ yiwa lœ ondoro tœ ala endje.
10 Bata á endje sœpe lima kœmesho ɨrɨrrr ga lafo, anga azu bisha dœ imbi lœba á endje ka lima ndoo dœ endje
11 kœpa fœ endje adœke: «Azu Galilayi, mbœrœ gaɗe á 'e sœpe kœmesho ga lafo a? Yisunœ á tshe ɔ dœ ala 'e asœmœ, tshe kwa ndje bala tœ ye ɓata á 'e wu she kœɔ tœnœ ga lafo asœmœ.»

Matiase za akwa manda Yudasi

12 Manda nœ, aayi avwanœ to ɓa pa kaga ɔyɔ Olive yé œ jerœ ga lœ Yerusaleme; kaganœ sœ lima ga pa œrœ nó Kelometere bale tœ Yerusaleme.

13 Lɔkɔ á endje wuta, endje li ga lœ
gbɔshɔ á endje lœ lima kœlo lœ nœ
ɓa lafo. Œ dœ lima Petro, Yowane,
Jake dœ Andere; Filipo dœ Toma;
Bartelemi dœ Matie; Jake gbolo nœ
Alefe, Shimu uzu kœ'e osho ndœ li-
panda œdœ pe Yudasi gbolo nœ Jake.
14 Endje kɔ, endje sœ lima dœ
gbetshelœ bale, yé œ ngbɔɓatœ endje
mbœrœ kœkɨ fœ Ndjaba ɔlɔ dœ
ɔlɔ awa bale dœ anga ayashe ɓata
Mareya á tshe zu Yisu œdœ pe ndje
aaya Yisu.
15 Lœ anga olonœ asœmœ bale,
Petro áalafo ɓa ugurutœ ayindœ Yisu
kama bale dœ zazu bale á endje
ngbɔɓa lima tœ endje, yé œ pa ngbɨ
adœke:
16 «Aaya, œ li adœke o'o á Ɔtshɔ Ɨshirɨ
pa lima ndœ nœ ala Buku nœ Ndjaba,
lœ ama gbozu Davidi tœ upu nœ Yu-
dasi á tshe to lima azu na tœnœ ndœ
kœza Yisu, mbœrœtœ endje.
17 Andaa Yudasi sœ lima awa bale
dœ 'a yé tshe sœ lima ndje dœ akwa
nœ ye.
18 Uzunœ asœmœ yɔ lima kɨndɨ
dœ ngendja á endje ko lima fœ she
manda ekperœ nœ ye. Tshe te lima
dœ kumu ye, uvu ye de wuruu yé
sheta ye yaranga ga atɨ.
19 Azu lœ Yerusaleme kɔ wusœ o'o
asœke. Ádánœ á endje e ɨ'ɨrɨ kɨndɨnœ
dœ o'o ama ogo endje adœke: Hakel-
dama, œ yindœ kœpa adœke “ɔshɔ
indji”.
20 Yé endje sú ala mbeti nœ Itshi
adœke:
“Tshelœ gbagba nœ ye œ fa gusu
yé uzu bale œ sœ lœ nœ nene.”
Yé ga pa nœ dœmœ:
“Anga angbɨ uzu œ za akwa nœ ye.”
21 A sœ dœ anga azu á endje na lima
tœ awa dœ 'a dœ lɔkɔ á Gbozu Yisu sœ
lima pa 'a,
22 kœto kpœpa batisimu nœ Yowane
œrrr ga tœ olo kœɔ she ga lafo. Œ
li adœke anga uzu bale ugurutœ
endje, te timu awa bale dœ 'a ndœ
kœmɨndœ kœshe nœ ye ugurutœ
akuzu.»
23 Endje yisœ azu bisha: Yozefu á
endje e she Barsabase á endje donga
ndje she dœ ɨ'ɨrɨ Yustushe œdœ pe
Matiase.
24 Yé manda nœ endje za avwala
nœ endje para kɔkɔ adœke: «Œɓœ,
Gbozu á ɓœ wusœ lɔsu uzu kɔ. Yisœ
uzu tsheneke á ɓœ ke she ugurutœ
azu bisha asœke
25 adœke tshe mbœrœ akwa nœ
aayi avwa lœ kudu Yudasi á tshe
katœ nœ tɨ, á na ga tœ osho á li dœ she
asœmœ.»
26 Endje ta wuka mbœrœ kœgbɔ
uzu bale yé wukanœ te ga pa Mati-
ase. Ádánœ á tshe li ga ugurutœ aayi
avwanœ ndjokpa dœ bale dœmœ.

2

Ndjaba vwa Ɔtshɔ Ɨshirɨ

1 Lɔkɔ á olo angbo Patekɔte li,
ayindœ Yisu ngbɔɓatœ endje para
kɔkɔ ga tœnœ.
2 Trale, ɨngɨrɨ to ɓa lafo ɓata egerœ
yugu yé œ su tshelœ anda á endje sœ
lima tœnœ djigi.
3 Endje wu œrœ á wuta ga ndœ
endje ɓata owo, œ kurutshelœtœ
endje á sœ ga pa kumu uzu dœ uzu.
4 Endje para kɔkɔ gbɔ Ɔtshɔ Ɨshirɨ yé
œ tetœ kœpa angbɨ o'o ama ogo ɓata á
Ɨshirɨ to fœ endje.
5 Anga Ayuda nœ ɔtshɔ lɔsu sœ ndje
lima lœ Yerusaleme, endje to lima
djelœ ogo kɔ pa ɔshɔ.
6 Ɨngɨrɨ yugunœ za lima osho djigi,
yé ukpulu azu ngbɔɓatœ endje œ sœ
kœkɨtœ œsœnœ, mbœrœ uzu dœ uzu
sœ lima kœdji o'o dœ adja o'o ama ogo
ye.
7 Endje kɨtœ œsœnœ, œ sœ dœ
yanga yé á pa adœke: «Azunœ asœ
para kɔkɔ á endje pa o'o asœ, dœdœ́
azu Galilayi nene a?
8 Œ mbœrœ koto á uzu dœ uzu lœ
ugurutœ azœ sœ kœdji endje dœ o'o
ama ogo ye a?
9 Ugurutœ azœ, a sœ dœ
Aparte, Amede dœ Elame, azu ogo
Mezopotami, azu ogo Yuda dœ
kapadose, azu ogo Ponte dœ Azi,
10 azu ogo Friji dœ Pafili, azu ogo
Ezipito dœ azu tshakala ogo Sirene ɓa
lœ Libi; anga endje kœdœ endjeneke
á endje to lœ Roma,

11 adja Ayudanœ œdœ azu neke
á endje wuta aayi kœdonga Ndjaba
nœ Ayuda asœmœ; azu ogo Krete dœ
endje nœ Arabi. Kashe azœ para
kɔkɔ, a dji endje kœpa o'o dœ ama ogo
azœ, kœgbara ogboro œrœ á Ndjaba
mbœrœ.»
12 Endje kɔkɔ, endje kɨ lima tœ
œsœnœ, yé œ yutœ endje adœke: «Œ
yindœ kœpa adœke gaɗe dœ mœ a?»
13 Kashe anga azu sœ lima kœmɔ
endje adœke: «Ipi dá mbœrœ endje
asœmœ.»

Kœyisœrœ nœ Petro

14 Yé Petro kœza o'o ugurutœ aayi
avwa ndjokpa dœ bale á endje sœ
lima tœ œsœnœ, á kœpa dœ ɔgbɔ
adœke: «E'e dœ Ayuda œdœ pe 'e dœ
azu para kɔkɔ á 'e sœ lœ Yerusaleme
kpœke, 'e wusœ œneke á sœ kœrotœ
nœ, 'e dara utu 'e yé œ dji mœ dœ
ɔtshɔnœ.
15 Wala, azunœ asœke ndjondjo ipi
ɓata á 'e sœ kœgbe tœnœ asœmœ
nene: mbœrœ a sœ damba kolœ dœ
ada ɔlɔ mindu dœ vana gbambanœ.
16 Kashe œneke á sœ kœmatœ endje
ngɔngɔ asœke kœdœ o'o á ayi kœgbara
o'o Jowele pa lima. Tshe gbara lima
adœke:
17 "Ndjaba pa adœke: Lɔkɔ kœka tsha-
pashɔ,
mœ vwa Ɨshiri nœ mœ ga pa azu kɔ,
agbolo yakoshe œdœ pe ayawuru nœ
'e œ te aayi kœgbara o'o,
alanga nœ 'e œ wu bala œrœ lœ ulu,
ayagbozu nœ 'e œ wu ndje bala œrœ
lœ ulu.
18 Adjapu, ɔlɔnœ asœmœ
mœ vwa Ɨshiri nœ mœ ga pa aayi
akwa nœ mœ dœ ayakoshe
œdœ pe ayashe,
yé endje te bala aayi kœgbara o'o.
19 Mœ mbœrœ bala ogboro œrœ ɓa
lafo, yé œ ma ambara afá ɓa pa
ɔshɔ ɓa ke:
indji œ tu, owo œ tshi yé ngawo œ da.
20 Ɔlɔ œ fa butshɔ,
yé yapu œ sœ ɓata indji,
utshunœ adœke olo kœna Gbozu li,
egerœ olo œdœ olo nœ mokɔ.
21 Yé uzu kɔ á tshe kɨ dœ ɨ'ɨrɨ Gbozu,
tshe she."

22 «Azu tshelœ Israyele, 'e dji o'o
mœ: Yisu, uzu tshœlœ Nazarete
kœdœ lima uzu á Ndjaba ma gbɔgbɔ
nœ ye fœ 'e lœ ye dœ awa nœ
kœmbœrœ afá, ogboro œrœ œdœ
kœma ambárá œrœ ɓa ugurutœ 'e
ɓata á 'e wusœ nœ dœ tœ'e.
23 Uzunœ asœmœ, 'e za lima she
ga tshaabrœ azu á endje wuwusœ
Ndjaba nene, yekane á endje wo she
á kuru she ga pa kurushi lindœ agbe
nœ Ndjaba á tshe guma.
24 Kashe Ndjaba she she, yé œ gbota
she lœ kanga nœ kuzu mbœrœ œ lili
adœke kuzu ropa ye dœ gbɔgbɔ nene.
25 Davidi pa lima o'o tœ upu nœ ye
adœke:
"Ɔlɔ dœ ɔlɔ mœ sœ kœwu Gbozu utshu
mœ,
mbœrœ á tshe sœ ga tœ kuni mœ
adja awa œ za mœ bale nene.
26 Mbœrœ tœnœ ataa, lɔsu mœ su dœ
yanga
yé ama mœ œ ɓi ndje itshi dœ yanga.
Ga pa nœ kɔ, undu mœ œ yatœ ye lœ
kœsœ gee
mbœrœ á mœ za lɔsu mœ ga tœ zœ.
27 Gbambanœ nene, Gbozu, ɓœ katœ
mœ tɨ
lœ ogo nœ akuzu nene,
ɓœ yi ndje ndœ nœ adœke œmœ dœ́
œyerœ uzu nœ zœ mœ fu lœ
koto akuzu nene.
28 Bœ yi lima sœ awa soro fœ mœ,
lɔsu mœ œ su dœ yanga mbœrœ
kœsœ awa bale dœ ɓœ."
29 «Aaya, œ li adœke mœ pa o'ara fœ
'e tœ upu nœ ata azœ dœ Davidi: tshe
tshu lima, endje shi she yé tshapa udu
ye sœpe damba œrrr kpesheke ndœ
azœ.
30 Kashe œshe kœdœ lima ayi
kœgbara o'o, yé tshe wusœ nœ adœke
Ndjaba dara lima ama ye adœke anga
gbolo tshelœ ye œ te gbozu manda ye.
31 Davidi wu lima sœ œrœ á yindœ
kœwuta bala tœnœ, yé tshe gbara
lima o'o kœshe nœ Masiya. Tœnœ dá
tshe pa lima adœke: "Tshe sœsœpe
lima lœ ogo nœ akuzu nene, yé tshe
fufu lima nene."
32 Adja Ndjaba she Yisu lœ akuzu.
A'a para kɔkɔ kœdœ atimu nœ o'onœ.

33 Ndjaba za she ɓa tœ kuni ye, œ to
Ɔtshɔ Ɨ'ɨrɨ á tshe pa lima tœ ye fœ she
á tshe kurutshelœ nœ tœ 'a ɓata á 'e
sœ kœwu tœnœ á sœ kœdji tœnœ.
34 Davidi ɔɔ ga lafo nene gbaa,
kashe tshe pa adœke:
"Gbozu Ndjaba pa fœ Gbozu nœ mœ:
sœ ga atɨ ga tœ kuni mœ,
35 œrrr ga tœ lɔkɔ á mœ fa azu á endje
yiangba zœ, ga tshada zœ ɓata
mbata."
36 «Azu Israyele, 'e wusœ nœ dœ
ɔtshɔnœ adœke: Yisu á 'e kuru she
lima ga pa kurushi asœmœ, Ndjaba
mbœrœ adœke tshe fa Gbozu, yé œ fa
Kristu*.»

Ali kœfatshalɔsu azu

37 Lɔkɔ á azu dji o'onœ asœmœ ataa,
lɔsu endje ka endje, yé endje yu Petro
œdœ pe anga udu aayi avwa adœke:
«Aaya, 'a mbœrœ gaɗe?»
38 Petro gi fœ endje adœke: «'E fat-
shalɔsu 'e: uzu dœ uzu gbɔ batisimu
dœ ɨ'ɨrɨ Yisu Kristu yeka á Ndjaba
kœdjerœndœ ekperœ nœ 'e. Yé Nd-
jaba œ to Ɔtshɔ Ɨshirɨ fœ 'e.
39 Gbambanœ nene, o'o nœ Ɔtshɔ
Ɨshirɨ á Ndjaba pa lima tœnœ, œ sœ
mbœrœ e'e dœ agbolo nœ 'e, œdœ
ndje pe azu á endje sœ lœ ɨngɨrɨnœ,
endjeneke á Gbozu Ndjaba nœ azœ œ
'e bala endje.»
40 Petro kpa pa o'o ndjoro fœ endje.
Tshe pa ala o'o kɔ adœke endje yindœ
œneke á œne pa, yé œ gbota gbet-
shelœ nœ endje dœ kœpa adœke: « 'E
yindœ soro á Ndjaba za fœ 'e mbœrœ
á kœgitœ 'e ugurutœ azu osho asœ á
ɔtshɔ endje gaga nene!»
41 Endje neke á endje yi lima ndœ
o'o nœ ye, endje gbɔ batisimu. Yé
dœ ɔlɔnœ asœmœ, azu ga pa œrœ
nɛ́ kutu votɔ te lima ga ndœ ukpulu
ayindœ Yisu.

Ali kœngbɔɓatœ ayindœ Yisu

42 Endje zatœ endje djigi ga tœ
kœyisœrœ nœ aayi avwa yé œ sœ
kœngbɔɓatœ endje lœ yazu, œ sœ
kœkurutshelœ mapa tœ endje dœ pe
kœkɨ fœ Ndjaba kpœtœ œsœnœ awa
bale.
43 Awa li lima tœ endje kpa kpa kpa
ye: Aayi avwa mbœrœ ogboro œrœ
yé œ má ndje ambáránœ.
44 Ayindœ Yisu para kɔkɔ sœ lima
kpœtœ œsœnœ bale yé œ ngboɓa
œrœ nœ endje kɔ ga tœ nœ bale.
45 Endje ka lima kɨndɨ nœ endje
ndje dœ œrœ nœ endje á kurutshelœ
ngendjanœ dœ mara adœke uzu dœ
uzu gbɔ liaka ogo nœ ye.
46 Endje sœ lima kœngbɔɓatœ endje
ɔlɔ dœ ɔlɔ ɓa lœ Tepelo, yé œ sœ lima
kœzɨ œrœ kpœtœ œsœnœ bale ɓa lœ
anda nœ endje. Endje sœ lima kœzɨ
œrœ dœ yanga œdœ ɔtshɔ lɔsu.
47 Endje sœ lima kœdonga Ndjaba,
yé azu kɔ yi lima ndœ endje waa.
Ɔlɔ dœ ɔlɔ, Gbozu sœ kœyi endjeneke
á endje gbɔ kœshe ga ugurutœ azu
Ikrizia.

3

Petro she uzu á ada ye tshu

1 Anga kɨdala bale dœ ada ɔlɔ votɔ,
Apetro dœ Yowane ro lima kœdonga
Ndjaba ɓa lœ Tepelo.
2 Anga yakoshe bale á ada ye tshu
tshakudu ye pe lœ gbolo ye sœ lima
kœsœ ndoo dœ manda gbagba Te-
pelo á endje e «Ɔtshɔ Manda». Endje
sœ lima kœna dœ she ɔlɔ dœ ɔlɔ ga
zœ mbœrœ á tshe kœyɔndœ œrœ
tshakane azu á endje sœ kœli ga lœ
Tepelonœ.
3 Lɔkɔ á tshe wu Petro œdœ Yowane
kœli ga lœ Tepelonœ, tshe yɔndœ
œrœ tœ endje.
4 Yé Apetro dœ Yowane tondœ ye,
œ pa fœ she adœke: «Tondœ 'a.»
5 Uzunœ tondœ endje dœ gbet-
shelœ adœke endje to œrœ fœ œne
zœ.
6 Á Petro kœpa fœ she adœke: «Mœ
gugu dœ ngendja bale nene, kashe
œneke á mœ sœ dœ tœnœ, mœ to fœ
ɓœ: dœ ɨ'ɨrɨ Yisu Kristu, uzu Nazarete,
áalafo œ na ana!»

* **2:36** Kristu dœ o'o ama ogo Greke kœdœ Masiya

7 Petro za kuni ye, œ tɨ she ga lafo.
Trale, ada ye dœ tshelœ porongato
ada ye yɔrɔ tshelœ tœ endje;
8 yé gbɨkɨvwɨgbɨ, tshe áalafo œ tetœ
ana. Tshe li awa bale dœ aayi avwa
ga lœ Tepelonœ, œ ka, œ i kpitikpiti
dœ pe kœdonga Ndjaba.
9 Azu para kɔkɔ sœ lima kœwu she
kœna ana œdœ pe kœdonga Ndjaba.
10 Azu tra she tuu, œ pa adœke:
«Œ dœédœé œshe dá sœ kœsœ lima
ɓa pa ɔtshɔ manda Tepelo yekane á
sœ kœyɔndœ œrœ nene a!» Uvuru
endje kpa lima lœ nœ tœ kœwu œrœ
á mbœrœtœ endje lima fœ uzunœ á
ada ye tshu asœmœ.

O'o nœ Petro

11 Ɓata á uzu sœmœ yiyi lima ndœ
kœgitœ ye tœ Apetro dœ Yowane
nene, azu para do ga lafo œ sœ kœkpa
ga ndœ endje ngbɔlɔɔ tshakudu
mbarasane á endje e ɨ'ɨrɨnœ adœke
mbarasane nœ Salomo.
12 Petro kœwu endje á kœpa adœke:
«Azu Israyele, mbœrœ gaɗe á uvuru
'e œ kpa lœ nœ tœ kœshenœ asœke
a? Mbœrœ gaɗe dá 'e sœ kœtondœ 'a
ɓata gbɔgbɔ nœ 'a dœ tœ 'a too manda
Ndjaba á tshe sœ dœ 'a dá mbœrœ
adœke á uzunœ asœke na ana a?
13 'E wusœ nœ adœke Ndjaba nœ
Abrayamo, Ndjaba nœ Izaka œdœ
Yakobo, Ndjaba nœ aata azœ, œshe
dá ma mokɔ nœ ayi akwa nœ ye dœ
Yisu. E'e dá ka lima she adœke endje
wo she; yé ɔlɔ á Pilato yi lima ndœ
kœkatœ ye tɨ, 'e vwara lima tœ 'e ye.
14 'E vwaratœ 'e tœ uzu á tshe sœ
yerœ, á sœ ndjii, yeka á yu lima Pilato
adœke tshe za anga ayi kœwo azu fœ
'e.
15 'E wo lima Gbozu* nœ soro,
kashe Ndjaba she she ugurutœ akuzu
yé 'a kœdœ atimunœ.
16 Ngɔngɔ asœ 'e wu yakoshe asœke.
'E wusœ ye dœ ɔtshɔnœ: ɨ'ɨrɨ Yisu dá
she she mbœrœ 'a sœ dœ kœyindœrœ
ga ndœ ye. Mbœrœ gbɔgbɔ nœ ɨ'ɨrɨ ye
dá tshe wuta dœ ɔtshɔ ɔkɔ ɓata á 'e wu
utshu 'e para kɔkɔ asœke.
17 «Kashe aaya, mœ wusœ nœ
adœke e'e dœ agbozu nœ 'e, 'e
mbœrœ lima atamœ mbœrœ á 'e
wuwusœ adja o'o nene.
18 Kashe Ndjaba mbœrœ ndœma ye
á tshe pa lima tœnœ lœ ama aayi
kœgbara o'o. Tshe pa lima adœke
Masiya á tshe na, tshe wu oyo waa.
19 Mbœrœ tœnœ atamœ, aaya, 'e
fatshalɔsu 'e dœ́ œ kwa ga ndœ Nd-
jaba. Œdœ 'e kœmbœrœ ataa, tshe
mbœrœ adœke ekperœ nœ 'e yiwa ye.
20 Atamœ ndje, Gbozu Ndjaba œ
mbœrœ adœke 'e gbɔ ɔtshɔ olo nœ
kœyatœ 'e, yé tshe vwa Masiya á
tshe ke lima she utshunœ katshatsha
mbœrœ 'e asœmœ, fœ 'e. Œshe kœdœ
Yisu.
21 Kashe ngɔngɔ asœke, Yisu Kristu
œ sœ ɓa lafo œrrr ga tœ lɔkɔ á œrœ
kɔ œ gumatœ ye liaka œneke á Ndjaba
pa lima ndœ nœ lœ ama ayerœ aayi
kœgbara o'o nœ ye.
22 Moyize pa lima adœke: “Gbozu
Ndjaba œ vwa bala ayi kœgbara o'o
bale ɓata mœ, tshe dœ anga aya 'e. 'E
dji bala œneke kɔ á tshe pa fœ 'e.
23 Azu á endje tshapu kœdji she,
endje sœ ugurutœ azu nœ Ndjaba
nene yé endje tshu.”
24 Yé aayi kœgbara o'o kɔ, kœto
kpœpa Samwele œrrr ga tœ azu á
endje sœ angba ye, uzu dœ uzu gbara
lima o'o tœ upu nœ lɔkɔnœ asœke.
25 E'e kœdœ agbolo nœ ayi kœgbara
o'o, 'e kœdœ ndje agbolo ayo á Ndjaba
guma lima dœ aata azœ lɔkɔ á tshe pa
lima fœ Abrayamo adœke: “Lœ awa
nœ aata zœ, mœ to kane mœ ga pa
azu kɔ pa ɔshɔ.”
26 Mbœrœ 'e dá Ndjaba vwa ayi
akwa nœ ye utshunœ. Tshe vwa she
adœke tshe to kane ye ga pa 'e, yé uzu
dœ uzu katœ kœmbœrœ ekperœ.»

4

Apetro dœ Yowane ɓa utshu aayi kœwa ngbanga nœ Ayuda

1 Lɔkɔ á Apetro dœ Yowane sœpe
kœpu o'o, agbozu tshapa anganga Nd-
jaba, gbozu tshapa aayi kœgbɔndœ

* **3:15** Ayi kœza soro fœ azu

Tepelo œdœ Asadukayi, yi lima kumu endje.
2 Endje sœ lima dœ ókó tɔpanœ kpuru kœwu adœke aayi avwa sœmœ bisha sœ kœyisœ œrœ yé œ sœ kœpandœ nœ adœke ɓata á Yisu shé lœ kuzu, azu á endje tshu lima, endje she ndje lœ kuzu.
3 Endje tepa endje, œ ko endje va ga lœ kánga œrrr ga tœ kœkɔrɔ osho mbœrœ ɔlɔ dɨ lima ye.
4 Lœ ugurutœ azu á endje dji lima Ɔtshɔ O'o, azu ndjoro sœ lima dœ kœyindœrœ ga ndœ Yisu, yé ayindœ Yisunœ wuta azu ga pa œrœ nóé kutu mindu (5.000) dœ ɔlɔnœ asœmœ.
5 Osho kɔrɔ pa nœ yeka á agbozu tshapa Ayuda, agbozu Ikrizia, aayi kœyisœ awa akwanœ á endje sœ lœ Yerusaleme, ngbɔɓa lima tœ endje.
6 Ana á tshe dóé egerœ nganga Ndjaba, dœ Kayifa, dœ Yowane, dœ Alekezandre œdœ pe azu kɔ lœ bɨngɨ nœ agboro anganga Ndjaba dá ngbɔɓa lima tœ endje ɓa zœ.
7 Endje to Apetro dœ Yowane ro tœnœ ga utshu endje, yé endje yu endje adœke: «'E mbœrœ œrœnœ asœke dœ gbɔgbɔ ndje pe dœ ɨ'ɨrɨ ɗe e?»
8 Yé Petro á tshe sœ lima dœ gbɔgbɔ nœ Ɔtshɔ Ɨshirɨ kœpa fœ endje adœke: «Agbozu tshapa azu ogo œdœ agbozu,
9 'a mbœrœ ɔtshɔrœ fœ uzu á ada ye tshu yekane á endje sœ kœyu 'a kpesheke adœke 'a pandœ mara œrœ á 'a mbœrœ á uzunœ asœ she.
10 Ataa œ li adœke e'e kɔkɔ œdœ azu Israyele, 'e wusœ nœ dœ ɔtshɔnœ adœke uzunœ á tshe ka utshu 'e asœke, tshe she mbœrœ ɨ'ɨrɨ Yisu Kristu, uzu Nazarete á 'e kuru lima she ga pa kurushi yeka á Ndjaba she she lœ akuzu.
11 Œshe kœdœ badja á e'e dœ aayi kœmɔ anda za lima vwi'i, tshe fa badja á anda œ shi mbœrœ tœnœ.
12 Azu œ gbɔ kœshe kolœ ɓa ndœ ye. Gbambanœ nene, pa ɔshɔnœ asœke, anga angbɨ ɨ'ɨrɨ á Ndjaba za adœke azu gbɔ kœshe lœ awanœ, gugu nene.»
13 Kœwu adœke Apetro dœ Yowane ka kolœ mbɨmbɨmbɨ ga pa o'o nœ endje, aayi kœwa ngbanga i lima gbandjuru mbœrœ endje kœdœ amba azu á endje wuwusœ œrœ nene. Kashe endje wu ndje lima sœ nœ adœke endje kœdœ azu á endje sœ lima awa bale dœ Yisu.
14 Kashe ɓata á endje sœ lima kœtondœ uzunœ á tshe she, á tshe ka lima utshu endje, awa kœgi o'o tœ endje gugu lima nene.
15 Á endje kœza awa fœ Apetro dœ Yowane kœwuta damba ga shu yé endje kœtetœ kœyutœ endje ugurutœ endje:
16 «A mbœrœ gaɗe tœ azunœ asœke a? Mbœrœ azu para kɔkɔ lœ Yerusaleme wusœ nœ ngbɨ adœke, endje dá mbœrœ afá asœ, yé a shara nene.
17 Kashe œ li adœke a mbœrœ kɔ adœke o'onœ tete lœ utu azu para kɔkɔ nene. A za uvuru endje adœke endje kpa papa o'o bale dœ ɨ'ɨrɨ uzu nœ endje asœmœ nene.»
18 Manda nœ, endje 'e endje, œ pakata endje kœpa o'o œdœ pe kœyisœ œrœ dœ ɨ'ɨrɨ Yisu.
19 Kashe Apetro dœ Yowane gi fœ endje adœke: «Œrœ gaɗe dá sœ ndjii utshu Ndjaba a? 'A dji 'e too 'a dji Ndjaba? 'E wa ngbanganœ dœ tœ 'e kane.
20 Yé tœ a'a nœ 'a, 'a vu ama 'a tœ œrœ á 'a wu dœ ala 'a yé á dji dœ utu 'a nene.»
21 Kœdji o'onœ ataa, aayi kœwa ngbanganœ gbagbara endje œrrr œ katœ endje tɨ. Endje gbɔgbɔ lima awa ndœ kœwa ngbanga ga tœ ɔkɔ endje nene gbambanœ nene, azu para kɔkɔ sœ lima kœdonga Ndjaba mbœrœ œrœnœ á wuta.
22 Yakoshenœ á endje she she lœ awa nœ afá asœmœ, sœ lima dœ ungu kœropa zazu bisha.

Ayindœ Yisu sœ kœdonga Ndjaba

23 Apetro dœ Yowane gu ga ndœ anga endje lɔkɔ á aayi kœwa ngbanganœ mɨ lima kane endje tœ endje, œ pandœ neke kɔ á agboro anganga Ndjaba dœ agbɔ Ayuda pa fœ endje.

24 Manda kœdji o'onœ, aka endje
para kɔkɔ awa bale, endje za avwala
fœ Ndjaba dœ o'onœ atake: «Gbozu
Ndjaba, œɓœ dá mbœrœ tshalafo, dœ
ɔshɔ, dœ ungu œdœ pe œneke kɔ á sœ
lœnœ,
25 œɓœ dá za o'onœ asœke lœ awa
nœ Ɔtshɔ Ɨshiri ga lœ ama ata 'a dœ
Davidi á tshe kœdœ ayi akwa nœ zœ:
“Mbœrœ gaɗe á ogo kɔ sœ kœturu
tœnœ,
yé mbœrœ gaɗe á azu sœ kœvwarandœ
kœmbœrœ œrœ
kashe œ gugu dœ ádá nene?
26 Agbozu tshapa ɔshɔ gumatœ endje,
yé agbozu kuma akwa ngbɔtœ endje
mbœrœ kœnga koshe ga tœ Gbozu
Ndjaba
œdœ pe ga tœ Masiya nœ ye.”
27 Gbamba nœ nene, œtœnœ kœdœ
adjapu adœke Aerode dœ Pose Pilato
ngbɔɓatœ endje dœ angbɨ azu œdœ
pe azu ogo Israyele ɓa lœ ongbonœ
asœke mbœrœ kœnga koshe ga tœ
Yisu, œyerœ ayi akwa nœ zœ á tshe
dœ Masiya nœ zœ.
28 Dœ tœnœ ataa, endje mbœrœ liaka
gbetshelœ nœ zœ kɔ á ɓœ za lima dœ
gbɔgbɔ œdœ œneke kɔ á ɓœ yi lima
ndje ndœ nœ dœ tœ zœ.
29 Yé ngɔngɔ asœke Gbozu, tondœ
mara á endje ndanga 'a asœke yé œ to
uvuru fœ aayi akwa nœ zœ dóé endje
mɨndœ o'o ama zœ dœ gbɔgbɔ kɔ.
30 To kane zœ ga pa kumu azu kɔ
mbœrœ adœke kœshe azu, ambárá
œrœ dœ pe afá, mbœrœtœ endje dœ
ɨ'ɨriɨ Yisu á tshe dœ œyerœ ayi akwa
nœ zœ.»
31 Manda kœza avwala nœ endje,
osho á endje sœ lima tœnœ turu yé
endje para kɔkɔ, endje gbɔ Ɔtshɔ Ɨshiri
œ tetœ kœpandœ Ɔtshɔ O'o dœ gbɔgbɔ.

Ayindœ Yisu ngbɔɓa œrœ nœ endje ga tœ œsœnœ

32 Ukpulu azu á endje fa lima
ayindœ Yisu, sœ lima dœ lɔsu œdœ
pe dœ gbetshelœ bale. Anga uzu bale
pa pa lima adœke œrœ nœ œne sœ
pa undu œne dœ tœ œne nene, kashe
endje sœ kœngbɔɓa lima kɔ ga tœ
œsœnœ bale.

33 Aayi avwa nœ Yisu sœ lima
kœmɨndœ o'o kœshe nœ Gbozu Yisu
ugurutœ akuzu dœ gbɔgbɔ, yé Nd-
jaba sœ lima kœza ɔtshɔ lɔsu ye ga pa
endje kɔ.
34 Uzu bale dóédóé lima ayi oyo ugu-
rutœ endje nene. Gbambanœ nene,
endjeneke á endje sœ lima dœ kɨndɨ
too dœ anda, endje ka lima œ na dœ
ngendjanœ,
35 yé œ ko fœ aayi avwa. Lœ
kœkurutshelœ nœ, uzu dœ uzu sœ
lima kœgbɔ lindœ œneke á li dœ she.
36 Anga uzu bale lœ mara nœ Alevi
sœ ndje lima ugurutœ endje. Ɨ'ɨriɨ
ye kœdœ Yozefu á endje zu she lakpɨ
Shipre. Aayi avwa e ndje lima she
Barnabase, œ yindœ kœpa adœke
«uzu kœto gbɔgbɔ».
37 Tshe sœ ndje lima dœ kɨndɨ nœ
ye, yé œ ka, œ na dœ ngendjanœ yeka
á ko fœ aayi avwa.

5

Anania dœ Safira

1 Anga uzu bale á ɨ'ɨriɨ ye kœdœ Ana-
nia, dji lima tœ ye dœ awonœ yé œ ka
kɨndɨ nœ endje.
2 Manda nœ, endje sœ lima dœ
egerœ lɔsu dœ awonœ, yé œ gumasœ
tshakala ngendjanœ mbœrœ endje
yeka á na dœ udunœ fœ aayi avwa.
3 Kashe Petro pa adœke: «Anania,
mbœrœ gaɗe á Satana li ga lɔsu zœ
ata a? Ɓœ fara Ɔtshɔ Ɨshiri, yé œ gbɔtœ
tshakala ngendja kɨndɨ.
4 Ɓœ ka má tœ kœka kɨndɨnœ ye
nene a? Too ɓœ kœka, mbœrœ gaɗe
ɓœ mbœrœ má œrœ á ɓœ yindœ
nœ dœ ngendjanœ nene a? Gbet-
shelœnœ asœmœ li ga lɔsu zœ koto
o? Œ dóédóé azu dá ɓœ fara endje
nene, kashe Ndjaba dá ɓœ fara she
asœmœ.»
5 Lɔkɔ á tshe dji o'onœ asœmœ ataa,
tshe nɔ vwɨ œ te, œ tshu ye. Awa za
azu á endje dji lima o'onœ.
6 Agbolo modo vwele lima she dœ
lœba, yé œ na œ shi she ye.
7 Manda ada ɔlɔ votɔ, awonœ
wuwusœ œneke á mbœrœtœ endje

nene, yé œ li tɔndu tɔndu ga sœnda ga zœ.
8 Petro kœyu she adœke: «Pandœ nœ fœ mœ kane, pa ngendja kɨndɨnœ á 'e ka dœ mœ a?»
Tshe kœyindœ nœ adœke: «Adjapu, pa ngendjanœ dœ mœ!»
9 Yé Petro kpa yu she adœke: «Mbœrœ gaɗe á ɓœ djitœ zœ dœ akɔ zœ á fara Ɔtshɔ Ɨshiri nœ Gbozu Ndjaba a? Dji kane, azu á endje to tœ kœshi akɔ zœ, endje ka ɓa lœ manda ɓa zœ. Œɓœ ndje awa bale, endje shi ndje ɓœ.»
10 Pe kpœlœ ma ye atake, tshe te ga tœ ada Petro œ tshu ye. Lɔkɔ á agbolo modo li lima, endje wu adœke tshe tshu ye, yé œ za lima she á na á shi ndje she ndoo dœ akɔnœ.
11 Egerœ awa li lima tœ azu Ikrizia œdœ pe azu á endje dji lima ndœ o'onœ asœmœ.

Afá nœ aayi avwa

12 Aayi avwa sœ lima kœmbœrœ afá ndjoro, yé œ sœ lima kœma ambáránœ ɓa ugurutœ azu. Ayindœ Yisu sœ lima kœngbɔtœ endje kɔ ɓa tshakudu mbarasane nœ Salomo dœ gbetshelœ bale.
13 Uzu á tshe gugu dœ kœyindœrœ nene œ li kœli ga ndœ endje nene, andaa azu sœ lima kœpandœ ɔtshɔrœ nœ ayindœ Yisu.
14 Ayakoshe dœ pe ayashe ndjoro sœ lima kœfatshalɔsu endje ga ndœ Gbozu, yé œ sœ lima ga ugurutœ ayindœ Yisu asœmœ.
15 Endje sœ lima kœwuta dœ aayi koɓa ga tœ ala awa, yé œ sœ lima kœko endje ga pa kelekpa œdœ ga pa kondja mbœrœ adœke Petro kœsœ kœro tœnœ, á ɨshirɨ ye kœna ga pa anga endje ugurutœ endje.
16 Anga ukpulu azu ogo á sœ mashenga dœ Yerusaleme na ndje lima dœ aayi koɓa œdœ pe azu á ekpe ɨshirɨ sœ pa endje, yé endje she lima para kɔkɔ.

Œrœ kanga á aayi avwa wu

17 Dœ lɔkɔnœ asœmœ, egerœ nganga Ndjaba œdœ endjeneke kɔ á endje sœ ɨndɨrɨ ye, œ yindœ kœpa adœke azu tshelœ ngbɔtœ nœ Asadukayi, endje sœ lima dœ ókó.
18 Endje ko aayi avwa, yé œ vwi endje ga lœ kánga.
19 Kashe dœ butshɔ, andjelu nœ Gbozu kɔrɔ manda kánga yé œ ko endje ga shu, á pa fœ endje adœke:
20 «'E na œ sœ ɓa lœ Tepelo. Yé ɓa zœ, 'e pandœ o'o upu nœ tafo soro fœ azu.»
21 Manda kœdji o'onœ, endje ro pe dœ amazɨ tuu ga lœ Tepelo, yé œ tetœ kœyisœ œrœ ɓa zœ.

Egerœ nganga Ndjaba yikumu ye, œshe œdœ azu á endje sœ ɨndɨrɨ ye. Endje e lima osho ndœ angbɔtœ nœ endje dœ agboro azu kœwa ngbanga, yé œ vwa azu adœke endje e aayi avwa á endje sœ ɓa lœ kánga.
22 Kashe lɔkɔ á aayi akwa wuta lima ɓa lœ kánga ɓa zœ, endje gbɔgbɔ lima endje nene. Endje gu yé œ pa adœke:
23 «'A wu manda kánganœ, endje tshu dœ ɔtshɔnœ yé aayi kœgbɔndœ manda nœ ka ga pa nœ. Kashe lɔkɔ á 'a kɔrɔ atake, a wuwu uzu bale ɓa lœ nœ ɓa zœ nene.»
24 Kœdji o'onœ ataa, gbozu nœ aayi kœgbɔndœ Tepelo œdœ pe agboro anganga Ndjaba i gbɔndjuru tœ upunœ, yé œ tetœ kœyutœ endje tœ neke á mbœrœtœ endje asœmœ.
25 Kashe anga uzu na lima œ pandœ nœ fœ endje adœke: «'E wu, azu á 'e ko lima endje ga lœ kánga asœmœ, endje ka ɓa lœ Tepelo yé œ sœ kœyisœ œrœ fœ azu.»
26 Yé gbozu tshapa aayi kœgbɔndœ Tepelo na dœ aturugu nœ ye, œ to aayi avwa lœ zɨtɨnœ kparawa adœke azu kœveve œne dœ badja nene.
27 Endje na dœ endje ga lœ osho kœwa ngbanga, yé egerœ nganga Ndjaba te lima tœ kœwa ngbanga ga pa endje.
28 Tshe pa fœ endje adœke: «'A kɔ 'e lima dœ ɔgbɔ tœ kœyisœ œrœ dœ ɨ'ɨrɨ uzu asœmœ ye. 'E wu, 'e mbœrœ œrrr kœyisœrœ nœ 'e za tshelœ ongbo Yerusaleme djigi. Atamœ, 'e yindœ kœmɨndœ nœ adœke a'a dá wo yakoshenœ asœke a?»

29 Kashe Apetro dœ anga udu aayi avwa gi adœke: «Œ li adœke a mbœrœtœ azœ lindœ o'o ama Ndjaba, kashe œ dœ́dœ́ lindœ œnœ azu nene.
30 Ndjaba nœ aata azœ she Yisu á e'e, 'e wo lima she á za she ga pa kurushi ugurutœ akuzu.
31 Tshe za she ga pa kuni ye, œ fa she tœ Gbozu œdœ ayi kœshe azu mbœrœ adœke azu Israyele fatshalɔsu endje yekane á Ndjaba kœdjerœndœ ekperœ nœ endje.
32 Yé tshe vwa 'a ndœ kœmɨndœ o'onœ asœke, a'a œdœ Ɔtshɔ Ɨshirɨ á Ndjaba za fœ azu neke á endje sœ kœmbœrœtœ endje liaka o'o ama ye.»

33 Kœdji o'onœ ataa, aayi kœwa ngbanga sœ dœ ókó tɔ pa nœ kpuru, yé œ yindœ kœwo aayi avwa.
34 Kashe anga Farisayi bale á ɨ'ɨrɨ ye kœdœ Gamaliyele, œshe kœdœ egerœ ayi kœyisœ awa akwa á azu kɔ yindœ ye, sœ lima kpœtœmœ zœ. Tshe áalafo ɓa ugurutœ aayi kœwa ngbanga asœmœ, yé á pa adœke endje ko damba aayi avwa ga shu kane.
35 Manda nœ, tshe pa ngbɨ adœke: «Azu tshelœ Israyele, 'e gbetshelœ 'e tœ œneke á 'e yindœ kœmbœrœ fœ azu asœke kane.
36 Œndœnœ dɨdɨ damba nene, Teyudase má kpœke tœ ye ɓata uzu á œsœ ye lɨ, yé azu ga pa œrœ nó́ kama vana te mangba ye. Endje wo she yé endjeneke kɔ á endje te lima mangba ye, endje kurutshelœtœ endje dœ ɔrɔ yé anga œrœ bale kpa gugu manda endje nene.

37 «Manda ye, dœ lɔkɔ kœdɨ azu, Yudasi uzu tshelœ Galilayi kpa wuta, yé azu ndjoro te mangba ye. Kashe œshe ndje tshe tshu lima, yé endjeneke kɔ á endje te lima mangba ye kpa kuru ndje tshelœtœ endje.
38 Ngɔngɔ asœke, mœ pa fœ 'e adœke 'e kpa gbegbe dœ azunœ asœke nene; 'e katœ endje dó́ endje ro. Mbœrœ œdœ gbetshelœ too akwa nœ endje kœto ɓa ndœ azu, œ yiwa dœ tœ endje zœ.
39 Œdœ œ kœto ɓa ndœ Ndjaba, 'e li kœwo tœnœ nene. 'E mbœmbœrœ adœke 'e gbɔ o'o dœ Ndjaba nene!»

Aayi kœwa ngbanga para kɔkɔ yindœ o'o Gamaliyele ngbɨɨ.
40 Yé œ kpa e aayi avwa, œ sɔ endje dœ ndjapa. Manda kœmɨ upu fœ endje adœke endje kpa tata ɨ'ɨrɨ Yisu nene, endje katœ endje tɨ.
41 Aayi avwa gitœ endje utshu aayi kœwa ngbanga yé lɔsu endje sú dœ yanga, mbœrœ á endje wu oyo mangba ɨ'ɨrɨ Yisu.
42 Ɔlɔ dœ ɔlɔ, œdœ ɓa lœ Tepelo too ɓa sœnda, endje sœ kolœ kœyisœ œrœ nœ endje dœ pe kœpandœ Ɔtshɔ O'onœ adœke Yisu kœdœ Masiya.

6

Azu mindu dœ bisha mbœrœ kœtɨ kane aayi avwa

1 Dœ lɔkɔnœ asœmœ, ayindœ Yisu wuta lima ndjoro. Ayudanœ á endje zu endje lima lœ angbɨ ogo, á endje sœ kœpa o'o ama Greke tetœ kœpulœma endje tœ upu nœ anga endje á endje zu endje ɓa lœ ogo Israyele. Gbambanœ nene, endje pa lima adœke ɔlɔ dœ ɔlɔ á endje sœ kœkurutshelœ œrœ, endje sœsœ kœgbe dœ ayashe koya á endje to lœ angbɨ ogo dœ ɔtshɔnœ nene.
2 Aayi avwa ndjokpa dœ bisha ngbɔɓa ayindœ Yisu kɔ ga tœ œsœnœ, yé œ pa adœke: «Œ lili adœke 'a katœ kœyisœ o'o ama Ndjaba tɨ yé œ gbe kolœ dœ akwa nœ kœzɨrœ nene.
3 Mbœrœ tœnœ ataa, aaya, 'e ke azu mindu dœ bisha (7) ugurutœ 'e á ɔtshɔ endje ga, endjeneke á endje sú dœ Ɔtshɔ Ɨshirɨ œdœ pe kœwusœtœ yeka á a kœza akwanœ asœmœ fœ endje.
4 Tœ a'a nœ 'a, 'a sœpe kœza avwala œdœ kœyisœ Ɔtshɔ O'o.»

5 Ayindœ Yisu para kɔkɔ yindœ o'onœ asœmœ ngbɨɨ fœ endje. Endje ke Etiene, uzu nœ kœyindœrœ œdœ Ɔtshɔ Ɨshirɨ, Filipo, Prokɔre, Nikanɔre, Timo, Paremenase œdœ pe Nikola á tshe kœdœ uzu á tshe yindœ Ndjaba nœ Ayuda ɓa lœ ongbo Atiɔshe.

6 Endje ma endje fœ aayi avwa
yeka á endje za avwala, yé á to kane
endje ga pa endje.
7 O'o ama Ndjaba sœ lima kœza
osho kɔ, yé ayindœ Yisu kpa ngba
tɔpanœ kpuru lœ Yerusaleme. An-
ganga Ndjaba ndjoro fa lima lɔsu
endje, œ yindœ o'o nœ Yisu.

Kœtepa Etiene

8 Ɔtshɔ lɔsu œdœ pe gbɔgbɔ nœ Nd-
jaba su lima Etiene kperœ, tshe fa
lima œrœ yé œ má ambáránœ lœ
ugurutœ azu.
9 Kashe dœ lɔkɔ asœmœ, azu tshelœ
Sinagoga á endje e endje «akanga á
endje za awa fœ endje», endje kœdœ
anga azu ogo Sirene, dœ anga azu
ogo Alekezandri, dœ anga azu tshelœ
Silisi œdœ pe endje nœ Azi tetœ
kœgbugburu tshelœ o'o dœ Etiene.
10 Kashe ɓata á tshe sœ lima kœpa
o'o lœ kœwusœtœ á Ɔtshɔ Ɨshiri to fœ
she, awa adœke endje shara she gugu
lima nene.
11 Endje fara lima azu dœ kowo
mbœrœ á endje kœpa adœke: «'A dji
she kœpa ekpe o'o ga tœ Moyize œdœ
pe ga tœ Ndjaba!»
12 Endje biɨi azu, agbɔ Ayuda œdœ
aayi kœyisœ awa akwa. Yé endje
na ndoo dœ Etiene œ bopa ye, á to
she rotœnœ ga lœ angbɔtœ kœwa ng-
banga.
13 Endje na dœ ekpe atimu ɓa zœ,
yé á endje pa adœke: «Uzunœ á tshe
sœ asœke kakatœ kœpa o'o tœ œyerœ
Tepelo nœ zœ œdœ pe tœ awa akwa
nœ Moyize nene.
14 'A dji she kœpa adœke, Yisu, uzu
tshelœ Nazaretenœ asœmœ œ ndɨ
tshelœ Tepelo asœke, yé œ yapa ndje
mara kœsœ nœ aata azœ á Moyize ka
lima tœ nœ fœ azœ.»
15 Endjeneke kɔ á endje sœ lima
tœ œsœ angbɔtœ kœwa ngbanganœ,
endje to lima ndœ Etiene, yé œ wu
tshatshu ye ɓata œnœ andjelu.

7

Etiene pu o'o

1 Egerœ nganga Ndjaba yu Etiene
adœke: «Œneke á endje pa dœ ɨ'ɨrɨ zœ
kœdœ adja o'o a?»
2 Etiene gi adœke: «Alaya mœ œdœ
pe alaba mœ, 'e dji mœ kane. Ndjaba
nœ mokɔ wuta lima ga tœ ata azœ dœ
Abrayamo lɔkɔ á tshe sœ lima ɓa lakpɨ
Mezopotami, utshunœ adœke tshe gu
kœmbœrœ ogo Harane.
3 Tshe pa lima fœ she adœke: “Katœ
ogo zœ œdœ pe bɨngɨ nœ zœ tɨ, yé œ
gu ndœ ogo á mœ yisœ nœ fœ ɓœ.”
4 Yé Abrayamo katœ ogo nœ ye ɓa
lakpɨ Kalade tɨ, œ ro kœmbœrœ ogo
ɓa lakpɨ Harane. Aba Abrayamo tshu
ɓa zœ yé manda kuzu ye, Ndjaba gi
lima Abrayamo ga lœ ogo á 'e sœ lœ
nœ ngɔngɔ asœke.
5 Kashe Ndjaba fafa lima Abrayamo
tœ ayengɔ ɔshɔnœ bale nene, á œdœ
ndje osho nœ kœto ada ye ga tœnœ
nene. Kashe tshe pa lima ndœ nœ
fœ she adœke œne za bala ogonœ
asœke fœ she dœ aatanœ, andaa œshe
dœ́ Abrayamo gugu lima damba dœ
gbolo nene.
6 Yé Ndjaba kpa pa lima fœ she
atake: “Aata zœ œ mbœrœ bala angbɨ
ogo. Endje te bala akanga ɓa zœ, yé œ
wu oyo manda ungu kama vana.
7 Kashe œmœ Ndjaba, mœ pa
adœke mœ wa bala ngbanga ga tœ
ogo á endje te akanga lœ nœ. Manda
nœ, endje wuta ɓa zœ yé œ gu ndœ
kœza avwala fœ mœ kpœtœ oshonœ
asœke.”
8 «Ndjaba lu madu dœ Abrayamo
yé ambáránœ kœdœ kœwa gaza
ayakoshe. Mbœrœ tœnœ dá
Abrayamo wa gbolo nœ ye dœ Izaka
tœ gaza ɔlɔ á tshe mbœrœ olo mindu
dœ votɔ manda kœzu she. Awa
bale Izaka wa lima gbolo nœ ye dœ
Yakobo yé Yakobo wa ndje agbolo
yakoshe nœ ye ndjokpa dœ bisha, á
endje dœ́ aata azœ tœ gaza.»
9 «Aata azœ mbœrœ lima uku ga tœ
Yozefu yé œ ka lima she mbœrœ kœte
kanga ɓa lœ Ezipito, kashe Ndjaba sœ
lima dœ she awa bale.
10 Tshe gi she lœ oyo nœ ye kɔ, œ
to kœwusœtœ fœ she yé á mbœrœ

adœke tshe wuta ɔtshɔ uzu utshu Farawo, gbozugo Ezipito. Farawo za she tœ ayi kœtondœ ogo Ezipito œdœ pe œrœ tshasœnda nœ ye kɔ.
11 A sœ atake, egerœ ogo za Ezipito œdœ pe ogo Kanana djigi. Oyo ro lima sœ nœ yé awa kœgbɔ kœzɨrœ gugu lima tœ aata azœ nene.
12 Lɔkɔ á Yakobo dji lima adœke kœzɨrœ sœ ɓa lœ Ezipito, tshe vwa aata azœ utshunœ.
13 Tœ bisha kœro endje ga zœ, Yozefu pandœtœ ye fœ aayanœ, yé œ pandœ mara nœ ye fœ Farawo.
14 Manda nœ, Yozefu vwa osho adœke endje para abanœ dœ Yakobo œdœ pe ayonœ kɔ na tœnœ. Endje sœ lima kɔ azu zazu votɔ dœ ndjokpa dœ mindu.
15 Yakobo na ga lœ Ezipito, yé œ tshu ɓa zœ œdœ ndje pe aata azœ.
16 Endje ko lima oko endje ro tœnœ ɓa lœ Sikeme yeka á shi endje ɓa lœ udu á Abrayamo yɔ lima tshakane agbolo nœ Amore.
17 «Ɓata á olo kœmbœrœ œrœ má Ndjaba pa lima tœnœ fœ Abrayamo ndo ye, aata azœ zu lima azu yé œ kpa wuta ndjoro lœ ogo Ezipito,
18 yekane á anga tafo gbozugo á tshe wuwu lima sœ o'o tœ upu nœ Yozefu nene, za akwa kœgbɔndœ ogo Ezipito.
19 Gbozugonœ sœ lima kœfara azu nœ azœ, tshe ma lima ekpe ɔtshɔ ye fœ aata azœ œrrr ga tœ kœpa fœ endje adœke endje ko aaya agbolo nœ endje á endje sœpe kœɔ ɔngɔ va e mbœrœ adœke endje tshu ye.»
20 Dœ lɔkɔnœ asœmœ dá endje zu lima Moyize. Tshe kœdœ lima ɔtshɔ gbolo tœ ala Ndjaba. Tshe mbœrœ lima yapu votɔ ɓa lœ anda nœ abanœ.
21 Yé manda nœ, endje katœ ye tɨ, yawuru nœ Farawo za she œ gbɔndœ ye lima ɓata adja gbolo nœ ye.
22 Endje yi lima sœ œrœ tshelœ Ezipito kɔ fœ she, yé tshe sœ lima dœ gbɔgbɔ lœ o'o œdœ pe lœ akwa nœ ye.
23 «Lɔkɔ á tshe wuta lima ga tœ ungu zazu bisha, tshe gbɔ gbetshelœ kœro ɓa ugurutœ aayanœ, azu tshelœ Israyele.
24 Tshe wu lima uzu Ezipito kœɓi anga uzu Israyele bale. Mbœrœ kœnga pa ayanœ asœmœ œdœ pe kœtɔ geda tshangba ye, tshe ɓi uzu Ezipitonœ yerœwa fœ kuzu.
25 Tshe gbe lima adœke aaya œne wusœ nœ adœke Ndjaba œ she endje lœ awa nœ œne. Andaa endje wuwu lima sœ nœ nene.
26 Olo bale manda nœ, Moyize kɔ tshelœ azu Israyele bisha á endje sœ tœ koshe, yé œ ngbɔɓa endje ga tœnœ dœ o'o atake: “Anga mœ, e'e kœdœ aayazu! Mbœrœ gaɗe á 'e ɓitœ 'e a?”
27 Kashe tsheneke á tshe sœ kœɓi yanganœ gɔrɔ Moyize dœ o'o take: “Uzu ɗe dá za ɓœ tœ gbozu œdœ ayi kœwa ngbanga pa 'a?
28 Ɓœ yindœ kœwo mœ ɓata á ɓœ wo libi uzu Ezipito a?”
29 Kœdji o'onœ asœmœ ata, Moyize kpa œ zatœ ye yiwa tœnœ ɓa lœ ogo nœ Amadiane. Tshe zu lima agbolo bisha ɓa zœ.»
30 «Manda ungu zazu bisha, andjelu wuta ga tœ ye ɓala laɓa owo, ɓa lœ a'eara ɔyɔ á sœ ɓa lœ kpagagasho kaga Sinayi.
31 Moyize i gbɔndjuru lɔkɔ á tshe wu œrœnœ asœmœ. Œne gitœ œne ndoo á kœtondœ nœ kane, tshe dji tshama Gbozu Ndjaba kœpa adœke:
32 “Œmœ kœdœ Ndjaba nœ aaba zœ, Ndjaba nœ Abrayamo, nœ Izaka dœ pe Yakobo.” Awa litœ Moyize kpa kpa kpa ye; awa adœke tshe tondœ oshonœ gugu tœ ye nene.
33 Á Gbozu Ndjaba kœpa fœ she adœke: “Gi ada zœ lœ œrada mbœrœ osho á ɓœ ka ga tœnœ kœdœ œyerœ osho.
34 Adjapu, mœ wu oyo á azu nœ mœ sœ kœwu tœnœ ɓa lœ ogo Ezipito, œ dji ndœ ɨkɨ endje; mbœrœ tœnœ ataa dá mœ jerœ kœshe endje. Na zœ, mœ yindœ kœvwa ɓœ ngɔngɔ asœke ɓa lœ Ezipito.”
35 «Tshetœ Moyize á azu Israyele gɔrɔ lima she á pa fœ she adœke: “Œɗe dá za ɓœ tœ gbozu œdœ ayi kœwa

ngbanga a?” Œshe dá Ndjaba vwa she ɓata gbozu, ɓata ayi kœshe azu lœ awa nœ andjelu á tshe wuta ga ndœ ye ɓa lœ a'eara ɔyɔ.
36 Œshe dá ko endje wuta tœ nœ ga shu lœ ogo Ezipito. Tshe fa œrœ yé œ má ambáránœ lœ ogo Ezipito, ɓa tœ egerœ ungu Fala œdœ ɓa lœ kpagagasho manda ungu zazu bisha.
37 Moyize dá kpa pa fœ azu Israyele adœke: “Ndjaba œ to bala ayi kœgbara o'o bale ɓata mœ fœ 'e lœ ugurutœ aaya 'e.”
38 Œshe dá ka lima lœ ugurutœ aata azœ dœ pe andjelu á tshe pa lima o'o fœ she ɓa pa kaga Sinayi. Moyize dá sœ lima kœgbɔ o'o nœ soro ɓa ndœ Ndjaba mbœrœ kœyisœ nœ fœ azœ.
39 «Kashe aata azœ yiyi lima ndœ kœdji she nene; endje vwaratœ endje tœ ye yé œ yi lima ndœ kœkwatœ endje ga lœ ogo Ezipito.
40 Endje pa lima fœ Aro adœke: “Mbœrœ anga andjaba fœ 'a adœke endje gbɔndœ 'a, mbœrœ Moyize má á tshe ko azœ wuta tœnœ ga shu lœ ogo Ezipitonœ asœmœ, 'a wuwusœ œrœ á wuta ga tœ ye nene.”
41 Endje mbœrœ lima ɨshirɨ aya ngombe dœ ɔlɔnœ asœmœ œ sœ kœto okoro ga tœnœ, yé œ mbœrœ angbo dœ yanga mbœrœ œneke á endje mbœrœ lima dœ tœ endje.
42 Tœ kœgi œrœ tshangbanœ fœ endje, Ndjaba dɔ tshapa ye gbɔ endje yé œ katœ endje adœke endje donga angerepe* ɓa lafo, ɓata á endje sú ɓa la mbeti nœ ayi kœgbara o'o adœke:
“Azu Israyele, œmœ dá 'e to lima agea
œdœ pe tokóró fœ mœ
manda ungu zazu bisha ɓa lœ kpaga-
gasho a?
43 Œ œ̃ nene. 'E za gbanda tande nœ
ndjaba Moloke,
œdœ ɨshirɨ nœ ndjaba angerepe nœ
e'e dœ Refane,
ɨshirɨnœ á 'e mbœrœ dœ tœ 'e á sœ
kœdonga tœnœ asœmœ.
Mbœrœ tœnœ ataa, mœ gɔrɔ 'e lœ ogo
nœ 'e
dœ́ œ vwa 'e waa ɓa kele Babilone.”

44 «Aata azœ sœ lima dœ gbanda tande á sœ kœma adœke Ndjaba sœ dœ azœ awa bale ɓa lœ kpagagasho. Ndjaba pa lima fœ Moyize adœke tshe mɔ anda tandenœ ɓata œneke á tshe wu lima.
45 Aata azœ gbɔ gbanda tande ɓa ndœ aba endje, yé œ te œnœ endje. Lɔkɔ á Yosuwa sœ lima kœgbɔndœ endje, endje li dœ tœnœ djelœ ogo neke á endje gbɔtœnœ lœ koshe, ogo á Ndjaba gɔrɔ azu lœnœ utshu endje. Gbanda tandenœ sœ kpœtœmœ œrrr ga tœ lɔkɔ á Davidi wuta lima gbozu-gonœ.
46 Davidi gbɔ ɔtshɔrœ ɓa ndœ Ndjaba, yé œ yu osho adœke œne mɔ anda fœ Ndjaba nœ Yakobo.
47 Kashe Salomo dá mɔ lima andanœ fœ she.
48 «Andaa Ndjaba á tshe ropa œrœ kɔ sœsœ lœ anda á azu mbœrœ dœ kane endje nene. Ɓata á Ndjaba pa lœ awa nœ aayi kœgbara o'o adœke:
49 “Tshalafo kœdœ osho tshagbozu
nœ mœ,
yé ɔshɔ kœdœ osho kœto ada mœ ga
tœnœ.
Anda gaɗe dá 'e mɔ fœ mœ a?
Yé osho gaɗe dá mœ kœyatœ mœ
tœnœ a?
50 Œ dœ́dœ́ kane mœ dá mbœrœ
œrœnœ asœmœ kɔ nene a?”
51 «Etiene kpa pa fœ azu kœwa ngbanga adœke: “Azu gbɔkumu, lɔsu 'e œdœ utu 'e be pa 'e tœ upu nœ Ndjaba, 'e sœ kœvwaratœ 'e ɔlɔ dœ ɔlɔ tœ Ɔtshɔ ɨshirɨ. 'E sœ adja awa bale ɓata aata 'e.
52 Aayi kœgbara o'o neketa dá aata 'e ndandanga she nene a? Endje wo lima endjeneke á endje sœ kœpandœ kœna uzu á tshe sœ ndjii. Yé ngɔngɔ nœ asœke, tshetœ ye dá 'e va ɔtɔ ye yé á wo she.
53 'E dji awa akwa nœ Ndjaba á aandjelu pandœ nœ fœ 'e, yé œ tshapu kœza ga tœ akwa ye.”»

Kuzu Etiene

54 Lɔkɔ á aayi kœwangbanga dji o'onœ asœmœ ataa, tshatshu endje fa agba ɔkɔ, yé endje zɨ tshelœ daji

* **7:42** Œneke kɔ á sœ ɓa lafo: yapu, ɔlɔ, angerepe

endje gbagbara gbagbara dœ ókó ga tœ Etiene.
55 Kashe ɓata á Etiene su lima dœ Ɔtshɔ Ɨshirɨ, tshe tondœ tshalafo, œ wu mokɔ nœ Ndjaba œdœ Yisu á tshe ka ga tœ kuni ye.
56 Tshe pa adœke: «'E wu, mœ tondœ tshalafo ngbɨ yé Gbolo nœ uzu ka ga tœ kuni Ndjaba.»
57 Kœdji o'onœ ata, endje ve ɔgbɔ rawa yé œ be utu endje ga tœnœ. Manda nœ, endje tshu kɔ ga pa ye.
58 Endje gbota she lœ ongbo ga shu yeka á tetœ kœve lima she dœ badja. Atimunœ ka lima tœ lœba nœ endje ga tœ ada anga gbolo yakoshe bale á ɨ'ɨrɨ ye kœdœ Sawulo.
59 Lɔkɔ á endje sœ lima kœve Etiene dœ badja, tshe sœ lima kœza avwala adœke: «Gbozu Yisu, za ɨshirɨ mœ.»
60 Manda nœ, tshe te dœ matshukuda ye, yé œ ve ɔgbɔ rawa adœke: «Gbozu, gbegbe dœ ekperœ nœ endje nene.» Manda kœpu o'o asœmœ, tshe tshu ye.

8

1 Sawulo sœ lima ugurutœ azu á endje yindœ nœ adœke endje wo Etiene ye.

Ali kœmbœrœ œrœ kanga fœ Ikrizia

Dœ ɔlɔnœ asœmœ, Ikrizia tshelœ Yerusaleme te lima tœ kœwu ɔgbɔ œrœ kanga. Kolœ aayi avwa dá lœpe lima lœ Yerusaleme kashe ayindœ Yisu para kɔkɔ kuru lima tshelœtœ endje lœ ogo Yuda œdœ pe lœ Samariya.
2 Azu nœ ɔtshɔ lɔsu shi lima Etiene manda kœkɨ she dœ oyo kɔ.
3 Andaa Sawulo sœ lima kœpa avwara kœndɨ Ikrizia. Tshe sœ lima kœli anda bale dœ bale yekane á gbota ayindœ Yisu, ayakoshe, ayashe yé á gu kœko endje va ga lœ kánga.
4 Endjeneke á endje ndjɔ lima tshelœtœ endje, tetœ kœpandœ Ɔtshɔ O'o djelœ ogo djezœ kɔ.

Filipo yisœ Ɔtshɔ O'o ɓa lœ Samariya

5 Filipo na œnœ ye ɓa lœ anga ongbo bale lœ Samariya, œ sœ kœyisœ œrœ dœ upu nœ Kristu ɓa zœ.
6 Ukpulu azu kɔ yindœ o'o ama Filipo mbœrœ á endje sœ lima kœdji she, á sœ ndje kœwu afá á tshe sœ lima kœmbœrœ tœnœ.
7 Ekpe ɨshirɨ ndjoro sœ lima kœwuta lœ aayi koɓa dœ kœve ɔgbɔ rawa. Azu ndjoro á ada endje tshu œdœ pe agbakɨndɨ she ndje lima ye.
8 Yé egerœ yanga sœ lima lœ ongbonœ asœmœ.
9 Anga uzu má ɨ'ɨrɨ ye kœdœ Shimu, á tshe sœ ndje utshunœ lœ ongbo sœmœ, sœ lima kœfa œrœ tsharawo yé azu tshelœ Samariya kɨ lima tœ œsœnœ waa. Tshe zatœ ye lima ɓata egerœ uzu.
10 Azu para kɔkɔ, kœto tœ aaya agbolo œrrr ga tœ agbozu, dji lima she tɔpanœ kpuru. Endje pa lima adœke: «Yakoshenœ asœke sœ dœ gbɔgbɔ nœ Ndjaba, á endje e tœnœ egerœ gbɔgbɔ.»
11 Endje zatœ endje lima ga tœ ye mbœrœ kœfa œrœ tsharawo nœ ye á sœ kœza uvuru endje lœ nœ.
12 Kashe lɔkɔ á endje dji lima Ɔtshɔ O'o á Filipo yisœ nœ tœ upu tshagbozu nœ Ndjaba œdœ pe ɨ'ɨrɨ Yisu Kristu, ayakoshe œdœ ayashe gbɔ lima batisimu.
13 Shimu yindœ nœ dœ tœ ye, yé œ gbɔ batisimu. Manda nœ, tshe te mangba Filipo. Tshe sœ lima kœwu ogboro ambárá œdœ pe afá á Filipo sœ kœmbœrœ tœnœ, œ kɨ tœ œsœnœ dœ yanga.
14 Aayi avwa á endje sœ lima ɓa lœ Yerusaleme dji adœke, azu tshelœ Samariya yindœ Ɔtshɔ O'o, yé œ vwa Apetro dœ Yowane fœ endje.
15 Lɔkɔ á endje wuta ɓa zœ, endje 'e tshalafo mbœrœ azu Samariya adœke endje gbɔ Ɔtshɔ Ɨshirɨ,
16 mbœrœ Ɨshirɨ jejerœ lima damba ga pa uzu bale ugurutœ endje nene; endje gbɔ lima kolœ batisimu dœ ɨ'ɨrɨ Gbozu Yisu.
17 Apetro dœ Yowane to kane endje ga pa endje, yé azu Samariya gbɔ

Ɔtshɔ Ɨshiri.
18 Kashe lɔkɔ á Shimu wu adœke
aayi avwa to kane endje ga pa endje
yeka á endje gbɔ Ɔtshɔ Ɨshiri, tshe
yindœ kœto ngendja fœ endje.
19 Œ pa fœ endje adœke: «'E to ndje
gbɔgbɔnœ asœke fœ mœ, mbœrœ
œdœ mœ kœto kane mœ ga pa anga
azu, endje gbɔ ndje Ɔtshɔ Ɨshiri.»
20 Petro kœgi fœ she adœke: «Kaka
Ndjaba mbœrœ adœke ɓœ yiwa awa
bale dœ ngendja nœ zœ, mbœrœ á
ɓœ gbe adœke endje yɔ œrœ á Ndjaba
œ to fœ azu gbambanœ dœ ngendja.
21 Ɓœ lili kœsœ dœ 'a awa bale lœ
akwanœ asœke nene, ɓœ gbɔ ndje
anga œrœ bale lœ nœ nene, mbœrœ
á lɔsu zœ sœsœ ndjii ɓa utshu Ndjaba
nene.
22 Fa tshalɔsu zœ yé œ donga Gbozu
á œ kœli yekane á tshe djerœndœ
ekpe gbetshelœ á li ga lɔsu zœ.
23 Mbœrœ tœnœ ataa, mœ wu
adœke ɓœ sœ dœ egerœ lɔsu, yé ɓœ fa
kanga nœ ngbɨndɨrœ.»
24 Shimu gi adœke: «Adja e'e
kœdonga Gbozu mbœrœ mœ,
kparawa adœke œneke á 'e pa
kœwuwuta ga tœ mœ nene.»
25 Manda kœgbara o'o ndje dœ
kœyisœ o'o ama Gbozu, Apetro dœ
Yowane kwatœ endje lima ga lœ
Yerusaleme. Kœgu endje tœ ala
awa, endje yi lima sœ Ɔtshɔ O'o lakpɨ
ndjoro lœ ogo Samariya.

Filipo pandœ Yisu fœ uzu Etiopi

26 Ɔlɔ bale, andjelu nœ Gbozu pa
fœ Filipo adœke: «Aafo œ na yorrr
dœ awa á ro ga lœ Sudi, tœ awa á
jerœ kœto lœ Yerusaleme kœna ga tœ
Gaza. Tœnœ kœdœ awa á azu kpa
sœsœ kœna tœnœ nene.»
27 Ngbewo, Filipo áalafo dœ kœro
she. Kœna she yorrr tœ awanœ
asœmœ, tshe wu anga uzu tshelœ
ogo Etiopi bale, á tshe dœ́ egerœ ayi
akwa nœ Kandase, gbozu yashe ogo
Etiopi. Uzunœ asœmœ kœdœ ndje
lima ayi kœgbɔndœ ngendja œdœ
ukpulu œrœ nœ gbozu yashenœ
yekane á ro lima ga lœ Yerusaleme
mbœrœ kœdonga Ndjaba,
28 yé á sœ kœgu tœnœ ga ndœ ye.
Tshe sœ lima ga lœ share nœ ye œ sœ
kœdɨ mbeti á ayi kœgbara o'o Isaya su.
29 Ɔtshɔ Ɨshiri kœpa fœ Filipo adœke:
«Gitœ zœ ga utshunœ œ togba dœ
sharenœ asœmœ.»
30 Filipo na dœ ɔrɔ, œ dji uzu ogo
Etiopinœ á tshe sœ kœdɨ mbeti á ayi
kœgbara o'o Isaya su dœ avwara ga
lafo. Á tshe kœyu she adœke: «Adja ɓœ
wusœ ádá œneke á ɓœ dɨ asœke ye a?»
31 Uzunœ gi fœ she adœke: «Œdœ
uzu kœyisœ ádánœ ngbɨ fœ mœ nene,
mœ wu má sœ nœ koto o?» Yé tshe
e Filipo adœke tshe ɔ œ sœ ga ɨndɨrɨ
œne.
32 Œneke á endje sú lima ɓa la mbet-
inœ á tshe sœ kœdɨ lima tœnœ dœke:
«Tshe sœ ɓata pata á endje na dœ she
ga tœ osho kœwo apata,
tshe sœ ɓata aya pata á tshe kɨkɨ utshu
ayi kœlɨ usu kote ye nene,
tshe ɨɨ lima ama ye bale nene.
33 Endje za tshula fœ she,
yé œ wa ɔgbɔ ngbanga ga pa ye.
Œɗe dá pa bala o'o mbœrœ agbolo
tshangba ye a?
Gbambanœ nene, endje wa tshelœ
olo ye pa ɔshɔ.»
34 Uzu ogo Etiopi sœmœ yu Filipo
adœke: «Wu oyo mœ kane, œɗe dá ayi
kœgbara o'o patœ ye ataa? Tshe patœ
ye dœ tœ ye too tshe patœ anga angbɨ
uzu?»
35 Filipo kœto kpœpa œneke á endje
sú ɓa la mbeti asœmœ yeka á yisœ
Ɔtshɔ O'o nœ Yisu fœ she.
36 Endje ngbɔtœ awa ana nœ endje
œ na œrrr, œ wuta ga tœ anga ungu á
sœ ɓa ɨndɨrɨ awa, yé uzu Etiopi kœyu
adœke: «Wu ungu asœke, œrœ gaɗe dá
pakata mœ ndœ kœgbɔ batisimu a?» [
37 Filipo kœpa fœ she adœke: «Œdœ
ɓœ kœyindœ nœ dœ lɔsu zœ bale, mœ
za batisimu fœ ɓœ ye.» Yé uzu sœmœ
kœgi fœ she adœke: «Mœ yindœ nœ
adœke Yisu Kristu kœdœ Gbolo nœ
Ndjaba.»]
38 Tshe kœpa fœ ayi kœkpa dœ
share adœke endje ka kpœke. Afilipo
kœjerœ dœ she ga la ngu yé Filipo
kœza lima batisimu fœ she.

39 Lɔkɔ á endje wuta langunœ, Ɨshirɨ nœ Gbozu za Filipo yé uzu Etiopi kpa wuwu she nene. Kashe tshe te lima tœ awa kœgu she dœ yanga.
40 Filipo wuta ɓa lakpɨ Azote, yé tshe ro kœyisœ Ɔtshɔ O'o na tœnœ lœ ongbo bale dœ bale djezœ œrrr vesho ga lakpɨ Sezaré.

9

Sawulo fatshalɔsu ye

1 Dœ lɔkɔnœ asœmœ, Sawulo sœ koloe dœ gbetshelœ nœ kœmbœrœ œrœ kanga fœ azu Ikrizia œdœ pe kœpara awa nœ kœyiangwa endje. Tshe na ga ndœ egerœ nganga Ndjabanœ,
2 œ yɔndœ mbeti á za awa fœ she kœli djelœ Sinagoga á sœ lakpɨ Damaseke. Œdœ tshe kœwuta ɓa zœ á gbɔ azu, ayakoshe too ayashe má endje sœ kœza awa Yisu, tshe i endje dœ djingiri yé œ gu dœ endje ga lœ Yerusaleme.
3 Lɔkɔ á tshe te lima tœ awa yé á wuta lima ndoo dœ Damaseke, ɨshirɨ owo to ngbai ɓa lafo œ jerœ ga pa ye zakpɨ.
4 Tshe te ga tœ ɔshɔ, œ dji tshama uzu kœpa adœke: «Sawulo, Sawulo, mbœrœ gaɗe á ɓœ mbœrœ œrœ kanga fœ mœ ataa?»
5 Tshe yu adœke: «Gbozu, œɓœ kœdœ ɗe?» Yé tshamanœ kœgi adœke: «Œmœ kœdœ Yisu, œmœ á ɓœ mbœrœ œrœ kanga fœ mœ.
6 Kashe aalafo œ li ga lœ ongbo, yé ɓa zœ dá endje pandœ œneke á li adœke ɓœ mbœrœ, fœ ɓœ.»
7 Azu á endje na tœ ala awa dœ Sawulo ka lima, œ sœ kokoko; endje dji lima tshama uzu kashe endje wuwu lima she nene.
8 Sawulo áalafo lœ ɔshɔ, kashe ataa tshe kɔrɔ ala ye gbaa, tshe wuwu lima osho bale nene. Anganœ á tshe na lima tœ ala awanœ dœ endje dá za ama kane ye yeka á gbota she duru duru rotœnœ ga lakpɨ Damaseke.
9 Tshe mbœrœ lima olo votɔ lœ bula; tshe zɨzɨ lima œrœ yé œ ndjo ndje ungu nene.
10 Anga yindœ Yisu bale á ɨ'ɨrɨ ye kœdœ Anania sœ lima ɓa lœ Damaseke. Gbozu e she lœ ulu adœke: «Anania!» Tshe gi fœ she adœke: «Mœ sœ kea, Gbozu!»
11 Gbozu kpa pa adœke: «Na dœ ala awa má endje e tœnœ awa Ndjii, œ yu osho ɓa lœ anda nœ Yudasi tœ anga yakoshe tshalakpɨ Tarse bale á ɨ'ɨrɨ wu Sawulo. Tshe sœ kœza avwala ɓa zœ,
12 yé lœ ulu, tshe wu anga yakoshe bale á ɨ'ɨrɨ ye kœdœ Anania kœli yé á to kane ye ga pa ye adœke tshe kpa wu osho.»
13 Anania gi adœke: «Gbozu, mœ dji azu ndjoro kœpa o'o tœ yakoshenœ asœke œdœ kœpandœ ngbɨndɨrœ kɔ á tshe mbœrœ fœ azu kœyindœ zœ ɓa lœ Yerusaleme.
14 Yé ngɔngɔ asœ, tshe wuta ɓa ke dœ mbeti á tshe gbɔ ɓa ndœ agbozu tshapa anganga Ndjaba mbœrœ kœi endjeneke kɔ á endje e ɨ'ɨrɨ zœ lœ ama endje, dœ djingiri.»
15 Kashe Gbozu pa fœ she adœke: «Na zœ, gbambanœ nene, mœ ke yakoshenœ asœmœ tœ uzu akwa nœ mœ, yé kpœpa ye dá ɨ'ɨrɨ mœ œ to lœ ogo nœ angbɨ azu, ɓa utshu agbozugo œdœ pe ndje ɓa utshu azu Israyele.
16 Œmœ dœ tœ mœ, mœ yisœ mara á li dœ she kœwu œrœ kanga mbœrœ ɨ'ɨrɨ mœ.»
17 Anania ro œ li ga lœ anda, œ to kane ye ga pa Sawulo yé œ pa adœke: «Aya mœ, Sawulo! Gbozu dá vwa mœ. Yisu á tshe wuta lima ga tœ zœ tœ ala awa á ɓœ na lima tœnœ, œshe dá vwa mœ adœke ɓœ kpa tondœ osho yé œ gbɔ Ɔtshɔ Ɨshirɨ.»
18 Pe kpœtœ œsœnœ, œrœ ɓata djepe yo lœ ala ye doé Sawulo. Tshe tetœ kœwu osho, œ áalafo yé œ gbɔ batisimu.
19 Manda nœ, tshe zɨ œrœ yeka á uvuru gu ga lœ nœ.

Sawulo yisœ o'o ama Ndjaba ɓa lakpɨ Damaseke

Tshe mbœrœ lima olo teasho dœ ayambarœ nœ Yisu á endje sœ lima lœ Damaseke.

20 Œndœ ye dɨdɨ lima nene á tshe
tetœ kœpandœ nœ lœ Sinagoga
adœke, Yisu kœdœ Gbolo nœ Ndjaba.
21 Endjeneke kɔ á endje sœ lima
kœdji she, endje katœ ama endje
tɨ ɔsɔ yé œ pa adœke: «Œ dœédœé
yakoshe asœ dá sœ lima kœmbœrœ
œrœ kanga fœ azu á endje yindœ ɨ'ɨrɨ
Yisu ɓa lœ Yerusaleme nene a? Tshe
nana lima ndœ kœi endje dœ djingiri,
yé á kœgu dœ endje fœ agbozu tshapa
anganga Ndjaba nene a?»
22 Kashe gbɔgbɔ kœyisœ Ɔtshɔ O'o
nœ Sawulo gerœ lima dœ pa nœ: ɓata
á tshe sœ lima kœma ngbɨ adœke Yisu
kœdœ Masiya, Ayuda á endje mbœrœ
lima ogo lakpɨ Damaseke kpa gugu
lima dœ o'o ndœ kœgi fœ she nene.

23 Œndœnœ dɨ manda nœ œrrr
atake, Ayuda vwarandœ upu kœwo
she.
24 Kashe Sawulo wusœ kœvwarandœ
upu nœ endje asœmœ ye. Endje sœ
kœgbɔndœ egerœ manda ongbonœ
butshɔ dœ ɔlɔ mbœrœ á endje kœwo
she.
25 Dœ anga butshɔ bale, ayambarœ
nœ ye za she ga lœ kingi, œ gi she dœ
uwu yorrr ga atɨ dja gakele gbagba.

Sawulo ɓa lœ Yerusaleme

26 Sawulo wuta ɓa lœ Yerusaleme
œ yindœ kœli ga ugurutœ ayindœ
Yisu, kashe endje kpa lima awa ye kɔ
mbœrœ endje yiyi lima ndœ nœ kat-
sha nene adœke tshe te yindœ Yisu.
27 Yé Barnabase za she po tœ ye,
œ gi she fœ aayi avwa. Tshe pandœ
mara á Sawulo wu Gbozu tœ ala awa
œdœ mara á Gbozu pa lima o'o fœ
she. Tshe kpa pa ndje fœ endje mara
á tshe sœ lima kœyisœ œrœ ngbɨ dœ
ɨ'ɨrɨ Yisu ɓa lœ Damaseke.
28 Pe ndœ lɔkɔnœ asœmœ, Sawulo
te ga ndœ endje yé endje tetœ
kœyisœ œrœ ngbɨ dœ ɨ'ɨrɨ Gbozu lœ
Yerusaleme.
29 Tshe pa lima o'o fœ Ayuda á
endje sœ kœpa o'o ama Greke yé
endje sœ lima kœgbugburu tshelœ o'o
dœ endje. Kashe endje sœ lima
kœpara awa ndœ kœwo she.

30 Aayanœ lœ Yisu dji o'onœ ataa,
œ to she ro tœnœ ga lœ Sezaré yeka á
gbɔ awa kœgi she ga lœ Tarse.
31 Azu Ikrizia sœ lima gee lœ ogo
Yuda djigi, lœ ogo Galilayi œdœ
pe ndje lœ Samariya. Endje sœ
lima kœkpa awa Gbozu, yé Ɔtshɔ
Ɨshirɨ za lima gbɔgbɔ fœ endje adœke
kœyindœrœ nœ endje gerœ.

Ene she lœ koɓa nœ ye ɓa lakpɨ Lida

32 Petro á tshe sœ lima kœro dje
lœ ogonœ asœmœ kɔ, na dœ anga ɔlɔ
bale ɓa ndœ ayindœ Yisu á endje sœ
lima ɓa lœ Lida.
33 Tshe gbɔ anga yakoshe á ɨ'ɨrɨ
ye kœdœ Ene á tshe lo ga atɨ dœ
koɓa mangba ungu mindu dœ votɔ,
gbambanœ nene, ada ye tshu lima
tshakudu ye.
34 Petro pa fœ she adœke: «Ene, Yisu
Kristu she ɓœ ye. Aalafo œ guma
gbarœ olo zœ!» Yé katsha Ene áalafo.
35 Azu kɔ lakpɨ Lida œdœ pe endje
nœ akpala osho Sarone wu she ataa,
œ fatshalɔsu endje ga ndœ Gbozu.

Tabita she lœ kuzu

36 Anga yashe bale sœ lima ɓa lœ
Yope, œshe lima kœdœ yindœ Yisu;
endje e she lima Tabita. Endje fa
tshelœ ɨ'ɨrɨnœ lima dœ o'o ama Greke
«Dorkase», œ yindœ kœpa adœke
«mbele». Tshe sœ lima kœmbœrœ
ɔtshɔrœ waa, yé œ sœ kœto œrœ fœ
aayi oyo.
37 Dœ olonœ asœmœ, tshe gbɔ koɓa
yé œ tshu. Manda kœdjutɔ she, endje
za she ga lœ gbɔshɔ ɓa lafo.
38 Ɓata á tshalakpɨ Lida sœ ndoo dœ
Yope, ayindœ Yisu dji lima ndœ nœ
adœke Petro sœ lœ Lida, œ vwa azu
bisha dœ o'o fœ she adœke: «Vava ada
zœ nene, na ga ndœ 'a katsha ga mœ
kane.»
39 Petro na ga ndœ endje katsha.
Lɔkɔ á tshe wuta ɓa zœ, endje 'ɔ dœ
she ɓa lœ gbɔshɔ á sœ ɓa lafo, yé
ayashe koya para kɔkɔ ka ga utshu ye
dœ ngola lœ ala endje. Endje yisœ
lœba okoro œdœ pe yɔgbɔdɔ lœba á
Dorkase sœ lima kœmbœrœ tœnœ
lɔkɔ á tshe sœ dœ soro.

40 Petro gɔrɔ azu ga shu para kɔkɔ
œ gote dœ matshukuda ye, yé œ kɨ
fœ Ndjaba. Manda nœ, tshe fatœ ye
yorrr ga tœ oko uzunœ, œ pa adœke:
«Tabita, áalafo.» Tshe kɔrɔ ala ye œ
tondœ Petro, œ yɔrɔtshelœtœ ye yé œ
sœ ga atɨ dœ budu ye.
41 Petro bopa kane ye œ tɨ she ga
lafo, yé œ e ayindœ Yisu œdœ pe
ayashe koya yeka á ma she dœ soro
fœ endje.
42 Endje dji o'onœ lœ ongbo Yope
djigi, yé azu ndjoro fatshalɔsu endje
ga ndœ Gbozu.
43 Petro lo olo ndjoro ɓa lakpɨ Yope
ɓa ndœ Shimu á tshe dœ ayi kœguma
ɔkɔ agea.

10

Apetro dœ Korneye

1 Anga yakoshe bale ɓa lœ Sezaré,
ɨ'ɨrɨ ye kœdœ Korneye; œshe kœdœ
gbozu tshapa ukpulu aturugu lœ
Roma á endje e tœnœ «ukpulu aturugu
tshelœ Itali».
2 Tshe sœ dœ kœyindœrœ ga ndœ
Ndjaba, œ sœ kœkpa awa ye awa bale
ndje dœ azu tshasœnda nœ ye. Dœ
tœnœ ataa, tshe sœ lima kœto œrœ fœ
Ayuda á endje sœ lima dœ oyo, yé œ
sœ ndje kœkɨ lima fœ Ndjaba ɔlɔ dœ
ɔlɔ.
3 Anga ɔlɔ bale, dœ ada ɔlɔ votɔ
manda kakpi ɔlɔ, tshe wu andjelu nœ
Ndjaba lœ ulu kœli ga ndœ ye, yé
andjelunœ e she adœke: «Korneye!»
4 Korneye tondœ ye dœ awa, yé œ
gi fœ she adœke: «O'o gaɗe, Gbozu?»
Andjelu pa fœ she adœke: «Ndjaba dji
avwala nœ zœ œdœ pe ɔtshɔrœ á ɓœ
sœ kœmbœrœ tœnœ fœ aayi oyo yé
tshe djedjerœndœ zœ nene.
5 Ngɔngɔ asœke, vwa azu ɓa lakpɨ
Yope kœ'e Shimu á anga ɨ'ɨrɨ ye kœdœ
Petro gu tœnœ ga mœ.
6 Tshe sœ kœlo ɓa ndœ anga ayi
akwa kœguma ɔkɔ agea á ɨ'ɨrɨ ye kœdœ
Shimu; á anda nœ ye sœ ɓa tœ ama
egerœ ungu.»
7 Lɔkɔ má andjelu á tshe pa o'o fœ
she yiwa, Korneye e anga aayi akwa
nœ ye bisha œdœ pe anga turugu
nœ ɔtshɔ lɔsu á tshe sœ tshakudu ye
katshatsha.
8 Tshe yisœ œrœ kɔ á mbœrœtœ ye
fœ endje, yé œ vwa endje ɓa lakpɨ
Yope.
9 Osho kɔrɔ pa nœ, endje sœpe tœ
awa kœro tœnœ œ wuta ndoo dœ
Yope, Petro ɔ ga tœ akpala osho ɓa pa
kumu anda mbœrœ kœza avwala fœ
Ndjaba. Ɔlɔ wuta lima ga pa œrœ nœ́
kakpi ɔlɔ.
10 Kashe tshe sœ lima dœ ogo, yé
œ yindœ kœzɨ œrœ. Lɔkɔ á endje sœ
lima kœfa kœzɨrœ fœ she, tshe wu
œrœ lœ ulu.
11 Tshe wu tshalafo kɔrɔ yé anga
œrœ ɓata egerœ lœba tshapa meza á
endje du uwu ga tœ amanœ vavana
kɔ sœ kœjerœ ga atɨ.
12 Yé agea kɔ á ada endje sœ vana,
endjeneke á endje sœ kœ'ɔrɔ dœ lavu
endje tœ ɔshɔ œdœ pe endjeneke á
endje sœ kœru ɓa lafo, sœ lima ɓa lœ
nœ.
13 Tshe dji tshama uzu kœpa fœ she
adœke: «Petro! Áafo, œ wo ageanœ
asœ yé œ zɨ endje.»
14 Petro gi fœ she adœke: «Bale
nene, Gbozu. Mbœrœ lœ soro mœ,
mœ zɨzɨ œrœ uburu too ekperœ
nene.»
15 Tshe kpa dji tshama uzu kœpa
fœ she tœ bishanœ adœke: «Œneke
á Ndjaba mbœrœ yerœ, œ lili dœ
ɓœ kœpa adœke œtœnœ kœdœ œrœ
uburu nene.»
16 Tshamanœ wu awa votɔ yé kat-
sha manda nœ, œrœnœ ɔ ga lafo.
17 Petro sœ kœyutœ ye tœ ádá œrœ
á tshe wu lœ ulu atake, tshokombele
azu á Korneye vwa endje á endje sœ
kœyu osho djezœ djezœ tœ anda nœ
Shimu, kœyi kumu endje ga pa egerœ
manda gbagba.
18 Endje e osho yé, œ yu adœke:
«Shimu á anga ɨ'ɨrɨ ye kœdœ Petro sœ
kœlo kpœke a?»
19 Petro sœpe lima kolœ kœgbe
tshelœ ye tœ œrœ á tshe wu lœ ulu
asœmœ, kashe Ɨshirɨ pa fœ she adœke:
«Wu, azu votɔ á endje sœ kœpara ɓœ
asœke.

20 Aafo œ Jerœ yé œ gu tœ awanœ
bale dœ endje. Awa zaza ɓœ nene
mbœrœ œmœ dá vwa endje.»
21 Petro jerœ ga ndœ endje, œ pa fœ
endje adœke: «Œmœ dœke. Uzunœ á
'e sœ kœpara she kœdœ œmœ. 'E na
ndœ gaɗe?»
22 Endje gi fœ she adœke: «Gbozu
tshapa ukpulu aturugu á ɨ'ɨrɨ ye
kœdœ Korneye dá vwa 'a. Œshe
kœdœ ɔtshɔ uzu á tshe sœ kœkpawa
Ndjaba, yé Ayuda para kɔkɔ yindœ ye
waa. Anga andjelu nœ Ndjaba bale
dá pandœ nœ fœ she lœ ulu adœke
tshe 'e ɓœ ɓa lœ anda nœ ye á kœdji
œneke á ɓœ pa fœ she.»
23 Petro pa adœke endje li gasœnda,
yé œ yisœ osho olo fœ endje.
Osho kɔrɔ pa nœ bale, tshe gu tœ
awanœ dœ endje. Anga ayindœ Yisu
lakpɨ Yope gu tœ awanœ dœ endje.
24 Yé tœ bisha olo manda nœ, tshe
wuta ga lœ Sezaré. Dá asœmœ ɓa
ndœ Korneye, tshe e ayo nœ ye œdœ
pe anganœ á tshe yindœtœ ye dœ
endje waa, yeka á endje sœ lima
kœkate endje.
25 Lɔkɔ á Petro yi kumu ye, Korneye
na para tshatshu ye œ gote ga tœ ada
ye mbœrœ kœma ɔtshɔ lɔsu ga ndœ
ye.
26 Petro pa fœ she dœ kœtɨ she ga
lafo adœke: «Aalafo, œmœ ndje kœdœ
amba uzu gbambanœ.»
27 Manda nœ, tshe sœ kœpu o'o dœ
Korneye li tœnœ ga sœnda, tshe wu
azu ndjoro á endje ngbɔtœ endje ɓa
zœ.
28 Tshe pa ngbɨ fœ endje adœke:
«Ɓata á 'e wusœ nœ, œ sœ dœ ekpenœ
adœke Ayuda yindœ angbɨ uzu too
kœsœ dœ she tœ œsœnœ bale. Kashe
Ndjaba má fœ mœ adœke, mœ papa
fœ uzu bale adœke œshe kœdœ ayi
uburu too adœke Ndjaba vwaratœ ye
tœ ye nene.
29 Mbœrœ tœnœ ataa dá mœ
vwavwaratœ mœ kœna ga mœ lɔkɔ
á ɓœ vwa osho ndœ mœ nene. Kashe
ngɔngɔ asœke, mœ yindœ kœwusœ
ádá á ɓœ 'e mœ ga mœ.»
30 Korneye kœgi fœ she adœke:
«Mœ sœ lima kœza avwala fœ Ndjaba
ɓa sœnda nœ mœ, œ mbœrœ lima olo
votɔ dœ ada ɔlɔ votɔ manda kakpi ɔlɔ.
Mœ sœ atake, anga uzu bale á tshe
verœ imbi lœba uruuu ka ga utshu
mœ,
31 yé œ pa fœ mœ adœke: “Korneye,
Ndjaba dji avwala nœ zœ yé œ djed-
jerœndœ œrœ á ɓœ to lima fœ aayi
oyo nene.
32 Vwa anga uzu ɓa lœ Yope kœ'e
Shimu á anga ɨ'ɨrɨ ye kœdœ Petro
kœgu ɓa ke. Tshe sœ kœlo ɓa sœnda
nœ Shimu, ayi kœguma ɔkɔ agea á
anda nœ ye sœ ɓa tœ mangu egerœ
ungu.”
33 Mœ vwa uzu ndœ kœpara ɓœ, yé
ɓœ yindœ kœna tœnœ dœ ɔtshɔnœ.
Ngɔngɔ asœke, a'a kɔ 'a ka ga utshu
Ndjaba mbœrœ kœdji œneke á Gbozu
za awa fœ ɓœ adœke ɓœ pandœ nœ
fœ 'a.»

O'o nœ Petro

34 Yé Petro za o'o œ pa adœke: «Mœ
wu adja sœ nœ ngɔngɔ asœ adœke
Ndjaba keke azu mbœrœ tshatshu
endje nene.
35 Yé lœ ogo kɔ, uzu á tshe sœ
kœkpawa Ndjaba yé á sœ kœmbœrœ
œrœ á sœ ndjii, Ndjaba œ yindœ ye.
36 Tshe vwa o'o fœ azu tshelœ Is-
rayele, Ɔtshɔ O'o kœsœ gee lœ awa nœ
Yisu Kristu á tshe dœ Gbozu nœ azu
kɔ.
37 «'E wusœ œneke á wuta lima
utshunœ ɓa lœ Galilayi, lœ ogo
Yuda djigi dœ lɔkɔ á Yowane sœ
lima kœyisœ œrœ, á sœ ndje kœza
batisimu fœ azu.
38 'E wusœ mara á Ndjaba to gbɔgbɔ
nœ Ɔtshɔ Ɨshirɨ fœ Yisu á tshe dœ uzu
Nazarete. Tshe na djetœ osho kɔ
dœ kœmbœrœ ɔtshɔrœ, tshe she end-
jeneke para á endje dœ lima akanga
nœ djaboro, mbœrœ Ndjaba sœ lima
awa bale dœ she.
39 «Yé a'a, 'a kœdœ atimu nœ œrœ
kɔ á tshe mbœrœ ɓa lœ ogo nœ Ayuda
œdœ ɓa lœ Yerusaleme. Endje wo she
œ kuru she ga pa kurushi.
40 Kashe Ndjaba she she ugurutœ
akuzu manda olo votɔ, yé œ to uvuru
fœ she adœke tshe kpa matœ ye.

41 Œ doédoé mbœrœ azu djigi nene,
kashe fœ 'a á Ndjaba ke 'a katshatsha
utshunœ ɓata atimu. 'A zɨ œrœ œ
ndjo œrœ awa bale dœ she manda
kœshe she ugurutœ akuzu.
42 Mbœrœ tœnœ ataa, tshe pa fœ
'a adœke 'a yisœ nœ fœ azu yé œ ma
ndœlanœ fœ endje adœke, œshe dá
Ndjaba za she ndœ kœwa ngbanga pa
asoro œdœ akuzu.
43 Aayi kœgbara o'o kɔ pa lima
tœ ye adœke uzu kɔ á tshe sœ dœ
kœyindœrœ ga ndœ Yisu, lœ gbɔgbɔ
nœ ɨ'ɨrɨ ye doé Yisu dá Ndjaba œ
djerœndœ ekperœ nœ ye.»

Ɔtshɔ Ɨshirɨ jerœ ga pa angbɨ azu

44 Lɔkɔ á Petro sœpe lima kœpu o'o,
Ɔtshɔ Ɨshirɨ jerœ ga pa endjeneke kɔ á
endje dji lima o'o ye.
45 Ayindœ Yisu á endje kœdœ
Ayuda á endje na lima tœ awanœ
dœ Petro ka lima tœ ama endje tɨ
ɔsɔ kœwu adœke: Ɔtshɔ Ɨshirɨ á Ndjaba
vwa, jerœ ndje lima ga pa angbɨ azu.
46 Yé endje sœ lima kœdji angbɨ
azunœ kœdonga Ndjaba ndje kœpa o'o
ama ogo á endje sœsœ lima kœdji
tœnœ nene. Petro kpa kœpa adœke:
47 «Ɓata á azu asœke gbɔ ndje Ɔtshɔ
Ɨshirɨ ɓata azœ, œɗe dá kpa kɔ endje
tœ kœgbɔ batisimu dœ ungu a?»
48 Tshe za o'o adœke endje za
batisimu fœ endje dœ ɨ'ɨrɨ Yisu Kristu.
Manda nœ, angbɨ azunœ yu she
adœke œne yatœ œne dœ she manda
olo teasho kane.

11

O'o nœ Petro utshu Ikrizia lœ Yerusaleme

1 Aayi avwa œdœ ayindœ Yisu á
endje sœ lima ɓa lœ Yuda dji adœke
angbɨ azu yi ndje ndœ o'o ama Nd-
jaba.
2 Lɔkɔ á Petro ɔ ga lœ Yerusaleme,
anga ayindœ Yisu á endje doé Ayuda,
tetœ kœgbugburu tshelœ o'o dœ she
3 adœke: «Ɓœ li ga ndœ angbɨ azu yé
œ zɨ œrœ dœ endje!»
4 Yé Petro pandœ œneke kɔ á ro,
kœto ɓa tœ adanœ bale dœ bale fœ
endje adœke:
5 «Lɔkɔ á mœ sœ lima kœkɨ fœ Nd-
jaba ɓa lakpɨ Yope, mœ wu œrœ lœ
ulu: anga œrœ bale ɓata egerœ lœba
tshapa meza á endje du uwu ga tœ
amanœ vavana kɔ. Œrœnœ asœmœ
to ɓa lafo, œ jerœ ga atɨ ndɔɔ ndoo dœ
mœ.
6 Mœ to lima ndœ nœ yima yé œ
wu agea gusu á ada endje sœ vana,
endjeneke á endje ɔrɔ dœ lavu endje
œdœ pe endjeneke á endje ru ɓa lafo.
7 Manda nœ, mœ dji tshama uzu
kœpa fœ mœ adœke: “Petro! Aalafo,
œ wo agea asœke yé œ zɨ endje.”
8 Yé mœ pa adœke: “Bale nene,
Gbozu. Gbambanœ nene, lœ soro
mœ, mœ zɨzɨ œrœ uburu too ekperœ
nene.”
9 «Tœ bishanœ, tshama uzu to ɓa
lafo adœke: “Œneke á Ndjaba mbœrœ
yerœ, œ lili dœ ɓœ kœpa adœke
œtœnœ kœdœ uburu nene.”
10 Œrœnœ wu ata awa votɔ, yé œ ɔ
ga lafo.
11 Yé tshokombele, azu tshelœ
Sezaré votɔ yi kumu endje ɓa tœ anda
á 'a sœ tœnœ. Endje na ndœ kœpara
mœ.
12 Ɔtshɔ Ɨshirɨ pa fœ mœ adœke
mœ gu katsha tœ awanœ dœ endje.
Ayakoshenœ mindu dœ bale á mœ to
endje rotœnœ ga mœ asœke, 'a na tœ
awanœ dœ endje œrrr ɓa lœ Sezaré
yé œ li dœ endje kɔ ga lœ anda nœ
yakoshenœ asœmœ á ɨ'ɨrɨ ye kœdœ
Korneye.
13 Tshe pandœ mara á andjelu
wuta ga tœ ye ɓa sœnda yé á pa fœ
she adœke: “Vwa anga uzu ɓa lœ
Yope kœ'e Shimu á anga ɨ'ɨrɨ ye kœdœ
Petro, tshe gu ɓa ke.
14 Tshe pandœ o'o á za kœshe fœ ɓœ
dœ azu tshasœnda nœ zœ kɔ.”
15 «Lɔkɔ á mœ sœ kœpa o'o, Ɔtshɔ
Ɨshirɨ jerœ ga pa endje ɓata á jerœ
lima utshunœ ga pa azœ.
16 Mœ gbe tshelœ mœ ndœ o'o á
Gbozu pa lima adœke: “Yowane za
lima batisimu nœ ungu, kashe e'e, 'e
gbɔ batisimu lœ Ɔtshɔ Ɨshirɨ.”
17 Œdœ Ndjaba kœto ɔtshɔrœ fœ
azunœ asœke ɓata á tshe to fœ azœ á
ayindœ o'o Gbozu Yisu Kristu, œmœ

kœdœ œɗe yeka á kɔ Ndjaba tœ kœmbœrœ œrœ a?»
18 Manda kœdji o'onœ asœmœ,
endje sœ koko yé œ za mokɔ fœ
Ndjaba dœ kœpa adœke: «Adjapu,
Ndjaba to ndje awa kœfatshalɔsu œdœ
pe awa kœgbɔ soro fœ angbɨ azu.»

Ali Ikrizia lœ Atiɔshe

19 Œrœ kanga á mbœrœtœ endje
lima dœ lɔndɔ á endje wo lima Etiene,
mbœrœ adœke ayindœ Yisu ndjɔ
lima tshelœtœ endje ngbangbangba
djezœ. Anga endje ro lima ga lœ
Fenisi, ga lœ Shipre œdœ ga lœ
Atiɔshe; kashe endje sœ lima kœyisœ
Ɔtshɔ O'o nœ Ndjaba kolœ fœ Ayuda.
20 Andaa, anga endje ugurutœ
endje á endje kœdœ azu tshelœ
Shipre œdœ Sirene, endje na ɓa lœ
Atiɔshe yé œ yi ndje sœ Ɔtshɔ O'o nœ
Gbozu Yisu fœ Agreke.
21 Gbɔgbɔ nœ Gbozu sœ lima dœ
endje awa bale dœ mara adœke azu
ndjoro fatœ endje ga ndœ Gbozu yé
œ wuta ayindœ Yisu.
22 Azu Ikrizia lœ Yerusaleme dji
o'onœ, yé œ vwa Barnabase ɓa lœ
Atiɔshe.
23 Lɔkɔ á Barnabase yi kumu ye á
wu mara ɔtshɔrœ á Ndjaba mbœrœ
fœ ayindœ Yisunœ asœmœ, tshe sœ
dœ yanga yé œ pa fœ endje kɔ adœke
endje za lɔsu endje djigi fœ Gbozu.
24 Barnabase kœdœ ɔtshɔ uzu,
tshe sœ dœ Ɔtshɔ Ɨshiri œdœ pe
kœyindœrœ waa. Ukpulu azu ndjoro
te lima azu nœ Gbozu.
25 Manda nœ, Barnabase na kœpara
Sawulo ɓa lœ Tarse.
26 Tshe gbɔ she ɓa zœ œ gu dœ
she ga lœ Atiɔshe. Endje bibisha,
endje mbœrœ lima ungu bale ɓa lœ
Ikrizianœ asœmœ yé œ yisœ œrœ fœ
azu ndjoro. Ɓa lœ Atiɔshe dá endje e
ɨ'ɨrɨ «Akristu» tœ alinœ ga tœ ayindœ
Yisu.

Œrœ á má kœtorœ lœ ugurutœ azu

27 Dœ lɔkɔnœ asœmœ, anga aayi
kœgbara o'o to ɓa lœ Yerusaleme œ sœ
kœna ga lœ Atiɔshe.
28 Anga bale á ɨ'ɨrɨ ye kœdœ
Agabuse, á Ɔtshɔ Ɨshiri sœ kœma œrœ
fœ she, mɨndœ nœ adœke egerœ ogo
œ za tshapashɔ djigi lœ ondonœ zœ.
Manda nœ, œ mbœrœtœ endje lima
dœ lɔndɔ á Klode dœ lima gbozugo
Roma.
29 Mbœrœ tœnœ ataa, ayindœ Yisu
wa o'o adœke œne vwa œrœ fœ anga
œne á endje sœ ɓa lœ Yuda. Uzu dœ
uzu œ to liaka gbɔgbɔ nœ ye.
30 Endje mbœrœ lindœ œneke á
endje wa, yé œ vwa œrœ á endje gbɔ,
lœ awa nœ Abarnabase dœ Sawulo
fœ agbozu lœ ogo Yuda.

12

Kuzu Jake œdœ kœza Petro ga lœ kánga

1 Dœ lɔndɔnœ asœmœ, gbozugo
Erode* sœ lima kœmbœrœ œrœ
kanga fœ anga azu Ikrizia.
2 Tshe mbœrœ adœke endje wo
Jake, aya Yowane, dœ ugu kamba.
3 Yé lɔkɔ á tshe wu adœke œrœ má
œne mbœrœ za yanga fœ Ayuda waa,
tshe kpa pa adœke, endje za Petro. Œ
sœ lima dœ lɔkɔ angbo nœ mapa á
susuku nene.
4 Tshe bopa ye œ vwi she ga lœ
kánga, yé œ pa fœ ukpulu aturugu
vana á ngbɔɓa aturugu vana vana,
mbœrœ kœgbɔndœ ye. Tshe sœ
kœgbe lima adœke manda angbo
Pake yeka á œne kœdji she ɓa utshu
azu para kɔkɔ.
5 Endje gbɔ lima ndœ Petro ɓa lœ
kánga, kashe azu Ikrizia kaka lima
tœ kœza avwala dœ ɨ'ɨrɨ ye fœ Ndjaba
nene.
6 Erode yi lima ndœ kœwa ng-
banga nœ ye tœ ala azu para kɔkɔ.
Dœ butshɔnœ asœmœ, Petro lo ɓa
ugurutœ aturugu bisha, endje i she
vwagbagba dœ djingiri bisha yé
aayi kœgbɔndœ manda ka ɓa utshu
manda kánganœ.
7 Kashe tshokombele, andjelu nœ
Gbozu yikumu ye, yé ɨshirɨ owo za
osho djigi. Andjelu turutœ ye œ

* **12:1** Erode asœke kœdœ Erode Agripa á tshe dœ gbolo nœ aya Erode Atipase á tshe dœ lima gbozugo pa ogo Yuda kœto tœ ungu zazu bisha dœ bale

jo she, á pa fœ she adœke: «Aalafo katsha!» Djingirinœ kœzu tœ kane Petro.
8 Yé andjelu kpa pa fœ she adœke: «I uwu tshapa lœba nœ zœ, œ soro uwu œrada nœ zœ.» Petro mbœrœtœ ye lindœ o'o ye. Andjelu kpa pa adœke: «Verœ yɔgbɔdɔ lœba nœ zœ yé œ te manda mœ.»
9 Petro wuta lœ kánga œ te manda andjelu. Tshe gbe œnœ ye adœke œneke á andjelu mbœrœ asœmœ dœ́dœ́ adja œrœ nene, kashe œne wu œrœ lœ ulu.
10 Endje ro ali azu kœgbɔndœ manda, manda nœ endje ro bisha endje yé œ wuta ga tœ manda yarakowo á wuta kpuru ga lœ ongbo: mandanœ kɔrɔ dœ tœ ye utshu endje. Lɔkɔ á endje wuta ga shu, endje ro tshatœ ama gbɔlɔ, yé tɨtɨvwɨrɨ andjelu kœyiwa ye.
11 Uvuru Petro kœkwa ga lœ nœ, á tshe kœpa adœke: «Ngɔngɔ asœke, mœ wu adœke œ dœ́ adjapu: Gbozu vwa andjelu nœ ye á tshe vwara mœ tshakane Erode dœ pe lœma ekperœ á Ayuda guma ndœ mœ.»
12 Manda kœgbe tshelœ ye tœ œneke á mbœrœ fœ she, tshe gu ga lœ anda nœ Mareya, ayi Yowane á anga ɨ'ɨrɨ ye kœdœ Marke. Azu ndjoro sœ lima kœdonga Ndjaba ɓa zœ.
13 Lɔkɔ á tshe nge manda, anga yawuru akwa bale á ɨ'ɨrɨ ye kœdœ Rode, na mbœrœ kœkɔrɔ tœnœ.
14 Tshe dji tshama Petro œ sœ dœ yanga, œ tshapu kœkɔrɔ manda, yé œ kpa dœ ɔrɔ mbœrœ kœpandœ nœ adœke, Petro ka ɓa pa manda ɓa shu.
15 Endje pa fœ she adœke: «Iyi sœ lœ kumu zœ a!» Kashe tshe pa fœ endje adœke, œneke á œne sœ kœpa fœ endje kœdœ adjapu. Á endje kœpa adœke: «Asœmœ kœdœ andjelu á tshe sœ kœgbɔndœ Petro dœmœ.»
16
16 Petro sœpe kolœ kœnge manda. Lɔkɔ á endje kɔrɔ manda, endje wu she yé œ i gbɔndjuru.
17 Tshe mbœrœ kane ye fœ endje adœke endje sœ koko, yé œ pandœ mara á Gbozu za she ga shu lœ kánga fœ endje. Tshe kpa pa adœke: «'E na œ pandœ nœ fœ Jake œdœ pe fœ anga ayindœ Yisu.» Manda nœ, tshe wuta yé œ na ga tœ angbɨ osho.
18 Osho kɔrɔ, aturugu yakatœ endje ngbangbangba. Endje tetœ kœyutœ endje lœtœ endje adœke Petro fatœ ye tœ ɗe!
19 Erode vwa azu kœpara Petro œrrr toroboka, endje gbɔ gbɔ she nene. Tshe yu aayi kœgbɔndœ manda kánganœ, yé á pa adœke endje wo endje ye. Manda nœ, Erode to ɓa lœ ogo Yuda œ na ga lœ Sezaré, yé œ mbœrœ olo teasho ɓa zœ.

Kuzu gbozu Erode

20 Erode sœ lima dœ geda dœ azu ogo Tire œdœ azu ogo Sidona. Azu ogonœ bibisha asœke yindœ kœwuta ga utshu ye. Endje u Blastuse á tshe dœ uzu tshapa ayi akwa nœ Erode, œ dji o'o tshelœ ye. Endje na kœyu Erode adœke tshe mbœrœ adœke œne sœ gee. Gbambanœ nene, ogo nœ endje gbɔ œrœ kœto ɓa lœ œnœ ye dœ gbozugo.
21 Dœ lɔkɔnœ á endje guma tœ kœgbɔtœ endje, Erode verœ lœba tshagbozu nœ ye, œ sœ ga pa ngande gbozu nœ ye, yé œ tetœ kœpu o'o ɓa utshu azu kɔ.
22 Azu tetœ kœta rawa adœke: «Asœ kœdœ tshama ndjaba, œ dœ́dœ́ œnœ uzu nene!»
23 Kashe, pe tœ œsœnœ, andjelu nœ Gbozu ɓi Erode mbœrœ á tshe tshapu kœdonga Ndjaba tɨ, yé á sœ kœlɨsœtœ ye adœke œne kœdœ Ndjaba. Angɔzu zɨ she lœ ɔkɔnœ yé tshe tshu.
24 O'o ama Ndjaba ka aka osho kɔ, yé azu á endje yindœ nœ wuta lima ndjoro.
25 Lɔkɔ á akwa nœ Abarnabase dœ Sawulo ka lima lœ Yerusaleme, endje za lima Yowane á anga ɨ'ɨrɨ ye kœdœ Marke potœ endje á gu dœ she.

13

Ɔtshɔ Ɨshirɨ vwa Abarnabase dœ Sawulo ndœ akwa

1 Aayi kœgbara o'o œdœ aayi
kœyisœrœ sœ lima ɓa lœ Ikrizia
nœ Atiɔshe. Œ dœ lima Barnabase,
Shimeyo á anga ɨ'ɨrɨ ye kœdœ Ubu
Uzu œdœ pe Lukiyuse uzu tshelœ
Sirene, dœ Sawulo œ ga ndœ Man-
aene yanga Erode á tshe sœ lima
kœna tœ awanœ dœ she pe dœ
tshagbolo ye.
2 Anga ɔlɔ bale á endje sœ
lima kœdonga Gbozu yé á sœ
kœyotshelœma endje, Ɔtshɔ Ɨshirɨ pa
adœke: «'Ɛ ko Abarnabase dœ Sawulo
ga ɨndɨrɨnœ mbœrœ adœke endje
mbœrœ œrœ œneke á mœ e endje
ndœ nœ.»
3 Yé manda kœyotshelœma endje dœ
pe kœdonga Ndjaba, endje to kane
endje ga pa endje yé œ za awa fœ
endje.

Asawulo dœ Barnabase ɓa lakpɨ Shipre

4 Ɓata á Ɔtshɔ Ɨshirɨ vwa Barnabase
dœ Sawulo, endje na ɓa lakpɨ Selœsi,
œ ɔ egerœ agba ɓa zœ yeka á ro ga lœ
Shipre.
5 Lɔkɔ á endje wuta ga lœ Salamine,
endje tetœ kœmɨndœ o'o ama Ndjaba
ɓa lœ Sinagoga nœ Ayuda. Yowane
á anga ɨ'ɨrɨ ye kœdœ Marke sœ ndje
lima kpœtœmœ mbœrœ kœtɨ kane
endje.
6 Manda kœzu tshiki para œrrr
kœwuta ɓa lœ Pafose, endje gbɔ anga
ayi kœpandœ ulu bale á ɨ'ɨrɨ ye kœdœ
Bare Yisu; œshe kœdœ Yuda á tshe
zatœ ye ɓata ayi kœgbara o'o.
7 Tshe sœ lima ɓa ndœ gbozu
Sereyuse Pawuluse á tshe kœdœ ayi
kœwusœrœ, á tshe e Barnabase dœ
Sawulo mbœrœ tshe sœ lima dœ ogo
kœdji o'o ama Ndjaba.
8 Kashe ayi kœpandœ ulu Elimase
(ɨ'ɨrɨ Bare Yisu dœ Greke dœmœ) yiyi
lima ndœ o'o ama endje nene, yé
œ para awa kœndɨ tshelœ gbetshelœ
nœ gbozu asœmœ adœke tshe sœsœ
kœyindœrœ ga ndœ Yisu nene.
9 Yé Sawulo á anga ɨ'ɨrɨ ye kœdœ
Polo á Ɔtshɔ Ɨshirɨ su she kperœ, za ala
ye kukuku ga tœ ye,
10 yé œ pa adœke: «Œɓœ, afara œdœ
pe ekperœ su ɓœ kperœ. Œɓœ kœdœ
gbolo nœ djaboro, uzu á tshe yiyindœ
djakata o'o nene. Ɓœ katœ kœndɨ awa
nœ Gbozu á sœ ndjii nene a?
11 Ngɔngɔ asœke, kane Ndjaba sœ
pa zœ. Ɓœ fa ayibula, yé ɓœ wu ɔlɔ
nene œrrr ga tœ olo á tshe yindœ
nœ.» Pe kpœtœ œsœnœ, tshelœ ala
ye wu shuu yé osho bu kporokoto
tœ ye. Tshe fatœ ye djikɨrɨli djikɨrɨli
kœpara uzu adœke tshe za ama kane
œne.
12 Lɔkɔ á gbozugo wu œneke á
mbœrœtœ endje, tshe te yindœ Yisu;
gbambanœ nene, o'o ama Gbozu za
lima uvuru ye lœnœ.

Polo pa o'o ɓa lakpɨ Atiɔshe nœ ogo Pisidi

13 Polo dœ anganœ á tshe na tœ
awa dœ endje ɔ lima ga lœ egerœ
agba ɓa lœ Pafose, œ ro ga lœ Perje
ɓa lœ Pafili. Yé Yowane katœ endje,
œ kwatœ ye ga lœ Yerusaleme.
14 Endje katœ tshalakpɨ Perje tɨ, yé
œ wuta ɓa lœ Atiɔshe nœ ogo Pisidi.
Lɔkɔ sabata, endje li ga lœ Sinagoga
yé œ sœ lima ga atɨ.
15 Manda kœdɨ buku á ngbɔɓa
awa akwa nœ Moyize dœ œnœ aayi
kœgbara o'o, agbozu tshelœ Sinagoga
pa fœ endje adœke: «Aaya, 'e kœsœ dœ
anga o'o á sœ kœto gbɔgbɔ fœ uzu, 'e
pa!»
16 Polo áalafo œ mbœrœ kane ye,
yé œ pa adœke: «Azu tshelœ Israyele
œdœ pe e'e dœ angbɨ azu á 'e sœ
kœkpa awa Ndjaba, 'e dji mœ kane.
17 Ndjaba nœ azu Israyele ke aata
'a. Tshe mbœrœ adœke endje ngba
lɔkɔ á endje sœ lima ɓa lœ Ezipito.
Manda nœ, tshe ko endje lima ga shu
dœ gbɔgbɔ nœ ye.
18 Tshe gbɔndœ endje lima ɓa lœ
kpagagasho manda ungu zazu bisha.
19 Manda nœ, tshe wo lima ogo
mindu dœ bisha lœ ogo Kanana yé œ
kurutshelœ nœ tœ azu nœ ye.
20 Œtœnœ kɔ mbœrœ lima ga pa
œrœ nóé ungu kama vana dœ zazu
bisha dœ ndjokpa (450).

«Manda nœ, tshe ko aayi kœwa ngbanga fœ endje œrrr ga tœ ayi kœgbara o'o Samwele.
21 Endje yu osho tœ gbozugo yé Ndjaba za Sawulo, gbolo nœ Kise á tshe kœdœ uzu lœ mara nœ Bendjame, fœ endje. Tshe sœ pa endje manda ungu zazu bisha.
22 Manda kœza Sawulo ga shu tœ akwa, Ndjaba za Davidi tœ gbozugo. Tshe ma o'o nœ ye ngbɨ adœke: "Mœ gbɔ Davidi, gbolo nœ Yese, uzu á lɔsu mœ yindœ ye. Tshe mbœrœ œneke kɔ á mœ gbe dœ tœnœ."
23 Ɓa lœ aatanœ dá Ndjaba za Yisu tœ ayi kœshe azu Israyele ɓata á tshe pa lima tœnœ.
24 Utshu kœna lima Yisu, Yowane pandœ nœ lima fœ azu Israyele adœke endje fatshalɔsu endje, yé œ gbɔ batisimu.
25 Yé lɔkɔ á Yowane mbœrœ lima akwa nœ ye á ka ye, tshe sœ lima kœpa adœke: "'E gbe adœke œmœ kœdœ eɗe e? Œ dœ́dœ́ mœ kœdœ tsheneke á 'e kate she nene! Kashe anga uzu á tshe na manda mœ, mœ li kœzu uwu œrada nœ ye nene."
26 «E'e dœ aaya mœ, aata Abrayamo ndje dœ angbɨ azu á 'e sœ kœkpa awa Ndjaba asœke, endje vwa Ɔtshɔ O'onœ asœke á pandœ kœshe fœ azœ.
27 Azu Yerusaleme œdœ pe agbozu tshapa endje wuwusœ Yisu nene, endje wuwu ndje sœ ádá o'o má aayi kœgbara o'o su á endje sœ kœdɨ tœnœ ɔlɔ sabata bale dœ bale nene. Kashe endje wa ɔgbɔ ngbanga ga pa Yisu liaka o'onœ asœmœ.
28 Ataa endje para lima awa kœwo she œrrr toro ye, endje kapa Pilato adœke tshe wo she.
29 Lɔkɔ á endje mbœrœ lima œneke kɔ á Buku nœ Ndjaba pandœ nœ tœ upu nœ ye, endje za lima she pa kurushi ga atɨ, yé œ shi lima she ɓa lœ anga udu bale.
30 Kashe Ndjaba she lima she lœ akuzu ye.
31 Tshe wuta lima lœ olo ndjoro ga tœ endjeneke á endje na lima dœ she awa bale kœto ɓa lakpɨ Galilayi œrrr ga lœ Yerusaleme, endje á endje kœdœ atimu ngɔngɔ asœke ɓa utshu azu ogo Israyele.
32 «A'a ndje, 'a sœ kœyisœ Ɔtshɔ O'onœ asœke fœ 'e, œrœ á Ndjaba pa lima tœ nœ fœ aata 'a adœke œne mbœrœ,
33 tshe mbœrœ fœ azœ má a dœ agbolo nœ endje, lɔkɔ á tshe she lima Yisu lœ akuzu ɓata á endje sú ɓala bisha mbeti nœ Ɨtshi adœke:
"Œɓœ kœdœ gbolo nœ mœ,
kœto kpesheke, œmœ dá zu ɓœ."
34 Ndjaba pa lima adœke œne shé she lœ akuzu, yé tshe gba nene. Tshe pa lima ngbɨ adœke:
"Mœ to kane nœ mœ dœ adja œyerœ kœto kane ga pa 'e,
ɓata á mœ pa lima ndœ kœto fœ Davidi."
35 Mbœrœ tœnœ dá Davidi pa ndje ala anga mbeti adœke:
"Bœ katœ œyerœ uzu nœ zœ adœke tshe gba nene."
36 Lɔkɔ á Davidi sœpe lima dœ soro, tshe mbœrœ lima œneke á Ndjaba yisœ nœ. Manda nœ, tshe tshu lima, endje shi she ndoo dœ aatanœ yé ɔkɔ ye gba.
37 Kashe tsheneke á Ndjaba shé she, gbagba lima nene.
38 Aaya mœ, 'e wusœ nœ dœ ɔtshɔnœ adœke mangba Yisu dá endje pandœ o'o kœdjerœndœ ekperœ fœ 'e á awa akwa nœ Moyize lili lima ndœ kœvwara 'e lœnœ nene.
39 Uzu kɔ á tshe sœ dœ kœyindœrœ ga ndœ ye, tshe wuta uzu ndjii tœ ala Ndjaba.
40 Mbœrœ tœnœ ataa, 'e sœ dœ gbɔdjela mbœrœ á o'o neke á aayi kœgbara o'o su kœwuwuta ga tœ 'e nene:
41 "'E wu kane! E'e dœ adjipudji,
'e katœ ama 'e tɨ ɔsɔ yé œ ndjɔtshelœtœ 'e!
Gbambanœ nene, mœ yindœ kœmbœrœ anga œrœ bale lœ soro 'e,
œrœ neke á 'e yindœ nœ nene,
œdœ uzu kœpandœ nœ fœ 'e."»
42 Lɔkɔ á Polo dœ Barnabase sœ lima kœwuta tœnœ, endje tetœ kœkɨ fœ endje adœke endje kwa dœ ɔlɔ

sabata manda nœ œ kpa yisœ o'onœ asœmœ.
43 Manda angbɔtœnœ, Ayuda œdœ pe angbɨ azu á endje sœ kœkpa awa Ndjaba te manda Polo dœ Barnabase. Lœ o'o á endje sœ kœpa tœnœ, Polo dœ Barnabase pa fœ endje adœke: «'E zatœ 'e djigi ga tœ ɔtshɔrœ nœ Ndjaba.»

Polo dœ Barnabase na ga ndœ angbɨ azu

44 Lɔkɔ sabata manda nœ, œ sœ ɓata azu kɔ lœ ongbo ngbɔtœ endje lima mbœrœ kœdji o'o ama Gbozu.
45 Kœwu ukpulu azunœ ataa, Ayuda mbœrœ uku yé œ tetœ kœgu Polo dœ kœyiangba o'o ye.
46 Polo dœ Barnabase mɨndœ nœ dœ awanœ adœke: «Œ li má lima adœke endje yisœ Ɔtshɔ O'onœ asœke utshunœ fœ 'e! Ɓata á 'e vwaratœ 'e tœnœ, yé á wa ngbanga dœ tœ 'e adœke 'e lili kœgbɔ soro nœ wa dœ wa nene asœmœ, 'a fatœ 'a ngɔngɔ asœ ga ndœ angbɨ azu.
47 Awa akwanœ á Gbozu pa tœnœ fœ 'a dœke:

“Mœ za ɓœ ɓata ɔlɔ kœtshi pa angbɨ azu lœ ogo kɔ,
mbœrœ adœke ɓœ yisœ o'o nœ kœshe œrrr tɔ ga tœ ndɔngɔlɔ osho.”»

48 Kœdji o'onœ asœmœ ataa, angbɨ azu tetœ kœdonga Gbozu dœ yanga. Endjeneke á endje sœ lima mbœrœ soro nœ wa dœ wa, endje te lima ayindœ Yisu.
49 O'o ama Gbozu za lima tshelœ ogonœ djigi.
50 Kashe Ayuda bɨlɨ ayashe á œsœ endje lɨ, á endje sœ kœdonga Ndjaba œdœ pe agbozu tshapa ongbo. Endje mbœrœ œrœ kanga ga tœ Polo dœ Barnabase, yé œ gɔrɔ endje lœ ogo nœ endje ye.
51 Polo œdœ Barnabase gɔrɔ trusha tshada endje fœ endje, yé œ ro ga lœ Ikoniyume.
52 Dá asœmœ ayindœ Yisu ɓa lakpɨ Atiɔshe sœ lima dœ yanga waa, yé œ su dœ Ɔtshɔ Ɨshirɨ.

14

Polo œdœ Barnabase ɓa lœ ogo Ikoniyume

1 Polo œdœ Barnabase na ɓa lakpɨ Ikoniyume œ li ndje ga lœ Sinagoga nœ Ayuda œ pa o'o yé Ayudanœ dœ pe Agreke ndjoro te lima ayindœ Yisu.
2 Kashe Ayuda neke á endje yiyi lima ndœ nœ nene, to gbetshelœ kœmbœrœ ekperœ ga tœ ayindœ Yisu fœ angbɨ azu.
3 Andaa Polo œdœ Barnabase mbœrœ lima olo ndjoro ɓa lœ Ikoniyume. Endje pa lima o'o dœ awa nene lœ kœyindœrœ nœ endje ga ndœ Gbozu. Kœwu tœnœ ataa, Gbozu ma adœke o'onœ á endje sœ kœpa tœnœ tœ upu ɔtshɔrœ nœ ye kœdœ adja o'o, á tshe to gbɔgbɔ nœ kœfa œrœ dœ kœma ambáránœ fœ endje.
4 Azu tshelœ ongbo kurutshelœtœ endje: anga endje yindœ Ayuda yé anga endje yindœ aayi avwa.
5 Angbɨ azu, Ayuda dœ pe agbozu tshapa endje vwara lima ndœ kœmbœrœ œrœ kanga ga tœ Polo dœ Barnabase œdœ kœve endje dœ badja.
6 Endje wusœ o'onœ yé œ kpa gu tœnœ dœ awa ongbo Listre œdœ Derbe lœ ogo Likawoni œdœ pe ndje ogo para ɨndɨrɨnœ.
7 Endje sœ lima kœpa ndje ndœ Ɔtshɔ O'o ɓa zœ.

Polo œdœ Barnabase ɓa lakpɨ Listre

8 Anga yakoshe bale á ada ye tshu, sœ lima ɓa lakpɨ Listre. Ɓata á endje zu lima she tœ ayi vwɨrɨtɨ, tshe nana lima ana bale nene.
9 Anga ɔlɔ bale á tshe sœ kœdji o'o á Polo sœ kœpa tœnœ, Polo za ala ye kukuku ga tœ ye, yé œ wu adœke tshe sœ dœ kœyindœrœ mbœrœ kœshe tœnœ.
10 Polo pa dœ ɔgbɔ fœ she adœke: «Aalafo œ ka ndjii dœ ada zœ!» Yakoshenœ i ga lafo yé œ tetœ kœna lima ana.

11 Kœwu œneke á Polo mbœrœ asœmœ, azu ndjoro oma kekeke œ pa dœ o'o ama ogo Likawoni adœke: «Andjaba fatœ endje tœ azu yé á jerœ ga ndœ azœ asœke.»
12 Endje e Barnabase «Zewuse», yé œ e Polo «Ermese» mbœrœ œshe dá sœ lima kœmɨndœ o'o*.
13 Nganga ndjaba lœ anda nœ Zewuse á sœ ɓa ushu nœ ongbo, na dœ akɔ angombe á endje guma endje dœ flere. Œshe œdœ azu ndjoro, endje yi lima ndœ kœsho endje tœ tokóró fœ Polo dœ Barnabase.
14 Dœ lɔndɔ á endje dji ataa, endje súru lima tshelœ lœba tœ endje yé œ gbɔgbɔtœ endje dœ ana gutœnœ ga lœ ukpulu azu. Endje pa dœ ɔgbɔ adœke:
15 «Uu aaya, mbœrœ gaɗe á 'e mbœrœ ataa? A'a kœdœ ndje azu ɓata 'e! 'A sœ kœpandœ Ɔtshɔ O'o fœ 'e adœke 'e katœ œrœ á ádánœ gugu nene, mbœrœ kœfatœ 'e ga ndœ Ndjaba á tshe sœ dœ soro yé á mbœrœ tshalafo, dœ ɔshɔ, dœ egerœ kota œdœ pe œneke kɔ á sœ lœnœ.
16 Lɔkɔ nœ aata azœ, tshe ka lima tœ azu ogo para kœza awa nœ endje dœ tœ endje.
17 Kashe atamœ gbaa, tshe kakatœ kœma adœke œne sœ zœ lœ awa nœ ɔtshɔrœ nœ ye fœ endje nene. Ɔtshɔrœnœ asœmœ dœke: tshe vwa yavuru fœ 'e mbœrœ kœmɔ ɔshɔ tshelœ kɨndɨ nœ 'e adœke 'e gbɔ kœzɨrœ á li, yé lɔsu 'e sœ dœ yanga.»
18 Ataa ukpulu azunœ dji lima o'o nœ aayi avwa gbaa, endje sœ lima dœ sharapu utshu kœkatœ kœza tokórónœ fœ endje.

19 Anga Ayuda á endje to ɓa lœ Atiɔshe œdœ ɓa lœ Ikoniyume, te ga ndœ ukpulu azu asœmœ. Endje ve lima Polo dœ badja, yé œ gbe adœke tshe tshu ye yeka á gbota she lœ ongbo ga shu.
20 Kashe lɔkɔ á ayindœ Yisu ngbɔtœ endje ga ɨndɨrɨ ye, tshe áalafo yé œ kwatœ ye ga lœ ongbonœ. Osho kɔrɔ pa nœ, endje ro dœ Barnabase ga lœ Derbe.

Polo dœ Barnabase fatœ endje kœgu ga lœ Atiɔshe nœ Siri

21 Endje pandœ Ɔtshɔ O'o lœ ongbo Derbe yé œ gbɔ ayindœ Yisu ndjoro. Manda nœ, endje kpa kwatœ endje tɔ lœ Listre, lœ Ikoniyume œdœ pe tɔ lœ Atiɔshe.
22 Endje sœ lima kœto gbɔgbɔ ga tœ lɔsu ayindœ Yisu yé œ pa fœ endje adœke endje shi gbɨ lœ kœyindœrœ. Endje pa adœke: «Œ li adœke a wu oyo waa yeka á kœli ga lœ tshagbozu nœ Ndjaba.»
23 Lœ Ikrizia bale dœ bale, endje ke agbozu Ikrizia fœ endje, œ donga Ndjaba dœ kœyotshelœma endje, yé œ katœ endje tɨ fœ Gbozu á endje sœ dœ kœyindœrœ ga ndœ ye.
24 Endje ro tɔ lœ Pisidi, yé á na ga lœ Pafili.
25 Endje pandœ Ɔtshɔ O'o ɓa tœ Perje, manda nœ á ro ga lœ Atali.
26 Endje ɔ ga lœ egerœ agba ɓa zœ yé á gu ga lœ Atiɔshe nœ Siri, tshalakpɨ á endje ko lima endje ga tshakane Gbozu adœke endje gbɔ ɔtshɔrœ nœ Ndjaba mbœrœ akwa á endje totœ kœmbœrœ tœnœ.
27 Lɔkɔ á endje wuta lima ga lœ Atiɔshe, endje ngbɔɓa azu Ikrizia yé œ pandœ œneke kɔ á Ndjaba mbœrœ lima fœ endje dœ pe mara á tshe kɔrɔ awa kœyindœrœ fœ angbɨ azu.
28 Yé endje lo olo ndjoro tœ œsœnœ bale dœ ayindœ Yisu.

15

O'o ɓa lœ Atiɔshe tœ upu nœ gaza

1 Anga ayakoshe to ɓa lœ Yuda, œ tetœ kœyisœ œrœ fœ aayazu lœ Yisu adœke: «Œdœ 'e kœvwaratœ 'e tœ kœwa gaza ɓata awa akwa nœ Moyize pandœ nœ, 'e gbɔ kœshe nene.»
2 Polo œdœ Barnabase vwaratœ endje tœ kœyisœ œrœ nœ ayakoshenœ asœmœ, œ gbugburu tshelœ o'o dœ endje tœ upunœ. Manda nœ, endje wa adœke Polo œdœ Barnabase, ndje

* **14:12** Zewuse kœdœ lima egerœ ndjaba nœ Agreke yé Ermese kœdœ lima ayi kœmɨndœ o'o nœ ye

dœ anga aayazu lœ Yisu ɔ ga lœ Yerusaleme ndœ kœgbɔtœ endje dœ aayi avwa œdœ agbɔ Azu Ikrizia mbœrœ kœyɔrɔ o'onœ asœmœ.
3 Azu Ikrizia lœ Atiɔshe to œrœ á li mbœrœ ananœ fœ endje. Kœro endje tɔ lœ Fenisi dœ Samariya, endje sœ kœpandœ mara á angbɨ azu fa lɔsu endje yé œ za yanga waa fœ aayazu lœ Yisu para.

Angbɔtœ ɓa lœ Yerusaleme

4 Ɔlɔ á endje wuta ga lœ Yerusaleme, azu Ikrizia, aayi avwa dœ pe agbozu Ikrizia za osho kœsœ fœ endje yé endje pandœ œrœ kɔ á Ndjaba mbœrœ lœ awa nœ endje fœ endje.
5 Kashe anga ayindœ Yisu á endje to lœ Afarisayi za o'o œ pa adœke: «Œ li adœke angbɨ azu á endje wuta ayindœ Yisu wa gaza, œ lɨ ndje sœ awa akwa nœ Moyize.»
6 Aayi avwa œdœ agbozu Ikrizia ngbɔɓatœ endje mbœrœ kœgbe o'o tœ upunœ asœmœ.
7 Manda kœgbugburu tshelœ o'o œrrr, Petro áalafo yé œ pa adœke: «Aaya, 'e wusœ nœ adœke Ndjaba ke lima mœ ugurutœ 'e katshatsha ndœ kœpandœ Ɔtshɔ O'o fœ angbɨ azu adœke endje dji, œ yindœ nœ.
8 Yé Ndjaba á tshe wusœ lɔsu azu para kɔkɔ, za Ɔtshɔ Ɨshirɨ fœ endje tœ kœma adœke œne yi ndje ndœ endje awa bale ɓata á tshe mbœrœ ndje fœ azœ.
9 Tshe yiyi ko ndœ azœ yé œ vwaratœ ye tœ endje nene; gbambanœ nene, lœ awa nœ kœyindœrœ nœ endje ga ndœ Yisu, tshe djutɔ ekperœ nœ endje.
10 Ngɔngɔ asœ, mbœrœ gaɗe á 'e sœ kœshokɔ o'o dœ Ndjaba a? 'E yindœ kœza egerœ gbarœ á azœ dœ aata azœ, a zaza lima nene ga pa kumu ayindœ Yisu a?
11 Kashe a wusœ nœ adœke, a she kolœ mangba ɔtshɔ lɔsu nœ Gbozu Yisu, yé endje ndje awa bale.»
12 Manda nœ, azu lœ kokoko ndœ kœdji Polo œdœ Barnabase, á endje sœ kœmɨndœ œrœ á sœ kœma mara œrœ á Ndjaba mbœrœ lœ awa nœ endje ugurutœ angbɨ azunœ asœmœ.
13 Lɔkɔ á endje pa o'o nœ endje á ka, Jake áalafo œ pa adœke: «Aaya, 'e dji mœ kane.
14 Shimu wuta kœmɨndœ nœ fœ azœ mara á Ndjaba gbe ɓalima katshatsha á ke anga azu ugurutœ angbɨ azu adœke endje dœ azu nœ œne.
15 Œrœ á Ndjaba mbœrœ li dœ o'o ama aayi kœgbara o'o. Gbambanœ nene, Ndjaba pa adœke:
16 “Manda nœ kɔ, mœ kpa kwatœ mœ
ndœ kpa kœmɔ anda nœ Davidi á te.
Agbanœ á sœ atɨ, mœ kpa mɔ
tshandœnœ,
yé mœ kpa za ga lafo.
17 Kœto kpœtœmœ, udu azu œ para
awa Gbozu,
œdœ pe angbɨ azu kɔ á mœ ke endje.
Œmœ Gbozu dá pa o'onœ asœke,
mœ sœ kœguma o'o nœ mœ
18 á mœ gbe ɓalima katshatsha.”»
19 Jake kpa kœpa adœke: «Mœ gbe œnœ mœ adœke œ lili adœke a mbœrœ œrœ kanga fœ azu á endje fatshalɔsu endje fœ Yisu nene.
20 Kashe a su kolœ mbeti fœ endje adœke, endje zɨzɨ agea á to ɓa pa ndaba nœ andjaba nene, endje zɨzɨ songba agea á tshe tshu á indji ye tutu nene, endje zɨzɨ indji nene yé adja endje mbœmbœrœ angba budu nene.
21 Mbœrœ katshatsha ɓalima, endje yisœ awa akwa nœ Moyize dje lakpɨ kɔ mbœrœ á endje sœ kœdɨ tœnœ lɔkɔ sabata bale dœ bale lœ anda ngbɔtœ.»

Mbeti fœ ayindœ Yisu lakpɨ Atiɔshe

22 Ataa aayi avwa, dœ agbozu Ikrizia œdœ pe azu Ikrizia para kɔkɔ wu dœ ɔtshɔnœ adœke, endje ke anga azu ugurutœ œne dœ́ vwa endje ɓa lœ Atiɔshe awa bale dœ Polo œdœ Barnabase. Yekane á endje ke Yuda á anga ɨ'ɨrɨ ye kœdœ Barsabase œdœ pe Sila. Endje bibisha kœdœ azu á endje sœ lima kœlɨsœ endje ugurutœ ayindœ Yisu.
23 Mbeti á endje sú ga tshakane endje pa adœke:

«Aaya 'a dœ angbɨ azu á 'e sœ lœ Atiɔshe, lœ Siri, œdœ ndje lœ Silisi: aayi avwa, dœ agbozu Ikrizia œdœ azu Ikrizia para kɔkɔ za abala fœ 'e.
24 A dji adœke anga azu á endje to ɓa ndœ 'a ɓa ke, á na ga ndœ 'e kœdjingili tshelœ kumu 'e, endje ndɨ gbetshelœ nœ 'e kashe œ dœédœé 'a dá vwa endje nene.
25 Ádánœ á 'a wa kɔ dœ lɔsu 'a bale adœke 'a ke anga azu dœé vwa endje fœ 'e. Endje ro tœ awanœ dœ aaya 'a á 'a yindœ endje waa, Polo œdœ Barnabase
26 á endje za soro endje djigi mbœrœ akwa nœ Gbozu nœ azœ dœ Yisu Kristu.
27 'A vwa Yuda dœ Sila adœke endje kpa pandœ œneke kɔ á 'a su ala mbetinœ asœke fœ 'e dœ ama endje.
28 Gbambanœ nene, Ɔtshɔ Ɨshiri dœ pe a'a wa adœke, 'a kpa za egerœ gbarœ ga pa kumu 'e nene. Kashe œrœ á li dœ 'e kœmbœrœ tœnœ dœke:
29 adja 'e zɨzɨ agea á to ɓa pa ndaba nœ andjaba nene, 'e zɨzɨ indji nene, 'e zɨzɨ songba agea á tshe tshu á indji tutu nene, 'e mbœmbœrœ angbabudu nene. Œdœ 'e kœlɨsœ œrœnœ asœke kɔ, dá 'e mbœrœ dœ ɔtshɔnœ waa. 'E sœpe dœ ɔtshɔnœ.»

30 Endje za awa fœ endje yé endje ro ga lœ Atiɔshe. Lɔkɔ kœwuta endje ɓa zœ, endje ngbɔɓa ayindœ Yisu, œ za mbetinœ fœ endje.
31 Manda kœdɨ mbetinœ, ayindœ Yisu sœ lima dœ yanga waa mbœrœ mbetinœ guma gbetshelœ nœ endje.
32 Yuda dœ Sila á endje dœ lima aayi kœgbara o'o, endje mɨ upu fœ endje adœke endje shi gbɨ yé œ gbɔndœ kœyindœrœ nœ endje.
33 Endje mbœrœ lima olo teasho kpœtœmœ. Manda nœ, ayindœ Yisu za awa fœ endje adœke endje gu dœ kœsœ gee ga ndœ azu á endje vwa lima endje. [
34 Kashe Sila wa lima kœsœpe œnœ ye kpœtœmœ.]
35 Polo œdœ Barnabase sœ lima œnœ endje ɓa lœ Atiɔshe. Ɓa zœ, endje sœ kœyisœ œrœ œdœ pe kœmɨndœ Ɔtshɔ O'o nœ Gbozu awa bale dœ anga azu ndjoro.

Polo œdœ Sila kurutshelœtœ endje

36 Olo teasho manda nœ, Polo pa fœ Barnabase adœke: «A kwatœ azœ lakpɨ bale dœ bale á a yi lima sœ o'o ama Gbozu tœnœ dœé œ wu mara á aaya azœ sœ dœ tœnœ.»
37 Barnabase yi lima ndœ kœkwa dœ Yowane á anga ɨ'ɨrɨ ye kœdœ Marke.
38 Kashe Polo gbe adœke kœkwa dœ she œ li nene, mbœrœ tshe ka lima tœ endje tɨ ɓa lœ Pafili, œ vwara lima tœ ye kœna dœ endje lœ ma akwa nœ Ndjaba.
39 Mbœrœ tœnœ ataa, endje djidji lima tœ endje nene, yé endje kurutshelœtœ endje. Barnabase za Marke po tœ ye, œ za egerœ agba œ ro ga lœ Shipre,
40 kashe Polo ke Sila ndœ kœro dœ she. Manda nœ, ayindœ Yisu ko endje ga tshakane Ndjaba adœke ɔtshɔ lɔsu nœ Gbozu gbɔndœ endje.
41 Endje ro lima tɔ lœ Siri œdœ Silisi, œ yisœ œrœ fœ azu Ikrizia adœke endje gbɔndœ kœyindœrœ nœ endje.

16

Timote te mangba Polo œdœ Sila

1 Polo li ndje ga lœ Derbe dœ pe Listre. Ɓa zœ anga yindœ Yisu á ɨ'ɨrɨ ye kœdœ Timote, gbolo yakoshe nœ anga uyu Yuda á tshe yindœ Yisu, abanœ dœédœé Yuda nene.
2 Ɔtshɔ ye ga lima waa ugurutœ aayanœ lœ Listre dœ pe Ikoniyume.
3 Polo gbe lima kœgu dœ she awa bale. Kœwu adœke Ayuda lœ ndjoro tœ oshonœ ɓa zœ, tshe za she, œ wa she tœ gaza lindœ awa akwa nœ Ayudanœ, mbœrœ Ayuda kɔ á endje sœ lima dœ endje tœ œsœnœ wu lima sœ nœ adœke abanœ dœédœé Yuda nene.
4 Lœ ongbo á endje ro lima tœnœ, Polo dœ Sila sœ lima kœmɨndœ o'o á aayi avwa nœ Yisu dœ agbozu lœ Yerusaleme wa, á endje sœ kœpa fœ endje adœke endje mbœrœ tœ endje lindœ nœ.
5 Azu Ikrizia sœ lima kœru lɔsu endje lœ kœyindœrœ nœ endje, ɔlɔ

dœ ɔlɔ anga azu sœ lima kœli ga ndœ endje yé endje te lima kœngba tœnœ.

Ɔtshɔ Ɨshiri vwa Polo ga lœ Masedwane

6 Polo œdœ Sila na lœ Friji œdœ pe lœ Galate; gbambanœ nene, Ɔtshɔ Ɨshiri pakata lima endje kœpandœ Ɔtshɔ O'o ɓa lœ Azi.
7 Kœwuta endje ga tœ ndɔngɔlɔ ogo Misi, endje gbe kœro ga lœ Bitini yeka á Ɨshiri nœ Yisu pakata endje.
8 Endje ro tɔ lœ Misi yé œ jerœ ga lœ Trowase.
9 Anga butshɔ bale, Polo kœwu œrœ lœ ulu: anga yakoshe Masedwane bale na ga ndœ ye, œ ka kœdi tshelœma ye fœ she adœke: «Fa djaga lœ Masedwane, mbœrœ kœti kane 'a ga lafo!»
10 Manda kœwu œrœ lœ ulu nœ Polo asœmœ, trale 'a para awa kœro ga lœ Masedwane, mbœrœ 'a wu lima sœ nœ adœke Ndjaba sœ kœ e 'a kœna kœpandœ Ɔtshɔ O'o ɓa zœ.

Kœfatshalɔsu Lidi ɓa lœ Filipo

11 'A ɔ ga lœ egerœ agba lœ Trowase, 'a za awa ndjii ndœ Samotrase mbœrœ á osho kœkɔrɔ á 'a kœwuta ga lœ Neyapolise.
12 Yé ɓa zœ 'a na ga lœ Filipo, egerœ ongbo lœ ogo Masedwane, azu á endje sœ lœ nœ sœ tshakudu tshagbozu nœ ogo Roma. Œndœ 'a di lima teasho lœ ongbonœ asœmœ.
13 Dœ lɔkɔ sabata, 'a wuta lœ ongbonœ kœna ga lakpi ogo neke á sœ ndoo dœ ama ungu, tœnœ kœdœ lima œsœ osho nœ kœdonga Ndjaba, yeka á 'a sœ ga ati, á pa o'o dœ ayashe á endje ngbɔtœ endje kpœtœmœ.
14 Anga bale ugurutœ endje, ɨ'ɨri ye kœdœ Lidi, œshe kœdœ lima yashe lœ ongbo Tiyatire á tshe sœ kœka odoro lœba yé á wu lima sœ kœdonga Ndjaba. Tshe dji 'a yé Ndjaba kɔrɔ gbetshelœ nœ ye adœke tshe yindœ o'o kɔ á Polo pa.
15 Manda kœgbɔ batisimu, œshe dœ azu sœnda nœ ye para, tshe pa fœ 'a adœke: «Œdœ 'e kœwusœ nœ adœke, œmœ kœdœ uzu á mœ yindœ Ndjaba ye, 'e na œ lo ɓa ndœ mœ.» Yé tshe tovworogbo 'a kœyindœ nœ.

Polo œdœ Sila lœ kánga

16 Ɔlɔ bale á 'a sœ lima kœna ndœ kœ e Ndjaba, anga yashe kanga bale á tshe sœ lima dœ ekpe ɨshiri nœ kœgbara o'o sœ ugurutœ 'a. Ayengɔ ye sœ lima kœgbɔ œrœ waa manda akwa nœ ye.
17 Tshe te manda 'a dœ Polo, yé œ sœ kœpa dœ ɔgbɔ adœke: «Ayakoshenœ asœ kœdœ aayi akwa nœ Ndjaba á tshe ropa œrœ kɔ; endje sœ kœyisœ awa kœgbɔ kœshe fœ 'e.»
18 Yé tshe mbœrœ ataa manda olo ndjoro. Polo mɔ dœ she, á kœfatœ ye yé á kœpa fœ ɨshiriɨnœ adœke: «Dœ ɨ'ɨri Yisu Kristu, mœ pa fœ ɓœ adœke: wuta lœ yashe asœke!» Trale ɨshiri wuta lœ ye yé.
19 Bata aayengɔ yashe kanga asœmœ wu adœke œne kpa gbɔ œrœ lœ awa nœ ye nene, endje tepa Polo œdœ Sila œ gbota endje na tœnœ fœ agbozu kœwa ngbanga œrrr ɓa la wutu ga utshu azu kɔ.
20 Endje ko endje na tœnœ fœ agbozunœ asœmœ yé œ pa adœke: «Ayakoshenœ asœ kœdœ Ayuda, endje ndi tshalakpi nœ azœ kpa ye.
21 Endje sœ kœpara awa ndœ kœyisœ angbi mara kœsœ neke á azœ doé azu Roma á lili adœke a mbœrœ nene.»
22 Yé œ ɨvwi azu kekeke ga tœ Polo œdœ Sila. Agbozu kœwa ngbanga kœza o'o adœke endje sɔ lœba tœ endje doé œ ɓi endje dœ ndjapa.
23 Manda kœɓi endje dœ ndjaba, endje ko endje va ga lœ kánga, yé œ pa fœ ayi kœgbɔndœ manda kánga adœke ala ye gbɔ dœ endje.
24 Ayi kœgbɔndœ manda kánga dji ataa, œ ko endje li tœnœ waa ɓa ndœ kumu gbɔshɔ kánga yé œ soro ada endje dœ djingiri.
25 Dœ butshɔ, Polo œdœ Sila tetœ kœza avwala fœ Ndjaba dœ pe kœdonga she dœ itshi yé anga aayi kánga dji endje.
26 Kolœ ngbangi atake, ɔshɔ turu dœ ɔgbɔ, muru anda turu, Trale

manda kərɔ wuu, yé tshelœ djingiri sɔ tœ aayi kánga para.
27 Ayi kœgbɔndœ manda kánga kœjo, œ kœwu adœke manda kánga kərɔ wuu á kœgbe adœke aayi kánga kpa para kɔkɔ ye. Tshe kœgbota ugu yakamba nœ ye á yindœ kœwotœ ye.
28 Á Polo kœra she dœ ɔgbɔ adœke: «Wowotœ zœ nene, 'a lœ para kɔkɔ zœ!»
29 Ayi kœgbɔndœ manda kánga kœ'e osho ndœ owo, kœgbɔgbɔtœ ye li tœnœ dœ awa, á kœgote ga tœ ada Polo dœ Sila.
30 Manda nœ, tshe kœto Polo œdœ Sila wuta tœnœ ga shu, á kœpa fœ endje adœke: «Agbozu, œrœ gaɗe dá mœ kœmbœrœ yeka á kœshe a?»
31 Polo œdœ Sila kœgi fœ she adœke: «Sœ dœ kœyindœrœ adœke Yisu kœdœ Gbozu yekane á tshe kœshe ɓœ awa bale dœ azu tshasœnda nœ zœ.»
32 Endje kœpandœ o'o ama Gbozu fœ she, dœ azu kɔ á endje sœ lima sœnda nœ ye.
33 Kolœ dœ abutshɔnœ asœmœ, ayi kœgbɔndœ manda kánga na dœ endje na tœnœ œ djutɔ uku tœ endje yé pe kpœtœmœ tshe gbɔ batisimu awa bale dœ azu tshasœnda nœ ye kɔ.
34 Tshe to Polo dœ Sila gu tœnœ ga sœnda nœ ye, œ to kœzɨrœ fœ endje, yé tshe sœ lima dœ yanga awa bale dœ azu tshasœnda nœ ye kɔ, mbœrœ endje yi lima ndœ Ndjaba.
35 Osho kərɔ pa nœ, agbozu kœwa ngbanga vwa aturugu fœ ayi kœgbɔndœ manda kánga adœke: «Tshe za awa fœ azu asœmœ!»
36 Á tshe kœpa fœ Polo adœke: «Agbozu kœwa ngbanga vwa osho fœ mœ adœke mœ za awa fœ 'e. Ngɔngɔ asœke, 'e li kœwuta tœnœ, yé œ gu dœ kœsœ gee.»
37 Kashe Polo pa fœ aturugu adœke: «Endje yuyu lima 'a nene, œ ɓi 'a tœ ala azu kɔ, andaa a'a kœdœ adja azu Roma. Endje ko 'a va ga lœ kánga, yé endje yindœ kœko 'a ngɔngɔ asœ ga shu lœ ubunœ. Œ mbœrœtœ endje atamœ nene. Ɔtshɔ nœ kœdœ adœke endje na ga mœ dœ tœ endje œ ko 'a ga shu!»
38 Aturugunœ gu œ pandœ nœ fœ agbozu kœwa ngbanganœ, yé awa za endje mbœrœ kœdji adœke endje kœdœ ndje azu Roma.
39 Endje na kœkɨ fœ Polo dœ Sila adœke endje wu oyo œne. Manda nœ, endje za awa fœ endje kœwuta lœ kánga yé œ pa fœ endje adœke endje wuta lœ ongbo ye.
40 Manda kœwuta endje lœ kánganœ, endje na ga lœ Lidi. Ɓa zœ, endje gbɔ ayindœ Yisu œ pa fœ endje adœke endje shi gbɨ lœ kœyindœrœ nœ endje, yé manda nœ endje ro da ye.

17

Polo œdœ Sila ɓa lœ Tesalonike

1 Endje ro tɔ lœ Afipolisi dœ Apoloni yeka á wuta ga lœ Tesalonike, ɓa zœ Ayuda sœ lima dœ Sinagoga.
2 Ɓata á tshe mbœrœ ɓa lima katshatsha, Polo li ga lœ Sinagoganœ. Manda lɔkɔ sabata votɔ, tshe sœ lima kœpu o'o pa Buku nœ Ndjaba awa bale dœ azu á endje sœ kpœtœmœ.
3 Tshe sœ lima kœyisœ nœ fœ endje ngbɨ adœke, œ li adœke Masiya wu oyo, œ tshu, œ she ugurutœ akuzu. Tshe pa fœ endje adœke: «Yisunœ á mœ mɨndœ ye fœ 'e asœke kœdœ Masiyanœ.»
4 Anga Ayuda ugurutœ endje yindœ o'o á Polo pa, yé œ te ga ndœ Polo dœ Sila. Awa bale ndje dœ angbɨ azu Agrekenœ ndjoro á endje donga Ndjaba œdœ pe ndje ayashe ndjoro á azu sœ kœlɨsœ endje, te ga ndœ Polo dœ Sila.
5 Kashe anga Ayudanœ mbœrœ úkú. Endje rɔ anga ekpe azu á endje na tœ ala awa kpɔɔ, œ zɨ tshelœ o'o dœ endje yé œ ndɨ kœsœ gee lakpɨ ogo. Endje na ɓa sœnda nœ Jasone kœpara Polo dœ Sila á kœko endje wuta tœnœ ga utshu azu tshalakpɨnœ.
6 Ɓata á endje gbɔgbɔ Polo dœ Sila nene, endje za Jasone awa bale dœ

anga ayindœ Yisu, œ gbota endje gu tœnœ ga utshu aayi kœwa ngbanga tshalakpɨnœ asœmœ, yé œ pa adœke: «Azu á endje djingili tshelœ kumu azu pa ɔshɔ djigi, endje dá wuta ngɔngɔ asœ ɓa ke asœke.
7 Jasone za osho kœsœ fœ endje ɓa sœnda nœ ye yé endje kɔ, endje mbœmbœrœ œrœ á awa akwa nœ gbozugo Roma yindœ nœ nene; endje pa adœke anga angbɨ gbozu kpi sœ zœ, yé ɨ'ɨrɨ ye kœdœ Yisu.»
8 O'o ama endje za ókó fœ azu para kɔkɔ, œ za ndje ókó fœ agbozu tshelœ ongbonœ,
9 yé endje dɨ lima ngendja fœ Jasone œdœ anga ayindœ Yisunœ yekane á endje za awa fœ endje adœke endje gu.

Polo œdœ Sila ɓa lœ Bere

10 Pe dœ lɔkɔnœ asœmœ dœ abutshɔ, ayindœ Yisu gi Polo œdœ Sila ga tœ awa á endje ro ga lœ Bere. Endje wuta ɓa zœ yé œ na ga lœ Sinagoga nœ Ayuda.
11 Ayuda nœ Bere sœ lima dœ ɔtshɔ lɔsu kœropa endjeneke lœ Tesalonike, endje yindœ Ɔtshɔ O'o dœ lɔsu endje djigi, yé ɔlɔ dœ ɔlɔ, endje sœ lima kœdɨ Mbeti nœ Ndjaba, mbœrœ kœwu œdœ ádá o'onœ á Polo œdœ Sila pa asœmœ kœdœ adjapu.
12 Anga azu ndjoro ugurutœ endje sœ dœ kœyindœrœ ga ndœ Yisu, yé ugurutœ azu Greke, ayashe ndjoro á azu œ lɨsœ endje dœ pe ayakoshe.
13 Kashe, ɔlɔ á Ayuda lœ Tesalonike dji adœke Polo sœ kpa kœmɨndœ Ɔtshɔ O'o lœ Bere, endje wuta ɓa zœ yé œ tetœ kœndɨ tshelœ gbetshelœ nœ azu ndjoro.
14 Yé pe kpœtœmœ, ayindœ Yisu gi Polo na tœnœ ga tœ ama egerœ ungu kashe Asila dœ Timote lœpe lima œnœ endje kpœtœmœ lœ Bere.
15 Azu á endje za lima Polo kpatœnœ œrrr ɓa lœ Atene, endje gu dœ o'o adœke Sila dœ Timote ro katsha manda œne.

Polo ɓa lœ Atene

16 Ɔlɔ á Polo sœ lima kœkate Asila dœ Timote lœ Atene, tshe sœ dœ oyo tœ lɔsu ye mbœrœ kœwu adœke ongbonœ sœ lima dœ andjaba waa lœnœ.
17 Tshe sœ lima kœpa o'o pa o'o ama Ndjaba dœ Ayuda œdœ angbɨ azu á endje sœ kœdonga Ndjaba lœ Sinagoga œdœ pe ndje azu neke á tshe li kœgbɔtœ ye dœ endje ɔlɔ dœ ɔlɔ ala wutunœ asœmœ.
18 Anga azu kœwusœrœ á endje sœ kœyisœ gbetshelœ nœ Aepikure ndje dœ astoyise* tetœ kœpa o'o dœ she. Anga endje sœ lima kœpa adœke: «O'o gaɗe dá kulupunœ asœ œ pa ata a?» Anga endje á endje dji she kœpa o'o tœ upu nœ Yisu œdœ pe tœ o'o kœshe nœ ye lœ kuzu pa adœke: «Œ sœ ɓata tshe kœdœ ayi kœyisœ o'o ama andjaba tshelœ anga angbɨ ogo.»
19 Yé endje za she, œ ro dœ she ga tœ osho kœwa ngbanga tœnœ á ɨ'ɨrɨnœ kœdœ Areopaje yé œ yu she adœke: «'A li kœwusœ tafo kœyisœrœ nœ zœ á ɓœ sœ kœyisœ nœ asœ nene a?
20 Gbambanœ nene, asœ kɔ kœdœ tafo œrœ yé ɓœ sœ kœpa o'o á sœ kœko uvuru 'a lœnœ, yé 'a yindœ kœwusœ ádánœ.»
21 Mbœrœ azu kɔ lœ ogo Atene œdœ pe agene á endje sœ ɓa zœ, sœ ɔlɔ dœ ɔlɔ kolœ mbœrœ kœdji too mbœrœ kœpatœ œsœ tafo œrœnœ á wuta asœ.
22 Yé Polo ka kpœguru Areopaje, œ pa adœke: «E'e dœ azu lœ Atene, mœ wu adœke e'e kœdœ azu á 'e sœ kœzatœ 'e waa ga tœ andjaba nœ 'e.
23 Ɔlɔ á mœ sœ kœna lœ ongbo nœ 'e, mœ sœ kœwu œrœ á 'e gɨ á ko tɔ ɓata andjaba nœ 'e œdœ pe ndaba á 'e mbœrœ á su mbeti ga tœ nœ adœke: “Fœ anga ndjaba á 'a wuwusœ ye

* **17:18** Aepikure kœdœ azu á endje sœ kœza awa kœyisœrœ nœ ayi kœwusœtœ Epikure. Ɓa lœ gbetshelœ nœ endje, endje yiyindœ kœwu oyo nene. Uzu lii kœgbɔ ɔtshɔrœ ataa œ kœsœsœ lœ gbetshelœ nœ ye nene. Astoyise kœdœ azu á endje sœ kœza awa kœyisœrœ nœ ayi kœwusœrœ Zeno. Ɓa ndœ endje, endje sœ kœpara awa kœwusœ œrœ dœ kœru lɔsu

nene.” Andaa mœ na kœpandœ Ndjaba á 'e sœ kœdonga she, ataa 'e wuwusœ ye nene.
24 Ndjabanœ asœke kœdœ tsheneke á tshe mbœrœ tshapa ɔshɔ asœ dœ œrœ kɔ pa nœ, œshe kœdœ Gbozu nœ tshalafo dœ tsha atɨ. Tshe sœsœ lœ anda á azu mbœrœ dœ kane endje nene.
25 Tshe sœsœ dœ gbetshelœ adœke azu gbe dœ œne ɓata tshe sœ dœ ogo anga œrœ nene, kashe œshe dá sœ kœto soro fœ azu kɔ, dœ ɨzɨ á azu œ wu asœmœ œdœ pe udu œrœ kɔ.
26 «Kœto tœ uzu bale, tshe mbœrœ azu kɔ adœke endje sœ pa ɔshɔnœ asœke. Kashe utshu kœmbœrœ endje, tshe dɨ olo kœsœ nœ endje yé œ wa mapaka ogo kɔ á li adœke endje sœ tœnœ.
27 Ndjaba mbœrœ endje adœke endje para œne, œdœ endje kœsœ kœtaɓa osho na tœnœ, endje gbɔ œne á œne sœsœ lœ ɨngɨrɨnœ tœ azœ nene asœmœ.
28 Gbambanœ nene,
“lœ awa nœ ye dá a sœ dœ soro,
á sœ kœna ana, yé á sœpe dœ soro.”»
«Mbœrœ tœnœ atamœ dá anga aayi kœsu itshi nœ 'e pa lima ndœ nœ adœke:
“Azœ kœdœ ndje agbolo nœ ye.”»
29 «Ɓata azœ kœdœ agbolo nœ ye, a katœ kœgbe adœke Ndjaba li dœ œrœ á endje gɨ dœ ɔrœ, dœ kowo œdœ dœ badja á endje mbœrœ dœ kane liaka gbetshelœ nœ uzu.
30 Utshunœ liya, Ndjaba djerœndœ nœ kɔ gbambanœ nene, azu wuwu lima sœ œrœ á endje sœ kœmbœrœ tœnœ nene. Kashe ngɔngɔ asœke, tshe pa fœ azu kɔ, tœ osho kɔ adœke endje fatshalɔsu endje.
31 Mbœrœ tœnœ ataa, tshe guma anga olo bale tœ kœwa ngbanga pa azu para dœ mara ndjii lœ awa nœ uzu á tshe ke she. Tshe she uzunœ asœmœ lœ akuzu mbœrœ kœma fœ azu adœke œne dá ke she.»
32 Kœdji adœke Polo pa o'o nœ kœshe lœ akuzu, anga endje tetœ ɔmɔ, yé anga endje pa fœ she adœke: «'A kpa dji ɓœ kœpa o'o asœ lœ anga olo.»
33 Ataa, Polo kœwuta lima ugurutœ endje.
34 Kashe, anga endje na lima manda ye, yé œ te ayindœ Yisu. Azunœ dœke: Denise anga ayi kœwa ngbanga lœ Areopaje dœ anga yashe bale á ɨ'ɨrɨ ye kœdœ Damarise œdœ pe anga azunœ.

18

Polo ɓa lœ Koriti

1 Manda Atene, Polo ro ga lœ Koriti.
2 Tshe togba dœ anga uzu Yudanœ bale ɨ'ɨrɨ ye kœdœ Akila, endje zu she ɓa lœ ogo Pone. Tshe to lima kolœ olonœ asœmœ ɓa lœ Itali awa bale dœ awonœ dœ Prisile, mbœrœ gbozugo Klode za o'o adœke Ayuda para wuta lœ Roma. Polo sœ lima kœna ga ndœ endje.
3 Yé ɓata á endje sœ lima lœ akwa bale, ayi kœmbœrœ ɔkɔ agea dœ gbanda, tshe gu ndœ kœlo ɓa ndœ endje yé endje sœ liya kœmbœrœ akwanœ asœmœ.
4 Lɔkɔ sabata bale dœ bale, Polo sœ lima kœmɨndœ Ɔtshɔ O'o sœnda Sinagoga œdœ pe kœtetœ kœfa gbetshelœ nœ Ayuda dœ Agreke.
5 Lɔkɔ á Atimote dœ Sila yi lima kumu endje kœto lœ Masedwane, Polo zatœ ye tɨ djigi ndœ Ɔtshɔ O'o, tshe ma fœ Ayuda adœke Yisu kœdœ Masiya.
6 Kashe endje sœ lima kœshara she dœ kœgu she, Polo mea lœba ye, œ pa fœ endje adœke: «Indji 'e œ sœ pa kumu 'e dœ tœ 'e, mœ sœ yerœ lœ nœ, yé kœto kpesheke, mœ na ga ndœ angbɨ azu.»
7 Manda kœgitœ ye kpœtœmœ, tshe na ga ndœ anga uzu bale á ɨ'ɨrɨ ye kœdœ Titiuse Justuse, á tshe kœdœ uzu kœdonga Ndjaba nœ Ayuda yé anda nœ ye sœ lima ɨndɨrɨ Sinagoga.
8 Krispuse, gbozu tshapa Sinagoganœ asœmœ, yi lima ndœ Gbozu, œshe dœ azu tshasœnda nœ ye para. Anga azu ndjoro lœ Koriti á endje sœ ndje lima kœdji Polo, yi ndje ndœ Yisu yé œ gbɔ batisimu.

9 Anga butshɔ bale, Gbozu pa fœ
Polo lœ ulu adœke: «Sœsœ dœ awa
nene, sœsœ ndje koko nene,
10 gbambanœ nene, mœ sœ dœ ɓœ
awa bale. Uzu bale œ li kœto kane ye
ga tœ zœ á kœmbœrœ œrœ kanga fœ
ɓœ nene, mbœrœ ɨlɨ azu á endje sœ lœ
ongbonœ asœ kœdœ azu nœ mœ.»
11 Polo lo lœ Koriti ungu bale dœ
yapu mindu dœ bale, ndœ kœyisœ o'o
ama Ndjaba.

Kœpa ngbanga nœ Polo

12 Lɔkɔ á Galiyo kœdœ lima
gbozugo Akayi, Ayuda zɨ tshelœ o'o
ndœ kœmbœrœ ekperœ tœ Polo,
endje za she œ na dœ she ɓa tœ osho
kœwa ngbanga.
13 Yé œ pa adœke: «Uzu asœ sœ
kœdjingili tshelœ kumu azu dœ o'o
adœke endje donga Ndjaba neke á
awa akwa ogo nœ azœ wa adœke 'a
dodonga she nene.»
14 Polo kœyindœ kœpa o'o kane,
Galiyo kœgi fœ Ayuda adœke: «Œ
kœdœ má adœke uzu asœ mbœrœ
ekperœ, too œ ta ɓango, mœ dji ma 'e
ye.
15 Kashe ɓata œ sœ tœ upu
nœ kœshara o'o ugurutœ ye tœ
kœyisœrœ, dœ anga ɨ'ɨrɨ œdœ pe ndje
awa o'o nœ 'e dœ tœ 'e, œ wu 'e. Mœ
yiyindœ mara ngbanga atake nene.»
16 Yé á gɔrɔ endje tœ œsœ kœwa
ngbanga ye.
17 Endje para tepa Sosetene gbozu
tshapa Sinagoga, œ ɓi she ɓa utshu
osho kœwa ngbanga. Kashe Galiyo
gbegbe lima dœ tœnœ nene.

Polo ro ga lœ Atiɔshe

18 Œndœ Polo dɨ lima waa lœ Koriti,
manda nœ á tshe katœ aayanœ lœ
Yisu, á za awa kœro ga lœ Siri. Prisile
dœpe Akila ro lima tœ awanœ dœ
she. Ɓa tœ mangu nœ ongbo Sakre
utshu kœli she ga lœ egerœ agba, tshe
tshowa sukumu ye pa ye mbœrœ uvu
á tshe za liya fœ Ndjaba.
19 Ɔlɔ á endje wuta ga lœ Efeze, Polo
katœ Akila dœ Prisile tɨ kpœtœmœ á
na œnœ ye ga lœ Sinagoga ndœ kœpa
o'o dœ Ayuda.
20 Ɓata endje kpœtœmœ sœ lima
kœdɨ tshelœma endje adœke œndœ ye
dɨ dœ œne kane, Polo vwaratœ ye.
21 Kashe ndœ kœro lima she ga ut-
shunœ, tshe pa o'o fœ endje adœke:
«Mœ kwa bala tœmœ ga ndœ 'e, œdœ
Ndjaba kœyindœ nœ.» Tshe kœɔ ga
lœ egerœ agba la ungu lœ Efeze.
22 Kœjerœ ga lœ Sezaré, tshe ro ga
lœ Yerusaleme mbœrœ kœbala azu
tshelœ anda Ndjaba, manda nœ dœ
kœro she ga lœ Atiɔshe.
23 Ɓa zœ, olo ye ngbangba lima
nene. Manda nœ, tshe kœkwa lakpɨ
bale dœ bale lœ ogo Galate dœ Friji,
tshe ka kœpa fœ ayindœ Yisu adœke
endje shi gbɨ lœ kœyindœrœ nœ
endje.

Apolo lœ Efeze dœ Koriti

24 Anga uzu Yuda bale ɨ'ɨrɨ ye kœdœ
Apolo, uzu lakpɨ Alekezandri lœ ogo
Ezipito, na lima ga lœ Efeze. Œshe
kœdœ uzu nœ kœwusœ kœpa o'o dœ
ɔtshɔnœ, œ wu ndje sœ Buku nœ Nd-
jaba tœ ɔtshɔnœ waa.
25 Endje yi lima sœ œrœ fœ she
tœ upu nœ awa nœ Gbozu. Ɨshirɨ ye
su dœ gbɔgbɔ, tshe mɨndœ o'o yé œ
yisœ œrœ tœ pu nœ Yisu dœ ɔtshɔnœ
waa. Kashe tshe wu lima kolœ œsœ
batisimu á Yowane za lima fœ azu.
26 Tshe sœ lima kœpandœ Yisu dœ
gbɔgbɔ kɔ lœ Sinagoga. Kashe manda
kœdji she, Prisile œdœ Akila e she ɓa
ndœ endje, yé œ kpa ma adja awa nœ
Ndjaba fœ she.
27 Ɓata á tshe sœ lima dœ gbetshelœ
nœ kœro ga lœ Akayi, ayanœ lœ Yisu
sœ dœ yanga nœ agbe nœ ye, yé
œ su mbeti fœ ayindœ Yisu ɓa zœ
adœke endje za osho kœsœ fœ she.
Manda kœwuta she ɓa zœ, tshe tɨ kane
ayindœ Yisu ndjoro dœ ɔtshɔ lɔsu nœ
Ndjaba.
28 Gbambanœ nene, tshe pa ngbɨ
fœ Ayuda tœ ala azu adœke endje dji
awa adja o'o, yé œ sœ lima kœma lœ
awa nœ Buku nœ Ndjaba adœke Yisu
kœdœ Masiya.

19

Polo ɓa lœ ongbo Efeze

1 Ɔlɔ á Apolo sœ lima ɓa lœ Koriti,
Polo ro lima tɔ lœ kaga lœ aya Azi
yeka á jerœ ga lœ Efeze. Ɓa zœ, tshe
gbɔ lima anga ayindœ Yisu,
2 á yu endje adœke: «'E gbɔ lima
Ɔtshɔ Ɨshiri ɔlɔ á 'e te ayindœ Yisu ye
a?» Endje kœgi fœ she adœke: «'A
djidji ndje anga nœ adœke Ɔtshɔ Ɨshiri
sœ zœ nene.»
3 Polo kpa kœyu endje adœke:
«Ka batisimu gaɗe dá 'e gbɔ a?»
Endje kœgi fœ she adœke: «'A gbɔ
batisimunœ á Yowane ayi kœza
Batisimu yisœ nœ.»
4 Polo kœgi adœke: «Adjapu Yowane
sœ lima kœza batisimu fœ azu á endje
fatshalɔsu endje, yé tshe sœ lima
kœpa fœ endje adœke endje yindœ
uzu á tshe na manda œne, œ yindœ
kœpa adœke Yisu.»
5 Endje dji o'onœ asœmœ, yé œ gbɔ
lima batisimu dœ i'iri Gbozu Yisu.
6 Polo kœto kane ye ga pa endje,
yé endje kœgbɔ Ɔtshɔ Ɨshiri. Endje
tetœ kœpa tafo o'o ama ogo dœ pe
kœmindœ o'o á to ɓa ndœ Ndjaba.
7 Azu wuta lima kɔkɔ ga pa œrœ nɔ́
ndjokpa dœ bisha.

Kœyisœrœ nœ Polo ɓa lœ ongbo Efeze

8 Polo sœ lima kœro ga lœ Sinagoga,
yé lœ yapu votɔ, tshe sœ lima kœyisœ
œrœ tœ upu nœ Ogo gbozu nœ Nd-
jaba dœ awa nene, yé œ pa o'o dœ
mara adœke endje á endje dji she,
yindœ o'o á tshe sœ kœpa tœnœ.
9 Kashe anga azu sœ lima dœ
gbɔkumu, œ vwaratœ endje tœ
kœyindœ nœ yé œ sœ kœmɔ awa
nœ Gbozu kpœtœ ala angbɔtœ. Polo
katœ endje ti œ ko ayindœ Yisu potœ
ye, yé œ tetœ kœyisœ œrœ fœ endje
ɔlɔ dœ ɔlɔ ɓa lœ anda lakɔrɔ nœ
Tiranuse.
10 Tshe mbœrœ lima ataa manda
ungu bisha yeka á azu kɔ á endje sœ
lœ ogo Azi, œdœ Ayuda œdœ Agreke,
endje dji lima o'o nœ Gbozu.

O'o tœ upu nœ kœgɔrɔ ekpe ishiri

11 Ndjaba sœ lima kœmbœrœ og-
boro œrœ lœ awa nœ Polo.
12 Mbœrœ tœnœ ataa, anga azu sœ
lima kœgu dœ siriki á goro ɔkɔ Polo
fœ aayi koɓa. Koɓa nœ endje ka lima
tœ endje yé ekpe ishiri gi lima tœ ye
pa azu.
13 Anga Ayuda á endje sœ lima
kœro dje tœ osho kɔ kœgɔrɔ ekpe
ishiri pa azu koɓa asœmœ yamba
lima kœgɔrɔ ekpe ishiri dœ i'iri
Gbozu. Endje pa lima adœke: «Mœ pa
fœ 'e adœke dœ i'iri Gbozu Yisu á Polo
œ yisœ œrœ tœ upu nœ ye asœmœ, 'e
wuta ye!»
14 Azu á endje le lima œrœ
nœ asœmœ kœdœ agbolo yakoshe
mindu dœ bisha (7) nœ anga gbozu
nganga Ndjaba nœ Ayuda á i'iri ye
kœdœ Seva.
15 Kashe ɔlɔ bale, ekpe ishiri gi lima
fœ endje adœke: «Yisu a? Mœ wusœ
ye, yé mœ wu ndje sœ Polo. Kashe e'e
a, 'e kœdœ aɗe e?»
16 Yé yakoshe á tshe sœ dœ ekpe
ishirinœ pa ye kœi ga ugurutœ endje
dœ gbɔgbɔ kɔ, œ kœtetœ kœɓi lima
endje, œ suru tshelœ lœba, dœ pe
kœtu uku tœ endje, á endje tɔ lima
sœnda dœ ɔrɔ á kpa ye.
17 Azu para lœ Efeze, Ayuda dœ pe
angbi azu dji lima o'onœ asœmœ, yé
awa za endje yeka á endje li lima œsœ
i'iri Gbozu Yisu.
18 Azu ndjoro á endje yi lima
ndœ Yisu, tetœ kœna tœnœ mbœrœ
kœpandœ ekperœ á endje mbœrœ
lima dœ tshama endje ga lafo.
19 Anga endje ndjoro á endje sœ
lima kœfa œrœ tsharawo*, ko œrœ
nœ endje para ga shu, yé á endje
sho lima ukpulunœ tœ ala azu para.
Endje di lima œrœnœ kɔ mbœrœ
kœwusœ amanœ, œ wu lima adœke
mbetinœ kɔ á endje sho li dœ Langere
ngendja kutu zazu bisha dœ ndjokpa
(250.000).
20 Mbœrœ tœnœ ataa, Ɔtshɔ O'o za
lima osho, azu ndjoro yi lima ndœ nœ
lœ awa nœ gbɔgbɔ nœ Gbozu.

* **19:19** Mbeti kœto ɓa tœ adanœ sœ kœpa tœ buku á sœ kœpa o'o nœ kœfa œrœ lœ rawo.

Kœoma azu lœ Efeze

21 Manda o'onœ asœmœ, Polo wa
o'o lœ awa nœ Ɨshirɨ kœro ga lœ
Yerusaleme yé tshe vwanga tɔ lœ
Masedwane dœ pe Akayi. Tshe pa
ndje adœke: «Ɔlɔ á mœ kœwuta ɓa zœ,
œ li ndje adœke mœ kpa ro ndje ga lœ
Roma.»
22 Tshe vwa anga anganœ bisha,
Atimote dœ Eraste ga lœ Masedwane,
yé œ sœpe damba œnœ ye lima kœlo
lœ Azi.
23 Kolœ dœ lɔndɔnœ asœmœ dá
egerœ djingili wuta lima tœ upu nœ
awa nœ Gbozu ɓa lœ Efeze.
24 Anga ayi kœfatshelœ ɔrœ, á
ɨ'ɨrɨ ye kœdœ Demetriyuse, sœ lima
kœmbœrœ a 'eara anda tepelo nœ
Artemise dœ kœwo, yé œ sœ lima
kœte ngendja fœ endje waa. 25 Tshe
ngbɔɓa lima aayi kœfatshelœ ɔrœ dœ
pe anga aayi akwa kɔ á endje sœ lima
kœmbœrœ mara akwanœ asœmœ, á
pa fœ endje adœke: «'E wusœ nœ ye
anga mœ; a kœsœ dœ ɔtshɔnœ, œ to
kolœ manda akwa nœ azœ asœ.
26 Yé 'e sœ kœwu tœnœ too 'e
sœ kœdji azu kœpa adœke: Polonœ
asœmœ sœ kœmɨndœ nœ adœke and-
jaba á azu mbœrœ endje dœ kane
endje dœédœé ɔtshɔ andjaba nene. Azu
ndjoro dji o'onœ yé œ fa lɔsu endje
ndœ nœ. Tshe mbœmbœrœ kolœ ɓa
lœ Efeze nene, kashe dje ndje lœ Azi
para.
27 Œ dœédœé kolœ azœ dá o'onœ asœ
œ ndɨ akwa nœ azœ nene, kashe œ
ndɨ ndje anda Tepelo nœ egerœ nd-
jaba yashe Artemise. Azu œ wu an-
danœ gbambanœ yé endje kpa lɨsœ
nœ nene. Mbœrœ Azi dœ pe ogo djigi
sœ lima kœdonga ndjabanœ asœmœ.»
28 Manda kœpa o'onœ asœmœ ataa,
azu kɔ á endje dji djerœ ókó, œ sœ
kœta rawa adœke: «Artemise, egerœ
ndjaba yashe lœ ongbo Efeze!»
29 Azu tshelœ ongbonœ djigi oma
dœ o'o kekeke. Endje ko anga Polo
á endje na tœ awa akwanœ bale dœ
she, Agayuse dœ pe Aristarke azu
Masedwane, na tœnœ ga la wutu
mɔlɔ.
30 Polo yi lima ndœ kœwuta ga ut-
shu azunœ ga zœ, kashe ayambarœ
pakata she yé.
31 Anga aayi akwa nœ lita á endje
dœ lima anga Polo mɨ lima upu fœ
she adœke, tshe kpa nana ga la wutu
mɔlɔnœ nene.
32 Dœ lɔndɔnœ asœmœ, uzu dœ uzu
sœ lima kœta rawa nœ ye dœ o'o
nœ ye kpikpikpi, yé azu ndjoro ugu-
rutœ endje kpa wuwusœ ádá á endje
ngbɔtœ endje ndœ nœ nene.
33 Anga azu lœ ukpulu azunœ
mɨndœ upunœ fœ anga uzu bale á
ɨ'ɨrɨ ye kœdœ Alekezandre á Ayuda
gavwa she ɓa utshu endje. Á tshe yi
kane ye ga lafo ndœ kœyu o'o.
34 Kashe ɔlɔ á ndje wusœ nœ adœke
œshe kœdœ uzu Yuda, endje kpa ta
rawa manda ada ɔlɔ bisha adœke: «A
donga Artemise lœ Efeze!»
35 Manda nœ, anga gbozu tshelœ
ongbonœ u endje ga tœnœ yé á
pa adœke: «Azu Efeze, uzu de dá
wuwusœ nœ adœke ongbo Efeze sœ
dœ anda tepelo nœ Artemise œdœ pe
œrœ á endje gɨ á to ɓa lafo á te nene a?
36 Uzu bale œ shara o'onœ asœ
nene, œ li adœke a sœ koko, yé a katœ
kœmbœrœ œrœ á ádánœ gugu nene.
37 Azu á 'e to endje na tœnœ ga mœ
asœ gugu œsœ ndjaba nœ azœ nene,
endje zɨzɨ ndje angba nene.
38 Œ kœsœ adœke Demetriyuse dœ
pe azu akwa nœ ye asœ sœ dœ o'o dœ
uzu, uzunœ na œ tɔ meza pa ye, ayi
kœwa o'o sœ zœ dœ pe olo ngbanga
sœ ndje zœ.
39 Yé anga o'o kœsœ ndje zœ, osho á
azu œ ngbɔtœ endje ga tœnœ kœguma
o'o, œ wa o'onœ zœ.
40 A gbɔ o'o tœ œrœ á a ngbɔtœ
azœ ga tœnœ kpesheke á mbœrœ
asœ. Azu œ e azœ tœ aayi kœoma dœ
o'o. Gbambanœ nene, anga uzu kœtɔ
meza pa azœ, o'o nœ kœpa tœnœ œ gu
nene.»
Manda o'onœ asœ, tshe pa fœ azu
adœke endje gu ga mangba endje.

20

Ana gene nœ Polo lœ Masedwane dœ pe lœ Grese

1 Ɔlɔ á djingili o'onœ ka ye, Polo
ngbɔɓa ayambarœ ga tœnœ œ mɨ upu
fœ endje, œ bala endje dœ kœza awa
ga lœ Masedwane.
2 Kœro she tɔ lœ ogonœ asœmœ,
tshe mɨ lima upu waa fœ ayanœ lœ
Yisu, manda nœ á wuta ga lœ Grese.
3 Tshe mbœrœ lima yapu votɔ ɓa
zœ. Ɔlɔ á tshe yi lima ndœ kœɔ ga
lœ egerœ agba kœro ga lœ Siri, ɓata
Ayuda sœ lima kœvwarandœ ye á tshe
dji, á kpa kwa dja ga lœ Masedwane.
4 Anganœ lœ ana kœdœ lima: Sap-
atrose gbolo yakoshe nœ Piruse uzu
Bere, Aristarke dœ pe Sekunduse azu
Tesalonike, Gayushi uzu Derbe, Tim-
ote, Tishike dœ pe Trofime azu ogo
Azi.
5 Kœwuta ga lœ ogo Masedwane,
endje ro lima œnœ endje utshunœ
kœkate 'a ɓa lœ Trowase.
6 Yé a'a nœ 'a, manda angbo nœ
mapa á susuku nene, á ɔ ga lœ egerœ
agba tœ mangu Filipo œ mbœrœ olo
mindu, á togba dœ endje lœ Trowase
á mbœrœ pɔsɔ bale dœ endje.

Kœshe nœ Etike lœ Trowase

7 Dœ ɔlɔ yenga dœ akɨdala, 'a
ngbɔ lima tœ 'a ga tœnœ ndœ
kœkurutshelœ mapa, Polo sœ
kœmɨndœ 'o ama Ndjaba fœ aayanœ
lœ Yisu œrrr ga tœ tshaguru butshɔ
mbœrœ œ li lima adœke osho kœkɔrɔ
tshe ro.
8 Miinda sœ lima zœ lœ gbɔshɔ ɓa
lafo á angbɔtœ 'a ga lœ nœ.
9 Anga djagbala yakoshe á ɨ'ɨrɨ ye
kœdœ Etike, tshe sœ lima ga tœ ape
ɨzɨ, olo za she kpakpakpa, ɓata Polo
kaka lima damba tœ o'onœ nene, lœ
olo, tshe djɔ œ te kœto ɓa tœ votɔ
gbɔshɔ ɓa lafo œrrr ɓa atɨ. Kœyindœ
kœti she ga lafo atake tshe tshu lima
ye.
10 Polo jerœ ga atɨ, á na katsha ga
ndœ ye á za she ga lakoro ye á pa
adœke: «Awa zaza 'e nene, tshe sœpe
dœ soro!»
11 Kpa kœɔ she ga lafo ga zœ, Polo
kurutshelœ mapa tœ endje yé endje
zɨ, manda nœ tshe pa 'o œrrr o 'ara
yeka á ro.
12 Gbolo yakoshe asœmœ she ye,
endje gu dœ she ga ndœ endje, yé lɔsu
azu para kɔkɔ zɨ tɨɨ.

Polo na ga lœ Mile

13 'A afo utshunœ, œ li ga lœ egerœ
agba ndœ kœro ga lœ Asose. 'A yindœ
kœza Polo ga ndœ 'a mbœrœ tshe yi
lima ndœ kœro ga zœ dœ ada ye.
14 Ɔlɔ á tshe gbɔ 'a ɓa lœ Asose, 'a
za she ga ndœ 'a ga lœ egerœ agba
mbœrœ kœro ga lœ Mitilene.
15 Osho kɔrɔ panœ, 'a to kpœtœmœ
'a na ndoo dœ tshiki Kio. Manda olo
bale 'a wuta ga tœ tshiki Samose, tœ
bisha olo yeka á 'a wuta ga lœ Mile.
16 Polo wa lima adœke œne ka
lœ Efeze nene, mbœrœ olo œ ro
tœ œne lœ ogo Azi waa. Ogo nœ
ye kœdœ lima kœwuta katsha ga lœ
Yerusaleme lɔkɔ Patekɔte.

Polo pu o'o fœ agbozu Ikrizia lœ Efeze

17 Ɓa lœ Mile, Polo vwa osho ndœ
agbozu Ikrizia lœ Efeze.
18 Ɔlɔ á endje wuta ga ndœ ye, tshe
pa fœ endje adœke: «'E wusœ ɔtshɔ
mœ ugurutœ 'e, kœto tœ ali olo mœ
á mœ na ga ndœ 'e lœ ogo Azi.
19 Mœ zaza tœmœ lœ ama akwa nœ
Gbozu nene, mœ mbœrœ akwa dœ
ngola lœ ala mœ, mœ wu oyo waa
mbœrœ Ayuda sœ lima kœvwarandœ
mœ.
20 Mœ zaza anga œrœ á li kœtɨ kane
'e yiwatœ nœ tœ 'e nene, mœ mɨndœ
Yisu fœ 'e, mœ yisœ œrœ fœ 'e lœ
ukpulu azu too ɓa sœnda nœ 'e.
21 O'o mœ sœ lima kœ'e Ayuda dœ
Agreke adœke endje fa lɔsu endje fœ
Ndjaba dœ pe kœyindœ Gbozu nœ
azœ dœ Yisu.
22 «Ngɔngɔ asœ, Ɨshirɨ sœ kœvwa
mœ ga lœ Yerusaleme, mœ wuwusœ
neke á wuta ga tœ mœ ɓa zœ nene.
23 Kashe œneke á mœ wusœ nœ
kœdœ lœ ongbo kɔ á mœ ro lœ nœ,
Ɔtshɔ Ɨshirɨ sœ kœma fœ mœ adœke,
kánga dœ pe œrœ oyo kɔ sœ kœkate
mœ.
24 Kashe mœ wu adœke soro mœ
sœ ɓata œrœ gbambanœ, ogo nœ mœ
kœdœ mœ na œrrr ga tœ ndɔngɔlɔ
akwa nœ mœ, yé ga tœ kœka akwa

á Gbozu Yisu za fœ mœ adœke: mœ mɨndœ Ɔtshɔ O'o nœ ɔtshɔ lɔsu nœ Ndjaba ga ndœ azu.

25 «Ngɔngɔ nœ asœ, mœ wusœ nœ adœke 'e kpa wu mœ nene, e'e má mœ sœ lima ugurutœ 'e mbœrœ kœpandœ Ogo gbozu nœ Ndjaba fœ 'e.

26 Mbœrœ tœnœ ataa á mœ sœ kœpandœ nœ fœ 'e kɔ kpesheke adœke: indji 'e œ tu ga lœ kumu mœ nene.

27 Gbambanœ nene, mœ zaza anga o'onœ yiwa tœnœ tœ 'e nene, mœ pandœ awa akwa nœ Ndjaba para fœ 'e ye.

28 'E gbɔndœtœ 'e dœ tœ 'e, yé œ gbɔndœ azu á Ɔtshɔ Ɨshiri ko 'e tœ aayi kœgbɔndœ endje. 'E gbɔndœ Ikrizia nœ Ndjaba ɓata aayi kœgbɔndœ apata. 'E gbɔndœ nœ mbœrœ Ndjaba dá yɔ dœ indji Gbolo nœ ye dœ tœ ye.

29 Mœ wusœ nœ adœke aekpe azu œ na manda mœ, endje sœ ɓata amuru, endje wu oyo apatanœ nene.

30 Ugurutœ 'e ndje, anga anga 'e œ tetœ kœpa wala mbœrœ kœgbota ayindœ Yisu ga ndœ endje.

31 Ataa, ala 'e gbɔ, adja œndœ tœ 'e roro 'e nene. 'E gbe dœ ungu votɔ butshɔ dœ ɔlɔ dœ ngola lœ la mœ, mœ sœ lima kolœ kœna manda uzu dœ uzu ndœ kœgi she ga ugurutœ 'e.

32 «Yé ngɔngɔ asœ, mœ sœ kœko 'e ga tshakane Ndjaba, Ɔtshɔ O'o nœ ɔtshɔ lɔsu nœ ye gbɔndœ 'e, œ li kœza gbɔgbɔ fœ 'e ndje dœ kœko œrœ kɔ á tshe guma mbœrœ azu á tshe ke endje fœ 'e.

33 Mœ sœsœ lima dœ ogo œrœ nœ uzu bale nene, œdœ ngendja, ɔrœ too lœba.

34 'E wusœ nœ dœ tœ 'e adœke mœ mbœrœ lima akwa dœ kane mœ dœ tœ mœ yé á gbɔ œrœ á li dœ mœ dœ pe anga mœ á mœ na tœ awanœ bale dœ endje.

35 Mbœrœ tœnœ ataa, mœ sœ lima kœma fœ 'e adœke, 'e mbœrœ akwa yeka á kœto œrœ fœ endjeneke á endje mɔmɔ ugurutœ 'e, 'e gbe dœ o'o á Gbozu Yisu pa dœ tœ ye lima adœke: “Yanga nœ kœto œrœ fœ azu ropa œnœ kœgbɔ tœnœ ye.”»

36 Manda o'onœ, Polo gote ga atɨ dœ endje para ndœ kœ e Ndjaba.

37 Endje para endje tetœ ɨkɨ ye, œ yo ga dagɨ Polo ndœ kœ'uru tshelœ utu ye.

38 Endje sœ lima dœ oyo mbœrœ Polo pa fœ endje adœke, œne kpa wutœ œne dœ endje nene. Manda nœ á endje gi she na tœnœ œrrr ga lœ egerœ agba.

21

Kœɔ Polo ga lœ Yerusaleme

1 Manda kœkurutshelœtœ 'a dœ endje, 'a li ga lœ egerœ agba, 'a ro ga lœ tshiki Kose, osho kɔrɔ panœ 'a wuta ga lœ Rode, kœto kpœtœmœ dá 'a ro ga lœ Patara.

2 Kpœtœmœ, 'a gbɔ anga egerœ agba á sœ kœro ga lœ Fenisi, yeka 'a ɔ ga lœ nœ á ro.

3 Kœndo dœ Shipre, 'a katœ tshikinœ ga pa gele 'a, 'a za awa Siri, 'a jerœ ɓa lœ Tire ɓa tœ osho á endje yi lima ndœ kœko œrœ lœ egerœ agba ga shu.

4 'A mbœrœ lima pɔsɔ bale kpœtœmœ mbœrœ 'a gbɔ ayindœ Yisu. Lœ awa nœ Ɨshiri, endje pa fœ Polo adœke tshe nana ga lœ Yerusaleme nene.

5 Kashe ɔlɔ á olo 'a ka, endje na kœkatœ 'a ga tœ awa dœ awo endje dœ pe agbolo nœ endje. Yeka á 'a gote ɓa tœ mangu yé á za avwala.

6 Manda kœbala ndangba tœ 'a dœ endje, 'a ɔ ga lœ egerœ agba yeka á endje gu ga ndœ endje.

7 Kœto lœ Tire, 'a ro œrrr ga lœ Petolemayise, 'a mbœrœ kpœtœmœ olo bale ndœ kœbalatœ 'a dœ aaya 'a lœ Yisu.

8 Osho kɔrɔ panœ, 'a ro ga lœ Sezaré, ɓa zœ 'a ro ga ndœ ayi kœyisœ Ɔtshɔ O'o á ɨ'ɨrɨ ye kœdœ Filipo, 'a lo ɓa ndœ ye. Œshe kœdœ anga aayi kœtɨ kane aayi avwa á 'a ke lima endje mindu dœ bisha (7) lœ Yerusaleme.

9 Tshe sœ dœ ayawuru vana á endje sœpe dœ akpɔnœ, á sœ kœgbara o'o á to ɓa ndœ Ndjaba.

10 Yé 'a mbœrœ olo ndjoro lima
kpœtœmœ, anga ayi kœgbara o'o to lœ
Yuda œ na, ɨ'ɨrɨ ye kœdœ Agabuse.
11 Kœgbɔ 'a, tshe za uwu tshapa
lœba nœ Polo á i dœ ada ye dœ pe
kane ye, á pa adœke: «Ɔtshɔ Ɨshirɨ pa
adœke mara á Ayuda œ i bala dœ
ayengɔ uwu tshapa lœbanœ asœ ɓa lœ
Yerusaleme á za she fœ anga angbɨ
azu dœmœ.»
12 Manda kœdji o'onœ asœ, a'a dœ
pe aaya lœ Yisu lœ ongbonœ, dɨ
tshelœma 'a fœ Polo adœke, tshe nana
ga lœ Yerusaleme nene.
13 Kashe Polo gi adœke: «Mbœrœ
gaɗe dá 'e sœ kœkɨ tœnœ á sœ kœyi
awa ga lɔsu mœ a? Mœ guma tœ mœ
ndje adœke, endje za mœ ga lœ kánga
dœ pe kœwo mœ ɓa lœ Yerusaleme
mangba ɨ'ɨrɨ Gbozu Yisu ye.»
14 Ɓata á tshe yiyindœ o'o nœ 'a lima
nene, 'a katœ kœshosho she yé á pa
adœke: «Kaka adœke Gbozu mbœrœ
lindœ gbetshelœ nœ ye.»
15 Manda olo teasho, 'a guma tœ 'a
ndœ kœro ga lœ Yerusaleme.
16 Anga ayindœ Yisu lœ Sezaré á 'a
ro tœ awanœ dœ endje lima, endje
gbɔ osho kœlo tœnœ fœ 'a ɓa ndœ
anga uzu bale lœ Shipre, ɨ'ɨrɨ ye kœdœ
Manasone, œshe kœdœ anga yindœ
Yisu ɓalima katshatsha.

Polo dœ Jake gbɔtœ endje ɓa lœ Yerusaleme

17 Ɔlɔ á 'a wuta ga lœ Yerusaleme,
alaya lœ Yisu uru tshelœ utu 'a dœ
yanga.
18 Osho kɔrɔ panœ, 'a ro tœ awanœ
bale dœ Polo ga ndœ Jake, osho á
agbozu kuma akwa kɔ lœ Ikrizia œ
ngbɔtœ endje ga tœnœ.
19 Manda kœbala endje, Polo
pandœ œrœ kɔ á Ndjaba mbœrœ
lima dœ she awa bale lœma akwa nœ
ye ugurutœ angbɨ azu.
20 Endje dji Polo, yé œ donga Nd-
jaba. Á pa fœ she adœke: «Ɓœ
wu, aya, Ayuda andjoro yindœ Yisu,
endje kɔ sœ kœpara awa kœmbœrœtœ
endje liaka awa akwa á Ndjaba za fœ
Moyize dœ lɔsu endje bale.
21 Kashe endje dji adœke, ɓœ yisœ
œrœ fœ Ayuda para á endje sœ
lœ oporotœ angbɨ azu adœke, endje
katœ awa akwa nœ Moyize yé œ ka
ndje tœ kœwa agbolo nœ endje tœ
gaza dœ pe kœmbœrœ œrœ mara ogo
nœ azœ.
22 A mbœrœ kotoo? Mbœrœ endje
dji ndœ zœ adœke ɓœ sœ kpœke zœ.
23 Mbœrœtœ zœ lindœ neke á 'a pa
fœ ɓœ asœke. 'A sœ dœ anga azu vana
á endje dra ama endje fœ Ndjaba.
24 Ko endje potœ zœ dœ́ 'e na œ
mbœrœ adœke ɔkɔ 'e sœ yerœ, gi œrœ
tokóró tshangba endje. Endje li ndje
kœwa sukumu endje yé azu para œ
gbe adœke o'o á kɨ dœ ɨ'ɨrɨ zœ kœdœ
wala. Kashe œ li ndje adœke ɓœ
mbœrœtœ zœ liaka awa akwa.
25 Yé mbœrœ angbɨ azu á endje te
ayindœ Yisu, 'a su mbeti dœ o'o á 'a
wa adœke: endje zɨzɨ œrœ á endje
to dœ okoro fœ andjaba nene, indji,
dœ agea á indji ye tutu ga atɨ nene,
yé endje mbœmbœrœ angba budu
nene.»
26 Osho kɔrɔ panœ, Polo ko
ayakoshe asœmœ yé œ mbœrœ
adœke ɔkɔ œne sœ yerœ awa bale
dœ endje. Endje na dœ endje ga lœ
Tepelo mbœrœ kœpandœ kœka olo
nœ kœmbœrœ adœke ɔkɔ œne sœ
yerœ, yekane á uzu dœ uzu kœzo
agea tokórónœ ga utshu Ndjaba.

Kœza Polo

27 Œ sœpe lima teasho adœke olo
mindu dœ bisha nœ kœmbœrœ
adœke ɔkɔ azu sœ yerœ ka, yeka
Ayuda lœ ogo Azi wu Polo lœ Tepelo.
Endje bɨlɨ azu ndjoro ndœ ye yé á za
she.
28 Endje sœ lima kœta rawa adœke:
«Azu Israyele, 'e na ga mœ œ tɨ
kane 'a ga lafo! Uzunœ á tshe sœ
kœyisœ œrœ fatœnœ djezœ, á tshe
sœ kœndɨ tshelœ kœlɨsœtœ ogo Is-
rayele, á yiyindœ awa akwa nœ Moy-
ize nene, á tshe ko angbɨ azu ga lœ
Tepelo, á ndɨ œyerœ osho dœke.»
29 Mbœrœ endje wu lima Trofime
uzu Efeze dœ she ɓa lœ ongbo á gbe
adœke Polo li dœ she ga lœ Tepelo.

30 Tshelœ ongbo djigi turu dœ o'onœ, yé azu ndjoro na lima ye. Endje tepa Polo lœ Tepelo œ wuta dœ she ga shu, trale dœ kœtshu mandanœ ga tœnœ.
31 Ɓata á endje sœ lima ndœ kœpara awa kœwo she, o'onœ wuta lima ɓa ndœ gbozu tshapa aturugu nœ Roma lœ Yerusaleme adœke: «Ekpe o'o li ga lœ Yerusaleme ye!»
32 Katsha, tshe ngbɔɓa aturugu dœ agbozu tshapa endje, á endje na ga tœ osho á o'o sœ tœnœ. Lɔkɔ á azu wu aturugu dœ gbozu tshapa endje yeka á katœ kœɓi Polo.
33 Yé gbozu tshapa aturugu na ndoo dœ she, á za 'o fœ endje adœke endje i Polo ga tœnœ dœ djingiri bisha. Manda nœ á tshe yu osho adœke œshe kœdœ ɗe yé œrœ gaɗe dá tshe mbœrœ a.
34 Kashe lœ ukpulu azu, uzu dœ uzu sœ kœta rawa dœ o'o nœ ye kpi, ɓata gbozu nœ aturugu sœ lima kœdji ádá o'onœ dœ ɔtshɔ nœ nene mbœrœ ukpulu azu, á wa adœke endje gu dœ Polo ga lœ pada nœ aturugu.
35 Lɔkɔ á endje wuta ga pa esekaliye, aturugu za Polo ga lafo mbœrœ azu sœ lima kœndanga endje waa.
36 Yé azu kɔ te manda endje dœ rawa adœke: «'E wo she!»

Kœpa ngbanga nœ Polo ɓa utshu Ayuda

37 Ɔlɔ á endje yindœ kœli dœ she ga lœ padanœ, Polo pa fœ gbozu nœ aturugunœ adœke: «Ɓœ yindœ nœ adœke mœ pa o'o ye a?» Tshe gi fœ she adœke: «Ɓœ wu ndje sœ o'o ama Greke ye!
38 Œ dœdœ́ ɓœ kœdœ uzu Ezipito á tshe za djingili lœ olo á ro kpœke ga ugurutœ azu, yé á bɨlɨ azu á kpa ndje dœ azu koshe kutu vana ga lœ kpagagasho nene a?»
39 Polo gi fœ she adœke: «Œ̃ɔ̃ nene, œmœ kœdœ uzu Yuda, endje zu mœ lœ Tarse lœ ogo Silisi. Œmœ kœdœ gbolo ongbo á ɨ'ɨrɨnœ to waa. Wu oyo mœ, œ za awa fœ mœ, mœ pa o'o fœ azu.»
40 Tshe za awa fœ she, Polo ka ga pa esekaliye, œ tɨ kane ye ga lafo ndœ kœma adœke azu katœ kœta rawa, azu wu œ sœ kokoko. Yé tshe tetœ kœpa 'o fœ endje dœ o'o ama ogo Ayuda á dœ Ebre adœke:

22

1 «Alaba dœ pe alaya, 'e dji o'o ngbanga nœ mœ á mœ yindœ kœgi ngɔngɔ asœke ga utshu 'e kane.»
2 Kœdji adœke Polo sœ kœpa 'o fœ endje dœ o'o ama Ebre, osho kpa yi taa, yé á tshe pa fœ endje adœke:
3 «Œmœ kœdœ uzu Yuda, endje zu mœ lœ Tarse lœ ogo Silisi, kashe mœ gerœ lœ ongbonœ asœ, mœ mbœrœ lakɔrɔ á sœ kœyisœ o'o á pandœ awa akwa nœ aata azœ tshakudu Gamaliyele, œmœ kœdœ lima uzu á mœ zatœ mœ waa fœ Ndjaba ɓata 'e para kɔkɔ á 'e sœ kœmbœrœ tœnœ kpesheke.
4 Mœ sœ ndje lima kœwo azu á ndje sœ kœza awa Gbozu, mœ ko ayakoshe dœ pe ayashe va ga lœ kánga.
5 Egerœ nganga Ndjaba dœ ukpulu agbozu tshapa azu o'o œ pa ndje ndœmanœ fœ 'e ye. Endje dá vwa lima mœ adœke mœ na œ katœ mbeti á sœ kœza awa fœ mœ kœro ndœ aaya mœ dœ Ayuda á endje sœ ɓa lœ Damaseke. Mœ na lima ga zœ ndœ kœko azunœ asœmœ, kœgu dœ endje ga lœ Yerusaleme mbœrœ á endje kœgbɔ djofele.»

Polo pandœ mara á tshe fa lima tshalɔsu ye

(Wu ɓa tœ Akw 9.1-19; Mat 26.12-18)

6 «Mœ sœ lima lœ awa ana, yé lɔkɔ á mœ ndo dœ tshalakpɨ Damaseke, ngbangi dœ gbɔku ɔlɔ atake, ɨshirɨ owo to ɓa lafo œ za mœ djigi.
7 Mœ te ga atɨ, yé œ dji tshama uzu kœ'e mœ adœke: “Sawulo, Sawulo, mbœrœ gaɗe á ɓœ mbœrœ œrœ kanga fœ mœ ata a?”
8 Mœ gi adœke: “Œɓœ kœdœ œɗe, Gbozu?” Tshama uzu kpa pa adœke: “Œmœ kœdœ Yisu ɓa lœ Nazarete, œmœ dá ɓœ mbœrœ œrœ kanga fœ mœ asœmœ.”

9 Anga mœ á 'a na lima dœ endje
wu ɨshirɨ owonœ ye, kashe endje
djidji lima o'onœ á uzunœ sœ kœpa
tœnœ fœ mœ nene.
10 Mœ yu adœke: “Œrœ gaɗe dá mœ
kœmbœrœ a, Gbozu nœ mœ?” Yeka á
Gbozu gi fœ mœ adœke: “Alafo œ na
ga lœ Damaseke, yé ɓa zœ, endje yisœ
akwa á li adœke ɓœ mbœrœ.”
11 Ɓata ɨshirɨ owonœ bu lima ala
mœ ye, anga mœ dá za kane mœ
wuta tœnœ ga lœ Damaseke.
12 «Anga uzu lima bale ɓa zœ ɨ'ɨrɨ ye
kœdœ Anania, œshe kœdœ uzu nœ
ɔtshɔ lɔsu, tshe sœ kœgbɔndœ awa
akwa nœ Moyize waa, yé Ayuda para
á endje sœ lima kpœtœmœ sœ kœpa
ɔtshɔ o'o nœ ye waa.
13 Tshe na œ gbɔ mœ œ pa fœ
mœ adœke: “Sawulo, aya mœ, ala
zœ kɔrɔ!” Trale ala mœ kɔrɔ yé mœ
mesho œ wu she.
14 Yeka á tshe kœpa fœ mœ adœke:
“Ndjaba nœ aata azœ ke ɓœ adœke
ɓœ wusœ œrœ á tshe yindœ nœ, ɓœ
wu uzu á tshe sœ ndjii yé ɓœ dji o'o
nœ ye.
15 Mbœrœ ɓœ doé bala timu nœ ye
utshu azu para, tœ œrœ á ɓœ wu dœ
pe neke á ɓœ dji.
16 Ɓœ sœ kœkate œrœ gaɗe? 'A ro
ɓœ gbɔ batisimu dœ ɨ'ɨrɨ Yisu yé œ ta
ɨ'ɨrɨ ye doé ekperœ nœ zœ kœyiwa.”
17 «Mœ gu ga lœ Yerusaleme, yé
anga ɔlɔ bale mœ sœ kœ'e Ndjaba ɓa
lœ Tepelo, mœ wu œrœ lœ ulu.
18 Mœ wu lima Gbozu á tshe
sœ kœpa fœ mœ adœke: “Katœ
Yerusaleme ngɔngɔ asœ tɨ, mbœrœ
azunœ œ yi bala ndœ o'o á ɓœ pa fœ
endje dœ ɨ'ɨrɨ mœ nene.”
19 Mœ gi adœke: “Kashe Gbozu,
endje wusœ nœ adœke mœ sœ lima
kœna kœli ga lœ Sinagoga kœko azu á
endje sœ dœ kœyindœrœ ga ndœ zœ,
œ ɓi endje yé œ ko endje gu tœnœ ga
lœ kánga.
20 Ɔlɔ á endje wo lima Etiene, timu
nœ zœ, mœ sœ lima zœ; mœ yindœ
nœ ga ndœ endje, yé œ gbɔndœ lœba
nœ endje.”
21 Yeka á Gbozu pa fœ mœ adœke:
“Na zœ, mœ yindœ kœvwa ɓœ lœ
ɨngɨrɨnœ, ɓa ndœ angbɨ azu.”»

Polo pa adœke œne kœdœ gbolo ogo Roma

22 Ayuda á endje sœ lima
kpœtœmœ dji o'o nœ ataa, œ oma
dœ Polo yé œ tetœ kœta rawa adœke:
«'E wo mara uzu atake ye! Tshe lili
kœsœpe dœ soro nene!»
23 Ɓata endje sœ lima kœta rawa,
kœko lœba nœ endje va e dœ pe kœgɨ
trusha ga lafo,
24 gbozu tshapa aturugu pa adœke
endje za Polo li tœnœ ga lœ pada œ
sɔ she, yeka á kœwusœ ádá rawanœ á
endje ta pa ye asœmœ.
25 Endje sœ kœi she dœ uwu ga
tœnœ, Polo yu gbozu nœ aturugu
adœke: «Œ li adœke endje ɓi gbolo ogo
Roma utshu kœwa ngbanga nœ ye ye
a?»
26 Manda kœdji o'onœ ataa, gbozu
nœ aturugunœ pandœ nœ fœ gbozu
tshapa endje adœke: «Ɓœ mbœrœ ko-
too! Mbœrœ uzu asœ kœdœ gbolo
ogo Roma!»
27 Gbozu tshapa aturugu kwatœ ye
œ yu Polo adœke: «Pandœ nœ fœ mœ
ka, adja ɓœ kœdœ gbolo ogo Roma
a?» Polo yindœ nœ adœke: «Œ̃.»
28 Gbozu tshapa aturugu kpa pa
adœke: «Œmœ, mœ ko egerœ ngendja
ndœ kœfa gbolo ogo Roma.» Polo pa
adœke: «Œmœ, mœ kœdœ adja gbolo
ogo Roma.»
29 Trale, azu á endje sœ lima kœɓi
she, gitœ endje ɨndɨrɨ ye yé. Awa za
ndje lima gbozu tshapa aturugunœ
mbœrœ kœwusœ nœ adœke œnœ i
gbolo ogo Roma ga tœnœ dœ uwu.

Polo ɓa utshu aayi kœwa ngbanga

30 Osho kɔrɔ panœ, gbozu tshapa
aturugu yindœ kœwusœ ádá á Ayuda
sœ kœza o'o ga pa Polo. Tshe zu djin-
giri tœ ye, yé manda nœ á e angbɔtœ
nœ agbozu tshapa anganga Ndjaba
dœ pe aayi kœwa ngbanga para, á
jerœ dœ Polo, á za she tɔ ga utshu
endje.

23

1 Polo ko ala ye tɔ lœ la agboro
aayi kœwa ngbanganœ, á pa fœ endje

adœke: «Alaya, soro mœ sœ yerœ utshu Ndjaba œrrr ga tœ ngɔngɔ asœke yé lɔsu mœ sœ dœ kœsœ gee mbœrœ tœnœ.»
2 Kashe egerœ nganga Ndjaba á ɨ'ɨrɨ ye kœdœ Anania za o'o fœ azu á endje sœ ndoo dœ Polo adœke endje du ama ye.
3 Yé Polo pa fœ she adœke: «Ndjaba œ ɓi ɓœ, ɓœ sœ ɓata imbi muru anda á kavwa! Ɓœ sœ ɓa zœ mbœrœ kœwa ngbanga pa mœ liaka œneke á awa akwa pandœ nœ, yé ɓœ kpa katœ awa akwa tɨ œ pa adœke endje da mœ a?»
4 Azu á endje ka lima ndoo dœ Polo pa fœ she adœke: «Ɓœ gu egerœ nganga Ndjaba a?»
5 Polo gi fœ endje adœke: «Alaya, mœ wuwusœ nœ nene adœke œshe kœdœ egerœ nganga Ndjaba. Gbambanœ nene, Buku nœ Ndjaba pa adœke: "Ɓœ pa ekpe o'o goro œsœ gbozu tshapa azu nœ zœ nene."»
6 Polo wu lima sœ nœ adœke anga aayi kœwa ngbanganœ kœdœ Asadukayi, yé anga endje kœdœ Afarisayi. Mbœrœ tœnœ, tshe pa o'o ga utshu endje adœke: «Aaya, œmœ kœdœ uzu Farisayi, aata mœ kœdœ Afarisayi. Endje yindœ kœwa ngbanga pa mœ mbœrœ á mœ za lɔsu mœ ga pa neke á pa adœke azu á endje tshu, endje she bala lœ akuzu ye.»
7 Trale manda o'onœ á Polo pa ataa, a'ea wuta ugurutœ Afarisayi dœ pe Asadukayi, yé endje kurutshelœtœ endje.
8 Gbambanœ nene, Asadukayi pa adœke azu á endje tshu endje she lœ akuzu nene yé aandjelu dœ pe ɨshirɨ azu gugu nene. Kashe Afarisayi yi œnœ endje ndœ o'onœ asœmœ kɔ.
9 O'o wuta lima ngbangbangba, yé anga aayi kœyisœ awa akwa á endje dœ Afarisayi áafo, œ vwaratœ endje dœ ɔgbɔ, œ pa adœke: «'A wuwusœ ekperœ bale á yakoshe asœ mbœrœ nene. Anganœ nene ɨshirɨ dá pa o'o fœ she a, too andjelu a?»
10 Ɓata o'onœ sœ lima kœgerœ tœnœ, kœkpa awa adœke endje súru tshelœ Polo nene, gbozu tshapa aturugu za o'o adœke aturugu jerœ œ za Polo ugurutœ endje dœ́ œ gi she ga lœ pada.
11 Dœ abutshɔ manda nœ, Gbozu wuta ga utshu Polo á pa fœ she adœke: «Ka ngbɨrɨ, ɓata á ɓœ pa djakata o'o tœ upu nœ mœ lœ Yerusaleme kpœke, awa bale œ li adœke ɓœ mbœrœ ndje ataa ɓa lœ Roma.»

Ayuda vwarandœ Polo

12 Osho kɔrɔ panœ pe dœ amazɨ, anga Ayuda ngbɔtœ endje ga tœnœ mbœrœ kœvwarandœ o'o. Endje dara ama endje adœke, œne zɨ œrœ nene, œ ndjo ndje œrœ nene œrrr adœke œne wo Polo yekane.
13 Azu á endje dara lima ama endje sœ kœropa zazu bisha.
14 Endje ro ga ndœ agbozu tshapa anganga Ndjaba œdœ pe agbɔ Ayudanœ œ pa adœke: «'A dara ama 'a dœ ɨ'ɨrɨ Ndjaba adœke, 'a kpa zɨ œrœ nene yé 'a ndjo ndje ungu nene œrrr adœke 'a wo Polo yekane.
15 Yé e'e dœ́ agboro aayi kœwa ngbanga kɔ, 'e vwa osho fœ gbozu tshapa aturugu adœke, endje za Polo na tœnœ mbœrœ 'e kpa tondœ o'o nœ ye kpœrœ kpœrœ kane. Kashe kolœ 'a, 'a gbe adœke 'a wo she utshunœ adœke tshe yi kumu ye kpœke.»
16 Kashe gbolo yakoshe nœ yingɔ Polo dji lengere o'onœ asœmœ, œ na ga lœ pada ndœ kœva Polo nea dœ o'onœ.
17 Yé Polo kœ'e anga turugu á tshe kœdœ gbozu tshapa aturugu kama, á kœpa fœ she adœke: «Na dœ gbolo yakoshe asœ fœ gbozu tshapa 'e, tshe sœ dœ o'o kœpandœ nœ fœ she.»
18 Turugunœ asœmœ kœna dœ gbolo yakoshenœ asœmœ fœ gbozu tshapa endje, œ kœpa fœ she adœke: «Ayi kánga Polo dá e mœ á pa adœke, mœ na dœ gbolo yakoshe asœ fœ ɓœ, mbœrœ tshe sœ dœ o'o kœpa fœ ɓœ.»
19 Gbozu tshapa aturugu kœza ama kane ye, kœgitœ ye dœ she ga ɨndɨrɨnœ, kœyu she adœke: «O'o gaɗe

dá ɓœ yindœ kœpandœ nœ fœ mœ a?»
20 Gbolo yakoshenœ kœgi fœ she adœke: «Ayuda zɨ tshelœ o'o ndœ kœfara ɓœ adœke, ɓœ za Polo na tœnœ ɓa mbatsha ga utshu agboro aayi kœwa ngbanga. Endje mbœrœ adœke œne gbe kœtondœ o'o nœ ye dœ ɔtshɔnœ kane.
21 Kashe yiyindœ nœ nene. Gbambanœ nene, endje lœ kœropa azu zazu bisha á endje gɨ uku ga tœ awa ye. Endje dara ama endje dœ ɨ'ɨrɨ Ndjaba adœke œne zɨ œrœ nene, œ ndjo ndje ungu nene œrrr adœke œne wo Polo yekane. Adja endje gumatœ endje kɔ yé œ sœ kolœ kœkate adœke ɓœ yindœ nœ awa bale dœ œne.»
22 Utshu kœza awa fœ gbolo yakoshenœ, gbozu tshapa aturugunœ pa fœ she adœke: «Kpa mɨmɨndœ nœ fœ anga uzu bale nene.»

Kœvwa Polo ga lœ Sezaré

23 Gbozu tshapa aturugu kœ'e anga aturugu nœ ye bisha, kœpa fœ endje adœke: «'E gumatœ 'e mbœrœ kœro ga lœ Sezaré, dœ ada ɔlɔ mindu dœ vana lœ butshɔ asœ, e ko aturugu kama bisha, endjeneke á endje ɔ ga pa ambarata zazu votɔ dœ ndjokpa dœ azu kœnɔ wele kama bisha.
24 'E ko ndje ambarata mbœrœ kœgi dœ Polo dœ soro fœ gbozu Felikisi*.»
25 Yé tshe kœsu mbeti adœke:
26 «Abala nœ zœ. Œmœ Klode Lisiyase, mœ sœ kœsu mbetinœ asœke fœ ɓœ dœ gbozu Felikisi, á endje lɨsœ zœ waa asœmœ.
27 Ayuda za uzu asœ yé œ yindœ kœwo she. Lɔkɔ á mœ dji adœke œshe kœdœ gbolo ogo Roma, mœ na dœ aturugu nœ mœ á za she tshakane endje.
28 Bata á mœ yi lima ndœ kœwusœ ádá o'o á endje tɔ lima meza pa ye ndœ nœ, mœ na dœ she ga utshu agboro aayi kœwa ngbanga nœ Ayuda.
29 Mœ wu adœke, endje tɔ mezanœ pa ye mbœrœ o'o á wu awa akwa nœ endje dœ tœ endje. Kashe tshe mbœmbœrœ anga ekperœ bale á li adœke endje wo she too endje za she ga lœ kánga nene.
30 Bata endje pandœ nœ fœ mœ adœke, Ayuda sœ dœ ekpe gbetshelœ tœ kœwo she, mœ vwa she fœ ɓœ, œ pa fœ endje adœke endje na ndje kœtɔ mezanœ pa ye ɓa utshu zœ.»
31 Aturugu mbœrœtœ endje liaka o'o á gbozu tshapa endje pa. Endje za Polo yé œ gi she na tœnœ butshɔ butshɔ œrrr ga ndœ Atipatrisi.
32 Osho kɔrɔ panœ, aturugu á endje sœ lima kœna dœ ada endje kwatœ endje ga lœ padanœ, yé á katœ endjeneke á endje ɔ ga pa ambarata kœro tœ awanœ dœ Polo.
33 Lɔkɔ á endje wuta ga lœ Sezaré, ayi kœkpa dœ ambarata za mbetinœ fœ gbozu tshapa ogo lœ ongbonœ, yé œ katœ Polo tɨ ga tshakane ye.
34 Gbozu tshapa ogo lœ ongbo Yuda kœdɨ mbetinœ yé á yu Polo tœ kœwusœ ogo nœ ye. Manda kœwusœ nœ adœke œshe kœdœ uzu lœ ogo Silisi,
35 tshe pa fœ she adœke: «Mœ dji ɓœ dœ lɔkɔ á azu kœtɔ meza pa zœ kœyikumu endje.» Tshe kœpa fœ aturugu nœ ye adœke endje gbɔndœ Polo ɓa sœnda nœ gbozu Erode.

24

Ayuda tɔ meza pa Polo

1 Manda olo mindu, gbozu nganga Ndjaba Anania wuta ɓa lœ Sezaré awa bale dœ agbɔ Ayuda ndje dœ ayi kɔkɔ bale á ɨ'ɨrɨ ye kœdœ Tertuluse. Endje wuta ga utshu gbozu Felikisi ndœ kœtɔ meza pa Polo.
2 Endje e Polo, yé Tertuluse tetœ kœpa œnœ ye ngbanganœ dœ o'o atake: «Gbozu Felikisi, mœ lɨsœ zœ waa! Œ ga mbœrœ kœwusœtœ nœ zœ dá ɓœ guma ogonœ asœ adœke œ ga waa. Mbœrœ ɓœ dá 'a sœ dœ adja kœsœ gee lœ ogo nœ 'a.
3 'A lɨsœ zœ, gbozu Felikisi, mbœrœ œrœ kɔ 'a gbɔ tœ osho dœ osho.

* **23:24** Endje ke lima Felikisi kœte gbozugo pa ogo Yuda kashe tshe dœ́dœ́ lima uzu Yuda nene

4 Kashe mœ yiyindœ kœwo ada ɔlɔ
nœ zœ nene. Mœ kɨ fœ ɓœ adœke
ɓœ sœ dœ ɔtshɔ lɔsu ndœ kœdji mœ
teasho kane.
5 'A wu adœke uzu asœ kœdœ ekpe
uzu tɔpanœ kpuru, tshe sœ kœli
dœ djingili ga ugurutœ Ayuda tœ
osho kɔ, yé œshe kœdœ gbozu tshapa
Anazareye.*
6 Tshe yi ndje lima ndœ kœndɨ Te-
pelo á dœ œyerœ anda nœ Ndjaba dœ
uburu yeka á 'a za she. ['A yi lima
ndœ kœwa ngbanga ga tœ ye liaka
awa akwa nœ 'a,
7 kashe gbozu tshapa aturugu á
tshe dœ́ Lisiyase, kakara she dœ ɔgbɔ
tshakane 'a,
8 yeka á vwa 'a adœke 'a na kœtɔ
meza pa ye ɓa ndœ zœ.] Œdœ ɓœ
kœyu she dœ tœ zœ, ɓœ wu adœke o'o
á 'a tɔ meza pa ye ndœ nœ kœdœ adja
o'o.»
9 Manda o'o nœ ye, Ayuda para
kœyindœ nœ adœke: «Adja upu dá
tshe pa.»

Kœpa ngbanga nœ Polo

10 Gbozu tshapa ogo lœ ongbo kœza
awa fœ she ndœ kœpa o'o. Polo kœgi
adœke: «Mœ wusœ nœ adœke œɓœ
dá wa ngbanga ɓa lima lœ ogo nœ
'a manda ungu ndjoro. Mœ sœ dœ
yanga ndœ kœpa o'o utshu zœ.
11 Ɓœ kœyu ndje osho dœ tœ zœ,
œ mbœrœ kolœ olo ndjokpa dœ
bisha ɔlɔ á mœ ro ga lœ Yerusaleme
kœdonga Ndjaba.
12 Ɔlɔ bale á endje na á gbɔ mœ ɓa
sœnda Tepelo too ɓa lœ Sinagoga too
lœ ongbo, á mœ sœ tœ œbœrœ, too
kœvwa azu adœke endje shoka ama
dœ anga endje gugu nene.
13 Azu asœ tɔ meza pa mœ kolœnœ
gbambanœ.
14 Andaa œneke á mœ yindœ nœ
kœdœ adœke mœ sœ kœmbœrœ
akwa fœ Ndjaba nœ aata 'a lœ awa
nœ Gbozu kashe endje pa adœke
awanœ dœ́dœ́ ɔtshɔ awa nene. Mœ
yi ndje ndœ o'o á endje sú ala mbeti
nœ awa akwa œdœ pe œneke á aayi
kœgbara o'o pa.
15 Œmœ dœ pe endje, 'a sœ kœza
lɔsu 'a ga pa Ndjaba tœ œneke á pa
adœke ɔtshɔ azu œdœ ekpe azu œ she
bala lœ akuzu.
16 Mbœrœ tœnœ ataa á mœ sœ
kœpa avwara adœke mœ mbœrœ
ekperœ utshu Ndjaba nœ mœ œdœ
pe azu nene.
17 «Mœ mbœrœ ungu ndjoro lœ
ana, yé á mœ gu mbœrœ kœto œrœ
fœ azu ogo nœ mœ œdœ pe makabo
fœ Ndjaba.
18 Yeka á endje na á gbɔ mœ lœ awa
kœmbœrœ adœke ɔkɔ mœ sœ yerœ
ɓa lœ Tepelo. Kashe azu sœsœ lima
ndjoro nene, yé œbœrœ gugu ndje
nene.
19 Anga Ayuda lœ Azi, endje dá sœ
lima kpœtœmœ, endje dá li má ndœ
kœtɔ meza pa mœ œdœ endje kœsœ
má dœ o'o dœ mœ.
20 Yé azu á endje sœ asœ, endje
pandœ ekperœ á mœ mbœrœ lima
ɔlɔ á endje sœ kœyu mœ utshu ayi
kœwa ngbanga.
21 Too kolœ manda rawa á mœ ta
dœ o'o adœke: “Mbœrœ á mœ yindœ
nœ adœke akuzu œ she lœ akuzu dá 'e
yindœ kœwa ngbanga ga tœ mœ a?”»
22 Felikisi á tshe wu lima sœ o'o nœ
ayindœ Yisu dœ ɔtshɔnœ, kœpa fœ
endje adœke: «'E gu zœ, ɔlɔ á Lisiyase
gbozu tshapa aturugu œ na, dá mœ
kœwa ngbanga nœ 'e.»
23 Tshe kœvwa anga turugu ndœ
kœgi Polo ga lœ kánga. Kashe tshe
sœsœ kœnga tœ ye nene, tshe za awa
fœ azu nœ ye ndœ kœna kœwu she.

Polo lœ kánga

24 Manda olo teasho, Felikisi kœna
ɓa lœ kánga dœ awonœ á ɨ'ɨrɨ ye
kœdœ Drusile, œshe kœdœ uyu Yuda.
Tshe e Polo mbœrœ tshe sœ lima dœ
ogo ndœ kœdji o'o nœ Yisu.
25 Kashe, ɓata á Polo sœ lima
kœmɨndœ o'o nœ ɔtshɔ ɔtshɔ uzu,
mara nœ kœgbɔndœ tœ zœ dœ uzu
dœ pe mara á Ndjaba œ wa bala
ngbanga nœ azu, awa za Felikisi yé
tshe pa adœke: «Ɓœ lii kœgu œnœ

* **24:5** Nazareye kœdœ anga ali ɨ'ɨrɨ á endje sœ lima kœ'e dœ ayindœ Yisu.

zœ ngɔngɔ asœ da ye. Mœ e ɓœ bala manda nœ.»
26 Tshe sœ kœgbe adœke Polo œ to ngendja fœ œne, yeka á sœ lima kœ'e she kpœpanœ kpœpanœ ndœ kœpa o'o dœ she.
27 Manda ungu bisha, Porsiyuse Festuse kœza akwa manda Felikisi. Ɓata á Felikisi yindœ nœ adœke Ayuda yindœ œne, á ka lima tœ Polo tɨ lœ kánga.

25

Polo ɓa utshu Festuse

1 Olo votɔ manda kœwuta Festuse ga lœ ogonœ asœmœ, tshe to ɓa lœ Sezaré œ ro ga lœ Yerusaleme.
2 Agbozu tshapa anganga Ndjaba dœ pe agbozu Yuda na kœtɔ meza pa Polo fœ she. Endje yu lima she kpœpanœ kpœpanœ adœke
3 tshe za awa fœ œne doé œne to she gu tœnœ ga lœ Yerusaleme. Andaa, endje vwara lima ndœ kœwo she tœ ala awa.
4 Kashe Festuse gi adœke tshe sœ lœ kánga ɓa lœ Sezaré, yé œne yindœ kœro dœ tœ œne ga zœ ngɔngɔnœ asœke.
5 Tshe kpa pa ga pa nœ adœke: «Œ li adœke agbozu tshapa 'e ro tœ awanœ bale dœ mœ ɓa lœ Sezaré, yé œ kœsœ adœke uzunœ asœmœ mbœrœ lima ekperœ á endje kœtɔ mezanœ pa ye.»
6 Festuse mbœrœ lima kolœ olo mindu dœ votɔ too ndjokpa gbambanœ ɓa ndœ endje kpœtœmœ, yeka á gu ga lœ Sezaré. Osho kɔrɔpa nœ, tshe sœ ga atɨ ɓa tœ osho kœwa ngbanga yé á za awa adœke endje na œ to Polo na tœnœ.
7 Lɔkɔ á Polo yi kumu ye, Ayuda á endje to lima ɓa lœ Yerusaleme ndɨvwɨrɨ she yé œ te lima tœ kœpa ogboro o'o ga pa ye, ogboro o'o neke á endje kœyu endje tœ ádá o'onœ, endje li kœpandœ nœ nene.
8 Kashe Polo pa lima ngbanga nœ ye adœke: «Œdœ ga tœ awa akwa nœ Ayuda, œdœ ga tœ Tepelo too fœ egerœ gbozugo, mœ mbœmbœrœ ekperœ bale nene.»
9 Festuse yindœ kœza yanga fœ Ayuda yé œ yu Polo adœke: «Ɓœ yindœ kœro ga lœ Yerusaleme adœke endje wa ngbanga nœ zœ ɓa utshu mœ a?»
10 Polo gi adœke: «Mœ ka ga utshu osho kœwa ngbanga nœ egerœ gbozugo, yé kpœke dá endje wa ngbanga nœ mœ. Mœ mbœmbœrœ ekperœ bale fœ Ayuda nene ɓata á ɓœ wusœ nœ dœ ɔtshɔ nœ dœ tœ zœ asœmœ.
11 Œdœ adja mœ kœmbœrœ má ekperœ, yé á mbœrœ ekperœ neke á li dœ kuzu, mœ vwaratœ mœ ndœ kœtshu tœnœ nene. Kashe œdœ o'o á endje tɔ meza pa mœ ndœ nœ kœdœédœé okporo o'o nene, uzu bale á tshe za mœ ga tshakane endje gugu nene. Mœ yindœ nœ adœke mœ wuta ga utshu egerœ gbozugo.»
12 Festuse kœte ga ndœ aayi kœmɨ upu nœ ye, œ kœgi fœ Polo adœke: «Ɓata á ɓœ yindœ kœwu egerœ gbozugo ndœ kœwa ngbanga nœ zœ, ɓœ ro ga utshu ye tako.»

Polo ɓa utshu Agripa dœ pe Berenise

13 Olo teasho manda nœ, gbozu Agripa dœ pe yingɔ nœ á ɨ'ɨrɨ ye kœdœ Berenise, ro ga lœ Sezaré yé œ na kœwu Festuse.
14 Ɓata œndœ ndje dɨ lima ndje kpœtœmœ, Festuse pandœ o'o nœ Polo fœ Agripa adœke: «Anga yakoshe bale á Felikisi ka lima tœ ye tɨ lœ kánga sœ kpœke.
15 Lɔkɔ á mœ na lima ga lœ Yerusaleme, agbozu tshapa anganga Ndjaba dœ pe agbɔ Ayuda na kœtɔ meza pa ye, yé endje pa fœ mœ adœke mœ wa ɔgbɔ ngbanga ga tœ ye.
16 Yeka á mœ gi fœ endje adœke, awa akwa nœ azu Roma pa adœke: œdœ endje kœtɔ meza pa uzu, œ li adœke endje dji she tshe pa o'o ɔkɔ ye ɓa utshu aayi kœtɔ mezanœ yekane á endje kœwa ngbanga ga tœ ye.
17 Endje kœaafo, á 'a kœgu tœ awanœ dœ endje ga mœ. Mœ kpakpalatœ mœ lɔkɔ á osho kɔrɔ nene, yé mœ na œ sœ ga atɨ ɓa tœ

osho kœwa ngbanga yeka á vwa osho adœke endje gu dœ uzunœ ga mœ.
18 Azunœ á endje tɔ meza pa ye áafo kashe endje papa anga ngbɨndɨ o'o tœ upu nœ ye liaka œneke á mœ gbe má kœdji tœnœ nene.
19 Endje sœ lima kœshara upu dœ she pa mara kœdonga Ndjaba nœ endje dœ tœ endje, ndje tœ upu nœ anga uzu á ɨ'ɨrɨ ye kœdœ Yisu á tshe tshu ye, yeka á Polo kpa pa adœke, tshe sœ dœ soro zœ.
20 Mœ wuwu lima sœ œrœ á mœ mbœrœ tœ kœwa mara ngbanga atamœ nene. Mbœrœ tœnœ dá mœ yu Polo adœke tshe yindœ nœ dœ́ endje na ga lœ Yerusaleme adœke endje wa ngbanga pa ye tœ o'onœ asœmœ.
21 Kashe Polo yindœ nœ lima adœke œne wuta ɓa utshu egerœ gbozugo yeka á tshe kœwa ngbanga pa o'o nœ œne. Yé á kœpa adœke endje gbɔndœ ye lœ kánga œrrr ga tœ olo á mœ vwa she fœ egerœ gbozunœ.»
22 Agripa kœpa fœ Festuse adœke: «Mœ yi ndje ndœ kœdji ndje yakoshenœ asœmœ.» Festuse kœgi fœ Agripa adœke: «Ɓa mbatsha ɓœ dji she zœ.»
23 Osho kœkɔrɔ pa nœ, Agripa dœ Berenise na, dœ azu ndjoro, yé œ li dœ kœlɨsœtœ ga sœnda awa bale dœ agbozu tshapa aturugu dœ pe agbozu tshapa ongbo. Festuse vwa osho yé endje na œ za Polo gu tœnœ.
24 Festuse kœpa adœke: «Gbozu Agripa œdœ pe 'e kɔ á 'e sœ dœ 'a atɨ asœke, 'e wu yakoshenœ asœ. Ayuda ndjoro na kœtɔ meza pa ye ɓa ndœ mœ, ɓa lœ Yerusaleme, dœ pe ndje ɓa lakpɨnœ asœke. Endje pa dœ ɔgbɔ adœke, tshe lili kœsœpe dœ soro nene.
25 Ɓa ndœ mœ, mœ wusœ nœ adœke tshe mbœmbœrœ anga ekperœ bale á li adœke tshe tshu lœ kumunœ nene. Kashe ɓata á Polo dœ tœ ye yindœ nœ adœke, egerœ gbozu kœwa ngbanga pa œne, mœ wa o'o tœ kœvwa she fœ egerœ gbozunœ.
26 Ɓata á mœ wuwusœ o'o neke á mœ kœsu pa ye fœ egerœ gbozu nene, dá mœ sœ kœyu she utshu 'e, utshu œɓœ dœ gbozu Agripa, adœke ɓœ yu she yeka á mœ kœgbɔ o'o kœsu fœ she tœ upu nœ ye.
27 Mœ wu adœke œ sœsœ dœ ɔtshɔnœ nene kœvwa ayi kánga fœ egerœ gbozu œdœ ádá o'o á endje tɔ meza pa ye kœsœsœ ngbɨ nene.»

26

Polo pa ngbanga ɓa utshu Agripa

1 Agripa kœpa fœ Polo adœke: «Mœ za awa fœ ɓœ ndœ kœpa ngbanga nœ zœ.» Polo kœtɨ kane ye ga lafo ndœ kœpa o'o yé œ pa adœke:
2 «Gbozu Agripa, mœ sœ dœ yanga kpesheke ndœ kœpa ngbanga ɓa utshu zœ tœ o'o kɔ á Ayuda tɔ meza pa mœ tœnœ,
3 gbambanœ nene, ɓœ wusœ mara kœmbœrœtœ nœ Ayuda dœ pe kœshara upu pa mara kœdonga Ndjaba nœ endje dœ ɔtshɔnœ. Mœ kɨ fœ ɓœ adœke lɔsu zœ zɨ tɨɨ á ɓœ kœdji mœ.
4 «Ayuda para wusœ soro mœ pe dœ gbolo mœ ye, mbœrœ mœ gerœ lœ Yerusaleme ugurutœ azu ogo nœ mœ.
5 Endje wusœ mœ katshatsha. Œdœ endje kœyindœ nœ, endje pa adœke œmœ kœdœ anga Afarisayinœ á endje ro anga Ayuda dœ kœdonga Ndjaba dœ pe kœlɨsœ awa akwa nœ azœ waa.
6 Yé ngɔngɔ asœke, mœ sœ kœpa ngbanga mbœrœ á mœ za lɔsu mœ ga pa anga o'o á Ndjaba pa lima fœ aata azœ.
7 Mara azu ndjokpa dœ bisha (12) lœ Israyele sœ kœdonga Ndjaba butshɔ dœ ɔlɔ dœ lɔsu adœke œne wu œrœnœ asœmœ. Uu gbozu Agripa! Mangba o'onœ á mœ za lɔsu mœ ga tœ nœ asœmœ dá Ayuda tɔ meza pa mœ.
8 Ayuda, mbœrœ gaɗe á 'e gbe adœke Ndjaba œ she azu á endje tshu lœ kuzu nene a?
9 «Œmœ ndje lima, mœ sœ kœpakata azu adœke endje yiyindœ Yisu uzu Nazarete nene.
10 Œtœnœ dá mœ mbœrœ lima lœ Yerusaleme. Agbozu tshapa anganga

Ndjaba za awa fœ mœ yé mœ ko ayindœ Yisu ndjoro gu tœnœ ga lœ kánga. Yé œ kœsœ lima adœke endje wo endje ye, mœ sœ lima kœyindœ nœ.
11 Mœ mbœrœ lima kɔ adœke endje wu œrœ kanga lœ Sinagoga, adœke endje katœ kœyindœrœ nœ endje ga ndœ Yisu tɨ ye. Tshelœ mœ fa lima ga tœ endje dœ mara adœke, mœ sœ lima kœza awa endje œrrr dje lœ ongbo á sœ lœ ɨngɨrɨnœ.»

Polo pandœ kœfatshalɔsu nœ ye (Wu ɓa tœ Akw 9.1-19; Mat 22.6-16)

12 «Mbœrœ tœnœ ataa, mœ sœ lima kœna ɔlɔ bale ga lœ Damaseke dœ mbeti á agbozu tshapa anganga Ndjaba su fœ mœ adœke œ za awa nœ kœmbœrœ œrœ fœ mœ.
13 Uu gbozu! Tɨ damba tœ ala awa, ndoo dœ midi, mœ wu ɨshirɨ owo á ropa ɔlɔ kœto ɓa lafo kœjerœ ga pa mœ, dœ pe anga mœ á 'a sœ lima kœro tœ awanœ dœ endje.
14 'A kœyo kɔ ga lœ ɔshɔ, mœ kœdji tshama uzu kœ e mœ dœ o'o ama Ebre adœke: "Sawulo, Sawulo, mbœrœ gaɗe á ɓœ sœ kœmbœrœ œrœ kanga fœ mœ a? Ɓœ sœ kœwu oyo tœ zœ ɓata yaburu á ayengɔ ye du uwu ga lœ ɨgɨ ye á sœ kœgbota she á tshe sœ kœvwaratœ ye tœ kœna manda ye."
15 «Mœ kœyu adœke: "Œɓœ kœdœ ɗe, Gbozu?" Gbozu kœpa adœke: "Œmœ kœdœ Yisu, œmœ dá ɓœ mbœrœ œrœ kanga fœ mœ asœmœ.
16 Kashe alafo, œ ka dœ ada zœ! Wu, mœ wuta ga ndœ zœ mbœrœ kœfa ɓœ tœ ayi akwa nœ mœ. Ɓœ dɔ́ timu nœ mœ adœke ɓœ pandœ nœ fœ azu mara á ɓœ wu dœ mœ kpesheke dœ pe œneke á mœ kpa yisœ nœ fœ ɓœ manda nœ.
17 Œdœ ɓa ndœ Ayuda, œdœ ɓa ndœ angbɨ azu, mœ gbɔndœ zœ tœ osho kɔ á mœ vwa ɓœ tœnœ,
18 mbœrœ kœkɔrɔ ala endje, ndœ kœgi endje lœ ubu osho ga tœ ɨngbɨsho, mbœrœ endje vwaratœ endje tœ Satana yé œ na ga ndœ Ndjaba. Œdœ endje kœsœ dœ kœyindœrœ ga ndœ mœ, mœ djerœndœ ekperœ nœ endje yé œ za osho kœsœ ugurutœ ayerœ azu nœ Ndjaba fœ endje."»
19 «Kœto tœ olonœ asœmœ, gbozu Agripa, mœ mbœrœ œneke kɔ á to ɓa ndœ Ndjaba á tshe yisœ nœ fœ mœ.
20 Utshunœ, mœ tetœ kœmɨndœ nœ fœ azu tshalakpɨ Damaseke dœ Yerusaleme. Manda nœ, mœ mɨndœ nœ fœ azu tshelœ ogo Yuda kɔ ndje dœ angbɨ azu. Mœ sœ kœpa fœ endje adœke endje fatshalɔsu endje, œ na ga ndœ Ndjaba yé œ mbœrœ akwa á sœ kœma adœke endje fa adja tshalɔsu endje ye.
21 Ádánœ á Ayuda tepa mœ ɓa lœ Tepelo, á yindœ kœwo mœ dœ mœ.
22 Kashe Ndjaba sœ kœgbɔndœ mœ œrrr ga tœ kpesheke, yé mœ sœpe damba dœ soro mbœrœ kœpa œneke asœke fœ azu para kɔkɔ, fœ agbolo ndje fœ agbozu. Œneke á mœ sœ kœpandœ nœ asœke kœdœ kolœ œneke á aayi kœgbara o'o œdœ mbeti nœ Moyize pa lima ndœ nœ adœke œ wuta.
23 Endje mɨ lima ndœ nœ adœke, Masiya œ wu oyo, yé œ tshu yeka á she lœ akuzu utshu azu kɔ. Tshe mɨndœ o'o nœ Ndjaba á sœ ɓata ɔlɔ á za kœshe fœ Ayuda dœ pe angbɨ azu.»
24 Polo sœpe damba kœpa ngbanga, á Festuse pa o'o dœ ɔgbɔ adœke: «Iyi te lœ kumu zœ a! Œrœnœ á ɓœ wusœ nœ waa dá mbœrœtœ zœ asœke a!»
25 Kashe Polo kœgi adœke: «Mœ sœsœ dœ iyi nene, gbozu Festuse, o'onœ á mœ sœ kœpa tœnœ kœdœ adja o'o, yé ádánœ sœ zœ.
26 Gbozu Agripa dji o'onœ asœke, yé mœ li kœpa o'o ɓa utshu ye dœ awa nene. Tshe wusœ o'onœ asœ bale bale kɔ, gbambanœ nene, œ mbœmbœrœtœ endje wutœnœ nene.
27 Gbozu Agripa, ɓœ yindœ o'o á aayi kœgbara o'o pa lima ye a? Mœ wusœ nœ adœke ɓœ yindœ nœ.»
28 Agripa kœpa fœ Polo adœke: «Œ sœpe teasho adœke ɓœ fa gbetshelœ nœ mœ adœke mœ wuta uzu nœ Kristu!»

29 Polo gi adœke: «Olo sœ ndoo, olo
sœ lœ ɨngɨrɨnœ, mœ sœ kœ'e Ndjaba
mbœrœ œɓœ dœ pe azu para á endje
sœ kœdji mœ kpesheke asœ adœke 'e
wuta ɓata mœ, kashe endje ii 'e dœ
uwu ga tœnœ ɓata mœ nene!»
30 Gbozu Agripa kœaafo awa
bale dœ gbozu ongbo Festuse dœ
Berenise, dœ pe azu para á endje sœ
lima kpœtœmœ,
31 yé kœgitœ endje ga ɨndɨrɨnœ,
kœpa lœ ugurutœ endje adœke:
«Uzunœ asœ mbœmbœrœ ekperœ á
li adœke a wo she too a za she ga lœ
kánga nene.»
32 Agripa kœpa fœ Festuse adœke:
«Œdœ uzu asœ kœyɔyɔ lima ndœ nœ
adœke gbozu Roma kœwa o'o nœ œne
nene, dá a za má she ga shu ye.»

27

Kœvwa Polo ga lœ Roma

1 Ɔlɔ á endje gbe adœke 'a ro ga lœ
Itali dœ egerœ agba, endje za Polo dœ
pe anga aayi kánga fœ anga gbozu
nœ aturugu bale á ɨ'ɨrɨ ye kœdœ
Juliyuse, tshe kœdœ gbozu uguru
ukpulu aturugu lœ ogo Roma á endje
e endje adœke «ukpulu aturugu nœ
egerœ gbozu.»
2 'A ɔ ga lœ egerœ agba á to ɓa lœ
Adramite á yindœ kœro kœka ga tœ
mangu lœ ogo Azi. 'A ro lima tœ
awanœ dœ Aristarke uzu Tesalonike
lœ ogo Masedwane.
3 Osho kɔrɔ pa nœ, 'a ka lima ɓa
tœ Sidona, Juliyuse sœ kœmbœrœ
ɔtshɔrœ ga tœ Polo, á za awa fœ
she kœna ndœ kœwu anganœ á endje
kœto œrœ á tshe sœ dœ ogonœ fœ
she.
4 Manda kœkatœ Sidona tɨ, 'a áafo,
œ ro ndoo dœ tshiki lœ Shipre
mbœrœ yugu sœ lima kœgi 'a ga
ngbanœ.
5 'A zu ungu kota ga tœ ama ungu
ndoo dœ Silisi œdœ Pafili, yeka á 'a
wuta ga lœ Mire lœ ogo Lisi.
6 'Ba zœ, gbozu nœ aturugu wu anga
egerœ agba á to ɓa lœ Alekezandri, á
sœ kœro ga lœ Itali, á ko 'a ga lœ nœ.
7 'A mbœrœ lima olo ndjoro la ngu
mbœrœ egerœ agba sœ lima kœkpa
yima yima, yé 'a wu lima oyo á wuta
lima ga lœ Kinide. 'Bata 'a lili kœna
ndjii ga zœ nene mbœrœ yugunœ á
sœ kœndanga 'a, 'a fa dja ga lœ Sale-
mone tœ osho á tshiki Krete ko 'a
yiwa tœnœ tœ yugunœ.
8 Yé manda nœ, 'a mbœrœ oyo tœ
'a, á wuta ga tœ osho á ɨ'ɨrɨnœ kœdœ
Ɔtshɔ Mangu ndoo dœ ongbo Lase.
9 Kashe œndœ 'a dɨ lima lœ ananœ
waa, yé loko dopa nœ, awa adœke
egerœ agba na ana gugu nene. Olo á
Ayuda œ yo tshelœ ama endje ro lima
ye*, á Polo kœpa fœ endje adœke:
10 «Anga mœ, mœ wu adœke ana
asœ ngaanga dœ azœ. Anganœ ete,
egerœ agba dœ pe œrœ kɔ á sœ lœ nœ
œ ndɨ, azœ ndje 'a tshu.»
11 Kashe gbozu nœ aturugu
vwaratœ ye kœdji Polo, yé á dji kolœ
ayi kœkpa dœ egerœ agba dœ pe
ayingɔ egerœ agbanœ.
12 'Bata mangunœ gaga lima adœke
endje sœ tœnœ dœ lɔkɔ nœ ɨzɨ nene, ɨlɨ
azu yindœ nœ adœke œne ro. Endje
yindœ kœro ga lœ Fenikise, anga
mangu ogo Krete, á sœ ga tœ osho á
ɔlɔ œ li tœnœ.

Ndavuru yugu

13 Aya yugu to ɓa aki á sœ kœna
tœnœ, yé endje gbe adœke œne li
kœmbœrœ œneke á œne yindœ nœ.
Endje gbota longonœ† yé œ afo kœro
tœnœ kperœ tœ ama mangu tshiki
Krete.
14 Kashe œndœnœ dɨ teasho,
ndavuru yugu á to ga pa gele ndo dœ
osho á ɔlɔ œ wuta tœnœ, ɓa pa kaga
tshiki á jerœ ga pa endje.
15 Yugunœ gi agba dœ ɔgbɔ ga
manda nœ, awa adœke 'a mbœrœ
anga œrœ gugu nene yé 'a katœ nœ
tɨ adœke œ gi 'a.

* **27:9** Manda olo kœyotshelœma nœ Ayuda, kœna ana langu ka lima waa † **27:13** Longo: Œtœnœ kœdœ egerœ badja á endje za vwi ga la ngu yeka á mbœrœ adœke egerœ agba kpa gitœ ye lœ kudu tœ ye nene

16 Á ro tɔ ɨndɨrɨ aya tshiki bale
á ɨ'ɨrɨnœ kœdœ Koda á sœ lima
kœwandœ ata gbɔgbɔ yugunœ pa 'a,
yé uvuru 'a kpa lima lœ nœ tœ kœza
aya agba kœshe dœ azu.
17 Manda kœtɨ tœnœ ga lafo, endje
ko ogboro uwu á du ga tœ egerœ ag-
banœ mbœrœ loko kœkakavwa nene.
Bata awa kœshi pa mindu dja ga
tœ Libi sœ lima kœza endje, endje
geta egerœ maɓaya á endje du ga tœ
egerœ agbanœ vwi ga la ngu, á tetœ
kœna la ngu yima yima.
18 Osho kɔrɔ pa nœ, ɓata yugunœ
sœpe lima kœvwi 'a dœ agbɔnœ, 'a
tetœ kœko ata gbarœ va ga la ngu.
19 Yé olo bisha manda nœ, aayi
kœmbœrœ akwa lœ egerœ agbanœ
dœ tœ endje, te ndje tœ kœko œrœ
kote egerœ agbanœ va e.
20 'A kpa sœ lima kœwu ɔlɔ too an-
gerepe nene, manda olo ndjoro, yugu
sœ kœna kolœ dœ agbɔ, yé gbetshelœ
nœ soro kpa gugu lima lœ kumu 'a
nene.
21 Azu á endje lœ lima lœnœ zɨzɨ
œrœ nene manda olo ndjoro, yé Polo
afo ugurutœ endje á pa adœke: «'E
wu, anga mœ, œdœ 'e kœdji lima o'o
mœ, á 'a sœpe lœ Krete, gbarœ œdœ
œrœ kote egerœ agba œ ndɨ má nene.
22 Kashe ngɔngɔ asœ, mœ sœ kœpa
fœ 'e adœke 'e ru lɔsu 'e, uzu bale
ugurutœ 'e œ tshu nene, kolœ egerœ
agba dá ndɨ.
23 Ndjaba nœ mœ á mœ mbœrœ
akwa fœ she vwa anga andjelu fœ
mœ dœ abutshɔnœ asœ.
24 Tshe pa fœ mœ adœke: “Polo,
awa zaza ɓœ nene, œ li adœke ɓœ
pa ngbanga utshu egerœ gbozu yeka.
Ndjaba œ she azu para lœ egerœ ag-
banœ asœ mbœrœ ɔtshɔ lɔsu nœ ye
ga ndœ zœ.”
25 'E ru lɔsu 'e alaya, gbambanœ
nene, mœ za lɔsu mœ ga tœ Ndjaba
yé œrœ œ mbœrœtœ ye liaka œneke
á andjelu pandœ nœ fœ mœ asœmœ.
26 Kashe egerœ agbanœ œ zatœ ye
tɔ ama ɔshɔ tœ ama anga tshiki bale.»

Egerœ agba li ungu

27 Manda pɔsɔ bisha, egerœ yu-
gunœ vwi 'a lima na tœnœ œrrr ga
la egerœ ungu á ɨ'ɨrɨnœ kœdœ Adriy-
atike. Kœndo dœ ɔgbɔ butshɔ, azu
akwa tshelœ egerœ agba gbe adœke
'a ndo dœ ama ɔshɔ ye.
28 Endje du uwu ga tœ badja, á vwi
ga la ngu ndœ kœwusœ dili ungunœ.
Endje wu adœke ungunœ li metere
zazu bale dœ ndjokpa dœ amanœ
mindu dœ bisha. Yé endje gitœ endje
ga utshunœ, œ kpa vwi uwunœ, á wu
adœke œ sœ dœ metere zazu bisha
dœ amanœ mindu dœ votɔ.
29 Endje sœ lima dœ awa adœke
egerœ agbanœ zazatœ ye tɔ badja
nene. Mbœrœ tœnœ ataa, endje du
longo vana ga tœ budunœ, á ko va ga
la ngu, yé á sœ lima kœkate dœ lɔsu
endje ga lafo adœke osho kɔrɔ.

30 Bata aayi akwa yi lima ndœ
kœkpa tœnœ, endje gi lima aya agba
kœshe dœ azu ga la ngu yé œ fara
adœke œne jerœ ga lœ nœ á kœdu
longonœ ga utshu egerœ agbanœ.
31 Polo kœpa fœ gbozu nœ aturugu
dœ pe aturugu adœke: «Œdœ azu asœ
kœsœsœpe lœ egerœ agbanœ asœ
nene, e'e, 'e sœpe dœ soro nene.»
32 Yeka á aturugu na, á wa tshelœ
uwu tœ aya agbanœ, yé á ka tœnœ tɨ
á te ga la ngu.

33 Kœkate adœke osho kɔrɔ, Polo
kœkɨ ga tœ azu para adœke endje zɨ
œrœ. Tshe pa fœ endje adœke: «'E
wu, œ mbœrœ kpesheke pɔsɔ bisha á
'e sœ kœgugu dœ awa yugu yé á zɨzɨ
anga œrœ bale nene asœke.
34 Mœ sœ kœkɨ ga tœ 'e adœke 'e
zɨ œrœ, gbambanœ nene, œ li adœke
'e mbœrœ ataa yekane á kœshe. Uzu
bale ugurutœ 'e œ tshu nene.»
35 Manda kœpa ataa, Polo za mapa,
á gi mershe fœ Ndjaba tœ ala endje
para, á tetœ kœzɨ tœnœ.
36 Yeka á endje gbɔ gbɔgbɔ á tetœ
kœzɨ œnœ endje rœgonœ.
37 A'a para lœ egerœ agbanœ 'a sœ
lima azu kama bisha dœ zazu votɔ
dœ ndjokpa dœ amanœ mindu dœ
bale.

38 Manda kœzɨrœ, uvu azu para su,
yé endje tetœ kœko ble va ga la ngu
mbœrœ egerœ agbanœ kœlɨlɨ nene.
39 Manda kœkɔrɔ osho, aayi
kœmbœrœ akwa lœ egerœ agba wu
adœke œne ndo dœ ɔshɔ ye. Kashe
endje wuwu lima sœ ogo mangunœ
nene, ɓata á endje wu osho á ungu li
ga lœ mindu, endje gbe kœpara awa
kœza agba ga tœ ama ɔshɔ ɓa zœ.
40 Endje wa uwu tœ longonœ á
katœ nœ tɨ ga la egerœ ungunœ,
endje vwara kayi œ jerœ ga la ngu.
Manda nœ, endje du lœba siriki ga ut-
shunœ adœke yugu kœmbœrœ tœnœ
á kœvwi egerœ agbanœ ga utshunœ
yé œ tetœ kœna gutœnœ ga tœ ama
ɔshɔ.
41 Kashe egerœ agbanœ shi pa
mindu á sœ uguru gbɔgbɔ ungu
bisha. Tshatshu egerœ agbanœ li
lima ga lœ mindu, œ sœsœ lima
kœturutœ ye nene, yé gbɔgbɔ loko
kavwa lima budunœ ye.
42 Aturugu kœwu adœke egerœ
agba sœ kœndɨ tœnœ, á gbe kœwo
aayi kánga mbœrœ endje kœdɔ ungu
yeka á kœkpa nene.
43 Kashe gbozu nœ aturugu yindœ
kœshe lima Polo, yé á pakata aturu-
gunœ, yé á pa fœ azu neke á endje
wusœ ungu adœke endje i ga la nœ, œ
dɔ zutœnœ ga pa ɔshɔ.
44 Anga endje zu dœ maɓaya too dœ
agba ndɨndɨ egerœ agbanœ. Mara á
azu para zu lima ungu dœ ɔtshɔ nœ
dœ mœ.

28

Polo ɓa lœ tshiki Malte

1 Manda kœshe 'a, 'a dji adœke ɨ'ɨrɨ
tshikinœ asœ kœdœ Malte.
2 Ayengɔ ogonœ mbœrœ ɔtshɔrœ
fœ 'a. Endje ngbɔ egerœ owo, á e 'a
para ga ɨndɨrɨnœ, mbœrœ yavuru sœ
kœni tœnœ yé ɨzɨ sœ waa.
3 Polo rɔ lima agba yawo á za vwi
ga ta wo, anga yakoro wuta mbœrœ
katsha owonœ, á de kane ye á tɔpe
tœnœ.
4 Kœwu adœke yakoronœ de kane
Polo, ayengɔ ogonœ pa lœ tœ endje
adœke: «Adjapu, yakoshe asœ kœdœ
ayi kœwo azu, tshe tshɔ lœnœ la
ngu, kashe ayi kœwa ngbanga tsha-
lafo yiyindœ nœ adœke tshe sœ dœ
soro nene.»
5 Yé Polo vwi tshelœ kane ye, yako-
ronœ te ga ta wo, kashe katsha yako-
ronœ mbœmbœrœ she nene.
6 Anga azunœ sœ lima kœkate
kœwu mara á katsha yakoronœ œ
mbœrœ she too ndje tshe gbɔ kukuku
œ tshu, kashe endje ka œrrr anga
œrœ bale mbœmbœrœ nene. Endje
kœfa tshelœ o'o ama endje á kœpa
adœke: «Yakoshe asœ kœdœ anga
ndjaba.»
7 Egerœ uzu bale ndo dœ osho á
sœ ɨndɨrɨnœ á ɨ'ɨrɨ ye kœdœ Publiyuse,
sœ lima dœ osho kœsœ ndo dœ tshik-
inœ asœmœ kpœtœmœ. Tshe za osho
kœsœ fœ 'a dœ ɔtshɔ lɔsu yé 'a lo
kpœtœmœ olo votɔ.
8 Aba Publiyuse sœ lima dœ koɓa
biwa œdœ pe awa. Polo na kœwu
she, á e Ndjaba tœ ayi koɓanœ, á to
kane ye ga pa ye ngbewo á koɓa nœ
ye kœka ye.
9 Manda nœ, anga azu tshikinœ á
endje sœ lima dœ koɓa, na ga ndœ
Polo ndœ kœgbɔ kœshe yé tshe she
endje ye.
10 Endje lɨsœ 'a lima waa, ɔlɔ á 'a
jerœ ga la ngu ndœ kœro tœnœ, endje
to œrœ kɔ á 'a sœ lima dœ ogonœ fœ
'a.

Kœto lœ tshiki Malte kœro ga lœ Roma

11 'A mbœrœ yapu votɔ lœ Malte,
manda nœ 'a ɔ ga lœ egerœ agba, á
sœpe lima lœ tshiki lœ ɨzɨ á sœ ɓa zœ.
Tœnœ kœdœ lima egerœ agba tshelœ
Alekezandri á ɨ'ɨrɨ ye kœdœ: «Ameya
ndjaba.»
12 'A na œrrr yé œ wuta ɓa lakpɨ
Sirakuse, yé 'a mbœrœ kpœtœ olo
votɔ.
13 Kœto kpœtœmœ, 'a afo kpœtœ,
'a za tshandɨrɨ mangunœ œ ro œrrr
gbuu ga lœ Rejio. Osho kɔrɔ pa nœ,
yugu to dja ga mangba 'a yé á tagala
'a manda olo bisha á 'a wuta ga lœ
Puzole.

14 Ɓa zœ, 'a gbɔ anga ayindœ Yisu,
á endje kɨ ga tœ 'a adœke 'a mbœrœ
dœ œne pɔsɔ bale, yeka manda nœ á
'a kœli ga lœ Roma.
15 Aaya lœ Yisu ɓa lœ Roma dji ndœ
'a, á na para tshatshu 'a, á kate 'a ɓa
lœ zando Apiuse œdœ osho á endje e
«anda agene». Lɔkɔ á Polo wu endje,
tshe gbɔ gbɔgbɔ, yé œ za mershe fœ
Ndjaba.

Polo ɓa lœ Roma

16 Kœyi kumu 'a ga lœ Roma, endje
za awa fœ Polo ndœ kœgbɔ anda nœ
ye kœlo tœnœ dœ pe turugu á tshe sœ
kœza ala ye tœ ye.
17 Manda olo votɔ, Polo kœvwa
osho fœ agbozu tshapa Ayuda ndœ
kœngbɔtœ endje ga tœ nœ. Ɔlɔ á
endje ngbɔtœ endje ga tœnœ, Polo
kœpa fœ endje adœke: «Alaya, mœ
mbœmbœrœ ekperœ ga tœ azu ogo
nœ azœ nene, too ga tœ o'o á aata
azœ katœ nœ tɨ fœ azœ nene, yeka
á Ayuda nœ Yerusaleme tɔ meza pa
mœ fœ azu nœ Roma asœ.
18 Endje yu osho œ yindœ kœkatœ
mœ; gbambanœ nene, endje gbɔgbɔ
ekperœ bale á mœ mbœrœ yeka á
endje kœwa o'o ndœ kœwo mœ nene.
19 Kashe Ayuda vwaratœ endje
ye, mœ sœsœ lima dœ anga œrœ
kœmbœrœ tœnœ nene, á mœ yɔndœ
nœ adœke gbozugo Roma kœwa
ngbanga nœ mœ. Kashe mœ sœsœ
dœ gbetshelœ kœndɨ ogo nœ azœ
nene.
20 Mbœrœ tœnœ ataa á mœ vwa
osho ndœ 'e adœke a pa 'o mbœrœ
tœnœ kane. Adja upu adœke endje i
kane mœ mbœrœ uzu á azu Israyele
sœ kœza lɔsu endje ga tœ ye.»
21 Endje gi fœ she adœke: «'A gbɔgbɔ
anga mbeti á to lœ Yuda mbœrœ o'o
nœ zœ nene, yé lœ ugurutœ alaya á
endje na asœ, anga bale á tshe na dœ
ndœ trœrœ zœ too tshe pa ekpe o'o
mbœrœ ɓœ gugu nene.
22 Kashe 'a yindœ kœdji ɓœ
kœmɨndœ neke á ɓœ na dœ tœnœ
mbœrœ osho kɔ, azu sœ kœvwaratœ
endje tœ awa nœ zœ á ɓœ zatœ zœ
ndœ nœ.»
23 Endje kœdɨ mbulu dœ Polo, yé
lɔkɔnœ, endje kœna ndjoro ga lœ
bɨngɨ nœ ye. Kœto dœ amazɨ œrrr
kpii, Polo sœ kolœ kœyisœ 'o tœ upu
nœ Ogo gbozu nœ Ndjaba fœ endje
kœto tœ mbeti nœ Moyize dœ pe
œnœ aayi kœgbara o'o mbœrœ kœma
fœ endje adœke endje yindœ Yisu.
24 Anga endje sœ lima kœyindœ o'o
á tshe sœ kœpa tœnœ, kashe anga
endje vwaratœ endje kœyindœ nœ
ye.
25 Kœgu endje tœ awa, endje sœ
lima kœdjitœ endje lœ tœ endje nene;
á Polo kpa kœpa ga pa nœ fœ endje
adœke: «Tœnœ kœdœ adja o'o nœ
Ɔtshɔ Ishirɨ á ayi kœgbara o'o Isaya mɨ
lima ndœ nœ fœ aata 'e adœke:
26 "Na ga ndœ azu asœmœ yé œ pa fœ
endje adœke:
'e dji dœ ɔtshɔnœ kashe 'e wusœ
adanœ nene,
'e mesho dœ ɔtshɔnœ kashe 'e wu dœ
ɔtshɔnœ nene.
27 Gbambanœ nene, lɔsu azu asœ
gbɔɔgbɔ;
endje be utu endje dœ pe ala endje ye,
mbœrœ endje yiyindœ kœwu œrœ
nene,
yé œ yiyi ndje ndœ kœdji o'o nene,
endje yiyindœ kœfa lɔsu endje fœ mœ
doé Ndjaba nene.
Yé mœ she bala endje koto o?"»
28 Polo kœpa fœ endje adœke: «'E
wusœ nœ adœke, Ndjaba vwa kœshe
fœ anga angbɨ azu; endje, endje dji
bala zœ.»
[
29 Kœdji Polo ataa, Ayuda gitœ
endje yé œ tetœ kœshara o'o ugurutœ
endje dœ tœ endje.]
30 Polo mbœrœ lima ungu bisha
tshakudu anda dœ ngendja nœ ye dœ
tœ ye, yé tshe sœ kœpa o'o dœ azu kɔ
á endje sœ lima kœna ga ndœ ye.
31 Tshe sœ lima kœmɨndœ Ogo
gbozu nœ Ndjaba, kœyisœ o'o nœ
Gbozu Yisu Kristu dœ awa nene,
yé uzu bale kœpakata she gugu lima
nene.

Mbeti á Polo sú fœ azu Roma
Tshatshu o'o

Uzu á tshe sú mbetinœ asœke kœdœ Polo. Tshe sú fœ azu Ikrizia ɓa lœ ogo Roma kœpa fœ endje adœke œne sœ dœ ogo kœro ga ndœ endje mbœrœ kœyisœ Ɔtshɔ O'o yekane á kœro ga tœ Espane manda nœ. Tshe su mbetinœ ndœ kœza kœru lɔsu fœ ayindœ Yisu.

Djakata o'o á tshe su ala mbetinœ asœke kœdœ adœke: œdœ Ayuda œdœ angbɨ azu, endje para kɔkɔ kœdœ aayi kœmbœrœ ekperœ. Kashe œneke á sœ dœ ɔtshɔnœ kœdœ kœguma tshagurutœ endje dœ Ndjaba yé œrœ á guma tshaguru tœ azu dœ Ndjaba kœdœ kœyindœ ɨ'ɨrɨ Yisu.

Polo pa ndje o'o tœ upu nœ awa akwa œdœ pe Ɔtshɔ Ishirɨ lœ akwa nœ Kristu. Tshe pa ndje ndœ mara á Ayuda vwaratœ endje tœ Yisu, á Ndjaba kɔrɔ awa fœ angbɨ azu kœgbɔ kœshe. Tshe pa ndje o'o tœ mara kœsœ nœ uzu nœ Kristu dœ ayanœ œdœ pe azu nœ Lita.

Mbetinœ kurutshelœtœ ye atake:

- Ali o'o (1.1-17)
- Uzu li ga lœ ekperœ kashe tshe li kœwuta lœnœ dœ gbɔgbɔ nœ ye dœ tœ ye nene (1.18–3.20)
- Kœshe á Ndjaba guma fœ azu (3.21–4.25)
- Tafo kœshe dœ awa nœ Yisu Kristu (5.1–8.38)
- Gbetshelœ nœ Ndjaba tœ upu nœ azu Israyele (9.1–11.36)
- Mara kœmbœrœtœ nœ azu nœ Kristu (12.1–15.13)
- Ndɔngɔlɔ o'o (15.14–16.27)

Abala

1 Œmœ Polo, ayi akwa nœ Yisu Kristu mœ sœ kœsu mbetinœ asœke fœ 'e. Ndjaba e mœ mbœrœ kœdœ ayi avwa yé tshe ke mœ ndœ kœpandœ Ɔtshɔ O'o nœ ye.

2 Ɔtshɔ O'onœ á Tshe pa lima ndœ nœ lœ awa nœ aayi kœgbara o'o ala œyerœ Buku,

3 tœ upu nœ Gbolo nœ ye, á endje zu she ɓata uzu lœ uwu aata Davidi.

4 Á lœ awa nœ Ɔtshɔ Ishirɨ, Ndjaba she lima she lœ akuzu. Tshe yi lima sœ nœ adœke, tshe kœdœ gbolo nœ œne á tshe sœ dœ gbɔgbɔ waa.

5 Dœ awa nœ ye œdœ mbœrœ mokɔ nœ ye dá Ndjaba ma ɔtshɔ lɔsu nœ ye ga ndœ mœ yeka á e mœ adœke mœ te ayi avwa nœ ye, dœ́ mœ gbara fœ angbɨ azu kɔ adœke endje sœ dœ kœyindœrœ ga ndœ Yisu Kristu, yé œ dji o'o ama ye.

6 E'e ndje, 'e lœ ugurutœ azunœ asœmœ mbœrœ á Yisu Kristu e ndje 'e.

7 Ga ndœ 'e dœ́ azu Roma kɔ, Ndjaba yindœ 'e yé tshe e 'e adœke 'e wuta ayerœ azu. Kaka adœke Aba azœ dœ Ndjaba œdœ Gbozu nœ azœ dœ Yisu Kristu ma ɔtshɔ lɔsu nœ endje fœ 'e, yé œ za kœsœ gee fœ 'e.

Polo yindœ kœna kœwu ayindœ Kristu tshelœ Roma

8 Utshunœ kɔ, mœ donga Ndjaba nœ mœ lœ awa nœ Yisu Kristu mbœrœ 'e para kɔkɔ. Gbambanœ nene, tshapashɔ djigi sœ kœpa o'o tœ upu nœ kœyindœrœ nœ 'e.

9 Mœ kœsœ tœ kœyisœ Ɔtshɔ O'o nœ Gbolo nœ Ndjaba, mœ sœ kœmbœrœ akwa nœ Ndjaba dœ lɔsu mœ bale. Yé tshe wusœ nœ adœke mœ sœ tœ kœpa adja o'o, adœke mœ sœ kœgbe dœ e'e lœ avwala nœ mœ.

10 Ɔlɔ dœ ɔlɔ, mœ sœ kœkɨ fœ Ndjaba adœke œdœ tshe kœyindœ nœ, tshe kɔrɔ awa fœ mœ dœ́ mœ wuta ga ndœ 'e.

11 Gbambanœ nene, mœ sœ adja dœ ogo kœwutœ mœ dœ 'e yeka á gbɔgbɔ kœmbœrœ akwa nœ Ɔtshɔ Ishirɨ kœmatœ ye lœ 'e adœke kœyindœrœ nœ 'e kœgerœ.

12 Adja mœ yindœ kœna kœwutœ mœ dœ 'e mbœrœ a ngbɔɓa gbetshelœ nœ azœ lœ kœyindœrœ á a sœ dœ tœnœ á kœza gbɔgbɔ fœ azœ kɔ.

13 Aaya mœ, 'e wusœ nœ adœke mœ gbe tœ kœna ga ndœ 'e awa ndjoro kashe œrrr ngɔngɔ asœke, awa kɔkɔrɔ fœ mœ nene. Mœ yi lima ndœ nœ adœke ndœla akwa nœ mœ

wuta ngbɨ ugurutœ 'e ɓata á wuta ndje ngbɨ ugurutœ anga angbɨ azu á endje wuwusœ Yisu nene.
14 Mœ sœ dœ kuɗa nœ azu kɔ: azu á ala endje kɔrɔ* œdœ endjeneke á ala endje kɔkɔrɔ nene, azu á endje sœ dœ kœwusœrœ dœ endjeneke á endje gugu dœ kœwusœrœ nene;
15 kuɗanœ asœmœ kœdœ kœna kœyisœ Ɔtshɔ O'o fœ endje. Atamœ, mœ yi ndje ndœ kœna ɓa lœ Roma mbœrœ kœyisœ Ɔtshɔ O'onœ asœmœ fœ 'e.

Ɔtshɔ O'o kœdœ gbɔgbɔ nœ Ndjaba

16 Mœ sœsœ dœ tshula mbœrœ kœyisœ Ɔtshɔ O'o nene. Tœnœ kœdœ gbɔgbɔ nœ Ndjaba mbœrœ kœshe uzu kɔ á tshe sœ dœ kœyindœrœ: Ayuda utshunœ œdœ ndje angbɨ azu manda nœ.
17 Gbambanœ nene, Ɔtshɔ O'onœ asœ dá yisœ kœsœ ndjii nœ Ndjaba á uzu œ wuta ga tœ nœ lœ awa nœ kœyindœrœ. Mbœrœ endje sú ɓala Buku adœke: «Uzu neke á tshe wuta ndjii lœ awa nœ kœyindœrœ, tshe gbɔ soro.»

Azu para kɔkɔ mbœrœ ekperœ

18 Ndjaba ma lima ókó nœ ye kœto ɓa lafo ga tœ ekperœ œdœ ga tœ azu kɔ á endje sœ kœmbœrœ œrœ á sœsœ ndjii nene. Gbambanœ nene, ekperœnœ asœmœ sœ kœmbœrœ adœke endje za œrœ ku ala awa adja o'o.
19 Andaa, œneke á œ li adœke a wusœ nœ ɓa ndœ Ndjaba sœ ngbɨ mbœrœ azu kɔ. Ndjaba dœ tœ ye dá ma ngbɨ fœ endje.
20 Pe tœ ali kœmbœrœ tshapashɔ, œrœ á Ndjaba mbœrœ sœ kœma gbɔgbɔ nœ ye waa dœ waa œdœ ndje mara ye dœ tœ ye. Ataa, ɓata azu wuwusœ nœ nene adœke tshe kœdœ Ndjaba, endje gbɔ o'o ye.
21 Endje wusœ Ndjaba kashe endje sœsœ kœdonga she ɓata Ndjaba nene, œ sœsœ ndje kœgi mershe fœ she nene. Andaa gbetshelœ nœ endje ndɨ yé kœwusœrœ nœ endje sœ kolœ ubu osho.
22 Endje sœ kœpa adœke œne kœdœ azu nœ kœwusœtœ, andaa endje kœdœ aayi ɨndɨ.
23 Tœ œsœ kœdonga Ndjaba á tshe tshutshu nene, endje tetœ kœdonga œrœ á endje mbœrœ dœ kane azu á tshutshu, ɓata ayanu, agea too ayakoro.
24 Mbœrœ tœnœ ataa dá Ndjaba katœ endje tɨ kœmbœrœ œneke á endje gbe dœ tœnœ, á endje lœ kœdjatœ endje lœ ngbɨndɨrœ yeka á sœ kœgbɔ tshula.
25 Endje ka ɓalima tœ Ndjaba tɨ œ yi kolœ ndœ wala, endje sœ kolœ kœdonga œrœ á Ndjaba mbœrœ. Kashe Ndjaba á tshe mbœrœ lima œrœ kɔ, endje yiyindœ kœdonga she nene. Œshe kœdœ Ndjaba má œ li adœke azu donga she waa dœ waa. Ame.
26 Ádánœ á Ndjaba katœ endje tɨ adœke endje za awa œrœ á endje gbɔ tshula manda nœ dœmœ. Awo endje sœsœ kœlo dœ ayakoshe nene, kashe endje lo kolœ dœ ayashe anga endje.
27 Ayakoshe mbœrœ ndje awa bale. Endje katœ kœlo dœ ayashe, œ sœ dœ ogo anga endje dœ ayakoshe, á sœ kœlo dœ endje. Endje mbœrœ ugurutœ endje œrœ á gaga nene yé endje gbɔ œrœ tshangba djingili nœ endje.
28 Ɓata á endje vwaratœ endje tœ kœwusœ Ndjaba, Ndjaba katœ endje tɨ adœke endje sœpe lœ ɨndɨ kœwusœrœ nœ endje. Ataa, endje sœ kœmbœrœ œrœ á li adœke endje mbœrœ nene.
29 Endje su dœ tshelœ aka œrœ á sœsœ ndjii nene, dœ ekperœ, dœ egerœ lɔsu, kœmbœrœ anga endje dœ ɔgbɔ œrœ, endje sú dœ uku, dœ kœwo azu, dœ œbœrœ, afara, œdœ pe ndje kœpa wala,
30 kœpatœ osho, ayingba Ndjaba, kœgu osho, egerœ kumu œdœ pe kœzatœ endje. Endje sœ kœpara dœ awa kɔ ndœ kœmbœrœ ekperœ, yé endje lilɨsœ aayi kœzu endje nene.

* **1:14** Agreke kœdœ lima azu á ala endje kɔrɔ dœ lɔndɔ nœ Polo

31 Endje gugu dœ kœwusœrœ nene,
endje mbœmbœrœ œrœ liaka ndœma
endje nene, endje sœ dœ ɔgbɔ lɔsu yé
endje wuwu ndje oyo azu nene.
32 Endje wusœ nœ dœ ɔtshɔnœ
adœke Ndjaba pa liya adœke: azu
á endje mbœrœ mara œrœ ataa li
dœ kuzu. Kashe endje lœ kolœ
kœmbœrœ œrœ atake, yé œ sœ ndje
dœ yanga azu á endje lœ kœmbœrœ
mara ekperœ œrœ asœmœ.

2

Ndjaba œ wa ngbanga pa azu kɔ

1 Endje wu oyo zœ nene, œɓœ, œdœ
ɓœ kœdœ œɗe, á sœ kœwa ngbanga
pa anga zœ. Gbambanœ nene, ɓœ
kœsœ kœwa ngbanga pa uzu, ɓœ sœ
ndje kœwa o'o ga tœ zœ dœ tœ zœ
mbœrœ ɓœ sœ ndje awa bale œɓœ á
ɓœ sœ kœwa ngbanga.
2 Andaa a wusœ nœ adœke kœwa
ngbanga nœ Ndjaba sœ kœmbœrœtœ
ye lœ adja o'o mbœrœ azu á endje sœ
kœmbœrœ mara œrœ ataa.
3 Yé œɓœ á ɓœ sœ kœpa adœke azu
sœ kœmbœrœ ekperœ, andaa œɓœ
ndje ɓœ sœ tœ kœmbœrœ awa bale,
ɓœ gbe adœke Ndjaba œ wa ngbanga
pa zœ nœ zœ nene a?
4 Ɓœ sœ kœwu egerœ ayo nœ Nd-
jaba, dœ ɔtshɔ lɔsu ndje dœ ugu lɔsu
nœ ye ga ndœ zœ gbambanœ a? Ɓœ
wuwusœ nœ nene adœke ayo nœ Nd-
jaba sœ kœmbœrœ adœke ɓœ fa lɔsu
zœ a?
5 Kashe mbœrœ ɔgbɔ lɔsu nœ zœ,
dœ gbɔkumu nœ zœ, ɓœ sœ kœpara
adœke Ndjaba za egerœ djofele fœ ɓœ
dœ lɔkɔ á tshe ma ókó á ma kœwa
ngbanga nœ ye á sœ ndjii.
6 Gbambanœ nene, Ndjaba œ to fœ
uzu dœ uzu kœli dœ œneke á tshe
mbœrœ.
7 Ndjaba œ za soro á ka nene fœ
azu neke á endje sœ kœmbœrœ ɔtshɔ
akwa, á sœ dœ kœru lɔsu, á sœ kœpara
awa kœgbɔ mokɔ, kœlisœtœ œdœ pe
ɔkɔ á tshu nene.
8 Kashe azu á endje vwaratœ endje
tœ adja o'o á tshapu kœza awa œrœ
á sœ ndjii, ókó œdœ kœyiangbarœ nœ
Ndjaba œ te ga pa endje.
9 Azu kɔ á endje sœ kœmbœrœ
ekperœ, œ wu kanga œdœ egerœ
oyo: œdœ Ayuda œdœ ndje angbi
Azu.
10 Kashe uzu kɔ á tshe kœsœ
kœmbœrœ ɔtshɔrœ, Ndjaba œ za
mokɔ, kœlisœtœ œdœ kœsœ gee fœ
she; Yuda utshunœ œdœ angbi uzu
manda nœ.
11 Gbambanœ nene, Ndjaba wuwu
tshatshu uzu nene.
12 Azu á endje wuwusœ awa akwa
nene, œdœ endje kœtshu, awa akwa
gugu dœ ádá bale pa endje nene.
Kashe endjeneke kɔ á endje wusœ
awa akwa, œdœ endje kœmbœrœ
ekperœ, Ndjaba œ wa ngbanga pa
endje liaka awa akwa.
13 Gbambanœ nene, azu á endje
dji awa akwa kolœ ndœ kœdji tœnœ,
endje sœsœ ndjii tœ ala Ndjaba nene.
Kashe endjeneke á endje mbœrœtœ
endje lindœ awa akwa, endje dá lœ
ndjii tœ ala Ndjaba.
14 Lɔkɔ á angbi azu á endje
wuwusœ awa akwa nene kœsœ
kœmbœrœtœ endje lindœ nœ, œ sœ
kœma ɓata œ sœ lœ endje andaa
endje gugu dœ tœnœ nene.
15 Atamœ, œ sœ kœma ɓata endje
sú awa akwanœ ga tœ lɔsu endje.
Œdœ endje kœmbœrœ ɔtshɔrœ, œdœ
endje kœmbœrœ ndje ekperœ; gbet-
shelœ nœ endje sœ kœyisœ nœ fœ
endje kɔ œdœ ndje œneke á sœ tœ lɔsu
endje á sœ kœwa ngbanga too kœpa
o'o tshapa endje.
16 Kɔkɔ asœke œ wuta bala ngbi
dœ lɔkɔ á Ndjaba œ wa ngbanga pa
kœmbœrœtœ lœ ubunœ nœ azu lœ
awa nœ Yisu Kristu. Asœ kœdœ Ɔtshɔ
O'onœ á mœ sœ tœ kœpandœ nœ.

Sharapu nœ azu Israyele

17 Kashe œɓœ á ɓœ dœ Yuda, á ɓœ
ka ga pa awa akwa á sœ tœ kœdu
okoro zœ mbœrœ Ndjaba nœ zœ,
18 œɓœ á ɓœ wusœ gbetshelœ nœ
ye, œɓœ á awa akwa nœ ye yisœ œrœ
fœ ɓœ adœke ɓœ wusœ kœke œrœ á
sœ dœ ɔtshɔnœ,
19 œɓœ á ɓœ gbe adœke ɓœ
kœdœ ayi kœgbota aayibula, ingbisho
mbœrœ azu á endje sœ lœ ubu osho,

20 œɓœ, ɓœ gbe adœke ɓœ kœdœ
ayi kœmbœrœ ala fœ azu á endje
wuwusœ œrœ nene œdœ amba azu.
Ɓata á ɓœ wusœ awa akwa á dœ́ ada
kœwusœrœ œdœ adja o'o.
21 Œɓœ á ɓœ kœdœ ayi kœyisœrœ
fœ azu, mbœrœ gaɗe á ɓœ sœsœ
kœyisœ œrœ fœ ɓœ dœ tœ zœ nene
a? Ɓœ sœ kœyisœ œrœ adœke: Zɨzɨ
angba nene, yé mbœrœ gaɗe á ɓœ sœ
kœzɨ angba a?
22 Ɓœ sœ kœpakata kœlo dœ awo
azu, mbœrœ gaɗe á ɓœ lo dœ awo
azu a? Ɓœ sœ kœtshene andjaba, yé
mbœrœ gaɗe á ɓœ kpa zɨ angba œrœ
tshelœ anda kœdonga dœ andjaba a?
23 Ɓœ sœ kœdu okoro zœ adœke
ɓœ wusœ awa akwa, kashe ɓœ
sœsœ kœlɨsœ ɨ'ɨrɨ Ndjaba nene dœ
kœmbœrœ œrœ á sœ kœndɨ awa
akwa.
24 Gbambanœ nene, endje sú ɓala
Buku nœ Ndjaba adœke: «Angbɨ azu œ
gu œsœ Ndjaba kolœ manda 'e.»

25 Ádá gaza sœ tœnœ œdœ ɓœ
kœsœ kœmbœrœtœ zœ lindœ awa
akwa. Ká ɓœ kœsœsœ kœmbœrœtœ
zœ lindœ awa akwa nene, ɓœ li ndje
dœ uzu á tshe wawa gaza nene.
26 Œdœ angbɨ uzu á tshe wawa gaza
nene kœsœ kœmbœrœtœ ye lindœ
awa akwa, endje wu ndje she ɓata
uzu á tshe wa gaza.
27 Uzu á tshe wawa gaza nene,
á tshe kœsœ kœmbœrœtœ ye lindœ
awa akwa, tshe wa ngbanga pa zœ;
œɓœ á ɓœ wa gaza, á sœ dœ awa
akwa kashe á sœsœ kœmbœrœtœ zœ
lindœ nœ nene.
28 Œ dœ́dœ́ œneke á a wu ɓa ushu dá
mbœrœ uzu tœ Yuda nene, œ dœ́dœ́
ndje sherœwa uku gaza nœ ɔkɔ dá
mbœrœ gaza nene.
29 Kashe adja Yuda kœdœ tsheneke
á tshe dœ Yuda ɓa tœ lɔsu ye. Adja
gaza kœdœ œnœ lɔsu uzu, œneke á to
lœ Ɨshirɨ kashe œ toto lœ mbeti nœ
awa akwa nene. Mara uzu ataa, kolœ
Ndjaba dá donga she kashe azu nene.

3

Uzu bale á tshe sœ ndjii gugu nene

1 Atamœ, Ayuda ropa angbɨ azu dœ
gaɗe? Ɔtshɔrœ nœ kœwa gaza kœdœ
gaɗe e?
2 Adjapu, ɔtshɔrœnœ sœ waa kashe
œneke á ropa nœ kɔ utshunœ kœdœ
adœke Ndjaba za lima o'o ama ye fœ
Ayuda.
3 Atamœ, œdœ anga Ayudanœ
kœvwaratœ endje tœ kœyindœ o'o
ama Ndjaba, œ mbœrœ adœke
Ndjaba kpa gbe dœ o'o ama ye á tshe
pa nene a?
4 Œ sœ atamœ nene. A wusœ
œneke: Ndjaba sœ kœpa adja o'o
kashe uzu tshapashɔ kœdœ ayi wala.
Ɓata endje sú ɓala Buku nœ Ndjaba
adœke:
«Œ li adœke azu para kɔkɔ wusœ nœ
adœke
ɓœ sœ ndjii lœ o'o ama zœ,
yé œdœ endje kœtɔ meza pa zœ
ɓœ te dœ ngbanga nene.»

5 Kashe œdœ kœmbœrœ œrœ nœ
azœ á sœsœ ndjii nene kœsœ kœma
adœke Ndjaba sœ ndjii, atamœ a pa
koto o? Mœ sœ kœyutœ mœ ɓata
uzu kɔ œ yutœ ye: «Ndjaba sœsœ
ndjii nene yeka á za djofele fœ azœ
asœmœ a?» Mœ sœ kœpa o'o asœ ɓata
azu.
6 Bale nene! Gbambanœ nene,
œdœ Ndjaba kœsœsœ ndjii nene, ko-
too á tshe wa ngbanga pa tshapashɔ
a?
7 Kashe œ kœsœ adœke kœpa wala
nœ mœ ma adja o'o nœ Ndjaba ngbɨ
mbœrœ mokɔ nœ ye, ataa mbœrœ
gaɗe á tshe kpa wa ngbanga ga tœ
mœ ɓata uzu kœmbœrœ ekperœ a?
8 Yé mbœrœ gaɗe a tete má lima
tœ kœmbœrœ ekperœ œrrr yeka á
kœwuta ga tœ ɔtshɔrœ nene, ɓata
anga aayi wala lœ kœmɨndœ nœ fœ
azœ nene a? Azunœ alœmœ œ yo
dœ ngbanga nœ Ndjaba ɓata œ li dœ
endje.

Uzu bale sœsœ ndjii nene

9 Atamœ o'o gaɗe dá a kpa kœpa a?
Azœ dœ Ayuda, a ropa angbɨ azu dœ
gaɗe e? Bale nene. Mœ yisœ nœ ngbɨ
fœ 'e adœke, œdœ Ayuda œdœ angbɨ

azu ndje, endje kɔ kœdœ akanga nœ ekperœ.
10 Ɓata endje sú ɓala Buku nœ Ndjaba adœke:
«Uzu á tshe sœ ndjii gugu,
amba anga bale gugu nene.»
11 Uzu kœwusœ tshelœ kata o'o gugu,
uzu bale kœpara awa Ndjaba gugu nene.
12 Azu para kɔkɔ fa tshaangba endje fœ Ndjaba,
endje djingili awa.
Uzu kœmbœrœ ɔtshɔrœ gugu,
amba uzu bale nene.
13 Tshadɔngɔrɔ endje sœ ɓata udu á kɔrɔ.
Tima endje sœ tœ kœfara dœ azu,
kongwa ama endje sú dœ gɨrɨshi yakoro.
14 O'o kœdarandœ azu dá su pete dœ tshelœ ama endje
œdœ pe ushu o'o.
15 Endje sœ gbɔgbɔtœ endje ndœ kœwo azu.
16 Endje sœ kœndɨ azu œdœ kœmbœrœ œrœ kanga fœ endje.
17 Endje wuwusœ awa nœ kœsœ gee nene.
18 Endje sœ kœlɨsœ Ndjaba nene.
19 Andaa a wusœ nœ adœke, o'o á awa akwa pa, œ sœ kœpa tœnœ fœ azu á endje sœ tshakudu awa akwa adœke azu vu ama endje yé tshapashɔ djigi wu adœke œne gbɔ o'o utshu Ndjaba.
20 Ádánœ á ɓa utshu Ndjaba, uzu bale sœsœ ndjii lœ awa nœ akwa nene. Gbambanœ nene, awa akwa sœ kolœ tœ kœma fœ azu adœke endje mbœrœ ekperœ.

Mara á Ndjaba œ she dœ azu

21 Ngɔngɔ asœke, Ndjaba yisœ mara á tshe mbœrœ adœke azu wuta ndjii fœ azœ yé œ dœ́dœ́ lœ awa nœ kœna manda awa akwa nene. Kashe awa akwa œdœ aayi kœgbara o'o dá sœ kœpa o'o tœ upu nœ.
22 Ndjaba mbœrœ adœke azu kɔ á endje sœ dœ kœyindœrœ ga ndœ Yisu Kristu wuta ndjii. Tshe mbœrœ atamœ mbœrœ azu kɔkɔ sœ awa bale.
23 Azu para kɔkɔ mbœrœ ekperœ yé endje lili kœli ga lœ mokɔ nœ Ndjaba nene.
24 Kashe Ndjaba yisœ ɔtshɔ lɔsu nœ ye fœ endje á mbœrœ adœke endje wuta ndjii gbambanœ. Tshe mbœrœ adœke lœ awa nœ Yisu Kristu endje she lœ ekperœ ye.
25 Ndjaba vwa Yisu Kristu adœke tshe tshu yeka á indji ye kœdjutɔ ekperœ nœ azu, lœ awa nœ kœyindœrœ mbœrœ kœma œrœ á sœ ndjii. Ndjaba mbœrœ ataa tœ kœma adœke ekperœ á azu mbœrœ lima œne kpa gbe dœ tœnœ nene.
26 Mbœrœ Ndjaba lœ ugu lɔsu nœ ye, yindœ kœma fœ azu adœke œne kœdœ ayi kœmbœrœ œrœ á sœ ndjii. Tshe sœ kœma kœsœ ndjii nœ ye ngɔngɔ asœ adœke azu á endje sœ dœ kœyindœrœ ga ndœ Yisu wuta Ndjii tœ ala œne.
27 Atamœ, adja œɗe dá li kœdu okoro ye a? Uzu bale nene. Mbœrœ gaɗe? Akwa nœ awa akwa a? Bale nene, kashe kolœ dœ ɨ'ɨrɨ kœyindœrœ.
28 Azu wuwuta ndjii mbœrœ kœmbœrœtœ endje liaka akwa nœ awa akwa nene, kashe kolœ mbœrœ kœsœ dœ kœyindœrœ.
29 A gbe kane. Ndjaba kœdœ kolœ Ndjaba nœ Ayuda a? Tshe dœ́dœ́ Ndjaba nœ angbɨ azu nene a? Tshe kœdœ ndje Ndjaba nœ angbɨ azu.
30 Gbambanœ nene, Ndjaba sœ tshebale á sœ kœmbœrœ adœke Ayuda œdœ pe angbɨ azu wuta ndjii lœ awa nœ kœyindœrœ.
31 Yé ɓata a sœ dœ kœyindœrœ, œ li adœke a wu awa akwa gbambanœ a? Œ sœsœ atamœ nene. Kashe a za awa akwa ga tœ adja œsœ awa akwa.

4

Kœyindœrœ nœ Abrayamo

1 O'o gaɗe dá a kpa pa tœ ata azœ dœ Abrayamo ɓata uzu a? Œrœ gaɗe dá tshe gbɔ a?
2 Œdœ tshe kœwuta lima ndjii utshu Ndjaba mbœrœ akwa, tshe li kœdu okoro ye. Kashe tshe lili lima kœdu okoro ye utshu Ndjaba nene.

3 Gbambanœ nene, endje sú ala
Buku nœ Ndjaba adœke: «Abrayamo
sœ lima dœ kœyindœrœ ga ndœ Nd-
jaba, yé mbœrœ kœyindœrœ nœ ye,
Ndjaba wu she tœ ala ye ndjii.»
4 Ayi akwa gbɔ ngendja tshangba
akwa á tshe mbœrœ, gbozu nœ ye œ
ko ngendja fœ she gbambanœ nene.
Tshe ko fœ she mbœrœ akwa á tshe
mbœrœ.
5 Kashe œdœ uzu kœsœsœ
kœmbœrœ akwa nene, á kœsœ dœ
kœyindœrœ ga ndœ Ndjaba á tshe sœ
kœmbœrœ adœke ekpe azu wuta ndjii
tœ ala œne, Ndjaba œ wu she ndjii tœ
ala ye mbœrœ kœyindœrœ nœ ye.
6 Mbœrœ tœnœ dá Davidi sœ
kœdonga kœlɨsœtœ nœ uzu á Ndjaba
wu she ndjii tœ ala ye kashe œ dœ́dœ́
lœ kumu akwa nœ ye nene. Endje su
ala Buku nœ Ndjaba adœke:

7 «Yanga nœ azu á Ndjaba djerœndœ
ekperœ nœ endje yé á gi pa
endje ye.

8 Yanga nœ uzu á Gbozu gbegbe dœ
ekperœ nœ ye nene.»

9 Yanganœ asœmœ sœ kolœ
mbœrœ Ayuda a? Bale nene. Yan-
ganœ sœ ndje mbœrœ angbɨ azu,
gbambanœ nene a sœ kœpa adœke:
«Ndjaba wu lima Abrayamo ndjii tœ
ala ye mbœrœ tshe sœ lima dœ
kœyindœrœ ga ndœ ye.»
10 Kashe lɔkɔ gaɗe dá œrœnœ asœke
wuta lima a? Œ sœ lima utshunœ
adœke Abrayamo wa gaza too manda
kœwa gaza? Œ sœsœ lima manda
kœwa gaza nene kashe utshu kœwa
gaza.
11 Gazanœ yi lima sœ nœ adœke
tshe gbɔ ambárá, yé œ wuta ndjii
tœ ala Ndjaba lœ kumu kœyindœrœ
nœ ye. Mbœrœ œtœnœ ataa,
Abrayamo wuta aba azu á endje sœ
dœ kœyindœrœ, á endje wawa gaza
nene á Ndjaba sœ ndje kœwu endje
ɓata ndjii tœ ala ye.
12 Œshe kœdœ ndje aba aayi kœwa
gaza, œ yindœ kœpa adœke, kolœ
endjeneke á endje za lɔsu endje ga
pa kœ wa gaza, kashe ndje end-
jeneke á endje sœ kœna tœ awa
nœ kœyindœrœ nœ aba azœ dœ
Abrayamo utshu adœke tshe wa gaza.

Azu œ gbɔ œrœ á Ndjaba pa tœnœ manda kœyindœrœ

13 Ndjaba pa lima fœ Abrayamo
dœ aatanœ adœke endje gbɔ tsha-
pashɔnœ asœke djigi ɓata œrœ nœ
endje. Tshe papa lima o'o asœ
fœ Abrayamo mbœrœ á tshe sœ
lima kœmbœrœtœ ye liaka awa
akwa nene, kashe mbœrœ á tshe
sœ lima ndjii tœ ala ye lœ awa nœ
kœyindœrœ.
14 Œdœ Ndjaba kœsœ má kœto œrœ
á tshe pa lima tœnœ kolœ fœ azu á
endje lœ kœmbœrœtœ endje lindœ
awa akwa, atamœ ádá kœyindœrœ
gugu nene, yé ádá œrœnœ á tshe pa
tœnœ gugu ndje nene.
15 Gbambanœ nene, awa akwa sœ
kœmbœrœ adœke ókó nœ Ndjaba te
ga pa azu. Kashe osho á awa akwa
gugu tœnœ nene, awa kœvwaratœ azu
tœ awa akwa gugu bale nene.
16 Ataa, azu œ gbɔ œrœ á Nd-
jaba pa tœnœ mbœrœ kœyindœrœ
adœke œ dœ kœtorœ á tshe to
gbambanœ, á ádánœ sœ zœ mbœrœ
aata Abrayamo para. Œ dœ́dœ́
kolœ mbœrœ endjeneke á endje
sœ kœna manda awa akwa nene,
kashe ndje mbœrœ azu á endje
sœ dœ kœyindœrœ ɓata Abrayamo.
Abrayamo kœdœ aba azœ para kɔkɔ.
17 Ɓata á endje sú ala Buku adœke:
«Mœ za ɓœ kœsœ tœ ata ukpulu azu
ogo.» Tshe kœdœ ata azœ ɓa utshu
Ndjaba á tshe sœ dœ kœyindœrœ ga
ndœ ye, tsheneke á tshe sœ kœshe azu
lœ kuzu yé á sœ kœmbœrœ adœke
œneke á gugu nene sœ zœ.
18 Abrayamo sœ lima dœ
kœyindœrœ dœ pe kœza lɔsu ye ga
pa Ndjaba. Andaa, gbetshelœ kɔ ka
lima ye yeka á tshe kpa wuta lima ata
ukpulu azu ogonœ, liaka o'o á endje
sú adœke: aata zœ œ ngba atake.
19 Abrayamo ndo lima dœ ngbugu
ga pa œrœ nœ́ kama bale (100), kashe
tshe mɔmɔ lima lœ kœyindœrœ nœ ye
nene. Tshe wu lima sœ nœ adœke

œne mɔ, yé awo œne dœ Sara kœdœ lima ayi mara.
20 Tshe sœsœ lima dœ sharapu tœ œrœ á Ndjaba pa lima tœnœ fœ she nene. Kashe kœyindœrœ nœ ye ga ndœ Ndjaba za lima gbɔgbɔ fœ she yé tshe donga lima Ndjaba.
21 Tshe wu lima sœ nœ adœke œneke á ndjaba pa tœnœ, tshe sœ dœ gbɔgbɔ nœ kœmbœrœ tœnœ.
22 Ádánœ á Ndjaba wu lima she ndjii tœ ala ye dœmœ.
23 Andaa, o'o á endje sú ala Buku nœ Ndjaba adœke: «Ndjaba wu Abrayamo Ndjii tœ ala ye», endje súsú kolœ mbœrœ œshe dœ kutɨ ye nene,
24 kashe endje sú ndje mbœrœ azœ á Ndjaba sœ kœwu ndje azœ ɓata azu á endje sœ ndjii mbœrœ kœyindœrœ nœ azœ ga ndœ tsheneke á tshe she Gbozu nœ azœ dœ Yisu lœ akuzu.
25 Œshe á endje wo she mbœrœ ekperœ nœ azœ, á Ndjaba she she lœ akuzu adœke tshe mbœrœ a wuta ndjii.

5

Ndjaba guma tshagurutœ ye dœ azu

1 Ɓata á Ndjaba wu azœ ndjii mbœrœ kœyindœrœ, a sœ dœ kœsœ gee ugurutœ azœ dœ Ndjaba lœ awa nœ Gbozu nœ azœ dœ Yisu Kristu.
2 Yisu á a sœ dœ kœyindœrœ ga ndœ ye dá kɔrɔ awa adœke a wusœ ɔtshɔ lɔsunœ á Ndjaba sœ dœ tœnœ ga ndœ azœ. A sœ dœ yanga mbœrœ ɔtshɔ lɔsunœ asœmœ yekane á kœza lɔsu azœ ga tœ kœli ga lœ mokɔ nœ Ndjaba.
3 Ga pa nœ, ata lœ œrœ kanga nœ azœ gbaa, a sœ ndje dœ yanga mbœrœ a wusœ nœ adœke œrœ kanga œ za kœru lɔsu fœ azœ;
4 kœru lɔsu œ to gbɔgbɔ adœke a ropa ɔgbɔ œrœ á na ga ndœ azœ, kœropa ɔgbɔ œrœ á ro ga ndœ azœ œ mbœrœ adœke a ko lɔsu azœ ga tœ œrœ á Ndjaba pa lima tœnœ fœ azœ.
5 Yé tshangba kœko lɔsu azœ ga tœ Ndjaba œ sœ gbambanœ nene, mbœrœ á tshe yisœ kœyindœsho ga ndœ azœ lœ awa nœ Ɔtshɔ Ishirɨ á tshe za she fœ azœ.
6 Gbambanœ nene, ɔlɔ á a gugu lima damba dœ gbɔgbɔ nene, dœ lɔkɔ á Ndjaba guma, Kristu tshu lima lœ kumu aayi kœmbœrœ ekperœ.
7 Œ sœ tœ ɔgbɔnœ waa kœyindœ nœ adœke uzu á tshe sœ ndjii tshu. Anga uzu œ yi ete ndœ nœ adœke œne tshu mbœrœ ɔtshɔ uzu.
8 Kashe Ndjaba ma kœyindœsho nœ ye ga ndœ azœ. A dœ́ lima aayi kœmbœrœ ekperœ yé Kristu tshu mbœrœ azœ.
9 Yé ɓata ngɔngɔ asœ, ɓata indji ye mbœrœ adœke a wuta ndjii tœ ala Ndjaba, œ ma adja adœke tshe she bala azœ lœ awa nœ ye lœ ókó nœ Ndjaba.
10 Gbambanœ nene, a dœ́ lima utshunœ ayingba Ndjaba, kashe Ndjaba guma tshaguru tœ ye dœ azœ lœ awa nœ kuzu Gbolo nœ ye. Asœke ma adja adœke Ndjaba œ she bala azœ lœ awa soro nœ Gbolo nœ ye.
11 Ga pa nœ ngɔngɔ asœke, a sœ kœdu okoro azœ mbœrœ Gbozu nœ azœ dœ Yisu Kristu á lœ awa nœ ye dá Ndjaba guma tshagurutœ ye dœ azœ.

Adamo œdœ Yisu Kristu

12 Ekperœ li lima ga pa tshapashɔ mangba uzu bale, á tshe kœdœ Adamo. Yé ekperœnœ mbœrœ adœke azu tshu kuzu. Yé kuzu te ga pa azu kɔ mbœrœ azu kɔ mbœrœ ekperœ.
13 Ekperœ sœ lima pa tshapashɔ zœ utshunœ adœke Ndjaba za awa akwa. Kashe Ndjaba gbegbe lima dœ ekperœ nene mbœrœ awa akwa gugu lima nene.
14 Andaa, kœto tœ Adamo œrrr ga tœ Moyize, kuzu sœ lima tœ kœwo azu zœ. Yé azu á endje mbœmbœrœ lima ekperœ ɓata Adamo mbœrœ nene tshu ndje lima.

Adamo kœdœ lima ɨshirɨ uzu á sœ adœke tshe na manda nœ.
15 Kashe ɔtshɔ lɔsu á Ndjaba za fœ azœ ropa ekperœ á Adamo mbœrœ ye. Ekperœ nœ uzu bale za kuzu ga pa azu para kɔkɔ. Kashe ɔtshɔ lɔsu á Ndjaba to gbambanœ lœ awa nœ uzu

bale, Yisu Kristu na ga pa azu para kɔkɔ.
16 Ɔtshɔ lɔsu nœ Ndjaba lili dœ ekperœ á uzu bale mbœrœ nene. Gbambanœ nene, mbœrœ ekperœ nœ uzu bale, Ndjaba wa ɔgbɔ ngbanga ga pa azu para kɔkɔ. Kashe mbœrœ ekperœ ndjoro, ɔtshɔ lɔsu á ndjaba to gbambanœ mbœrœ adœke azu para kɔkɔ wuta lœ ngbanga.
17 Gbambanœ nene, mbœrœ uzu bale, lœ awa ekperœ nœ ye bale á kuzu na ga pa azu para kɔkɔ; awa bale lœ awa nœ Yisu Kristu bale, azu á ɔtshɔ lɔsu nœ Ndjaba œ tu ga pa endje œ sœ bala dœ soro yé endje œ wuta ndjii gbambanœ.
18 Ɓata ekperœ nœ Adamo bale gbota ngbanga ga pa azu para kɔkɔ, akwa nœ kœsœ ndjii nœ uzu bale mbœrœ adœke azu para kɔkɔ wuta ndjii tœ ala Ndjaba, yé œ sœ dœ soro.
19 Ɓata azu para kɔkɔ wuta aayi kœmbœrœ ekperœ lœ kumu uzu bale, awa bale ndje azu para kɔkɔ wuta ndjii mbœrœ uzu bale á tshe dji o'o ama Ndjaba.
20 Awa akwa wuta lima yé ekperœ wuta lima ndjoro, kashe tœ osho á ekperœ wuta ndjoro, ɔtshɔ lɔsu nœ Ndjaba kpa gerœ kœropa nœ.
21 Yé ɓata ekperœ sœ lima dœ gbɔgbɔ ndœ kœwo azu, awa bale ɔtshɔ lɔsu nœ Ndjaba sœ dœ gbɔgbɔ tœ kœshe azu adœke œ to azœ na tœnœ ndœ soro á ka nene lœ awa nœ Gbozu nœ azœ dœ Yisu Kristu.

6

Kuzu too soro lœ Yisu Kristu

1 Atamœ, a kpa pa koto o? A lœpe kolœ kœmbœrœ ekperœ yekane á Ndjaba kœma ɔtshɔ lɔsu waa ga ndœ azœ a?
2 Bale nene. Lœ kumu ekperœ, a sœ lima ɓata akuzu, yé kotoo yeka a kpa sœpe kœmbœrœ ekperœ a?
3 Yé a wusœ nœ adœke a gbɔ batisimu kœma adœke a ngbɔɓatœ azœ awa bale lœ kuzu nœ Yisu Kristu.
4 Batisimu nœ azœ má adœke, a tshu yé endje shi azœ awa bale dœ she, adœke ɓata gbɔgbɔ mokɔ nœ Aba dá she Kristu lœ akuzu, azœ ndje a wuta dœ tafo soro.
5 Gbambanœ nene, ɓata á a ngbɔɓatœ azœ bale, á kuzu nœ azœ li dœ œnœ ye, a ngboɓa bala ndje tœ azœ dœ she dœ Kristu lœ kœshe lœ akuzu nœ ye.
6 A wusœ nœ dœ ɔtshɔnœ adœke, Ndjaba wo ongboro uzu nœ azœ awa bale dœ Kristu pa Kurushi adœke ɔkɔ nœ ekperœ ndɨ yekane a kpa kœdœédœé akanga nœ ekperœ nene.
7 Gbambanœ nene, uzu kœtshu, tshe kpa dœédœé kanga nœ ekperœ nene.
8 Kashe œdœ a kœtshu awa bale dœ Kristu, a sœ dœ kœyindœrœ adœke a sœ ndje bala dœ soro awa bale dœ she.
9 Mbœrœ a wusœ nœ adœke Ndjaba she Kristu lœ akuzu, tshe kpa tshu bale nene yé kuzu kpa sœsœ dœ gbɔgbɔ pa ye nene.
10 Gbambanœ nene, tshe tshu lima awa bale ngbewo mbœrœ ekperœ œ ka, yé tshe kpa tshu nene. Ngɔngɔ asœke, tshe sœ dœ soro mbœrœ Ndjaba.
11 E'e ndje awa bale, 'e wutœ 'e adœke 'e tshu ndje tœ upu nœ ekperœ yé ngɔngɔ asœke 'e sœ dœ soro mbœrœ Ndjaba lœ awa nœ Yisu Kristu.
12 Kaka adœke ekperœ kpa sœsœ dœ gbɔgbɔ bale pa ɔkɔ 'e á tshu nene. Adja 'e kpa mbœmbœrœ ogo kœza awa ekpe gbetshelœ nœ ɔkɔ nene.
13 Adja 'e kpa koko œrœ kote 'e ga tœ akwa nœ ekperœ ɓata œrœ kœmbœrœ dœ ekperœ nene. Kashe 'e zatœ 'e fœ Ndjaba ɓata azu á endje to lœ kuzu á kwa ga lœ soro, 'e kotœ 'e djigi ga tœ akwa nœ ye ɓata œrœ mbœrœ akwa á sœ ndjii.
14 Gbambanœ nene, ekperœ kpa li tœ kœsœ tœ gbozu pa 'e nene mbœrœ 'e kpa sœsœ tshakudu awa akwa nene, kashe 'e sœ tshakudu ɔtshɔ lɔsu nœ Ndjaba.

A mbœrœ œrœ á sœ ndjii

15 Ataa, a kpa pa koto o? A mbœrœ ekperœ mbœrœ a sœsœ tshakudu

awa akwa nene, kashe a sœ tshakudu ɔtshɔ lɔsu a? Bale nene.
16 'E wusœ nœ dœ ɔtshɔnœ adœke œdœ 'e kœzatœ 'e tœ akanga nœ uzu bale ndœ kœdji she, 'e wuta akanga nœ uzunœ á 'e sœ kœdji she. Œdœ ekperœ, œ to uzu ga lœ kuzu; œdœ kœdji o'o, œ to uzu na tœnœ ga tœ awa nœ œrœ á sœ ndjii.
17 A gi mershe fœ Ndjaba mbœrœ lima utshunœ, 'e kœdœ akanga nœ ekperœ, kashe ngɔngɔ asœke 'e dji kœyisœrœ á endje yisœ nœ fœ 'e yé 'e yindœ nœ dœ lɔsu 'e bale.
18 'E kpa dœ́dœ́ akanga nœ ekperœ nene, kashe 'e wuta akanga nœ œrœ á sœ ndjii.
19 Mara kœpa o'o nœ mœ sœ mbœrœ kœza awa fœ 'e kœdji tshelœ kata o'o á mœ sœ kœpa tœnœ. Utshunœ lima, 'e zatœ 'e djigi ndœ kœmbœrœ œrœ tshula œdœ pe ekperœ á fa lima 'e tœ azu kœyiangba Ndjaba. Awa bale œ li adœke 'e zatœ 'e ngɔngɔ asœke ɓata akanga nœ kœmbœrœ œrœ á sœ ndjii á sœ kœmbœrœ adœke azu wuta yerœ.
20 Ɔlɔ á 'e dœ lima akanga nœ ekperœ, œrœ bale á tovworogbo 'e lima ndœ kœmbœrœ œrœ á sœ ndjii gugu nene.
21 Leyɔ gaɗe dá 'e ko lima lœnœ a? Kpœsheke tshula tshangbanœ zaza 'e nene a? Œrœ tshangba nœ kœdœ kuzu.
22 Kashe ngɔngɔ asœke 'e kpa dœ́dœ́ akanga nœ ekperœ nene, 'e wuta akanga nœ Ndjaba. Atamœ 'e zu leyɔ á sœ kœmbœrœ adœke 'e wuta yerœ, gbambanœ nene, œrœ tshangba nœ kœdœ soro á ka nene.
23 Gbambanœ nene, œrœ tshangba ekperœ kœdœ kuzu, kashe œrœ á Ndjaba œ to gbambanœ kœdœ soro á ka nene lœ awa nœ Gbozu nœ azœ dœ Yisu Kristu.

7

Awa akwa kpa gugu dœ gbɔgbɔ pa azu nœ Kristu nene.

1 Aaya, e'e á 'e wusœ awa akwa, 'e wusœ nœ adœke awa akwa sœ dœ gbɔgbɔ pa azœ dœ azu kolœ dœ ɔlɔ á a sœ dœ soro.
2 Ɓata tœ awo uzu, awa akwa pa adœke œdœ yakoshe kœtshutshu nene, yashenœ lili kœpara anga angbɨ yakoshe nene. Œ kœsœ adœke yakoshe tshu yeka á yashe totœ œ wuta tshakudu awa akwa asœmœ.
3 Œ kœsœ adœke yakoshe sœpe dœ soro á tshe katœ ye tɨ á kpa para anga angbɨ yakoshe, endje pa adœke tshe mbœrœ angba budu. Kashe akɔnœ kœtshu dá tshe wuta tshakudu awa akwanœ. Á tshe kœpara anga angbɨ yakoshe, endje pa adœke tshe mbœrœ angba dœ yakoshenœ asœmœ nene.
4 Aaya, œ sœ ndje awa bale mbœrœ 'e. Ɓata á Kristu tshu lima, 'e tshu awa bale dœ she yé awa akwa kpa sœsœ dœ gbɔgbɔ pa 'e nene. Ngɔngɔ asœke, 'e ngbɔɓatœ 'e dœ Kristu á Ndjaba shé she lœ akuzu asœmœ. Atamœ œ li adœke a zu leyɔ fœ Ndjaba.
5 Mbœrœ lɔkɔ á a sœpe lima lœ ɔkɔ, ekpe gbetshelœ lœ awa nœ awa akwa sœ lima kœmbœrœ akwa lœ undu azœ djigi adœke a zu leyɔ fœ kuzu.
6 Kashe ngɔngɔ asœke, a kpa dœ́dœ́ akanga nœ awa akwa nene, a wuta ɓata azu á endje tshu ɓalima tœ upu nœ awa akwa. Ataa, a kpa mbœmbœrœ akwa fœ Ndjaba dœ kœro manda ongboro mbeti nene, kashe a mbœrœ akwa fœ Ndjaba dœ tafo awa kwa nœ Ɨshiri.

Akwa nœ awa akwa.

7 Atamœ a kpa pa koto o? Awa akwa kœdœ ekperœ a? Œ sœ ataa bale nene. Kashe awa akwa dá yisœ ekperœ fœ mœ. Ataa, mœ wu má ndje lima œsœ egerœ lɔsu nene œdœ awa akwa kœpa fœ mœ nene adœke: «Sœsœ dœ egerœ lɔsu nene.»
8 Yé mbœrœ awa akwa, ekperœ za awa fœ mœ kœza lɔsu mœ ga tœ tshelœ aka egerœ lɔsu kɔ lœ awa nœ awa o'o. Gbambanœ nene, œdœ awa akwa kœgugu nene, ekperœ tshu ye.
9 Utshunœ lima adœke awa akwa wuta, mœ sœ lima dœ soro. Yé ɔlɔ á awa o'o na, ekperœ gbɔ soro,

10 yeka á e kuzu ga pa mœ. Ataa,
awa akwa á li má lima adœke œ za
soro fœ mœ, œ kpa e kuzu ga pa mœ.
11 Gbambanœ nene, ekperœ gbɔ
awa kœfara mœ lœ awa nœ awa o'o
yé, lœ awa nœ ye, œ za kuzu ga pa
mœ.
12 Atamœ, awa akwa sœ yerœ yé
awa o'o sœ yerœ, ndjii œdœ pe dœ
ɔtshɔnœ.
13 Ataa ɔtshɔrœ li kœwo uzu a? Œ
sœ ataa bale nene. Kashe ekperœ dá
wo mœ, œtœnœ dá matœ ye ngbɨɨ.
Tshe za œrœ á sœ dœ ɔtshɔnœ á
fa tœ kuzu. Œ yindœ kœpa adœke,
ekperœ sœ kœmatœ ye tœ egerœnœ
kœropanœ dœ tœ ye.

Uzu kœdœ kanga nœ ekperœ

14 A wusœ nœ adœke awa akwa
kœdœ ɨshirɨ kashe œmœ kœdœ uzu
nœ ɔkɔ, endje ka mœ ɓata kanga nœ
ekperœ.
15 Mœ wuwusœ ádá œrœ á mœ
sœ kœmbœrœ tœnœ nene. Œrœ á
mœ gbe kœmbœrœ tœnœ, mœ sœsœ
kœmbœrœ œtœnœ nene yé œneke
á mœ sœ kœyiangba nœ, mœ sœ
kœmbœrœ œtœnœ.
16 Andaa œdœ œneke á mœ yiyindœ
nœ nene, mœ kœsœ kœmbœrœ
œtœnœ, mœ sœ awa bale dœ awa
akwa yé mœ yindœ nœ adœke awa
akwa sœ dœ ɔtshɔnœ.
17 Œ dœ́dœ́ mœ dá sœ kœmbœrœ
ataa nene, kashe ekperœ á sœ lœ mœ.
18 Gbambanœ nene, mœ wusœ nœ
adœke lœ mœ – mœ yindœ kœpa
adœke lœ ɔkɔ mœ – ɔtshɔrœ sœsœ lœ
mœ nene: kœgbe kœmbœrœ ɔtshɔrœ
sœ zœ kashe kœza ga tœ akwa gugu
nene,
19 mbœrœ ɔtshɔrœ á mœ gbe dœ
tœnœ, mœ sœsœ kœmbœrœ tœnœ
nene, yé ekperœ á mœ gbegbe dœ
tœnœ nene, mœ sœ kœmbœrœ tœnœ.
20 Andaa, œdœ mœ kœsœ
kœmbœrœ œrœ á mœ gbegbe
dœ tœnœ nene, œ dœ́dœ́ mœ dá
sœ kœmbœrœ tœnœ nene, kashe
ekperœ á sœ lœ mœ.
21 Mœ sœ kœgbɔ awa akwa asœke:
œmœ á mœ sœ kœyindœ kœmbœrœ
ɔtshɔrœ, mœ sœ kolœ dœ gbɔgbɔ ndœ
kœmbœrœ ekperœ.
22 Gbambanœ nene, ɓa tœ lɔsu mœ,
mœ sœ dœ yanga awa akwa nœ Nd-
jaba,
23 kashe ɓa lœ undu mœ, mœ
sœ kœwu angbɨ awa akwa á sœ
kœnga koshe dœ awa akwa neke á
kœwusœrœ nœ mœ yindœ nœ yé œ i
mœ ɓata kanga nœ ekperœ á sœ lœ
mœ.
24 Œmœ kœdœ adja ayi oyo! Œɗe dá
vwara mœ lœ ɔkɔ á sœ kœvwi mœ ga
lœ kuzu asœke a?
25 A gi mershe fœ Ndjaba lœ awa
nœ Yisu Kristu, Gbozu nœ azœ!
Ataa, mœ sœ kanga nœ awa akwa
nœ Ndjaba lœ awa kœwusœrœ nœ
mœ, kashe ɓata uzu, mœ kœdœ
kanga nœ awa akwa nœ ekperœ.

8

Soro á to ɓa ndœ Ndjaba

1 Ataa, ngɔngɔ asœke Ndjaba kpa
wa ɔgbɔ ngbanga ga tœ azu á endje
ngbɔɓatœ endje dœ Yisu Kristu nene.
2 Gbambanœ nene, awa akwa nœ
Ɨshirɨ á za soro lœ Yisu Kristu, vwara
ɓœ lœ awa akwa nœ ekperœ œdœ pe
œnœ kuzu.
3 Awa akwa lili kœvwara uzu lœ
ekperœ nene, mbœrœ awa akwa
nœ ɔkɔ sœ kœmbœrœ adœke œ sœ
dœ gbɔgbɔ nene. Kashe Ndjaba dá
mbœrœ œtœnœ. Ndjaba vwa adja
Gbolo nœ ye kœna ga pa ɔshɔ ɓata
azœ dœ azu kœmbœrœ ekperœ, yé
tshe wo gbɔgbɔ nœ ekperœ lœ ɔkɔ.
4 Tshe mbœrœ adœke a wuta azu
nœ kœmbœrœ œrœ á sœ ndjii ɓata
œneke á awa akwa yindœ nœ. Gbam-
banœ nene, a kpa sœsœpe dœ ogo
kœmbœrœ œrœ nœ ɔkɔ nene kashe a
za awa á Ɔtshɔ Ɨshirɨ yisœ nœ fœ azœ.
5 Gbambanœ nene, azu á ɔkɔ kœdœ
gbozu ga pa endje, endje sœ kœpara
œrœ á ɔkɔ endje sœ dœ ogonœ. Kashe
endjeneke á Ɨshirɨ kœdœ Gbozu pa
endje, endje para œrœ á Ɨshirɨ yindœ
nœ.
6 Uzu á tshe sœ kœpara œrœ á ɔkɔ ye
sœ dœ ogonœ, sœ kœpara awa kuzu.
Kashe tsheneke á tshe sœ kœpara
œrœ á Ɨshirɨ yindœ nœ, za awa soro
œdœ pe awa kœsœ gee.

7 Gbambanœ nene, endjeneke á
endje sœ kœpara awa œrœ á ɔkɔ endje
sœ dœ ogonœ, kœdœ ayingba Nd-
jaba. Endje sœsœ kœmbœrœtœ endje
lindœ awa akwa nœ Ndjaba nene
yé endje sœsœ ndje dœ gbɔgbɔ kœro
manda nœ nene.
8 Azu neke á endje para œrœ á ɔkɔ
endje sœ dœ ogonœ, endje ga tœ ala
Ndjaba nene.
9 Kashe e'e, 'e kpa nana manda œrœ
á ɔkɔ sœ dœ ogonœ nene, kashe 'e
para awa Ɨshiri nœ Ndjaba mbœrœ á
tshe sœ lœ 'e. Uzu á Ɨshiri nœ Kristu
sœsœ lœ ye nene, tshe dœ́dœ́ uzu nœ
Kristu nene.
10 Œdœ Kristu kœsœ lœ 'e, ɔkɔ 'e
tshu tœ upu nœ ekperœ, kashe Ɨshiri
kœdœ soro 'e adœke 'e wuta ndjii tœ
ala Ndjaba.
11 Yé œdœ Ɨshiri nœ tsheneke á
tshe she Yisu lœ akuzu kœsœ lœ 'e,
tsheneke á tshe she Yisu lœ akuzu œ
za bala ndje soro fœ ɔkɔ 'e á tshu lœ
awa nœ Ɨshiri á tshe sœ lœ 'e.
12 Atamœ aaya, a sœ dœ kuɗa pa
azœ. Kashe œ dœ́dœ́ kuɗa nœ kœpara
awa ndœ kœna manda ogo nœ ɔkɔ
azœ nene.
13 Gbambanœ nene, œ kœsœ
adœke 'e na manda ogo nœ ɔkɔ 'e, 'e
tshu. Kashe œ kœsœ adœke 'e wo ogo
nœ ɔkɔ 'e dœ gbɔgbɔ nœ Ɨshiri, 'e she.
14 Mbœrœ azu neke á Ɨshiri nœ Nd-
jaba sœ kœyisœ awa fœ endje, kœdœ
agbolo nœ Ndjaba.
15 Yé Ɨshiri nœ á Ndjaba za she fœ
'e asœmœ, mbœmbœrœ adœke 'e dœ
akanga yé 'e sœ dœ awa nene; kashe
tshe mbœrœ adœke 'e te agbolo nœ
Ndjaba yé tshe za awa fœ azœ ndœ
kœ'e Ndjaba adœke: «Aba!»
16 Ɨshiri nœ Ndjaba sœ kœpa dœ tœ
ye lœ gbetshelœ nœ azœ adœke azœ
kœdœ agbolo nœ Ndjaba.
17 Yé ɓata agbolo nœ Ndjaba, a gbɔ
ndje œrœ manda Ndjaba. A gbɔ awa
bale dœ Kristu; gbambanœ nene, œ
kœsœ adœke a wu oyo awa bale dœ
Kristu, a sœ ndje bala dœ she awa
bale lœ mokɔ nœ ye.

Mokɔ á agbolo nœ Ndjaba œ wu

18 Mœ wusœ nœ adœke mokɔ nœ
Ndjaba á agbolo nœ ye œ wu bala
ropa oyonœ á a sœ kœwu tœnœ
ngɔngɔ asœke ye.
19 Œrœ kɔ á Ndjaba mbœrœ sœ
kœkate dœ lɔsu ga lafo adœke œne wu
ɔlɔnœ á tshe ma mokɔ nœ agbolo nœ
ye.
20 Gbambanœ nene, œrœnœ kɔ œ
yo ga tshakudu tshagbozu nœ gbɔgbɔ
á ádánœ gugu nene, œ sœsœ mbœrœ
á œrœnœ yindœ nœ nene kashe
mbœrœ á Ndjaba yindœ nœ ataa.
Kashe œrœnœ ko lɔsu endje ga tœ
Ndjaba.
21 Œ yindœ kœpa adœke œrœ á nd-
jaba mbœrœ sœ kœkate kœwuta ɔlɔ
bale tshakudu gbɔgbɔ kœndirœ á sœ
kœtepa œrœnœ tœ akanga, yé œ gbɔ
kœvwara osho œdœ mokɔ nœ agbolo
nœ ye.
22 A wusœ nœ adœke œrœ kɔ á Nd-
jaba mbœrœ sœ ngɔngɔ asœke kœwu
oyo mara á yashe œ wu dœ lɔkɔ kœzu
gbolo.
23 Œ dœ́dœ́ kolœ œrœ á Ndjaba
mbœrœ nene. Œ dœ ndje azœ á a
gbɔ Ɨshiri ɓata ali tshakala kœtorœ nœ
Ndjaba, a sœ ndje kœwu oyo tœ lɔsu
azœ kœkate adœke Ndjaba fa azœ tœ
agbolo nœ ye yé œ vwara azœ djigi.
24 Gbambanœ nene, a she lima
kolœ lœ awa nœ kœza lɔsu azœ ga
ndœ Ndjaba, Kashe a kœsœ kœwu
œrœ á a za lɔsu azœ ga pa nœ, œ
kpa dœ́dœ́ kœza lɔsu ga pa œrœ nene.
Uzu ɗe dá za lɔsu ye ga tœ œrœ á tshe
wu a?
25 Kashe œ kœsœ adœke a za lɔsu
azœ ga tœ œrœ á a wuwu damba
nene, œ li adœke a kate dœ kœru lɔsu.
26 Ga pa nœ dœmœ, Ɨshiri œ ti kane
azœ lœ kœmɔ nœ azœ mbœrœ a
wuwusœtœ azœ tœ kœza avwala fœ
Ndjaba ɓata á li nene. Kashe Ɨshiri
dœ tœ ye œ za avwala mbœrœ azœ
fœ Ndjaba dœ mara á uzu œ li kœza
œtœnœ nene.
27 Yé Ndjaba á tshe wusœ lɔsu azœ
dœ azu kɔ, tshe wusœ œneke á Ɨshiri
yindœ kœyu she tœnœ ye. Gbam-
banœ nene, Ɨshiri sœ kœza avwala
nœ ye mbœrœ ayerœ azu liaka gbet-
shelœ nœ Ndjaba.

28 A wusœ nœ adœke Ndjaba
mbœrœ adœke œrœ kɔ sœ dœ
ɔtshɔnœ mbœrœ azu á endje yindœ
ye, á tshe e endje liaka œneke á tshe
guma lima utshunœ.
29 Gbambanœ nene, Ndjaba ke
endje utshunœ, á wa adœke endje li
dœ ɨshirɨ Gbolo nœ ye á tshe kœdœ
eya nœ aaya ndjoro.
30 Azunœ á Ndjaba wa o'o mbœrœ
endje utshunœ asœmœ, tshe e ndje
endje; endjeneke á tshe e endje,
tshe mbœrœ adœke endje wuta ndjii
yé endjeneke á tshe mbœrœ adœke
endje wuta ndjii, tshe mbœrœ adœke
endje sœ lœ mokɔ nœ ye.

Kœyindœsho nœ Ndjaba

31 Ataa, a kpa pa koto o? Œdœ
Ndjaba kœsœ mbœrœ azœ, œɗe dá
yiangba azœ a?
32 Ndjaba vwavwara lima tœ ye tœ
kœza Gbolo nœ ye tshebale fœ azœ
nene, kashe tshe za lima she mbœrœ
azœ para kɔkɔ. Ɓata á tshe za Gbolo
nœ ye tshebale fœ azœ, œrœ gaɗe dá
tshe kpa duru azœ tœnœ a?
33 Œɗe dá tɔ meza pa azu á Ndjaba
ke endje a? Uzu bale nene. Gbam-
banœ nene, Ndjaba mbœrœ adœke
endje wuta ndjii.
34 Œɗe dá wa ɔgbɔ ngbanga pa
endje a? Uzu bale nene! Gbambanœ
nene, Yisu Kristu tshu œ she lœ kuzu
yé œ sœ ga tœ kuni Ndjaba; á sœ kœza
avwala tœ upu nœ azœ.
35 Œɗe dá li kœkurutshelœ azœ dœ
kœyindœsho nœ Kristu a? Œdœ œrœ
kanga, œdœ awa, œdœ kœwu œrœ
kanga, œdœ ogo, œdœ oyo œrœ tsha-
pashɔ, œdœ œrœ á yindœ kœndɨ soro
œdœ pe ugu kamba a? Œrœ bale
nene!
36 Gbambanœ nene, endje sú
adœke:
«Ɔlɔ dœ ɔlɔ endje para awa nœ kœwo
'a lœ kumu zœ;
endje wu 'a ɓata apata á endje na
kœwo endje.»
37 Kashe lœ œrœnœ kɔ asœke, a wuta
kœropa nœ kolœ dœ gbɔgbɔ nœ Nd-
jaba á tshe yi ndœ azœ.
38 Gbambanœ nene, mœ wu adja sœ
nœ adœke: œdœ kuzu œdœ ndje
soro, œdœ aandjelu œdœ ndje ekpe
ɨshirɨ, œdœ kpesheke œdœ ɓa mbat-
sha, œdœ gbɔgbɔ,
39 œdœ gbɔgbɔ ɓa lafo, œdœ ndje ɓa
budu ɔshɔ, œdœ anga œrœ á Nd-
jaba mbœrœ, œrœ bale nene œ li
kœkurutshelœ azœ dœ kœyindœsho
nœ Ndjaba, á matœ ye lœ Gbozu nœ
azœ dœ Yisu Kristu gugu nene.

9

Ndjaba ke azu Israyele

1 Œneke á mœ sœ kœpa fœ 'e kœdœ
adja o'o. Gbambanœ nene, mœ
kœdœ uzu nœ Kristu; mœ sœsœ kœpa
wala nene, gbetshelœ nœ mœ sœ
kœpa tœ upu nœ mœ lœ awa nœ Ɔtshɔ
Ɨshirɨ.
2 Lɔsu mœ su dœ egerœ oyo yé œ
sœ kœka mœ ɔlɔ dœ ɔlɔ.
3 Mœ sœ má kœyindœ nœ adœke
Ndjaba darandœ mœ yé œ kurut-
shelœ mœ dœ Kristu lœ kumu aaya
mœ dœ Ayuda á endje zu mœ dœ
endje lœ mara bale.
4 Endje kœdœ azu Israyele, á Nd-
jaba ke lima endje adœke endje dœ
agbolo nœ œne á yi lima sœ mokɔ nœ
ye fœ endje. Tshe guma lima ayo dœ
endje, œ za lima awa akwa nœ ye fœ
endje yé œ yi lima sœ mara á endje
li kœdonga dœ she fœ endje. Tshe pa
lima tœ œrœ fœ endje.
5 Endje kœdœ aata azœ. Kristu
wuta uzu yé endje zu she lœ mara
nœ endje. Tshe ropa œrœ kɔ. Œshe
kœdœ Ndjaba á endje donga she waa
dœ waa. Ame!
6 Andaa, o'o á Ndjaba katœ nœ lima
fœ endje sœsœ gbambanœ nene.
Kashe œ dœ́dœ́ azu Israyele para
kɔkɔ dá dœ azu Israyele nene.
7 Ugurutœ aata Abrayamo kɔ, anga
endje dœ́dœ́ agbolo nœ ye nene.
Mbœrœ tœnœ dá Ndjaba pa liya
adœke: «Agbolo á mœ pa tœ endje fœ
ɓœ, endje to lœ Izaka.»
8 Œ má adœke: œ dœ́dœ́ agbolo nœ
ɔkɔ dá dœ agbolo nœ Ndjaba nene.
Kashe kotœ agbolo á Abrayamo zu

lima endje liaka o'o á Ndjaba pa tœnœ dá dœ adja agbolo nœ ye.
9 Ndjaba ka lima tœ o'o fœ Abrayamo adœke: «Ngbugu manda nœ, mœ kwa bala tœ mœ ga ndœ zœ kolœ dœ olonœ asœke, yé awo zœ dœ Sara œ zu gbolo yakoshe.»
10 Œ dœédœé kolœ asœmœ nene, kashe Rebeka gbɔ ndje lima nguzu ameya á aba endje bale kœdœ ata azœ dœ Izaka.
11-12 Andaa, utshu kœzu endje, damba endje wuwu lima sœ tshelœ kata ekperœ dœ ɔtshɔrœ nene, Ndjaba pa lima fœ Rebeka adœke: «Ɔgbɔ gbolonœ œ dœ kanga nœ ɨngɨnœ.» Tshe pa lima atamœ mbœrœ kœma adœke œne ke liaka gbetshelœ nœ œne. Tshe para kolœ endjeneke á tshe e endje, tshe wuwu akwa nœ endje nene.
13 Endje su ɓala Buku nœ Ndjaba adœke: «Mœ yindœ Yakobo yé mœ yiangba Esawu.»
14 Ataa a kpa pa koto o? Ndjaba sœsœ ndjii nene a? Bale nene!
15 Ndjaba pa lima fœ Moyize adœke: «Mœ wu oyo uzu á mœ yindœ kœwu oyo ye, yé mœ má ɔtshɔ lɔsu ga tœ uzu á mœ yindœ kœma ɔtshɔ lɔsu ga tœ ye.»
16 Œ yindœ kœpa adœke ɔtshɔ lɔsu nœ Ndjaba sœsœ mbœrœ œneke á azu yindœ nœ too ndje mbœrœ gbɔgbɔ nœ azu nene, kashe œ sœ kolœ mbœrœ á tshe wu oyo uzu dœ tœ ye.
17 Endje su lima adœke Ndjaba pa fœ gbozugo Ezipito adœke: «Mœ za ɓœ tɔ ɓata gbozu mbœrœ kœma gbɔgbɔ nœ mœ á azu tshapashɔ djigi kœwu mokɔ nœ mœ.»
18 Œtœnœ ataa dá Ndjaba kœyindœ nœ yekane á tshe wu oyo uzu; yé tshe kœyi ndje ndœ nœ, tshe mbœrœ adœke uzu sœ dœ gbɔkumu.

Ókó œdœ lɔsu kœwu oyo nœ Ndjaba

19 Anganœ uzu œ yu mœ adœke: «Œ kœsœ ataa, œ mbœrœ kotoo á Ndjaba œ gbagbara azœ dœ azu a? Ka œɗe dá li kœvwaratœ ye tœ œrœ á tshe yindœ kœmbœrœ tœnœ a?»
20 Kashe ɓœ kœdœ œɗe yekane á vwaratœ zœ tœ upu nœ Ndjaba a? Œɗe dá wu ɓalima lɔsú kœyu uzu á tshe mbœrœ she adœke: «Mbœrœ gaɗe á ɓœ mbœrœ mœ atake a?»
21 Ayi kœmbœrœ lɔsú lili kœmbœrœ œneke á tshe yindœ nœ dœ óto nœ ye nene a? Tshe li kœa ótó: œ mbœrœ anganœ dœ ɔgbɔ lɔsú yé œ mbœrœ ndje anganœ dœ amba lɔsú. Œ sœsœ ataa nene a?
22 A wusœ nœ adœke Ndjaba yi lima ndœ kœma ókó nœ ye œdœ pe gbɔgbɔ nœ ye. Kashe tshe sœ lima dœ ugu lɔsu mbœrœ azu á li lima adœke endje gbɔ djofele, á endje li lima dœ kuzu.
23 Tshe mbœrœ ataa, mbœrœ kœyisœ egerœ mokɔ nœ ye ga ndœ azu á tshe wu oyo endje yé á ke endje lima utshunœ á guma endje kœli ga lœ mokɔ nœ ye.
24 Azœ kœdœ azunœ á tshe e endje asœmœ, azœ á tshe e azœ ko ugurutœ Ayuda nene kashe ugurutœ angbɨ azu ndje.
25 Tœnœ kœdœ o'o ama Ndjaba á Oze su lima adœke:
«Azu ogo á endje dœédœé azu nœ mœ nene,
mœ e endje bala azu nœ mœ;
yé angbɨ azu á mœ yiyi lima ndœ endje nene,
mœ yindœ endje waa.
26 Ba tœ osho á endje pa lima fœ endje adœke:
"'E dœédœé azu nœ mœ nene",
ɓa zœ asœmœ, endje e endje agbolo nœ Ndjaba nœ soro.»
27 Isaya gbara ndje lima atake tœ upu nœ azu Israyele:
«Œdœ azu Israyele kœngba ndje ɓata mindu tshatœ ama kota gbaa,
kolœ udu endje teasho dá she.
28 Gbambanœ nene, œneke á Ndjaba pa tœnœ,
tshe mbœrœ adœke œ mbœrœtœ endje djigi œdœ gbara pa ɔshɔ.»
29 Kolœ Isaya kpa pa ndje lima utshunœ adœke:
«Œdœ Gbozu nœ gbɔgbɔ kɔ kœkaka lima tœ anga aata azœ tɨ fœ azœ nene,

dá a wuta má ndje ɓata azu ongbo
Sodomo, a liili má ɓata azu
ongbo Gomora.»

Azu Israyele œdœ kœshe lœ awa nœ kœyindœrœ

30 Atamœ a kpa pa kotoo? A
pa adœke: azu neke á endje dœ́dœ́
Ayuda nene yé á papara awa adœke
œne wuta ndjii tœ ala Ndjaba nene,
Ndjaba mbœrœ adœke endje wuta
ndjii tœ ala œne mbœrœ kœyindœrœ.
31 Andaa, azu Israyele para lima
awa adœke œne wuta ndjii tœ ala Nd-
jaba lœ awa nœ kœmbœrœtœ endje
liaka awa akwa kashe endje wuwuta
lima ndjii nene.
32 Mbœrœ gaɗe e? Ádánœ kœdœ
adœke endje gbegbe lima kœsœ dœ
kœyindœrœ nene kashe endje za lima
lɔsu endje ga pa akwa nœ endje.
Endje za ada endje tɔ badja á sœ kœko
endje vesho.
33 Endje su ala Buku nœ Ndjaba
adœke:
«'E dji, mœ za badja tɔ ɓa lakpɨ Siyona,
œtœnœ kœdœ badja á azu œ ko
ada endje tɔ tœnœ á ko endje
vesho.
Kashe uzu á tshe kœsœ dœ
kœyindœrœ ga ndœ ye,
tshe gbɔ tshula nene.»

10

Ayuda dœ angbɨ azu sœ dœ Gbozu bale

1 Aaya, œrœ á mœ yindœ nœ
dœ lɔsu mœ bale, yé á sœ kœza
avwala nœ mœ fœ Ndjaba tœnœ
kœdœ adœke tshe she Ayuda.
2 Gbambanœ nene, mœ wusœ
nœ adœke endje sœ dœ egerœ ogo
kœmbœrœ akwa nœ Ndjaba kashe
endje wuwusœ awa kœmbœrœ tœnœ
dœ ɔtshɔnœ nene.
3 Endje wuwusœ mara á Ndjaba
mbœrœ adœke uzu wuta ndjii tœ ala
ye nene. Endje para kœwuta ndjii dœ
awa nœ endje dœ tœ endje. Mbœrœ
tœnœ atamœ, endje zazatœ endje fœ
Ndjaba yeka á tshe kœmbœrœ adœke
endje wuta ndjii nene.
4 Gbambanœ nene, Kristu mbœrœ
œneke kɔ á li má adœke awa akwa
mbœrœ yekane á endjeneke kɔ á
endje sœ dœ kœyindœrœ ga ndœ ye
kœwuta ndjii tœ ala Ndjaba.

Uzu kɔ á tshe sœ dœ kœyindœrœ ga ndœ Yisu, tshe she

5 'E dji o'o á Moyize sú tœ upu nœ
kœsœ ndjii á to lœ awa akwa: uzu
kœro manda awa akwa, œ sœ dœ
soro lœ awa nœ awa akwa.
6 Kashe tœ kœwuta ndjii dœ awa
nœ kœyindœrœ, tshe pa lima adœke:
«Yuyutœ zœ nene adœke: œɗe dá ɔ ga
lafo a?» Œ sœ ɓata kœza Yisu jerœ
tœnœ ga atɨ.
7 'E yuyu ndje tœ 'e nene adœke:
«Œɗe dá jerœ ga lœ ogo nœ akuzu a?»
Œ sœ ɓata 'e kpa yindœ kœmbœrœ
adœke Yisu kpa she lœ akuzu.
8 Kashe Moyize pa lima kotoo?
Tshe pa lima atake: «O'o ama Nd-
jaba sœ ndoo dœ ɓœ, œ sœ lœ ama
zœ; œ sœ ndje tœ lɔsu zœ.» O'onœ
asœmœ kœdœ o'o nœ kœyindœrœ á a
sœ kœmɨndœ nœ.
9 Œdœ ɓœ kœpa dœ ama zœ adœke
Yisu kœdœ Gbozu, á yindœ nœ dœ
lɔsu zœ adœke Ndjaba she she lœ
akuzu ye, ɓœ she bala ye.
10 Mbœrœ kœyindœ nœ dœ lɔsu zœ
dá Ndjaba œ mbœrœ adœke ɓœ sœ
ndjii, yé ɓœ kœpandœ nœ dœ ama zœ
dá Ndjaba œ she ɓœ.
11 Gbambanœ nene, endje sú ɓala
Bukunœ adœke:
«Uzu kɔ á tshe sœ dœ kœyindœrœ ga
ndœ Yisu,
tshe gbɔ tshula nene.»
12 Ádánœ á Ayuda dœ angbɨ azu sœsœ
kpi nene. Gbozu nœ endje kœdœ Yisu
Kristu á tshe to ɔtshɔrœ nœ ye fœ azu
para kɔkɔ á endje e ɨ'ɨrɨ ye.
13 Mbœrœ á endje sú ɓala Buku nœ
Ndjaba adœke:
«Uzu kɔ á tshe e ɨ'ɨrɨ Gbozu,
tshe she.»
14 Kashe endje e ɨ'ɨrɨ ye kotoo œdœ
endje kœsœ dœ kœyindœrœ ga
ndœ ye nene a? Yé endje sœ dœ
kœyindœrœ ga ndœ ye kotoo œdœ
endje kœdjidji damba o'o nœ ye nene

a? Endje dji o'o nœ ye kotoo œdœ a
kœmɨmɨndœ nœ nene a?
15 Endje mɨndœ o'onœ kotoo œdœ
endje kœvwavwa azu nene a? Endje su
ɓala Buku nœ Ndjaba adœke:
«Yanga waa kœwu azu á endje na
dœ Ɔtshɔ O'o fœ azu.»
16 Kashe azu para kɔkɔ dá yindœ Ɔtshɔ
O'onœ nene. Isaya pa lima tœ upunœ
adœke:
«Gbozu, œɗe dá yindœ o'onœ
á 'a sœ kœmɨndœ nœ a?»
17 Ataa, kœyindœrœ to lœ kœmɨndœ
o'o ama Ndjaba yé kœmɨndœ o'o ama
Ndjaba kœdœ kœmɨndœ Ɔtshɔ O'o nœ
Kristu.
18 Mœ sœ kœyu adœke: ataa azu
Israyele djidji lima o'onœ asœke nene
a? Adjapu, endje dji lima kɔ. Mbœrœ
Buku nœ Ndjaba pa adœke:
«Endje dji tshama endje na tœnœ pa
ɔshɔ djigi,
yé o'o ama endje œ na rotœnœ tœ
osho kɔ pa ɔshɔnœ asœke.»
19 Mœ sœ kpa kœyu adœke: Ataa azu
Israyele djidji lima dœ ɔtshɔnœ nene
a? Ndjaba pa lima ndœ nœ lœ ama
Moyize adœke:
«Mœ mbœrœ adœke 'e sœ dœ úkú ga
tœ azu á endje doédoé azu nœ
mœ nene.
Mœ mbœrœ adœke 'e sœ dœ ókó ga
tœ angbɨ
azu á endje gugu dœ kœwusœrœ
nene.»
20 Isaya kpa na œrrr kœpa adœke:
«Azu á endje sœsœ lima kœpara mœ
nene, gbɔ mœ,
mœ matœ mœ fœ azu neke á endje
sœsœ
lima kœyu mœ tœ œrœ nene.»
21 Yé mbœrœ azu Israyele, tshe pa
lima adœke:
«Ɔlɔ kɔ, mœ yi lima kane mœ mbœrœ
kœ'e endje
kashe endje djidji lima o'o ama mœ
nene.
Endje kœdœ aayi gbɔkumu œdœ ad-
jipudji.»

11

Ndjaba vwavwara lima tœ ye tœ azu Israyele nene.

1 Mœ sœ kœyutœ mœ adœke: Adja
Ndjaba vwaratœ ye tœ azu nœ ye
ye a? Bale nene! Gbambanœ nene,
œmœ ndje kœdœ uzu Israyele, ata
Abrayamo lœ mara nœ Abendjame.
2 Ndjaba vwavwaratœ ye tœ azu
nœ ye á tshe ke lima endje katshatsha
nene. 'E wuwusœ o'o á Eliya pa lima
ala Buku nœ Ndjaba ɔlɔ á tshe sœ
kœkɨ oyo tœ upu nœ azu Israyele fœ
Ndjaba nene a?
3 Tshe kɨ lima adœke: «Gbozu, endje
wo aayi kœgbara o'o nœ zœ, œ kavwa
wopa nœ zœ. Mœ sœpe dœ kutɨ mœ
tshebale yé endje kpa sœ kœpara awa
ndœ kœwo mœ.»
4 Kashe Ndjaba gi lima o'o gaɗe fœ
she a? Tshe gi lima fœ she adœke:
«Mœ gumasœ azu kutu mindu dœ
bisha á endje kukuku ga utshu nd-
jaba Bala nene.»
5 Awa bale ndje ngɔngɔ asœke, anga
udu azu á Ndjaba ke endje liaka ɔtshɔ
lɔsu nœ ye sœpe zœ.
6 Tshe keke lima endje mbœrœ
akwa nœ endje nene, kashe kolœ
mbœrœ ɔtshɔ lɔsu nœ ye. Ete nene,
ɔtshɔ lɔsu nœ Ndjaba kpa dœ ɔtshɔ
lɔsu nene.
7 Atamœ a kpa pa kotoo? Azu Is-
rayele gbɔgbɔ œrœ á endje sœ lima
kœpara tœnœ nene, kolœ endjeneke á
Ndjaba ke endje dá gbɔ. Anga endje
wuta lima dœ gbɔkumu,
8 ɓata á endje sú ala Bukunœ
adœke: «Ndjaba mbœrœ adœke
kœwusœrœ nœ endje papara awa
kœwusœ ádá o'o nene. Tshe pakata
ala endje kœwu œrœ œdœ utu endje
kœdji o'o œrrr ngɔngɔ asœke.»
9 Davidi pa ndje adœke:
«Kaka kœzɨrœ nœ endje fa úkú œdœ
gbanda,
œ kɔrɔ awa kœyo endje doé endje gbɔ
œneke á li dœ endje,
10 Kaka adœke endje kpa wuwu œrœ
nene œrrr ala endje bu,
mbœrœ adja adœke ovoro endje lu ga
tœnœ.»
11 Mœ kpa sœ kœyutœ mœ adœke:
«Lɔkɔ á Ayuda ko lima ada endje
tɔsho, endje yo lima waa ye a?» Bale

nene. Kashe ekperœ nœ endje kɔrɔ awa fœ angbɨ azu adœke endje gbɔ kœshe, á kœvwa Ayuda kœmbœrœ úkú.
12 Andaa, œdœ ekperœ nœ Ayuda kœza kœgbɔrœ fœ tshapashɔ, á kœyo endje kœza kœgbɔrœ fœ angbɨ azu, ataa ɔtshɔrœ kpa ropa nœ ɔlɔ á endje kpa kwatœ endje kɔ ga pa awa kœshe.

Angbɨ azu œ she

13 Mœ sœ kœpa fœ e'e dœ́ azu á 'e dœ́dœ́ Ayuda nene: œmœ kœdœ ayi avwa á Ndjaba ke mœ mbœrœ angbɨ azu yé mbœrœ tœnœ ataa, mœ sœ dœ yanga mbœrœ akwa á mœ mbœrœ asœke waa.
14 Mœ gbe kœmbœrœ ataa adœke aaya mœ wuta dœ úkú yeka anga endje kœshe.
15 Gbambanœ nene, ɔlɔ á Ndjaba vwara lima tœ ye tœ Ayuda, tshe guma lima tshaguru tœ ye dœ tshapashɔ. Atamœ ɔlɔ á tshe kpa kœguma tshagurutœ ye dœ endje, œ sœ ɓata uzu to lœ kuzu á kwa ga lœ soro nene a?
16 Œdœ uzu kœza ali kumu œrœ kɨndɨ nœ ye fœ Ndjaba, udu œrœnœ kɔ kœdœ œnœ Ndjaba. Œdœ uzu kœza ndje eshe ɔyɔ fœ Ndjaba, ganeanœ ndje kœdœ œnœ ye.
17 Azu Israyele sœ ɓata ɔyɔ olive á Ndjaba de anga ganeanœ tœnœ yé tœ œsœ ganeanœ asœmœ, tshe za ɓœ tɔrɔ ga zœ œɓœ dœ́ angbɨ uzu ɓata ganea olive tshelœ gusu. Ɓœ sœ ndje kœgbɔ kœzɨrœ á sœ kœto lœ eshe ɔyɔ olive á sœ kœɔ tœnœ.
18 Ádánœ á lili adœke ɓœ sœ dœ egerœ kumu nene utshu ganea á endje de. Kotoo á ɓœ tɨ kanga zœ a? Œ dœ́dœ́ ɓœ dá sœ kœza eshe ɔyɔ nene kashe eshe ɔyɔ dá sœ kœza ɓœ.
19 Anganœ ɓœ sœ kœpa ndje adœke: «Endje de lima ganea ɔyɔ asœke yeka á mœ kœgbɔ osho kœsœ tœnœ.»
20 Adjapu. Endje de ganeanœ asœmœ mbœrœ á endje gugu lima dœ kœyindœrœ nene yeka á ɓœ gbɔ osho tshangbanœ mbœrœ kœyindœrœ. Kashe dudu okoro zœ nene, yé ala zœ gbɔ kane.
21 Gbambanœ nene, œdœ Ndjaba kœde Ayuda á endje kœdœ adja ganea ɔyɔ, ala zœ gbɔ anganœ tshe de ndje ɓœ awa bale.
22 'E wu mara á Ndjaba sœ kœma ɔtshɔ lɔsu nœ ye œdœ kœza djofele nœ ye kane: tshe za djofele fœ azu á endje yo yé œ má ɔtshɔ lɔsu ga ndœ zœ. Mbœrœ adœke œndœ zœ dɨ lœ ɔtshɔ lɔsunœ asœmœ ete nene, endje de ndje ɓœ ye.
23 Kashe lɔkɔ á Ayuda kpa kœfatshalɔsu endje, endje kwa ga tœ osho á endje sœ lima tœnœ utshunœ. Gbambanœ nene, Ndjaba sœ dœ gbɔgbɔ kœgi endje ga tœ ɔyɔ ga manda œsœ endje.
24 Œɓœ dœ́ angbɨ uzu, ɓœ kœdœ ganea tshelœ gusu á ndjaba de ɓœ á za ɓœ tɔrɔ ga tœ ɔyɔ á ɓœ sœsœ lima tœnœ nene. Kashe Ayuda, endje kœdœ adja ganea ɔyɔ olivenœ, Ndjaba li kpa kœgi endje ga manda endje tɔrɔ ga tœ ɔyɔ á endje sœ lima tœnœ.

Ndjaba œ she Ayuda

25 Aaya, mœ yindœ nœ adœke, 'e wusœ o'o nœ Ndjaba á zatœ ye yiwa tœnœ asœke, á 'e kœzazatœ 'e nene adœke 'e kœdœ aayi kœwusœtœ. O'onœ asœke dœke: anga tshakala azu Israyele œ wuta kœdji tshelœ kata o'o asœ nene œrrr adœke angbɨ azu djigi wuta ga tœ kœshe.
26 Yé manda nœ dá Azu Israyele kɔ œ she ɓata á endje sú ala Buku nœ Ndjaba adœke:
«Ayi kœvwara azu œ to ɓa lakpɨ Siyona,
tshe gi ekperœ tœ aata Yakobo.
27 'E wu ayo á mœ mbœrœ bala dœ endje,
lɔkɔ á mœ ɨ ekperœ nœ endje.»
28 Ayuda vwara lima tœ endje tœ Ɔtshɔ O'o yé œ wuta lima ayingba Ndjaba yekane á kɔrɔ awa fœ 'e. Kashe Ndjaba sœ kœyindœ endje waa dœ waa mbœrœ á tshe ke lima aata endje.
29 Gbambanœ nene, Ndjaba kœza œrœ fœ uzu tshe kpa za tshakane ye nene. Tshe kœ'e uzu, tshe kpa fatshelœ ama ye nene.

30 Utshunœ lima 'e sœsœ kœdji Ndjaba nene yé ngɔngɔ asœke Ndjaba wu oyo 'e mbœrœ Ayuda vwaratœ endje tœ kœdji she.
31 Awa bale ngɔngɔ asœke endje vwaratœ endje tœ kœdji o'o adœke Ndjaba kœwu oyo 'e, á manda nœ yekane á tshe kœwu ndje oyo endje.
32 Gbambanœ nene Ndjaba mbœrœ lima adœke azu para kɔkɔ vwara lima tœ endje tœ kœdji o'o ama œne. Tshe mbœrœ lima atamœ adœke œne ma lɔsu kœwu oyo endje para kɔkɔ.
33 Adja Ndjaba gerœ waa. Œsœ kœwusœtœ nœ ye dœ pe kœwusœrœ nœ ye gerœ ndje waa. Uzu bale á tshe wusœ ada kœwa o'o nœ ye gugu, uzu bale á tshe wu ndje sœ œrœ á tshe yindœ kœmbœrœ tœnœ gugu nene.
34 Buku nœ Ndjaba pa adœke: «Œɗe dá wusœ gbetshelœ nœ Ndjaba?
Œɗe dá li tœ kœmɨ upu fœ she a?
35 Œɗe dá to œrœ tœ alinœ fœ she,
yekane á tshe kœgi tshangbanœ fœ she a?»
36 Gbambanœ nene, œrœ kɔ to ɓa ndœ ye, œrœ kɔ sœ dœ soro lœ awa nœ ye yé œrœ kɔ sœ mbœrœ she. Kaka mokɔ nœ Ndjaba sœ waa dœ waa. Ame!

12

Tafo soro lœ Yisu Kristu

1 Aaya, ɓata á Ndjaba má ɔtshɔ lɔsu nœ ye fœ azœ, mœ yindœ nœ adœke 'e zatœ 'e fœ she ɓata tokóró nœ soro, á endje gi ga ɨndɨrɨnœ yé á sœ kœza yanga fœ she. Asœke kœdœ adja mara kœdonga Ndjaba á li dœ 'e kœdonga dœ she.
2 'E mbœmbœrœtœ 'e ɓata azu tshapashɔnœ asœke nene kashe 'e za awa fœ Ndjaba kœto tafo kœwusœrœ fœ 'e yeka á 'e kœwusœ œneke á Ndjaba yindœ nœ, œneke á sœ dœ ɔtshɔnœ, œneke á za yanga fœ she, œneke á li.
3 Yé mbœrœ ɔtshɔ lɔsu nœ Ndjaba ga ndœ mœ, mœ sœ kœpa fœ 'e adœke 'e zazatœ 'e ga lafo kœro mara á 'e sœ dœ tœnœ nene. Kashe 'e sœ dœ gbetshelœ neke á li, adœke uzu dœ uzu wutœ ye liaka kœyindœrœ á Ndjaba to fœ she.
4 Gbambanœ nene, undu azœ sœ bale kashe œrœ kotenœ ngba waa. Akwa á œrœ kote undu azœ bale dœ bale œ mbœrœ sœsœ awa bale nene.
5 Awa bale a ngba waa, kashe a wuta undu uzu bale lœ kœngbɔtœ azœ bale dœ Kristu yé uzu dœ uzu kœdœ œrœ kote undunœ.
6 Uzu dœ uzu sœ dœ gbɔgbɔ kœmbœrœ dœ akwa kpikpi dœ mara á Ndjaba to fœ she lœ ɔtshɔ lɔsu nœ ye. Œ kœsœ adœke Ndjaba to gbɔgbɔ nœ kœgbara dœ o'o fœ uzu, œ li adœke tshe gbara lindœ kœyindœrœ.
7 Uzu á tshe kœsœ dœ gbɔgbɔ nœ kœtɨ kane anganœ, kaka adœke tshe tɨ kane anganœ. Yé uzu á tshe kœsœ dœ gbɔgbɔ nœ kœyisœ œrœ, kaka tshe yisœ œrœ.
8 Uzu á tshe kœsœ dœ gbɔgbɔ nœ kœto gbɔgbɔ fœ anganœ, kaka tshe to gbɔgbɔ fœ anganœ. Uzu á tshe kœsœ dœ gbɔgbɔ nœ kœto œrœ, kaka tshe to dœ lɔsu ye bale. Uzu á tshe kœsœ tœ gbozu tshapa anganœ, kaka tshe zatœ ye djigi ndœ nœ. Uzu a tshe kœsœ dœ gbɔgbɔ ndœ kœwu oyo azu, kaka tshe mbœrœ dœ yanga.

9 Œ li adœke 'e yindœ anga 'e dœ adja kœyindœsho. 'E kpa awa ekperœ yé œ zatœ 'e djigi ndœ kœmbœrœ ɔtshɔrœ.
10 'E yindœtœ 'e ugurutœ 'e ɓata aaya azu: 'e lɨsœtœ 'e ugurutœ 'e.
11 'E mbœrœ akwa dœ gbɔgbɔ yé 'e mbœmbœrœ ɔdɔ nene. 'E mbœrœ akwa fœ Gbozu dœ lɔsu 'e bale.
12 'E sœ dœ yanga lœ kœko lɔsu nœ 'e ga tœ Ndjaba. 'E sœ dœ ugu lɔsu lœ oyo yé œ sœ dœ kœru lɔsu lœ avwala.
13 'E tɨ kane ayerœ azu nœ Ndjaba á endje sœ lœ oyo yé œ za osho kœsœ ɔlɔ dœ ɔlɔ fœ agene.

14 'E pa ɔtshɔ o'o ga tœ azu á endje sœ kœmbœrœ œrœ kanga fœ 'e. 'E to kane 'e ga pa endje kashe 'e dadarandœ endje nene.
15 'E sœ dœ yanga awa bale dœ azu á endje sœ dœ yanga, œ kɨ awa bale dœ azu á endje sœ dœ ɨkɨ.

16 'E sœ dœ gbetshelœ bale ugu-
rutœ 'e. 'E kpa awa kœsœ dœ egerœ
kumu kashe 'e zatœ 'e ga atɨ. Adja 'e
gbegbe nene adœke 'e kœdœ azu nœ
kœwusœtœ.
17 Œdœ uzu kœmbœrœ ekperœ fœ
'e, 'e gigi ekperœ fœ she nene kashe
'e para awa kœmbœrœ ɔtshɔrœ utshu
azu para kɔkɔ.
18 'E mbœrœ œneke kɔ á li dœ
gbɔgbɔ nœ 'e adœke tshagurutœ 'e sœ
dœ kœsœ gee.
19 Aaya á mœ yindœ 'e, œdœ
azu kœmbœrœ ekperœ fœ 'e, 'e
gigi ekperœ dœ tœ 'e nene. Kashe
'e za awa adœke ókó nœ Ndjaba
kœmbœrœ akwa. Gbambanœ nene,
endje sú ala Buku nœ Ndjaba adœke:
«Œmœ dá gi tshangba ekperœ, œmœ
ndje dá gi kuɗa tshangba ekperœ kɔ»,
Ndjaba dá pa ataa.
20 Yé ga pa nœ, endje kpa su ndje
adœke: «Œdœ yingba zœ kœsœ dœ
ogo, to kœzɨrœ fœ she; œdœ tshe
kœsœ dœ ogo ungu, su ungu fœ
she; gbambanœ nene, œdœ ɓœ kœsœ
kœmbœrœ atamœ, ɓœ sœ kœva jiwo
ga pa kumu ye.»
21 Zaza awa fœ ekperœ adœke œ
ropa zœ nene kashe ropa ekperœ lœ
awa nœ kœmbœrœ ɔtshɔrœ.

13

A zatœ azœ ga tshakudu agbozu nœ Lita

1 Œ li adœke uzu kɔ zatœ ye ga
tshakudu agbozu nœ Lita mbœrœ
akwa tshagbozu kɔ to ɓa ndœ Ndjaba;
yé agbozu á a sœ dœ endje, Ndjaba dá
ko endje.
2 Atamœ uzu kɔ á tshe kœvwaratœ
ye tœ kœzatœ ye ga tshakudu ag-
bozu nœ Lita, tshe vwaratœ ye tœ
kœmbœrœtœ ye liaka œneke á Ndjaba
guma yé Ndjaba œ wa ɔgbɔ ngbanga
ga tœ ye.
3 Gbambanœ nene, azu á endje
sœ kœmbœrœ ɔtshɔrœ, endje kpa
awa agbozu nœ Lita nene kashe azu
neke á endje mbœrœ ekperœ dá kpa
awa endje. Œdœ uzu kœyindœ nœ
adœke awa agbozu nœ Lita mbœrœ
œne nene, œ li adœke tshe mbœrœ
ɔtshɔrœ yekane á endje kœlɨsœ ye.
4 Gbambanœ nene, agbozu nœ
lita kœdœ aayi akwa nœ Ndjaba
mbœrœ kœyisœ kœmbœrœ ɔtshɔrœ
fœ azu. Œdœ ɓœ kœmbœrœ ekperœ,
œ li adœke awa endje mbœrœ
ɓœ, mbœrœ endje gbɔgbɔ akwanœ
gbambanœ nene. Lœ kœza djofele
fœ azu, endje sœ tœ akwa nœ Ndjaba
adœke œne ma ókó nœ ye ga ndœ azu
á endje sœ kœmbœrœ ekperœ.
5 Mbœrœ tœnœ ataa, œ li adœke
a zatœ azœ ga tshakudu agbozu nœ
Lita. 'E kpakpa kolœ awa ókó nœ
Ndjaba nene kashe 'e zatœ 'e ga
tshakudu agbozu nœ Lita mbœrœ
á a wusœ nœ adœke œ li dœ azœ
kœmbœrœ atamœ.
6 Œtœnœ kœdœ ndje ádánœ á li dœ
'e adœke 'e yɔ lapo. Ndjaba ko aayi
akwa nœ kœko ngendja lapo adœke
endje zatœ endje ga tœ akwanœ dœ
ɔtshɔnœ.
7 Yé 'e gi kuɗa nœ uzu kɔ fœ she. 'E
yɔ lapo á li adœke 'e yɔ, 'e yɔ takeshe
á li adœke 'e yɔ, œ kpa awa azu neke
á li dœ 'e kœkpa awa endje yé œ lɨsœ
endjeneke á li dœ 'e kœlɨsœ endje.

Kœyindœtœ azœ

8 'E sœsœ dœ kuɗa nœ uzu bale pa
'e nene. 'E sœ kolœ dœ kuɗa á li dœ 'e
kœsœ dœ tœnœ adœke: 'e yindœtœ 'e.
Uzu á tshe sœ kœyindœ anganœ sœ
kœmbœrœtœ ye liaka awa akwa djigi.
9 Gbambanœ nene, awa o'o pa
adœke: «Papara awo yanga zœ nene,
wowo uzu nene, zɨzɨ angba nene;
zaza lɔsu zœ ga pa œrœ nóé yanga zœ
nene.» Awa akwanœ asœke œdœ pe
udu awa akwa para kɔkɔ li ga lœ awa
akwa bale á pa adœke: «Yindœ yanga
zœ ɓata á ɓœ yindœtœ zœ dœ tœ zœ.»
10 Uzu á tshe kœyindœ yanganœ,
tshe mbœrœ ekperœ fœ she nene,
ádánœ á uzu á tshe sœ kœyindœ yan-
ganœ tshe sœ kœmbœrœtœ ye liaka
awa akwa djigi.
11 Ɓata 'e wusœ lɔndɔ á a sœ dœ
tœnœ, lɔkɔ kœjo 'e lœ olo wuta ye.
Kpœsheke kœshe na ndo dœ azœ kœto
tœ ɔlɔ á a yi lima ndœ œrœ.

12 Œndœ butshɔ dɨ yé osho ndo
kœkɔrɔ tœnœ ye. A katœ akwa nœ
ubu osho yé a ko œrœ kœnga dœ
koshe nœ ɨngbɨsho.
13 Œ li adœke akwa tshelœ azœ
dœ akwa nœ ɨngbɨsho, a katœ egerœ
lɔsu, dœ kœndjo ipi tɔpanœ kpuru,
dœ angba budu, dœ œrœ tshula, dœ
œbœrœ œdœ úkú.
14 Kashe 'a matœ azœ ɓata azu nœ
Yisu Kristu, yé 'e papara kœmbœrœ
œneke á ogo nœ ɔkɔ 'e œ vwa 'e ndœ
kœmbœrœ tœnœ nene.

14

A wawa ngbanga ga pa anga azœ nene

1 'E za osho kœsœ fœ uzu á
kœyindœrœ nœ ye sœ teasho, kashe
'e wawa ngbanga pa gbetshelœ nœ
ye nene.
2 Anga uzu sœ dœ kœyindœrœ
adœke œne li kœzɨ œrœ kɔ, andaa
anga á kœyindœrœ sœ teasho, sœ
kœzɨ kolœ dɔngɔ.
3 Atamœ uzu á tshe sœ kœzɨ œrœ
tshetshene tsheneke á tshe zɨzɨ nene,
yé tsheneke á tshe zɨzɨ nene wawa o'o
ga tœ tsheneke á tshe sœ kœzɨ tœnœ
nene. Gbambanœ nene, Ndjaba za
osho kœsœ fœ she ndje.
4 Œɓœ kœdœ ɗe á kœwa ngbanga
pa ayi akwa á tshe dœ́dœ́ tshenœ
zœ nene a? Œdœ tshe kœmbœrœ
akwa nœ ye dœ ɔtshɔnœ œdœ tshe
mbœmbœrœ dœ ɔtshɔnœ nene, œ dœ́
o'o nœ ayengɔ ye. Tshe shi gbɨ; gbam-
banœ nene, Gbozu sœ dœ gbɔgbɔ
kœtɨ kane ye.
5 Tœ upu nœ anga bale, olo sœ
kpikpikpi, andaa tœ anga olo kɔ liili.
Kaka uzu dœ uzu wusœ nœ ɓa lɔsu
ye dœ tœ ye adœke œneke á œne gbe
kœdœ adjapu.
6 Uzu á tshe kœgbe adœke anga olo
bale ropa udu olo kɔ, sœ kœmbœrœ
tœnœ mbœrœ kœlɨsœ Gbozu; uzu
á tshe sœ kœzɨ œrœ kɔ, sœ ndje
kœmbœrœ tœnœ mbœrœ kœlɨsœ
Gbozu; gbambanœ nene, tshe sœ
kœza mershe fœ Ndjaba mbœrœ
kœzɨrœ nœ ye. Tsheneke á tshe
zɨzɨ œrœ nene sœ kœmbœrœ tœnœ
mbœrœ kœlɨsœ Gbozu yé œ sœ ndje
kœza mershe fœ Ndjaba.
7 Uzu bale ugurutœ azœ á tshe sœ
dœ soro mbœrœ tœ ye dœ tœ ye gugu
nene yé uzu bale á tshe tshu mbœrœ
tœ ye dœ tœ ye gugu nene.
8 Œdœ a kœsœ dœ soro, a sœ
dœ tœnœ mbœrœ Gbozu, yé œdœ
á kœtshu, a tshu mbœrœ Gbozu.
Atamœ œdœ a kœsœ dœ soro, œdœ á
kœtshu, a kœdœ azu nœ Gbozu.
9 Gbambanœ nene, Kristu tshu yé
Ndjaba she she lœ akuzu adœke tshe
dœ Gbozu nœ akuzu œdœ asoro.
10 Kashe œɓœ, mbœrœ gaɗe á ɓœ
wa ngbanga pa aya zœ a? Yé œɓœ,
mbœrœ gaɗe á ɓœ tshene aya zœ a? A
ka bala utshu Ndjaba adœke tshe wa
ngbanga pa azœ.
11 Gbambanœ nene, endje sú ala
Buku nœ ndjaba adœke:

Œmœ Gbozu nœ soro, mœ pa adœke:
azu kɔ œ gote ga utshu mœ,
yé uzu dœ uzu œ pa dœ ama ye adœke
œmœ kœdœ Ndjaba.

12 Atamœ uzu dœ uzu ugurutœ azœ
œ pa o'o utshu Ndjaba tœ upu nœ ye
dœ tœ ye.
13 Mbœrœ tœnœ ataa, a kate kœwa
ngbanga ugurutœ azœ dœ anga azœ.
Kashe uzu dœ uzu wa ngbanga ɓa tœ
lɔsu ye adœke, œne mbœrœ œrœ á
mbœrœ adœke aya œne zaza ada ye
tɔsho too tshe tete ga lœ ekperœ nene.
14 Lœ Gbozu Yisu, mœ wusœ nœ
adœke anga rœgo á dœ uburu dœ tœ
ye gugu nene. Rœgo sœ kœfa uburu
mbœrœ uzu á tshe gbe adœke œtœnœ
kœdœ uburu.
15 Œ kœsœ adœke ɓœ sœ kœzɨ rœgo
á sœ kœza oyo fœ aya zœ, œ yindœ
kœpa adœke ɓœ mbœmbœrœtœ zœ
liaka kœyindœsho nene. Mbœmbœrœ
adœke, rœgo ama zœ ndɨ yanga zœ á
Kristu tshu tœ upu nœ ye.
16 Kaka adœke, œrœ á 'e wu tœ
ɔtshɔnœ tœ ala 'e, zaza awa fœ anga
azu kœpa ekpe o'o tœnœ nene.
17 Gbambanœ nene, Ogo gbozu nœ
Ndjaba wuwu kœzɨrœ too kœndjorœ
nene, kashe œ wu kœsœ ndjii, kœsœ
gee œdœ pe yanga lœ Ɔtshɔ Ɨshirɨ.

18 Uzu á tshe sœ kœmbœrœ akwa
nœ Kristu dœ mara atake, sœ kœza
yanga fœ Ndjaba yé azu œ lisœ ye.
19 Atamœ a para awa kœmbœrœ
œrœ á yi kœsœ gee ga ugurutœ azœ
yé á li kœmbœrœ adœke a gerœ awa
bale lœ kœyindœrœ.
20 Adja a ndindi akwa nœ Ndjaba
mbœrœ o'o nœ kœzirœ nene. A li
kœzirœ kɔ kashe œ sœ tœ ekpenœ
tœ kœzi anga œrœ á vwa uzu ga lœ
ekperœ.
21 Œ ga waa adœke ɓœ vwaratœ zœ
tœ kœzi agea, kœndjo ipi, kœvwaratœ
zœ tœ œrœ kɔ á mbœrœ adœke aya
zœ te ga lœ ekperœ.
22 Œneke á ɓœ gbe adœke œ dœ
ekperœ too ɔtshɔrœ, œ wu kolœ œɓœ
dœ Ndjaba nœ zœ. Yanga nœ uzu
á gbetshelœ nœ ye sœsœ kœwa ng-
banga ga tœ ye nene.
23 Kashe uzu á tshe zi œrœ á tshe
sœ dœ sharapu tœnœ, Ndjaba œ wa
ɔgbɔ ngbanga pa ye. Gbambanœ
nene, tshe mbœrœ œrœ á sœsœ ga pa
kœyindœrœ nœ ye nene. Yé œrœ kɔ á
sœsœ ga pa kœyindœrœ nene kœdœ
ekperœ.

15

A para awa kœza yanga fœ anga azœ

1 Azœ á sœ dœ egerœ kœyindœrœ,
œ li dœ azœ kœti kane anga azœ á
kœyindœrœ nœ endje gegerœ nene
yé œ katœ kœmbœrœ œrœ á za yanga
ko fœ azœ dœ tœ azœ.
2 Kaka uzu dœ uzu ugurutœ azœ
para awa ndœ kœmbœrœ œrœ á za
yanga fœ mashenga mbœrœ ɔtshɔrœ
nœ ye. Lœ awanœ ataa, œ ti kane ye
yé œ mbœrœ adœke kœyindœrœ nœ
ye gerœ.
3 Gbambanœ nene, Kristu
mbœmbœrœ lima kolœ œrœ á za
yanga fœ she dœ tœ ye nene. Ɓata
endje sú ala Buku nœ Ndjaba adœke:
«Kœgu osho á endje gu lima ɓœ, yo ga
pa mœ.»
4 O'o kɔ á endje sú ala Buku nœ
Ndjaba, endje sú mbœrœ kœyisœrœ
fœ azœ. Gbambanœ nene, œ ti kane
azœ adœke a sœ dœ ugu lɔsu, dœ
kœru lɔsu yé á kœwuta dœ kœko lɔsu
azœ ga tœ Ndjaba.
5 Kaka Ndjaba á tshe za ugu lɔsu
œdœ pe kœto gbɔgbɔ mbœrœ adœke
'e sœ dœ gbetshelœ bale ɓata á Yisu
Kristu yisœ nœ fœ azœ.
6 Atamœ dœ lɔsu bale œdœ ama
bale, 'e donga Ndjaba á tshe dœ́ Aba
Gbozu nœ azœ dœ Yisu Kristu.

'E yindœtœ 'e

7 Atamœ 'e za osho kœsœ ugurutœ
'e dœ anga 'e ɓata á Kristu za osho
kœsœ fœ 'e mbœrœ mokɔ nœ Ndjaba.
8 Mœ sœ kœpa fœ 'e dœ adjapu
adœke, Kristu te lima ayi akwa nœ
Ayuda liaka o'o á Ndjaba pa lima
tœnœ utshunœ fœ aata endje. Tshe
ma adœke Ndjaba yayapa o'o ama ye
nene.
9 Tshe na ndje adœke angbi azu
donga ndje Ndjaba mbœrœ ɔtshɔ lɔsu
nœ ye ɓata á endje sú ala Buku nœ
Ndjaba adœke:
«Mbœrœ tœnœ ataa mœ donga ɓœ
ugurutœ angbi azu
yé œ ɓi itshi fœ ɓœ.»
10 Endje su ndje adœke:
«'E dœ angbi azu, 'e sœ dœ yanga awa
bale
dœ azu á Ndjaba ke endje!»
11 Endje kpa su ndje lima adœke:
«'E dœ angbi azu, 'e donga Gbozu,
'e ɓi itshi fœ she, 'e dœ́ azu para kɔkɔ!»
12 Isaya pa ndje lima adœke:
«Anga ata Yese œ wuta,
tshe sœ gbozu tshapa angbi azu,
endje ko lɔsu endje ga pa ye.»
13 Kaka adœke Ndjaba á tshe
mbœrœ adœke azu za lɔsu endje
ga pa ye, mbœrœ adœke lɔsu 'e su
dœ yanga œdœ kœsœ gee, mbœrœ
kœyindœrœ nœ 'e ga ndœ ye. Ɔtshɔ
Ishiri za gbɔgbɔ fœ 'e adœke 'e za lɔsu
'e djigi fœ Ndjaba.

Polo, ayi akwa nœ Kristu

14 Aaya mœ, mœ wusœ nœ adœke 'e
dœ azu nœ ɔtshɔ lɔsu. 'E wu ndje sœ
œrœ kɔ á sœ adœke 'e wusœ nœ, yé 'e
li kœmi upu ugurutœ 'e dœ tœ 'e.
15 Yé mœ su anga o'o ala mbetinœ
asœke ngbewo fœ 'e adœke 'e kpa gbe

dœ o'o á endje yi lima sœ nœ fœ 'e kane. Mœ su œneke kolœ mbœrœ ɔtshɔ lɔsu á Ndjaba za fœ mœ,
16 adœke mœ te ayi akwa nœ Yisu Kristu mbœrœ angbɨ azu. Œshe dá za akwa nœ kœyisœ Ɔtshɔ O'o nœ Ndjaba tœ nganga Ndjaba adœke angbɨ azu wuta ɔtshɔ makabo á wuta yerœ lœ awa nœ Ɔtshɔ Ɨshirɨ adœke œ ga tœ ala Ndjaba.
17 Lœ kœngbɔtœ mœ dœ Kristu, mœ sœ kœdu okoro mœ tœ akwanœ á mœ sœ kœmbœrœ fœ Ndjaba.
18 Atamœ œdœ mœ kœyindœ kœpa o'o tœ anga œrœ, mœ pa kolœ tœ œrœ á Kristu mbœrœ lœ awa nœ mœ adœke angbɨ azu wuta kœdji Ndjaba. Tshe mbœrœ lœ awa nœ o'o œdœ akwa,
19 dœ gbɔgbɔ nœ ambárá afá, dœ gbɔgbɔ nœ Ɨshirɨ. Ataa, kœto lœ Yerusaleme œrrr ga lœ ogo Iliri, mœ mɨndœ Ɔtshɔ O'o nœ Kristu tœ osho kɔ.
20 Kashe mœ yi lima ndœ kœmɨndœ Ɔtshɔ O'onœ kotœ osho á azu djidji damba ɨ'ɨrɨ Kristu nene. Mœ mbœrœ atamœ mbœrœ á mœ yiyindœ kœsœ ɓata uzu á tshe mɔ anda nœ ye ga pa kiti anda á yanganœ mɔ nene.
21 Ataa, mœ gbe dœ œneke á endje sú ala Buku nœ Ndjaba adœke:

«Azu neke á endje yiyisœ œrœ fœ
endje nene tœ upu nœ ye,
endje wu she.
Endjeneke á endje djidji lima o'o
nene tœ upu nœ ye,
endje dji.»

Polo gbe kœna ga lœ Roma

22 Œtœnœ kœdœ œrœ á kundœ mœ awa ndjoro tœ kœna ga ndœ 'e.
23 Yé ngɔngɔ asœ akwa nœ mœ lœ ogo ɓa ke ka ye. Yé ungu ndjoro ro, mœ sœ dœ ogo kœna ga ndœ 'e,
24 mœ gbe adœke ɔlɔ á mœ za awa kœro ga lœ Espane dá mœ ro tɔ tshandœ 'e yé mœ gbe kœgbɔ kœtɨ kane nœ 'e mbœrœ ananœ asœmœ. Yé œtœnœ manda yanga nœ kœwutœ azœ dœ 'e.
25 Kashe ngɔngɔ asœ, mœ sœ kœro damba ga lœ Yerusaleme mbœrœ kœtɨ kane ayerœ azu nœ Ndjaba:
26 gbambanœ nene, aaya azœ lœ Masedwane œdœ endjeneke lœ Akayi gbe lima ndœ kœrɔ makabo mbœrœ azu nœ Ndjaba ɓa lœ Yerusaleme á endje sœ lœ oyo.
27 Endje dœ tœ endje yi lima ndœ kœmbœrœ ataa. Kashe dœ adjapu, endje sœ dœ kuɗa nœ Ayuda. Gbambanœ nene, akristu Ayuda kuru lima tshelœ ɔtshɔrœ nœ ɨshirɨ nœ endje dœ endjeneke á endje dœdœ Ayuda nene. Mbœrœ tœnœ ataa, endje tɨ ndje kane Ayuda dœ œrœ á dœdœ œnœ ɨshirɨ nene, á endje sœ dœ oyonœ.
28 Lɔkɔ á mœ kœko œrœnœ fœ endje dá akwanœ ka ye, yé mœ tara ga lœ Espane dœ kœro tɔ tshandœ 'e.
29 Yé mœ wusœ nœ adœke ɔlɔ á mœ wuta ga ndœ 'e, mœ na dœ ɔtshɔrœ nœ Kristu ndjoro fœ 'e.
30 Kashe aaya, 'e wu œneke á mœ sœ kœ'eshondœ nœ lœ Gbozu nœ azœ dœ Yisu Kristu œdœ lœ kœyindœsho á Ɔtshɔ Ɨshirɨ œ za adœke 'e nga koshe awa bale dœ mœ tœ kœza avwala fœ Ndjaba tœ upu nœ mœ.
31 'E za avwala adœke Ayuda á endje vwaratœ endje tœ Kristu mbœmbœrœ ekperœ ga tœ mœ nene yé ayindœ Yisu lœ Yerusaleme yindœ kœtɨ kane oshonœ á mœ sœ kœna dœ tœnœ fœ endje dœ ɔtshɔnœ.
32 Atamœ œdœ Ndjaba kœyindœ nœ, mœ wuta ɓa ndœ 'e dœ egerœ yanga ndœ kœyatœ mœ teasho ugurutœ 'e.
33 Kaka adœke Ndjaba á tshe za kœsœ gee fœ azu sœ dœ 'e para kɔkɔ! Ame.

16

Abala

1 Mœ yindœ kœyisœ Foebe á tshe dœ yingɔ azœ lœ kœyindœrœ, á tshe sœ kœmbœrœ akwa lœ Ikrizia ɓa lakpɨ Sakre fœ 'e adœke 'e wusœ ye.
2 'E za osho kœsœ fœ she dœ ɨ'ɨrɨ Gbozu liaka œneke á ayerœ azu œ mbœrœ. 'E tɨ kane ye lœ œrœ kɔ á tshe sœ dœ ogonœ ɓa ndœ 'e. Gbambanœ nene, tshe tɨ kane azu waa œdœ pe ndje mœ.

3 'E bala Prisika œdœ Akilase á endje dœ anga mœ lœ akwa nœ Yisu Kristu.
4 Œ sœpe lima teasho adœke endje tshu mbœrœ kœshe mœ, yé œ dœédœé kolœ mœ dá za mershe fœ endje nene kashe Ikrizia kɔ lœ tshapashɔ nœ angbɨ azu gi ndje mershe fœ endje.
5 'E za abala nœ mœ fœ Ikrizia á sœ kœngbɔɓatœ ye ɓa lœ anda nœ endje. 'E za ndje abala fœ yanga mœ dœ Epayinete á tshe kœdœ ali uzu kœyindœ Kristu ɓa lœ ogo Azi.
6 'E za abala fœ Mareya á tshe za lima tœ ye tɨ djigi mbœrœ 'e asœmœ.
7 'E za abala fœ Andronikuse œdœ Juniyase á endje kœdœ ayo mœ œdœ anga mœ á a li lima kánga dœ endje awa bale. Endje wuta azu nœ Kristu utshu mœ, yé endje dœé aayi avwa á œsœ endje lɨ.
8 'E za abala fœ Apliyatuse á mœ yindœ ye waa lœ Gbozu.
9 'E za abala fœ Urbe á tshe kœdœ yanga azœ lœ ma akwa nœ Kristu, œdœ pe Stakisi á mœ yindœ ye waa.
10 'E za abala fœ Apelese á tshe má lima tœ ye adœke œne yindœ Kristu waa. 'E za abala fœ azu kɔ lœ anda nœ Aristobile.
11 'E za abala fœ Erodiyone, á tshe kœdœ uzu lœ bɨngɨ nœ mœ. 'E za abala fœ azu kɔ lœ anda nœ Narsise á endje sœ lœ Gbozu.
12 'E za abala fœ Trifene œdœ Trifose. Endje kœdœ ayashe á endje zatœ endje ga tœ akwa nœ Gbozu, œdœ Pereside á tshe mbœrœ akwa waa mbœrœ she.
13 'E za abala fœ Rufusi á Gbozu ke she, œ bala pe ayinœ á tshe dœ ndje ayi mœ.
14 'E za abala fœ Asikrite, Flegɔne, Ermese, Patrobase, Ermase œdœ pe aaya á endje sœ awa bale dœ endje.
15 'E za abala fœ Filologe, dœ Juliyuse, Nere dœ yingɔnœ, Olipase œdœ ndje ayerœ azu kɔ á endje sœ awa bale dœ endje.
16 'E za œyerœ abala ugurutœ 'e. Azu Ikrizia nœ Kristu para kɔkɔ vwa abala nœ endje fœ 'e.
17 Aaya, mœ pa fœ 'e adœke, ala 'e gbɔ tœ azu á endje œ kurutshelœ azu yé á ndɨ kœyindœrœ nœ anga endje. Endje sœ kœvwaratœ endje tœ kœyisœrœ á endje gbɔ lima utshunœ; 'e kpa awa endje.
18 Gbambanœ nene mara azu atamœ, sœsœ kœmbœrœ akwa fœ Kristu nene, kashe endje sœ kœgbe kolœ dœ uvu endje. Endje sœ kœndɨ tshelœ ɔkɔrɔ azu á endje wuwusœ œrœ nene dœ o'o nœ wala.
19 Azu para kɔkɔ wusœ mara á 'e sœ tœ kœdji Gbozu yé mœ sœ dœ yanga mbœrœ 'e, kashe mœ yindœ nœ adœke 'e sœ dœ kœwusœtœ á kœmbœrœ ɔtshɔrœ, yé œ sœsœ dœ uburu nene á kœkpa awa ekperœ.
20 Œ sœpe teasho adœke Ndjaba á tshe za kœsœ gee fœ azu zuru tshelœ Satana ga tshada 'e.

Kaka adœke ɔtshɔ lɔsu nœ Gbozu nœ azœ dœ Yisu sœ dœ 'e.
21 Timote á tshe kœdœ yanga mœ lœ akwa nœ Gbozu dœ Lukiyuse, dœ Jasone, dœ Sosipatrose á endje kɔ kœdœ azu bɨngɨ nœ mœ vwa abala fœ 'e.
22 Œmœ Tertiyuse, á mœ su o'o ama Polo fœ 'e asœke, mœ za abala ndje fœ 'e lœ Gbozu.
23 Gayushi á mœ lo lœ anda nœ ye œdœ aayi kœyindœrœnœ á endje ngbɔɓatœ endje ɓa ndœ ye bala 'e. Eraste ayi kœgbɔndœ ngendja lakpɨ asœke, dœ aya azœ dœ Kwartuse vwa abala fœ 'e.
[
24 Kaka adœke ɔtshɔ lɔsu nœ Gbozu nœ azœ dœ Yisu Kristu sœ dœ 'e kɔ! Ame*.]

A donga Ndjaba

25 A donga Ndjaba mbœrœ á tshe sœ dœ gbɔgbɔ nœ kœmbœrœ adœke a gerœ lœ kœyindœrœ nœ azœ liaka Ɔtshɔ O'o nœ Yisu Kristu á mœ mɨ lima ndœ nœ. Ɔtshɔ O'onœ kœdœ avwanœ á Ndjaba za ɓalima yiwa tœnœ kat-shatsha.
26 Kashe ngɔngɔ asœke, œneke á za lima tœ ye yiwa tœnœ, endje va ɔtɔnœ ngbɨ lœ awa nœ mbeti nœ aayi

* **16:24** Uwu o'o á endje sú asœke gugu ala anga ongboro mbeti nene.

kœgbara o'o liaka o'o ama Ndjaba á
tshe sœ waa dœ waa; tshe mbœrœ
adœke angbɨ azu para kɔkɔ wusœ nœ
á kœsœ dœ kœyindœrœ ga ndœ ye yé
œ lɨsœ ye.
27 Kaka endje donga Ndjaba á tshe
dœ́ Uzu kœwusœtœ tshebale lœ Yisu
Kristu waa dœ waa! Ame.

Ali mbeti á Polo sú fœ azu Koriti
Tshatshu o'o

Koriti kœdœ lima egerœ ongbo ɓa lœ ogo Grese á sœ lima dœ mangu bisha. Azu ndjoro sœ lima kœro ɓa zœ mbœrœ kœka œrœ, kœpa o'o tœ upu nœ andjaba too kœyisœ kœwusœtœ nœ endje, kashe ngbɨndɨrœ do lima pa nœ ɓa zœ ye.

Polo djindœ nœ adœke ngbɨdɨrœ sœ kœndɨ tshelœ ɔtshɔ anga ayindœ Kristu yé á yindœ kœro ga zœ, kashe tshe roro nene.

Mbœrœ tœnœ ataa á su mbetinœ asœke fœ endje tœ o'o nœ kœkurutshelœtœsho, tœ kœwusœtœ, tœ kœmbœrœ angba budu, tœ totœ, tœ kœzɨ songba agea á endje to dœ tokóró fœ andjaba, tœ kœzɨrœ nœ Gbozu, tœ kœtorœ nœ Ɔtshɔ Ɨshirɨ œdœ tœ kœshe lœ akuzu.

Mbetinœ kurutshelœtœ ye atake:

- Abala (1.1-9)
- Kœkurutshelœtœ osho lœ Ikrizia (1.10–4.21)
- Kœyisœrœ tœ mara kœsœ nœ azu nœ Kristu (5.1–7.40)
- Tokóró fœ andjaba œdœ mara kœsœ nœ ayindœ Ndjaba ugurutœ angbɨ azu (8.1–11.1)
- Kœtorœ á Ɔtshɔ Ɨshirɨ to fœ azu œdœ mara kœmbœrœtœ osho ɓa lœ Ikrizia (11.2–14.40)
- Mara á Kristu ropa kuzu (15.1-58)
- Kœtɨ kane aayi oyo (16.1-4)
- Polo wa adœke œne na ana gene (16.5-12)
- Kœmɨ upu œdœ ndɔngɔlɔ abala (16.13-24)

Abala

1 Œmœ Polo, Ndjaba e mœ lindœ gbetshelœ nœ ye adœke mœ te ayi avwa nœ Yisu Kristu. Œmœ œdœ aya mœ dœ Sostene,

2 'a su mbeti asœke fœ 'e dœ́ azu Ikrizia nœ Ndjaba ɓa lœ Koriti. Ndjaba ke 'e adœke 'e dœ adja azu nœ œne yé 'e wuta ayerœ azu lœ kœngbɔtœ 'e bale dœ Yisu Kristu, 'e dœ azu nœ ye awa bale dœ endjeneke á endje sœ kœlɨsœ Gbozu nœ azœ dœ Yisu Kristu. Œshe kœdœ Gbozu nœ endje œdœ œnœ azœ.

3 Kaka Aba azœ dœ Ndjaba œdœ Gbozu Yisu Kristu ma ɔtshɔ lɔsu ga tœ 'e, yé œ za kœsœ gee fœ 'e.

Polo gi mershe fœ Ndjaba tœ upu nœ azu Koriti

4 Mœ sœ kœgi mershe fœ Ndjaba ɔlɔ dœ ɔlɔ tœ upu nœ ɔtshɔ lɔsu á tshe ma fœ 'e lœ awa nœ Yisu Kristu.

5 Gbambanœ nene, lœ kœngbɔtœ 'e dœ Kristu, Ndjaba to kœtorœ kɔ fœ 'e, œnœ o'o œdœ pe œnœ kœwusœrœ nœ Ndjaba.

6 Œneke kœdœ kœmarœ tœ upu nœ Yisu Kristu á to gbɔgbɔ ga lœ kœyindœrœ nœ 'e.

7 Ataa, e'e á 'e sœ kœkate lɔkɔ á Gbozu nœ azœ dœ Yisu Kristu œ kwatœ ye, 'e sœ kœgbɔ kœtorœ nœ Ndjaba.

8 Ndjaba œ mbœrœ ndje bala adœke 'e shi gbɨ œrrr ga tœ ndɔngɔlɔnœ adœke, lɔkɔ kœkwa Gbozu nœ azœ dœ Yisu Kristu, á endje kœgbagbagbara 'e tœ ekperœ bale nene.

9 Ndjaba sœ kœmbœrœtœ ye lindœ œneke á tshe pa, œshe dá e 'e adœke 'e ngbɔtœ 'e awa bale dœ Gbolo nœ œne Yisu Kristu, á tshe dœ Gbozu nœ azœ.

Kœkurutshelœtœsho nœ azu lœ Ikrizia

10 Kashe alaya, mœ sœ kœkɨ fœ 'e dœ ɨ'ɨrɨ Gbozu nœ azœ dœ Yisu Kristu adœke: o'o ama 'e sœ bale, yé 'e kukurutshelœtœ 'e nene. 'E ngbɔtœ 'e ga tœ œsœnœ bale, œ sœ dœ lɔsu bale œdœ ndje pe dœ gbetshelœ bale.

11 Gbambanœ nene, aaya mœ, azu tshelœ bɨngɨ nœ Kolowe pandœ nœ fœ mœ adœke 'e kurutshelœtœ 'e ye.

12 Œneke á mœ yindœ kœpa tœnœ fœ 'e dœke: lœ ugurutœ 'e, uzu dœ uzu sœ kœpa adœke: «Œmœ, mœ kœdœ uzu nœ Polo»; anga: «Œmœ kœdœ uzu nœ Apolo»; anga kpa sœ kœpa adœke: «Œmœ kœdœ uzu nœ Petro»; yeka á anga pa adœke: «Œmœ kœdœ uzu nœ Kristu.»

13 'E sœ kœgbe adœke endje lii
kœkurutshelœ Kristu ye a? Polo dá
tshu lima pa kurushi mbœrœ 'e a? Yé
ataa, endje za batisimu fœ 'e dœ ɨ'ɨrɨ
Polo a?
14 Mœ gi mershe fœ Ndjaba
mbœrœ á mœ zaza batisimu fœ uzu
bale ugurutœ 'e nene, kashe mœ za
kolœnœ fœ Krispuse dœ Gayushi.
15 Ataa, uzu bale lili kœpa adœke
endje za batisimu fœ 'e dœ ɨ'ɨrɨ mœ
nene.
16 Ha! Œ sœ adjapu adœke mœ za
ndje batisimu fœ azu tshelœ bɨngɨ nœ
Esetefanase, kashe mœ kpa wuwusœ
anga uzu á mœ za fœ she nene.
17 Gbambanœ nene, Yisu Kristu
vwavwa lima mœ ndœ kœza
batisimu fœ azu nene, kashe tshe
vwa mœ mbœrœ kœmɨndœ Ɔtshɔ
O'o. Mœ yiyisœ nœ dœ kœwusœtœ
nœ azu nene, mbœrœ á gbɔgbɔ
kuzu nœ Kristu pa kurushi kœsœsœ
gbambanœ tœ ala azu nene.

Yisu Kristu, gbɔgbɔ œdœ kœwusœtœ nœ Ndjaba

18 Ba tœ azu á endje sœ lœ djingili,
kœpandœ kuzu Yisu pa kurushi
kœdœ agba o'o, kashe ɓa tœ azœ á a
sœ kœshe mbœrœ tœnœ, tœnœ kœdœ
gbɔgbɔ nœ Ndjaba.
19 Gbambanœ nene, endje sú ɓala
Buku nœ Ndjaba adœke:

«Mœ ndɨtshelœ kœwusœtœ nœ azu á
endje wusœtœ endje,
yé œ fa kœwusœrœ nœ azu á endje
wusœ œrœ, gbambanœ.»

20 Azu á endje wusœtœ endje
sœ kpœta a? Agbangba kœwusœ
awa akwa sœ kpœta a? Azu
nœ tshakpesheke á endje wusœ
kœtondœ ádá o'o sœ kpœta a? Ndjaba
mama adœke kœwusœtœ nœ azu
tshapashɔ kœdœ agba o'o nene a?
21 Yé ataa, azu tshapashɔ dœ
kœwusœtœ nœ endje kɔ, lili lima
kœwusœ Ndjaba lœ kœwusœtœ nœ
ye nene. Mbœrœ tœnœ ataa á Ndjaba
wa o'o adœke œne she azu á endje sœ
dœ kœyindœrœ tœ upu nœ kuzu Yisu
pa kurushi lœ awa nœ kœyisœrœ á
sœ ɓata agba œrœ asœmœ.
22 Ayuda sœ kœyu osho tœ ambárá,
yé Agreke sœ œnœ endje kœpara
kœwusœtœ.
23 Kashe tœ a'a nœ 'a, 'a sœ kœmɨndœ
O'o kuzu Masiya pa kurushi. Œtœnœ
kœdœ O'o á sœ kœɓi tshelœ ada
Ayuda, yé á dœ agba o'o ɓa tœ ala
angbɨ azu.
24 Kashe tœ endjeneke á Ndjaba e
endje, Ayuda too Agreke, Masiya
kœdœ gbɔgbɔ œdœ kœwusœtœ nœ
Ndjaba.
25 Gbambanœ nene, agba o'o nœ Nd-
jaba rosœ kœwusœtœ nœ azu ye, yé
kœmɔ nœ Ndjaba ro ndje gbɔgbɔ nœ
azu ye.
26 Alaya mœ, 'e gbe dœ mara á 'e
sœ lima dœ tœnœ lɔkɔ á Ndjaba e
'e kane: azu nœ kœwusœtœ tœ ala
azu ngbangba ugurutœ 'e nene, azu
á endje sœ dœ gbɔgbɔ waa ngbangba
nene, endjeneke á endje sœ lœ ɔtshɔ
bɨngɨ ngbangba ndje nene.
27 Kashe œneke á dœ agba o'o ɓa
pa tshapashɔ, Ndjaba ke mbœrœ
kœza tshula fœ endjeneke á endje
sœ dœ kœwusœtœ, tshe ke ɔmɔ œrœ
mbœrœ kœza tshula fœ œneke á sœ
dœ gbɔgbɔ.
28 Œneke á sœ ɓa pa tshapashɔ, á
gugu dœ ádá bale nene yé á azu
yiyi ndje ndœ nœ nene, Ndjaba ke
mbœrœ kœndɨ œneke á azu sœ kœgbe
adœke œ sœ dœ ádá waa,
29 mbœrœ adœke anga uzu bale pa
ɔshɔ asœke lili kœdu okoro ye ɓa utshu
Ndjaba nene.
30 Lœ awa nœ Ndjaba dá 'e
ngbɔɓatœ 'e ga tœnœ dœ Yisu Kristu
á tshe dœ́ kœwusœtœ nœ azœ á to ɓa
ndœ Ndjaba, yé tshe sœ kœmbœrœ
adœke á sœ ndjii, á sœ yerœ dœ pe
kœwuta lœ ekperœ.
31 Dœ tœnœ ataa, endje sú ɓala
Buku nœ Ndjaba adœke: «Œdœ uzu
kœyindœ kœdu okoro, tshe du okoro
ye tœ œneke á Gbozu mbœrœ.»

2

Kœyisœrœ tœ upu nœ kuzu Yisu pa kurushi

1 Aaya mœ, lɔkɔ á mœ na lima ɓa
ndœ 'e ndœ kœyisœ O'o ama Ndjaba

á zatœ ye yiwatœnœ fœ 'e, mœ mamatœ mœ adœke mœ wusœ kœpa o'o too mœ wusœ œrœ waa ye nene.
2 Gbambanœ nene, mœ wa o'o adœke adja mœ gbegbe kœwusœ anga angbɨ œrœ nene, kashe kolœ dœ Yisu Kristu, œshe á endje kuru she ga pa kurushi.
3 Ádá nœ ataa, mœ ka ga utshu 'e dœ kœmɔ œdœ pe dœ kœgugu dœ awa.
4 Mœ sœsœ lima kœyisœ œrœ dœ kœwusœtœ nœ azu tshapashɔ nene, kashe mœ sœ lima kœyisœ nœ dœ gbɔgbɔ nœ Ɔtshɔ Ɨshirɨ, á sœ kœma fœ azu adœke tœnœ kœdœ adjapu.
5 Ataa, kœyindœrœ nœ 'e sœsœ ga pa kœwusœtœ nœ azu nene, kashe œ sœ ga pa gbɔgbɔ nœ Ndjaba.

Kœwusœtœ nœ Ndjaba

6 Andaa, 'a sœ kœyisœ kœwusœtœ fœ ayindœ Kristu á endje dœ agbozu lœ ɨshirɨ, kashe 'a yiyisœ œrœ dœ kœwusœtœ nœ azu tshapashɔ œdœ dœ kœwusœtœ nœ agbozugo tshapashɔ á sœ mbœrœ kœndɨ tœ nœ nene.
7 'A sœ kœyisœ kœwusœtœ nœ Ndjaba á zatœ ye yiwa tœnœ tœ azu, kœwusœtœ neke á lili adœke azu wusœ ádánœ nene, á Ndjaba guma lima utshunœ adœke tshe mbœrœ tshapashɔ, yé á sœ mbœrœ mokɔ nœ azœ.
8 Anga uzu bale lœ agbozugo tshapashɔnœ asœke sœsœ dœ kœwusœtœnœ asœmœ nene. Œdœ endje kœsœ má dœ tœnœ, dá endje kuru Gbozu nœ mokɔ ga pa kurushi nene.
9 Kashe ɓata á endje sú ɓala Buku nœ Ndjaba adœke:

«Œneke á uzu bale wuwu yé á dji dœ utu ye nene,
œneke á uzu bale sœsœ dœ gbetshelœnœ nene,
Ndjaba guma mbœrœ endjeneke á endje yindœ ye.»

10 Andaa, azœ dá Ndjaba ma œrœnœ asœmœ fœ azœ lœ awa nœ Ɔtshɔ Ɨshirɨ asœmœ. Gbambanœ nene, Ɨshirɨ wusœ kœtondœ œrœ kɔ dœ ádánœ, ataa œdœ gbetshelœ nœ Ndjaba.
11 Œɗe ugurutœ azu dá wusœ gbetshelœ nœ uzu, á kœdœ́dœ́ ɨshirɨ á sœ lœ ye nene a? Awa bale ndje, gbetshelœ nœ Ndjaba, uzu bale wuwusœ nœ nene, kolœ Ɨshirɨ nœ Ndjaba dœ tœ ye dá wusœ nœ.
12 Tœ upu nœ azœ, a gbɔgbɔ ɨshirɨ ɓa ndœ azu tshapashɔ asœ nene, kashe a gbɔ Ɨshirɨ á to ɓa ndœ Ndjaba yeka á kœwusœ kœtorœ á Ndjaba to dœ ɔtshɔ lɔsu ye fœ azœ.
13 Yé 'a sœsœ kœyisœ œrœ dœ kœwusœtœ nœ azu tshapashɔ nene, kashe 'a sœ kœyisœ nœ dœ Ɨshirɨ á Ndjaba to fœ 'a. Œtœnœ ataa á 'a sœ kœyisœ adjapu tœ upu nœ Ɨshirɨ nœ Ndjaba fœ azu á endje lœ dœ tœnœ lœ endje.
14 Uzu á tshe sœ kolœ kœgbe dœ kœwusœrœ nœ ye dœ tœ ye, yiyindœ o'o neke á to ɓa ndœ Ɨshirɨ nœ Ndjaba nene. Tshe sœ kœdji ɓata agba o'o lœ utu ye, yé tshe lili kœwusœ ádánœ nene, mbœrœ uzu œ wusœ ádánœ kolœ œdœ tshe kœsœ dœ Ɨshirɨ nœ Ndjaba.
15 Uzu á tshe sœ dœ Ɨshirɨ nœ Ndjaba, tshe sœ kœwa ngbanga kɔ ga tœ undu ye, kashe uzu bale œ wa ngbanga ga tœ ye nene.
16 Gbambanœ nene, endje sú ɓala Buku nœ Ndjaba adœke:

«Uzu ɗe dá wusœ gbetshelœ nœ Gbozu a?
Uzu ɗe dá li kœmɨ upu fœ she a?»

Kashe tœ azœ, a lii kœwusœ ádánœ mbœrœ á a sœ dœ gbetshelœ nœ Kristu.

3

Aayi akwa nœ Ndjaba

1 Tœ upu nœ mœ, aaya mœ, lɔkɔ á mœ sœ lima awa bale dœ 'e, mœ papa o'o fœ 'e ɓata á mœ pa fœ azu á endje sœ dœ Ɨshirɨ nœ Ndjaba nene, kashe mœ pa o'o fœ 'e kolœ ɓata fœ azu nœ tshapashɔ, ɓata fœ aaya agbolo lœ kœyindœrœ ga ndœ Kristu.
2 Ungu ɔngɔ dá mœ to fœ 'e, kashe œ dœ́dœ́ adja kœzɨrœ nene. Gbambanœ nene, 'e li má kœru lɔsu 'e tœnœ

nene. Ataa ngɔngɔnœ asœke, 'e li má ndje nene,

3 mbœrœ 'e sœpe kœmbœrœtœ 'e ɓata mara œrœ nœ azu nœ tshapashɔ. 'E sœ kœmbœrœ úkú œdœ kœbœrœtœ 'e ugurutœ 'e. Atamœ sœmœ 'e dœ́dœ́ azu nœ tshapashɔ asœke yé œ sœ kœmbœrœ mara œrœ nœ azu kɔ nene a?

4 Dœ lɔkɔ á anga yanga 'e bale kœpa ngbɨ adœke: «Œmœ kœdœ uzu nœ Polo», yé anga kpa pa adœke: «Œmœ kœdœ uzu nœ Apolo», 'e mbœmbœrœtœ 'e ɓata azu nœ tshapashɔ kɔ nene dœ mœ a?

5 Apolo kœdœ ɗe? Yé á Polo kœdœ ndje ɗe? Endje kɔ kœdœ aayi akwa nœ Ndjaba á endje gi 'e ga lœ kœyindœrœ ga ndœ Kristu. Kashe lœ ugurutœ endje, uzu dœ uzu sœ dœ mara kœmbœrœ akwa nœ ye á Gbozu to fœ she.

6 Œmœ, mœ lu ngwarœ yé Apolo dá su ungu ga panœ. Kashe Ndjaba dá mbœrœ adœke ngwarœnœ gboro.

7 Ataa, œdœ ayi kœlu ngwarœ œdœ ayi kœsu ungu ga panœ, endje gugu dœ ádá bale nene. Kashe kolœ Ndjaba dá sœ dœ ádá, œshe á tshe mbœrœ adœke ngwarœnœ gboro asœmœ.

8 Tsheneke á tshe lu ngwarœ dœ tsheneke á tshe su ungu ga panœ, endje sœ awa bale yé uzu dœ uzu œ gbɔ œrœ tshangba akwa nœ ye kœli dœ mara akwa nœ ye dœ tœ ye.

9 Gbambanœ nene, a'a, 'a sœ kœmbœrœ akwa nœ Ndjaba awa bale, yé e'e kœdœ kɨndɨ nœ Ndjaba.

E'e ndje kœdœ anda nœ Ndjaba.

10 Mœ mbœrœ akwa ɓata ɔtshɔ ayi kœmɔ anda, œ tɔ kiti anda lindœ kœtorœ á Ndjaba to fœ mœ, yé anga uzu dá mɔ udunœ ga panœ. Kashe ala uzu dœ uzu gbɔ tœ mara á tshe sœ kœmɔ dœ andanœ.

11 Gbambanœ nene, kiti andanœ sœ zœ, œtœnœ kœdœ Yisu Kristu. Uzu bale kpa lili kœmɔ anga angbɨ kiti anda nene.

12 Ataa anga endje kœmɔ udu andanœ ga pa kitinœ dœ ɔrœ, dœ kowo, dœ badja á amanœ gbɔ waa, dœ ɔyɔ, dœ muru too dœ ebe gbaa,

13 akwa nœ uzu dœ uzu œ matœ ye ngbɨ ɔlɔ kœwa ngbanga. Gbambanœ nene, dœ ɔlɔnœ asœmœ, owo œ tshi yé akwa nœ uzu dœ uzu œ matœ ye ngbɨ.

14 Tsheneke á akwa nœ ye kœjuju nene, tshe gbɔ œrœ tshangbanœ ye.

15 Tsheneke á akwa nœ ye kœju, tshe gbɔ œrœ tshangbanœ bale nene, œshe kutu ye tshe she ye, kashe œ sœ ɓata tshe ro tɔ la owo.

16 'E wusœ nœ dœ ɔtshɔnœ adœke e'e kœdœ Tepelo nœ Ndjaba, yé ɬshirɨ nœ Ndjaba sœ lœ 'e.

17 Œdœ uzu kœndɨ tshelœ Tepelo nœ Ndjaba, Ndjaba œ ndɨ ndje tshelœ ye. Gbambanœ nene, Tepelo nœ Ndjaba sœ yerœ, yé e'e dá dœ Tepelonœ asœmœ.

18 Uzu bale fafaratœ ye nene. Œdœ anga uzu ugurutœ 'e bale kœsœ kœgbe adœke œne sœ dœ kœwusœtœ waa dœ mara nœ tshapashɔ asœ, iyi za she mbœrœ adœke tshe sœ adja dœ kœwusœtœ.

19 Gbambanœ nene, kœwusœtœ dœ mara nœ tshapashɔ asœke kœdœ agba o'o tœ ala Ndjaba. Mbœrœ tœnœ ataa, endje sú ɓala buku nœ Ndjaba adœke: «Ndjaba sœ kœgbɔ aayi kœwusœtœ lœ afara nœ endje dœ tœ endje.»

20 Buku nœ kpa sœ kœpa adœke: «Gbozu wusœ gbetshelœ nœ ayi kœwusœtœ ye, tshe wusœ nœ adœke œ gugu dœ ádá bale nene.»

21 Ataa, uzu bale dudu okoro ye ga pa azu nene, mbœrœ œrœ kɔ kœdœ œnœ 'e:

22 Œdœ Polo, œdœ Apolo too Petro, œdœ tshapashɔ, œdœ soro, œdœ kuzu, œdœ œrœ á sœ ngɔngɔ asœke, œdœ œrœ á sœ bala mbatsha, kɔkɔ kœdœ œnœ 'e.

23 Kashe e'e nœ 'e kœdœ azu nœ Kristu, yé Kristu kœdœ uzu nœ Ndjaba.

4

Aayi avwa nœ Kristu

1 Ataa, œ li adœke 'e wu 'a ɓata aayi
akwa nœ Kristu œdœ ɓata endje á
endje sœ mbœrœ kœgbɔndœ adja o'o
nœ Ndjaba á zatœ ye yiwa tœnœ.
2 Andaa, œrœ kɔ á endje
sœ kœyɔndœ nœ ɓa ndœ aayi
kœgbɔndœrœ, kœdœ kœmbœrœtœ
osho lindœ nœ.
3 Tœ œmœ, œdœ e'e too anga azu
kœwa ngbanga pa mœ, œ mbœrœ
œrœ tœ mœ nene. Gapa nœ, mœ wa
ngbanga nœ mœ dœ tœ mœ nene.
4 Dœ adjapu, gbetshelœ nœ mœ
sœsœ kœgbagbara mœ tœ œrœ bale
nene, kashe œ dœ́dœ́ œtœnœ dá
sœ kœma adœke mœ sœ ndjii nene.
Tsheneke á tshe wa ngbanga nœ mœ
kœdœ Gbozu.
5 Mbœrœ tœnœ ataa, 'e wawa ng-
banga ga pa uzu utshu nœ lɔkɔ kœwa
ngbanga nene. 'E kate adœke Gbozu
na yeka. Œshe dá ma œneke kɔ á
zatœ endje yiwa tœnœ œdœ gbet-
shelœ á sœ ɓa lɔsu azu ngbɨ ga ushu.
Dœ tœnœ ataa, uzu dœ uzu œ gbɔ
kœdonga osho nœ Ndjaba á kwatœ
endje ga ndœ ye.
6 Alaya mœ, mœ pa o'onœ asœmœ
tœ upu nœ mœ œdœ tœ upu nœ
Apolo mbœrœ adœke œ yisœ œrœ
fœ 'e. Mœ yindœ nœ adœke lœ awa
nœ kœmarœ nœ 'a, 'e wusœ ádá awa
o'onœ asœ: «Œ li adœke 'e ka kpœpa
mapaka neke á endje sú», yé 'e dudu
okoro 'e kolœ pa uzu bale nene, yé œ
yiangba anga nene.
7 Gbambanœ nene, ɓœ ropa uzu
ɗe? Œ dœ́dœ́ Ndjaba dá to œrœ á
ɓœ sœ dœ tœnœ fœ ɓœ nene a? Yé
á kœdœ Ndjaba dá to fœ ɓœ, mbœrœ
gaɗe á ɓœ sœ kœdu okoro zœ ɓata ɓœ
gbɔgbɔ ɓa ndœ ye nene a?
8 E'e, 'e gbɔ œnœ 'e œrœ kɔ á 'e
gbe dœ tœnœ ye! 'E te œnœ 'e aayi
kœgbɔrœ ye! Ataa 'a dœ́dœ́ agbozugo
nene, 'e te œnœ 'e agbozugo ye! Ad-
japu dœ mœ a? 'A yindœ nœ adœke
'e dœ adja agbozugo mbœrœ á ɨ'ɨrɨ 'a
kœto ndje dœ 'e awa bale.
9 Gbambanœ nene, mœ sœ kœgbe
adœke Ndjaba ko 'a dœ aayi avwa tɔ
ɓa tœ ndɔngɔlɔ azu kɔ: 'a sœ ɓata azu
á endje wa agbɔ ngbanga nœ kuzu ga
tœ endje, endje fa 'a tœ œrœ mɔlɔ nœ
tshapashɔ, ɓa tœ ala aandjelu œdœ ɓa
tœ ala azu kɔ.
10 Anga azu sœ kœwu 'a tœ aayi
iyi mangba Kristu, kashe e'e, 'e sœ
kœzatœ 'e ɓata aayi kœwusœtœ lœ
kœngbɔtœ 'e bale dœ Kristu. Anga
azu sœ kœwu adœke 'a mɔɔmɔ, kashe
e'e, 'e sœ kœzatœ 'e tœ aayi gbɔgbɔ.
Endje sœ kœlɨsœ 'e, kashe œ sœ kœwu
'a tœ ayi odo.
11 Lœ ada ɔlɔnœ asœ, 'a sœ kœwu
oyo dœ ogo kœzɨrœ œdœ dœ ogo
ungu, 'a gugu dœ lœba nene, endje sœ
kœɓi 'a, 'a na yame yame djezœ;
12 'a sœ kœwu djofele dœ akwa dœ
kane 'a yeka á gbɔ kœzɨrœ. Œdœ
endje kœgu 'a, 'a sœ kœgi ɔtshɔ o'o.
Lɔkɔ á endje kœsœ kœmbœrœ œrœ
kanga fœ 'a, 'a sœ kœru lɔsu 'a.
13 Lɔkɔ á endje kœsœ kœpa ekpe o'o
nœ 'a, 'a sœ kœgi o'o dœ ɔtshɔ lɔsu.
Ngɔngɔ asœke, endje kpa wu 'a ɓata
tshapandikɔ nœ tshapashɔ, ɓata uyu
œrœ nœ tshapashɔ.
14 Mœ sœsœ kœsu mbeti asœmœ
mbœrœ kœza tshula fœ 'e nene,
kashe mœ su mbœrœ kœgbota tshelœ
utu 'e ɓata agbolo nœ mœ á mœ
yindœ endje waa.
15 Gbambanœ nene, ataa œdœ 'e
kœsœ dœ aayi kœyisœ o'o nœ Kristu
kutu ndjokpa gbaa, 'e sœ kolœ dœ
aba tshebabale. Œmœ dá zu 'e lœ Yisu
Kristu lœ awa nœ kœyisœ Ɔtshɔ O'o
fœ 'e.
16 Mœ sœ kœkɨ fœ 'e adœke
'e mbœrœtœ 'e lindœ mara
kœmbœrœtœ nœ mœ.
17 Mbœrœ tœnœ ataa dá mœ vwa
Timote fœ 'e, gbolo nœ mœ á mœ
yindœ ye waa yé á tshe sœ kœzatœ ye
fœ Gbozu. Tshe kpa yi bala sœ awa
akwa nœ soro nœ mœ ga ndœ Kristu
fœ 'e ɓata á mœ sœ kœyisœ nœ tœ
osho kɔ œdœ pe djelœ Ikrizia kɔ.
18 Andaa, anga azu ugurutœ 'e gbe
adœke mœ na nene, yé mbœrœ tœnœ
ataa á endje sœ kœdu okoro endje.
19 Kashe œdœ Gbozu kœyindœ nœ,
mœ na lœ ondonœ asœke kœwu 'e zœ.
Dœ tœnœ ataa, mœ para adœke mœ

tondœ kolœ o'o nœ aayi kœdu okoro endje asœmœ nene, kashe mœ para ndje awa kœwu mara akwa á endje sœ kœmbœrœ tœnœ.
20 Gbambanœ nene, Ogo gbozu nœ Ndjaba dœ́dœ́ o'o nœ tsheloe ama nene, kashe tœnœ kœdœ kœmbœrœ akwa dœ gbɔgbɔ nœ Ndjaba.
21 Œrœ gaɗe dá 'e gbe dœ tœnœ a? 'E yindœ nœ adœke mœ na ga ndœ 'e dœ ndjapa too dœ ɔmɔ lɔsu a?

5

Ekpe ɔtshɔ nœ anga uzu lœ Ikrizia

1 Azu sœ kœpa tœ osho kɔ adœke anga o'o bale tœ upu nœ angba budu, angba budu neke á endje lili kœgbɔ tœnœ ɓa ndœ angbɨ azu nene: anga yanga 'e bale sœ kœlo dœ awo abanœ.
2 Yé 'e sœ kœdu okoro 'e tɔpanœ kpuru! Œ li má adœke 'e sœ dœ oyo tœ lɔsu 'e yé œ gɔrɔ má ayi kœmbœrœ œrœnœ asœmœ ugurutœ 'e.
3 Tœ œmœ nœ mœ, mœ gugu ugurutœ 'e dœ undu mœ nene kashe mœ sœ dœ 'e ngɔngɔnœ asœke bale lœ ɨshirɨ, yé mœ wa ngbanga nœ uzu á tshe mbœrœ mara œrœnœ asœmœ ɓata mœ sœ má lima tœ œsœnœ zœ:
4 lɔndɔ á 'e kœngbɔtœ 'e ga tœnœ yé á mœ sœ ugurutœ 'e lœ ɨshirɨ, 'e wa ngbanganœ asœmœ lœ gbɔgbɔ nœ Gbozu nœ azœ dœ Yisu,
5 dœ mara adœke 'e za uzu ataa fœ Satana mbœrœ adœke undu ye ndɨ, yeka á ɨshirɨ ye kœshe dœ lɔkɔ á Gbozu œ wa dœ ngbanga.
6 Ádá nœ kœdu okoro 'e gugu nene. 'E wuwusœ nœ dœ ɔtshɔnœ adœke ɔyɔ kœsuku mapa kœsœ teasho, œ suku kœdjanga mapa djigi nene a?
7 'E gitœ 'e lœ ongboro ɔyɔ kœsuku mapa yé œ te tafo mapa, mbœrœ ɔyɔ kœsuku mapa gugu lœ 'e nene. Gbambanœ nene, Kristu á tshe dœ Aya pata Pake nœ azœ, endje za lima she tœ tokóró.
8 Ataa, a mbœmbœrœ angbo nœ azœ dœ mapa á suku dœ ongboro ɔyɔ kœsuku mapa too dœ ɔyɔ kœsuku mapa nœ ngbɨndɨrœ nene, kashe a mbœrœ tœnœ dœ mapa neke á gugu dœ ɔyɔ kœsuku mapa lœnœ nene, œneke á sœ yerœ œdœ lœ adjapu.
9 Bala mbeti á mœ su utshunœ, mœ su o'o fœ 'e adœke 'e sœsœ tœ œsœnœ bale dœ azu á endje sœ kœmbœrœ angba budu nene.
10 Mœ gbegbe lima ga pa azu kɔ pa ɔshɔ á endje sœ kœmbœrœ angba budu, á endje sœ dœ tshalɔsu, á endje dœ aayi angba too aayi kœdonga andjaba nene. Œ kœsœ má ataa, œ li má adœke 'e gi tœ 'e pa tshapashɔ asœke ye.
11 Mœ su ga la mbetinœ fœ 'e adœke 'e ngbɔngbɔtœ 'e dœ uzu á tshe za ɨ'ɨrɨ Kristu ga pa ye, yé á dœ ayi angba budu, aayi tshalɔsu, aayi kœdonga andjaba, aayi kœpa o'o nœ wala, amœndjondjo too aayi angba nene. Œ lili adœke 'e zɨ œrœ tœ œsœnœ dœ mara uzu ataa nene.
12 Yé upu nœ mœ kœdœ adœke mœ wa ngbanga nœ azu á endje sœ ɓa ushu a? Œ œ̃ nene. Kashe, œ dœ́dœ́ azu nœ Kristu dá 'e li má kœwa ngbanga nœ endje nene a?
13 Ndjaba dá wa bala ngbanga nœ azu tshashu. 'E gɔrɔ hawo uzu ugurutœ 'e ye.

6

Kœpa ngbanga ugurutœ aayazu

1 Lɔkɔ á 'e kœsœ dœ o'o ugurutœ 'e, mbœrœ gaɗe á 'e sœ kœgbe kœna kœtɔ meza ɓa ndœ ayingba Ndjaba adœke endje wa ngbanganœ, yé á tshapu kœna ga ndœ ayerœ azu a?
2 E wuwusœ nœ adœke azu á endje sœ yerœ œ wa bala ngbanga nœ azu tshapashɔ asœke nene a? Yé á kœsœ adœke 'e wa ngbanga nœ azu tshapashɔ, 'e li kœwa ngbanga nœ o'o á sœ dœ ádá teasho nene a?
3 'E wuwusœ nœ adœke a wa bala ngbanga nœ aandjelu nene a, yeka á kœdœ tœ o'o nœ soro asœ a?
4 Andaa, lɔkɔ á 'e kœsœ dœ mara ngbanga ataa, 'e sœ kœpandœ nœ fœ angbɨ azu á endje gugu lœ Ikrizia nene adœke endje wa o'onœ a?
5 Mœ sœ kœpa tœnœ mbœrœ kœza tshula fœ 'e. Ataa, anga uzu kœwusœrœ á tshe li kœwa ngbanga

ugurutœ aayazu gugu ugurutœ 'e nene a?
6 Kashe, œ li adja adœke anga yazu bale pa ngbanga dœ ayanœ ɓa utshu ayingba Ndjaba ye a?

7 Œ sœ adjapu adœke kœpa ngbanga ugurutœ 'e sœ kœma adœke 'e yo ye. Mbœrœ gaɗe á 'e wuwusœ kœru lɔsu 'e tœ œrœ á sœsœ ndjii nene, tœ œsœnœ adœke 'e pa ngbanga dœ aaya 'e a? Mbœrœ gaɗe á 'e kakatœ nœ adœke endje ko œrœ tœ 'e nene a?
8 Kashe e'e dá sœ kœmbœrœ œrœ á sœsœ ndjii nene, yé á sœ kœko œrœ tœ anga azu. 'E sœ kœmbœrœ ataa ga tœ aaya 'e!
9 'E wuwusœ nœ adœke azu á endje sœ kœmbœrœ œrœ á sœsœ ndjii nene œ gbɔ bala Ogo gbozu nœ Ndjaba nene a? Uzu fafara 'e nene! Œdœ aayi angba budu, œdœ aayi kœdonga andjaba, œdœ aayi kœpara awo azu, œdœ ayakoshe á endje sœ ɓata ayashe, œdœ ayakoshe too ayashe á endje sœ kœlo dœ anga endje,
10 œdœ aayi angba, œdœ aayi tshaləsu, œdœ amœndjondjo, œdœ aayi kœpa o'o nœ wala, œdœ agbangba kœzɨ angba, uzu bale œ gbɔ Ogo gbozu nœ Ndjaba nene.
11 'E wu mara á anga anga 'e sœ lima dœ tœnœ ugurutœ 'e dœ mœ. Kashe Ndjaba nœ azœ djutɔ 'e, tshe fa 'e tœ ayerœ azu, tshe fa 'e tœ azu ndjii lœ ɨ'ɨrɨ Gbozu Yisu Kristu œdœ pe lœ awa Ɨshirɨ nœ ye.

Kœdonga Gbozu dœ undu zœ

12 Anga azu ugurutœ 'e sœ kœpa adœke: «Endje papakata mœ tœ œrœ bale nene», kashe œ doédoé œrœ kɔ dá sœ dœ ɔtshɔnœ nene. Mœ li má kœpa adœke: «Endje papakata mœ tœ œrœ bale nene», kashe mœ yiyindœ nœ adœke mœ te kanga nœ œrœ bale nene.
13 'E sœ kœpa adœke: «Rœgo sœ mbœrœ uvu, yé uvu sœ mbœrœ rœgo.» Œ sœ adjapu, kashe Ndjaba œ ndɨ tshelœ nœ kɔ bibisha ye. Kashe undu uzu sœsœ mbœrœ angba budu nene. Undu uzu sœ mbœrœ Gbozu, yé Gbozu sœ mbœrœ undu uzu.
14 Andaa Ndjaba á tshe she Gbozu lœ akuzu, tshe she ndje azœ bala lœ akuzu dœ gbɔgbɔ nœ ye.
15 'E wuwusœ nœ adœke undu 'e kœdœ œrœ kotœ undu Yisu Kristu nene a? Mœ lii kœza œrœ kotœ undu Yisu bale adœke mœ fa tœ œrœ kotœ undu gugatɨ ye a? Adja mœ mbœrœ ataa bale nene!
16 'E wuwu ndje sœ nœ adœke uzu á tshe kœngbɔtœ ye bale dœ gugatɨ, endje wuta dœ she undu bale nene a? Gbambanœ nene, endje sú ɓala buku nœ Ndjaba adœke: «Endje bibisha œ wuta uzu bale.»
17 Kashe uzu á tshe ngbɔtœ ye bale dœ Gbozu, endje ngbɔtœ endje dœ she bale lœ ɨshirɨ.
18 'E kpa awa angba budu. Anga ekperœ kɔ á uzu œ mbœrœ, sœ ɓa ushu tœ undu ye. Kashe ayi angba budu sœ kœndɨ undu ye dœ tœ ye.
19 'E wuwusœ nœ adœke undu 'e kœdœ Tepelo nœ Ɔtshɔ Ɨshirɨ dá sœ lœ 'e asœmœ nene a? Œ doédoé Ndjaba dá to fœ 'e nene a? Yé e'e kœdœ ayengɔ undu 'e a?
20 Ndjaba yɔɔyɔ 'e œ yɔ. Ataa, œ li adœke 'e donga she dœ undu 'e.

7

O'o tœ upu nœ totœ

1 Ngɔngɔ asœke, mœ yindœ kœgi o'o tœ upu á 'e yu lima mœ dœ tœnœ la mbeti nœ 'e adœke: «Œ sœ dœ ɔtshɔnœ adœke yakoshe lolo dœ yashe nene.»
2 Andaa, ndœ kœkatœ kœmbœrœ œrœ tshula kɔ, œ li dœ ɔtshɔnœ adœke yakoshe bale dœ bale sœ dœ awonœ, yé yashe ndje bale dœ bale sœ dœ akɔnœ.
3 Œ li adœke yakoshe mbœrœ akwa tsha yakoshe nœ ye ga tœ awonœ, yé yashe ndje awa bale, tshe mbœrœ akwa tsha yashe nœ ye ga tœ akɔnœ.
4 Yashe lili kœmbœrœ œneke á tshe yindœ nœ ga tœ undu ye dœ tœ ye nene, undu ye sœ mbœrœ akɔnœ. Awa bale ndje, yakoshe lili kœmbœrœ œneke á tshe yindœ nœ ga

tœ undu ye dœ tœ ye nene, undu ye sœ mbœrœ awonœ.
5 'E kukurutshelœtœ 'e pa gbarœ olo nene, kolœnœ adœke 'e kœdjitœ 'e awa bale ndœ olo teasho mbœrœ kœza avwala yekane. Kashe manda nœ, 'e kwatœ 'e ga pa gbarœ olo 'e. Ete nene, 'e li kœru lɔsu 'e nene yé œ za awa fœ Satana adœke tshe wu lɔsu 'e.
6 O'onœ á mœ sœ kœpa fœ 'e asœmœ, œ dœ́dœ́ adœke mœ sœ kœshosho 'e nene, kashe tœnœ kœdœ œrœ á 'e gbe dœ tœnœ á mœ li kœyindœ nœ.
7 Mœ yi má ndœ nœ adœke uzu kɔ sœ tœ angara ɓata mœ; kashe Ndjaba sœ kœto kœtorœ fœ uzu dœ uzu kpi tœ œnœ yanga, œneke asœ fœ anga, œneke ɓa 'e fœ angbɨ anga.
8 Ataa, mœ sœ kœpa fœ aangara œdœ pe fœ ayashe koya adœke: œ sœ dœ ɔtshɔnœ adœke endje sœpe ataa, ɓata mœ.
9 Kashe œdœ endje kœlili kœru lɔsu endje nene, endje totœ endje. Gbambanœ nene, œ sœ dœ ɔtshɔnœ kœro panœ kœtotœ endje tœ œsœnœ adœke undu ndɨ dœ ogo nœ ɔkɔ.
10 Tœ upu nœ endjeneke á endje totœ endje ye, mœ za awa o'o á toto ɓa ndœ mœ nene kashe á to ɓa ndœ Gbozu, fœ endje adœke: œ lili adœke yashe kurutshelœtœ ye dœ akɔnœ nene.
11 Œdœ tshe kœkurutshelœtœ ye dœ akɔnœ, œ li adœke tshe kpa i anga yakoshe nene, too œ li adœke tshe kpa djitœ ye dœ akɔnœ. Yé œ lili ndje adœke yakoshe gɔrɔ awonœ nene.
12 Tœ upu nœ anga endje, œmœ dœ tœ mœ dá sœ kœpa tœnœ kashe œ dœ́dœ́ Gbozu nene, adœke: œdœ yakoshe bale á tshe dœ yindœ Ndjaba kœto yashe á tshe dœ́dœ́ yindœ Ndjaba nene, yé á yashenœ yindœ kœsœ dœ she, tshe gɔgɔrɔ she nene.
13 Yé œdœ anga yashe bale á tshe dœ yindœ Ndjaba kœi ndje yakoshe á tshe dœ́dœ́ yindœ Ndjaba nene yé á yakoshenœ yindœ kœsœ dœ she, tshe vwavwaratœ ye tœ ye nene.
14 Gbambanœ nene, yakoshe á tshe dœ́dœ́ yindœ Ndjaba nene, tshe wuta ndoo dœ Ndjaba mbœrœ awonœ á tshe dœ yindœ Ndjaba. Awa ndje bale dœ yashe á tshe dœ́dœ́ yindœ Ndjaba nene, tshe wuta ndje ndoo dœ Ndjaba mbœrœ akɔnœ á tshe dœ yindœ Ndjaba. Œ kœsœsœ má atamœ nene, agbolo nœ 'e œ sœ má yerœ nene andaa endje sœ yerœ.
15 Kashe œdœ tsheneke á tshe dœ́dœ́ yindœ Ndjaba nene kœyindœ kœkurutshelœtœ ye dœ yindœ Ndjaba á endje totœ endje, œdœ yakoshe too yashe, uzu kaka pa endje nene, mbœrœ Ndjaba e 'e adœke 'e sœ gee lœ soro 'e.
16 Yé œɓœ dœ yashe, dœ mara gaɗe dá ɓœ she akɔ zœ a? Too œɓœ ndje dœ yakoshe, dœ mara gaɗe dá ɓœ she awo zœ a?

Kœsœpe lœ mara á Ndjaba e ɓœ

17 Andaa, œ li adœke uzu dœ uzu mbœrœtœ ye lindœ kœtorœ á Gbozu to fœ she, yé á tshe sœ lœnœ lɔkɔ á Ndjaba e lima she. Œneke á mœ sœ kœpandœ nœ lœ Ikrizia kɔ dœmœ.
18 Œdœ endje kœwa lima anga uzu bale tœ gaza dœ lɔkɔ á Ndjaba e she, tshe papara awa kœmbœrœ adœke œ yiwa nene. Yé œdœ tsheneke á endje kœwawa lima she tœ gaza ut-shunœ adœke Ndjaba e she nene, œ lili adœke endje wa she nene.
19 Kœwa gaza too kœwawa gaza nene, œ gugu dœ ádá bale nene, kolœnœ adœke 'e mbœrœtœ 'e lindœ awa o'o nœ Ndjaba.
20 Œ li adœke uzu dœ uzu sœ kolœ lœ mara á tshe sœ lima dœ tœnœ lɔkɔ á Ndjaba e she.
21 Œɓœ kœdœ lima kanga lɔkɔ á Ndjaba e ɓœ a? Tɔtɔ lɔsu zœ nene. Kashe œdœ awa kœsœ zœ adœke ɓœ wuta lœ kanga, mbœrœtœ zœ lindœ nœ.
22 Gbambanœ nene, kanga á Gbozu e she kœdœ uzu á tshe kpa dœ́dœ́ kanga nene yé tshe te uzu nœ Gbozu. Awa bale ndje dœ uzu á tshe dœ́dœ́

kanga nene yé á Ndjaba e lima she, œshe kœdœ kanga nœ Kristu.
23 Ndjaba yɔ lima 'e lœ kanga ye; 'e
tete akanga nœ azu nene.
24 Aaya mœ, œ li adœke uzu dœ uzu
sœpe tœ ala Ndjaba kolœ ɓata á tshe
sœ lima utshunœ lɔkɔ á tshe e she.

Aangara œdœ pe ayashe koya

25 Tœ upu nœ aangara, Gbozu
kakatœ awa o'o tɨ fœ mœ nene, kashe
mœ sœ kœza gbetshelœ nœ mœ ɓata
uzu á tshe zatœ ye ndjii, mbœrœ
Gbozu ma ɔtshɔ lɔsu nœ ye ga ndœ
mœ.
26 Mbœrœ oyo nœ ngɔngɔ asœke,
œneke á mœ sœ kœgbe tœnœ dœke: œ
sœ dœ ɔtshɔnœ adœke uzu dœ uzu sœ
kolœnœ ɓata á tshe sœ asœmœ.
27 Œdœ ɓœ kœto yashe ye, papara
adœke ɓœ kurutshelœtœ zœ dœ she
nene. Œdœ ɓœ kœtoto yashe nene,
papara ndje adœke ɓœ to yashe nene.
28 Kashe œdœ ɓœ kœto yashe,
ɓœ mbœmbœrœ ekperœ nene. Yé
œdœ ovoro yawuru kœi yakoshe,
tshe mbœmbœrœ ndje ekperœ nene.
Kashe endje á endje totœ endje
asœmœ, endje gbɔ kœndanga osho lœ
soro nœ endje œnœ ɔkɔ, yé œmœ,
mœ yi má ndœ kœgbɔndœ 'e mbœrœ
tœnœ.
29 Aaya mœ, o'o á mœ yindœ kœpa
fœ 'e dœke: a kpa sœsœpe dœ olo nd-
joro nene. Kœto ngɔngɔnœ asœke, œ
li adœke endjeneke á endje to ayashe,
endje sœ ɓata endje gugu dœ ayashe
nene;
30 endjeneke á endje sœ tœ ɨkɨ,
endje sœ ɓata endje sœsœ tœ ɨkɨ nene;
endjeneke á endje sœ dœ yanga,
endje sœ ɓata endje gugu dœ yanga
nene; endjeneke á endje sœ kœyɔ
œrœ, endje sœ ɓata endje gugu dœ
tœnœ nene.
31 Œ li adœke azu á endje sœ
kœshe mbœrœ œrœ nœ tshapashɔ
asœke, sœ ɓata endje sheshe mbœrœ
tœnœ nene. Gbambanœ nene, tsha-
pashɔnœ ɓata á sœ asœ, œndœnœ œ
dɨ nene.
32 Mœ yiyindœ nœ adœke 'e sœ dœ
gbetshelœ nene. Tsheneke á tshe toto
yashe nene, tshe sœ kœzatœ ye ga
tœ akwa nœ Gbozu: Tshe sœ kœpara
adœke œne mbœrœ œrœ á sœ kœza
yanga fœ Gbozu.
33 Kashe tsheneke á tshe to yashe
ye, tshe sœ kœgbe kolœ dœ œrœ
nœ tshapashɔ asœke: tshe sœ kœpara
adœke œne mbœrœ œrœ á sœ kœza
yanga fœ awo œne.
34 Yé dœ tœnœ ataa, lɔsu ye sœ
ga pa œrœ bisha. Œ sœ ndje awa
bale ataa mbœrœ yashe too ovoro
yawuru á tshe i i yakoshe nene, yé á
sœ kœgbe kolœ kœmbœrœ akwa nœ
Gbozu mbœrœ á kœsœ yerœ lœ undu
ye œdœ lœ ɨshirɨ. Kashe yashe á tshe
i yakoshe, tshe sœ kœgbe dœ œrœ
nœ tshapashɔ asœke yé œ sœ kœpara
adœke œne mbœrœ œrœ á sœ kœza
yanga fœ akɔ œne.
35 Mœ pa o'onœ asœmœ mbœrœ
ɔtshɔrœ á sœ mbœrœ 'e, kashe mœ
sœsœ kœkapa 'e nene. Mœ yindœ nœ
adœke 'e mbœrœ œneke á li adœke 'e
sœ dœ ɔtshɔnœ, yé œ zatœ 'e djigi fœ
Gbozu.
36 Œdœ anga ovoro yakoshe
kœyindœ kœto yashe, yé á endje
kpa wa adœke œne totœ œne nene,
endje mbœrœ dœ ɔtshɔnœ. Á ovoro
yakoshenœ kœwu adœke œne sœ dœ
ogo awo œne tɔpanœ kpuru, yé á
wu ndje adœke œne kœtoto she nene
dá œne mbœrœ ekperœ, œ sœ dœ
ɔtshɔnœ adœke endje totœ endje ɓata
á endje gbe dœ tœnœ. Asœmœ dœ́dœ́
ekperœ nene.
37 Kashe œdœ ovoro yakoshenœ
kœdjidji azu á endje sœ kœshosho she
nene, yé á wa dœ tœ ye ɓa lɔsu ye
adœke œne to koje nœ œne nene, œdœ
tshe kœli kœru lɔsu ye tœ ogo ɔkɔ, tshe
mbœrœ ɔtshɔrœ.
38 Ataa, tsheneke á tshe kœto koje
nœ ye, tshe mbœrœ ɔtshɔrœ. Kashe
tsheneke á tshe kœvwaratœ ye kœto
koje nœ ye, œshe asœmœ kpa mbœrœ
ɔtshɔrœ kœrosœnœ.
39 Yashe á tshe dœ awo uzu, sœ
tœ œsœnœ dœ ɔkɔnœ lɔkɔ á tshe
sœpe dœ soro. Kashe œdœ akɔnœ
kœtshu ye, tshe li kœi angbɨ yakoshe
á tshe yindœ ye. Œ li ndje adœke
yakoshenœ dœ yindœ Kristu.

40 Andaa, tœ mœ, mœ gbe adœke tshe sœ dœ yanga kœrosœ nœ œdœ tshe kœsœ kolœ ataa. Yé œmœ ndje, mœ wusœ nœ adœke Ɨshirɨ nœ Ndjaba sœ dœ mœ awa bale.

8

Songba agea á endje to tœ tokóró fœ andjaba

1 Tœ upu nœ songba agea á endje to dœ tokóró fœ andjaba, œ sœ adjapu adœke azœ kɔ, a sœ dœ kœwusœrœ lœ nœ ɓata á 'e sœ kœpa tœnœ. Kœwusœrœ sœ kœza egerœ kumu fœ uzu, kashe kœyindœsho sœ kœto gbɔgbɔ ga ugurutœ azu.

2 Œdœ uzu kœsœ kœgbe adœke œne wusœ œrœ waa, asœmœ sœ kœma adœke tshe wuwu damba sœ œrœ ɓata á li má adœke tshe wusœ nœ nene.

3 Kashe tsheneke á tshe yindœ Ndjaba, Ndjaba wu ndje sœ ye yé.

4 Ataa, a li kœzɨ songba agea á endje za tœ tokóró fœ andjaba ye a? A wusœ nœ adœke andjaba kœdœ œrœ gbambanœ pa tshapashɔ, yé anga andjaba gugu nene, kolœ Ndjaba tshebabale.

5 Gbambanœ nene, ataa œdœ anga azu kœgbe adœke andjaba sœ ɓa lafo too ɓa pa ɔshɔ, œ sœ adjapu adœke andjaba œdœ agbozu sœ ndjoro,

6 a wusœ nœ adœke Ndjaba sœ kolœ tshebabale. Œshe kœdœ Aba azœ á tshe mbœrœ œrœ kɔ, yé a sœ kœshe mbœrœ she. A sœ dœ Gbozu nœ azœ tshebabale Yisu Kristu. Lœ awa nœ ye dá Ndjaba mbœrœ œrœ kɔ, yé a sœ dœ soro mbœrœ she.

7 Kashe ayindœ Kristu kɔ wuwusœ adjapunœ asœ nene. Anga endje sœpe dœ gbetshelœ nœ andjabanœ asœmœ lœ kumu endje dœ mara adœke œdœ endje kœzɨ songba agea á endje to tœ tokóró fœ andjaba, endje sœ kœgbe adœke endje to fœ adja Ndjaba, yé endje mɔ lœ gbetshelœ nœ endje. Mbœrœ tœnœ ataa, endje gbe adœke œne kœdœ aayi uburu.

8 Andaa, œ dœ́dœ́ rœgo dá gi azœ ndoo dœ Ndjaba nene. Œdœ a kœvwaratœ azœ kœzɨ tœnœ, a sœ ga manda nœ nene. Yé œdœ a kœzɨ ndje gbaa na, a gbɔ œrœ bale nene.

9 Kashe, 'e sœ dœ gbɔdjela adœke mara á 'e sœ kœmbœrœ dœ œrœ kɔ asœmœ, yiyi endjeneke á endje mɔɔmɔ lœ kœyindœrœ nœ endje ga lœ ekperœ nene.

10 Gbambanœ nene, œdœ uzu á tshe mɔɔmɔ lœ kœwusœrœ nœ ye asœmœ kœwu ɓœ á ɓœ sœ dœ kœwusœrœ, yé á ɓœ li ga lœ Tepelo nœ andjaba, tshe gbɔ gbɔgbɔ nœ kœzɨ songba agea á endje to dœ tokóró fœ andjabanœ asœmœ nene a?

11 Yé mbœrœ tœnœ ataa, kœwusœrœ nœ zœ œ ndɨ uzu á tshe mɔɔmɔ asœmœ. Kashe wusœ nœ adœke œshe kœdœ aya zœ á Kristu tshu mbœrœ she!

12 Œdœ 'e kœmbœrœ mara ekperœ ataa ga tœ aaya 'e yé á ndɨ gbetshelœ nœ uzu á tshe mɔɔmɔ, dá 'e mbœrœ ekperœ fœ Kristu dœ tœ ye.

13 Mbœrœ tœnœ ataa, œdœ kœzɨrœ kœsœ kœyi aya mœ ga lœ ekperœ, mœ kpa zɨ songba agea bale nene, mbœrœ á kœyiyi aya mœ ga lœ djingili nene.

9

Mara kœmbœrœ akwa nœ Polo

1 Œmœ kœdœ kanga a? Mœ dœ́dœ́ ayi avwa nene a? Mœ wuwu Yisu á tshe dœ́ Gbozu nœ azœ nene a? 'E dœ́dœ́ azu ndœla akwa nœ mœ lœ Gbozu nene a?

2 Œdœ mbœrœ anga azu mœ kœdœ́dœ́ ayi avwa nene, kashe mbœrœ 'e nœ 'e, œmœ kœdœ ayi avwa. Gbambanœ nene, e'e kœdœ œrœ á sœ kœma tshambele akwa nœ mœ ɓata ayi avwa lœ Gbozu.

3 O'o á mœ sœ kœgi fœ azu á endje sœ kœpatœ mœ dœke:

4 'A lili má kœyɔndœ kœzɨrœ too kœndjorœ ɓa ndœ 'e nene a?

5 'A lili má kœna dœ anga yashe á tshe dœ yindœ Kristu ɓata anga aayi avwa, aaya Gbozu œdœ pe Petro sœ kœmbœrœ tœnœ nene a?

6 Kolœ mœ kutu mœ œdœ Barnabase dá li ndœ kœmbœrœ akwa yeka á kœzɨ œrœ a?

7 Œɗe lœ akwa turugu dá mbœrœ akwa dœ ngendja nœ ye dœ tœ ye a? Œɗe dá lu ɔyɔ vinu, yé á zɨzɨ elenœ nene a? Too uzu ɗe dá sœ kœgbɔndœ angombe yé á ndjondjo ungu ɔngɔ endje nene a?

8 Tœnœ kœdœ kolœ o'o nœ azu dá mœ pa asœmœ, too awa akwa sœsœ kœpa awa bale ataa nene a?

9 Gbambanœ nene, endje sú ɓala buku nœ awa akwa nœ Moyize adœke: «Ɓœ i ama ngombe ga tœnœ nene lɔkɔ á ɓœ kœsœ kœmbœrœ she dœ akwa ble.» Ndjaba sœ kœkɨtœ œsœ angombe a?

10 Œ doédoé azœ dá tshe sœ kœpa o'onœ tœ azœ nene a? Adjapu, endje sú o'onœ asœmœ mbœrœ azœ. Gbambanœ nene, uzu á tshe djo kɨndɨ dœ pe tsheneke á tshe ɓi indji ngwarœ, uzu dœ uzu sœ kœmbœrœ dœ gbetshelœ nœ kœgbɔ œsœ œnœ ye.

11 Œdœ 'a kœyi lima sœ o'o ama Ndjaba fœ 'e, œ sœ má dœ ekpenœ waa ye adœke 'a yɔndœ œrœ tœ 'e a?

12 Œdœ anga azu kœsœ kœyɔndœ œrœ tœ 'e, mbœrœ gaɗe á a'a nene a?

Andaa, 'a yɔyɔ lima ndœ œrœ nene. Kashe 'a gbɔndœtœ 'a mbœrœ á 'a kœzaza œrœ ku lœ awa Ɔtshɔ O'o nœ Kristu nene.

13 'E wuwusœ nœ adœke azu neke á endje sœ kœmbœrœ akwa ɓa lœ anda nœ Ndjaba sœ kœgbɔ kœzɨrœ kpœtœmœ nene a? Yé endjeneke á endje sœ kœto tokóró ɓa pa ndaba, sœsœ ndje kœgbɔ œsœ œnœ endje kœzɨrœ kpœpa ndabanœ nene a?

14 Awa bale, Gbozu za awa tœ upu nœ endjeneke á endje sœ kœpandœ Ɔtshɔ O'o adœke endje sœ ndje dœ soro mbœrœ tœnœ.

15 Kashe œmœ, mœ zaza awa o'onœ asœmœ bale ga tœ akwa nene, yé mœ susu mbetinœ asœmœ mbœrœ kœyɔndœ œrœ nene. Mœ yi má ndœ kœtshu tœnœ, tœ œsœnœ adœke endje gbɔtœ upu nœ egerœ kumunœ asœ tœ mœ.

16 Dœ adjapu, kœpandœ Ɔtshɔ O'o doédoé œrœ nœ egerœ kumu ɓa ndœ mœ nene, kashe tœnœ kœdœ œrœ á li adœke mœ mbœrœ. Mœ sœ dœ oyo tœ lɔsu mœ œdœ mœ kœpapandœ Ɔtshɔ O'o nene.

17 Œdœ mœ dœ tœ mœ dá wa lima adœke mœ mbœrœ akwanœ asœmœ, mœ yi má lima ndœ nœ adœke endje ko ngendja tshangbanœ fœ mœ ye. Kashe ɓata á endje za mœ dœ ɔgbɔ ga tœnœ, mœ mbœrœ kolœ akwa á Gbozu za fœ mœ.

18 Ataa, ngendja tshangba akwa nœ mœ kœdœ ga ɗe? Tœnœ kœdœ kœpandœ Ɔtshɔ O'o gbambanœ á mœ sœ kœpandœ nœ, kashe mœ zaza awa o'o á Ɔtshɔ O'onœ asœmœ za fœ mœ ga tœ akwa nene.

19 Mœ doédoé kanga nœ uzu bale nene. Andaa, mœ zatœ mœ tœ kanga nœ azu para mbœrœ kœgbɔ azu ndjoro fœ Yisu.

20 Mœ sœ lima kœsœ ugurutœ Ayuda ɓata Yuda mbœrœ kœgbɔ Ayuda. Ataa mœ sœsœ tshakudu awa akwa nœ Moyize nene gbaa, mœ sœ kœmbœrœtœ mœ ɓata azu á endje sœ tshakudunœ mbœrœ kœgbɔ endjeneke á endje sœ tshakudu awa akwa.

21 Awa bale ndje, lɔkɔ á mœ kœsœ dœ endjeneke á endje sœsœ tshakudu awa akwa nene, mœ sœ kœmbœrœtœ mœ ɓata endje, kashe mœ sœsœ kœgbe dœ awa akwanœ asœmœ nene mbœrœ kœgbɔ endje. Œ yiyindœ kœpa adœke mœ wuwusœ awa akwa nœ Ndjaba nene, gbambanœ nene, mœ zatœ mœ ga tshakudu awa akwa nœ Kristu.

22 Mœ sœ ugurutœ azu á endje mɔɔmɔ lœ kœyindœrœ ɓata œmœ ndje mœ mɔɔmɔ mbœrœ kœgbɔ endje. Mœ zatœ mœ djigi fœ endje para mbœrœ kœshe angata endje dœ mara kɔ.

23 Yé œneke asœmœ kɔ, mœ sœ kœmbœrœ tœnœ mbœrœ Ɔtshɔ O'o yeka á kœgbɔ œrœ á to lœ awa nœ Ɔtshɔ O'onœ asœmœ.

24 'E wuwusœ nœ adœke aayi kœkpa ɔrɔ kœkpa ɔrɔ nœ endje œrrr, kolœ anga bale dá gbɔ œrœ tshangbanœ nene a? 'E kpa ɔrɔnœ dœ mara adœke 'e wuta utshunœ.

25 Aayi mɔlɔ kɔ sœ kœpa avwara ndœ kœgbɔ kpoto tshagbozu á ndɨ

bala ye, kashe œnœ azœ kœdœ kpoto tshagbozu á ndɨ bala bale nene.
26 Mbœrœ tœnœ ataa, œmœ, mœ sœ kœkpa ɔrɔ dœ mara ataa: mœ sœsœ kœkpa ɔrɔ nœ ayibula nene; yé mœ sœ kœdu koshe atake: mœ dudu koshe lœ angbalanœ nene.
27 Kashe mœ sœ kœmbœrœ ɔgbɔrœ ga tœ undu mœ, yé œ sœ kœgbɔndœ nœ dœ ɔgbɔ kparawa adœke manda kœmɨndœ Ɔtshɔ O'o fœ anga azu, á Ndjaba kœvwaratœ ye tœ mœ nene.

10

O'o tœ upu nœ andjaba

1 Alaya, mœ yiyindœ nœ adœke œndœ œrœ á wuta lima ga tœ alata azœ lɔndɔ nœ Moyize djedjerœ 'e nene: ondoro gbɔ lima ndœ alata azœ para, endje para kɔkɔ zu lima tɔ la egerœ ungu.
2 Endje para gbɔ lima batisimu lœ kœngbɔtœ endje bale dœ Moyize ɓa lœ ondoro dœ pe la egerœ ungu.
3 Endje para sœ lima kœzɨ ala œrœ bale nœ ɨshirɨ.
4 Endje para sœ lima kœndjo ungu bale nœ ɨshirɨ. Gbambanœ nene, ungu á endje sœ lima kœndjo tœnœ to lœ badja nœ ɨshirɨ á sœ kœna dœ endje awa bale. Badjanœ asœmœ kœdœ lima Kristu.
5 Andaa, ɔtshɔ anga endje ndjoro ugurutœ endje gaga lima tœ ala Ndjaba nene, mbœrœ endje sœ lima kœtshu tœnœ kpɔɔ lœ kpagagasho.
6 Œrœ ataa mbœrœ lima tœ endje mbœrœ á ala azœ kœgbɔ adœke a kœsœsœ dœ ekpe ogo œrœ ɓata á endje sœ lima dœ tœnœ nene.
7 'E dodonga andjaba ɓata anga endje ugurutœ endje mbœrœ nene. Ataa, endje sú ɓa la buku nœ Ndjaba adœke: «Azu sœ lima ga atɨ ndœ kœzɨ œrœ dœ pe kœndjo œrœ; manda nœ endje alafo ndœ mɔlɔ.»
8 A kakatœ tœ azœ tɨ ndœ angba budu ɓata anga endje ugurutœ endje mbœrœ lima nene: azu tshu kutu zazu bale dœ votɔ (23.000) kolœ ndœ ɔlɔ bale.
9 A papara kœwu lɔsu Gbozu nœ azœ nene, ɓata anga azu ugurutœ endje mbœrœ yeka á tshu lima kuzu kœde osho nœ ayakoro.
10 Ataa, 'e pupu lœ ma 'e ɓata anga endje ugurutœ endje sœ lima kœpu lœ ma endje nene, yé á andjelu nœ kuzu wo lima endje.
11 Œrœ ataa wuta lima ga tœ endje mbœrœ adœke ala anga endje kœgbɔ, yé endje sú ga la mbeti ndœ kœmɨ dœ upu fœ azœ á a ndo dœ ndɔngɔlɔ tshapashɔ.
12 Ataa, kaka tsheneke á tshe gbe adœke œne ka dœ ada œne, zatœ ye ga lœ vola adœke œne tete nene.
13 Kœwu lɔsu á 'e sœ lœnœ, sœ awa bale mbœrœ azu kɔ. Ndjaba sœ kœmbœrœtœ ye lindœ o'o ye; tshe yindœ nœ adœke endje wu lɔsu 'e kœropa gbɔgbɔ nœ 'e nene. Lœ kœwu lɔsu, tshe yisœ mara nœ kœwuta lœ nœ œdœ gbɔgbɔ nœ kœshi gbɨ lœ nœ fœ 'e.
14 Mbœrœ tœnœ ataa, aaya mœ á mœ yindœ 'e waa, 'e tɨtœ 'e tœ andjaba.
15 Mœ sœ kœpa o'o fœ 'e ɓata fœ azu á endje wusœ kœtondœ o'o, 'e wa œneke á mœ sœ kœpa fœ 'e asœ dœ tœ 'e.
16 Yashi á a sœ kœdonga Ndjaba mbœrœ tœnœ, ngbɔngbɔɓa azœ ga tœnœ bale dœ indji Kristu nene a? Mapa á a sœ kœkavwatshelœ nœ, ngbɔngbɔɓa azœ ga tœnœ bale dœ undu Kristu nene a?
17 Mapa sœ tshebabale, ataa a sœ ndjoro gbaa, a wuta undu tshebabale. Gbambanœ nene, azœ para a sœ kœzɨ kolœ mapanœ á sœ tshebabale asœmœ.
18 'E wu azu Israyele: endje á endje sœ kœzɨ agea á endje to tœ tokóró, ngbɔngbɔtœ endje awa bale ndœ kœdonga Ndjaba ɓa ɨndɨrɨ ndaba nene a?
19 O'o gaɗe dá mœ kœpa a? Songba agea á endje to tœ tokóró fœ andjaba too andjabanœ dœ tœ endje sœ dœ ádá waa ye a?
20 Œ cɛ̃ nene! Kashe tokórónœ á ayingba Ndjaba sœ kœto tœnœ, kœdœ

œnœ ekpe ɨshirɨ yé œ dœ́dœ́ œnœ Ndjaba nene. Mœ yiyindœ nœ adœke 'e ngbɔɓatœ 'e ga tœ œsœnœ bale dœ aekpe ɨshirɨ nene.
21 Œ lili adœke 'e sœ kœndjo œrœ dœ yashi nœ Gbozu œdœ ndje dœ œnœ ekpe ɨshirɨ nene. Œ lili adœke 'e zɨ œrœ pa ndaba kœzɨrœ nœ Gbozu œdœ ndje pa œnœ ekpe ɨshirɨ nene.
22 Too a yindœ kœɨvwɨ úkú nœ Gbozu ga lafo a? A sœ dœ gbɔgbɔ kœropa ye a?

Œrœ kɔ sœ mbœrœ mokɔ nœ Ndjaba

23 «Endje papakata œrœ bale nene», kashe œ dœ́dœ́ œrœ kɔ dá ga nene. «Endje papakata œrœ bale nene», kashe œ dœ́dœ́ œrœ kɔ dá sœ kœmbœrœ adœke uzu gerœ lœ kœyindœrœ nœ ye nene.
24 Œ lili adœke uzu gbe kolœ dœ undu ye dœ tœ ye nene, kashe tshe gbe ndje dœ œnœ anga azu.
25 Œrœ kɔ á endje za yɔ œrœ ɓala wutu kœka songba agea, 'e zɨ, kashe 'e yuyu osho tœ ádánœ yeka á kœza oyo ga tœ lɔsu 'e nene.
26 Gbambanœ nene, ɔshɔ œdœ œrœ lœnœ kɔ kœdœ œnœ Gbozu.
27 Œdœ anga uzu á tshe yiyindœ Ndjaba nene kœ'e 'e, á 'e yindœ kœna ga ndœ ye, 'e zɨ œrœ kɔ á tshe to fœ 'e, yé 'e yuyu osho tœ ádánœ yeka á kœza oyo ga tœ lɔsu 'e nene.
28 Kashe œdœ anga uzu kœpa fœ 'e adœke: «Asœ kœdœ songba agea á endje to dœ tokóró fœ andjaba», 'e zɨzɨ nene, mangba uzunœ á tshe pandœ ádánœ fœ 'e, yé mbœrœ á kœzaza oyo ga tœ lɔsu nene.
29 Mœ sœsœ kœpa o'o ndœ lɔsu 'e nene, kashe ndœ œnœ uzunœ á tshe pa o'o nœ asœmœ.

Kashe mbœrœ gaɗe á lɔsu anga angbɨ uzu œ wa mapaka pa œrœ á mœ li kœmbœrœ tœnœ a?
30 Œdœ mœ kœgi mershe fœ Ndjaba mbœrœ kœzɨrœ á mœ sœ kœzɨ tœnœ, mbœrœ gaɗe á endje yiangba mœ tœ œneke á mœ gi mershe fœ Ndjaba pa nœ a?
31 Œdœ 'e kœsœ kœzɨ œrœ, œdœ 'e kœsœ kœndjo œrœ, œdœ œrœ gaɗe á 'e yindœ kœmbœrœ tœnœ, 'e mbœrœ kɔ mbœrœ mokɔ nœ Ndjaba.
32 'E mbœmbœrœ adœke uzu te mbœrœ 'e nene: œdœ Ayuda, œdœ Agreke, œdœ azu Ikrizia nœ Ndjaba.
33 'E mbœrœtœ 'e ɓata œmœ: mœ sœ kœpa avwara tœ mœ dœ tœ mœ adœke mœ za yanga fœ azu kɔ lœ œrœ kɔ, mœ gbegbe kolœ dœ undu mœ dœ tœ mœ nene, kashe mœ gbe dœ œnœ ukpulu azu ndjoro mbœrœ adœke endje she.

11

1 'E mbœrœtœ 'e liaka mœ ɓata á mœ sœ kœmbœrœtœ mœ liaka Kristu.

Yakoshe œdœ yashe ɓa utshu Gbozu

2 Mœ sœ kœdonga 'e mbœrœ 'e sœ kœgbe dœ mœ lœ œrœ kɔ, yé 'e sœ kœgbɔndœ mara kœmbœrœtœ osho liaka œneke á mœ yi lima sœ nœ fœ 'e.
3 Andaa, mœ yindœ nœ adœke 'e wusœ neke: gbozu tshapa azu para kœdœ Kristu, gbozu tshapa yashe kœdœ yakoshe; gbozu tshapa Kristu kœdœ Ndjaba.
4 Yakoshe kɔ á tshe sœ kœza avwala too á tshe sœ kœgbara o'o ama Ndjaba á i kumu ye, gu œsœ gbozu nœ ye.
5 Kashe yashe kɔ á tshe sœ kœza avwala too á tshe sœ kœgbara o'o ama Ndjaba á i i kumu ye nene, gu œsœ gbozu nœ ye. Gbambanœ nene, œ sœ adja ɓata tshe lɨ sukumu ye pa ye.
6 Œdœ yashe kœi i kumu ye dœ siriki nene, tshe lɨ sukumu ye! Kashe œsœ tshula mbœrœ yashe kœlɨ sukumu ye too kœwa tshapanœ; œ li adœke tshe i kumu ye dœ siriki.
7 Œ lili adœke yakoshe i kumu ye dœ siriki nene; œshe kœdœ ɨshirɨ dœ pe mokɔ nœ Ndjaba. Kashe yashe kœdœ mokɔ nœ yakoshe.
8 Gbambanœ nene, œ dœ́dœ́ yakoshe dá to lœ yashe nene, kashe yashe dá to lœ yakoshe.

9 Yé Ndjaba mbœmbœrœ yakoshe
mbœrœ yashe nene, kashe yashe dá
tshe mbœrœ she mbœrœ yakoshe.
10 Mbœrœ tœnœ ataa, œ li adœke
yashe i kumu ye dœ siriki ndœ kœma
ambárá tshagbozu nœ ye ɓa utshu
aandjelu*.
11 Andaa ɓa utshu Gbozu, yashe
sœ mbœrœ yakoshe, yé yakoshe sœ
mbœrœ yashe.
12 Gbambanœ nene, ataa yashe to
lima lœ yakoshe gbaa, yashe dá zu
yakoshe, yé kɔkɔ to ɓa ndœ Ndjaba.
13 'E wa ngbanganœ dœ tœ 'e, œ sœ
dœ ɔtshɔnœ adœke yashe kœsœ kœza
avwala fœ Ndjaba, tshe i i kumu ye
dœ siriki nene a?
14 Tshapashɔ dœ tœ ye yiyisœ
œrœ fœ 'e adœke œ sœ dœ ekpenœ
mbœrœ yakoshe kœsœ dœ ugu
sukumu nene na a?
15 Tœnœ kœdœ mokɔ mbœrœ
yashe, gbambanœ nene, Ndjaba to
lima ugu sukumu fœ she tœ œsœ
siriki.
16 Kashe œdœ uzu kœyindœ
kœshara tœnœ, a'a œdœ azu Ikrizia
nœ Ndjaba, 'a sœsœ dœ anga angbɨ
mara kœsœ nene.

Kœzɨrœ nœ Gbozu
(Wu ɓa tœ Mat 26.26-29; Mar 14.22-25; Luk 22.15-20)

17 Ɓata á mœ sœ kœmɨ upu fœ 'e,
mœ sœsœ kœdonga 'e nene. Gbam-
banœ nene, angbɔtœ nœ 'e sœsœ
kœgi 'e ga utshunœ nene, kashe œ sœ
kœyi 'e ga lœ ekperœ.
18 Utshunœ kɔ, azu sœ kœpa fœ
mœ adœke lɔkɔ á 'e sœ kœngbɔtœ 'e
lœ angbɔtœ, 'e sœ kœkurutshelœtœ
'e ugurutœ 'e, yé mœ wu adœke an-
ganœ, œtœnœ kœdœ adjapu.
19 Œ li adœke 'e kurutshelœtœ 'e
ataa yeka á a kœwusœ endjeneke ugu-
rutœ 'e á endje sœ kœshi gbɨ lœ kœwu
lɔsunœ asœmœ.
20 Kashe, lɔkɔ á 'e sœ kœngbɔtœ 'e
awa bale ndœ kœzɨrœ nœ Gbozu, œ
dœ́dœ́ adja kœzɨrœ nœ Gbozu dá 'e
sœ kœzɨ tœnœ nene.
21 Gbambanœ nene, dœ lɔkɔ kœzɨ
œrœ, uzu dœ uzu sœ kœgbɔgbɔtœ ye
ndœ kœzɨrœ nœ ye dœ tœ ye, dœ
mara adœke anga uzu sœ dœ ogo, yé
anga ndjo œrœ œ mbœrœ she.
22 Ataa, 'e sœsœ dœ anda ndœ kœzɨ
œrœ dœ pe kœndjo œrœ nene a? Too
'e sœ kœtshene Ikrizia nœ Ndjaba yé
œ yindœ kœgu endjeneke á endje
gugu dœ œrœ nene a? O'o gaɗe á mœ
kœpa fœ 'e a? Œ li adœke mœ donga 'e
a? Bale nene, kpœpa o'onœ asœmœ,
mœ sœsœ kœdonga 'e nene.
23 Yé, 'e wu œneke á mœ gbɔ ɓa ndœ
Gbozu dá mœ sœ kœyisœ nœ fœ 'e
asœ: Gbozu Yisu, lœ butshɔ á endje
za lima she ga tshaabrœ azu asœmœ,
tshe za mapa,
24 yé manda kœdonga Ndjaba, tshe
kavwa tshelœnœ yé á pa adœke:
«Asœke kœdœ undu mœ á sœ mbœrœ
'e, 'e mbœrœ atamœ mbœrœ kœgbe
dœ mœ.»
25 Tshe mbœrœ awa bale ataa
manda kœzɨrœ, œ za yashi á pa
adœke: «Yashinœ asœke kœdœ tafo
ayo lœ indji mœ, 'e mbœrœ ataa
ɔlɔ dœ ɔlɔ á 'e kœsœ kœndjo tœnœ,
mbœrœ kœgbe dœ mœ.»
26 Gbambanœ nene, ɔlɔ dœ ɔlɔ
á 'e kœsœ kœzɨ mapa asœ dœ pe
kœndjo vinu asœ, 'e sœ kœmɨndœ
kuzu Gbozu œrrr ga tœ olo kœkwa
she.
27 Mbœrœ tœnœ ataa, tsheneke á
tshe sœ kœzɨ mapa too á tshe sœ
kœndjo vinu nœ Gbozu dœ mara
adœke tshe lɨlɨsœ ye nene, tshe gbɔ
bala o'o mbœrœ undu œdœ indji
Gbozu.
28 Uzu dœ uzu tondœtœ ye dœ tœ
ye utshu nœ yeka á kœzɨ mapa œdœ
kœndjo vinu asœ.
29 Gbambanœ nene, tsheneke á
tshe zɨ yé á ndjo tœnœ, á wuwusœ
ádánœ nene, sœ kœwa ɔgbɔ ngbanga
ga tœ ye dœ tœ ye.
30 Wu mbœrœ tœnœ ataa, aayi
koɓa dœ agbakɨndɨ sœ ugurutœ 'e nd-
joro, yé anga endje ndjoro tshu ye.

* **11:10** Œ yi ndje ndœ kœma adœke yashe sœ ga tshakudu tshagbozu nœ yakoshe

31 Œdœ a kœsœ kœtondœtœ azœ dœ tœ azœ, Gbozu œ wa ngbanga ga tœ azœ nene.
32 Kashe Gbozu sœ kœwa ngbanga ga tœ azœ mbœrœ kœyɔrɔ azœ adœke endje kœwawa ɔgbɔ ngbanga ga tœ azœ œdœ azu nœ tshapashɔ nene.
33 Ataa, aaya mœ, lɔkɔ á 'e kœngbɔtœ 'e ndœ kœzɨ kœzɨrœ nœ Gbozu, 'e kate anga anga 'e.
34 Œdœ uzu kœsœ dœ ogo, tshe zɨ œrœ ɓa sœnda nœ ye mbœrœ adœke 'e kœgbogbota kœwa ɔgbɔ ngbanga ga pa 'e lœ kœngbɔtœ 'e nene. Mbœrœ udu anga o'o, mœ guma dœ lɔkɔ á mœ na bala ga ndœ 'e.

12

Kœtorœ nœ Ɔtshɔ Ɨshiri

1 Alaya, tœ upu nœ kœtorœ nœ Ɔtshɔ Ɨshiri, mœ yiyindœ nœ adœke 'e tshapu kœwusœ nœ nene.
2 'E wusœ nœ adœke, lɔkɔ á 'e dœ́dœ́ lima ayindœ Yisu nene, 'e lili lima kœru lɔsu 'e nene kœna manda and-jaba á endje sœsœ kœpa o'o nene.
3 Mbœrœ tœnœ ataa, mœ sœ kœpandœ nœ fœ 'e adœke: uzu bale nene á tshe sœ dœ Ɨshiri nœ Ndjaba, lili kœpa nene adœke: «Mœ darandœ Yisu» yé uzu bale nene lili kœpa nene adœke: «Yisu kœdœ Gbozu», œdœ Ɔtshɔ Ɨshiri kœpapandœ nœ fœ she nene.
4 Tshelœ aka kœtorœ nœ ɔtshɔ lɔsu ngba waa, kashe kolœ tshetœ Ɨshirɨnœ asœmœ kutu ye dá sœ kœkurutshelœ nœ.
5 Tshelœ aka kœmbœrœ akwa fœ Gbozu ngba waa, kashe a sœ kœmbœrœ kolœ fœ tshetœ Gbozu.
6 Tshelœ aka mara kœmbœrœ dœ akwa ngba waa, kashe kolœ Ndjaba tshebabale dá sœ kœza kɔ ga tœ akwa.
7 Ɔtshɔ Ɨshiri sœ kœmatœ ye lœ uzu dœ uzu mbœrœ ɔtshɔrœ nœ azu para.
8 Ɨshiri sœ kœto o'o nœ kœwusœtœ fœ anga uzu, yé tshetœ Ɨshirɨnœ asœmœ sœ kœto o'o nœ kœwusœrœ fœ anga.
9 Tshetœ Ɨshirɨnœ asœmœ sœ kœto egerœ kœyindœrœ fœ anga uzu, yé œ sœ kœto kœtorœ nœ kœshe azu lœ koɓa fœ anga.
10 Ɨshiri sœ kœto fœ anga uzu gbɔgbɔ nœ kœmbœrœ afá ndjoro; fœ anga, kœtorœ nœ kœgbara o'o; fœ anga uzu, kœtorœ nœ kœwusœ kœkurutshelœ ekpe ɨshiri dœ adja Ɨshiri; fœ anga uzu, kœtorœ nœ kœpa angbɨ o'o ama ogo ndjoro; yé fœ anga, kœtorœ nœ kœpandœ tshelœkata angbɨ o'o ama ogonœ.
11 Kashe œrœnœ asœmœ kɔ, kolœ tshetœ Ɨshirɨnœ á tshe sœ kœto mara kœtorœ ndjoro fœ uzu dœ uzu asœmœ, œ za tœnœ ga tœ akwa ɓata á tshe yindœ nœ.

Undu uzu bale dœ œrœ kotœ ye ndjoro

12 Kristu sœ ɓata undu uzu á œrœ kotœnœ ngba waa, kashe œ ngbɔtœ endje ga tœnœ, yé œ wuta undu uzu bale.
13 Gbambanœ nene, azœ para, a gbɔ lima batisimu mbœrœ kœwuta undu bale lœ awa nœ Ɨshiri. Ayuda too Greke, akanga too akanga nene, kashe Ndjaba to Ɨshiri bale asœmœ ga lœ azœ kɔ.
14 Undu uzu bale sœsœ dœ œrœ kolœ bale nene, kashe dœ œrœ kotœnœ ndjoro.
15 Œdœ ada kœpa lima adœke: «Ɓata á mœ dœ́dœ́ kane nene, mœ dœ́dœ́ œrœ kotœ undu uzu nene», mbœrœ tœnœ ataa œ li má adœke tshe katœ kœsœ ga tœ undu uzu ye a?
16 Œdœ utu kœpa lima adœke: «Ɓata á mœ dœ́dœ́ ala nene, mœ dœ́dœ́ anga œrœ kotœ undu uzu nene», mbœrœ tœnœ ataa œ li má adœke tshe katœ kœsœ ga tœ undu uzu ye a?
17 Œdœ undu uzu djigi kœdœ lima ala ye, utu ye œ sœ má kpœta a? Œdœ undu uzu djigi kœdœ lima utu ye, ngawu œ sœ má kpœta a?
18 Kashe Ndjaba ko œrœ kotœ bale dœ bale ga tœ undu uzu dœ mara á tshe yindœ nœ.
19 Œdœ œrœ kotœ uzu kɔ kœsœ lima tshebale, ataa undu uzu œ sœ má koto o?
20 Dœ tœnœ ataa, œrœ kotœ undu uzu sœ ndjoro, kashe undu uzu sœ tshebale.

21 Ala lili kœpa fœ kane nene adœke: «Mœ gbegbe dœ ɓœ nene.» Yé kumu lili ndje ndœ kœpa fœ ada nene adœke: «Mœ gbegbe dœ 'e nene.»
22 Ga panœ, œrœ kotœ undu uzu á sœ ɓata œ gugu dœ gbɔgbɔ nene, sœ dœ ádá waa.
23 Yé œneke á a zaza dœ ádá nene, œtœnœ dá a sœ kœlɨsœ nœ. Œneke á sœ kœza tshula, a sœ kœgbɔndœ nœ dœ ɔtshɔnœ.
24 Œneke á sœsœ kœza tshula fœ azœ nene, a sœsœ dœ ogo kœgbɔndœ nœ nene. Kashe Ndjaba mbœrœ undu uzu dœ mara adœke œrœ kotœnœ á gugu dœ ádá nene, endje lɨsœ nœ kœrosœ nœ:
25 ataa, undu uzu œ kurutshelœtœ ye nene, kashe œrœ kotœ kɔ sœ dœ gbetshelœ bale mbœrœ kœtɨ kane endje ugurutœ endje dœ anga endje.
26 Œdœ anga œrœ kotœ bale kœsœ dœ koɓa, undu uzu kɔ œ sœ dœ koɓa; œdœ endje kœlɨsœ anga œrœ kotœ bale, œrœ kotœ kɔ œ sœ dœ yanga awa bale dœ she.

27 Andaa, e'e kœdœ undu Kristu, yé uzu bale dœ bale ugurutœ 'e kœdœ anga œrœ kotœ bale nœ undunœ asœmœ.
28 Dœ tœnœ ataa dá Ndjaba kurutshelœ akwa kpikpikpi tœ azu lœ Ikrizia: utshunœ kœdœ aayi avwa, bishanœ kœdœ aayi kœgbara o'o yé votɔnœ kœdœ aayi kœyisœrœ. Manda nœ, tshe to kœtorœ nœ kœmbœrœ dœ afá, œnœ kœshe dœ aayi koɓa, œnœ kœtɨ kane osho, œnœ kœdœ gbozu tshapa akwa œdœ œnœ kœpa angbɨ o'o ama ogo.
29 Œ doédoé endje kɔ dá dœ aayi avwa, aayi kœgbara o'o too aayi kœyisœrœ nene. Œ doédoé endje kɔ dá sœ dœ kœtorœ nœ kœmbœrœ afá,
30 nœ kœshe dœ aayi koɓa, nœ kœpa angbɨ o'o ama ogo too nœ kœpa tshelœ katanœ nene.
31 Ataa, 'e sœ dœ egerœ agbe nœ kœtorœ á ga waa.

Yé ga pa nœ, mœ yindœ kœyisœ awa nœ waa dœ waa á ropanœ kɔ fœ 'e.

13

Kœyindœsho

1 Mœ li má kœpa angbɨ o'o ama ogo dœ pe œnœ aandjelu, kashe œdœ mœ kœgugu dœ kœyindœsho nene, œmœ kœdœ ngbongolo á sœ kœkɨ tœnœ too lenga á sœ kœkɨ klu klu klu.
2 Mœ li má kœsœ dœ kœtorœ nœ kœgbara o'o, œnœ kœwusœrœ nœ œrœ kɔ á zatœ ye yiwatœnœ dœ pe œnœ kœwusœrœ kɔ; mœ li má kœsœ dœ kœyindœrœ djigi á li kœza kaga na tœnœ ga tœ anga osho, kashe œdœ mœ kœgugu dœ kœyindœsho nene, mœ sœ gbambanœ.
3 Mœ li má kœkurutshelœ œrœ nœ mœ kɔ tœ aayi ogo, mœ li má kœzatœ mœ adœke endje sho mœ dœ owo, kashe œdœ mœ kœgugu dœ kœyindœsho nene, mœ gbɔ œrœ bale nene.
4 Kœyindœsho kœdœ kœsœ dœ ugu lɔsu, tœnœ kœdœ kœmbœrœ akwa fœ yanga zœ, œ sœsœ dœ úkú nene, œ sœsœ kœmatœ ye nene, œ sœsœ dœ egerœ kumu nene.
5 Kœyindœsho sœsœ kœmbœrœ œrœ tshula nene, œ sœsœ kœgbe kolœ dœ undu ye dœ tœ ye nene, œ sœsœ dœ oko nene, œ sœsœ dœ œ'ele nene.
6 Kœyindœsho sœsœ dœ yanga nœ ekperœ nene, kashe œ sœ dœ yanga lœ adjapu.
7 Kœyindœsho sœ kœru lɔsu tœ œrœ kɔ, œ sœ dœ kœyindœrœ lœ œrœ kɔ, œ sœ kœza lɔsu ga pa œrœ kɔ, œ sœ kœshi gbɨ lœ œrœ kɔ.
8 Kœyindœsho œ ka bale nene. Kashe kœgbara o'o œ kpa gu nene. Kœpa angbɨ o'o ama ogo œ ka ye. Kœwusœrœ œ kpa gu nene.
9 Gbambanœ nene, kœwusœrœ nœ azœ sœ dœ mapaka, yé kœgbara o'o nœ azœ sœsœ ga pa œrœ kɔ nene.
10 Kashe lɔkɔ á œrœ kɔ œ li bala, œneke á sœ dœ mapaka œ kpa gu nene.
11 Lɔkɔ á mœ sœ lima tœ gbolo, mœ sœ lima kœpa o'o ɓata gbolo, mœ sœ lima dœ gbetshelœ dœ pe kœwusœrœ ɓata gbolo. Lɔkɔ á mœ wuta gbozu, mœ katœ œrœ tshagbolo ye.

12 Ngɔngɔ asœke, a sœ kœwu ɨshirɨ ngbangbangba ala wushirɨ, kashe a wu bala tshatshu azœ dœ Ndjaba. Ngɔngɔ asœke, kœwusœrœ nœ mœ sœ dœ mapaka; yé dœ anga lɔndɔ bale, mœ wusœ Ndjaba ɓata á tshe wu ndje sœ mœ.
13 Ngɔngɔ asœke, œrœnœ asœmœ votɔ sœpe: kœyindœrœ, kœza lɔsu ga pa œrœ œdœ kœyindœsho; kashe kœyindœsho dá sœ tœ egerœnœ kœropanœ kɔ.

14

Kœgbara o'o œdœ kœpa angbɨ o'o ama ogo

1 Utshunœ kɔ, 'e para kœyindœsho. 'E sœ dœ egerœ ogo ndœ kœgbɔ kœtorœ nœ Ɨshirɨ, kœropa nœ kɔ, œnœ kœgbara dœ o'o.
2 Gbambanœ nene, tsheneke á tshe sœ kœpa angbɨ o'o ama ogo, tshe sœsœ kœpa fœ azu nene, kashe tshe sœ kœpa fœ Ndjaba. Uzu bale œ dji tshelœ katanœ nene: lœ awa nœ Ɨshirɨ, tshe sœ kœpa tœ œrœ á a wuwusœ ádánœ nene.
3 Kashe tsheneke á tshe sœ kœgbara o'o sœ kœpa o'o fœ azu: tshe sœ kœmbœrœ adœke azu gboro lœ kœyindœrœ, tshe sœ kœto gbɔgbɔ fœ azu, yé œ sœ kœu endje ga tœnœ.
4 Tsheneke á tshe sœ kœpa angbɨ o'o ama ogo, tshe sœ kœmbœrœ adœke kolœ kœyindœrœ nœ œne kutɨ œne kœgerœ, kashe tsheneke á tshe sœ kœgbara o'o sœ kœmbœrœ adœke azu Ikrizia gboro lœ kœyindœrœ nœ endje.

5 Mœ sœ kœyindœ nœ adœke e'e para kɔkɔ 'e pa angbɨ o'o ama ogo, kashe kœropa nœ kɔ, ogo nœ mœ kœdœ adœke 'e gbara o'o nœ Ndjaba. Uzu á tshe sœ kœgbara o'o nœ Ndjaba ropa tsheneke á tshe sœ kœpa angbɨ o'o ama ogo ye. Kashe tshe ropa ye nene œdœ uzu á tshe sœ kœpa angbɨ o'o ama ogo kœsœ dœ anga uzu á tshe wusœ kœpandœ ádánœ mbœrœ adœke azu Ikrizia gboro lœ kœyindœrœ.
6 Atamœ alaya, œ kœsœ adœke mœ kœna kœwu 'e yé á sœ kœpa angbɨ o'o ama ogo fœ 'e, mœ sœ dœ ádá ɓa ndœ 'e lœ œrœ gaɗe? Lœ œrœ bale nene. Mœ sœ dœ ádá ɓa ndœ 'e œdœ mœ kœpandœ o'o tœ upu nœ adjapu á zatœ ye yiwa tœnœ, tœ upu nœ kœwusœrœ, tœ upu nœ kœgbara o'o ama Ndjaba œdœ pe tœ upu nœ kœyisœrœ fœ 'e yekane.

7 Œ sœ ndje ataa tœ œrœ kœɓi dœ itshi, ɓata ngbake too kundi: œ kœsœsœ kœwa tshelœ itshinœ ngbɨ nene, ɓœ wusœ itshinœ á yindœ kœɓi tœnœ koto o?
8 Yé œdœ aga kœmama tshelœ ɨkɨnœ ngbɨɨ nene, œɗe dá guma tœ ye ndœ kœna ndœ koshe a?
9 E'e ndje, œdœ o'o á 'e kœsœ kœpa tœnœ kœsœsœ ngbɨ nene, azu œ dji tshelœkata œneke á 'e sœ kœpa tœnœ koto o? 'E pa o'o ga lœ yugu.
10 Mara o'o ama ogo ngba waa pa tshapashɔ, kashe anganœ bale á azu sœsœ kœdji ádánœ nene gugu nene.
11 Andaa, œdœ mœ kœsœsœ kœdji tshelœ kata angbɨ o'o ama ogo á uzu sœ kœpa tœnœ nene, mœ wu she ɓata gene, yé tshe wu ndje mœ ɓata gene.
12 E'e ndje awa bale, 'e sœ dœ egerœ ogo kœpara kœtorœ nœ Ɨshirɨ, kashe 'e para œneke á li adœke kœyindœrœ nœ azu Ikrizia gerœ.

13 Mbœrœ tœnœ ataa, uzu á tshe sœ kœpa angbɨ o'o ama ogo, œ li adœke tshe za avwala fœ Ndjaba á kœgbɔ kœtorœ nœ kœmɨndœ ádánœ.
14 Œdœ mœ kœsœ kœza avwala dœ angbɨ o'o ama ogo, Ɨshirɨ á sœ lœ mœ dá sœ kœmbœrœ akwa, kashe œ doédoé kœwusœrœ nœ mœ nene.
15 Ataa, mœ mbœrœ koto o? Mœ za avwala lœ awa nœ Ɨshirɨ, kashe mœ za ndje avwala dœ mara nœ kœwusœrœ. Mœ ɓi itshi lœ awa nœ Ɨshirɨ, kashe mœ ɓi ndje itshi dœ mara nœ kœwusœrœ.
16 Gbambanœ nene, œdœ ɓœ kœsœ kœdonga Ndjaba kolœ lœ awa nœ Ɨshirɨ, uzu á tshe sœ kolœ kœdji o'onœ œ yindœ nœ adœke «Ame» kotoo ndœ avwala nœ kœgi mershe nœ zœ a?

Gbambanœ nene, tshe djidji ndje ádá o'o á ɓœ sœ kœpa tœnœ nene.
17 Ataa avwala nœ kœgi mershe nœ zœ kœsœ dœ ádá waa ye gbaa, œ sœsœ kœmbœrœ adœke kœyindœrœ nœ anga uzu gerœ nene.
18 Mœ gi mershe fœ Ndjaba mbœrœ á mœ sœ kœpa angbɨ o'o ama ogo kœrosœ 'e kɔ.
19 Kashe lœ angbɔtœ, mœ sœ kœgbe kœpa o'o nœ kœwusœrœ mindu mbœrœ kœyi ndje sœ œrœ fœ anga azu tœ œsœnœ adœke mœ pa angbɨ o'o ama ogo kutu ndjokpa (10.000).
20 Alaya, 'e gbegbe o'o ɓata agbolo nene; lœ ekperœ, 'e sœ ɓata aaya agbolo, kashe 'e gbe o'o ɓata agbozu.
21 Endje su ɓala buku nœ Ndjaba adœke:
«Gbozu pa adœke: “mœ pa o'o fœ azu
nœ mœ lœ awa nœ angbɨ o'o
ama ogo
œdœ lœ awa nœ o'o ama agene.”
Yé ataa atamœ gbaa, endje dji mœ
nene.»
22 Mbœrœ tœnœ ataa, kœpa angbɨ o'o ama ogo dœ́dœ́ ambárá mbœrœ ayindœ Ndjaba nene, kashe tœnœ kœdœ ambárá mbœrœ ayingba Ndjaba. Kœgbara o'o dœ́dœ́ ambárá mbœrœ ayingba Ndjaba nene, kashe œtœnœ kœdœ ambárá mbœrœ ayindœ Ndjaba.
23 Œdœ azu Ikrizia djigi kœngbɔtœ endje, yé á endje para sœ kœpa angbɨ o'o ama ogo, azu á endje sœ kœdjiidji gbambanœ too ayingba Ndjaba á endje li ga zœ, œ wu endje ɓa ta aayi iyi nene a?
24 Kashe œdœ azu para kœsœ kœgbara o'o, uzu á tshe dœ yingba Ndjaba too uzu á tshe djiidji gbambanœ yé á sœ kœli ga zœ, tshe wusœ ekperœ nœ ye yé œneke kɔ á tshe sœ kœdji tœnœ œ wa ngbanga nœ ye.
25 O'o á zatœ ye wutœnœ ɓa tœ lɔsu ye œ matœ endje ngbɨ ga shu. Tshe gote dœ kœfa tshatshu ye ga tœ ɔshɔ, yé œ donga Ndjaba dœ kœpa adœke: «Ndjaba sœ adja ugurutœ 'e!»

Awa o'o ɓa lœ Ikrizia

26 Œrœ gaɗe dá a kœmbœrœ a, alaya? Lɔkɔ á 'e kœngbɔtœ 'e, uzu dœ uzu li ndœ kœɓi itshi, kœyisœ œrœ too kœpandœ adjapu á zatœ ye yiwatœnœ, kœpa angbɨ o'o ama ogo too kœpandœ ádánœ: œ li adœke œrœ ataa mbœrœtœ endje á kœyindœrœ nœ azu kœgerœ awa bale.
27 Œdœ azu kœtetœ kœpa angbɨ o'o ama ogo, œ li adœke azu bisha too votɔ kœropanœ pa ndje o'onœ asœmœ, uzu dœ uzu manda anga, yé anga uzu kœsœ kœpandœ ádánœ.
28 Œdœ uzu kœpandœ ádánœ kœgugu nene, ayi kœpa angbɨ o'o ama ogonœ sœ koko lœ angbɔtœ yé œ pa o'o ga tœ ye dœ tœ ye œdœ fœ Ndjaba.
29 Tœ upu nœ kœgbara o'o, œ li adœke azu bisha too votɔ pa o'o yé anga endje kœwa o'onœ.
30 Œdœ anga uzu ugurutœ endje kœwusœ o'o á sœ kœto ɓa ndœ Ndjaba, œ li adœke tsheneke á tshe sœ kœpa o'o sœ koko.
31 E'e para, 'e li kœgbara o'o, kashe uzu dœ uzu pa œsœ œnœ ye mbœrœ adœke uzu kɔ kœwusœ œrœ, yé á kœsœ dœ gbɔgbɔ.
32 Œ li adœke ayi kœgbara o'o dœ ayengɔ kœtorœ nœ kœgbara o'o nœ ɨshirɨ á sœ kœmbœrœ akwa lœ ye.
33 Gbambanœ nene, Ndjaba dœ́dœ́ Ndjaba nœ djingili nene, kashe œshe kœdœ Ndjaba nœ kœsœ gee.

Ɓata á sœ kœmbœrœtœ endje lœ Ikrizia para nœ azu á endje sœ yerœ,
34 œ li adœke ayashe sœ koko lœ angbɔtœ: endje zaza awa fœ endje ndœ kœpapa o'o nene. Œ li adœke endje zatœ endje ga atɨ ɓata á awa akwa nœ Moyize sœ kœpa ndje tœ nœ.
35 Œdœ endje kœyindœ kœwusœ anga ádá o'o bale dœ bale, œ li adœke endje yu akɔ endje ɓa sœnda. Œ sœsœ dœ ɔtshɔnœ nene adœke yashe pa o'o lœ angbɔtœ.
36 'E gbe adœke, o'o ama Ndjaba to ɓa ndœ 'e a? Œ na kolœnœ mbœrœ 'e a?
37 Œdœ uzu kœgbe adœke, œne kœdœ ayi kœgbara o'o too œne gbɔ

Ɨshiriɨ, œ li adœke tshe wusœ nœ adœke o'o á mœ su fœ 'e kœdœ awa o'o nœ Gbozu.
38 Œdœ uzu kœwuwusœ nœ nene, œ yindœ kœpa adœke Ndjaba wuwu ndje sœ ye nene.
39 Ataa, alaya mœ, 'e sœ dœ ogo nœ kœte aayi kœgbara o'o yé 'e papakata adœke endje pa angbɨ o'o ama ogo nene.
40 Kashe, 'e sœ dœ gbɔdjela adœke œrœnœ kɔ mbœrœtœ endje dœ ɔtshɔnœ œdœ pe dœ awanœ.

15

Kœshe lœ akuzu nœ Kristu

1 Alaya, mœ kpa yindœ kœpandœ Ɔtshɔ O'o á mœ pa lima ndœ nœ fœ 'e, á 'e yi lima ndœ nœ, á 'e sœpe kœyindœ nœ œrrr kpesheke.
2 Œdœ 'e kœtepa nœ kperœ ɓata á mœ yisœ nœ fœ 'e, œ she 'e lœ awanœ ye. Œdœ 'e kœtete lima pa nœ kperœ nene, kœyindœrœ nœ 'e sœ má gbambanœ.
3 O'o nœ utshunœ kɔ kœdœ œneke á mœ gbɔ yé á mɨndœ nœ fœ 'e kœdœ adœke: Kristu tshu mbœrœ ekperœ nœ azœ, ɓata á endje sú lima ga la buku nœ Ndjaba.
4 Endje shi she, yé tœ votɔ olo, tshe she lœ ugurutœ akuzu, ɓata endje sú ɓala buku nœ Ndjaba.
5 Tshe wuta ga ndœ Petro, manda nœ ga ndœ Andjokpa dœ bisha (12).
6 Tshe kpa wuta ga ndœ ayambarœ nœ ye kœropa kama mindu (500), awa bale. Anga endje ndjoro ugurutœ endje sœpe dœ soro, kashe anga ata endje tshu ye.
7 Manda nœ, tshe kpa wuta ndje ga ndœ Jake, yé œ kpa wuta ga ndœ aayi avwa para.
8 Manda nœ para, tshe kpa wuta ga ndœ mœ ndje, œmœ á mœ sœ ɓata endje zu mœ tœ uzunœ.
9 Gbambanœ nene, œmœ kœdœ aya ayi avwa kœrosœnœ lœ ugurutœ aayi avwa para, œ lili adœke endje e mœ ayi avwa nene, mbœrœ mœ mbœrœ lima œrœ kanga fœ azu Ikrizia nœ Ndjaba.
10 Kashe lœ ɔtshɔ lɔsu nœ Ndjaba dá mœ sœ ɓata á mœ sœ asœ. Ɔtshɔ lɔsu nœ ye ga ndœ mœ sœsœ gbambanœ nene. Kashe mœ mbœrœ akwa kœrosœ endje para. Dœ adjapu, œ dœédœé mœ dá sœ kœmbœrœ akwa nene, kashe ɔtshɔ lɔsu nœ Ndjaba dá sœ kœmbœrœ akwa lœ mœ.
11 Ataa, kœto ɓa ndœ mœ too ɓa ndœ anga aayi avwa, tœnœ kœdœ o'o kœshe nœ Yisu lœ akuzu á 'a mɨndœ nœ yé á 'e yindœ nœ.

Kœshe lœ akuzu

12 Œdœ 'a kœsœ kœmɨndœ nœ adœke Kristu she lœ akuzu, mbœrœ gaɗe á anga azu ugurutœ 'e sœ kœpa adœke kœshe lœ akuzu gugu nene a?
13 Œdœ kœshe lœ akuzu kœgugu nene, Kristu sheshe ndje lœ akuzu nene,
14 œdœ Kristu kœsheshe lœ akuzu nene, kœpandœ o'o nœ 'a sœ gbambanœ, yé kœyindœrœ nœ 'e sœ ndje gbambanœ.
15 Œ sœ kœmatœ endje ɓata a'a kœdœ akpe atimu nœ Ndjaba, mbœrœ 'a pa wala kœyindœ nœ adœke Ndjaba she Kristu lœ akuzu andaa tshe sheshe she nene, œdœ œ kœsœ adjapu adœke akuzu œ she nene.
16 Gbambanœ nene, œdœ akuzu kœsheshe nene, Kristu sheshe ndje lœ akuzu nene.
17 Œdœ Kristu kœsheshe lœ akuzu nene, kœyindœrœ nœ 'e sœ gbambanœ, 'e sœpe damba lœ ekperœ nœ 'e.
18 Œ yindœ kœpa adœke, ataa endjeneke á endje tshu lœ kœyindœrœ ga ndœ Kristu, djingili ndje ye.
19 Œdœ œ kœsœ kolœ mbœrœ soronœ asœke dá a sœ kœza lɔsu azœ ga pa Kristu, azœ kœdœ aayi oyo kœropa azu para.
20 Kashe dœ adjapu, Kristu she lœ akuzu ye; tshe she lœ akuzu utshu endjeneke á endje tshu ɓalima ɓata ali ngwarœ á endje kɔ mbœrœ kœmɨndœ nœ adœke akuzu œ she bala lœ akuzu.
21 Bata á kuzu na lima lœ awa nœ uzu bale, kœshe lœ akuzu na ndje lœ awa nœ uzu bale:

22 ɓata azu para œ tshu lœ awa nœ
Adamo, azu para œ gbɔ bala soro lœ
awa nœ Kristu.
23 Kashe, uzu dœ uzu sœ dœ ɔlɔ nœ
ye: Kristu dá sœ utshunœ, yé manda
nœ kœdœ endjeneke á endje dœ azu
nœ Kristu lɔkɔ á tshe kwa bala tœ ye.
24 Yé manda nœ kɔ, ndɔngɔlɔ osho
œ na bala lɔkɔ á Kristu œ gi akwa nœ
ogo tshagbozu fœ Aba azœ dœ Nd-
jaba manda kœndɨ tshelœ tshagbozu
kɔ œdœ gbɔgbɔ nœ ɨshirɨ kɔ.
25 Gbamba nœ nene, œ li adœke
Kristu mbœrœ akwa tshagbozu nœ
ye œrrr ga tœ adœke Ndjaba fa ay-
ingba ye ga tshada ye.
26 Ndɔngɔlɔ yingba á Ndjaba œ
ndɨtshelœ ye kœdœ kuzu.
27 Gbambanœ nene, endje sú ɓala
buku nœ Ndjaba adœke: «Ndjaba ko
œrœ kɔ ga tshakudu ada ye*.» Kashe
Ndjaba á tshe sœ kœko œrœ nœ kɔ ga
tshakudu ada Kristu asœmœ, sœsœ
lœ nœ nene.
28 Lɔkɔ á Ndjaba œ ko œrœ kɔ ga
tshakudu ada Kristu, Gbolo nœ Nd-
jaba dœ tœ ye œ zatœ ye ga tshakudu
Ndjaba á tshe ko œrœ kɔ ga tshakudu
ada ye asœmœ. Ataa, Ndjaba œ dœ
gbozu tshapa œrœ kɔ.
29 Œdœ œ kœsœ lima kpi, œrœ gaɗe
dá azu á endje sœ kœgbɔ batisimu
mbœrœ akuzu sœ lima kœpara tœ nœ
a? Œ kœsœ adjapu adœke akuzu œ
she lœ akuzu nene, mbœrœ gaɗe á
azu sœ kœgbɔ batisimu mbœrœ endje
a?
30 Yé a'a dœ tœ 'a, mbœrœ gaɗe á 'a
sœ kœzatœ 'a ɔlɔ dœ ɔlɔ ga tœ œrœ á li
kœndɨ 'a?
31 Alaya, ɔlɔ dœ ɔlɔ mœ sœ lœ kuzu.
Œ sœ ndje adjapu adœke mœ sœ
kœdu okoro mœ pa 'e mbœrœ á 'e
ngbɔtœ 'e bale dœ Yisu Kristu á tshe
dœ Gbozu nœ azœ.
32 Koshe á mœ nga ga tœ aagea
ɓa lœ Efeze, œ mbœrœ má lima
gaɗe ɓa ndœ mœ œdœ œ kœsœ má
lima dœ mara kœtondœrœ nœ azu a?
Œdœ akuzu kœsœsœ kœshe lœ akuzu
nene, a zɨ œrœ œ ndjo œrœ, mbœrœ
mbatsha a tshu ye.

33 'E fafaratœ 'e nene: «Ekpe uzu
á tshe na tœ awa dœ anga uzu, sœ
kœndɨ ɔtshɔ tshasœmœ.»
34 'E kwatœ 'e ndœ gbetshelœ nœ
'e ɓata á li, yé œ tshapu kœmbœrœ
ekperœ! Gbambanœ nene, mœ sœ
kœpa o'onœ tœ œrœ tshula nœ 'e
adœke anga azu ugurutœ 'e wuwusœ
Ndjaba nene.

Undu azu á endje she lœ akuzu

35 Kashe anga azu sœ kœyu osho
adœke: «Dœ mara gaɗe á akuzu sœ
kœshe lœ akuzu a? Endje sœ kœkwa
dœ undu asœta a?»
36 Œɓœ kœdœ gbakɨndɨ! Œdœ ɓœ
kœlu indji ngwarœ, œ tshu yeka á
rœgo œ ko.
37 Yé œneke á ɓœ sœ kœlu tœnœ
dœ́dœ́ dɔngɔ á sœ kœwuta tœnœ
nene, kashe œtœnœ kœdœ djameya
indji ngwarœ, indji ble too anga
angbɨ œrœ.
38 Manda nœ, Ndjaba sœ
kœmbœrœ adœke indji ngwarœ to
undu fœ dɔngɔ ɓata á tshe yindœ nœ.
Indji ngwarœ bale dœ bale sœ dœ ala
dɔngɔ nœ ye dœ tœ ye.
39 Anga songba bale á liili dœ an-
ganœ gugu nene: azu sœ dœ œne
endje kpi, agea sœ dœ œne ndje kpi,
ayanu sœ dœ œne endje kpi, ageat-
shalangu sœ ndje dœ œne endje kpi.
40 Œrœ tshalafo sœ zœ, yé œnœ
tshapa ɔshɔ sœ ndje zœ, kashe
kœtshinœ sœsœ awa bale nene.
41 Kœtshi ɔlɔ sœ kpi, kœtshi yapu
sœ kpi, kœtshi angerepe sœ kpi. An-
gerepe ndje dœ tœ ye sœ kœtshi ndje
kpi tœ anganœ.
42 Œsœ ndje ataa mbœrœ kœshe lœ
akuzu nœ akuzu. Lɔkɔ á endje kœshi
undu uzu, undu œ gba ye. Lɔkɔ á tshe
kœshe lœ akuzu, tshe kpa tshu nene.
43 Lɔkɔ á endje kœshi undu uzu,
œtœnœ kœdœ œrœ á gaga nene yé œ
gugu dœ gbɔgbɔ nene. Lɔkɔ á œ kœshe
lœ akuzu ye, œ sœ dœ mokɔ œdœ dœ
gbɔgbɔ. Œ dœ undu uzu kœ sœ zœ,
44 Lɔkɔ á endje kœshi undu uzu,
œtœnœ kœdœ amba undu uzu á sœ
lima dœ soro. Lɔkɔ á œ kœshe lœ

* **15:27** Ada ye: œ yindœ kœpa adœke ada Kristu

akuzu, œ fa undu uzu á sœ kœmbœrœ akwa lœ awa nœ Ɨshiri. Ataa, amba undu uzu á sœ dœ soro sœ zœ, yé undu uzu á sœ kœmbœrœ akwa lœ awa nœ Ɨshiri sœ ndje zœ.

45 Mbœrœ tœnœ ataa, endje sú ga la buku nœ Ndjaba adœke: «Ali uzu lima, Adamo, fa lima uzu á tshe sœ dœ soro.» Kashe ndɔngɔlɔ Adamo† kœdœ Ɨshiri á sœ kœza soro.

46 Œ doédoé œneke á dœ Ɨshiri dá na utshunœ nene, kashe œneke á dœ amba undu uzu á sœ dœ soro. Œneke á sœ kœmbœrœ akwa lœ awa nœ Ɨshiri na manda nœ.

47 Ndjaba mbœrœ lima ali uzu dœ ɔshɔ. Bisha uzu to ɓa lafo.

48 Azu tshapa ɔshɔ liili dœ tsheneke á endje mbœrœ lima she dœ ɔshɔ, yé azu tshalafo liili ndje dœ uzu á tshe to ɓa lafo.

49 Yé awa bale a sœ ɓata ɨshiri uzu á endje mbœrœ she dœ ɔshɔ, awa bale ndje, a sœ ndje bala ɓata tœ ɨshiri uzu á tshe to ɓa lafo.

50 Alaya, 'e wu œneke á mœ yindœ kœpa tœnœ dœke: Œneke á to lœ songba œdœ lœ indji lili kœli ga lœ Ogo gbozu nœ Ndjaba nene, yé œneke á gbaagba lili kœsœ awa bale dœ œneke á gba nene.

51 Mœ sœ ndœ kœma o'o neke á zatœ ye yiwatœnœ fœ 'e. A tshu kɔ nene, kashe a fa bala tœ azœ kɔ

52 ngbangi, dœ ɨkɨ aga ɓa tœ ndɔngɔlɔ osho. Gbambanœ nene, lɔkɔ á endje kœuru aga, akuzu œ she lœ kuzu dœ mara adœke endje kpa gba nene, yé azœ, a fatœ azœ bala ye.

53 Œ li adœke œneke á gbaagba fa tœ œrœ á gba nene, yé œneke á tshuutshu fatœ endje tœ œneke á tshu nene.

54 Ataa, lɔkɔ á œneke á gbaagba kœfa tœ œrœ á gba nene, yé œneke á tshuutshu kœfatœ endje tœ œneke á tshu nene, o'o ɓa la buku nœ Ndjaba á mbœrœ bala tœ endje dœke: «Kuzu kpa gugu nene! Gbɔgbɔ nœ Ndjaba ropa kuzu ye!»

55 «Kuzu, gbɔgbɔ nœ zœ sœ kpœta a?
Kuzu, œrœ kowo kœwo dœ azu nœ zœ sœ kpœta a?»

56 Œrœ kowo nœ kuzu kœdœ ekperœ, yé gbɔgbɔ nœ ekperœ kœdœ awa akwa.

57 Kashe a donga Ndjaba á tshe sœ kœmbœrœ adœke a ropa ekperœ œdœ kuzu lœ awa nœ Gbozu nœ azœ dœ Yisu Kristu!

58 Ataa, alaya á mœ yindœ 'e waa, 'e shi gbɨ, 'e tuturutœ 'e nene, 'e zatœ 'e ɔlɔ dœ ɔlɔ ndœ akwa nœ Gbozu, mbœrœ á 'e wusœ nœ adœke ɔgbɔ akwa á 'e sœ kœmbœrœ tœnœ sœsœ gbambanœ lœ akwa nœ Gbozu nene.

16

Kœngbɔɓa ngendja fœ azu Ikrizia ɓa lœ Yerusaleme

1 Tœ upu nœ kœngbɔɓa ngendja mbœrœ azu nœ Ndjaba ɓa lœ Yerusaleme, 'e mbœrœtœ 'e lindœ awa o'o á mœ za fœ azu Ikrizia kɔ ɓa lœ Galate.

2 Ali olo lœ pɔsɔ bale dœ bale, uzu dœ uzu œ ko ngendja á tshe gbɔndœ nœ ga ɨndɨrɨnœ mbœrœ adœke endje kpa kœkakate adœke mœ na yeka á endje kœngbɔɓa nene.

3 Lɔkɔ á mœ kœwuta ga zœ, mœ vwa endjeneke á 'e ke endje dœ mbeti adœke endje na dœ kœtorœ nœ 'e fœ azu Ikrizia ɓa lœ Yerusaleme.

4 Œ kœli adœke mœ na ga zœ dœ tœ mœ, endje na tœ awanœ bale dœ mœ.

Kœgumatœsho ndœ ana gene

5 Mœ na ga ndœ 'e manda kœro tɔ lœ Masedwane; gbambanœ nene, œ li adœke mœ vwanga djaga zœ.

6 Mœ sœ kœwu adœke œndœ mœ ɨdɨ teasho kpœndœ 'e zœ, anganœ yapu nœ ɨzɨ djigi œ ro ye, mbœrœ á 'e kœtɨ kane mœ lœ udu ana gene nœ mœ.

7 Mœ yiyindœ kœwu 'e ndara kolœ lafo nene, œdœ Gbozu kœyindœ nœ, mœ gbe ndœ kœlo kpœtœ manda olo ndjoro.

8 Kashe mœ sœ lœ Efeze œrrr ga tœ olo nœ Patekɔte.

9 Gbambanœ nene, manda kɔrɔ kpœmœ dœ egerœnœ adœke mœ mbœrœ akwa nœ mœ ye, ataa ayingba sœ ndjoro gbaa.

† **15:45** Ndɔngɔlɔ Adamo kœdœ Kristu

10 Œdœ Timote kœna, 'e mbœrœ adœke tshe sœsœ dœ awa ugurutœ 'e nene, mbœrœ tshe sœ kœmbœrœ akwa nœ Gbozu ɓata mœ.
11 Uzu bale vwavwaratœ ye tœ Timote nene. 'E tɨ kane ye ga lafo adœke tshe gu dœ kœsœ gee ga ndœ mœ, mbœrœ mœ sœ kœkate she dœ aaya lœ kœyindœrœ.
12 Tœ upu nœ aya azœ dœ Apolo, mœ sœ kœto gbɔgbɔ fœ she adœke tshe ro ga ndœ 'e, œshe dœ aaya lœ kœyindœrœ, kashe tshe yiyindœ kœna ngɔngɔnœ asœ nene. Tshe na ga zœ œdœ tshe kœgbɔ awa.

Ndɔngɔlɔ o'o dœpe abala

13 Ala 'e gbɔ, 'e shi gbɨ lœ kœyindœrœ, 'e sœ tœ ayakoshe, 'e sœ dœ gbɔgbɔ.
14 'E mbœrœ akwa kɔ dœ kœyindœsho.
15 Aaya lœ kœyindœrœ, anga o'o bale á kpa sœ mbœrœ 'e dœke: 'e wusœ nœ adœke Esetefanase dœ azu tshelœ bɨngɨ nœ ye kœdœ azu á endje yindœ Ndjaba utshunœ ɓa lœ Akayi; endje zatœ endje djigi ndœ kœmbœrœ akwa nœ azu nœ Ndjaba.
16 Ataa, 'e mbœrœtœ 'e lindœ o'o mara azu ataa œdœ fœ endjeneke kɔ á endje sœ kœmbœrœ ɔgbɔ akwa awa bale dœ endje.
17 Mœ sœ dœ yanga ndœ kœwu Esetefanase, Fortunatuse dœ pe Akayikuse. Lɔkɔ á mœ wu endje, œsœ ɓata mœ wu 'e para.
18 Gbambanœ nene, endje mbœrœ adœke lɔsu mœ œdœ œnœ 'e sœ zɨtɨ. 'E wusœ kœlɨsœ mara azu ataa.
19 Azu lœ Ikrizia kɔ ɓa lœ Azi vwa abala fœ 'e. Akilase, Prisika œdœ pe azu Ikrizia á endje sœ kœngbɔtœ endje ga tœnœ ɓa ndœ endje, vwa abala fœ 'e lœ ɨ'ɨrɨ Gbozu.
20 Alaya para kɔkɔ lœ kœyindœrœ bala 'e. 'E za œyerœ abala lœ ugurutœ 'e.
21 Œmœ Polo, mœ bala 'e, mœ su abala asœ dœ adja kane mœ dœ tœ mœ.
22 Œdœ uzu kœyiyindœ Gbozu nene, endje darandœ ye.
Maranata*!
23 Kaka ɔtshɔ lɔsu nœ Gbozu Yisu sœ dœ 'e.
24 Mœ yindœ 'e kɔ lœ kœngbɔtœ 'e bale dœ Yisu Kristu.

* **16:22** Maranata: O'onœ asœmœ sœ dœ o'o ama ogo Arameye: œ yindœ kœpa adœke «Gbozu, na ga mœ»

Bisha mbeti á Polo sú fœ azu Koriti
Tshatshu o'o

Asœke kœdœ bisha mbeti á Polo sú fœ ayindœ Ndjaba ɓa lœ Koriti. Angata Ayuda na ga lœ Koriti yé œ yi lima sœ œrœ á sœ kpi tœ Ɔtshɔ O'o á Polo yi lima sœ nœ utshunœ. Endje sœ lima ndje kœpa adœke Polo dœ́dœ́ adja ayi avwa nœ Kristu nene. O'o endje ndɨ lima ɔtshɔ anga ayindœ Kristu yé á Polo yi lima kœna ga zœ.

Ba la bisha mbœtinœ asœke, Polo pandœ ádá á tshe nana kœwu endje nene. Tshe ma ndje fœ endje adœke œne kœdœ adja ayi avwa nœ Kristu mbœrœ á œne kœsœ lœ kœmɔ, Ndjaba sœ kœma gbɔgbɔ nœ ye fœ œne. Tshe pa fœ endje adœke œne gbe kœngbɔɓatœ œne bale dœ ayindœ Ndjaba ɓa lœ Koriti, ataa endje shi gbɨ lœ kœngbɔɓa œrœ mbœrœ kœtɨ kane ayindœ Ndjaba ɓa lœ Yerusaleme. Ga panœ, œne gbe má kœna mbœrœ kœpa adjapu fœ endjeneke á endje kakatœ kœmbœrœ ekperœ nene asœmœ.

Polo sœ kœpa adœke œne kœdœ adja ayi avwa mbœrœ tshe yi lima ndœ nœ adœke azu wusœ Ɔtshɔ O'o yé œ wusœ nœ ndje adœke Yisu kœdœ Gbozu.

Mbetinœ kurutshelœtœ ye atake:

- Polo bala endje yé œ gi mershe fœ Ndjaba (1.1-11)
- Akwa nœ aayi avwa ɓa ndœ ayindœ Ndjaba (1.12–2.17)
- Kœyindœ anga azœ ɓa ta á Kristu yindœ azœ (3.1–7.16)
- Kœtɨ kane aayi oyo (8.1–9.15)
- Polo pa adœke œne kœdœ adja ayi avwa (10.1–13.10)
- Ndɔngɔlɔ abala (13.11-13)

Abala

1 Œmœ Polo, Ndjaba e mœ lindœ gbetshelœ nœ ye adœke mœ te ayi avwa nœ Yisu Kristu. A'a dœ aya azœ dœ Timote dá su mbetinœ asœke fœ 'e dœ azu Ikrizia nœ Ndjaba ɓa lœ Koriti œdœ fœ ayerœ azu nœ Ndjaba kɔ ɓa lœ ogo Akayi djigi.

2 Kaka adœke Aba azœ dœ Ndjaba œdœ Gbozu nœ azœ dœ Yisu Kristu ma ɔtshɔ lɔsu ga ndœ 'e yé œ za kœsœ gee fœ 'e.

Polo gi mershe fœ Ndjaba

3 A donga Ndjaba, Aba Gbozu nœ azœ dœ Yisu Kristu, Aba á tshe sœ dœ lɔsu nœ kœwu oyo yé á dœ Ndjaba á tshe sœ kœto gbɔgbɔ fœ azœ dœ mara kɔ.

4 Tshe sœ kœto gbɔgbɔ fœ azœ lœ oyo nœ azœ kɔ mbœrœ adœke a li kœto ndje gbɔgbɔ á a gbɔ dœ tœ azœ ɓa ndœ Ndjaba fœ endjeneke á endje sœ lœ oyo.

5 Gbambanœ nene, ɓata á a ngbɔtœ azœ awa bale dœ Kristu lœ kœwu œrœ kanga nœ ye asœmœ, Ndjaba œ to ndje egerœ gbɔgbɔ fœ azœ lœ awa nœ Kristu.

6 Yé œdœ 'a kœsœ kœwu oyo, œ sœ mbœrœ adœke 'e gbɔ gbɔgbɔ œdœ kœshe. Œdœ 'a kœgbɔ gbɔgbɔ, œ sœ mbœrœ adœke 'e gbɔ gbɔgbɔ á mbœrœ adœke 'e shi gbɨ dœ ugu lɔsu lœ tshetœ oyo nœ 'a ndje á 'a sœ kœwu tœnœ.

7 Ataa, 'a ko lɔsu 'a djigi ga pa 'e. Gbambanœ nene, 'a wusœ nœ adœke ɓata á 'e wu oyo awa bale dœ 'a asœmœ, Ndjaba œ to ndje gbɔgbɔ á tshe to ndje fœ 'a asœmœ fœ 'e.

8 Alaya 'a, 'a yindœ nœ adœke 'e wusœ mara oyo á 'a wu ɓa lœ ogo Azi: kɨkɨlɨ oyo ro lima pa 'a ye, 'a lili lima kœru lɔsu 'a nene yé 'a kpa gbegbe lima adœke 'a sœ dœ soro nene.

9 Dœ adjapu, 'a sœ lima kœwu adœke endje wa ɔgbɔ ngbanga nœ kuzu ga tœ 'a. Œ mbœrœtœ ye lima ataa mbœrœ á 'a kœzaza lɔsu 'a ga tœ 'a dœ tœ 'a nene, kashe kolœ fœ Ndjaba á tshe sœ dœ gbɔgbɔ kœshe azu lœ kuzu.

10 Œshe dá she 'a lœ mara kuzu asœmœ, tshe kpa she 'a bala zœ. Dœ adjapu, 'a ko lɔsu 'a ga tœ ye adœke tshe kpa she 'a zœ.

11 E'e ndje, 'e sœ kœtɨ kane 'a ga lafo lœ awa nœ avwala nœ 'e. Ataa, Ndjaba œ ma ɔtshɔ lɔsu mangba avwala

á azu ndjoro za tœ upu nœ 'a, tshe to bala ɔtshɔrœnœ asœmœ fœ 'a yé azu ndjoro œ gi bala mershe fœ she tœ upu nœ 'a.

Polo fa gbetshelœ nœ ye lœ ana gene

12 Œrœ á a sœ kœzatœ azœ dœ yanga tœnœ dœke: ɓata á lɔsu 'a sœ kœma tœnœ, mara kœmbœrœtœ 'a pa tshapashɔnœ œdœ mara kœmbœrœtœ 'a ga ndœ 'e, 'a sœ kœmbœrœ dœ ɔmɔ lɔsu œdœ dœ adjapu nœ Ndjaba, 'a mbœmbœrœ dœ kœwusœtœ nœ azu nene, kashe 'a mbœrœ lœ awa nœ ɔtshɔ lɔsu nœ Ndjaba.

13 Yé ɓala mbeti nœ 'a, 'a su kolœ œneke á 'e sœ kœdɨ tœnœ yé á sœ kœwusœ ádánœ. Kashe mœ wu adœke 'e wu bala sœ ádá œneke dœ ɔtshɔnœ,

14 mbœrœ 'e wu kolœ sœ tshakalanœ: 'a dœ bala yanga nœ 'e ɓata e'e ndje, 'e dœ bala œnœ 'a dœ olo kœkwa Gbozu Yisu.

15 Yé lœ kœko lɔsu mœ asœmœ, mœ gbe lima kœna ga ndœ 'e utshunœ mbœrœ adœke Ndjaba to bisha ɔtshɔ lɔsu nœ ye fœ 'e.

16 Mœ yi lima ndœ kœna ɓa ndœ 'e, manda nœ á kœro ga lœ Masedwane. Lɔkɔ á mœ katœ Masedwane tɨ, mœ kwatœ mœ ga ndœ 'e mbœrœ adœke 'e tɨ kane mœ lœ ana nœ mœ ga lœ ogo Yuda.

17 Lɔkɔ á mœ pa fœ 'e adœke mœ mbœrœ ataa, mœ pa o'o bisha lœ ama mœ a? Lɔkɔ á mœ kœka ga pa œneke á mœ yindœ kœmbœrœ tœnœ, mœ sœ kœmbœrœ tœnœ ɓata azu tshapashɔ dœ kœpa pa tshetœ œrœ adœke «œ̃» œdœ «œ̃œ̃» a?

18 Ndjaba kœdœ timu nœ mœ tœ œneke á mœ pa lima fœ 'e, mœ papa fœ 'e «œ̃» œdœ «œ̃œ̃» pa tshetœ œrœ bale nene.

19 Gbambanœ nene, Yisu Kristu, Gbolo nœ Ndjaba á 'a mɨndœ ye fœ 'e: Silve, Timote œdœ œmœ, papa «œ̃» œdœ «œ̃œ̃» pa tshetœ œrœ bale nene. Kashe, œshe kœdœ kolœ «œ̃».

20 Yé œshe kœdœ «œ̃» á sœ kœma œneke á Ndjaba pa tœnœ. Lœ awa nœ Yisu Kristu dá 'a sœ kœpa «Ame» mbœrœ kœza mokɔ fœ Ndjaba.

21 Yé Ndjaba dœ tœ ye dá sœ kœtepa azœ dœ 'e ngbɨrɨ lœ kœngbɔtœ azœ dœ Kristu. Ndjaba dá sœ kœke azœ dœ tœ ye.

22 Tshe ta ambara á sœ kœma adœke azœ kœdœ agbolo nœ ye ga tœ azœ, yé œ to Ɔtshɔ Ɨshirɨ ga lɔsu azœ ɓata ɔtshɔrœ á tshe gbɔndœ nœ fœ azœ.

23 Mœ za Ndjaba tœ timu œdœ mœ kœsœ kœpa wala, tshe wo mœ ye: œ sœ mbœrœ kœgbɔndœ 'e dá mœ wa adœke mœ kwatœ mœ ga lœ Koriti nene.

24 'A sœsœ kœpara awa kœza œneke á li dœ kœyindœrœ nœ 'e dœ ɔgbɔ fœ 'e nene, kashe 'a gbe ndœ kœte ga ndœ yanga nœ 'e mbœrœ á 'e zatœ 'e dœ ɔtshɔnœ lœ kœyindœrœ.

2

1 Tœ mœ nœ mœ, mœ wa adœke mœ kwatœ mœ ga ndœ 'e mbœrœ á kpa kœza oyo fœ 'e nene.

2 Gbambanœ nene, œdœ mœ kœza oyo fœ 'e, eɗe dá za yanga fœ mœ a? Œ dœ́dœ́ uzunœ á mœ za oyo fœ she asœmœ nene a?

3 Mbœrœ tœnœ ataa dá mœ su mbetinœ asœ fœ 'e kparawa adœke lɔkɔ á mœ kœwuta ɓa zœ, azu á sœ má adœke endje za yanga fœ mœ kœzaza oyo fœ mœ nene. Andaa mœ wusœ 'e kɔ, mœ wusœ nœ adœke œdœ mœ kœsœ dœ yanga, e'e ndje kɔ 'e sœ dœ yanga.

4 Lɔkɔ á mœ su mbetinœ asœmœ fœ 'e, mœ sœ lima dœ oyo œdœ dœ gbetshelœ waa œrrr ga tœ ɨkɨ. Mœ susu mbetinœ mbœrœ kœza oyo fœ 'e nene, kashe mœ su mbœrœ 'e wusœ nœ adœke mœ yindœ 'e kœrosœ nœ.

Kœdjerœndœ ekperœ nœ anga azœ

5 Œdœ uzu kœmbœrœ œrœ oyo fœ mœ, œ dœ́dœ́ kolœ fœ mœ kutɨ mœ dá tshe mbœrœ fœ mœ nene, kashe mbœrœ 'e kɔ yé a papa tœ œsœ nœ kœropanœ nene.

6 Mbœrœ mara uzu ataa, œ li adœke azu ndjoro ugurutœ 'e gbagbara she.

7 Mbœrœ tœnœ ataa, ngɔngɔnœ asœke, œ li adœke 'e ma ɔtshɔ lɔsu yé œ to gbɔgbɔ fœ she kparawa adœke tshe sœsœ kolœ lœ egerœ oyo waa nene.
8 Mœ sœ kœpa fœ 'e adœke, 'e ma kœyindœsho nœ 'e ga ndœ ye.
9 Gbambanœ nene, ádánœ á mœ su mbetinœ fœ 'e dœke: mœ yi má ndœ kœwu lɔsu 'e œdœ 'e kœsœ kœmbœrœtœ 'e djigi lindœ o'o ama mœ.
10 Œdœ 'e kœdjerœndœ ekperœ nœ uzu, mœ djerœ ndje ndœ nœ ye. Yé œdœ mœ kœdjerœndœ ekperœ nœ ye dœ mara ɓata á mœ mbœrœ asœmœ, mœ mbœrœ mbœrœ 'e ɓa utshu Kristu,
11 mbœrœ adœke Satana kœgbɔgbɔ awa kœfara azœ nene. Gbambanœ nene, a wusœ gbetshelœ nœ ye dœ ɔtshɔnœ.

Polo ɓa lakpɨ Trowase

12 Lɔkɔ á mœ wuta ɓa lœ Trowase mbœrœ kœpandœ Ɔtshɔ O'o nœ Kristu, mœ wu adœke Gbozu za lima ɔtshɔ awa á li fœ mœ adœke mœ pandœ nœ.
13 Andaa, mœ sœ lima dœ awa waa mbœrœ á mœ gbɔgbɔ lima aya mœ dœ Tito nene. Mœ ka lima tœ azu Trowase tɨ yé á ro ga lœ Masedwane.

Kœropa koshe mbœrœ Kristu

14 A donga Ndjaba mbœrœ á tshe gi azœ na tœnœ adœke a ropa koshe lœ awa nœ Kristu, yé á sœ kœmbœrœ adœke tshafu yombo nœ kœwusœ ye za osho djigi lœ awa nœ azœ.
15 Yé azœ kœdœ yombo nœ Kristu á tshafunœ ga waa á tshe to fœ Ndjaba mbœrœ endjeneke á endje she œdœ endjeneke á endje sœ lœ djingili.
16 Mbœrœ anga azu, œtœnœ kœdœ tshafu kuzu á sœ kœyi osho ga lœ kuzu; mbœrœ anga endje, œtœnœ kœdœ tshafu soro á sœ kœyi osho ga lœ soro. Yé eɗe dá li kœmbœrœ mara akwanœ ata a?
17 'A sœsœ ɓata anga azu á endje za o'o ama Ndjaba tœ kœyɔrœ nene, kashe mbœrœ á Ndjaba dá vwa 'a, 'a sœ kœpa dœ adjapu ɓa utshu ye lœ kœngbɔtœ 'a awa bale dœ Kristu.

3

Aayi akwa nœ tafo ayo

1 'A kpa donga tœ 'a dœ tœ 'a a? Too 'a gbe kœmbœrœ ɓata anga azu adœke 'a ma mbeti á endje donga 'a alanœ fœ 'e too 'a yɔshondœ nœ ɓa ndœ e'e a?
2 Mbeti nœ 'a kœdœ e'e, mbeti á endje sú ga lɔsu 'a á azu kɔ wusœ nœ ye á dɨ.
3 Œ sœ adjapu adœke, e'e kœdœ mbeti á Kristu su yé 'a sœ kœgbɔndœ nœ. Mbetinœ asœmœ, tshe susu dœ tadja nene kashe tshe su dœ Ɨshirɨ nœ Ndjaba nœ soro; tshe susu tœnœ ga pa ndaba tame nene, kashe tshe su ga pa ndaba songba ɓa tœ lɔsu 'e.
4 'A sœ kœpa ataa gbambanœ nene, 'a za lɔsu 'a ga pa Ndjaba lœ awa nœ Kristu.
5 'A wusœ nœ adœke 'a lili kœmbœrœ ataa dœ gbɔgbɔ nœ 'a dœ tœ 'a nene, kashe gbɔgbɔ nœ 'a to ɓa ndœ Ndjaba.
6 Œshe dá to gbɔgbɔ fœ 'a adœke 'a wuta aayi akwa tœ upu nœ kœmɨndœ tafo ayo. Tafo ayonœ asœmœ dœ́dœ́ awa akwa á endje sú nene, kashe Ɔtshɔ Ɨshirɨ dá sœ kœyisœ awa fœ 'a. Awa akwa á endje sú sœ kœyi azu ga lœ kuzu utshu Ndjaba, kashe Ɔtshɔ Ɨshirɨ sœ kœto soro.
7 Ndjaba su lima akwa nœ kuzu dœ mbeti ga pa tame yé mokɔ nœ ye sœ lima kœtshi panœ. Tshatshu Moyize sœ lima kœtshi tœnœ dœ mara adœke azu Israyele li kœtondœ ye nene, andaa œndœ kœtshi tœnœ dɨdɨ lima nene.
8 Ataa, akwa neke á Ɨshirɨ sœ kœmbœrœ tœnœ œ sœ dœ mokɔ tɔpanœ kpuru nene a?
9 Yé œdœ akwa á sœ lima kœyi azu ga lœ kuzu kœsœ dœ mokɔ, œneke á sœ kœmbœrœ adœke azu sœ ndjii ɓa utshu Ndjaba œ sœ dœ mokɔ tɔpanœ kpuru ye!
10 A li kœpa ndje adœke mokɔ á sœ lima kœtshi tœnœ katshatsha, œ djerœwa ɓa utshu mokɔ neke á ropanœ ngɔngɔ asœke.
11 Gbambanœ nene, œdœ œneke á œndœnœ dɨdɨ lima nene kœsœ dœ

mokɔ, œnœ œneke á sœ waa dœ waa œ sœ koto o?
12 Ɓata á 'a sœ kœko lɔsu 'a ga tœ adja o'onœ asœmœ ataa, 'a yindœ nœ dœ lɔsu 'a.
13 'A sœsœ kœmbœrœ ɓata Moyize á tshe za lima siriki tshu ga utshu ye mbœrœ adœke agbolo Israyele kœwuwu mara á kœtshinœ, á œndœnœ dɨdɨ nene asœmœ, œ yiwa dœ tœnœ nene.
14 Kashe kœwusœrœ nœ endje sœ lima lœ ubu osho! Yé œrrr ga tœ olo asœke, tshetœ sirikinœ asœmœ sœ zœ lɔkɔ á endje kœsœ kœdɨ buku nœ ongboro ayo. Kolœ lœ awa nœ Kristu dá sirikinœ asœmœ œ yiwa.
15 Dœ adjapu, œrrr kpesheke nœ asœ, lɔkɔ bale dœ bale á endje kœsœ kœdɨ buku nœ Moyize, siriki sœ ɓa lɔsu endje.
16 Œ sœ kolœ lœ awa nœ kœfatshalɔsu ga ndœ Gbozu dá sirikinœ œ te.
17 Gbambanœ nene, Gbozu kœdœ Ɨshirɨ. Yé osho á Ɨshirɨ nœ Gbozu sœ tœnœ, œtœnœ kœdœ osho á azu dœ́dœ́ akanga nene.
18 Azœ kɔ a gi siriki tshatshu azœ ye, a ma mokɔ nœ Gbozu. Ataa, a fatœ azœ mbœrœ kœsœ awa bale ɓata Gbozu dœ mokɔ á sœ kolœ tœ egerœnœ lœ awa nœ ye á tshe dœ Ɨshirɨ.

4

Gbɔgbɔ nœ azœ to ɓa ndœ Ndjaba

1 Ɓata á Ndjaba wu oyo 'a yé á za akwanœ asœke fœ 'a, 'a mɔmɔ lœ ɔkɔ 'a nene.
2 'A vwaratœ 'a tœ œrœ nœ tshula kɔ á zatœ endje yiwa tœnœ, 'a sœsœ kœmbœrœ œrœ dœ afara nene yé œ sœsœ ndje kœfatshelœ o'o ama Ndjaba nene. Kashe 'a sœ kœyisœ adjapu ngbɨ, yé œ sœ kœpara awa adœke azu kɔ yindœ 'a ɓa utshu Ndjaba.
3 Andaa, œdœ Ɔtshɔ O'o á 'a sœ kœmɨndœ nœ kœsœsœ ngbɨ nene, œ sœ kolœ mbœrœ azu á endje sœsœ dœ kœyindœrœ nene.
4 Endje sœsœ dœ kœyindœrœ nene mbœrœ ndjaba nœ tshapashɔ asœke, bu ala endje dœ kœwusœrœ nœ endje ga tœnœ ye. Tshe sœ kœpakata endje adœke endje wu ɨshirɨ osho á Ɔtshɔ O'o tœ upu nœ mokɔ nœ Kristu á tshe dœ ɨshirɨ Ndjaba, sœ kœmɨndœ nœ.
5 'A yiyisœ œrœ tœ 'a dœ tœ 'a nene, kashe á sœ kœyisœ œrœ tœ upu nœ Gbozu Yisu Kristu. Tœ a'a nœ 'a, 'a sœ kœpa ngbɨ adœke a'a kœdœ aayi akwa nœ 'e mangba Yisu.
6 Gbambanœ nene, Ndjaba á tshe pa lima adœke: «Kaka adœke ɨshirɨ osho tshi ɓa ugurutœ ubu osho narɨ!» Œshe dœ tœ ye dá tshi ɓa tœ lɔsu 'a mbœrœ kœto kœwusœrœ lœ mokɔ nœ ye á matœ ye ɓa tshatshu Kristu.
7 Kashe a'a dá Ndjaba za kœgbɔrœnœ asœmœ fœ 'a, yé á sœ kœgbɔndœ nœ ɓa lœ lɔsú. 'A sœ kœyisœ nœ adœke gbɔgbɔnœ á rosœ nœ asœmœ to ɓa ndœ Ndjaba, kashe œ toto ɓa ndœ a'a nene.
8 'A sœ kœwu tshelœ áká oyo ngbangbangba kashe œ roropa 'a nene; 'a sœ dœ awa tœ lɔsu 'a, kashe 'a gigi lɔsu 'a tœ Ndjaba nene.
9 Azu mbœrœ œrœ kanga fœ 'a, kashe Ndjaba kakatœ 'a nene. Endje ko 'a vesho, kashe 'a tshutshu nene.
10 Ɔlɔ dœ ɔlɔ, 'a sœ dœ koɓa kuzu nœ Yisu lœ ɔkɔ 'a mbœrœ adœke soro nœ ye yi ndje tœ ye ga lœ ɔkɔ 'a.
11 Lœ soro nœ 'a djigi, 'a sœ lœma kuzu mangba Yisu, mbœrœ adœke soro nœ ye li ndje ga lœ undu 'a œnœ kuzu.
12 Ataa, kuzu sœ kœli dœ akwa ga lœ 'a, kashe 'e sœ kœgbɔ soro.
13 Endje sú ɓa la Buku nœ Ndjaba adœke: «Mœ sœ dœ kœyindœrœ mbœrœ tœnœ á mœ pa o'o.» A'a ndje lœ tshetœ gbetshelœ nœ kœyindœrœ asœmœ, 'a sœ dœ kœyindœrœ yé mbœrœ tœnœ dá 'a sœ kœpa o'o.
14 Gbambanœ nene, 'a wusœ nœ adœke Ndjaba á tshe she Gbozu Yisu lœ akuzu, tshe she ndje azœ awa bale dœ Yisu yé œ ko 'a dœ 'e ga ɨndɨrɨ ye.
15 Œneke kɔ á 'a sœ kœshi gbɨ lœ nœ, œ sœ mbœrœ 'e mbœrœ adœke azu sœ kœli ga panœ ga panœ ga lœ ɔtshɔ lɔsu nœ Ndjaba. Ataa, azu œ ngba mbœrœ kœgi mershe œdœ mbœrœ kœdonga mokɔ nœ Ndjaba.

Soro lœ awa nœ kœyindœrœ

16 Mbœrœ tœnœ ataa, 'a mɔmɔ nene. Ataa œdœ soro nœ 'a œnœ azu kœsœ kœmɔ tœnœ yima yima, soro nœ 'a œnœ ɨshirɨ sœ kœkwa tœnœ ɔlɔ dœ ɔlɔ.
17 Gbambanœ nene, oyo á 'a sœ kœwu tœnœ manda olo teasho, œ sœ kœguma mokɔ neke á sœ waa dœ waa yé á gerœ kœropanœ, fœ azœ.
18 'A koko lɔsu 'a nene ga pa œrœ á a wu, kashe 'a ko lɔsu 'a ga pa œneke á a wuwu nene. Gbambanœ nene, œndœ œrœ á a wu dɨdɨ nene, kashe œndœ œneke á a wuwu nene sœ kœdɨ tœnœ waa dœ waa.

5

1 Gbambanœ nene, a wusœ nœ adœke œdœ undu azœ œnœ ɔshɔ asœke á sœ ɓata anda tande kœndɨ, a sœ dœ anga anda á Ndjaba mɔ á sœ waa dœ waa ɓa lafo. Œ dœ́dœ́ azu dá mɔ andanœ asœmœ dœ kane endje nene.
2 Ngɔngɔ asœke, a sœ kœpulœma azœ mbœrœ á a sœ dœ egerœ ogo adœke a li ga lœ anda œnœ tshalafo.
3 Œ mbœrœtœ endje kolœnœ adœke a sœ dœ lœba tœ azœ yé a sœsœ kpendronœ nene.
4 Adjapu, ɓata á a sœpe damba lœ anda tandenœ asœmœ, a pulœma zœ ɓata a gbɔ upu. Œ sœsœ adœke a yindœ kœ'eatœ azœ tœ ɔkɔ azœ œnœ tshapashɔ nene, a yindœ kœverœ tafo ɔkɔ azœ œnœ tshalafo ga panœ mbœrœ adœke œneke á tshuutshu, fa tœ œneke á tshu nene.
5 Tsheneke á tshe guma azœ mbœrœ tshambatshanœ asœmœ, kœdœ Ndjaba. Tshe za Ɨshirɨ nœ ye fœ azœ tœ ndanga nœ ɔtshɔrœ á tshe gbɔndœ nœ fœ azœ ɓa lafo.
6 Mbœrœ tœnœ ataa, a su kolœnœ dœ kœyindœrœ tœ lɔsu azœ. A wusœ nœ adœke ɓata á a sœpe damba lœ ɔkɔnœ asœke, a sœ ɓa ushu tœ anda nœ azœ, lœ ɨngɨrɨnœ tœ Gbozu.
7 Gbambanœ nene, a sœ kœro manda kœyindœrœ kashe œ dœ́dœ́ manda œneke á a sœ kœwu dœ ala azœ nene.
8 Adjapu, a su dœ kœyindœrœ tœ lɔsu azœ yé a gbe kœkatœ anda œnœ ɔkɔ azœ asœke mbœrœ kœna kœsœ ndoo dœ Gbozu.
9 Kashe ataa œdœ a kœsœ lœ ɔkɔ asœke too a kœgitœ azœ lœnœ, ogo nœ azœ utshunœ kɔ kœdœ adœke a za yanga fœ she.
10 Gbambanœ nene, œ li adœke azœ kɔ a na ga utshu Kristu mbœrœ adœke tshe wa ngbanga nœ azœ. Dœ tœnœ ataa, uzu dœ uzu œ gbɔ œrœ tshangba œneke á tshe mbœrœ lœ soro ye ɓa pa ɔshɔ, too lœ ɔtshɔrœ too lœ ekperœ.

O'o tœ upu nœ kœgi ayo

11 Bata á 'a wusœ mara á li adœke a kpa dœ awa Gbozu asœmœ, 'a sœ kœmbœrœ kɔ adœke azu yindœ o'onœ asœmœ. Ndjaba wusœ azœ dœ ɔtshɔnœ yé mœ sœ kœgbe adœke ɓa lœ 'e dœ tœ 'e, 'e wu ndje sœ mœ ye.
12 'A kpa yiyindœ kœdonga tœ 'a dœ tœ 'a ɓa utshu 'e nene, kashe 'a sœ kœgbe adœke 'e donga tœ 'e mbœrœ 'a. Ataa, á 'e kœwusœ kœgi o'o fœ azu á endje sœ kœdonga tœ endje tœ œneke á sœ kœmatœ endje ngbɨ ga tœ ala azu, kashe á endje wuwusœ œneke á sœ ɓa lɔsu uzu nene.
13 Œ kœsœ dœ adjapu adœke 'a wuta agbakɨndɨ azu, 'a wuta ataa mbœrœ upu nœ Ndjaba. Kashe œ kœsœ adœke 'a wuta azu nœ ɔtshɔ gbetshelœ, 'a wuta ataa mbœrœ 'e.
14 Gbambanœ nene, kœyindœsho nœ Kristu ropa azœ, yé a wusœ nœ adœke uzu bale tshu tœ upu nœ azu kɔ, azu kɔ tshu dœ she awa bale.
15 Tshe tshu tœ upu nœ azu kɔ mbœrœ adœke endjeneke á endje sœ dœ soro, kœsœsœ dœ tœnœ mbœrœ endje dœ tœ endje nene, kashe endje sœ dœ tœnœ mbœrœ tsheneke á tshe tshu yé á kwatœ ye ga lœ soro mbœrœ endje.
16 Mbœrœ tœnœ ataa, kœto kpesheke, 'a kpa wuwusœ uzu bale tœ mara nœ azu nene. Ataa œdœ 'a kœwu lima sœ Kristu ɓata uzu gbaa, ngɔngɔnœ asœke 'a kpa wuwusœ ye atamœ nene.
17 Œdœ uzu kœngbɔtœ ye bale dœ Kristu, tshe wuta tafo uzu ye: œneke á

dœ ongboro œrœ yiwa ye, kashe tafo œrœ dá sœ zœ.
18 Œrœ asœmœ kɔ to ɓa ndœ Ndjaba. Tshe gi ayo ga ugurutœ azœ dœ she lœ awa nœ Kristu yé œ za akwa nœ kœgi ayo fœ azœ.
19 Gbambanœ nene, lœ awa nœ Kristu, Ndjaba gi ayo ga ugurutœ ye dœ azu kɔ; tshe gbegbe dœ ekperœ nœ endje nene. Yé tshe za o'o nœ kœgi ayonœ asœmœ fœ azœ.
20 Dœ ɨ'ɨrɨ Kristu dá 'a dœ aayi avwa, yé Ndjaba dœ tœ ye dá sœ kœ'e 'e lœ awa nœ 'a. 'A sœ kœkɨ fœ 'e dœ ɨ'ɨrɨ Kristu adœke 'e zatœ 'e tɨ adœke Ndjaba gi ayo ga ugurutœ 'e dœ she.
21 Kristu mbœmbœrœ lima ekperœ nene, tshe gbɔ œtœnœ mbœrœ azœ. Tshe li ga lœ ekperœ nœ asœmœ mbœrœ adœke a kœwuta ndjii tœ ala Ndjaba lœ awa nœ ye.

6

1 Ataa, ɓata á 'a sœ kœmbœrœ akwa awa bale dœ Ndjaba, 'a sœ kœkɨ fœ 'e adœke 'e wuwu ɔtshɔ lɔsu á tshe ma ga ndœ 'e gbambanœ nene.
2 Gbambanœ nene, Ndjaba pa adœke:
«Dœ lɔndɔ á mœ sœ lima kœma ɔtshɔ lɔsu nœ mœ, mœ dji lima ɓœ.
Dœ olo nœ kœshe, mœ tɨ kane zœ ga lafo.»
'E wu ngɔngɔ asœke lɔkɔ á li dœ Ndjaba kœma ɔtshɔ lɔsu nœ ye ga ndœ azu dœke. Œtœnœ kœdœ olo kœgbɔ kœshe.
3 'A yiyindœ kœmbœrœ œrœ á li adœke uzu bale te nene mbœrœ 'a yiyindœ nœ adœke endje kɨtœ œsœ akwa nœ 'a nene.
4 Kashe 'a sœ kœpara lœ œrœ kɔ adœke 'a sœ ɓata ɔtshɔ aayi akwa nœ Ndjaba, 'a sœ kœru lɔsu 'a lœ œrœ oyo kɔ tœ lɔsu 'a, lœ œrœ kanga kɔ œdœ lœ œneke kɔ á sœ kœza lɔsu 'a ga lafo.
5 Endje ɓi 'a yé œ ko 'a ga lœ kánga, endje tshi azu ga lafo ndœ 'a. 'A mɔ dœ ɔgbɔ akwa, 'a lolo olo yé œ zɨ œrœ nene.
6 'A matœ 'a tœ aayi akwa nœ Ndjaba lœ awa nœ œyerœ lɔsu 'a, lœ awa nœ kœwusœrœ nœ 'a, lœ awa nœ ugu lɔsu, lœ awa nœ ɔtshó ɔtshɔ, lœ awa nœ akwa nœ Ɔtshɔ Ɨshirɨ, œdœ pe lœ awa nœ adja kœyindœsho nœ 'a.
7 'A matœ 'a tœ aayi akwa nœ Ndjaba lœ awa nœ kœyisœ adja o'o œdœ mangba gbɔgbɔ nœ Ndjaba. Kowo nœ 'a kœyi dœ koshe œdœ kœkɔ dœ koshe kœdœ kœmbœrœ œneke á sœ ndjii tœ ala Ndjaba.
8 Azu sœ kœlɨsœ 'a, anga endje sœ kœmɔ 'a. Azu sœ kœpa ekpe o'o tœ upu nœ 'a, anga endje sœ kœpa ɔtshɔ o'o nœ 'a. Azu sœ kœwu 'a ɓata aayi wala andaa 'a sœ kœpa adja o'o.
9 Azu sœ kœwu 'a ɓata angbɨ azu, andaa endje wusœ 'a dœ ɔtshɔnœ. Azu sœ kœwu 'a ɓata a'a kœdœ akuzu, andaa 'a sœ dœ soro. Azu sœ kœza djofele fœ 'a, kashe endje wowo 'a nene.
10 Azu sœ kœza oyo ga tœ lɔsu 'a, andaa 'a sœ kolœ dœ yanga. A'a kœdœ aayi oyo, kashe azu ndjoro te aayi kœgbɔrœ mangba 'a. 'A sœ ɓata azu á endje gugu dœ œrœ nene, andaa 'a sœ dœ œrœ kɔ.
11 E'e dœ azu Koriti, 'a pa adja o'o fœ 'e, 'a kɔrɔ lɔsu 'a tœ egerœnœ fœ 'e.
12 'A yindœ 'e waa, kashe e'e dá yiyindœ 'a nene.
13 Mbœrœ tœnœ ataa, mœ sœ kœpa fœ 'e ɓata mœ sœ kœpa fœ agbolo nœ mœ adœke, 'e yi ndje ndœ 'a ɓata á 'a yindœ 'e asœmœ yé œ kɔrɔ lɔsu 'e tœ egerœnœ fœ 'a.

Polo gbota tshelœ utu azu Koriti

14 Adja 'e ngbɔngbɔtœ 'e awa bale dœ azu á endje gugu dœ kœyindœrœ ga ndœ Kristu asœmœ nene. Gbambanœ nene, œrœ á sœ ndjii li kœngbɔtœ ye dœ ekperœ ye a? Ɨngbɨsho li kœngbɔtœ ye dœ ubu osho ye a?
15 Kristu li kœdjitœ ye dœ djaboro ye a? Too ga panœ, œrœ gaɗe dá yindœ Kristu œ gbɔ awa bale dœ uzu á tshe yiyindœ Kristu nene a?
16 Œrœ gaɗe bale dá li kœngbɔɓa Tepelo nœ Ndjaba dœ andjaba nœ angbɨ azu a? Gbambanœ nene, a'a, 'a kœdœ Tepelo nœ Ndjaba nœ soro ɓata á Ndjaba pa dœ tœ ye adœke:

«Mœ sœ bala yé œ na bala ana ugu-
rutœ endje.
Mœ dœ bala Ndjaba nœ endje yé
endje dœ bala azu nœ mœ.»
17 Mbœrœ tœnœ ataa, Gbozu pa
adœke:
«Œ li adœke 'e gitœ 'e tœ endje yé œ
sœ kpi.
'E tuturu tœ œrœ uburu nœ endje
nene, yé atamœ, mœ yi bala
ndœ 'e.
18 Œmœ Gbozu nœ gbɔgbɔ kɔ, mœ pa
adœke mœ dœ bala aba 'e,
yé 'e dœ ndje bala agbolo yakoshe
œdœ ayawuru nœ mœ.»

7

1 E'e dœ anga mœ á mœ yindœ
'e waa, œrœnœ asœmœ kɔ á Ndjaba
pandœ nœ sœ dœ ɔtshɔnœ mbœrœ
azœ. Mbœrœ tœnœ ataa, a vwaratœ
azœ tœ œrœ kɔ á mbœrœ adœke ɔkɔ
uzu too ɨshirɨ uzu sœ dœ uburu. A
pa avwara kœsœ adja ayerœ azu lœ
kœkpa awa Ndjaba.

Yanga nœ Polo

2 'E kɔrɔ lɔsu 'e fœ 'a! 'A
mbœmbœrœ ekperœ fœ uzu bale
nene, 'a mbœmbœrœ adœke uzu bale
te nene, 'a bɨbɨlɨ ndje anga uzu bale
mbœrœ kœgbɔ œrœ tshaabrœ ye
nene.
3 Mœ sœsœ kœpa ataa mbœrœ
kœwa ɔgbɔ ngbanga ga tœ 'e nene.
Gbambanœ nene, mœ pandœ nœ fœ
'e adœke e'e kœdœ azu á 'e sœ ɓa tœ
lɔsu 'a, azu á 'a ngbɔtœ 'a bale dœ
endje lœ soro too lœ kuzu.
4 Mœ za lɔsu mœ tœ egerœnœ ga
ndœ 'e, mœ donga tœ mœ mbœrœ 'e
waa. Lœ oyo nœ 'a kɔ tœ lɔsu 'a, mœ
sœ kolœ dœ gbɔgbɔ œdœ dœ yanga
kœropa nœ.
5 Ataa ndje dœ lɔkɔ kœwuta 'a ga lœ
ogo Masedwane, 'a yaya lima tœ 'a
nene. 'A gbɔ tshelœ aka oyo kɔ tœ lɔsu
'a: oyo neke á sœ ɓa shu tœ 'a œdœ
awa á sœ ɓa ugurutœ 'a.
6 Kashe Ndjaba á tshe sœ kœgi
gbɔgbɔ fœ azu neke á endje mɔ, to
gbɔgbɔ fœ 'a lœ awa nœ kœyi kumu
Tito.
7 Yé œ dœdœ kolœ mbœrœ kœyi
kumu ye asœmœ dá to gbɔgbɔ fœ 'a
nene, kashe lœ awa nœ gbɔgbɔ á tshe
gbɔ ɓa ndœ 'e. Tshe pandœ egerœ
agbe nœ 'e ndœ kpa kœwu mœ, ɨkɨ nœ
'e œdœ ɔtshɔ lɔsu nœ 'e ga ndœ mœ,
fœ 'a ye. Yé mbœrœ tœnœ ataa, mœ
kpa sœ dœ yanga kœropanœ.
8 Ataa œdœ mbeti á mœ su fœ 'e
kœza oyo ga tœ lɔsu 'e, mœ gbegbet-
shelœ mœ ndœ nœ ngɔngɔnœ asœke
nene. Mœ gbe má tshelœ mœ œdœ
mœ kœwu má adœke œndœ oyo á
mbetinœ asœmœ za fœ 'e œ dɨ nene.
9 Kashe ngɔngɔnœ asœke mœ sœ
dœ yanga; œ dœdœ mbœrœ á za oyo
ga tœ lɔsu 'e nene, kashe mbœrœ
á oyonœ asœmœ mbœrœ adœke 'e
fatshalɔsu 'e. Ataa 'a mbœmbœrœ
ekperœ bale fœ 'e nene gbaa, oyonœ
asœmœ, Ndjaba dá yi lima ndœ nœ.
10 Gbambanœ nene, oyo tœ lɔsu á
sœ lindœ gbetshelœ nœ Ndjaba sœ
kœto tœ kœfatshalɔsu uzu á sœ kœgi
osho ndœ kœshe dœ mara adœke
gbetshelœ sœ mbœrœ tœnœ nene.
Kashe oyo tœ lɔsu á to tœ tshapashɔ
asœke, sœ kœza kuzu.
11 Ngɔngɔnœ asœke, 'e wu œrœ
tshangba oyo tœ lɔsu 'e á sœ lindœ
gbetshelœ nœ Ndjaba dœke: 'a sœ dœ
yanga kœpa o'o tshapa 'e, 'e vwaratœ
'e tœ œneke á ro utshunœ, 'e sœ kœkpa
awa Ndjaba, 'e sœ dœ ogo nœ kpa
kœwu mœ, 'e sœ kœzatœ 'e ga tœ
akwa yé œ sœ kœza djofele fœ uzu
á tshe mbœrœ lima ekperœ. Kɔkɔ
asœmœ sœ kœma ngbɨ adœke 'e gugu
lima dœ upu lœ o'onœ asœmœ nene.
12 Ataa œdœ mœ kœsu lima mbeti
asœke fœ 'e, œ sœsœ lima mbœrœ
uzu á tshe mbœrœ ekperœ nene, œ
sœsœ ndje lima mbœrœ tsheneke á
endje mbœrœ ekperœ fœ she nene.
Kashe œ sœ lima mbœrœ kœma ɓa
utshu 'e ɓa tœ ala Ndjaba adœke ogo
nœ 'e ga ndœ 'a sœ tœ egerœnœ.
13 Mbœrœ tœnœ ataa, œrœ á 'e
mbœrœ to gbɔgbɔ fœ 'a.

Œ dœdœ kolœ mbœrœ tœnœ nene,
kashe 'a sœ dœ yanga kœropa nœ
kœwu mara á Tito sœ lima dœ yanga

mbœrœ á 'e mbœrœ lima adœke lɔsu ye sœ zɨtɨ.
14 Œdœ mœ kœsœ kœdonga tœ mœ tœ upu nœ 'e ɓa utshu ye, œ sœ mbœrœ á 'e zaza ókó fœ mœ nene. Kashe ɓata o'o kɔ á 'a pa fœ 'e kœdœ adja o'o, awa bale ndje, kœdonga tœ 'a tœ upu nœ 'e ɓa utshu Tito wuta ndje adja o'o.
15 Yé ataa, lɔkɔ á tshe kœsœ kœgbe dœ mara á 'e zatœ 'e fœ she œdœ dœ mara á 'e za osho kœsœ fœ she dœ kœkpa awa ye dopanœ, kœyindœsho nœ ye ga ndœ 'e sœ kœgerœ tœnœ.
16 Mœ sœ dœ yanga mbœrœ kœza lɔsu mœ djigi á mœ za ga pa 'e.

8

Kœto œrœ dœ lɔsu nœ yanga

1 Alaya, 'a yindœ nœ adœke 'e wusœ mara á Ndjaba ma ɔtshɔ lɔsu nœ ye ga ndœ azu Ikrizia ɓa lœ ogo Masedwane.
2 Lœ oyo ndjoro tœ lɔsu endje, endje sœ dœ egerœ yanga. Yé ataa endje sœ lœ egerœ oyo gbaa, endje to œrœ kœrosœ nœ.
3 Œmœ kœdœ timunœ, endje to œrœ lindœ kœgbɔ œrœ nœ endje. Endje to œrrr tɔpanœ kpuru. Endje to œrœnœ lindœ gbetshelœ nœ endje.
4 Endje shendœ kœyu 'a adœke 'a za awa fœ œne dœ́ œne ngbɔtœ œne dœ 'a tœ upu nœ kœvwa œrœ fœ ayindœ Ndjaba ɓa lœ ongbo Yerusaleme.
5 Endje to œrœ kœrosœ œneke á 'a gbe má adœke endje to. Utshunœ, endje zatœ endje fœ Gbozu, yé manda nœ, endje zatœ endje fœ 'a lindœ œrœ á Ndjaba yindœ nœ.
6 Mbœrœ tœnœ ataa, 'a kɨ fœ Tito adœke tshe na ɓa ndœ 'e ɓa zœ œ mbœrœ udu akwa nœ ɔtshɔ lɔsunœ asœmœ œrrr ga tœ ndɔngɔlɔnœ, akwanœ á tshe te lima kœmbœrœ tœnœ asœmœ.
7 'E sœsœ dœ oyo œrœ bale nene: kœyindœrœ, kœwusœ kœpa o'o, kœwusœrœ, egerœ ogo kœmbœrœ akwa œdœ pe kœyindœsho á 'a yisœ nœ fœ 'e. Mbœrœ tœnœ ataa, 'a yindœ nœ adœke 'e ma ndje tœ 'e tœ aayi kœgbɔrœ lœ kœto œrœ nœ 'e dœ lɔsu nœ yanga.
8 Œ dœ́dœ́ awa o'o dá mœ sœ kœza fœ 'e nene, kashe mœ kœsœ kœpandœ kœmbœrœ œrœ dœ yanga nœ anga azu fœ 'e, mœ sœ kœza awa fœ 'e adœke 'e tondœ adja kœyindœsho nœ 'e.
9 Gbambanœ nene, 'e wusœ ɔtshɔ lɔsu nœ Gbozu nœ azœ dœ Yisu Kristu ye. Ataa tshe dœ lima ayi kœgbɔrœ gbaa, tshe zatœ ye tœ ayi oyo mbœrœ 'e adœke 'e gbɔ œrœ ndjoro lœ oyo nœ œne.
10 Ataa, mœ sœ kœza gbetshelœ nœ mœ lœ upunœ asœke fœ 'e: œ li dœ 'e adœke 'e mbœrœ kolœ akwa ɓata á 'e mbœrœ lima ungu utshunœ, e'e lima kœdœ azu á 'e gbɔ gbetshelœnœ asœmœ utshunœ œdœ aayi kœmbœrœ tœnœ dœ akwa.
11 Ataa, ngɔngɔ asœke, 'e mbœrœ adœke akwanœ asœmœ ka. 'E mbœrœ akwanœ dœ lɔsu 'e bale adœke œ ka ɓata á 'a pa tœnœ yé dœ tœnœ ataa, lindœ kœgbɔrœ nœ 'e.
12 Gbambanœ nene, œdœ uzu kœza lɔsu ye bale ga panœ, Ndjaba œ yindœ œrœ nœ uzunœ asœmœ á tshe to dœ kœgbe dœ œrœ á tshe sœ dœ tœnœ, kashe œ dœ́dœ́ dœ kœgbe dœ œneke á tshe gugu dœ tœnœ nene.
13 Œ sœsœ adœke uzu ko œrœ nœ ye kɔ mbœrœ kœshe dœ anganœ á kpa kœsœ œnœ ye lœ oyo nene, kashe œ li adœke tshe kurutshelœnœ li tœnœ œ li.
14 Mbœrœ tœnœ ataa, e'e kœdœ aayi kœgbɔrœ yé œ li adœke 'e tɨ kane endjeneke á endje gugu dœ œrœ nene ga lafo. Manda nœ, œdœ 'e kœgugu dœ œrœ nene yé á endje sœ dœ tœnœ ndjoro, endje li kœtɨ ndje kane 'e ga lafo. Atamœ dá 'e liili,
15 ɓata á endje sú ɓa la Buku nœ Ndjaba adœke:

«Uzu á tshe rɔ lima rœgo ndjoro, œ
ngbangba tshaabrœ ye nene,
yé tsheneke á tshe rɔ lima teasho, sœ
dœ œrœ ndjoro.»

Tito œdœ pe anganœ

16 'A gi ɔtshɔrœ fœ Ndjaba á tshe za egerœ ogo nœ kœmbœrœ awa bale

ɓata á 'a sœ ndje dœ tœnœ, fœ Tito adœke tshe mbœrœ fœ 'e.
17 Tito yindœ kœyɔndœrœ nœ 'a. Ga panœ dœmœ, tshe kpa yi lima ndœ nœ dœ tœ ye adœke œne na ɓa ndœ 'e.
18 'A vwa she awa bale dœ anga aya azœ á azu Ikrizia kɔ sœ kœdonga she tœ upu nœ kœyisœ Ɔtshɔ O'o.
19 Ga panœ, azu Ikrizia dá ke she adœke tshe ro tœ awanœ bale dœ 'a mbœrœ kœmbœrœ akwa nœ ɔtshɔ lɔsu. 'A sœ kœmbœrœ akwanœ mbœrœ mokɔ nœ Gbozu dœ tœ ye œdœ kœmbœrœ œrœ dœ ɔtshɔ gbetshelœ.
20 'A sœ kœmbœrœ adœke azu gbagbagbara 'a tœ mara kœkurutshelœ ngendja ndjoro á 'a sœ kœgbɔndœ nœ nene.
21 'A yiyindœ kœmbœrœ kolœ ɔtshɔrœ ga tœ ala Gbozu nene, kashe 'a yi ndje ndœ kœmbœrœ ɓa tœ ala azu kɔ.
22 'A vwa azunœ bisha tœ awanœ bale dœ anga aya azœ á 'a sœ kœwu lɔsu ye ɔlɔ dœ ɔlɔ, yé tshe sœ dœ egerœ ogo kœmbœrœ akwa dœ ɔtshɔ lɔsu. Kashe ngɔngɔnœ asœke, egerœ ogo kœmbœrœ akwa dœ ɔtshɔ lɔsu nœ ye kpa gerœ kœrosœ nœ. Gbambanœ nene, tshe ma ɔtshɔ lɔsu nœ ye ga ndœ 'e.
23 Tœ upu nœ Tito, œshe kœdœ yanga mœ á 'a na tœ awa bale dœ she ɓa ndœ 'e, œshe ndje kœdœ uzu á 'a sœ lœ ama akwa bale dœ she. Kashe tœ udu aaya azœ bisha asœke, azu Ikrizia dá vwa endje fœ 'e yé endje sœ kœmbœrœ akwa mbœrœ mokɔ nœ Kristu.
24 'E ma fœ endje adœke 'e yindœ endje tako mbœrœ á azu Ikrizia kœyindœ nœ yé á kœwusœ nœ adœke 'a sœ kœdu okoro 'a mbœrœ 'e.

9

O'o tœ upu nœ kœtɨ kane ayindœ Ndjaba

1 Adja ádá adœke mœ su mbeti fœ 'e tœ upu nœ kœtɨ kane ayindœ Ndjaba ɓa lœ ongbo Yerusaleme gugu nene.
2 Gbambanœ nene, mœ wusœ ɔtshɔ gbetshelœ nœ 'e ye, yé mœ sœ kœdu okoro mœ tœ upu nœ 'e fœ azu ogo Masedwane adœke: «Azu Akayi gumatœ endje kœto œrœ dœ ngbugu á ro lima utshunœ asœke.» Egerœ ogo kœmbœrœ akwa dœ ɔtshɔ lɔsu nœ 'e ndjingɨvwɨ azu Ikrizia ndjoro.
3 Mœ vwa anga aaya azœ fœ 'e mbœrœ adœke kœdu okoro mœ mbœrœ 'e tœ upunœ asœmœ kœsœsœ gbambanœ nene. Mœ yindœ nœ adœke 'e kotœ 'e ga lœ vola ɓata á mœ pa lima ndœ nœ.
4 Gbambanœ nene, œdœ 'a kœna ɓa zœ awa bale dœ azu ogo Masedwane yé á kœgbɔ 'e á 'e kœgugumatœ 'e nene, 'a gbɔ tshula mbœrœ á 'a ko adja lɔsu 'a ga pa 'e. Yé atamœ, tshulanœ œdœ ndje œnœ 'e.
5 Mbœrœ tœnœ ataa, mœ gbe dœ ɔtshɔnœ adœke mœ vwa aaya azœ asœke utshunœ ɓa ndœ 'e mbœrœ kœngbɔɓa œrœ á 'e pa lima tœnœ. Ataa œ kœsœ zœ á mœ yikumu mœ ga zœ, œ ma adœke 'e to dœ lɔsu 'e bale kashe œ dœ́dœ́ dœ lɔsu bisha nene.
6 'E gbe dœ o'o asœke kane: uzu á tshe lu ngwarœ teasho, tshe kɔ ndje teasho, yé tsheneke á tshe lu ndjoro, tshe kɔ ndje ndjoro.
7 Œ li adœke uzu dœ uzu to ɓata á lɔsu ye yindœ nœ, kashe dœ oyo tœ lɔsu ye too adœke uzu kakapa ye nene. Gbambanœ nene, Ndjaba yindœ uzu á tshe sœ kœto œrœ dœ yanga.
8 Yé Ndjaba li tœ kœgi tshelœ aka anga œrœ kɔ ga mangbanœ fœ 'e mbœrœ adœke 'e sœ kolœ dœ œrœ á li, yé ga panœ dœmœ 'e sœ dœ œrœ yeka á kœsœ kœto ndœ ɔtshɔ akwa kɔ.
9 Ɓata á endje sú ɓa la Buku nœ Ndjaba adœke:

«Tshe kurutshelœ œrœ, œ to fœ aayi oyo,
yé mara kœmbœrœ œrœ nœ ye ndjii sœpe waa dœ waa.»

10 Ndjaba á tshe sœ kœto indji ngwarœ fœ aayi kœlu ngwarœ œdœ kœzɨrœ, tshe to bala indji ngwarœ kɔ á 'e gbe dœ tœnœ fœ 'e. Tshe mbœrœ adœke 'e mbœrœ œrœ á sœ ndjii waa dœ waa.

11 Tshe fa 'e tœ aayi kœgbɔrœ dœ mara kɔ œdœ dœ ada ɔlɔ kɔ mbœrœ adœke á 'e kœkakatœ kœto œrœ fœ anga 'e nene. Ataa, azu ndjoro œ gi mershe fœ Ndjaba tœ upu nœ 'e mbœrœ œrœ á 'e sœ kœto fœ endje lœ awa nœ 'a.
12 Gbambanœ nene, akwa á 'e sœ kœmbœrœ tœnœ sœsœ kolœnœ adœke ayindœ Ndjaba gbɔ œrœ á endje gbe dœ tœnœ nene, kashe œ sœ ndje kœmbœrœ adœke azu ndjoro gi mershe fœ Ndjaba mbœrœ tœnœ.
13 Azu ndjoro á endje wu adœke akwanœ asœke sœ dœ ádá waa, endje donga bala Ndjaba mbœrœ mara kœmbœrœtœ 'e lindœ Ɔtshɔ O'o nœ Kristu asœmœ. Endje donga ndje Ndjaba mbœrœ mara á 'e kurutshelœ œrœ nœ 'e tœ endje œdœ tœ anga azu kɔ.
14 Endje za bala avwala mbœrœ 'e dœ kœma kœyindœsho nœ endje ga ndœ 'e mangba ɔtshɔ lɔsu á ropa nœ, á Ndjaba za fœ 'e.
15 Kaka adœke a gi mershe fœ Ndjaba mbœrœ kœtorœ nœ ye á ropa œrœ kɔ.

10

Kœgi o'o nœ Polo tœ upu nœ kœtɔ meza pa akwa nœ ye

1 Œmœ Polo, mœ sœ kœpa fœ 'e dœ tœ mœ dœ ɔmɔ lɔsu œdœ dœ ɔtshɔ lɔsu nœ Kristu adœke, anga azu sœ kœpa adœke œdœ mœ kœsœ ugurutœ 'e, mœ sœ kœzatœ mœ ga atɨ ga ndœ 'e, yé œdœ mœ kœgugu ugurutœ 'e nene, mœ gbɔɔgbɔ ga ndœ 'e.
2 Mœ sœ kœkɨ fœ 'e adœke 'e kakapa mœ adœke mœ mbœrœ œrœ dœ ɔgbɔ, lɔkɔ á mœ kœna ɓa ndœ 'e nene. Gbambanœ nene, mœ gbe kœyisœ gbɔgbɔ nœ mœ fœ azu á endje sœ kœpa adœke 'a sœ kœmbœrœ akwa tœ mara nœ azu nœ tshapashɔ.
3 Œ sœ adjapu adœke a'a kœdœ azu tshapashɔ, kashe 'a sœsœ kœnga koshe dœ mara nœ adja azu tshapashɔ nene.
4 Lœ kœnga koshe nœ 'a, œrœ kœnga dœ koshe nœ 'a toto ɓa ndœ azu nene, kashe gbɔgbɔnœ to ɓa ndœ Ndjaba mbœrœ kœndɨ tshelœ gbɔgbɔ nœ ayingba. 'A sœ kœndɨ tshelœ gbetshelœ nœ egerœ kumu
5 œdœ gbɔgbɔ kɔ á sœ kœza egerœ kumu adœke azu kœwuwusœ Ndjaba nene. 'A sœ kœmbœrœ adœke endje fa gbetshelœ nœ endje kɔ mbœrœ adœke endje mbœrœtœ endje lindœ Kristu.
6 Yé lɔkɔ á 'e kœsœ kœmbœrœtœ 'e dœ ɔtshɔnœ, 'a kpalatœ 'a nene kœza djofele fœ endjeneke á endje sœsœ kœmbœrœtœ endje dœ awanœ nene.
7 'E sœ kœwu kolœ tshapa œrœ. Œdœ anga uzu kœgbe adœke œne kœdœ uzu nœ Kristu, tshe gbetshelœ ye tœ œrœ asœke kane: azœ kœdœ azu nœ Kristu awa bale dœ she ndje.
8 Ataa œdœ mœ kœdu okoro mœ tœ tshagbozu á Gbozu Yisu za lima fœ mœ, mœ sœ dœ tshula mbœrœ tœnœ nene. Tshe za lima fœ mœ mbœrœ kœguma 'e, kashe œ dœ́dœ́ mbœrœ adœke œ ndɨ 'e nene.
9 Mœ yiyindœ nœ adœke mbeti nœ mœ á mœ su za awa fœ 'e nene.
10 Gbambanœ nene, anga azu sœ kœpa adœke: «Mbeti nœ Polo lɨɨlɨ dœ pe gbɔgbɔ, kashe lɔkɔ á tshe kœsœ ugurutœ azœ, tshe mɔmɔ yé mara kœpa o'o ye lɨlɨ nene.»
11 Œ li adœke uzu á tshe pa mara o'o ataa wusœ nœ dœ ɔtshɔnœ adœke, mara á 'a su dœ mbeti nœ 'a lœ ɨngɨrɨnœ, tshetœ maranœ asœmœ dá 'a mbœrœ dœ tœnœ œdœ 'a kœsœ ɓa ugurutœ 'e.
12 'A yiyindœ kœzatœ 'a awa bale too kœzatœ 'a ɓata anga azu á endje sœ kœdonga tœ endje dœ tœ endje asœmœ nene. Gbambanœ nene, endje kœdœ agbakɨndɨ azu. Endje sœ kœwutœ endje dœ tœ endje. Endje sœ kœzatœ endje ɓata kœgerœ œrœ.
13 Tœ a'a nœ 'a, 'a sœ dœ egerœ kumu adœke 'a rosœ mapaka kɔ nene, kashe 'a mbœrœ akwa kolœ kpœtœ ama osho neke á Ndjaba to fœ 'a, yé á yindœ nœ adœke 'a wuta œrrr ɓa ndœ 'e.
14 Gbambanœ nene, a'a dá dœ adja azu utshunœ á 'a na dœ Ɔtshɔ O'o nœ Kristu fœ 'e. 'A roropa mapaka nœ

akwa nœ 'a nene ataa œdœ 'a kœroro má ga ndœ 'e nene.
15 Dœ tœnœ ataa, 'a sœsœ kœdu okoro 'a kœropanœ mbœrœ akwa nœ anga angbɨ azu nene, kashe 'a wusœ nœ adœke kœyindœrœ nœ 'e œ gerœ yé 'a kpa mbœrœ adœke œ sœ kolœ kœgerœ tœnœ lindœ mapaka nœ 'a.
16 Manda nœ, 'a na kœyisœ Ɔtshɔ O'o ɓa lœ anga angbɨ ogo djagakele 'e. Ataa, 'a du okoro 'a mbœrœ akwa nœ anga angbɨ azu á endje mbœrœ ɓa tœ osho akwa nœ endje nene.
17 Andaa, endje sú ɓa la buku nœ Ndjaba adœke: «Œdœ uzu kœyindœ kœdu okoro ye, tshe du okoro ye tœ œneke á Gbozu mbœrœ.»
18 Gbambanœ nene, endje dodonga uzu á tshe sœ kœzatœ ye mbœrœ gbetshelœ nœ ye dœ tœ ye bale nene, kashe endje donga tsheneke á Gbozu sœ kœma o'o tœ upu nœ ye.

11

Polo œdœ aayi avwa nœ wala

1 Mœ yindœ nœ adœke 'e ru lɔsu 'e tœ o'o mœ á sœ ɓata œnœ ayi iyi. Adja 'e ru lɔsu 'e tœ mœ.
2 Mœ sœ dœ úkú tœ upu nœ 'e waa, yé úkúnœ asœmœ to ɓa ndœ Ndjaba. Gbambanœ nene, mœ pandœ kœko 'e fœ anga yakoshe bale adœke 'e i she, yakoshenœ kœdœ Kristu. Yé mœ gbe ndœ kœma 'e fœ she ɓata akpɔ yawuru á tshe wuwu damba sœ yakoshe nene.
3 Kashe mœ sœ dœ awa adœke, ɓata á yakoro fara lima Eva dœ ekpe ɔtshɔ ye, mœ sœ kœgbe adœke anga uzu fafara ndje kœwusœrœ nœ 'e yé œ gi 'e zara tœ mara á 'e zatœ 'e yé á sœ yerœ ga ndœ Kristu nene.
4 Gbambanœ nene, mœ wu adœke œdœ anga uzu kœna kœmɨndœ anga angbɨ Yisu á 'a mɨmɨndœ ye fœ 'e nene, 'e sœ kolœ kœdji she; 'e sœ kœyindœ ɨshirɨ á sœ kpi tœ Ɨshirɨ neke á 'e gbɔ lima; 'e sœ ndje kœyindœ Ɔtshɔ O'o á sœ kpi tœ œneke á 'a yi lima sœ nœ fœ 'e.
5 Azu á 'e sœ kœwu endje ɓata agboro aayi avwa nœ 'e asœmœ, roropa mœ nene.
6 Ataa mœ wuwusœ kœpa o'o dœ ɔtshɔnœ nene gbaa, kashe œ dœ́dœ́ tœ upu nœ kœwusœrœ nene. 'A yi lima sœ nœ fœ 'e para œdœ dœ mara kɔ.
7 Lɔkɔ á mœ yisœ Ɔtshɔ O'o nœ Ndjaba fœ 'e, mœ yi lima sœ nœ gbambanœ. Mœ za lima tœ mœ ga atɨ mbœrœ kœtɨ 'e ga lafo. Ataa, œrœnœ á mœ mbœrœ asœmœ kœdœ ekperœ a?
8 Azu tshelœ anga angbɨ Ikrizia dá to lima œrœ fœ mœ, yé œ ma lima tœ ye adœke mœ sœ kœshe mbœrœ endje mbœrœ kœmbœrœ akwa fœ 'e.
9 Yé dœ lɔndɔ á mœ sœ lima ɓa ndœ 'e, ataa mœ sœ lima dœ ogo œrœ gbaa, mœ yɔyɔndœ œrœ tshaabrœ uzu bale nene. Gbambanœ nene, aaya azœ á endje to ɓa lœ Masedwane dá na lima dœ œrœ á mœ gbe lima dœ tœnœ fœ mœ. Mœ gbɔndœtœ mœ lima mbœrœ kœdœ́dœ́ egerœ kongba pa 'e nene, yé mœ gbɔndœtœ mœ kolœ atamœ waa dœ waa.
10 Lœ awa nœ adja o'o nœ Kristu á sœ lœ mœ, mœ sœ kœpa tœnœ ngbɨ adœke: uzu bale ɓa lœ ogo Akayi œ li kœkɔ mœ tœ upu nœ kœdongatœshonœ asœmœ nene.
11 Mbœrœ gaɗe á mœ pa o'onœ asœmœ a? Œ sœ kœma adœke mœ yiyindœ 'e nene a? Ndjaba wusœ nœ dœ adœke mœ yindœ 'e ye!
12 Mœ sœpe kolœ kœmbœrœ ɓata á mœ mbœrœ ngɔngɔ nœ asœke mbœrœ á kœgi ekpe gbetshelœ lœ azu á endje sœ kœdu okoro endje ɓata endje liili dœ 'a.
13 Azunœ asœmœ kœdœ aayi avwa nœ wala, endje sœ kœfatœ endje adœke œne kœdœ aayi avwa nœ Kristu.
14 Anga œrœ bale kœkatœ ama osho tɨ ɔsɔ ndœnœ gugu kpœtœmœ nene, Satana dœ tœ ye sœ kœfatœ ye tœ andjelu nœ ɔlɔ.
15 Ataa œdœ aayi akwa nœ ye kœsœ kœfatœ endje adœke œne kœdœ

aayi akwa á œne sœ ndjii, œ dœ́dœ́ upu kœkɨtœ œsœnœ nene. Ɓa tœ ndɔngɔlɔnœ, endje gbɔ kolœ œrœ neke á liili dœ akwa nœ endje.

Polo shi gbɨ lœ kœwu oyo

16 Mœ kpa sœ kœpa o'onœ asœmœ adœke: uzu bale zaza mœ ɓata ayi iyi nene. Kashe œdœ 'e kœgbe adœke mœ sœ dœ iyi, 'e yindœ nœ adœke mœ sœ dœ tœnœ mbœrœ adœke mœ donga tœ mœ ndje teasho.

17 Adjapu, œneke á mœ sœ kœpa tœnœ ngɔngɔ asœke, mœ sœsœ kœpa ɓata á Gbozu yindœ nœ nene, kashe mœ sœ kœpa ɓata mœ sœ dœ iyi lœ kœza lɔsu mœ ga pa œneke á mœ sœ kœdongatœ mœ tœnœ.

18 Ɓata á azu ndjoro sœ kœdonga tœ endje tœ œrœ nœ endje œnœ tsha-pashɔ, œmœ ndje mœ donga ndje bala tœ mœ.

19 E'e dœ azu á 'e sœ dœ kœwusœtœ, 'e yindœ nœ dœ tœ 'e kœru lɔsu 'e tœ aayi iyi.

20 'E sœ kœru lɔsu 'e adœke endje mbœrœ œrœ ɓata akanga fœ 'e, endje gbɔtœ œrœ nœ 'e, endje fara 'e, endje wu 'e gbambanœ tœ ala endje yé œ da ala 'e.

21 Mœ sœ dœ tshula kœpa adœke a'a kœdœ azu á 'a mɔɔmɔ.

Andaa, o'o á endje sœ kœpa tœnœ, mœ sœ kœpa ɓata ayi iyi: œmœ ndje, mœ lii kœpa tœnœ.

22 Endje sœ kœdonga tœ endje adœke œne kœdœ Aebre, œmœ ndje kœdœ Ebre! Endje kœdœ azu ogo Israyele, œmœ ndje kœdœ uzu ogo Israyele! Endje kœdœ aata Abrayamo, œmœ ndje kœdœ atanœ.

23 Endje kœdœ aayi akwa nœ Kristu, œmœ ndje, mœ mbœrœ akwa nœ ye kœropa endje. Mœ sœ kœpa o'o ɓata mœ sœ dœ iyi. Mœ mɔ lima lœ akwa kœrosœ endje, endje za mœ ga lœ kánga kœropa endje, endje ɓi mœ kœrosœ endje, mœ li lima ga lœ kuzu awa ndjoro kœrosœ endje.

24 Ayuda sɔ mœ dœ ndjapa zazu bale dœ ndjokpa dœ mindu dœ amanœ vana. Endje sɔ mœ ataa awa mindu.

25 Azu ogo Roma sɔ mœ dœ ndjapa awa votɔ yé œ ve mœ dœ badja awa bale. Mœ nduru dœ agba awa votɔ yé œ mbœrœ olo bale dœ butshɔ bale la ungu.

26 Lœ ana nœ mœ ndjoro á mœ na dœ ada mœ, ɔgbɔ œrœ á wuta ga tœ mœ to ɓa tœ ungu á sœ kœtu ga lœ agba too ɓa ndœ aayi angba; ɔgbɔ œrœ á to ɓa ndœ anga mœ dœ Ayuda too ɓa ndœ angbɨ azu; ɔgbɔ œrœ á wuta ga tœ mœ ɓa lœ ongbo too ɓa lœ kpagagasho, œ wuta ga tœ mœ ɓa la ungu ɨngbɨrɨ œdœ ɓa ugurutœ ekpe azu á endje pa adœke œne kœdœ azu nœ Kristu.

27 Mœ mɔ dœ akwa yé œ wu oyo waa. Kpala kpala, mœ lolo olo nene; mœ sœ kœsœ dœ ogo kœzɨrœ œdœ pe dœ ogo ungu yé œ sœ kœmbœrœ lima adœke mœ sœ kœyotshelœma mœ kpala kpala. Mœ wu oyo dœ ɨzɨ œdœ tœ upu nœ lœba waa.

28 Tœ kœdɨ udu œrœnœ kɔ nene, ɔlɔ dœ ɔlɔ mœ sœ kœgbe dœ Ikrizia para kɔkɔ.

29 Œdœ anga uzu nœ Kristu kœmɔ, ngbewo mœ mɔ ndje ye. Œdœ anga kœtɨtœ ye tœ kœyindœrœ, ngbewo lɔsu mœ sœ kœka mœ.

30 Œ kœsœ adœke mœ donga tœ mœ, mœ donga tœ mœ tœ kœmɔ nœ mœ.

31 Ndjaba, Aba Gbozu nœ azœ dœ Yisu á endje sœ kœdonga she waa dœ waa, wusœ nœ adœke mœ sœsœ kœpa wala nene.

32 Lɔkɔ á mœ sœ lima ɓa lœ Damaseke, gbozu á tshe sœ kœmbœrœ akwa nœ gbozugo Aretase, ko azu ɓa tœ manda ongbo mbœrœ á endje kœza mœ.

33 Kashe endje za mœ ga lœ kingi yé œ yi mœ ga atɨ ɓa ushu lœ anga ogoro bale á sœ lœ egerœ muru nœ ongbonœ, yé á mœ kpa.

12

Gbozu yisœ œrœ lœ ulu fœ Polo

1 Œ li adœke mœ donga tœ mœ ataa œ gugu dœ ádá nene gbaa. Kashe ngɔngɔnœ asœke mœ yindœ kœpa o'o tœ upu nœ kœwu œrœ lœ ulu œdœ tœ

upu nœ kœma œrœ á Gbozu yisœ nœ fœ mœ.
2 Manda ungu ndjokpa dœ vana, mœ wusœ anga uzu nœ Kristu bale á Ndjaba tɨ she œrrr ɓa lafo ɓa ndœ ye. Œdœ undu ye dá ɔ adja lima ga lafo too œdœ ulu dá mœ lu, mœ wuwusœ nœ nene, kashe kolœ Ndjaba kutɨ ye dá wusœ nœ.
3-4 Adjapu, mœ wusœ nœ adœke Ndjaba tɨ uzunœ asœmœ œrrr ɓa lœ paradizo. (Œdœ undu ye dá ɔ adja ga lafo too œdœ ulu dá mœ lu, mœ wuwusœ nœ nene, kashe kolœ Ndjaba kutɨ ye dá wusœ nœ). Ɓa zœ, tshe dji o'o á azu lili kœpa tœnœ nene yé endje zaza ndje awa fœ uzu bale ɓa pa ɔshɔ kpa kœpa tœnœ nene.
5 Mœ donga bala tœ mœ tœ upu nœ uzunœ asœmœ ye, kashe tœ œmœ nœ mœ, mœ donga bala kolœ tœ mœ tœ kœmɔ nœ mœ.
6 Œdœ mœ kœyi má ndœ kœdonga tœ mœ, mœ sœ má dœ iyi nene, mbœrœ mœ pa má adja o'o. Kashe mœ sœ kœkpawa kœdonga tœ mœ. Gbambanœ nene, mœ yiyindœ nœ adœke endje gbɔ gbetshelœ neke á ropa œrœ á endje sœ kœwu mœ kœmbœrœ tœnœ too œneke á endje sœ kœdji ɓa ndœ mœ nene.
7 Yé mbœrœ kœmarœnœ asœmœ á ro lima panœ ye, kparawa adœke mœ dodonga tœ mœ nene, Satana za koɓa ga lœ ɔkɔ mœ lœ awa nœ andjelu nœ ye á tshe sœ kœɓi mœ kparawa adœke mœ dodonga tœ mœ nene.
8 Tœ upunœ asœke, mœ za avwala fœ Gbozu awa votɔ adœke tshe gi koɓanœ lœ ɔkɔ mœ ye.
9 Tshe gi fœ mœ adœke: «Ɔtshɔ lɔsu nœ mœ ga ndœ zœ li dœ ɓœ ye. Gbɔgbɔ nœ mœ œ matœ ye œdœ ɓœ kœmɔɔmɔ.» Mœ gbe kœdonga tœ mœ tœ kœmɔ nœ mœ mbœrœ adœke gbɔgbɔ nœ Kristu kœsœ ga pa mœ.
10 Mbœrœ tœnœ ataa dá mœ sœ dœ yanga lœ kœmɔ, lœ kœgu osho, lœ œrœ neke á mœ yiyi má kœmbœrœ tœnœ nene, lœ œrœ kanga œdœ lœ œneke á sœ kœza lɔsu mœ ga lafo tœ upu nœ Kristu. Gbambanœ nene, lɔndɔ á mœ kœsœ dœ kœmɔ, dœ lɔndɔnœ asœmœ dá mœ sœ kœsœ dœ gbɔgbɔ.

Lɔsu Polo sœ ga lafo tœ upu nœ azu Koriti

11 Mœ sœ kœpa o'o ɓata mœ sœ dœ iyi, kashe e'e dá shosho mœ ndœ nœ. E'e dá pa má o'o tshapa mœ. Gbambanœ nene, ataa mœ sœ gbambanœ gbaa, agboro aayi avwanœ asœmœ, roropa mœ nene.
12 Yé dœ lɔkɔ á mœ sœ lima ɓa ndœ 'e, mœ mbœrœ lima akwa dœ ugu lɔsu, yé Ndjaba mbœrœ ambárá afá dœ afá œdœ pe akwa nœ gbɔgbɔ ndjoro lœ awa nœ mœ. Ambáránœ asœmœ ngbangbangba sœ kœma adœke œmœ kœdœ adja ayi avwa.
13 Œrœ gaɗe dá mœ ko fœ anga angbɨ Ikrizia yé á tshaapu kœko tœnœ fœ 'e a? Mbœrœ á mœ yɔyɔndœ œrœ ɓa ndœ 'e nene a? 'E wu oyo mœ tœ mara á mœ sœsœ ndjii nene asœmœ.
14 Mœ ndo kœna votɔ ana gene nœ mœ ga ndœ 'e ye, yé mœ yɔndœ œrœ tshaabrœ 'e nene. E'e dá mœ sœ kœpara 'e, kashe œ dœ́dœ́ œrœ nœ 'e nene. Gbambanœ nene, œ dœ́dœ́ agbolo dá ngbɔɓa œrœ fœ agbozu nœ endje nene, kashe agbozu dá ngbɔɓa fœ agbolo nœ endje.
15 Tœ œmœ nœ mœ, mœ sœ dœ yanga kœndɨ œneke kɔ á mœ sœ dœ tœnœ œdœ kœzatœ mœ djigi fœ 'e. Œdœ mœ kœyindœ 'e tɔpanœ kpuru ataa, 'e yindœ mœ kœrosœ nœ nene a?
16 Adja 'e wusœ nœ adœke mœ yɔyɔ lima ndœ œrœ tshaabrœ 'e nene. Kashe anga endje ugurutœ 'e pa adœke mœ na dœ afara mbœrœ kœko œrœ tshaabrœ 'e.
17 'E za tsheneke á 'e gbe kœza she ugurutœ azu á mœ vwa endje fœ 'e: mœ ko œrœ tshaabrœ 'e lœ awa nœ anga bale ugurutœ endje a?
18 Mœ shosho Tito adœke tshe na ga ndœ 'e, mœ vwa she awa bale dœ aya azœ á 'e wusœ ye. Tito ko œrœ tshaabrœ 'e a? A'a dœ she, 'a mbœmbœrœ lima œrœ dœ she dœ gbetshelœ bale nene a? 'A sœsœ ndje lima kœza awa tshebabale nene a?
19 Katshatsha 'e sœ kœgbe adœke 'a sœ kœpara awa kœpa ngbanga ɓa

utshu 'e a? Œ! 'A sœ kœpa o'o lœ awa nœ Kristu ɓa utshu Ndjaba. Yé e'e dœ aaya 'a á 'a yindœ 'e waa, 'a sœ kœpa o'onœ asœmœ fœ 'e ataa mbœrœ á kœgi 'e lœ kœyindœrœ ga utshunœ.

20 Mœ sœ dœ awa adœke dœ lɔkɔ á mœ kœwuta ga ndœ 'e, 'e mbœrœtœ 'e kpi tœ œneke á mœ yindœ nœ yé œ gbɔ ndje mœ kpi tœ œneke á 'e gbe dœ tœnœ. Mœ sœ dœ awa adœke mœ gbɔ œbœrœ œdœ úkú, ókó œdœ kœsœ dœ gbetshelœ kpi, kœpa ekpe o'o œdœ kœdondœrœ, kœtshapu kœlɨsœ uzu œdœ pe djingili.

21 Mœ sœ dœ awa adœke mœ kpa kœna ga ndœ 'e, Ndjaba nœ mœ zaza tshula ga tœ ala mœ ɓa utshu 'e nene, yé á mœ kœkɨkɨ nene mbœrœ azu ndjoro á endje mbœrœ lima ekperœ utshunœ yé á tshaapu kœfatshalɔsu endje tœ œrœ uburu nœ endje, tœ ekpe ɔtshɔ endje œdœ tœ angba budu nœ endje.

13

Ndɔngɔlɔ kœmɨ upu nœ Polo

1 Awa votɔ kœna mœ ga ndœ 'e dœke. Œdœ atimu bisha too votɔ kœpa o'o ama endje bale, endje wa o'o ye.

2 Mœ sœ dœ o'o bale kœpa fœ azu á endje mbœrœ ekperœ œdœ fœ udu azu kɔ. Mœ pa lima o'onœ lœ bisha ana nœ mœ ga ndœ 'e ye, kashe mœ kpa sœ kœpa tœnœ ngɔngɔ asœke ɓata á mœ gugu nene; mœ kpa kœkwatœ mœ manda nœ kœwu 'e, mœ sœ dœ lɔsu nœ kœwu oyo uzu bale nene.

3 'E sœ kœyindœ nœ adœke mœ ma adœke Kristu sœ kœpa o'o lœ awa nœ mœ. Kristu mama kœmɔ ga ndœ 'e nene, kashe tshe sœ kœma gbɔgbɔ nœ ye ɓa ugurutœ 'e.

4 Adjapu, tshe sœ lima dœ kœmɔ lɔkɔ á endje kuru she ga pa kurushi, kashe ngɔngɔnœ asœke tshe sœ dœ soro lœ awa nœ gbɔgbɔ nœ Ndjaba. A'a ndje, 'a sœ dœ kœmɔ mbœrœ á 'a ngbɔtœ 'a bale dœ she. Kashe 'a sœ kœyisœ nœ fœ 'e adœke 'a sœ bala dœ soro dœ she lœ awa nœ gbɔgbɔ nœ Ndjaba.

5 'E tondœtœ 'e dœ tœ 'e, 'e ma œdœ 'e kœsœ dœ kœyindœrœ. 'E wuwusœ nœ adœke Yisu Kristu sœ ugurutœ 'e nene a? 'E wu lɔsu 'e dœ tœ 'e. Too 'e kœma ete adœke 'e te yekane.

6 Mœ gbe adœke 'e wu bala sœ nœ adœke 'a mbœrœ œnœ 'a œrœnœ ye.

7 'A sœ kœza avwala fœ Ndjaba adœke 'e mbœmbœrœ ekperœ bale nene. 'A gbegbe kœguma o'onœ ɓa utshu 'e nene, kashe 'a gbe adœke 'e mbœrœ ɔtshɔrœ ataa á kœmatœ endje adœke 'a te.

8 Gbambanœ nene, 'a lili kœmbœrœ œrœ neke á sœ kpi tœ adja o'o nene, 'a mbœrœ kolœ œneke á dœ adja o'o.

9 'A sœ kœsœ dœ yanga lɔkɔ kɔ á 'a kœmɔ, yé á 'e sœ dœ gbɔgbɔ. Ádá kœza avwa nœ 'a kœdœ adœke 'e wuta azu á endje li.

10 Mbœrœ tœnœ ataa dá mœ su mbetinœ asœ fœ 'e lœ ɨngɨrɨnœ adœke: œ sœsœ mbœrœ adœke mœ kœsœ ugurutœ 'e, mœ wa o'o dœ ɔgbɔ ga tœ 'e lindœ tshagbozu á Gbozu za fœ mœ nene. Tshagbozunœ asœmœ sœ mbœrœ kœgi kœyindœrœ nœ 'e ga utshunœ, kashe œ dœ́dœ́ mbœrœ kœndɨ tœnœ nene.

11 Yé ngɔngɔ asœke alaya, 'e sœ dœ yanga, 'e mbœrœ akwa adœke œ gi 'e ga utshunœ, 'e to gbɔgbɔ lœ tœ 'e, 'e djitœ 'e dœ ɔtshɔnœ, 'e sœ gee, yé Ndjaba nœ kœyindœsho œdœ œnœ kœsœ gee, œ sœ dœ 'e awa bale.

12 'E za œyerœ abala nœ ayazu ugurutœ 'e. Ayerœ azu nœ Ndjaba para bala 'e.

13 Kaka adœke ɔtshɔ lɔsu nœ Gbozu Yisu Kristu, dœ kœyindœsho nœ Ndjaba œdœ pe Ɔtshɔ Ɨshirɨ á ngbɔtœ ye dœ endje bale ga tœnœ, sœ dœ 'e para kɔkɔ.

Mbeti á Polo sú fœ azu Galate

Tshatshu o'o

Asœke kœdœ mbeti á Polo sú fœ ayindœ Yisu ɓa lœ ogo Galate. Tshe na lima ga zœ lœ bisha ana gene mbœrœ kœmɨndœ Ɔtshɔ O'o. Ayuda œdœ angbɨ azu sœ lima kœdji tœnœ mbœrœ kœfa ayindœ Yisu. Polo mɨ lima ndœ nœ fœ endje adœke uzu œ wuta ndjii tœ ala Ndjaba kolœ lœ awa nœ kœyindœrœ nœ ye ga ndœ Yisu Kristu. Kashe anga Ayuda li lima ga lœ Ikrizia yé œ ka ga pa o'o nœ kœwa gaza adœke, œtœnœ dá mbœrœ adœke uzu wuta ndjii tœ ala Ndjaba.

Mbœrœ tœnœ ataa, Polo sú mbeti fœ ayindœ Yisu mbœrœ kœma adœke Ndjaba papa ataa nene. Kœwa gaza á endje pa tœnœ kœdœ adœke ɨshirɨ uzu sœ adja yerœ. Tshe pa fœ endje adœke Ndjaba za lima Abrayamo á tshe dœ aba Ayuda tœ uzu ndjii, utshunœ adœke endje wa she tœ gaza. Kolœ kœyindœrœ dá uzu œ wuta ndjii tœ ala Ndjaba, yé œ sœ kœmbœrœ ndje adœke soro uzu za yanga fœ Ndjaba.

Bukunœ kurutshelœtœ ye atake:

- Polo kœdœ adja ayi avwa, œneke á tshe sœ kœmɨndœ nœ kœdœ adja o'o (1.1-10)
- Ndjaba dá ke Polo mbœrœ adœke tshe dœ ayi avwa (1.11-24)
- Ɔtshɔ O'o pa adja o'o gaɗe (2.1-21)
- Kolœ kœyindœrœ dá mbœrœ adœke uzu she (3.1–4.31)
- Ayindœtœ azœ dœ anga azœ, yé œ katœnœ adœke Ɔtshɔ Ɨshirɨ kœyɔrɔ soro azœ (5.1–6.10)
- Ndangba kœmɨ upu (6.11-18)

Abala

1 Œmœ Polo, ayi avwa nœ Yisu Kristu, œ dœ́dœ́ azu dá ke mœ kœdœ ayi avwa nene. Œ dœ́dœ́ ndje uzu dá vwa mœ adœke mœ wuta ayi avwa nene. Kashe Yisu Kristu œdœ Aba dœ Ndjaba á tshe she she lœ akuzu asœmœ dá vwa mœ.

2 Aaya kɔ á endje sœ dœ mœ kpœke te ga ndœ mœ yekane á 'a su mbetinœ asœke fœ Ikrizia lœ ogo Galate:

3 Kaka Aba azœ dœ Ndjaba œdœ pe Gbozu Yisu Kristu ma ɔtshɔ lɔsu nœ endje ga ndœ 'e yé œ za kœsœ gee fœ 'e.

4 Kristu tshu lima lœ kumu ekperœ nœ azœ, tshe gbota azœ lœ ekperœ nœ tshapashɔnœ asœ, liaka œneke á Aba azœ dœ Ndjaba yi lima ndœ nœ adœke tshe mbœrœ.

5 Kaka tshe sœ dœ mokɔ ngbugu dœ ngbugu. Ame.

Ɔtshɔ O'o sœ kolœnœ bale

6 Mœ katœ ama mœ tɨ ɔsɔ kœwu adœke 'e fa tshangba 'e katsha gbɔ tsheneke á tshe e 'e lœ awa nœ ɔtshɔ lɔsu nœ Kristu, mbœrœ kœkpa mangba anga tafo Ɔtshɔ O'o.

7 Anga tafo Ɔtshɔ O'o gugu nene, kashe anga azu dá sœ kœdjingili tshelœ kumu 'e yé á sœ kœfa tshelœ Ɔtshɔ O'o nœ Kristu.

8 Kashe œdœ anga uzu bale, œdœ a'a, œdœ ndje anga andjelu á tshe kœto ɓa lafo, á kœmɨndœ anga Ɔtshɔ O'o á kœsœ kpi tœ œneke á 'a mɨ lima ndœ nœ fœ 'e, kaka Ndjaba darandœ ye.

9 'A pa lima ndœ nœ utshunœ yé mœ kpa sœ kœpa tœnœ ngɔngɔ asœ adœke: Uzu á tshe kœpandœ Ɔtshɔ O'o á sœ kpi tœ œneke á 'e gbɔ lima, kaka Ndjaba darandœ ye.

10 Yé atamœ 'e sœ kœgbe ngɔngɔ asœ adœke mœ sœ kœpara awa adœke azu yindœ mœ a? Bale nene, mœ sœ kœpara awa adœke mœ za yanga fœ Ndjaba. Œdœ mœ kœpara awa kœza yanga fœ azu, mœ kpa dœ ayi kœmbœrœ akwa nœ Kristu nene.

Mara á Polo te ayi avwa nœ Yisu

11 Aaya mœ, mœ sœ kœpa ngbɨ fœ 'e adœke: Ɔtshɔ O'onœ á mœ mɨ lima ndœ nœ fœ 'e asœmœ toto lœ gbetshelœ nœ uzu nene.

12 Gbambanœ nene, mœ gbɔgbɔ tshakane uzu nene, œ dœ́dœ́ ndje uzu dá yisœ nœ fœ mœ nene. Kashe Yisu Kristu dá ma lima fœ mœ.

13 'E dji lima ndœ mara kœmbœrœtœ mœ lɔkɔ á mœ sœpe lima lœ awa

akwa nœ Ayuda. Mœ mbœrœ lima œrœ kanga fœ Ikrizia nœ Ndjaba waa, yé mœ para lima dœ awa kɔ adœke œ ndɨ ye.
14 Mœ sœ lima dœ kœyindœrœ ga tœ awa akwa nœ Ayuda dœ kœza ga tœ akwa, yé œ za lima tœ mœ ga tœ awa nœ aata azœ kœropa anga anga mœ kɔ á 'a gerœ dœ endje lœ ogo nœ azœ.
15 Kashe, lɔkɔ á Ndjaba wu lima dœ ɔtshɔnœ, tshe ke lima mœ katshatsha utshunœ adœke endje zu mœ, yé œ e lima mœ lœ ɔtshɔ lɔsu nœ ye.
16 Tshe mbœrœ lima adœke mœ wusœ Gbolo nœ ye, yekane á kœyisœ Ɔtshɔ O'o nœ ye fœ azu á endje dœ́dœ́ Ayuda nene. Ataa, mœ nana ga ndœ anga uzu kœyu she ndœ kœmɨ upu fœ mœ nene.
17 Mœ nana ndje lima ga lœ Yerusaleme ndœ kœwu endjeneke á endje dœ lima aayi avwa nœ Kristu utshunœ nene. Kashe mœ ro lima ɓa lœ ogo Arabi, yeka manda nœ, á mœ kwatœ mœ ga lœ Damaseke.
18 Yé manda ungu votɔ, mœ na ga lœ Yerusaleme mbœrœ kœgbɔtœ mœ dœ Petro. Mœ lo ɓa ndœ ye olo ndjokpa dœ mindu.
19 Mœ wuwu anga angbɨ ayi avwa bale nene, kashe kolœ Jake á tshe kœdœ aya Gbozu.
20 Œneke á mœ sœ kœsu fœ 'e asœke, mœ sœ kœpa adja utshu Ndjaba adœke œ dœ́dœ́ wala nene.
21 Manda nœ, mœ na ɓa lœ ogo Siri dœ pe Silisi,
22 kashe endje wuwu lima sœ mœ ɓa lœ Ikrizia nœ Kristu lœ ogo Yuda nene.
23 Endje djidji lima kolœnœ adœke: «Œshe á tshe sœ lima kœmbœrœ œrœ kanga fœ azœ, dá kpa tetœ kœyisœ œrœ ngɔngɔnœ asœ tœ upu nœ kœyindœrœnœ á tshe pa lima avwara adœke œne wo ye.»
24 Yé endje te lima tœ kœdonga Ndjaba tœ upu nœ mœ.

2

Polo gbɔtœ ye dœ anga aayi avwa nœ Yisu ɓa lœ Yerusaleme

1 Yé manda ungu ndjokpa dœ vana, 'a kpa kwatœ 'a dœ Barnabase ga lœ Yerusaleme; mœ za ndje lima Tito potœ mœ.
2 Mœ kwa lima tœ mœ mbœrœ á Ndjaba ma lima tœ ye, á pa fœ mœ adœke mœ na ga zœ. 'A ngbɔɓa lima tœ 'a kolœ dœ agbozu Ikrizia á œsœ endje lɨ, á mœ pandœ œsœ́ Ɔtshɔ O'onœ á mœ sœ kœmɨndœ nœ fœ azu á endje dœ́dœ́ Ayuda nene fœ endje. Gbambanœ nene, mœ sœ dœ awa adœke akwa á mœ sœ kœmbœrœ tœnœ œdœ pe œneke á mœ kpa mbœrœ sœsœ gbambanœ nene.
3 Kashe Tito, uzu Greke á 'a na tœ awanœ dœ she, endje shoshosho she adœke endje wa she tœ gaza nene.
4 Anga aayi kœna manda Yisu dœ wala yi lima ndœ nœ adœke endje wa she tœ gaza. Endje li lima yagele ga ugurutœ 'a mbœrœ kœwu mara á 'a wuta lœ awa akwa nœ Ayuda, á ngbɔtœ 'a bale dœ Yisu Kristu asœmœ. Endje para awa adœke œne kpa gi 'a ga lœ œrœ kanga nœ awa akwa nœ Ayudanœ.
5 'A vwara tœ 'a kara kœdji azunœ asœmœ, mbœrœ 'a yi lima ndœ kœgbɔndœ adjapu nœ Ɔtshɔ O'o ugurutœ 'e.
6 Kashe agbɔ agbozunœ á œsœ endje lɨ asœmœ, œdœ mara á endje lœ dœ tœnœ wuwu mœ nene. Gbambanœ nene, utshu Ndjaba, azu kɔ sœ awa bale. Endje papa anga o'o kpi ga pa œneke á mœ pa nene.
7 Kashe endje wu adœke Ndjaba za akwa kœyisœ Ɔtshɔ O'o fœ angbɨ azu ga tshakane mœ ɓata á tshe za lima fœ Petro adœke tshe yisœ nœ fœ Ayuda.
8 Gbambanœ nene, Ndjaba á tshe mbœrœ lima akwa lœ Petro adœke tshe yisœ Ɔtshɔ O'o fœ Ayuda, dá mbœrœ ndje lœ mœ adœke mœ yisœ nœ fœ angbɨ azu.
9 Jake, Petro œdœ Yowane á azu nœ Kristu wu lima endje ɓata agbozu tshapa endje, endje yi lima ndœ nœ adœke Ndjaba dá za akwanœ asœke fœ mœ. Mbœrœ tœnœ atamœ, 'a ko lima tshelœ ama kane 'a dœ endje tœ

kœma fœ azu adœke 'a ngbɔ lœma akwanœ asœke bale dœ endje. Atamœ, 'a yi lima ndœ nœ awa bale dœ endje adœke, a'a dœ Barnabase 'a na kœmɨndœ Ɔtshɔ O'o fœ angbɨ azu, yé endje na œnœ endje kœyisœ nœ fœ Ayuda.

10 Endje pa lima fœ 'a kolœnœ adœke 'a gbe dœ aayi oyo. Yé mœ za lima tœ mœ djigi ndœ kœmbœrœ tœnœ.

Polo gbagbara Petro ɓa lœ Atiɔshe

11 Kashe lɔkɔ á Petro na ɓa lœ Atiɔshe, mœ gbagbara she tœ ala azu mbœrœ œrœ á tshe mbœrœ lima sœsœ dœ ɔtshɔnœ nene.

12 Yé utshunœ adœke azu á Yakobo vwa endje na, tshe sœ lima kœzɨ œrœ tœ œsœnœ dœ angbɨ azu. Kashe manda kœyi kumu endje, tshe gitœ ye ugurutœ angbɨ azu œ kpa katœ kœzɨ œrœ awa bale dœ endje kparawa Ayuda.

13 Anga Ayuda mbœrœtœ endje ndje ɓata Petro, yé œ bɨlɨ Barnabase á tshe te ndje ga lœ mara kœmbœrœ œrœ nœ endje.

14 Kashe lɔkɔ á mœ wu adœke endje sœsœ lima kœna ndjii lœ adja awa nœ Ɔtshɔ O'o nene, mœ pa fœ Petro tœ ala azu kɔkɔ adœke: «Œɓœ á ɓœ dœ Yuda, ɓœ sœsœ kœmbœrœtœ zœ ɓata Yuda nene, kashe ɓata angbɨ uzu. Ɓœ ka pa angbɨ azu adœke endje mbœrœtœ endje ɓata Ayuda kotoo?»

Ayuda dœ pe angbɨ azu wuta ndjii lœ awa nœ kœyindœrœ

15 Azœ kœdœ adja Ayuda tako, a dœ́dœ́ angbɨ azu á ndje dœ́ aayi kœmbœrœ ekperœ nene.

16 A wusœ nœ adœke uzu œ wuta ndjii tœ ala Ndjaba mbœrœ kœlɨsœ awa akwa nœ Ayuda nene, kashe tshe wuta ndjii mbœrœ kœyindœrœ nœ ye ga ndœ Yisu Kristu. Azœ ndje awa bale, a yindœ Yisu Kristu mbœrœ a kœwuta ndjii mbœrœ kœyindœrœ nœ azœ ga ndœ Kristu, kashe œ sœsœ mbœrœ kœlɨsœ awa akwa nene. Gbambanœ nene, lœ awa nœ kœlɨsœ awa akwa, uzu bale œ sœ ndjii nene.

17 Kashe, œdœ 'a kœpara awa kœte azu ndjii lœ Kristu, œ sœ ɓata 'a dœ ndje lima ekpe azu ɓata angbɨ azu. Atamœ, œ yindœ kœpa adœke Kristu dá sœ kœvwa azu ga lœ ama ekperœ a? Œ, œ sœsœ ataa bale nene.

18 Œdœ mœ kpa kœkwatœ mœ ndœ kœlɨsœ awa akwa á mœ vwaratœ mœ tœnœ, dá mœ sœ kœma dœ tœ mœ adœke œmœ kœdœ ayi kœmbœrœ ekperœ.

19 Gbambanœ nene, tœ œmœ nœ mœ, tœ upu á wu awa akwa, mœ sœ ɓata uzu á tshe tshu ye. Awa akwanœ dá wo mœ, mbœrœ adœke mœ sœ dœ tafo soro á kœmbœrœ akwa fœ Ndjaba. Endje kuru mœ ga pa kurushi awa bale dœ Kristu.

20 Soro á mœ sœ dœ tœnœ dœ́dœ́ tœ mœ nene, kashe Kristu dá sœ dœ soro lœ mœ. Gbambanœ nene, mbœrœ lœ soro nœ mœ ngɔngɔ asœ lœ ɔkɔ, mœ sœ dœ tœnœ lœ kœyindœrœ ga ndœ Gbolo nœ Ndjaba á tshe yindœ mœ yé á tshu mbœrœ mœ.

21 Mœ yiyindœ nœ adœke ɔtshɔ lɔsu nœ Ndjaba ga ndœ mœ sœ gbambanœ nene. Mbœrœ œdœ uzu kœsœ kœpara kœwuta ndjii lœ awa nœ kœmbœrœtœ ye liaka awa akwa, œ yindœ kœpa adœke ádá kuzu nœ Kristu gugu nene.

3

Awa akwa too kœyindœrœ

1 Uu, azu ogo Galate, œrœ sœ lœ kumu 'e a! Œɗe dá mbœrœ œrœ e'e a? Andaa mœ yi lima sœ mara kuzu á Yisu tshu pa kurushi dœ tœnœ fœ 'e ngbɨ ye o!

2 Mœ yindœ kœyu 'e dœ o'o bale: 'E gbɔ Ɨshirɨ nœ Ndjaba mbœrœ á 'e lɨsœ awa akwa nœ Ayuda a, too 'e gbɔ Ɨshirɨ nœ Ndjaba mbœrœ Ɔtshɔ O'o á 'e dji yé á yindœ nœ?

3 Kotoo, œrœ sœ lœ kumu 'e a? 'E te lima tœ kœna mangba Kristu dœ gbɔgbɔ nœ Ɔtshɔ Ɨshirɨ yé ngɔngɔ asœ, 'e yindœ kœwuta ga tœ ndɔngɔlɔnœ dœ gbɔgbɔ nœ 'e dœ tœ 'e a?

4 Atamœ, œneke kɔ á 'e wu sœ gbambanœ a? Œ li adœke œ sœ gbambanœ nene.
5 Lɔkɔ á Ndjaba sœ kœto Ɨshiri nœ ye fœ 'e yé á sœ kœmbœrœ afá ugurutœ 'e, tshe sœ kœmbœrœ tœnœ mbœrœ á 'e sœ kœlisœ awa akwa a? Bale nene, tshe sœ kœmbœrœ tœnœ mbœrœ á 'e dji Ɔtshɔ O'o yé á yindœ nœ.

6 'E gbe dœ Abrayamo kane. Endje sú ɓa la Buku nœ Ndjaba adœke: «Abrayamo sœ lima dœ kœyindœrœ ga ndœ Ndjaba, yé Ndjaba za she ɓata uzu á tshe sœ ndjii lœ kumu kœyindœrœ nœ ye.»
7 'E wusœ nœ ngɔngɔ asœke adœke ayindœ Yisu kœdœ adja agbolo nœ Abrayamo.
8 Endje sú ɓa la Buku nœ Ndjaba utshunœ adœke, Ndjaba œ fa bala angbɨ azu tœ azu á endje sœ ndjii mbœrœ kœyindœrœ nœ endje. Ndjaba pa lima ndœ ɔtshɔ o'onœ asœ utshunœ fœ Abrayamo adœke: «Mœ to kane mœ ga pa azu tshapashɔnœ asœke kɔ lœ awa nœ zœ.»
9 Abrayamo yindœ nœ, yé Ndjaba to kane ye ga pa ye, ataa azu kɔ á endje sœ dœ kœyindœrœ, Ndjaba œ to kane ye ga pa endje ɓata á tshe to kane ye ga pa Abrayamo.

10 Kashe azu á endje sœ kœgbe adœke œne she mbœrœ kœlisœ awa akwa asœmœ, Ndjaba darandœ endje kɔ. Gbambanœ nene, endje sú ala Buku nœ Ndjaba adœke: «Uzu á tshe kœsœsœ kœlisœ œrœ kɔ á endje sú ga la Buku awa akwa yé á sœ kœza ga tœ akwa nene, Ndjaba darandœ ye yé.»
11 Œ matœ endje ngbɨ adœke uzu bale œ sœ ndjii utshu Ndjaba lœ kœmbœrœtœ ye lindœ awa akwa nene. Gbambanœ nene, endje sú ala Bukunœ adœke: «Uzu á tshe kœsœ ndjii tœ ala Ndjaba lœ awa nœ kœyindœrœ, tshe sœ bala dœ soro.»
12 Andaa kœlisœ awa akwa lili dœ kœsœ dœ kœyindœrœ nene. Kashe uzu á tshe lisœ awa akwa kɔ, tshe gbɔ soro lœ awa nœ awa akwanœ asœmœ.

13 Kristu yɔ azœ lœ ndœkidji nœ awa akwa á yi ma ndœ kœte ga pa azœ. Ndœkidjinœ te ga pa ye lœ kudu azœ. Gbambanœ nene, endje sú ala Buku nœ Ndjaba adœke: «Uzu kɔ á endje kuru she ga pa ɔyɔ, Ndjaba darandœ ye yé.»
14 Dœ tœnœ ataa, kœto kane á endje pa lima tœnœ fœ Abrayamo œ wuta ga ndœ angbɨ azu lœ awa nœ Yisu Kristu, yé azœ kɔ a gbɔ Ɔtshɔ Ɨshiri á Ndjaba pa lima tœnœ lœ awa nœ kœyindœrœ.

Awa akwa œdœ kœpandœ kœmbœrœ œrœ

15 Aaya mœ, a tondœ kœmbœrœ œrœ nœ azu: Lɔkɔ á uzu kœsu mbeti kœkatœ uvu, uzu bale á tshe li kœvwara tœ ye tœnœ too kpa kœsu anga angbɨ œrœ ga pa nœ gugu nene.
16 A wusœ nœ dœ ɔtshɔnœ adœke Abrayamo dœ atanœ dá Ndjaba pa lima ndœ kœmbœrœ œrœ fœ endje. Endje susu ala Bukunœ adœke: «dœ aatanœ», ɓata azu ndjoro dá endje pa tœ endje nene. Kashe endje sú ala Bukunœ adœke: «dœ ata zœ», tœ kœyisœ uzu bale á tshe kœdœ Kristu.
17 Ádá o'onœ á mœ yindœ kœpa fœ 'e dœke: lima utshunœ, Ndjaba guma ayo dœ Abrayamo yé œ pandœ nœ adœke œne gbɔndœ nœ. Manda nœ, œndœnœ dɨ ngbugu kama vana dœ zazu bale dœ ndjokpa yekane á awa akwanœ wuta. Ɓata awa akwa lili kœwo ayo á Ndjaba guma lima utshunœ nene, œ li ndje ndœ kœwo o'o á Ndjaba pa lima ndœ nœ nene.
18 Kashe œ kœsœ adœke Ndjaba to anga œrœ mbœrœ kœlisœ awa akwa, azu œ gbɔ ma œneke á tshe pa lima ndœ nœ nene. Andaa lœ awa nœ kœpandœ œrœ dá Ndjaba má lima ɔtshɔ lɔsu nœ ye ga ndœ Abrayamo.

19 Ataa, ádá awa akwa kœdœ gaɗe? Ndjaba za lima awa akwa mbœrœ kœma ekperœ œrrr ga tœ kœwuta ata Abrayamonœ á tshe pa lima o'o tœ upu nœ ye. Aandjelu ko lima awa akwanœ ga tshakane uzu á tshe sœ lima ugurutœ Ndjaba dœ azu.

20 Andaa, Ndjaba za lima o'o fœ abrayamo lɔkɔ á tshe sœ kutɨ ye. Yé œ kœsœ adœke uzu mbœrœ œrœ dœ kutɨ ye, anga uzu œ gu ugurutœ ye dœ anga azu nene.

Ádá nœ awa akwa kœdœ gaɗe e?

21 Œneke yindœ kœpa adœke, awa akwa vwaratœ ye tœ o'o á Ndjaba pa lima ndœ nœ ye a? Œ œ̈ nene. Œdœ awa akwa kœsœ ma dœ gbɔgbɔ tœ kœto soro fœ azu, œ mbœrœ ma adœke azu wuta ndjii utshu Ndjaba mbœrœ á endje sœ kœlɨsœ awa akwa.
22 Kashe endje sú ɓa la Buku nœ Ndjaba adœke, ekperœ vwele azu tshapashɔ kɔ ga tœnœ yekane á ayindœ Yisu kœgbɔ ɔtshɔrœ á Ndjaba pa lima ndœ nœ lœ awa nœ kœyindœrœ nœ endje ga ndœ Yisu Kristu.

23 Lima utshunœ, damba Kristu nana lima adœke a sœ dœ kœyindœrœ ga ndœ ye nene, awa akwa vwele lima azœ ɓata akanga. Œ mbœrœ lima tœ ye atamœ œrrr ga tœ lɔkɔ á Ndjaba yisœ kœyindœrœ fœ azœ.
24 Yé atamœ, awa akwa dá sœ lima kœtondœ azœ œrrr ga tœ kœna Kristu, adœke a wuta azu á endje sœ ndjii tœ ala ye lœ awa nœ kœyindœrœ.
25 Kashe manda kœna kœyindœrœ, a kpa sœsœ tshakudu awa akwa nene.
26 Gbambanœ nene, e'e kɔkɔ kœdœ agbolo nœ Ndjaba lœ awa nœ kœyindœrœ á sœ kœngbɔɓa 'e dœ Yisu Kristu.
27 Adjapu, e'e kɔkɔ á 'e gbɔ batisimu, 'e ngbɔtœ 'e bale dœ Kristu, yé ngɔngɔ asœke, 'e za mara Kristu dœ tœ ye.
28 Ádá kœkuru tshagurutœ azu kpa gugu nene. Œdœ Ayuda, œdœ angbɨ azu, œdœ akanga, œdœ ayengɔ ogo, œdœ ayakoshe, œdœ ayashe, e'e para kɔkɔ 'e wuta uzu bale lœ kœngbɔtœ 'e dœ Yisu Kristu.
29 Yé œdœ 'e kœdœ azu nœ Kristu, dá 'e kœdœ aata Abrayamo, yé 'e dœ ayengɔ kœgbɔ œrœ tshangbanœ á Ndjaba pa lima tœnœ.

4

1 'E wu gbetshelœ nœ mœ: Œdœ uzu á tshe kœdœ ayengɔ kœgbɔrœ tshangbanœ kœsœ pe damba gbolo, œdœ œrœ para kɔkɔ kœdœ œnœ ye gbaa, tshe sœ kolœ ɓata kanga.
2 Kashe tshe zatœ ye ga atɨ, yé aayi kœgbɔndœ ye œ gbɔndœ ye dœ œrœ nœ ye kɔ œrrr ga tœ olo á abanœ za.
3 Azœ ndje awa bale, a dœ lima akanga lɔkɔ á a dœ lima agbolo tshakudu œrœ nœ tshapashɔ.
4 Kashe lɔkɔ á olo á Ndjaba za lima li, tshe vwa Gbolo nœ ye á tshe wuta lœ yashe yé á sœ lima kœlɨsœ awa akwa nœ Ayuda,
5 mbœrœ kœvwara endjeneke á endje sœ tshakudu awa akwa ga ushu, dœ pe kœza awa fœ azœ adœke a te agbolo nœ Ndjaba.
6 Tœ kœma adœke e'e kœdœ agbolo nœ Ndjaba, tshe vwa Ɨshirɨ nœ Gbolo nœ ye ga tœ lɔsu azœ, á sœ kœpa adœke: «Aba!»
7 Ataa, ɓœ kpa dœ́dœ́ kanga nene, kashe gbolo. Yé ɓata gbolo, ɓœ kœdœ ayengɔ kœgbɔ œrœ tshangbanœ: œtœnœ kœdœ akwa nœ Ndjaba.

Ɨkɨ nœ Polo tœ upu nœ azu Galate

8 Utshunœ, 'e wuwu lima sœ Ndjaba nene yé 'e dœ lima akanga nœ andjaba á endje dœ́dœ́ adja andjaba nene.
9 Kashe ngɔngɔ asœke ɓata á 'e wusœ Ndjaba, too Ndjaba wusœ 'e ye, œ li adœke 'e kpa kwatœ 'e ndœ œrœ tshapashɔ á gugu dœ gbɔgbɔ nene yé á sœ gbambanœ, dœ mara adœke 'e kpa dœ akanganœ ye a?
10 'E sœpe tœ kœlɨsœ olo, dœ yapu, dœ tshakala ungu œdœ ungu!
11 Œneke á 'e mbœrœ asœke sœ kœza awa fœ mœ waa. Œrrr á tshangba akwa nœ mœ ugurutœ 'e œ sœ gbambanœ a!

12 Alaya mœ, mœ sœ kœkɨ fœ 'e adœke 'e mbœrœtœ 'e ɓata mœ; gbambanœ nene, mœ sœ kœmbœrœ ndje tœ mœ ɓata 'e. Bale 'e mbœmbœrœ lima anga ekperœ fœ mœ nene.

13 'E wusœ nœ dœ ɔtshɔnœ adœke,
œ sœ lima dœ lɔkɔ á mœ sœ dœ koɓa
dá mœ yi lima sœ Ɔtshɔ O'o ama Nd-
jaba tœ alinœ utshunœ fœ 'e.
14 'E wu lima oyo dœ mœ dœ
koɓanœ waa, yé bale 'e mɔmɔ lima
dœ mœ nene yé œ wuwu mœ djerœ
djerœ lœ ala 'e nene. 'E fafa ndje
tshangba 'e fœ mœ nene. Kashe 'e
za lima osho kœsœ fœ mœ ɓata œmœ
kœdœ andjelu nœ Ndjaba, too ɓata
œmœ kœdœ Kristu Yisu má dœ tœ ye.
15 'E sœ lima dœ yanga utshunœ
waa, yé ngɔngɔnœ asœ, œ kpa
mbœrœ kotoo o? Mœ pa ngbɨ adœke,
œdœ 'e kœgbɔ liya awa, 'e tshagavwa
ala 'e mbœrœ kœko fœ mœ.
16 Yé ngɔngɔ asœke, 'e sœ kœyiangba
mœ, mbœrœ á mœ sœ kœpa adja o'o
a?
17 Anga azu sœ kœma adœke
œne sœ dœ egerœ ogo 'e tœ lɔsu
œne, kashe gbetshelœ nœ endje
sœsœ dœ ɔtshɔnœ nene. Endje sœ
kœpara kœkuru tshagurutœ azœ dœ
'e yekane á 'e kœsœ dœ egerœ ogo
endje.
18 Œneke á ga kœdœ kœma ogo nœ
kœmbœrœ ɔtshɔrœ á ka nene, œdœ
mœ sœ ugurutœ 'e œdœ mœ sœ ugu-
rutœ 'e nene.
19 Agbolo nœ mœ, mœ kpa sœ
kœwu oyo mbœrœ 'e ɓata yashe á tshe
sœ dœ koɓa kœzu œrrr adœke 'e wuta
kœmbœrœtœ 'e ɓata Kristu yekane.
20 Uu! Mœ gbe má adœke 'a sœ
dœ 'e ngɔngɔnœ asœke, mbœrœ á mœ
kœwusœ mara á li adœke mœ pa dœ
o'o fœ 'e. Gbambanœ nene, mœ kpa
wuwusœ o'o á mœ pa nene.

O'o tœ upu nœ Agare dœ Sara

21 'E pandœ nœ fœ mœ ka, e'e á 'e
yindœ kœzatœ 'e ga tœ awa akwa nœ
Ayudanœ asœke, 'e sœsœ kœdji œneke
á awa akwa sœ kœpa tœnœ nene a?
22 Endje su lima adœke, Abrayamo
zu lima agbolo yakoshe bisha. Anga
bale tœ Agare á tshe dœ yashe kanga,
anga tœ Sara á tshe dœédœé yashe
kanga nene.
23 Kashe tshe zu gbolo tœ yashe
kanganœ lœ awa nœ ɔkɔ, yé gbolo nœ
yashenœ á tshe dœédœé kanga nene,
tshe zu she liaka o'o á Ndjaba pa lima
tœnœ fœ she.
24 O'onœ á ro liya asœ sœ kœma
anga œrœ fœ azœ. Œ sœ atake:
ayashenœ bibisha asœ sœ kœma ayo
bisha á Ndjaba guma lima. Bale
kœdœ ayo á to ɓa pa kaga Sinayi,
œtœnœ kœdœ Agare. Ayonœ asœke
dá sœ kœzu agbolo kanga.
25 Agare kœdœ kaga Sinayi á sœ
ɓa lœ ogo Arabi. Tshe kpa sœ
ɓata ongbo Yerusaleme nœ ngɔngɔ
asœke, mbœrœ ongbonœ dœ agbolo
tshelœnœ kɔ kœdœ akanga.
26 Kashe Yerusaleme nœ tshalafo
dœédœé kanga nene, yé œtœnœ kœdœ
ayi azœ.
27 Gbambanœ nene, endje sú ala
Buku nœ Ndjaba adœke:

«Sœ dœ yanga, œɓœ dœ yashe mara
á ɓœ sœsœ lima kœzu tœnœ
nene.

Ta rawa dœ yanga, œɓœ á koɓa kœzu
agbolo kaka ɓœ nene,

gbambanœ nene, yashe á akɔnœ
katœ ye, tshe zu agbolo ndjoro

kœropa yashe á tshe sœ dœ akɔnœ.»

28 Yé alaya mœ, e'e kœdœ ndje ag-
bolo á endje zu 'e liaka o'o á Ndjaba
pa lima tœnœ, ɓata endje zu ndje dœ
Izaka.
29 Kashe utshunœ lima, gbolo á
endje zu she ɓata agbolo á azu œ zu
endje, sœ lima kœmbœrœ œrœ kanga
fœ gbolo á endje zu she lœ awa nœ
Ishirɨ. Yé ngɔngɔ asœke, œrœnœ sœpe
ndje kœmbœrœtœ ye awa bale.
30 Yé Buku sœ kœpa o'o kotoo o? Œ
sœ kœpa adœke: «Gɔrɔ yashe kanga
dœ gbolo yakoshe nœ ye, gbambanœ
nene, œ lili adœke gbolo nœ yashe
kanga ngbɔpa kœgbɔ œrœ tshangba
abanœ awa bale dœ gbolo nœ yashe
á tshe dœédœé kanga nene.»
31 Mbœrœ tœnœ ataa alaya mœ, a
dœédœé agbolo nœ yashe kanga nene,
kashe azœ kœdœ agbolo nœ yashe á
tshe dœédœé kanga nene.

5

'E shi gbɨ lœ kœyindœrœ nœ 'e ga ndœ Kristu

1 Kristu gi azœ lœ kanga mbœrœ adœke a kpa dœ́dœ́ akanga nene. Adja 'e shi gbɨ yé 'e mbœmbœrœ adœke 'e kpa kwatœ 'e dœ akanga nene.
2 Œmœ Polo, mœ sœ kœpa fœ 'e adœke, œdœ endje kœsœ kœwa 'e tœ gaza, 'e kœsœpe kœza lɔsu 'e ga pa gaza, œ yindœ kœpa adœke ádá œrœnœ á Kristu mbœrœ fœ 'e gugu nene.
3 Yé mœ kpa sœ kœpandœ nœ fœ uzu kɔ adœke angbɨ uzu á tshe kœyindœ nœ adœke endje wa œne tœ gaza, œ li adœke tshe mbœrœtœ ye lindœ awa akwa djigi.
4 Œdœ 'e kœsœ kœpara kœsœ ndjii ɓa utshu Ndjaba lœ awa akwa, dá œ yindœ kœpa adœke 'e kurutshelœtœ 'e dœ Kristu ye. Atamœ, 'e wusœ nœ adœke 'e vwaratœ 'e tœ ɔtshɔ lɔsu nœ Ndjaba ye.
5 Tœ azœ, a za gbetshelœ nœ azœ ga tœ Ndjaba á tshe sœ kœmbœrœ adœke a sœ ndjii tœ ala ye, yé œtœnœ dá a sœ kœkate tœnœ lœ awa nœ Ɔtshɔ Ɨshirɨ á sœ kœmbœrœ akwa lœ kœyindœrœ nœ azœ.
6 Gbambanœ nene, uzu á tshe ngbɔtœ ye bale dœ Yisu Kristu, endje wa she too endje wa she nene, œ gugu dœ ada bale nene. Œneke á sœ dœ ádá kœdœ kœsœ dœ kœyindœrœ á sœ kœmatœ endje lœ awa nœ kœyindœsho.
7 Utshunœ, 'e sœ lima kœmbœrœtœ 'e dœ ɔtshɔnœ. Œɗe dá kpa ko œrœ ku lœ awa 'e, yé á pakata 'e kœmbœrœtœ 'e lindœ adja o'o a?
8 Œneke á endje pa fœ 'e á 'e yindœ nœ asœmœ, toto ɓa ndœ Ndjaba á tshe e 'e nene.
9 Azu pa walaka adœke: «Œdœ ɔyɔ kœsuku mapa kœsœ teasho, á endje djanga dœ zuwa mapanœ, œ suku mapanœ djigi.»
10 Œmœ, mœ za lɔsu mœ fœ Gbozu mbœrœ 'e. Mœ wusœ nœ adœke 'e za anga angbɨ awa kpi tœ œnœ mœ nene. Kashe uzu á tshe sœ kœdjingili kumu 'e asœmœ, tshe dœ uzu œɗe gbaa, Ndjaba œ za djofele fœ she.
11 Alaya mœ, tœ upu nœ mœ, œdœ mœ kœsœ pe kœyisœ o'o kœwa gaza, mbœrœ gaɗe á endje mbœrœ œrœ kanga fœ mœ a? Œ kœsœ atamœ, kœmɨndœ upu kuzu Kristu pa ku-rushi œdœ œrœ kœza o'o fœ uzu bale nene.
12 Tœ upu nœ azu á endje sœ kœdjingili tshelœ kumu 'e asœmœ, kaka endje 'oro tshashe endje.

Ɔkɔ œdœ Ɨshirɨ

13 Alaya mœ, Ndjaba e 'e adœke 'e wuta lœ kanga ye. 'E gbegbe adœke ɓata á 'e wuta lœ kanga asœmœ, 'e kpa na kœmbœrœ œrœ á ogo ɔkɔ 'e œ vwa 'e ndœ nœ nene. Kashe œ li adœke 'e mbœrœ akwa fœ anga 'e lœ awa nœ kœyindœsho.
14 Gbambanœ nene, awa akwa kɔ sœ lœ o'o tshebabale asœ: «Yindœ yanga zœ ɓata á ɓœ sœ kœyindœtœ zœ dœ tœ zœ.»
15 Kashe œdœ 'e kœsœ kœlotœ 'e yé á sœ kœto uku tœ 'e dœ tœ 'e ɓata agea tshelœ gusu, ala 'e gbɔ: ete nene, 'e wotœ 'e ugurutœ 'e kɔ ye.
16 Mbœrœ tœnœ, mœ sœ kœpa fœ 'e adœke: 'e mbœrœtœ 'e liaka œneke á Ɔtshɔ Ɨshirɨ œ yisœ nœ fœ 'e. Œdœ 'e kœsœ kœmbœrœ ataa, 'e mbœrœ œrœ á ɔkɔ œ vwa 'e ndœ kœmbœrœ tœnœ nene.
17 Gbambanœ nene, agbe nœ Ɔtshɔ Ɨshirɨ sœsœ awa bale dœ œnœ ɔkɔ nene yé œnœ ɔkɔ lili ndje dœ œnœ Ɔtshɔ Ɨshirɨ nene. Adjapu, ɔkɔ œdœ Ɔtshɔ Ɨshirɨ sœ kœnga koshe ugurutœ endje. Mbœrœ tœnœ ataa, 'e kpa lili kœmbœrœ œrœ á 'e gbe má kœmbœrœ tœnœ asœmœ nene.
18 Kashe, œ kœdœ Ɔtshɔ Ɨshirɨ dá sœ kœyisœ awa fœ 'e, dá 'e kpa sœsœ tshakudu awa akwa nene.
19 'E wu mara kœmbœrœtœsho œneke á ogo kœna manda ɔkɔ œ vwa azu kœmbœrœ tœnœ: kœmbœrœ angba budu, kœmbœrœ œrœ uburu, kœmbœrœ œrœ tshula,
20 kœdonga andjaba, kœmbœrœ afá, kœsœ dœ ekpe lɔsu, kœkurutshelœtœ osho, kœmbœrœ uku, kœsœ dœ ókó,

kœgbugburu tshelœtœ osho, kœ'ea osho, kœli ga lœ anga ukpulu azu,
21 kœsœ dœ egerœ lɔsu, kœndjorœ dopa nœ, kœzɨrœ tɔpanœ kpuru œdœ pe anga œrœ á li dœ œneke kɔ. Mœ sœ kœpandœ nœ fœ 'e ngɔngɔ asœke ɓata á mœ pa lima utshunœ adœke: «Azu á endje sœ kœmbœrœ œrœnœ asœ, endje gbɔ Ogo gbozu nœ Ndjaba nene.»
22 Kashe akwa á Ɔtshɔ Ɨshiri œ vwa uzu kœmbœrœ tœnœ dœke: Kœyindœsho, kœsœ dœ yanga, kœsœ gee, kœsœ dœ ugu lɔsu, kœsœ dœ ɔtshɔ lɔsu, kœmbœrœ ayo, kœyindœrœ,
23 kœsœ dœ ɔmɔ lɔsu, kœdœ gbozu tshapa undu zœ. Awa akwa á vwaratœ ye tœ œrœnœ asœ gugu nene.
24 Endjeneke á endje ngbɔtœ endje bale dœ Yisu Kristu, endje wo ekpe ogo nœ ɔkɔ á vwa lima endje kœmbœrœ ekperœ ɓa pa kurushi.
25 Ɓata a sœ dœ soro lœ awa nœ Ɔtshɔ Ɨshiri, œ li adœke a na kolœ tœ awa á tshe sœ kœyisœ nœ fœ azœ.

Awa akwa nœ Kristu

26 Adja a sœsœ dœ egerœ kumu nene, a katœ kœshokɔ anga azœ dœ ama œdœ kœsœ dœ egerœ lɔsu ugurutœ azœ.

6

1 Alaya mœ, œdœ 'e kœgbɔ anga uzu bale á tshe kœsœ kœmbœrœ ekperœ, e'e má 'e sœ dœ Ɔtshɔ Ɨshiri asœmœ, 'e za she ga tœ awa ndjii dœ ɔmɔ lɔsu adœke tshe wuta lœ ekperœ. Yé ala 'e gbɔ, uzu dœ uzu adœke adja lɔsu ye bɨbɨlɨ she ndje nene.
2 'E tɨ kane anga 'e lœ ɔgbɔ œrœ kɔ. Œdœ 'e kœmbœrœ atamœ dá 'e mbœrœtœ 'e liaka awa akwa nœ Kristu.
3 Gbambanœ nene, œdœ uzu bale kœgbe adœke œne ropa anga œne, andaa tshe kœsœsœ ataa nene, tshe sœ kœfaratœ ye dœ tœ ye.
4 Kashe uzu dœ uzu tondœ ɔtshɔ ye dœ tœ ye kane. Œdœ œ kœsœ dœ ɔtshɔnœ, tshe sœ dœ yanga tœ akwa á tshe mbœrœ dœ tœ ye. Kashe œ dœdœ mbœrœ á tshe ropa anga yanganœ nene.
5 Gbambanœ nene, uzu dœ uzu œ za kongba tshangba œrœ á tshe mbœrœ dœ tœ ye.
6 Œ li adœke uzu á endje sœ kœyisœ o'o ama Ndjaba fœ she, ko anga tshakala œrœ nœ ye djigi fœ tsheneke á tshe sœ kœyisœrœnœ fœ she.
7 Adja lɔsu 'e fafara 'e nene: endje mɔmɔ Ndjaba nene. Uzu dœ uzu œ kɔ œneke á tshe lu.
8 Œdœ uzu kœlu œrœ kolœ mbœrœ ogo ɔkɔ ye, ngwarœ á tshe kɔ kœdœ kuzu. Kashe œdœ tshe kœlu œrœ neke á za yanga fœ Ɔtshɔ Ɨshiri, ataa Ɨshiri nœ Ndjaba œ to soro á ka nene fœ she.
9 Ɓata œ sœ ataa, œ li adœke a mɔ dœ kœmbœrœ ɔtshɔrœ nene. Gbambanœ nene, lɔkɔnœ kœwuta, a kœgbɔ œrœ tshangba œneke á lu œdœ a kœkakatœ kœmbœrœ tœnœ nene.
10 Dœ tœnœ ataa, œdœ a kœgbɔ awa tœ kœmbœrœ ɔtshɔrœ, a mbœrœ fœ azu para kɔkɔ. Kœropa nœ, a mbœrœ fœ aaya azœ dœ ayindœ Kristu.

Ndangba kœmɨ upu nœ Polo

11 'E wu ogboro mbetinœ asœke: mœ su fœ 'e dœ adja kane mœ!
12 Azu á endje sœ kœgbɔgbɔ 'e adœke endje wa 'e tœ gaza asœmœ, endje kœdœ azu á endje sœ kœpu awa adœke œne matœ œne ɓata ɔtshɔ azu lœ ɔkɔ. Endje mbœrœ ataa adœke azu kœmbœmbœrœ œrœ kanga ga tœ œne lœ kumu kœyisœ œrœ tœ upu nœ kuzu Kristu pa kurushi nene.
13 Œdœ ndje azunœ á endje wa endje tœ gaza asœmœ, endje lɨlɨ ndje sœ awa akwa nœ Ayudanœ nene. Kashe endje yindœ nœ adœke, endje wa 'e yekane á œne kœdonga tœ œne mbœrœ á 'e dji o'o ama œne.
14 Tœ mœ nœ mœ, mœ sœ kœdonga tœ mœ kolœ mbœrœ kuzu Gbozu nœ azœ dœ Yisu Kristu pa kurushi. Yé lœ awa nœ kurushi, œrœ tshapashɔnœ asœke wuta ɓata œrœ á tshu ye mbœrœ mœ yé œmœ ndje mœ wuta ɓata uzu á tshe tshu utshu œrœ kɔ pa ɔshɔnœ asœke.

15 Dœ tœnœ ataa, endje wa uzu
too endje wawa uzu nene, œ gugu
dœ ádá bale nene. Kashe œneke á
ropa nœ kœdœ adœke, Ndjaba sœ
kœmbœrœ azœ dœ atafo azu.
16 Kaka Ndjaba yisœ lɔsu kœwu oyo
œdœ pe kœsœ gee nœ ye ga ndœ
azu kɔ á endje za awa kœyisœrœnœ
asœke, œdœ ndje ga pa adja azu nœ
Ndjaba.
17 Kœto ngɔngɔ asœ, uzu bale kpa
ndandanga mœ nene, gbambanœ
nene, sherœwa á sœ tœ ɔkɔ mœ
asœke, má adœke œmœ kœdœ uzu
nœ Yisu.
18 Aaya mœ, kaka Gbozu nœ azœ
dœ Yisu Kristu ma ɔtshɔ lɔsu nœ ye ga
ndœ 'e. Ame.

Mbeti á Polo sú fœ azu Efeze

Tshatshu o'o

Polo su mbetinœ asœ lɔkɔ á tshe sœ lima lœ kánga ɓa lœ Roma. Tshe su fœ azu Ikrizia lœ Efeze œdœ ndje fœ Ikrizia kɔ á sœ lima ɨndɨrɨ Efeze. Egerœ ada o'o á tshe su ala mbetinœ dœke: Ndjaba ngbɔɓa œrœ tshalafo dœ pe œnœ tshaatɨ kɔ adœke Kristu dœ Gbozu tshapa nœ.

Ala mbetinœ asœke, Polo li ngbɔtœ nœ ayindœ Yisu dœ œrœ votɔ: Ikrizia ɓata undu uzu, yé Yisu kœdœ kumunœ; Ikrizia ɓata egerœ anda, yé Yisu kœdœ kitinœ; Yisu œdœ Ikrizia ɓata totœ nœ yashe dœ yakoshe, yé Kristu kœdœ yakoshe totœnœ.

Mbetinœ kurutshelœtœ ye atake:

- Abala (1.1-2)
- Kristu to kane ye ga pa azœ dœ Ɔtshɔ Ɨshirɨ (1.3–3.21)
- A sœ dœ tafo soro awa bale dœ Kristu (4.1–6.20)
- Ndɔngɔlɔ abala (6.21-24)

Abala

1 Œmœ Polo, ayi avwa nœ Yisu Kristu lindœ gbetshelœ nœ Ndjaba, mœ sœ kœsu mbetinœ asœke fœ 'e dœ ayerœ azu lakpɨ Efeze á 'e sœ dœ kœyindœrœ ga ndœ Yisu Kristu.

2 Kaka Aba azœ dœ Ndjaba, dœ Gbozu Yisu Kristu ma ɔtshɔ lɔsu nœ endje ga ndœ 'e yé œ za kœsœ gee fœ 'e.

Ɔtshɔrœ nœ Ndjaba lœ awa nœ Kristu

3 Kaka a donga Ndjaba, Aba Gbozu nœ azœ dœ Yisu Kristu: Tshe to kane ye ga pa azœ lœ awa nœ Kristu á a ngbɔtœ azœ dœ she bale, yé á to ɔtshɔrœ nœ ɨshirɨ kɔ ɓa lafo fœ azœ.

4 Gbambanœ nene, Ndjaba ke lima azœ utshunœ adœke tshe mbœrœ tshapashɔnœ asœ, adœke a sœ yerœ yé œ sœsœ ndje dœ ekperœ teasho utshu ye nene. Lœ ayo nœ ye,

5 Ndjaba wa lima o'o utshunœ dœ tœ ye adœke a wuta agbolo nœ œne lœ awa nœ Kristu. Tshe yi lima ndœ kœmbœrœ œtœnœ ataa mbœrœ á ga tœ ala ye.

6 Ataa, a donga she mbœrœ ɔtshɔ lɔsu á tshe yisœ nœ fœ azœ lœ awa nœ Gbolo nœ ye á tshe yindœ ye waa asœmœ.

7 Gbambanœ nene, lœ awa indji Kristu Ndjaba vwara azœ lœ ngbɨndɨrœ, yé œ djerœndœ ekperœ nœ azœ liaka egerœ ɔtshɔ lɔsu nœ ye.

8 Tshe yisœ egerœ ɔtshɔ lɔsu nœ ye ga ndœ azœ ropa nœ ye, yé œ za awa tœ kœwusœtœ œdœ pe kœwusœrœ fœ azœ.

9 Tshe yisœ gbetshelœ nœ ye á tshe za yiwatœnœ adœke a wusœ nœ, gbetshelœ á tshe gbe lima katshatsha utshunœ ndœ kœza ga tœ akwa lœ awa nœ Kristu.

10 Œtœnœ, Ndjaba œ mbœrœ dœ lɔkɔ á tshapashɔ œ ka dœ tœnœ. Tshe ngbɔɓa œneke á sœ ɓa lafo dœ œnœ tshaatɨ adœke Kristu te Gbozu tshebabale panœ.

11 Lœ kœngbɔtœ nœ azœ dœ Kristu, a wuta ndje azu nœ Ndjaba. Gbambanœ nene, tshe ke lima azœ katshatsha utshunœ lindœ œneke á tshe guma; yé tshe sœ kœmbœrœ œrœ kɔ liaka œneke á tshe wa á ga tœ ala ye.

12 Atamœ, a donga she ɓata tshe sœ tœ egerœnœ, azœ á a dɔé ali azu kœko lɔsu azœ ga tœ Kristu.

13 E'e ndje, lɔkɔ á 'e dji o'o tœ upu nœ adjapu, Ɔtshɔ O'o á za kœshe fœ 'e, 'e sœ dœ kœyindœrœ ga ndœ Kristu. Ataa, Ndjaba ta ambara nœ ye ga tœ 'e lœ awa nœ kœto Ɔtshɔ Ɨshirɨ á tshe pa lima tœnœ fœ 'e.

14 Yé Ɔtshɔ Ɨshirɨ kœdœ ndanga mbœrœ kœgbɔ ɔtshɔrœ á Ndjaba gumasœ nœ mbœrœ azu nœ ye. Œ sœ ataa œrrr bala dœ lɔkɔ á azu nœ Ndjaba œ gbɔ kœshe. Kaka a donga Ndjaba mbœrœ egerœ œrœ á tshe mbœrœ.

Avwala nœ Polo fœ Ndjaba

15 Wu mbœrœ tœnœ ataa, œmœ ndje, lɔkɔ á mœ djindœ kœyindœrœ nœ 'e ga ndœ Gbozu Yisu œdœ kœyindœsho nœ 'e ga tœ ayerœ azu kɔ,

16 mœ sœsœ kœkatœ kœgi mershe
fœ Ndjaba mbœrœ 'e nene, mœ sœ
kœgbe dœ 'e lœ avwala nœ mœ.
17 Mœ za avwala nœ mœ adœke,
Ndjaba nœ Gbozu nœ azœ dœ Yisu
Kristu á tshe doé Aba nœ mokɔ, tshe
za ɨshirɨ nœ kœwusœtœ fœ 'e, œ
yisœ ye fœ 'e adœke 'e wusœ ye dœ
ɔtshɔnœ.
18 Mœ kpa za avwala nœ mœ fœ
she adœke tshe kɔrɔ tshalɔsu 'e adœke
'e wusœ œrœ á tshe e 'e mbœrœ
tœnœ dœ ɔtshɔnœ, œdœ œneke á 'e li
kœko lɔsu 'e ga pa nœ. Yé á 'e kpa
kœwusœ ɔtshɔrœ ndjoro á ga waa á
tshe gumasœ nœ kate ayerœ azu nœ
ye asœmœ.
19 Mœ kpa za avwala nœ mœ
adœke 'e wusœ gbɔgbɔ nœ ye á ropa
œrœ kɔ á tshe za fœ azœ dœ ayindœ
Ndjaba. Gbɔgbɔnœ asœmœ kœdœ
œneke á Ndjaba ma dœ gbɔgbɔ kɔ.
20 Tshe za lima œtœnœ ga tœ akwa
lɔkɔ á tshe she lima Kristu lœ akuzu,
á za she ga pa kuni ye ɓa lafo.
21 Kristu sœ ga pa tshagbozu kɔ, ga
pa awa kœmbœrœ œrœ, ga pa gbɔgbɔ
kɔ, ga pa œrœ para kɔkɔ yé ga pa ɨ'ɨrɨ á
ropa ɨ'ɨrɨ kɔkɔ, œdœ pa ɔshɔnœ asœke
œdœ pa ɔshɔ á na manda nœ.
22 Ndjaba ko œrœ kɔ ga tshada
Kristu, œ za she tɔ ga tœ kumu œrœ
kɔ adœke tshe dœ kumu Ikrizia,
23 á doé undu ye djigi, lœ Ikrizia,
Kristu sœ djigi zœ, œshe á tshe sœ
ndje djigi tœ osho kɔ.

2

Soro manda kœshe nœ azu

1 Lima utshunœ, 'e lœ ɓata azu á
endje tshu lima mbœrœ ngbɨndɨrœ
œdœ ekperœ nœ 'e.
2 'E sœ lima kœmbœrœtœ 'e lindœ
mara azu tshapashɔ asœke. 'E sœ
lima kœmbœrœtœ 'e lindœ o'o gbozu
nœ gbɔgbɔ nœ aekpe ɨshirɨ lœ ɨzɨ,
ekpe ɨshirɨ á tshe sœ kœmbœrœ akwa
ngɔngɔ asœke lœ ayingba Ndjaba.
3 Azœ para kɔkɔ, 'a sœ lima ɓata
endje. A sœ lima kœmbœrœtœ azœ
lindœ mara nœ azœ dœ tœ azœ, a
sœ lima kœmbœrœ œneke á undu
azœ œdœ lɔsu azœ yindœ nœ. Ad-
japu, a sœ lima ɓata azu kɔ, mara
kœmbœrœtœ nœ azœ sœ lima kœza
ókó nœ Ndjaba ga pa azœ.
4 Kashe Ndjaba wu oyo azœ waa, yé
œ yi ndje ndœ azœ tɔpanœ kpuru.
5 Gbambanœ nene, a sœ lima ɓata
azu á endje tshu mbœrœ ekperœ nœ
azœ, tshe za soro fœ azœ dœ awa nœ
kœngbɔtœ azœ dœ Kristu. Adja 'e she
mbœrœ ɔtshɔ lɔsu nœ Ndjaba.
6 Lœ kœngbɔtœ azœ dœ Yisu Kristu,
Ndjaba she azœ lœ kuzu, yé œ guma
ɔtshɔ osho kœsœ fœ azœ ɓa lafo.
7 Tshe ma ayo nœ ye ga ndœ azœ
lœ awa nœ Yisu Kristu, tshe mbœrœ
lima kɔ adœke azu kœwu ɔtshɔ lɔsu
nœ ye á dopa nœ asœmœ manda
osho á na manda œneke asœke.
8 Yé mbœrœ ɔtshɔ lɔsu nœ Ndjaba
dá 'e she lœ awa nœ kœyindœrœ.
Œ toto lœ gbɔgbɔ nœ 'e nene kashe
tœnœ kœdœ œrœ á Ndjaba to fœ 'e
gbambanœ.
9 Œ toto lœ akwa nœ 'e yekane
á uzu kœdu okoro ye mbœrœ tœnœ
nene.
10 Gbambanœ nene, Ndjaba dá
mbœrœ azœ ataa. Tshe mbœrœ azœ
lima lœ kœngbɔtœ azœ bale dœ Yisu
Kristu adœke a mbœrœ ɔtshɔ akwa á
tshe guma lima katshatsha adœke a
zatœ azœ ndœ nœ.

Kœngbɔtœsho bale dœ Kristu

11 'E gbe dœ mara á 'e sœ lima
dœ tœnœ utshunœ. Ayuda pa lima
adœke 'e dœédœé azu nœ Ndjaba nene,
mbœrœ á 'e wawa gaza nene. Kolœ
endje dá dœ lima azu nœ Ndjaba
mbœrœ á endje wa gaza nœ ɔkɔ.
12 'E wusœ nœ adœke dœ lɔkɔnœ
asœmœ, 'e wuwu lima damba sœ
Kristu nene; 'e dœédœé ndje lima azu
Israyele nene. 'E dœédœé lima azu á
endje li kœgbɔ œrœ tshangba madu á
Ndjaba lu nene. 'E gugu lima dœ œrœ
kœko lɔsu 'e ga pa nœ pa ɔshɔ nene, yé
'e wuwu lima ndje sœ Ndjaba nene.
13 Kashe ngɔngɔ asœke, e'e á 'e sœ
lima lœ ɨngɨrɨnœ tœ Ndjaba, 'e wuta
ndoo dœ she lœ kœngbɔtœ 'e bale dœ
Yisu Kristu mbœrœ indji ye á tu lima
mbœrœ 'e.

14 Gbambanœ nene, œshe dá dœ kœsœ gee nœ azœ, œshe dá mbœrœ adœke Ayuda œdœ pe angbɨ azu wuta uzu bale. Lœ kœza undu ye fœ kuzu, tshe ndjɔtshœlœ muru nœ kœyiangbatœsho á kuru lima tshagurutœ azu.
15 Tshe wo awa akwa œdœ pe awa o'onœ dœ œrœ kɔ á yindœ nœ adœke endje mbœrœ. Tshe ngboɓa endje ga tœnœ bale dœ angbɨ azu adœke endje wuta tafo azu lœ kœngbɔtœsho dœ she; dœ mara ataa dá tshe za kœsœ gee ga ugurutœ endje.
16 Yé dœ awa kuzu nœ ye pa kurushi, tshe ndɨ tshelœ kœtshene osho ugurutœ endje bibisha, œ guma tshagurutœ Ndjaba dœ endje mbœrœ adœke endje wuta uzu bale.
17 Tshe na kœmɨndœ kœsœ gee fœ azu á endje sœ lœ ɨngɨrɨnœ dœ Ndjaba œdœ pe ndje endjeneke á endje lœ ndoo dœ Ndjaba.
18 Yé mbœrœ Kristu, azœ dœ Ayuda dœ pe angbɨ azu, a gbɔ awa nœ kœli ga ndœ Aba dœ awa nœ Ɨshirɨ bale.
19 Ataa, e'e dœ azu á 'e dœ́dœ́ Ayuda nene, 'e kpa dœ́dœ́ angbɨ azu nene, 'e dœ́dœ́ ndje agene nene; kashe 'e kœdœ azu bɨngɨ nœ Ndjaba. 'E wuta agbolo ogo awa bale dœ azu nœ Ndjaba.
20 E'e œdœ endje kɔ 'e sœ ɓata badja á Ndjaba sœ kœmɔ dœ anda nœ ye. Aayi avwa œdœ pe aayi kœgbara o'o kœdœ kitinœ yeka á Kristu kœdœ egerœ badja neke á tepa andanœ djigi.
21 Œshe dá sœ kœto gbɔgbɔ fœ anda djigi yé á sœ kœtɨ tœnœ adœke œ gerœ yé œ fa œyerœ Tepelo nœ Gbozu.
22 Lœ kœngbɔtœ 'e bale dœ Kristu, e'e ndje 'e sœ lœ kœmɔ anda mbœrœ kœwuta dœ anga azu kɔ, anda nœ Ndjaba lœ awa nœ Ɨshirɨ.

3

Akwa nœ Polo ugurutœ angbɨ azu

1 Mbœrœ tœnœ ataa, œmœ Polo, mœ wuta ayi kánga ndœ akwa nœ Yisu Kristu mbœrœ e'e dœ angbɨ azu.
2 Adjapu, 'e djindœ o'o tœ upu nœ ɔtshɔ lɔsu á Ndjaba ma fœ mœ mbœrœ kœmbœrœ dœ akwa nœ ye mbœrœ 'e.
3 Ndjaba dœ tœ ye dá yisœ gbetshelœ á tshe za lima yiwa tœnœ fœ mœ, yeka á mœ su dœ aya mbetinœ asœke.
4 Yé 'e kœsœ kœdɨ mbetinœ asœke dá 'e wusœ mara á mœ wusœ gbetshelœnœ á zatœ ye yiwa tœnœ asœmœ tœ upu nœ Kristu.
5 Lima utshunœ, Ndjaba mama gbetshelœnœ fœ azu nene. Kashe ngɔngɔ asœke, Ɔtshɔ Ɨshirɨ nœ ye pandœ nœ ngbɨ fœ œyerœ aayi avwa œdœ aayi kœgbara o'o.
6 Gbetshelœnœ asœmœ kœdœ adœke, angbɨ azu li ndje kœgbɔ ɔtshɔrœ á Ndjaba guma fœ azu nœ ye dœ awa nœ kœyindœ Ɔtshɔ O'o awa bale dœ Ayuda. Endje wuta uzu bale yé Ndjaba œ to œrœ á tshe pa lima tœnœ fœ endje kɔ.
7 Mœ te ayi akwa kœyisœ Ɔtshɔ O'onœ asœ mbœrœ ɔtshɔ lɔsu nœ Ndjaba œdœ pe gbɔgbɔnœ á tshe za lima fœ mœ.
8 Œmœ kœdœ ndɔngɔlɔ uzu ugurutœ ayerœ azu nœ Ndjaba para kɔkɔ. Ngɔngɔ asœke, Ndjaba má ɔtshɔ lɔsu ga ndœ mœ adœke mœ yisœ dili kœgbɔrœ nœ Kristu fœ angbɨ azu.
9 Ndjaba á tshe mbœrœ œrœ kɔ za lima o'onœ asœ yiwa tœnœ katshatsha, yé ngɔngɔ asœke tshe za mœ adœke mœ kœyisœ nœ fœ azu kɔ adœke endje wusœ œneke á tshe yindœ kœmbœrœ tœnœ.
10 Atamœ, lœ mara akwa á Ikrizia sœ kœmbœrœ tœnœ ngɔngɔnœ asœke, tshagbozu œdœ pe gbɔgbɔ ɓa lafo wusœ egerœ kœwusœtœ nœ Ndjaba lœ aka œrœ kɔ.
11 Ndjaba mbœrœ adja liaka œneke á tshe gbe lima ndœ kœmbœrœ tœ nœ lœ awa nœ Gbozu nœ azœ dœ Yisu Kristu.
12 Mbœrœ kœyindœrœ ga ndœ Kristu, a ngbɔtœ azœ bale dœ she yé a li kœna ga utshu Ndjaba dœ lɔsu zɨtɨ.
13 Mbœrœ tœnœ ataa, mœ kɨ fœ 'e adœke 'e mɔmɔ lœ ɔkɔ 'e mbœrœ

egerœ oyo á mœ sœ kœwu mbœrœ 'e nene. Œ sœ mbœrœ ɔtshɔrœ nœ 'e.

Kœyindœsho nœ Kristu

14 Mbœrœ tœnœ ataa, mœ gote dœ koda mœ ɓa utshu Ndjaba Aba,
15 á mbœrœ she dá bɨngɨ kɔ, œdœ ɓa lafo œdœ ɓa pa ɔshɔ gbɔ ɨ'ɨrɨ ye.
16 Lindœ kœgbɔrœ nœ mokɔ nœ ye, mœ yindœ nœ adœke tshe to gbɔgbɔ ga lœ 'e dœ awa nœ Ɨshirɨ nœ ye yeka á 'e kœwuta agbozu lœ kœyindœrœ.
17 Yé dœ tœnœ ataa á Kristu kœsœ tœ lɔsu 'e lœ awa nœ kœyindœrœ. Mœ yindœ nœ adœke 'e ka ngbɨrɨ yé œ shi gbɨ lœ kœyindœsho.
18 Atamœ, e'e œdœ ayerœ azu para kɔkɔ, 'e sœ dœ gbɔgbɔ kœwusœ kœyindœsho nœ Kristu á ropa nœ yé á gugu dœ ndɔngɔlɔnœ nene;
19 œ ro ndje sœ kœwusœrœ djigi. Œrœ á mœ eosho ndœ nœ ga ndœ 'e kœdœ adœke 'e su dœ gbɔgbɔ nœ Ndjaba.
20 Ndjaba li kœmbœrœ œrœ kœropa œneke á a gbe dœ tœnœ. Tshe mbœrœ œrœ kɔ dœ gbɔgbɔ á sœ kœmbœrœ akwa lœ azœ.
21 Kaka mokɔ nœ Ndjaba matœ ye ugurutœ azu Ikrizia, œ ma ndje tœ ye dœ awa nœ Yisu Kristu manda ngbugu dœ ngbugu. Ame!

4

Azu nœ Kristu sœ undu bale

1 Mbœrœ tœnœ ataa, œmœ á mœ te kanga mbœrœ kœmbœrœ akwa nœ Gbozu, mœ yindœ nœ adœke 'e mbœrœtœ 'e liaka mara á Ndjaba yindœ nœ.
2 'E zatœ 'e ga atɨ, dœ lɔsu 'e zɨtɨ œdœ ndje pe dœ ugu lɔsu. 'E sœ dœ kœru lɔsu ga tœ anga 'e yé œ mbœrœ akwa dœ kœyindœsho.
3 'E pa avwara kœgbɔndœ kœngbɔtœsho bale á Ɔtshɔ Ɨshirɨ to lœ awa nœ kœsœ gee.
4 Azu nœ Kristu sœ kolœ undu bale, yé Ɔtshɔ Ɨshirɨ sœ ndje bale, awa bale Ndjaba e azœ adœke a ko lɔsu azœ bale.
5 Gbozu sœ bale, kœyindœrœ sœ bale, batisimu sœ ndje bale.
6 Ndjaba sœ bale. Tshe kœdœ Aba azœ kɔ, tshe sœ kœmbœrœ akwa lœ azœ kɔ yé œ sœ ndje lœ azu kɔ.
7 Andaa, gbɔgbɔ nœ kœmbœrœ dœ akwa á a gbɔ sœsœ awa bale nene. A gbɔ liaka œneke á Kristu yindœ kœto fœ uzu dœ uzu.
8 Œ sœ liaka œneke á endje sú ala Buku nœ Ndjaba adœke:

«Lɔkɔ á tshe ɔ lima ga lafo,
tshe tepa akanga,
tshe to gbɔgbɔ kœmbœrœ dœ akwa fœ azu.»

9 Tshe ɔ lima ga lafo! Œ yindœ kœpa kotoo? Œ má ndje adœke Kristu jerœ ga atɨ ɓa budu ɔshɔ a?
10 Uzu á tshe jerœ lima, œshe ndje kœdœ uzu á tshe ɔ waa kœropa tsha-lafo djigi adœke tshe su tshelœ osho kɔ.
11 Œshe dá kurutshelœ gbɔgbɔ kœmbœrœ dœ akwa fœ azu. Tshe ko anga azu kœsœ dœ aayi avwa, anga azu tœ aayi kœgbara o'o, anga azu tœ aayi kœmɨndœ Ɔtshɔ O'o, anga azu tœ aayi kœgbɔndœ Ikrizia, anga azu tœ aayi kœyisœrœ.
12 Tshe mbœrœ kɔ atamœ mbœrœ kœguma azu nœ Ndjaba adœke endje mbœrœ akwa nœ ye dœ mara adœke endje mɔ undu Kristu,
13 œrrr ga tœ adœke a wuta kɔ dœ kœyindœrœ bale yé a wusœ Gbolo nœ Ndjaba. Ataa, a te agbɔ azu yé œ wuta adja ɓata Kristu.
14 Dœ mara atamœ, a kpa dœ́dœ́ aya agbolo á endje yaka kumu endje dœ tshelœ aka kœyisœrœ kɔ nene. Aayi kœbɨlɨ osho œ ko ndje azœ lœ gbanda nœ endje dœ o'o lɨma nœ endje nene. A kpa za awa aayi djingili yeka á endje kœgaga kumu azœ dœ kœyisœrœ wala nœ endje nene.
15 Kashe œdœ a kœsœ kœpa adja o'o lœ kœyindœsho, a gerœ bala lœ œrœ kɔ ga ndœ Kristu á tshe dœ́ kumu Ikrizia.
16 Yé œshe dá ngbɔɓa œrœ kɔ á sœ tœ undu ye ga tœnœ bale. Œdœ œrœ bale dœ bale á sœ tœ undu ye kœmbœrœ akwa nœ ye dœ kœyindœrœ dœ ɔtshɔnœ, undu djigi

œ gerœ dœ ɔtshɔnœ yé œ gerœ lœ kœyindœsho.

Tafo soro lœ kœngbɔtœsho bale dœ Kristu

17 'E wu œneke á mœ sœ kœyu 'e kpalakpala tœnœ dœ ɨ'ɨrɨ Gbozu: 'e katœ ongboro kœmbœrœtœ 'e ɓata azu á endje wuwusœ Ndjaba nene, á kœwusœrœ nœ endje fu ye.

18 Ubu osho ndɨ tshelœ gbetshelœ nœ endje, yé endje wuwusœ soro á Ndjaba za fœ azu nene lœ kumu kœwusœrœ nene œdœ lœ kumu ɔgbɔ lɔsu nœ endje.

19 Endje kpa gugu dœ tshula nene; endje zatœ endje kɔ ndœ kœmbœrœ angba budu yé œ kaka ndje tœ kœmbœrœ anga angbɨ œrœ tshula nene.

20 Mbœrœ e'e nœ 'e, œ dœédœé mara á endje yisœ o'o tœ upu nœ Kristu fœ 'e dœmœ nene.

21 Œdœ o'o á 'e dji lima kœsœ adja tœ upu nœ ye, œdœ endje kœyi lima sœ ye fœ 'e kœli dœ adja o'o á dœ Kristu,

22 'e katœ ongboro kœmbœrœtœ 'e lima utshunœ, œtœnœ á ogo kœmbœrœ œrœ œ vwa osho ga lœ kuzu.

23 Œ li adœke Ɨshirɨ nœ Ndjaba fa lɔsu 'e dœ pe ɨshirɨ 'e adœke 'e wuta atafo azu.

24 'E za angwa kœmbœrœ œrœ nœ atafo azu, mbœrœ 'e te atafo azu á Ndjaba mbœrœ endje liaka angwa ye dœ tœ ye lœ œrœ á sœ ndjii œdœ yerœ, á to lœ adja o'o.

25 Mbœrœ tœnœ ataa, 'e katœ wala ye. Uzu dœ uzu pa adja o'o fœ yanganœ; gbambanœ nene, azœ para kɔkɔ a wuta œrœ kote undu uzu bale.

26 Œdœ 'e kœsœ dœ ókó, 'e mbœmbœrœ ekperœ nene. 'E gbɔgbɔndœ nœ œrrr adœke ɔlɔ li tœnœ nene.

27 'E zaza awa fœ djaboro bale nene.

28 Uzu á tshe sœ lima kœzɨ angba, kpa zɨzɨ angba nene, kashe œ li dœ she kœmbœrœ akwa dœ kane ye yeka á kœgbɔ œrœ tshangba nœ, yekane á tshe kœto ndje anganœ fœ aayi oyo.

29 Kaka adœke ekpe o'o bale wuwuta lœ ama 'e nene. Kashe œdœ o'o kœsœ zœ, œ li dœ 'e kœpa o'o á li kœguma azu yé á to ɔtshɔ lɔsu fœ endjeneke á endje sœ kœdji tœnœ.

30 'E mbœmbœrœ adœke Ɔtshɔ Ɨshirɨ nœ Ndjaba sœ dœ oyo nene. Gbambanœ nene, œshe kœdœ ambara á Ndjaba ta ga tœ 'e mbœrœ olo á tshe she bala 'e lœ ekperœ djigi.

31 'E katœ ushu lɔsu, kœyi uzu ga lœ ókó, kœsœ dœ ókó, kœpa o'o dœ ɔgbɔ tshama œdœ kœgu osho ye. 'E katœ kœmbœrœ œrœnœ asœmœ kɔ ye.

32 'E sœ dœ ɔtshɔ lɔsu yé œ yindœtœ 'e ugurutœ 'e, 'e wu oyo ekperœ nœ anga 'e ɓata á Ndjaba wu lima oyo 'e lœ awa nœ Kristu.

5

'E mbœrœtœ 'e ɓata azu nœ ɨngbɨsho

1 E'e kœdœ agbolo á Ndjaba yindœ 'e waa. Mbœrœ tœnœ ataa, œ li adœke 'e mbœrœtœ 'e ɓata she.

2 'E yindœtœ 'e ɓata á Kristu yi lima ndœ azœ, yé á za lima tœ ye fœ kuzu mbœrœ azœ ɓata makabo œdœ ɓata tokóró á endje zo á tshafunœ ga waa tœ Ndjaba.

3 E'e kœdœ ayerœ azu nœ Ndjaba, 'e katœ kœmbœrœ angba budu, kœsœ dœ egerœ lɔsu, kœmbœrœ œrœ tshula œdœ pe kœsœ dœ ogo ukpulu œrœ.

4 Œ lili ndje dœ 'e kœpa o'o nœ egerœ kumu nene, kœpa o'o ngbɨlɨngbɨlɨ ɓata agbakɨndɨ azu nene. Œ li dœ 'e kœza mershe fœ Ndjaba.

5 'E wusœ nœ adœke ayi angba budu, dœ ayi ngbɨndɨrœ dœ pe ayi kœgbɔtœ œrœ nœ anga endje asœmœ – ayi kœdonga andjaba – endje gbɔ œrœ ɓa lœ ogo nœ Kristu œdœ œnœ Ndjaba nene.

6 Anga uzu bale bɨbɨlɨ 'e dœ gbetshelœ nœ afara nene. Tœnœ dá sœ kœgbota ókó nœ Ndjaba ga pa azu á endje djidji she nene.

7 'E ngbɔngbɔtœ 'e dœ endje lœ ekperœnœ á endje mbœrœ asœmœ nene.

8 'E lœ lima utshunœ lœ ubu osho,
ngɔngɔ asœke 'e ngbɔtœ 'e bale dœ
Gbozu, yé 'e wuta azu nœ ɨngbɨsho.
9 Gbambanœ nene, azu nœ
ɨngbɨsho mbœrœ kolœ ɔtshɔrœ, œrœ
á sœ ndjii œdœ pe ndje adja o'o.
10 'E pa avwara kœwusœ œrœ
œneke á ga tœ Gbozu.
11 'E ngbɔngbɔtœ 'e nene dœ azu
nœ ubu osho á endje mbœrœ œrœ
á ádánœ gugu nene asœmœ. Kashe
'e gbara ekperœ nœ endje á endje
mbœrœ ngbɨ ga ushu.
12 Œrœ á endje mbœrœ yaa lœ
ubunœ, œ sœ tshula tœ kœpa tœnœ.
13 Kashe 'e dœ azu nœ ɨngbɨsho, œ
li dœ 'e kœpa tœnœ ga utshu azu.
14 Gbambanœ nene, œrœ kɔ á sœ
tœ ɨngbɨsho wuta ɨngbɨsho. Mbœrœ
tœnœ ataa dá endje pa adœke:
«Œɓœ á ɓœ sœ tœ lo, jo ga lafo,
yé œ she ugurutœ akuzu,
yeka ɨshirɨ nœ Kristu kœma ɓœ ngbɨ
ga ushu.»
15 Ala 'e gbɔ tœ ɔtshɔ 'e. Adja 'e
mbœmbœrœtœ 'e ɓata aayi ɨndɨ nene
kashe 'e mbœrœtœ 'e ɓata azu nœ
kœwusœtœ.
16 'E gbɔgbɔtœ 'e kœmbœrœ
ɔtshɔrœ; gbambanœ nene, olo á a sœ
lœnœ asœ sœ tœ ekpenœ.
17 Ataa, 'e dœ́dœ́ aayi ɨndɨ nene,
kashe 'e para awa kœwusœ œrœ á
Gbozu yindœ nœ.
18 'E ndjondjo ipi adœke œ mbœrœ
'e nene. Ete nene 'e li ga lœ djingili,
kashe 'e su dœ Ɔtshɔ Ɨshirɨ.
19 'E to gbɔgbɔ lœ tœ 'e dœ tshelœ
aka itshi kɔ œdœ anganœ á Ɔtshɔ Ɨshirɨ
yisœ nœ; 'e ɓi itshi yé œ donga Gbozu
dœ lɔsu 'e djigi.
20 'E gi mershe fœ Ndjaba Aba dœ
ɨ'ɨrɨ Gbozu nœ azœ dœ Yisu Kristu dœ
ɔlɔ kɔ œdœ mbœrœ œrœ kɔ.

O'o tœ upu nœ ayakoshe dœ ayashe

21 'E dœ azu á 'e sœ kœkpawa Kristu,
'e lɨsœtœ 'e ugurutœ 'e dœ tœ 'e.
22 E'e dœ ayashe, 'e lɨsœ aakɔ 'e ɓata
á 'e lɨsœ Kristu.
23 Gbambanœ nene, yakoshe
kœdœ gbozu tshapa yashe ɓata á
Kristu dœ ndje gbozu tshapa Ikrizia.
Dœ mara ataa, Kristu kœdœ ayi
kœshe Ikrizia á dœ undu ye dœ tœ
ye.
24 Ataa, œ li dœ ayashe kœlɨsœ aakɔ
endje lœ œrœ para kɔkɔ ɓata Ikrizia
œ lɨsœ Kristu.
25 E'e dœ ayakoshe, 'e yindœ awo 'e
ɓata Kristu yi lima ndœ Ikrizia yé á
zatœ ye fœ kuzu mbœrœ tœnœ.
26 Tshe djutɔ Ikrizia dœ ungu
batisimu œdœ pe o'o ama Ndjaba
adœke Ikrizia wuta yerœ.
27 Tshe yindœ nœ adœke œ wuta tœ
ala ye ɓata ɔtshɔ yashe á œsœ́ ye lɨ.
Tshe yindœ nœ adœke Ikrizia wuta
adja yerœ yé œ sœ dœ ekpenœ bale
nene.
28 Dœ mara ataa, œ li adœke
ayakoshe yindœ aawo endje ɓata
á endje yindœ undu endje dœ tœ
endje. Uzu á tshe yindœ awonœ,
yindœtœ ye dœ tœ ye.
29 Œ dœ adjapu adœke uzu bale lili
kœtshene undu ye dœ tœ ye nene.
Kashe tshe to rœgo fœ undu ye, œ
gbɔndœ nœ ɓata á Kristu œ mbœrœ
dœ Ikrizia.
30 Gbambanœ nene, azœ kœdœ
œrœ kote ye.
31 Endje su adœke: «Mbœrœ tœnœ
ataa, yakoshe œ katœ abanœ dœ ay-
inœ tɨ, œ ngbɔtœ ye dœ awonœ, yé
endje bibisha kɔ œ wuta uzu bale.»
32 Adja o'onœ asœ sœ tœ egerœnœ:
œmœ, mœ pa fœ 'e ngbɨ adœke œ sœ
tœ upu nœ Kristu œdœ pe Ikrizia.
33 Kashe œ wu ndje 'e: Œ li dœ
yakoshe bale dœ bale kœyindœ
awonœ ɓata á tshe yindœ tœ ye dœ
tœ ye, yé œ li ndje dœ yashe bale dœ
bale kœzatœ ga atɨ fœ akɔnœ.

6

Agbolo œdœ aayi kœzu endje

1 Agbolo, 'e dji aayi kœzu 'e. 'E
mbœrœ ataa liaka œneke á Gbozu
yindœ nœ; gbambanœ nene, asœmœ
dá sœ ndjii.
2 O'o á Ndjaba pa lima tœnœ lœ awa
o'o nœ ye utshunœ kœdœ adœke: Dji
aba zœ dœ ayi zœ,

3 mbœrœ á ɓœ kœsœ dœ yanga á
œndœ zœ kœdɨ waa pa ɔshɔ.
4 E'e dœ́ aayi kœzu agbolo, 'e
mbœmbœrœ œrœ adœke œ za ókó
ga lœ agbolo nœ 'e nene, kashe 'e
gbɔndœ endje dœ kœyisœrœ œdœ
kœmɨ upu dœ o'o á to ɓa ndœ Gbozu.

Akanga œdœ agbozu tshapa endje

5 E'e dœ akanga, 'e dji agbozu
tshapa 'e pa ɔshɔ asœke. 'E mbœrœtœ
'e lindœ o'o endje yé œ dji endje dœ
lɔsu 'e bale ɓata 'e sœ kœmbœrœ akwa
fœ Kristu.
6 'E mbœmbœrœ kolœ ataa dœ
lɔndɔ á endje sœ kœko ala endje tœ
'e nene, œ sœ ɓata 'e sœ kœpara
awa kœza yanga fœ endje. Kashe
'e mbœrœ dœ lɔsu 'e kɔ ɓata akanga
nœ Kristu á endje zatœ endje tœ
kœmbœrœ œneke á Ndjaba yindœ
nœ.
7 'E mbœrœ akwa fœ agbozu
tshapa 'e dœ ɔtshɔnœ ɓata 'e sœ
kœmbœrœ fœ Gbozu, kashe œ dœ́dœ́
mbœrœ azu nene.
8 'E wusœ nœ adœke, œdœ kanga
œdœ tsheneke á tshe dœ́dœ́ kanga
nene, uzu dœ uzu œ gbɔ tshangba
ɔtshɔrœ á tshe mbœrœ ɓa ndœ
Gbozu.
9 Yé e'e dœ́ agbozu, 'e mbœrœ ndje
awa bale ga ndœ akanga nœ 'e. 'E
katœ kœmbœrœ ɔgbɔrœ ga tœ endje,
mbœrœ 'e wusœ nœ adœke e'e dœ
endje; 'e sœ dœ Gbozu pa 'e bale ɓa
lafo á tshe keke azu mbœrœ tshatshu
endje nene.

Œrœ koshe nœ kœyindœrœ

10 Tœ ndɔngɔlɔnœ, 'e para gbɔgbɔ
lœ kœngbɔtœ 'e bale dœ Gbozu lœ
awa gbɔgbɔ nœ ye á ropanœ.
11 'E ko œrœ koshe kɔ á Ndjaba ko
fœ 'e á kœka dœ tœnœ ngbɨrɨ adœke
djaboro kœkoko 'e vesho nene.
12 Gbambanœ nene, a sœsœ kœnga
koshenœ dœ azu ɓata azœ nene.
Kashe a sœ kœnga koshenœ dœ aekpe
ɨshirɨ nœ tshapashɔ, dœ agboro azu,
dœ gbɔgbɔ œdœ dœ aayi gbɔgbɔ nœ
ubu osho nœ tshapashɔnœ asœke.
13 Mbœrœ tœnœ ataa, 'e ko œrœ
koshenœ kɔ á Ndjaba ko fœ 'e mbœrœ
lɔkɔ á ekpe olo kœli, á 'e kœka ngbɨrɨ
utshu ayingba 'e. Yé manda kœnga
koshenœ œrrr ga tœ ndɔngɔlɔnœ, 'e
shi gbɨ.
14 Ataa, 'e kote 'e ga lœ vola. 'E
za adja o'o ɓata uwu tshapa lœba tœ
budu 'e; 'e za œrœ á sœ ndjii ɓata
balangba nœ 'e.
15 'E sœ dœ yanga nœ kœmɨndœ
Ɔtshɔ O'o nœ kœsœ gee fœ azu ɓata
œrada tœ ada 'e.
16 'E za kœyindœrœ ɔlɔ dœ ɔlɔ ɓata
balangba nœ 'e: œ za awa fœ 'e adœke
'e ru owo tœ wele á yiangba 'e sœ
kœnɔ tœnœ.
17 'E yindœ kœshe ɓata kpoto wáyá
yé œ tepa o'o ama Ndjaba ngbɨrɨ ɓata
ɨngɨrɨ yakamba á Ɔtshɔ Ɨshirɨ za fœ 'e.
18 'E za avwala nœ 'e tœ œrœnœ
asœmœ kɔ fœ Ndjaba yé ɔlɔ dœ ɔlɔ,
Ɔtshɔ Ɨshirɨ sœ dœ 'e lœnœ. Mbœrœ
tœnœ ataa, ala 'e gbɔ yé 'e zatœ 'e waa
dœ waa ga tœnœ. 'E za ndje avwala
nœ 'e mbœrœ azu nœ Ndjaba para
kɔkɔ.
19 'E za ndje avwala nœ 'e fœ Nd-
jaba mbœrœ mœ adœke tshe yisœ
Ɔtshɔ O'onœ á zatœ ye yiwa tœnœ fœ
mœ yeka á mœ kœpapandœ nœ dœ
awa nene.
20 Œmœ kœdœ ayi kœyisœ Ɔtshɔ O'o
fœ azu, mbœrœ tœnœ dá mœ sœ lœ
kánga. 'E za avwala fœ Ndjaba adœke
adja awa mbœmbœrœ mœ bale nene,
kashe tshe to gbɔgbɔ á li dœ mœ
kœpandœ œneke á li adœke mœ pa.

Ndɔngɔlɔ abala

21 Aya azœ dœ Tishike á tshe sœ
kœmbœrœ akwa nœ Gbozu dœ lɔsu
ye bale asœmœ, œshe dá pandœ o'o
nœ mœ kɔ fœ 'e á 'e kœdji dœ ɔtshɔnœ
yé á kœwu ndje sœ œneke á mœ sœ
kœmbœrœ tœnœ.
22 Mœ sœ kœvwa she fœ 'e adœke 'e
wusœ mara kœsœ nœ 'a ɓa ke yeka á
kœza kœru lɔsu fœ 'e.
23 Kaka Ndjaba Aba œdœ Gbozu
Yisu Kristu za kœsœ gee, dœ
kœyindœsho, œdœ pe kœyindœrœ fœ
'e dœ́ aayazu lœ Yisu kɔkɔ.
24 Kaka Ndjaba to kane ye ga pa azu
para kɔkɔ á endje yindœ Gbozu nœ
azœ dœ Yisu Kristu dœ kœyindœsho á
ka nene.

Mbeti á Polo sú fœ azu Filipo

Tshatshu o'o

Asœ kœdœ mbeti á Polo sú fœ azu Filipo. Filipo kœdœ ongbo utshunœ lœ Eropa á Polo yisœ Ɔtshɔ o'o nœ Yisu Kristu lœnœ lœ bisha ana gene kœyisœ o'o ama Ndjaba nœ ye.

Lɔkɔ á endje za lima Polo vwi ga lœ kánga ɓa lœ Roma, lœ Efeze too lœ Sezaré, ayindœ Yisu tshelœ Filipo ngbɔɓa lima œrœ nœ endje á vwa manda ye dœ yanga endje bale á ɨ'ɨrɨ ye kœdœ Epafrodite. Mbœrœ tœnœ ataa á Polo sú mbetinœ asœkɛ ndœ kœgi mershe fœ azu Filipo, yé á pa ndje fœ endje adœkɛ endje shi gbɨ lœ kœyindœrœ nœ endje. Endje vwaratœ endje tœ kœyisœrœ nœ azu á sœ kpi tœ o'o ama Ndjaba, yé œ fafa tshangba endje fœ Ndjaba nene. Tshe kpa pa fœ endje adœkɛ endje œdœ œne wuta bale dœ Kristu.

Ɔgbɔ o'o tshala mbeti nœ Polo asœkɛ kœdœ adœkɛ, azu sœ dœ yanga lœ œrœ kɔ á wuta ga tœ endje mangba Yisu.

Mbetinœ kurutshelœtœ ye atake:

- Abala (1.1-11)
- Soro kœdœ Kristu (1.12-30)
- 'E za mara gbetshelœ nœ Kristu (2.1-18)
- Atimote dœ Epafrodite (2.19-30)
- Mara kœwuta uzu ndjii utshu Ndjaba (3.1–4.9)
- Mershe nœ Polo fœ azu ogo Filipo (4.10-20)
- Ndɔngɔlɔ abala (4.21-23)

Abala

1 Œmœ Polo œdœ Timote, a'a dœ aayi akwa nœ Yisu Kristu, 'a sœ kœsu mbetinœ asœkɛ fœ 'e dœ ayerœ azu nœ Yisu Kristu para kɔkɔ ɓa lakpɨ Filipo, dœ agbozu Ikrizia œdœ ndje aayi akwa tshelœ Ikrizia.

2 Kaka Aba azœ dœ Ndjaba œdœ Gbozu Yisu Kristu ma ɔtshɔ lɔsu nœ endje ga ndœ 'e, yé œ za kœsœ gee nœ endje fœ 'e.

Avwala nœ Polo tœ upu nœ azu Ikrizia

3 Ɔlɔ kɔ á mœ kœsœ kœgbe dœ 'e, mœ sœ kœgi mershe fœ Ndjaba nœ mœ.

4 Œ kœsœ adœkɛ mœ za avwala nœ mœ fœ Ndjaba tœ upu nœ 'e, mœ sœ kœza tœnœ dœ yanga,

5 mbœrœ mara á 'e sœ kœtɨ kane mœ lœ kœmɨndœ Ɔtshɔ o'o nœ Kristu kœto tœ ali olo œrrr ga tœ ngɔngɔ asœkɛ.

6 Adja mœ wusœ nœ adœkɛ Ndjaba á tshe te lima tœ kœmbœrœ ɔtshɔ akwa ugurutœ 'e asœmœ, tshe sœpe kœmbœrœ tœnœ œrrr ga tœ kœkwa Yisu Kristu.

7 Œ sœ dœ ɔtshɔnœ adœkɛ mœ sœ dœ gbetshelœ atamœ ga ndœ 'e para kɔkɔ. Mœ sœ kœgbɔndœ 'e ga tœ lɔsu mœ. Gbambanœ nene, 'e tɨ kane mœ waa lœ akwa á Ndjaba za fœ mœ lœ ɔtshɔ lɔsu nœ ye œdœ dœ lɔkɔ á mœ sœ ɓa lœ kánga œdœ ndje dœ lɔkɔ á mœ gugu lœ kánga nene, mbœrœ kœma ngbɨ adœkɛ Ɔtshɔ O'onœ kœdœ adjapu yé azu sœ kœka ga mangba nœ.

8 Ndjaba wusœ nœ dœ ɔtshɔnœ adœkɛ mœ yindœ 'e para kɔkɔ waa dœ kœyindœsho á to lœ Yisu Kristu.

9 Œ kœsœ adœkɛ mœ sœ kœza avwala nœ mœ fœ Ndjaba tœ upu nœ 'e, mœ sœ kœkɨ adœkɛ 'e yindœ Ndjaba yé œ yi ndje ndœtœ 'e tɔpanœ kpuru, tshe to kœwusœrœ fœ 'e yé œ kɔrɔ ala 'e,

10 yeka á 'e kœwusœ kœkɛ œrœ á sœ dœ ɔtshɔnœ ndœ kœmbœrœ tœnœ. Atamœ 'e wuta azu á ekperœ gugu lœ endje nene, á anga œrœ kœgbagbara endje tœnœ œ gu nene dœ lɔkɔ kœkwa Yisu Kristu,

11 dœ mara adœkɛ œneke kɔ á 'e mbœrœ dœ adja ɔtshɔrœ á na ga ndœ azœ lœ awa nœ Yisu Kristu, mbœrœ kœgi mokɔ fœ Ndjaba yé œ donga she.

Soro kœdœ Kristu

12 Aaya mœ, mœ yindœ nœ adœkɛ 'e wusœ o'onœ asœkɛ: Œneke á wuta ga tœ mœ, œ mbœrœ adœkɛ Ɔtshɔ O'o na ga utshunœ.

13 Mbœrœ tœnœ dá aayi kœgbɔndœ anda nœ egerœ gbozu œdœ pe anga

azu para kɔkɔ, wusœ nœ adœke mœ li ga lœ kánga mbœrœ upu nœ Kristu.
14 Yé kœwu mœ lœ kánga, aaya azœ ndjoro sœ kœza lɔsu endje ga pa Gbozu dœ mara adœke, endje tetœ kœpa avwaratœ endje yé endje kpa sœsœ dœ awa tœ kœmɨndœ o'o ama Ndjaba nene.
15 Œ doé adjapu adœke anga azu sœ kœyisœ œrœ tœ upu nœ Kristu dœ gbetshelœ nœ kœmbœrœ úkú œdœ gbetshelœ nœ kœgbugburu tshelœ o'o dœ mœ, anga endje sœ kœyisœ nœ dœ ɔtshɔ gbetshelœ.
16 Endjeneke asœke, endje sœ kœyisœ nœ dœ kœyindœsho ga ndœ mœ, mbœrœ á endje wusœ nœ adœke mœ sœ lœ kánga tœ upu nœ kœmbœrœ adœke azu yi adja ndœ Ɔtshɔ O'o.
17 Anga azu, endjeneke á endje sœ dœ úkú, endje sœ kœyisœ upu nœ Kristu dœ gbetshelœ adœke œne ropa anga œne. Œneke á endje gbe kœmbœrœ tœnœ sœsœ ndjii nene, endje dá yindœ kpa kœwo tshandœ mœ.
18 Œ mbœrœ œrœ bale nene! Œdœ endje kœyisœ œrœnœ dœ ɔtshɔ gbetshelœ too dœ ekpe gbetshelœ, kolœnœ adœke endje mɨndœ upu nœ Kristu. Yé mœ sœ dœ yanga tœnœ, mœ sœpe ndje sheko kolœ dœ yanga mbœrœ tœnœ.
19 Gbambanœ nene, mœ wusœ nœ adœke œneke kɔ œ kɔrɔ awa adœke endje vwara mœ lœ kánga mbœrœ á 'e sœ kœza avwala nœ 'e fœ Ndjaba tœ upu nœ mœ yé Ɨshirɨ nœ Yisu Kristu sœ ndje dœ mœ awa bale.
20 Œrœ á mœ sœ kœkate dœ lɔsu mœ bale, á sœ kœza gbetshelœ nœ mœ djigi ga tœnœ, œtœnœ kœdœ adœke mœ gbɔgbɔ tshula bale nene. Kashe gbetshelœ nœ mœ djigi ngɔngɔ asœke œdœ pe ɔlɔ dœ ɔlɔ kœdœ adœke mœ lɨsœ Kristu dœ undu mœ djigi, œdœ lœ soro mœ, œdœ lœ kuzu mœ.
21 Gbambanœ nene, ɓa tœ mœ, soro kœdœ Kristu yé kuzu kœdœ kœgbɔ œrœ tshangba akwa.
22 Kashe œ kœsœ adœke mœ sœpe dœ soro, œ li dœ mœ adœke mœ mbœrœ ɔtshɔ akwa, ataa mœ wuwusœ œrœ á mœ mbœrœ nene.
23 Mœ sœ ugurutœ o'o bisha á sœ kœgbota mœ: mœ yindœ kœkatœ kœsœ dœ soro pa ɔshɔ asœke ndœ kœsœ dœ soro awa bale dœ Kristu. Œtœnœ dá sœ dœ ɔtshɔnœ kœropa nœ.
24 Kashe œ sœ ndje dœ ɔtshɔnœ adœke mœ sœpe dœ soro mbœrœ 'e.
25 Mbœrœ tœnœ ataa, mœ sœsœ dœ sharapu nene. Mœ wusœ nœ adœke mœ sœ dœ 'e awa bale mbœrœ kœko ala mœ tœ 'e adœke 'e gerœ, yé œ sœ ndje dœ yanga lœ kœyindœrœ.
26 Atamœ, lɔkɔ á mœ kœkwatœ mœ ga ndœ 'e, 'e kpa li kœdonga tœ 'e tœ œneke á Yisu Kristu mbœrœ fœ 'e lœ awa nœ mœ.

Kœshi gbɨ lœ koshe

27 Ngɔngɔ asœke œrœ á ropanœ kɔ kœdœ adœke, mara kœmbœrœtœ 'e li dœ Ɔtshɔ O'o nœ Kristu. Atamœ œdœ mœ kœna kœwu 'e too mœ kœnana nene, mœ yindœ kœdji adœke 'e sœpe kœru lɔsu 'e dœ gbetshelœ bale, 'e sœ dœ lɔsu bale mbœrœ kœnga koshe nœ kœyindœrœ á Ɔtshɔ O'o yisœ nœ fœ 'e.
28 'E sœsœ dœ awa ayingba 'e bale nene. Asœmœ dá ma ambárá fœ endje adœke awa kuzu endje dá endje za, kashe 'e za œnœ 'e awa kœshe; œneke á to ɓa ndœ Ndjaba.
29 Gbambanœ nene, Ndjaba yisœ ɔtshɔ lɔsu nœ ye ga ndœ 'e, adœke 'e wuta azu nœ Kristu. Tshe mbœmbœrœ kolœnœ adœke 'e sœ dœ kœyindœrœ nene, kashe mbœrœ adœke 'e wu ndje oyo tœ upu nœ ye.
30 Ngɔngɔ asœke, a ngbɔtœ koshenœ á 'e wu mœ kœnga tœnœ adœke azu yi adja ndœ Ɔtshɔ O'o. Œtœnœ kœdœ koshe á 'e wu mœ lima kœnga tœnœ yé mœ sœpe kœnga tœnœ adœke azu yi adja ndœ Ɔtshɔ O'o ɓata á 'e wusœ nœ ngɔngɔ asœke.

2

'E za mara gbetshelœ nœ Kristu

1 Ɓata á kœyindœrœ nœ 'e ga ndœ Kristu za gbɔgbɔ fœ 'e, yé á kœyindœsho nœ ye to uvuru ga lœ 'e, ɓata 'e ngbɔtœ 'e bale dœ Ɔtshɔ

Ɨshirɨ, 'e yindœtœ 'e dœ́ œ mbœrœ ayo
ugurutœ 'e.
2 Atamœ, 'e mbœrœ adœke lɔsu mœ
su dœ yanga mbœrœ kœngbɔtœ o'o
ama 'e bale, dœ kœyindœtœ 'e, dœ
kœsœ dœ lɔsu 'e bale œdœ ndje dœ
gbetshelœ bale.
3 'E mbœmbœrœ œrœ bale dœ gbet-
shelœ nœ kœropa anga 'e nene, 'e
dodonga tœ 'e nene kashe lœ kœzatœ
'e ga atɨ, 'e wu anga anga 'e ɓata endje
ropa 'e ye.
4 Uzu gbegbe kolœ dœ undu ye dœ
tœ ye nene, kashe œ li adœke tshe gbe
ndje dœ anga azu anganœ.
5 'E sœ dœ gbetshelœ ɓata á Yisu
Kristu sœ lima dœ tœnœ:
6 Mara kœsœ nœ ye kœdœ lima œnœ
Ndjaba.
Œshe kœdœ lima adja Ndjaba, kashe
tshe gbegbe lima kœpara awa
kœgbɔndœ kœdœ kolœ Ndjaba
nœ ye nene.
7 Kashe tshe katœ œneke kɔ á tshe sœ
lima dœ tœnœ tɨ,
yé œ za lima mara kœsœ nœ kanga.
Tshe wuta lima ɓata azu para kɔkɔ,
yé œ za mara kœsœ á azu sœ dœ
tœnœ.
8 Tshe za lima tœ ye ga atɨ
yé œ za o'o ama Ndjaba ga tœ akwa
lœ œrœ kɔ á tshe mbœrœ œrrr
ga tœ kuzu, adja kuzu ɓa pa
kurushi.
9 Mbœrœ tœnœ ataa, Ndjaba tɨ she
galafo kœropa nœ
yé œ za ɨ'ɨrɨ á ropa ɨ'ɨrɨ kɔ fœ she.
10 Tshe yindœ nœ adœke tœ kœlɨsœ
ɨ'ɨrɨ Yisu,
endjeneke kɔ á endje sœ ɓa lafo, ɓa pa
ɔshɔ, ɓa ndœ akuzu,
endje gote ga utshu ye.
11 Yé endje kɔ, endje mɨndœ nœ
adœke
Yisu Kristu kœdœ Gbozu,
ɓa lœ mokɔ nœ Aba dœ Ndjaba.

Akwa manda kœshe

12 Ataa, e'e dœ aaya mœ á mœ
yindœ 'e waa, 'e sœ lima kœlɨsœ o'o
mœ dœ ɔlɔ kɔ á mœ sœ lima ugurutœ
'e. Ɓata á mœ sœsœ ugurutœ 'e nene,
'e kpa lɨsœ nœ ropa nœ. 'E mbœrœ
akwa manda kœshe nœ 'e dœ awa kɔ.
13 Gbambanœ nene, Ndjaba dá sœ
kœmbœrœ akwa ugurutœ 'e, adœke 'e
yindœ nœ, yé œ mbœrœ œneke á tshe
yindœ nœ.
14 Œ li adœke 'e kparawa kœle lœ
ama 'e œdœ kœgbugburu tshelœ o'o,
15 adœke azu kœgbɔgbɔ ádá kœpa
ekpe o'o nœ 'e nene, á kœwuwu
ekperœ lœ 'e nene. Atamœ, 'e dœ
agbolo nœ Ndjaba á ekperœ gugu
lœ 'e nene ugurutœ azu tshapashɔ á
endje sœ kolœ kœmbœrœ ekperœ. Œ
li adœke 'e tshi ugurutœ endje ɓata
angerepe á tshi ɓa lafo,
16 lɔkɔ á 'e sœ kœma o'o nœ soro.
Œdœ 'e kœsœ kœmbœrœ atamœ, mœ
sœ dœ yanga lɔkɔ á Kristu œ kwatœ
ye, yé œ ma ndje adœke akwa á mœ
mbœrœ lima œdœ ɨlɨ á mœ vwi, œ
sœsœ gbambanœ nene.
17 Œ kœsœ ndje adœke endje wo
mœ, yé indji mœ tu, á gbɔtœ ye dœ
tokóró nœ 'e á dœ́ kœyindœrœ nœ 'e
ga ndœ Ndjaba, mœ sœ dœ yanga
mbœrœ tœnœ yé e'e para 'e te ndje ga
ndœ yanga nœ mœ awa bale dœ mœ.
18 E'e ndje ataa, 'e sœ dœ yanga yé
mœ te ndje ga ndœ yanga nœ 'e awa
bale dœ 'e.

Atimote dœ Epafrodite

19 Œdœ Gbozu Yisu kœyindœ nœ,
mœ wusœ nœ adœke mœ vwa Tim-
ote ɓa ndœ 'e lœ ondonœ asœke,
adœke tshe gu dœ o'o tshandœ 'e fœ
mœ yeka á mœ kœgbɔ gbɔgbɔ mbœrœ
tœnœ.
20 Mœ sœpe kolœ dœ Timote á gbet-
shelœ nœ ye sœ ɓata œnœ mœ yé tshe
sœ kœgbe kolœ o'o nœ 'e.
21 Gbambanœ nene, anga udu azu
para kɔkɔ sœ kœgbe kolœ o'o nœ
kœmbœrœ œrœ nœ endje dœ tœ
endje, kashe endje gbegbe dœ upu
nœ Yisu Kristu nene.
22 'E wusœ nœ dœ tœ 'e mara á tshe
ma ɔtshɔ akwa nœ ye. Tshe zatœ ye
djigi mbœrœ kœmɨndœ Ɔtshɔ O'o awa
bale dœ mœ ɓata á gbolo yakoshe œ tɨ
kane abanœ.
23 Mœ sœ kœgbe kœvwa she fœ 'e
œdœ mœ kœwu upu nœ mœ ngbɨ
yekane.

24 Mœ sœ dœ kœyindœrœ ga ndœ
Gbozu adœke mœ yi ndje kumu mœ
ndœ kœwu 'e lœ ondonœ asœke.
25 Mœ wu adœke œ sœ dœ ɔtshɔnœ
kœgi aya mœ dœ Epafrodite, yanga
mœ lœ ama akwa œdœ lœ koshe á
'e vwa lima she adœke tshe mbœrœ
akwa fœ mœ lɔkɔ á mœ sœ lima lœ
oyo.
26 Tshe sœ dœ ogo kpa kœwu 'e para
kɔkɔ, yé lɔsu ye sú dœ oyo kœropa nœ
mbœrœ á 'e dji lima adœke tshe sœ
dœ koɓa.
27 Adja Koɓanœ za she lima ndoo
dœ kuzu, kashe Ndjaba wu oyo ye. Œ
dœ́dœ́ kolœ oyo ye bale nene, kashe
Ndjaba wu ndje oyo mœ mbœrœ
adœke adja anga oyo kpa wuwuta ga
pa oyo nene.
28 Mbœrœ tœnœ dá mœ yindœ
kœgi she katsha fœ 'e adœke lɔkɔ á
'e kpa kœwu she, yeka á 'e kœsœ dœ
yanga á átá oyo nœ mœ kœka.
29 Atamœ, 'e za osho kœsœ fœ she
dœ yanga kɔ ɓata aya uzu lœ ngbɔtœ
nœ Gbozu. Œ li adœke 'e lɨsœ mara
azu ɓata she.
30 Gbambanœ nene, tshe yi lima
kœtshu mbœrœ akwa nœ Kristu.
Tshe za undu ye fœ kuzu mbœrœ
kœtɨ kane mœ galafo dœ œneke á 'e
lili má kœmbœrœ tœnœ fœ mœ dœ
tœ 'e nene.

3

Mara kœwuta uzu ndjii ɓa utshu Ndjaba

1 Yé ngɔngɔ asœ aaya mœ, 'e sœ dœ
yanga mbœrœ kœngbɔtœ 'e bale dœ
Gbozu.
Mœ wusœ nœ adœke mœ sú lima
o'onœ asœke fœ 'e utshunœ ye. Kashe
mœ mɔ nene ndœ kpa kœsu tœnœ
mbœrœ á kœli œrrr ga tœ lɔsu 'e.
2 Ala 'e gbɔ dœ azu á endje sœ
kœmbœrœ ekperœ. Endje sœ ɓata
ekpe ayavoro. Endje kœdœ azu á
endje sœ kœ'e tœ endje tœ azu nœ
Ndjaba mbœrœ á endje za lɔsu endje
ga pa gaza ɓata egerœ œrœ.
3 Adja azu nœ Ndjaba kœdœ azœ;
gbambanœ nene, azœ kœdœ azu á a
sœ kœdonga Ndjaba dœ awanœ, dœ
gbɔgbɔ nœ Ɨshirɨ yé á sœ kœza lɔsu
azœ ga pa Yisu Kristu, kashe a koko
lɔsu azœ ga tœ undu azœ nene.
4 Andaa, mœ li má ndje kœza lɔsu
mœ ga tœ undu mœ dœ tœ mœ. Œ
kœsœ adœke anga azu gbe adœke œne
li kœza lɔsu œne ga tœ undu œne dœ
tœ œne, mœ li ndje kœmbœrœ tœnœ
kœropa nœ.
5 Gbambanœ nene, endje wa mœ
tœ gaza olo mindu dœ votɔ manda
kœzu mœ mara á awa akwa pa tœnœ.
Ogo mœ kœdœ Israyele yé mara mœ
kœdœ Bendjame. Œmœ kœdœ uzu
Ebre yé aata mœ kœdœ ndje Aebre.
Lœ o'o á wu awa akwa, mœ za lima
tœ mœ djigi ndœ nœ, œmœ kœdœ
lima Farisayi.
6 Tœ upunœ kœmbœrœ akwa dœ
egerœ ogo, mœ mbœrœ lima œrœ
kanga fœ Ikrizia. Mœ za lima lɔsu
mœ adœke awa akwa œ fa mœ ndjii
tœ ala Ndjaba, mbœrœ tœnœ ataa
mœ sœ lima kœlɨsœ awa akwa waa.
7 Kashe œrœ kɔ á mœ sœ lima kœwu
ɓata œ sœ dœ ádánœ waa, ngɔngɔ
asœke mœ wu ɓata œrœ á te tshakane
mœ, mbœrœ kœza lɔsu mœ ga pa
Kristu.
8 Kœropa nœ, œ dœ́dœ́ kolœ œrœ
bale nene. Mœ sœ kœwu œrœ para
kɔkɔ lœ ala mœ ɓata œ kpa dœ́ tafo
œrœ nene, mbœrœ tafo œrœ á ropa
œrœ para kɔkɔ kœdœ kœwusœ Gbozu
nœ mœ dœ Yisu Kristu. Mbœrœ she,
mœ kpa yiyindœ nœ adœke œrœ kɔ á
sœ lima tœ ɔtshɔnœ tœ ala mœ, kpa
dœ́dœ́ ɔtshɔrœ tœ ala mœ nene. Mœ
sœ kœwu œrœ para kɔkɔ ɓata œrœ
kœko va ga pa ndikɔ, mbœrœ á mœ
gbɔ Kristu,
9 yé á ngbɔtœ mœ dœ she bale.
Mœ wuwuta ɔtshɔ uzu mbœrœ œrœ
á mœ mbœrœ lœ awa nœ kœlɨsœ
awa akwa nene, kashe lœ awa nœ
kœyindœrœ ga ndœ Kristu. Atamœ,
mara kœwuta uzu ndjii to ɓa ndœ Ndjaba lœ awa nœ kœyindœrœ ga ndœ
Kristu.
10 Ogo nœ mœ adœke mœ wusœ
Kristu, dœ gbɔgbɔ á she she lœ akuzu
asœmœ yé œ ngbɔtœ mœ dœ she lœ
œrœ kanga nœ ye kɔ adœke mœ wuta
ɓata she lœ kuzu nœ ye.

11 Mbœrœ tœnœ ataa, mœ za lɔsu
mœ ga tœ Ndjaba adœke, mœ she
ndje bala lœ akuzu ye.

A kpa ɔrɔ ga tœ osho á a yindœ kœwuta ga tœ nœ

12 Mœ sœsœ kœpa adœke mœ
gbɔ œrœ tshangba kœkpa ɔrɔ nœ
mœ ye nene, too ndje adœke mara
kœmbœrœtœ nœ mœ wuta tœ
ɔtshɔnœ nene. Kashe mœ sœpe kœpa
avwaratœ mœ adœke mœ gbɔ œrœ
tshangba nœ. Wu ádánœ á Yisu
Kristu gbe lima dœ tœnœ yeka á ke
mœ.
13 Aaya mœ, mœ gbegbe adœke mœ
gbɔ œrœ tshangba nœ ye nene. Kashe
mœ sœ kœmbœrœ œrœ bale: mœ kpa
za ala mœ ga tœ œrœ á mœ ro ga
manda mœ nene, kashe mœ sœ kœpa
avwara kœwuta ga tœ œrœ á sœ ɓa
utshu mœ.
14 Ataa, mœ sœ kœkpa ɔrɔ kœwuta
ga tœ osho á mœ yindœ kœwuta ga
tœnœ adœke mœ gbɔ œrœ á Ndjaba
e azœ kœgbɔ ɓa lafo lœ awa nœ Yisu
Kristu.
15 Azœ para kɔkɔ á a dœ́ agbozu
lœ kœyindœrœ, œ li adœke a sœ dœ
mara gbetshelœnœ asœmœ. Yé œ
kœsœ adœke 'e sœ dœ anga angbɨ
gbetshelœ tœ œneke, Ndjaba œ yisœ
nœ ngbɨ fœ 'e.
16 Ataa atamœ gbaa, œ li adœke a
sœpe kœna ga utshunœ tœ awa á a
tetœ nœ œrrr kpesheke asœke.
17 Aaya mœ, e'e para kɔkɔ 'e za
mara kœmbœrœtœ nœ mœ. 'E
ko ala 'e ga tœ endjeneke á mara
kœmbœrœtœ nœ endje li dœ œneke
á 'a yisœ nœ fœ 'e.
18 Mœ pa lima o'onœ asœke fœ 'e
yeka á kpa pa dœ ngola adœke: mara
kœmbœrœtœ azu ndjoro sœ kœma
adœke endje kœdœ ayingba kurushi
nœ Kristu.
19 Endje za awa kuzu mbœrœ nd-
jaba nœ endje kœdœ uvu endje.
Endje sœ kœdonga tœ endje tœ œrœ
á za tshula fœ endje yé gbetshelœ nœ
endje sœ kolœ ga pa œrœ tshapashɔ
asœke.
20 Kashe azœ, tshalakpɨ nœ azœ sœ
ɓa lafo, ɓa tœ osho á sœ kœkate Ayi
kœshe azœ, á tshe kœdœ Gbozu Yisu
Kristu.
21 Tshe fa undu azœ, œnœ tsha-
pashɔnœ asœke adœke œ li dœ undu
ye œnœ mokɔ. Tshe mbœrœ œneke
kɔ dœ gbɔgbɔ á za awa fœ she adœke
tshe dœ Gbozu pa œrœ kɔ.

4

1 Mbœrœ tœnœ ataa, aaya mœ á
mœ yindœ 'e waa, mœ sœ dœ egerœ
ogo kpa kœwu 'e. 'E sœ kœmbœrœ
adœke yanga nœ mœ sœ tœ egerœnœ
yé mœ donga tœ mœ mbœrœ 'e. 'E
dœ aaya mœ á mœ yindœ 'e waa, 'e
wu mara á li dœ 'e kœshi gbɨ lœ soro
'e bale dœ Gbozu.

Œrœ á li kœmbœrœ tœnœ

2 Mœ za o'o fœ Evodi œdœ Setishe
adœke endje sœ dœ gbetshelœ bale
mbœrœ endje kœdœ azu nœ Gbozu.
3 Œɓœ ndje á ɓœ dœ́ adja yanga mœ
lœ ama akwa, mœ yindœ nœ adœke
ɓœ u ayashe bisha asœke adœke endje
katœ kœle lœ ama endje. Gbambanœ
nene, endje zatœ endje ga tœ akwa
dœ mœ ndœ kœmɨndœ Ɔtshɔ o'o, awa
bale dœ Klema œdœ pe ndje anga
udu anga mœ lœ ama akwa para kɔkɔ
á ɨ'ɨrɨ endje sœ ala buku nœ soro.
4 'E sœ dœ yanga ɔlɔ dœ ɔlɔ mbœrœ
e'e kœdœ azu nœ Gbozu. Mœ kpa pa
adœke: 'e sœ dœ yanga.
5 'E sœ dœ ɔtshɔ lɔsu ga ndœ azu
para kɔkɔ. Lɔkɔ kœkwa Gbozu ndo ye.
6 'E zaza lɔsu 'e ga lafo mbœrœ œrœ
bale nene. Kashe lœ œrœ kɔ, œ li
adœke 'e za avwala nœ 'e fœ Ndjaba
tœ œrœ á oyonœ za 'e. Yé lɔkɔ á 'e
kœsœ kœza avwalanœ, 'e za dœ kœgi
mershe.
7 Yé kœsœ gee nœ Ndjaba á ropa
kœwusœrœ kɔ, œ gbɔndœ lɔsu 'e dœ
pe gbetshelœ nœ 'e lœ Yisu Kristu.
8 Aaya mœ, ndɔngɔlɔ o'o á mœ
yindœ kœpa fœ 'e dœke: œ li adœke 'e
gbe kolœ dœ œrœ á sœ dœ ɔtshɔnœ,
œrœ á li kœdonga tœnœ, œrœ á sœ nd-
jii, œrœ á ekperœ gugu lœ nœ nene,
œrœ á azu yindœ nœ, œrœ á endje
lɨsœ nœ, œrœ á endje pa ɔtshɔ o'o
mbœrœ tœnœ, 'e ko œrœnœ kɔ asœke
ga lœ kumu 'e.

9 Œrœ á mœ yisœ nœ fœ 'e á 'e wusœ nœ, œrœ á 'e dji yé á wu mœ kœmbœrœ tœnœ, 'e za ga tœ akwa. 'E za œneke á mœ yisœ nœ fœ 'e ga tœ akwa. Yé Ndjaba á tshe za kœsœ gee fœ azu, tshe sœ awa bale dœ 'e.

Mershe nœ Polo fœ azu Filipo

10 Mœ sœ lima dœ egerœ yanga lœ kœsœ bale dœ Gbozu tœ kœwu adœke 'e kpa gbɔ lima awa ndœ kœgbe dœ mœ. Adja 'e sœ lima kœgbe dœ mœ zœ yeka á 'e gbɔgbɔ lima awa ndœ kœyisœ nœ ngbɨ nene.

11 Mœ sœsœ kœpa atake mbœrœ á mœ sœ dœ ogo kœgbɔ œrœ bale nene. Gbambanœ nene, mœ wusœ kœza lɔsu mœ kolœ ga tœ œneke á mœ sœ dœ tœnœ.

12 Tœ osho kɔ á mœ sœ tœnœ, lœ œrœ kɔ á wuta ga tœ mœ, mœ wusœ kœru lɔsu mœ œdœ mœ kœsœ dœ kœzɨrœ œdœ mœ sœ dœ ogo, too œdœ mœ kœsœ dœ œrœ ndjoro œdœ mœ kœgugu dœ œrœ kœli dœ gbetshelœ nœ mœ nene.

13 Kristu sœ kœto gbɔgbɔ fœ mœ lœ œrœ para kɔkɔ á wuta ga tœ mœ.

14 Kashe 'e mbœrœ lima tœ ɔtshɔnœ kœgbe dœ mœ lɔkɔ á mœ sœ lima lœ oyo.

15 E'e dœ azu Filipo, 'e wusœ nœ dœ tœ 'e adœke pe dœ lɔkɔ á mœ ka lima tœ Masedwane tɨ mbœrœ kœna kœtetœ kœyisœ Ɔtshɔ O'onœ, anga azu angbɨ Ikrizia tɨtɨ kane mœ nene, kolœ e'e dá tɨ kane mœ lœ awa nœ kœto makabo nœ ngendja fœ mœ.

16 Lɔkɔ á mœ sœ lima lœ Tesalonike, 'e tɨ lima kane mœ lœ awa nœ kœvwa œrœ á mœ sœ lima dœ ogo nœ.

17 Mœ sœsœ kœpara awa adœke 'e to œrœ fœ mœ nene. Kashe mœ sœ kœpara adœke anga angbɨ œrœ ndjoro kpa te ga pa œneke á 'e sœ dœ tœnœ.

18 Mœ gbɔ œrœnœ kɔ á 'e vwa fœ mœ asœmœ yé œ dopa nœ ye. Œrœ á 'e vwa dœ Epafrodite fœ mœ asœmœ, œ li adja ngɔngɔ asœke dœ ogo nœ mœ yé œ sœ ɓata yombo á tshafunœ ga, á sœ ndje ɓata tokóró á ga tœ Ndjaba, á tshe sœ dœ yanga mbœrœ tœnœ.

19 Yé Ndjaba nœ mœ œ to œneke kɔ á 'e gugu dœ tœnœ nene fœ 'e, lœ awa nœ kœngbɔtœ 'e dœ Yisu Kristu liaka adja kœngba œrœ nœ ye.

20 Kaka Aba azœ dœ Ndjaba sœ dœ mokɔ waa dœ waa. Ame.

Ndɔngɔlɔ abala

21 'E za abala fœ ayerœ azu nœ Yisu Kristu bale dœ bale kɔ. Aaya azœ á mœ sœ dœ endje ɓa ke, bala ndje 'e.

22 Azu nœ Ndjaba para kɔkɔ za abala fœ 'e, yé kœropa nœ endjeneke á endje sœ lœ gbagba nœ egerœ gbozu Sezare.*

23 Kaka adœke Gbozu Yisu Kristu gbɔndœ ɨshirɨ 'e lœ awa nœ ɔtshɔ lɔsu nœ ye.

* **4:22** Dœ lɔkɔnœ asœmœ azu nœ Lita para kɔkɔ, endje e lima endje adœke endje kœdœ azu tshelœ anda nœ egerœ gbozugo Roma

Mbeti á Polo sú fœ azu Kolose

Tshatshu o'o

Kolose kœdœ lima anga ongbo bale lœ ogo Azi Minere á ɨ'ɨrɨnœ kœdœ kpesheke Turki. Polo wuwuta lima ga lœ ongbonœ asœmœ nene, kashe yanganœ lœma akwa á ɨ'ɨrɨ ye kœdœ Epafraze á tshe kœdœ adja gbolo ogo Kolosenœ. Œshe kœdœ ali uzu á tshe yisœ Ɔtshɔ O'o nœ Yisu Kristu ɓa lœ ogo Kolose.

Lɔkɔ á Polo sœ lœ kanga ɓa lœ Roma, Epafraze na kœwu she œ pa lima fœ she adœke aayi kœyisœrœ dœ wala na, œ sœ kœyindœ kœndɨ tshelœ kœyindœrœ nœ azu Kolose. Ɓa ndœ azunœ asœmœ, uzu kœsœ dœ kœyindœrœ ga ndœ Ndjaba yé á yindœ kœgbɔ soro neke á ka nene, œ li adœke tshe donga aandjelu, tshe mbœrœtœ ye lindœ œrœ ogo ye: œrœ ɓata kœwa gaza, kœzɨrœ, kœndjorœ... Kœdji tœnœ ataa, Polo su mbetinœ asœke fœ azu Kolose mbœrœ kpa kœyisœ nœ fœ endje adœke, Yisu ropa ɨshirɨ kɔ yé kolœ mbœrœ kœyindœrœ ga ndœ ye dá uzu œ gbɔ soro neke á ka nene. Tshe vwa mbetinœ fœ endje lœ awa nœ Tishike œdœ Onezime.

Mbetinœ kurutshelœtœ ye atake:

- Tshatshu o'o (1.1-8)
- Mara kœsœ nœ Yisu Kristu dœ akwa nœ ye (1.9–2.19)
- Mara tafo soro ɓa ndœ Kristu (2.20–4.6)
- Ndɔngɔlɔ o'o (4.7-18)

Abala

1 Œmœ Polo á Ndjaba ke mœ adœke mœ te ayi avwa nœ Yisu Kristu, œmœ œdœ aya azœ dœ Timote,

2 a sœ kœsu mbetinœ asœ fœ 'e dœ́ ayerœ azu nœ Ndjaba ɓa lakpɨ Kolose, á 'e sœ kœmbœrœtœ 'e lindœ kœyindœrœ ga ndœ Kristu. Kaka Aba azœ dœ Ndjaba ma ɔtshɔ lɔsu nœ ye ga ndœ 'e yé œ za kœsœ gee nœ ye fœ 'e.

Avwala nœ Polo mbœrœ Akolose

3 Ɔlɔ dœ ɔlɔ 'a sœ kœza mershe fœ Ndjaba, Aba Gbozu nœ azœ dœ Yisu Kristu, lœ avwala nœ 'a fœ she tœ upu nœ 'e.

4 Gbambanœ nene, 'a djindœ kœyindœrœ nœ 'e ga ndœ Yisu Kristu œdœ pe mara kœyindœsho á 'e sœ dœ tœnœ ga ndœ ayerœ azu nœ Ndjaba para kɔkɔ.

5 'E sœ kœmbœrœ atamœ mbœrœ á 'e sœ kœza lɔsu 'e ga pa ɔtshɔrœ á Ndjaba gbɔndœ nœ kate 'e ɓa lafo. Gbambanœ nene, gbɔgbɔ nœ kœza lɔsu 'e to lœ awa nœ adjapu á 'e dji lima utshunœ á dœ́ Ɔtshɔ O'o.

6 Ɔtshɔ O'onœ kurutshelœtœ ye pa ɔshɔ djigi yé œ sœ kœmbœrœ akwa na tœnœ veveve ko ɓata á ma lima tœ ye ugurutœ 'e, pe dœ lɔkɔ á 'e gbɔ lima yé á wu ndje sœ ɔtshɔ lɔsu nœ Ndjaba á tshe ma adja fœ azu.

7 Aya 'a dœ Epafraze á a yindœ ye waa, á tshe sœ kœmbœrœ akwa awa bale dœ 'a dá yi lima sœ nœ fœ 'e. Tshe sœ ga lœ kudu 'a ɓa ndœ 'e ɓata adja ayi akwa nœ Kristu,

8 yé tshe pa lima ndœ mara kœyindœsho á Ɔtshɔ Ɨshirɨ za ga lœ 'e fœ 'a kɔ.

9 Mbœrœ tœnœ atamœ, á kœto kpœtœ olo á 'a djindœ nœ, 'a kakatœ kœza avwala nœ 'a fœ Ndjaba tœ upu nœ 'e nene. 'A sœ kœyu she adœke tshe yisœ gbetshelœ nœ ye djigi fœ 'e, mangba kœwusœtœ kɔ œdœ kœwusœrœ á Ɔtshɔ Ɨshirɨ to.

10 Ataa, 'e mbœrœtœ 'e ɓata azu nœ Gbozu nœ azœ yé kœmbœrœ œrœ nœ 'e œ za yanga waa dœ waa fœ she. Lœ œrœ kɔ, 'e li kœmbœrœ ɔtshɔrœ yé 'e wusœ Ndjaba kœropa nœ.

11 Ndjaba to gbɔgbɔ nœ ye á sœ dœ mokɔ waa fœ 'e adœke 'e sœ dœ ugu lɔsu, yé œ wusœ kœshi gbɨ lœ œneke kɔ á wuta ga tœ 'e.

12 'E gi mershe dœ yanga fœ Aba azœ dœ Ndjaba á tshe guma 'e adœke 'e gbɔ ndje ɔtshɔrœ á tshe gbɔndœ nœ kate ayerœ azu ɓa lœ ogo ɨshirɨ nœ ye.

13 Tshe ko azœ lœ kanga nœ ubu osho, yé œ gi azœ ga lœ ogo tshag-bozu nœ Gbolo nœ ye á tshe yindœ ye kœropa nœ.

14 Dœ awa nœ Gbolonœ, a kpa dœédœé akanga nene yé tshe djerœndœ ekperœ nœ azœ ye.

Ndjaba za Yisu Kristu tœ Gbozu tshapa œrœ kɔ

15 Kristu za tshatshu Ndjaba á uzu bale wuwu she nene, œshe kœdœ Eya Gbolo nœ Ndjaba á tshe ropa azu œdœ pe œrœ para kɔkɔ á tshe mbœrœ.
16 Gbambanœ nene, Ndjaba mbœrœ œrœ kɔ lœ awa nœ ye, œrœ á sœ ɓalafo œdœ ɓa atɨ, œneke á a sœ kœwutœ nœ dœ pe œneke á a sœsœ kœwutœ nœ nene, dœ gbɔgbɔ kɔ œdœ ndje ɨshirɨ kɔ á sœ ɓata agbozu lœ yugu dœ pe tshaatɨ. Ndjaba mbœrœ lima œrœ kɔ lœ awa nœ Kristu adœke œrœ kɔ sœ mbœrœ she.
17 Ataa tshe sœ utshu œrœ kɔ yé œrœ kɔ á li kœsœ tœnœ, ka mbœrœ she.
18 Tshe kœdœ ndje Gbozu nœ Ikrizia, œshe kœdœ kumu Ikrizia, Ikrizia kœdœ undu ye, tshe kœdœ ali uzu, tshe kœdœ ali uzu á tshe she lœ kuzu ugurutœ akuzu; Mbœrœ tœnœ dá tshe wuta Gbozu pa œrœ kɔ á Ndjaba mbœrœ.
19 Gbambanœ nene, Ndjaba dœ tœ ye dá yi lima ndœ nœ adœke Kristu za angwa œne djigi.
20 Lœ awa nœ Kristu, Ndjaba gbe ndje lima kœgi ayo ga ugurutœ ye dœ œrœ para kɔkɔ á tshe mbœrœ. Adjapu adœke lœ awa nœ kuzu Gbolo nœ ye lɔkɔ á indji ye tu pa kurushi, tshe guma tshaguru tœ ye dœ œrœ kɔ á sœ ɓalafo dœ ɓa atɨ.
21 Yé e'e ndje, 'e sœ lima lœ ɨngɨrɨnœ tœ Ndjaba, 'e dœé lima azu kœyiangba ye mangba ekperœ á 'e sœ lima kœgbe dœ tœnœ á sœ ndje kœmbœrœ tœnœ.
22 Kashe ngɔngɔ asœke, lœ awa nœ kuzu á wo ɔkɔ Gbolo nœ ye, Ndjaba guma tshaguru tœ ye dœ 'e adœke 'e te ayerœ azu neke á endje li tœ ala ye.
23 Œ li adœke 'e tepa kœyindœrœ nœ 'e ngbɨrɨ, uzu bale fafara 'e nene. 'E za kolœ lɔsu 'e ga tœ ɔtshɔrœnœ á Ndjaba gumasœ nœ kate 'e ɓata á 'e dji lima lœ Ɔtshɔ O'o. Ɔtshɔ O'onœ asœmœ, endje yisœ nœ fœ azu kɔ pa ɔshɔ, yé œtœnœ dá œmœ dœ Polo wuta ayi akwa mbœrœ kœyisœ nœ.

Akwa nœ Polo lœ Ikrizia

24 Ngɔngɔ asœke, mœ sœ dœ yanga mbœrœ oyo á mœ sœ kœwu tœnœ tœ upu nœ 'e. Gbambanœ nene, oyo á mœ sœ kœwu lœ ɔkɔ mœ asœke te ga lœ kumu œneke á Kristu wu lima. Mœ yindœ kœza oyonœ mbœrœ ɔtshɔrœ nœ Ikrizia á dœé undu ye.
25 Mœ te ayi akwa lœ Ikrizia mbœrœ á Ndjaba za mœ adœke mœ mbœrœ akwa ugurutœ 'e. Tshe vwa mœ adœke mœ gbara o'o ama ye djigi.
26 Œ yindœ kœpa adœke: O'o á Ndjaba sœ kœza yiwa tœnœ ɓalima katshatsha tœ azu. Ngɔngɔ asœke, tshe sœ kœyisœ nœ fœ azu á tshe ke endje.
27 Ndjaba yi lima ndœ kœyisœ nœ fœ azu adœke, œrœ á œne za yiwa tœnœ asœmœ kœdœ egerœ œrœ á ropa œrœ kɔ, yé á dœ mokɔ á sœ ɓa ugurutœ angbɨ azu. O'onœ á zatœ ye yiwatœnœ asœmœ kœdœ: Kristu sœ ugurutœ 'e yé dœ awa nœ ye, 'e ngbɔtœ 'e dœ she bale lœ mokɔ nœ Ndjaba.
28 Ataa, Kristunœ asœke dá 'a sœ kœpandœ o'o nœ ye. 'A sœ kœmɨ upu fœ uzu dœ uzu, œ sœ kœyisœ œrœ lœ kœwusœtœ kɔ adœke á guma endje dœé endje ngbɔtœ endje bale dœ Kristu yeka á endje kœgerœ lœ kœyindœrœ.
29 Mbœrœ tœnœ ataa, mœ sœ kœmbœrœ akwanœ yé œsœ kœnga koshe dœ gbɔgbɔ nœ Kristu, œtœnœ dá sœ kœmbœrœ akwa lœ mœ dœ gbɔgbɔ.

2

1 Mœ yindœ nœ adœke 'e wusœ mara ɔgbɔ koshe á mœ sœ kœnga tœ upu nœ 'e, tœ upu nœ azu Lawudukiya œdœ pe tœ upu nœ endjeneke kɔ á endje wuwu damba mœ nene.
2 Mœ sœ kœmbœrœ ataa mbœrœ á 'e kœshi gbɨ, mbœrœ á 'e kœsœ kœyindœtœ 'e dœ lɔsu 'e bale. Mœ yi ndje ndœ nœ adœke Ndjaba to

kane ye ga pa 'e yeka á 'e kœsœ dœ kœwusœrœ neke á li dœ kœwusœ adja o'o nœ Ndjaba á zatœ ye yiwatœnœ: O'onœ á zatœ ye yiwa tœnœ asœmœ kœdœ Kristu dœ tœ ye,

3 á kœwusœtœ kɔ sœ ɓa ndœ ye. Œshe dá sœ kœkɔrɔ awa nœ kœwusœ œrœ fœ azœ

4 Mœ pa o'onœ asœ fœ 'e mbœrœ adœke anga uzu bale kpa kœfafara 'e dœ undú o'o nene.

5 Ataa mœ gugu ugurutœ 'e nene gbaa, lɔsu mœ sœ ɓa ndœ 'e. Mœ sœ dœ yanga kœwu mara á 'e ka ngbɨrɨ yé á sœ kœshi gbɨgbɨgbɨ lœ kœyindœrœ nœ 'e ga ndœ Kristu.

Kristu za ɔtshɔ soro fœ azœ

6 Ataa, ɓata á 'e yindœ nœ adœke Yisu Kristu dœ Gbozu nœ 'e asœmœ, 'e ngbɔtœ 'e bale dœ she ɔlɔ dœ ɔlɔ.

7 'E li ga lœ ye ɓata á eshe ɔyɔ œ li ga lœ ɔshɔ yé 'e za soro djigi ga tshakane ye. 'E shi ngbɨrɨ lœ kœyindœrœ nœ 'e ɓata mara á endje yi lima sœ nœ fœ 'e, yé œ sœ kœgi ɔtshɔrœ fœ Ndjaba ɔlɔ dœ ɔlɔ.

8 'E sœ dœ gbɔdjela adœke uzu bale fafara 'e dœ kœwusœtœ nœ wala á sœ gbambanœ nene. Mara o'onœ asœmœ œ ka kolœ ga pa gbetshelœ nœ azu œdœ ga pa gbɔgbɔ nœ ɨshirɨ tshapashɔ; kashe œ kaka ga pa Kristu nene.

9 Gbambanœ nene, undu Ndjaba djigi sœ lœ Kristu;

10 yé 'e gbɔ soro djigi lœ awa nœ kœngbɔtœ 'e dœ she. Œshe kœdœ Gbozu nœ Ɨshirɨ kɔ á sœ dœ gbɔgbɔ.

11 Lœ kœngbɔtœ 'e bale dœ Kristu, tshe wa 'e tœ gaza. Gazanœ asœmœ dœ́dœ́ œneke á azu sœ kœwa tœnœ nene, kashe œtœnœ kœdœ gaza á to ɓa ndœ Kristu yé á gi 'e lœ ekpe ɔtshɔ 'e lima utshunœ.

12 Lɔkɔ á 'e gbɔ lima batisimu, œ sœ ɓata endje shi 'e awa bale dœ Kristu yé 'e she ndje awa bale dœ she mbœrœ á 'e sœ dœ kœyindœrœ ga tœ gbɔgbɔ nœ Ndjaba á she lima she lœ akuzu.

13 Utshunœ, 'e tshu lima lœ ɨshirɨ mbœrœ á 'e sœ lima kœmbœrœ ekperœ œdœ pe mbœrœ á 'e dœ́dœ́ lima azu nœ Ndjaba nene*. Ngɔngɔ asœke Ndjaba she 'e lœ kuzu awa bale dœ Yisu Kristu, yé œ djerœndœ ekperœ nœ azœ kɔ ye.

14 Utshunœ, a yo lima dœ ng-banga mbœrœ á a tsha lima upu kœmbœrœtœ azœ lindœ awa akwa nœ Ndjaba, kashe Ndjaba wo mbeti á wa lima ngbanganœ ga tœ azœ, œ za ekperœ lœ kumu azœ œ za ga pa kumu Kristu lɔkɔ á tshe tshu pa kurushi.

15 Ɨshirɨ kɔ á sœ lima dœ gbɔgbɔ, Ndjaba gbɔtœ gbɔgbɔnœ yé œ ko ɨshirɨnœ kɔ ga tœ ala azu, lɔkɔ á tshe i endje dœ djingiri á sœ kœna dœ endje mbœrœ kœma adœke, œne ropa endje lœ awa nœ kuzu Kristu pa kurushi.

16 Ngɔngɔ asœ, uzu bale wawa ng-banga ga pa 'e tœ upu nœ kœzɨrœ too kœndjorœ nene. Œdœ tœ upu nœ olo angbo too olo kœwuta tafo yapu too ndje tœ upu nœ olo kœyatœ osho, uzu bale wawa ngbanga pa 'e nene.

17 Alœmœ para kɔkɔ sœ kœma kolœ ɨshirɨ œrœ á wuta má lima, kashe adjapunœ kœdœ Kristu.

18 Uzu bale mbœmbœrœ adœke 'e yo nene! Anga azu sœ kœdu okoro endje lœ kœzatœ endje ga atɨ yé á sœ kœpa adœke azu donga aandjelu. Endje sœ kœzatœ endje kolœ ga tœ o'o neke á na ga lœ ɔkɔrɔ endje lœ ulu. Mara azunœ asœmœ sœ dœ egerœ kumu waa lœ kœwusœrœ nœ ɔkɔ nœ endje.

19 Azunœ asœmœ ngbɔngbɔtœ endje dœ Kristu á tshe dœ kumu Ikrizia nene. Kashe Kristu dá to kœzɨrœ fœ azu Ikrizia, á sœ kœmbœrœ adœke endje ngbɔtœ endje ga tœ nœ bale yeka á kœgerœ ɓata á Ndjaba yindœ nœ.

Kœtshu œdœ kœshe awa bale dœ Kristu

20 Ɓata á 'e tshu awa bale dœ Kristu á wuta tshakudu gbɔgbɔ nœ ɨshirɨ tshapashɔ, mbœrœ gaɗe á 'e sœ

* **2:13** Azu nœ Ndjaba nene: Œ yindœ kœpa adœke azu á endje wawa gaza nene

kœmbœrœtœ 'e ɓata 'e sœpe azu nœ tshapashɔ á sœ kœyindœ mara o'o atamœ a? 'E yindœ nœ adœke endje pa fœ 'e adœke:
21 «Zaza œrœ asœ nene, zɨzɨ œrœ asœ nene, yé tuturutœ œneke nene.»
22 Alœmœ kɔ, kolœ mbœrœ œrœ á œndœ nœ œ dɨ nene. Azu dá guma awa akwanœ asœmœ kɔ yekane á yisœ nœ.
23 Œ dœ́ adjapu adœke awa akwanœ asœmœ matœ ye ɓata œnœ kœwusœtœ, mbœrœ œ sœ kœza awa fœ azu adœke endje donga Ndjaba dœ mara á endje yindœ nœ, endje sœ kœzatœ endje ga atɨ yé œ sœ kœmbœrœ œrœ kanga ga tœ ɔkɔ endje. Kashe œ dœ́dœ́ tœnœ dá kɔ uzu tœ kœsœ dœ ogo œrœ á tshe yindœ nœ nene.

3

1 Ɓata á Ndjaba she 'e lœ kuzu awa bale dœ Kristu, 'e para awa kœgbɔ œrœ tshalafo ɓa tœ osho á Kristu sœ tœnœ ga pa kuni Ndjaba.
2 'E gbe kolœ dœ œrœ tshalafo. Adja 'e kpa gbegbe dœ œrœ tshapashɔ nene.
3 Gbambanœ nene, 'e wuta ɓata azu á endje tshu yé soro 'e zatœ ye wutœnœ awa bale dœ Kristu ɓa tshakane Ndjaba.
4 Kristu kœdœ soro nœ 'e. Lɔkɔ á kœsœ adœke tshe kpa kwatœ ye, 'e wuta ndje awa bale dœ she lœ mokɔ nœ ye.

A katœ ongboro ɔtshɔ azœ tɨ

5 Mbœrœ tœnœ ataa, 'e wo ogo œrœ tshapashɔ á sœ tœ lɔsu 'e, ɓata kœmbœrœ angba budu, kœmbœrœ œrœ uburu, kœmbœrœ œrœ tshula, ekpe gbetshelœ œdœ kœsœ dœ ogo kœgbɔ ukpulu œrœ, gbambanœ nene, ogo kœgbɔ ukpulu œrœ sœ ɓata kœdonga anga andjaba.
6 Œrœnœ para kɔkɔ asœke sœ kœgbota ókó nœ Ndjaba ga tœ azu á endje vwaratœ endje tœ kœdji O'o ama ye.
7 E'e ndje, ɔlɔ á 'e sœ lima pe kœro manda ogo ekperœnœ asœke; 'e mbœrœ ndje lima tœ 'e ɓata azunœ asœmœ.
8 Kashe ngɔngɔ asœke 'e katœ ongboro ɔtshɔ 'e asœmœ tɨ: kœsœ dœ ókó, kœoma dœ o'o œdœ kœsœ dœ ogo kœmbœrœ ekperœ ga tœ azu, kœpa ekpe o'o ga tœ uzu œdœ pe kœpa o'o tshula.
9 'E fafaratœ 'e ugurutœ 'e nene mbœrœ á 'e katœ ongboro ɔtshɔ 'e lima tɨ ye,
10 yé 'e wuta adja atafo azu. Ndjaba á tshe mbœrœ adœke 'e wuta atafo azu asœmœ, tshe sœpe kœmbœrœ tœ 'e dœ mara adœke 'e wuta ɓata œne yé 'e wu ndje sœ œne dœ ɔtshɔnœ.
11 Ngɔngɔ asœke, œrœ á kurutshelœ Ayuda dœ angbɨ azu kpa gugu nene, œdœ azu á endje wa gaza œdœ endjeneke á endje wawa gaza nene, a sœ awa bale. Œdœ kara, œdœ uzu á tshe wuwusœ œrœ nene, œdœ kanga œdœ uzu neke á tshe dœ́dœ́ kanga nene a sœ bale tœ ala Ndjaba. Kolœ Kristu bale á tshe sœ ga pa œrœ kɔ, œshe dá sœ dœ azœ para kɔkɔ.

12 Ndjaba ke 'e ɓalima katshatsha yé tshe yindœ 'e, e'e kœdœ adja azu nœ ye. Mbœrœ tœnœ ataa, 'e wu oyo anga 'e yé œ sœ dœ ɔtshɔ lɔsu ga ndœ endje. 'E zatœ 'e ga atɨ, œ sœ dœ lɔsu zɨtɨ œdœ ugu lɔsu.
13 'E sœ ndje dœ kœru lɔsu ugurutœ 'e. Œ kœsœ adœke anga uzu sœ dœ o'o ga tœ yanganœ, 'e djitœ 'e dœ́ œ djerœndœ ekperœ nœ anga 'e ugurutœ 'e dœ tœ 'e. 'E mbœrœ ɓata Gbozu; gbambanœ nene, œshe ndje tshe djerœ lima ndje ndœ ekperœ nœ 'e.
14 Lœnœ kɔ, œrœ á ropa nœ kœdœ adœke: 'e yindœtœ 'e, mbœrœ kœyindœsho dá ngbɔɓa 'e ga tœ œsœnœ bale.
15 Kaka adœke kœsœ gee nœ Kristu za osho tœ lɔsu 'e. Gbambanœ nene, Ndjaba ke lima 'e adœke 'e ngbɔɓa tœ 'e ga tœnœ adœke 'e wuta uzu bale yé œ sœ dœ kœsœ gee ugurutœ 'e. 'E za kolœ mershe fœ she.
16 Kaka adœke o'o ama Kristu œdœ pe ɔtshɔrœ lœ nœ djigi sœ tœ lɔsu

'e: 'e yisœ œrœ ugurutœ 'e, œ gbagbaratœ 'e ugurutœ 'e dœ kœwusœtœ kɔ. 'E ɓi itshi kœdonga Ndjaba dœ lɔsu 'e djigi. 'E za mershe fœ she, œ ɓi itshi á to lœ Ɔtshɔ Ɨshiri.
17 Œneke kɔ á 'e pa, œdœ œneke á 'e gbe kœmbœrœ tœnœ, 'e mbœrœ dœ i'iri Gbozu Yisu yé œ gi mershe fœ Ndjaba Aba dœ awa nœ ye.

Tafo mara kœsœ nœ azu nœ Kristu

18 E'e dœ ayashe, 'e lisœ aakɔ 'e ɓata œ li tœ ala Gbozu.
19 E'e dœ ayakoshe, 'e yindœ aawo 'e yé 'e sœsœ dœ ɔgbɔ lɔsu ga tœ endje nene.
20 E'e dœ agbolo, 'e dji o'o ama ayi kœzu 'e lœ œrœ kɔ gbambanœ nene, asœmœ dá za yanga fœ Gbozu.
21 E'e dœ aaba agbolo, adja 'e zaza awa adœke agbolo nœ 'e so ókó, œ mɔ lœ gbetshelœ nœ endje nene.
22 E'e dœ akanga, 'e dji o'o ama agbozu tshapa 'e lœ œrœ kɔ. 'E mbœmbœrœ asœmœ mbœrœ á endje sœ kœwu 'e tœ kœza yanga fœ endje nene, kashe 'e mbœrœ atamœ dœ ɔtshɔ lɔsu tœ kœkpa awa Gbozu.
23 Akwa para kɔkɔ á 'e mbœrœ, 'e mbœrœ dœ lɔsu 'e djigi ɓata 'e sœ kœmbœrœ fœ Gbozu, kashe œ sœsœ adœke 'e sœ kœmbœrœ fœ azu nene.
24 'E wusœ nœ adœke, Gbozu œ to œrœ tshamanda akwanœ á tshe guma fœ azu nœ ye fœ 'e. Gbambanœ nene adja ayengɔ 'e á 'e sœ kœmbœrœ akwanœ fœ she kœdœ Kristu.
25 Kashe uzu á tshe sœ kolœ kœmbœrœ ekperœ, tshe gbɔ o'o manda ekperœ nœ ye asœmœ, mbœrœ Gbozu keke azu dœ kœwu tshatshu endje nene.

4

1 E'e dœ agbozu, 'e mbœrœ œrœ á sœ ndjii, yé á sœ dœ awanœ ga tœ akanga nœ 'e. 'E wusœ nœ adœke 'e sœ ndje dœ Gbozu pa 'e ɓa lafo.

Kœmi upu

2 Adja 'e kakatœ kœza avwala nœ 'e fœ Ndjaba ti nene. 'E kœsœ kœza avwalanœ, ala 'e gbɔ, yé 'e gi kolœ mershe fœ Ndjaba.
3 'E za ndje avwala nœ 'e tœ 'a adœke, Ndjaba kɔrɔ awa fœ 'a tœ kœgbara o'o ama ye, o'o nœ Kristu á zatœ ye wutœnœ á mœ li kánga mbœrœ tœnœ.
4 'E za avwala nœ 'e fœ Ndjaba adœke, mœ gbara œneke ndjii ɓata á li dœ mœ kœmbœrœ tœnœ.
5 Ala 'e gbɔ lœ kœsœ 'e ugurutœ azu á endje yiyindœ Yisu nene. Œdœ 'e kœgbɔ awa tœ kœmbœrœ ɔtshɔrœ fœ endje, 'e mbœrœ œneke á li dœ 'e kœmbœrœ tœnœ.
6 Kaka adœke o'o ama 'e ga tœ endje ɓata rœgo á li dœ ama uzu, yé 'e wusœ kœgi o'o á li tœ kœgi fœ uzu dœ uzu.

Ndangba o'o

7 Aya mœ dœ Tishike á mœ yindœ ye dœ lɔsu mœ bale, œshe dá pandœ o'o nœ mœ kɔ fœ 'e. Tshe sœ kœzatœ ye mbœrœ akwa nœ Gbozu dœ lɔsu bale, tshe kœdœ yanga mœ lœma akwa.
8 Ádánœ á mœ vwa she fœ 'e kœdœ adœke tshe mindœ mara á 'a sœ dœ tœnœ ɓa ke fœ 'e yeka á kœza kœru lɔsu fœ 'e.
9 Endje ro tœ awanœ dœ Onezime, aya 'a á 'a yindœ ye waa á tshe sœ kœmbœrœ akwa dœ lɔsu bale. Tshe kœdœ uzu nœ 'e, endje bibisha dá mindœ œrœ á sœ kœmbœrœtœ ye ɓa ke fœ 'e.
10 Aristarke dá sœ œnœ ye lœ kánga awa bale dœ mœ. Tshe vwa abala fœ 'e, dœ Marke yiwu Barnabase. 'E dji o'o dœ ɔtshɔnœ tœ upu nœ Marke, œdœ tshe kœwuta ga ndœ 'e, 'e za osho kœsœ fœ she.
11 Yisu á endje e ndje i'iri ye Yustushe vwa ndje abala fœ 'e. Ugurutœ Ayudanœ á endje te ayindœ Yisu, kolœ endje dá sœ kœti kane mœ lœ akwa nœ ogo nœ Ndjaba yeka á sœ kœza kœru lɔsu fœ mœ.
12 Epafraze á tshe dœ́ uzu nœ 'e kpa vwa ndje abala fœ 'e. Œshe kœdœ ayi akwa nœ Kristu Yisu á tshe mɔmɔ tœ kœza avwala nœ ye fœ Ndjaba tœ 'e nene adœke, 'e ka ngbiri ɓata azu á endje li yeka á kœmbœrœ œrœ para kɔkɔ á Ndjaba yindœ nœ.

13 Adja mœ wu mara á tshe sœ kœzatœ ye ndœ akwa mbœrœ 'e, dœ azu lœ Lawudukiya œdœ pe end-jeneke á endje sœ lœ Hierapolise.
14 Monganga Lukasi, yanga azœ œdœ pe Demasi, endje vwa abala fœ 'e.
15 'E za abala fœ aaya œdœ ayingɔ lœ Yisu á endje sœ ɓa lœ Lawudukiya, dœ pe yingɔ azœ dœ Nifa œdœ ayindœ Yisu kɔ á endje ngbɔɓa tœ endje ɓasœnda nœ ye.
16 'E kœdɨ mbetinœ asœke œ kœka, 'e vwa ndje fœ azu Ikrizia lœ Lawudukiya adœke ayindœ Yisu ɓa zœ dɨ ndje. 'E dɨ ndje mbeti á mœ su fœ azu Ikrizia nœ Lawudukiya á endje vwa fœ 'e.
17 'E pa fœ Arkipe adœke: gbɔndœ akwa á Gbozu za fœ ɓœ yeka á ɓœ kœmbœrœ dœ ɔtshɔnœ.
18 Œmœ Polo, mœ vwa abala fœ 'e. Mœ sœ kœsu abalanœ asœke dœ adja kane mœ dœ tœ mœ. 'E gbe dœ mœ lœ kánganœ á mœ sœ lœnœ asœke kane.
Kaka adœke Ndjaba ma ɔtshɔ lɔsu nœ ye ga ndœ 'e.

Bisha mbeti á Polo sú fœ azu Tesalonike

Tshatshu o'o

Asœ kœdœ bisha mbeti á Polo sú fœ ayindœ Yisu ɓa lœ Tesalonike. Tshe sú mbetinœ tœ upu nœ kœguma gbetsheloe nœ endje mbœrœ lɔkɔ kœkwa Yisu. Gbambanœ nene, anga Atesalonike gbe lima adœke lɔkɔ kœkwa Yisu wuta ye yé anga endje yiyi lima ndœ kœmbœrœ akwa nene, œ sœ lima kœshe kolœ lœ awa nœ kœna dje lœ manda endjeneke á endje yi lima ndœ kœmbœrœ akwa. Polo yisœ nœ ala mbetinœ asœ adœke, utshu kœkwa Yisu, ayingba Ndjaba œ wuta yekane yé endje vwaratœ endje tœ o'o ama Ndjaba. Kœwu adœke ayingba Ndjaba œ wuta, œ li adœke ayindœ Yisu za kœyindœrœ nœ endje ngbɨrɨ yé œ sœpe kœyindœ adja o'onœ á endje ka lima tœnœ. Endje kakatœ kœdonga Ndjaba bale nene. Manda nœ, polo za ala ayi ɔdɔ á pa fœ endje adœke, œ kœsœ adœke uzu yiyindœ kœmbœrœ akwa nene, adja tshe kœzɨzɨ œrœ nene.

Mbetinœ kurutshelœtœ ye atake:

- Abala (1.1-2)
- Polo za mershe fœ Ndjaba mbœrœ kœyindœrœ nœ Atesalonike (1.3-12)
- Kœyisœrœ tœ upu nœ kœkwa Yisu Kristu (2.1-17)
- Mara kœmbœrœtœsho nœ ayindœ Yisu (3.1-15)
- Ndɔngɔlɔ o'o (3.16-18)

Abala

1 Œmœ Polo, Silase œdœ pe Timote, 'a vwa abala asœke fœ 'e dœ́ ayindœ Yisu lœ Ikrizia ɓa lœ Tesalonike.

2 Kaka Aba azœ dœ Ndjaba œdœ Gbozu Yisu Kristu má ɔtshɔ lɔsu nœ endje ga ndœ 'e yé œ za kœsœ gee fœ 'e.

Ndjaba œ wa bala ngbanga ɔlɔ á Yisu œ kwa

3 Alaya, œ li adœke 'a za mershe fœ Ndjaba ɔlɔ dœ ɔlɔ tœ upu nœ 'e, yé œ sœ adja ndjii adœke 'a sœ kœmbœrœ tœnœ ataa. Gbambanœ nene, kœyindœrœ nœ 'e sœ kœgerœ tœnœ, yé kœyindœsho á 'e sœ dœ tœnœ ga ndœ anga 'e sœ ndje kœgerœ tœnœ waa.

4 Mbœrœ tœnœ ataa, 'a sœ kœdu okoro 'a pa 'e ugurutœ azu lœ Ikrizia ndjoro nœ Ndjaba, mbœrœ kœshi gbɨ nœ 'e lœ kœyindœrœ nœ 'e lœ œrœ kanga œdœ oyo kɔ á na ga ndœ 'e á 'e ru lɔsu tœnœ.

5 Œrœnœ asœmœ kɔ sœ kœma ngbɨ adœke kœwa ngbanga á Ndjaba œ wa, œ dœ adja kœwa ngbanga. Gbambanœ nene, œrœ kanga dœ oyo á 'e gbɔ, guma 'e adœke 'e li dœ Ogo gbozu nœ Ndjaba.

6 Adja upu, Ndjaba sœ ndjii, tshe gi oyo ga pa azu á endje sœ kœmbœrœ œrœ kanga fœ 'e,

7 yé tshe mbœrœ adœke, e'e dœ azu á 'e wu œrœ kanganœ asœmœ, 'e yatœ 'e awa bale dœ 'a lɔkɔ á Gbozu Yisu œ kwa bala dœ gbɔgbɔ kœto ɓa lafo dœ aandjelu nœ ye.

8 Tshe na bala lœ laɓa owo, ndœ kœza ɔgbɔ djofele fœ endjeneke á endje wuwusœ Ndjaba nene, á vwaratœ endje tœ Ɔtshɔ O'o nœ Gbozu nœ azœ dœ Yisu.

9 Ɔgbɔ djofele á endje wu bala dœke: oyo nœ waa dœ waa, endje sœ zara tœ ala Gbozu yé endje wu gbɔgbɔ nœ mokɔ nœ ye nene.

10 Lɔkɔ á tshe kwa bala dœ olonœ asœmœ adœke ayerœ azu nœ ye za mokɔ fœ she œdœ adœke azu á endje sœ dœ kœyindœrœ ga ndœ ye lɨsœ ye. 'E sœ ndje ugurutœ endje mbœrœ á 'e yindœ Ɔtshɔ O'o á 'a mɨndœ nœ fœ 'e.

11 Mbœrœ tœnœ ataa, 'a sœ kœza avwala ɔlɔ dœ ɔlɔ tœ upu nœ 'e adœke Ndjaba guma 'e, 'e li dœ kœke osho á tshe ke 'e. 'A sœ kœkɨ fœ Ndjaba adœke lœ gbɔgbɔ nœ ye, 'e mbœrœ ɔtshɔrœ kɔ á 'e gbe tœ kœmbœrœ tœnœ yé tshe kpa mbœrœ adœke 'e za kœyindœrœ nœ 'e ga tœ akwa.

12 Ataa, azu œ donga ɨ'ɨrɨ Gbozu nœ azœ dœ Yisu mbœrœ 'e, yé endje donga ndje e'e mbœrœ she. Œ mbœrœtœ ye ataa liaka ɔtshɔ lɔsu

nœ Ndjaba nœ azœ œdœ Gbozu Yisu Kristu.

2

Œneke á mbœrœtœ endje utshu kœkwa Gbozu

1 Alaya, tœ upu nœ kœkwa bala Gbozu nœ azœ dœ Yisu Kristu dœ pe kœngbɔtœ azœ ɨndɨrɨ ye, 'a sœ kœkɨ ga tœ 'e adœke: aaya

2 œdœ azu kœpa fœ 'e adœke olo kœkwa Yisu li ye, kaka gbetshelœ nœ 'e sœ zɨtɨ yé 'e yiyindœ nœ nene. Œdœ ndje uzu kœgbara o'o dœ ɨ'ɨrɨ Ndjaba, œdœ endje kœpa ndje fœ 'e adœke a'a dá su ga la mbeti gbaa, adja 'e zaza lɔsu 'e ga lafo nene.

3 Kaka uzu bale bɨbɨlɨ 'e dœ anga angbɨ mara nene. Gbambanœ nene, utshunœ adœke olonœ li, azu œ vwaratœ endje tœ Ndjaba yé ekpe Uzu œ matœ ye. Œshe kœdœ uzu á Ndjaba œ wo she.

4 Uzunœ asœmœ œ vwaratœ ye tœ œneke kɔ á azu sœ kœdonga tœnœ yé á sœ kœza ɓata ndjaba. Tshe yiangba œrœnœ asœmœ kɔ, œ na œ sœ ɓa lœ Tepelo nœ Ndjaba, yé œ mɨndœ nœ adœke œne kœdœ Ndjaba.

5 'E gbegbe shema dœ o'o á mœ sœ lima kœpa fœ 'e lɔkɔ á mœ sœ lima damba ugurutœ 'e nene a?

6 Yé ngɔngɔ asœ, 'e wusœ œrœ á sœ kœpakata she ye, dœ mara adœke tshe matœ ye yé. Ataa, tshe matœ ye kolœ dœ lɔkɔ á Ndjaba guma.

7 Gbambanœ nene, gbɔgbɔ nœ uzunœ asœmœ tetœ kœmbœrœ akwa yaa ugurutœ azu ye. Kashe akwanœ asœmœ œ wuta ngbɨ nene œrrr adœke uzu á tshe pakata Ekpe Uzunœ kɔrɔ awa fœ she yekane.

8 Yé Ekpe Uzu œ matœ ye, Gbozu Yisu œ uru ɨzɨ ga tœ ye adœke tshe tshu yé œ ndɨ tshelœ ye lœ awa nœ ɨshirɨ nœ kœkwa she.

9 Tœ upu nœ kœna Ekpe Uzunœ, kœnanœ œ sœ lœ awa akwa nœ Satana, œ matœ ye lœ awa nœ tshelœ áká akwa nœ gbɔgbɔ, dœ afá œdœ œrœ kœbɨlɨ dœ azu,

10 œdœ lœ awa nœ mara tshelœ áká kœbɨlɨ osho kɔ á sœsœ ndjii nene mbœrœ azu á endje sœ lœ ala awa nœ kuzu. Gbambanœ nene, endje vwaratœ endje tœ adja o'o nœ Ndjaba á li má adœke œ she endje.

11 Mbœrœ tœnœ ataa, Ndjaba vwa gbɔgbɔ nœ djingili á sœ kœmbœrœ adœke endje yindœ o'o nœ wala.

12 Ataa, azu kɔ á endje sœsœ dœ kœyindœrœ mbœrœ adja 'o nene, kashe á sœ dœ yanga kœmbœrœ ekperœ, endje wa ɔgbɔ ngbanga ga tœ endje.

Kœshi gbɨ lœ kœyindœrœ

13 Tœ a'a nœ 'a, alaya, œ li adœke 'a za kolœ mershe fœ Ndjaba ɔlɔ dœ ɔlɔ mbœrœ 'e á Gbozu yindœ 'e. Gbambanœ nene, Ndjaba ke 'e ɓalima katshatsha utshunœ adœke 'e gbɔ kœshe, yé 'e wuta ayerœ azu lœ awa nœ Ɔtshɔ Ɨshirɨ œdœ ndje kœyindœrœ lœ adja o'o.

14 Mbœrœ tœnœ dá tshe e 'e kœgbɔ œtœnœ lœ awa nœ Ɔtshɔ O'o á 'a mɨndœ nœ fœ 'e. Tshe yindœ nœ adœke 'e gbɔ mokɔ awa bale dœ Gbozu nœ azœ dœ Yisu Kristu.

15 Yé ataa, alaya, 'e shi gbɨ yé œ gbɔndœ kœyisœrœ á 'a yisœ nœ fœ 'e œdœ dœ ama 'a œdœ ala mbeti á 'a su.

16 Kaka Gbozu nœ azœ dœ Yisu Kristu dœ tœ ye œdœ Aba azœ dœ Ndjaba á tshe yindœ azœ, tshe mbœrœ adœke lœ awa nœ ɔtshɔ lɔsu nœ ye, tshe to gbɔgbɔ waa dœ waa fœ azœ yé œ mbœrœ adœke a ko lɔsu azœ ga pa ɔtshɔrœ á wuta ɓa mbatsha.

17 Kaka endje to gbɔgbɔ fœ azœ adœke 'a sœ kœmbœrœ kolœ ɔtshɔrœ œdœ kœpa ndje kolœ ɔtshɔ o'o.

3

Polo sœ kœyɔndœ avwala

1 Ɓa tœ ndɔngɔlɔnœ kɔ, alaya, 'e za avwala mbœrœ 'a, yeka á o'o ama Gbozu nœ azœ kœna ga utshunœ dœ mara adœke azu donga œtœnœ ɓata á sœ ndje ɓa ndœ 'e.

2 'E za ndje avwala fœ Ndjaba adœke tshe vwara 'a lœma ekpe azu dœ ahawo azu. Gbambanœ nene, œ dœédœé azu kɔ dá sœ dœ kœyindœrœ nene.

3 Gbozu sœ kœmbœrœ œrœ nœ ye
lindœ o'o ama ye. Tshe to gbɔgbɔ fœ
'e yé œ gbɔndœ 'e tshakane Ekpe Uzu.
4 'A sœ kœza lɔsu 'a ga ndœ Gbozu
tœ upu nœ 'e: o'o á 'a za fœ 'e, 'e
sœ kœmbœrœ tœnœ zœ yé 'e te lœma
kœmbœrœ tœnœ ye.
5 Kaka Gbozu guma lɔsu 'e adœke
'e sœ dœ kœyindœsho ga ndœ Ndjaba
œdœ ga ndœ kœshi gbɨ nœ Kristu.

Œ li adœke uzu mbœrœ akwa

6 Alaya, 'a sœ kœmɨndœ nœ fœ 'e
dœ ɨ'ɨrɨ Gbozu Yisu Kristu adœke: 'e
gitœ 'e zara tœ aaya kɔ á endje sœ lœ
ɔdɔ, á sœsœ kœmbœrœtœ endje liaka
o'o á 'a yi lima sœnœ fœ endje nene.
7 E'e, 'e wusœ mara á li adœke 'e
mbœrœtœ 'e liaka 'a ye. Gbambanœ
nene, 'a sœsœ lima ugurutœ 'e lœ ɔdɔ
nene.
8 'A kakate lima kœzɨrœ nœ uzu
bale nene, kashe lœ kœvwi ɨlɨ œdœ
kœmɔ, butshɔ dœ ɔlɔ, 'a mbœrœ lima
akwa kparawa adœke 'a wuwuta
kongba pa kumu anga uzu bale
ugurutœ 'e nene.
9 Adja 'a li má lima kœ'esho
ndœ œrœ tshakane 'e, kashe 'a
mbœmbœrœ ataa nene. Gbambanœ
nene, 'a yi lima ndœ nœ adœke 'e
yamba œrœ á 'a sœ kœmbœrœ tœnœ.
10 Yé lɔkɔ á 'a sœ lima ugurutœ 'e,
'a pa lima fœ 'e adœke: «Œdœ uzu
kœyiyindœ kœmbœrœ akwa nene,
tshe zɨzɨ ndje œrœ nene.»
11 Andaa, 'a sœ kœdji adœke, ayi ɔdɔ
sœ ugurutœ 'e, œ sœ gbambanœ á sœ
kolœ kœli ga lœ o'o nœ azu.
12 Mbœrœ azunœ asœmœ, 'a sœ
kœza o'o dœ ɔgbɔ dœ ɨ'ɨrɨ Gbozu Yisu
Kristu fœ endje adœke: endje mbœrœ
akwa dœ lɔsu zɨtɨ yekane á kœzɨ rœgo
manda kane endje dœ tœ endje.
13 Mbœrœ 'e, alaya, 'e mɔmɔ dœ
kœmbœrœ ɔtshɔrœ nene.
14 Œdœ uzu kœzaza œneke á 'a pa ga
la mbetinœ asœ ga tœ akwa nene, 'e
sœ dœ gbɔdjela ga tœ ye yé 'e kpa awa
kœsœ awa bale dœ she adœke ala ye
kœtshu she.
15 'E yiyiangba ye œyi nene, kashe
'e yɔrɔ she ɓata á uzu œ yɔrɔ ayanœ.

Ndɔngɔlɔ o'o

16 Kaka Gbozu nœ kœsœ gee to
kœsœ gee dœ tœ ye fœ 'e butshɔ dœ
ɔlɔ œdœ lœ mara kɔ. Kaka Gbozu sœ
dœ 'e para kɔkɔ.
17 Œmœ Polo dá sú abala fœ 'e dœ
kane mœ. Mœ sœ kœza kane mœ
ga la mbeti kɔ atake: œtœnœ kœdœ
œndœ kane mœ.
18 Kaka Gbozu nœ azœ dœ Yisu
Kristu ma ɔtshɔ lɔsu nœ ye ga ndœ 'e
para kɔkɔ.

Ali mbeti á Polo sú fœ Timote

Tshatshu o'o

Asœke kœdœ ali mbeti á Polo su fœ Timote. Polo na lima ga lakpɨ Listre lœ bisha ana gene nœ ye ndœ kœmɨndœ o'o ama Ndjaba (Akw 16.1-4) yeka á wu Timote. Lɔkɔ á Timote dji o'o ama Ndjaba, tshe wa ɓa tœ lɔsu ye mbœrœ kœza awa Yisu. Mbœrœ tœnœ ataa, endje na ana awa ndjoro dœ Polo yé œ mbœrœ akwa awa bale dœ she. Tshe kœdœ lima ayi avwa nœ Polo á tshe sœ lima kœvwa she na tœnœ djezœ lœ Ikrizia ndœ kœguma o'o œdœ ndje kœmɨ upu fœ ayindœ Yisu. Mbetinœ asœ gbɔ lima Timote ɓa lœ Efeze lɔkɔ á Polo vwa lima she adœke tshe na kœwu ayindœ Yisu á endje sœ lima ɓa zœ yeka á kœza kœru lɔsu fœ endje. Ala mbetinœ, Polo pa fœ she adœke tshe za tshelœ utu ayindœ Yisu adœke ala endje gbɔ dœ azu á endje sœ kœyisœ œrœ á sœ kpi tœ Ɔtshɔ O'o. Tshe pa ndje fœ she ndœ mara á li dœ ayindœ Yisu kœmbœrœtœ endje lœ Ikrizia œdœ pe mara á li ndœ kœke dœ agbozu Ikrizia.

Mbetinœ kurutshelœtœ ye atake:

- Abala (1.1-2)
- Soro nœ yindœ Yisu (1.3–3.13)
- Egerœ œrœ nœ Ndjaba á tshe za yiwa tœnœ tœ azu (3.14–4.5)
- Kœmɨ upu fœ Timote (4.6–6.21)

Abala

1 Œmœ Polo, mœ kœdœ ayi avwa nœ Yisu Kristu á ayi kœshe azœ dœ Ndjaba œdœ Yisu Kristu á a ko lɔsu azœ ga pa ye, za akwanœ asœ fœ mœ.

2 Mœ sœ kœsu mbetinœ asœ fœ ɓœ doé Timote, adja gbolo nœ mœ lœ kœyindœrœ: Kaka adœke Aba azœ dœ Ndjaba œdœ Gbozu nœ azœ dœ Yisu Kristu ma ɔtshɔ lɔsu, kœwu oyo ekperœ œdœ kœsœ gee nœ endje ga ndœ zœ.

Aayi kœyisœrœ nœ anga angbɨ o'o

3 Sœpe lœ ongbo Efeze, ɓata á mœ za lima o'o fœ ɓœ ɔlɔ á mœ yi lima ndœ kœro ga lœ ogo Masedwane. Œ li adœke ɓœ pa o'o dœ ɔgbɔ fœ anga azu á endje sœ kœyisœ anga angbɨ o'o kpi, adœke endje katœ nœ tɨ.

4 Pandœ nœ fœ endje adœke endje katœ kœdji ekpe ndœma toro, dœ kœdɨ uwu ɨ'ɨrɨ aata ndjoro. Mbœrœ, œ sœ kœmbœrœ adœke azu le lœma endje yé œ katœ kœmesho ga tœ gbetshelœ nœ Ndjaba á a wusœ nœ lœ awa nœ kœyindœrœ.

5 O'o á mœ za tɨ asœ sœ mbœrœ adœke kœyindœsho gerœ, œneke á to tœ œyerœ lɔsu, tœ ɔtshɔ gbetshelœ œdœ tœ adja kœyindœrœ.

6 Mbœrœ anga azu katœ œrœnœ asœ tɨ, œ djingili awa, á tetœ kœpa o'o á œsœnœ lɨlɨ nene.

7 Endje sœ kœzatœ endje adœke œne kœdœ ayi kœyisœ awa akwa, kashe endje wuwusœ neke kɔ á endje sœ kœyisœ nœ dœ gbɔgbɔ nene.

Adja akwa nœ awa akwa

8 A wusœ nœ adœke awa akwa sœ dœ ɔtshɔnœ lœ mara á a mbœrœtœ azœ lindœ nœ.

9 Œ li adœke a wusœ neke dœ ɔtshɔnœ adœke: Awa akwa sœsœ mbœrœ azu á endje sœ ndjii nene, kashe œ sœ mbœrœ aayi sharapu dœ aayi gbɔkumu, aayi kœvwaratœ endje tœ Ndjaba dœ aayi kœmbœrœ ekperœ, aayi kœtshapu kœdji Ndjaba dœ kœtsha ndje upu kœlɨsœ œyerœ œrœ, aayi kœwo aaba endje dœ aayi endje, œdœ aayi kœwo azu,

10 aayi kœpara awo azu dœ pe aayi kœpara akɔ azu, aayi kœlo dœ ayakoshe anga endje, aayi kœko azu yɔ œrœ, aayi wala, aayi kœdra œrœ wala, œdœ pe endjeneke kɔ á endje vwaratœ endje tœ ɔtshɔ kœyisœrœ.

11 Wu œneke á li dœ Ɔtshɔ O'o á to ɓa ndœ Ndjaba á tshe sœ lœ mokɔ dœ yanga. Œshe dá za fœ mœ adœke mœ yisœ nœ.

Polo donga Gbozu Yisu mbœrœ ɔtshɔ lɔsu nœ ye

12 Mœ gi mershe fœ Gbozu nœ azœ dœ Yisu Kristu á tshe to gbɔgbɔ

fœ mœ ndœ kœmbœrœ dœ akwanœ asœke. Tshe wu lima sœ nœ adœke mœ mbœrœ akwanœ dœ lɔsu mœ bale yekane á ke mœ ndœ akwa nœ ye.

13 Ataa mœ kœpa lima ekpe o'o ga tœ ɔkɔ ye, á mbœrœ lima œrœ kanga fœ she, á mbœrœ lima œrœ dœ gbɔkote ga tœ ye, kashe tshe wu oyo mœ mbœrœ œneke á mœ wuwu lima sœ œrœ á li dœ mœ adœke mœ mbœrœ nene yé mœ gugu lima ndje dœ kœyindœrœ nene.

14 Ɔtshɔ lɔsu nœ Gbozu nœ azœ sœ ga ndœ mœ tɔpanœ kpuru. Tshe mbœrœ adœke mœ sœ dœ kœyindœrœ œdœ pe kœyindœsho á to lœ kœngbɔtœ azœ dœ Yisu Kristu.

15 Wu adja o'onœ á li dœ azu para kɔkɔ kœyindœ nœ dœ lɔsu bale: Kristu Yisu na ga pashɔ mbœrœ kœshe azu á endje mbœrœ ekperœ. Œmœ, mœ kœdœ uzu á ekperœ nœ mœ ropanœ ugurutœ azu kœmbœrœ ekperœnœ asœmœ.

16 Kashe Ndjaba wu oyo mœ, œ yindœ nœ adœke Yisu Kristu ma ugu lɔsu nœ ye lœ awa nœ mœ dœ́ uzu á ekperœ nœ mœ ropa œnœ azu kɔ, ɓata kœyisœrœ mbœrœ azu neke á endje sœ dœ kœyindœrœ, á gbɔ soro neke á ka nene.

17 Kaka Gbozu á tshe sœ sheko, Ndjaba á tshe tshu nene, á uzu wuwu she nene yé á tshe sœ tshebabale, sœ dœ kœlisœtœ œdœ mokɔ waa dœ waa. Ame!

Kœnga ɔtshɔ koshe

18 Timote gbolo nœ mœ, mœ za o'onœ asœke fœ ɓœ lindœ œneke á endje gbara lima tœ upu nœ zœ. O'onœ asœmœ za gbɔgbɔ fœ ɓœ yekane á ɓœ kœnga ɔtshɔ koshe.

19 Gbɔndœ kœyindœrœ œdœ ɔtshɔ gbetshelœ. Anga azu vwaratœ endje tœ kœna manda gbetshelœ nœ endje yé œ ndɨ kœyindœrœ nœ endje ga ndœ Yisu.

20 Aimini dœ Alekezandre sœ ugurutœ azunœ asœmœ. Mœ ko endje tɨ ga tshakane Satana mbœrœ á endje kœwusœ nœ adœke œ lili dœ endje kœgu œsó Ndjaba nene.

2

O'o tœ upu nœ avwala

1 Mœ sœ kœza o'o utshunœ kɔ adœke ayindœ Yisu yɔndœ œrœ ga ndœ Ndjaba, œ za avwala nœ endje fœ she yé œ kɨ ga tœ ye dœ́ œ za ndje mershe fœ she mbœrœ azu para kɔkɔ.

2 Œ li adœke endje za avwala fœ Ndjaba tœ upu nœ agbozu nœ Lita œdœ agbozu tshapa akwa kɔ adœke kœsœ nœ azœ sœ lœ kœsœ gee yeka a kœkpa awa Ndjaba lœ kœzatœ azœ dœ mara á li fœ she.

3 Wu œrœ á sœ tœ ɔtshɔnœ, á za yanga fœ Ayi kœshe azœ dœ Ndjaba,

4 á tshe yindœ nœ adœke azu para gbɔ kœshe yé œ li kœwusœ adjapu. Œtœnœ dœmœ.

5 Gbambanœ nene, Ndjaba sœ tshebale yé ayi kœguma tshagurutœ ye dœ azu ndje bale. Uzunœ kœdœ Yisu Kristu,

6 á tshe zatœ ye fœ kuzu mbœrœ kœshe azu kɔ lœ kanga. Tshe mbœrœ dœ lɔkɔnœ á li tœ kœma adœke Ndjaba yindœ kœshe azu para kɔkɔ.

7 Mbœrœ tœnœ dá Ndjaba ke mœ adœke mœ dœ uzu kœpandœ ama œne, ayi avwa nœ œne. Mœ wuta ayi kœyisœrœ fœ angbɨ azu adœke endje sœ dœ kœyindœrœ ga ndœ Yisu, œdœ kœyi ndje sœ adja o'o. Mœ sœ kœpa adja o'o, mœ papa wala nene.

Ayakoshe dœ ayashe lœ ngbɔtœ nœ Ikrizia

8 Mœ yindœ nœ adœke tœ osho kɔ á ayakoshe œ za avwala nœ endje fœ Ndjaba, endje sœ lɔsu endje ngbɨ lɔkɔ á endje sœ kœtɨ kane endje ga lafo. Endje katœ ókó yé œ lele lœ ama endje nene.

9 Mœ yi ndje ndœ nœ adœke ayashe verœ lœba nœ endje dœ mara á li, á sœ dœ ɔtshɔnœ kashe dœ egerœ kumu nene yé œ mbœrœ kumu endje dœ mara á sœ dœ ɔtshɔnœ. Endje katœ kœguma kumu endje dœ œrœ nœ ɔrœ, dœ ɔgbɔ akidji œdœ pe ndje kœverœ lœba á amanœ ropa nœ ye.

10 Kashe endje guma ɔkɔ endje dœ kœmbœrœ ɔtshɔrœ ɓata mara á li dœ

ayashe á endje sœ kœpa adœke œne sœ kœkpa awa Ndjaba.
11 Dœ lɔkɔ kœyambarœ, œ li adœke yashe sœ koko yé œ zatœ ye ga atɨ.
12 Mœ zaza awa fœ yashe adœke tshe yisœ œrœ, ndje adœke tshe dœ gbozu ga pa yakoshe nene. Kashe œ li adœke tshe sœ koko.
13 Gbambanœ nene, Ndjaba mbœrœ lima Adamo utshunœ yekane á mbœrœ Eva manda nœ.
14 Yé œ dœ́dœ́ Adamo dá Satana bɨlɨ lima she utshunœ nene, kashe yashe dá tshe bɨlɨ lima she yekane á tshe li lima ga lœ ekperœ.
15 Kashe œdœ yashe kœgbɔndœ kœyindœrœ œdœ kœyindœsho, á kœsœ yerœ yé á sœ ndjii tœ ala Ndjaba, adja Ndjaba œ she she lœ kœzu agbolo nœ ye.

3

Agbozu Ikrizia

1 Wu adja o'onœ á li dœ azu para kɔkɔ: Œdœ uzu kœpara awa kœte gbozu tshapa Ikrizia, dá tshe yindœ ɔtshɔ akwa.
2 Œ li adœke gbozu tshapa Ikrizia dœ uzu á endje gbagbagbara she nene. Tshe dœ ɔkɔ yashe bale, gbozu pa undu ye dœ tœ ye, uzu nœ ɔtshɔ gbetshelœ, uzu á œsœ́ ye lɨ, uzu nœ kœza osho kœsœ fœ agene œdœ uzu á tshe li kœyisœ œrœ,
3 tshe dœ́dœ́ kanga nœ ipi nene, ayi kœyi awa ga lœ azu nene, kashe tshe dœ uzu á tshe sœ lɔsu ye zɨtɨ, tshe dœ́dœ́ ayi œbœrœ too ayi egerœ lɔsu ga pa ngendja nene.
4 Œ li adœke tshe wusœ kœgbɔndœ azu tshelœ bɨngɨ nœ ye dœ tœ ye yé œ yisœ œrœ fœ agbolo nœ ye adœke endje dji upu dœ lɔsu endje bale.
5 Uzu neke á tshe wuwusœtœ ye tœ kœgbɔndœ azu tshelœ bɨngɨ nœ ye nene, tshe gbɔndœ azu tshelœ Ikrizia nœ Ndjaba kotoo?
6 Uzunœ dœ́dœ́ uzu á tshe fatshalɔsu ye ngɔngɔ nene, ete nene tshe tetœ kœdu okoro ye yé Ndjaba œ wa agbɔ ngbanga ga tœ ye ɓata á tshe wa lima ga tœ Satana.
7 Œ li adœke azu á endje gugu lœ Ikrizia nene pa ɔtshɔ o'o tœ mara ɔtshɔ ye, mbœrœ á tshe kœgbɔgbɔ tshula nene yé á tshe kœtete lœ gbanda nœ djaboro nene.

Aayi akwa tshelœ Ikrizia

8 Œ li ndje adœke aayi akwa* tshelœ Ikrizia dœ azu á œsœ́ endje lɨ, á endje sœ ndjii lœ o'o endje. Œ lili adœke endje dœ akanga nœ ipi nene œdœ ndje azu nœ kœgbɔ ngendja lœ ekpe awa nene.
9 Œ li adœke endje sœ dœ ɔtshɔ gbetshelœ lœ kœyindœrœ ga ndœ o'o á Ndjaba mɨndœ nœ.
10 Œ li adœke endje tondœ endje utshunœ, manda nœ œdœ endje kœwuwu ekperœ lœ endje nene yeka á endje kœmbœrœ akwa nœ aayi akwa Ikriziannœ.
11 Awo endje awa bale ndje, endje dœ ayashe á œsœ́ endje lɨ, á endje dœ́dœ́ aayi parœ nene, agbozu tshapa undu endje dœ tœ endje, yé endje zatœ endje lindœ nœ lœ œrœ kɔ.
12 Œ li adœke ayi akwa lœ Ikrizia dœ ɔkɔ yashe bale yé œ wusœ kœgbɔndœ agbolo nœ ye dœ pe azu bɨngɨ nœ ye para kɔkɔ.
13 Gbambanœ nene, ayi akwa lœ Ikrizia á tshe sœ kœmbœrœ akwa nœ ye dœ ɔtshɔnœ, azu œ lɨsœ endje yé endje pa o'o dœ awa nene lœ kœyindœrœ ga ndœ Yisu Kristu.

Egerœ œrœ á zatœ ye yiwa tœnœ

14 Mœ sœ kœsu mbetinœ fœ ɓœ dœ gbetshelœ adœke mœ yi kumu mœ ga ndœ zœ lœ ondonœ asœke.
15 Ataa œndœ mœ kœsœpe kœdɨ tœnœ damba, mœ su mbetinœ asœke fœ ɓœ adœke ɓœ wusœ mara nœ á li dœ uzu kœgbɔndœtœ ye dœ tœ ye ugurutœ azu bɨngɨ nœ Ndjaba. Bɨngɨnœ asœmœ kœdœ Ikrizia nœ Ndjaba nœ soro, á sœ ɓata sharagunda dœ pe œrœ á sœ kœgbɔndœ adja o'o.

* **3:8** Dœ o'o ama Greke, ayi akwa kœdœ Diakre

16 Adjapu, o'onœ á a yindœ nœ,
á za lima tœ ye yiwa tœnœ, sœ dœ
egerœnœ. Œtœnœ dœke:
Kristu na œ matœ ye lœ ɔkɔ uzu,
Ɔtshɔ Ɨshirɨ pandœ nœ adœke œshe
kœdœ uzu á tshe sœ ndjii,
yé aandjelu wu lima she ye,
endje mɨndœ ye fœ angbɨ azu,
azu ndjoro yindœ ye pa ɔshɔ,
Ndjaba za she ga lœ mokɔ ɓa lafo.

4

Afara œ mbœrœ adœke azu katœ kœyindœrœ

1 Ɔtshɔ Ɨshirɨ sœ kœpa ngbɨ adœke:
Dœ lɔkɔ kœka tshapashɔ bala, anga
azu œ katœ awa kœyindœrœ nœ
endje tɨ, œ te manda ɨshirɨ nœ afara
dœ pe kœyisœrœ nœ adjabro.
2 Ekpe azu dœ pe aayi kœpa wala œ
fara endje dœ o'o ama endje. Afara
nœ aayi walanœ ndɨ gbetshelœ nœ
endje.
3 Endje sœ kœpakata azu tœ kœtotœ
endje, œ sœ kœpakata azu tœ kœzɨ
anga kœzɨrœ. Andaa Ndjaba dá
mbœrœ kœzɨrœ. Ayindœ Yisu á endje
wusœ adja o'o lindœ kœzɨ tœnœ yé œ
za mershe fœ she.
4 Mbœrœ œrœ kɔ á Ndjaba mbœrœ
sœ tœ ɔtshɔnœ, œneke á endje pakata
nœ gugu nene œdœ a kœsœ kœzɨ
tœnœ lœ kœgi mershe fœ Ndjaba.
5 Gbambanœ nene, o'o ama Ndjaba
œdœ avwala sœ kœmbœrœ adœke
œrœnœ asœmœ sœ yerœ.

Mara kœdœ ɔtshɔ ayi akwa nœ Yisu Kristu

6 Œdœ ɓœ kœyisœ o'o asœ kɔ fœ
aaya œdœ aayingɔ, ɓœ te bala ɔtshɔ
ayi akwa nœ Yisu Kristu. Asœke
œ ma adœke ɓœ te manda o'o nœ
kœyindœrœ œdœ pe ɔtshɔrœ á endje
yisœ nœ fœ ɓœ dœ ɔtshɔnœ.
7 Kashe œ li adœke ɓœ vwaratœ
zœ tœ kœdji ekpe ndœma toro nœ
ayawaza á sœ kpi tœ kœyindœrœ.
Kashe zatœ zœ djigi fœ Ndjaba.
8 Kœkpa ɔrɔ á uzu sœ kœkpa tœnœ
adœke tshelœ ɔkɔ œne sœ hara, œ
sœ yara tœ ɔtshɔnœ; kashe kœzatœ
osho djigi fœ Ndjaba dá ropa œrœ
kɔ. Gbambanœ nene, uzu á tshe zatœ
ye djigi fœ Ndjaba, tshe gbɔ soro nœ
kpesheke dœ œnœ tshambatsha.
9 Wu adja o'onœ á li dœ azu para
kɔkɔ kœyindœ nœ dœ lɔsu bale.
10 Gbambanœ nene, œdœ a kœsœ
kœwu oyo yé á sœ kœnga koshe, œ sœ
mbœrœ a za lɔsu azœ djigi ga tœ Nd-
jaba nœ soro, á tshe dœ Ayi kœshe azu
para kɔkɔ, kashe ayindœ Yisu kœropa
nœ.
11 Wu œneke á li adœke ɓœ mɨndœ
nœ, yé œ yisœ nœ.

Timote, andiyi nœ ayindœ Yisu

12 Uzu bale yiyiangba zœ mbœrœ
á ɓœ dœ gbolo modo nene, kashe
ma ɔtshɔ ɔtshɔ zœ ga ndœ ayindœ
Yisu, lœ o'o zœ, lœ kœsœ ɓœ, lœ
kœyindœsho nœ zœ, lœ kœyindœrœ
nœ zœ œdœ lœ kœsœ yerœ nœ zœ.
13 Kœka œrrr ga tœ kœkwa mœ,
zatœ zœ ko ga tœ kœdɨ Buku nœ Nd-
jaba, kœmɨ upu ndœ nœ œdœ kœyisœ
nœ.
14 Kakatœ kœza gbɔgbɔ nœ Ɔtshɔ
Ɨshirɨ á sœ lœ zœ ga tœ akwa nene. Tœ
nœ kœdœ gbɔgbɔ á ɓœ gbɔ lima lɔkɔ
kœgbara o'o tœ upu nœ zœ, á agbozu
Ikrizia to lima kane endje ga pa zœ.
15 Gbe dœ kœmbœrœ œrœnœ
asœke dœ ɔtshɔnœ yé zatœ zœ kɔ
ndœ nœ mbœrœ azu kɔ kœwusœ
mara á ɓœ sœ kœgerœ tœnœ lœ Yisu.
16 Gbɔndœtœ zœ dœ tœ zœ œdœ
ndje dœ kœyisœrœ nœ zœ dœ
ɔtshɔnœ kane yé œ ru lɔsu zœ lœ œrœ
kɔ. Mbœrœ lœ awa nœ kœmbœrœ
atamœ dá ɓœ shetœ zœ dœ tœ zœ
œdœ ndje azu á endje sœ kœdji ɓœ.

5

Mara kœmɨ upu fœ ayindœ Yisu

1 Mɨmɨ upu dœ ɔgbɔ o'o fœ yagbozu
nene, kashe mɨ upu fœ she ɓata aba
zœ. Mɨ upu fœ amodo ɓata aaya zœ,
2 fœ ayawaza ɓata aayi zœ, fœ
ayawuru ɓata ayingɔ zœ, lœ kœsœ
yerœ nœ zœ.

Ayashe koya

3 Lɨ œsœ ayashe koya, endjeneke á
endje dœ́ adja ayashe koya.

4 Kashe yashe koya neke á tshe sœ dœ agbolo too dœ aatanœ, œ li adœke endje za kœyindœrœ nœ endje ga tœ akwa ga ndœ azu tshelœ adja bɨngɨ nœ endje yé œ mbœrœ œneke á li adœke endje mbœrœ fœ aayi kœzu endje too fœ aata endje. Gbambanœ nene, asœmœ dá sœ dœ ɔtshɔnœ utshu Ndjaba.

5 Yashe koya neke á tshe dœ adja yashe koya, á tshe gugu dœ uzu kœgbɔndœ ye nene, tshe za lɔsu ga tœ Ndjaba. Tshe eshondœ œrœ ɓa ndœ ye, œ kɨ fœ she butshɔ dœ ɔlɔ.

6 Kashe ayashe koya á endje kœsœ kolœ dœ yanga œrœ tshapashɔ, ataa endje sœ dœ soro gbaa, endje tshu lœ ɨshirɨ endje ye.

7 Wu œneke á li adœke ɓœ mɨndœ nœ, mbœrœ á endje kœmbœrœtœ endje adœke azu kœgbagbara endje nene.

8 Œdœ uzu kœwuwusœ kœgbɔndœ bɨngɨ nœ ye nene, adja azu neke á endje sœ sœnda nœ ye, dá tshe vwaratœ ye tœ kœyindœrœ yé tshe kœdœ ekpe uzu kœropa uzu á tshe yiyindœ Ndjaba nene.

9 Yashe á endje sú ɨ'ɨrɨ ye gala mbeti nœ ayashe koya, kœdœ yashe á tshe sœ dœ ungu kœto kpœpa zazu votɔ, á i lima kolœ yakoshe bale.

10 Œ li adœke azu wusœ ye dœ ɔtshɔ akwa nœ ye: tshe dœ yashe neke á tshe gbɔ lima ndœ agbolo, á tshe sœ kœza osho kœsœ fœ azu, á tshe sœ kœdjutɔ ada* ayindœ Yisu yé á sœ kœgbe dœ azu á endje sœ lœ oyo. Tshe dœ ndje yashe á tshe li tœ kœmbœrœ tshelœ aka ɔtshɔrœ kɔ.

11 Kashe susu ɨ'ɨrɨ avoro ayashe koya nene, mbœrœ lɔkɔ á endje kœsœ dœ ogo nœ ɔkɔ, endje vwaratœ endje tœ Kristu yé œ kpa yindœ kœi ayakoshe.

12 Ataa, Ndjaba œ wa ɔgbɔ ngbanga ga tœ endje mbœrœ á endje ndɨ tshelœ ali o'o á endje wa lima.

13 Gapa nœ, ɓata endje sœsœ dœ akwa bale kœmbœrœ tœnœ nene, endje sœ kœna ana yoo yoo djelœ manda azu, kœpu lœma endje, kœli ga lœ o'o á dœdœ œnœ endje nene dœ kœpa o'o neke á gaga nene.

14 Mbœrœ tœnœ ataa, mœ yindœ nœ adœke avoro ayashe koya kpa i ayakoshe, œ zu agbolo, œ gbɔndœ tshasœnda nœ endje, mbœrœ ayingba azœ kœgbɔgbɔ awa kœpatœ osho nene.

15 Gbambanœ nene, ɨlɨ anga endje djingili awa yé œ te manda Satana.

16 Œdœ anga yashe á tshe yindœ Yisu kœsœ dœ ayingɔnœ á endje dœ ayashe koya, œ li adœke tshe to œrœ fœ endje; tshe kakatœ endje tɨ tœ Ikrizia nene, mbœrœ adœke Ikrizia kœgbe dœ endjeneke á endje dœ adja ayashe koya.

Agbozu Ikrizia

17 Agbozu Ikrizia neke á endje lœ kœko ala endje tœ ayindœ Yisu dœ ɔtshɔnœ, endje li adja kœgbɔ kœlɨsœtœ awa bisha, mbœrœ endje sœ kœzatœ endje ga tœ akwa nœ o'o ama Ndjaba yé œ sœ kœyisœ nœ.

18 Mbeti nœ Ndjaba pa adœke: «Œdœ 'e kœsœ kœwa ngwarœ dœ ngombe lœ kɨndɨ, i i ama ye ga tœnœ nene, yé œ li adœke ayi akwa gbɔ œrœ tshangba akwa nœ ye.»

19 Tœ kœwa ngbanga pa gbozu Ikrizia, œ li adœke atimu bisha too votɔ yindœ o'onœ yekane á ɓœ kœwa ngbanganœ. Ete nene, œ li dœ ɓœ kœvwaratœ zœ tœ mezanœ á endje tɔ pa ye asœmœ ye.

20 Azu á endje sœ kœmbœrœ ekperœ, za ala endje tœ ala azu kɔ, á kœza ndje awa fœ anga udu azu kœmbœrœ ndje ekperœ.

21 Mœ sœ kœyu ɓœ dœ ɔgbɔ ɓa utshu Ndjaba, ɓa utshu Yisu Kristu œdœ pe ɓa utshu aandjelu nœ Ndjaba adœke, ɓœ mbœrœtœ zœ lindœ œrœnœ asœke kɔ, dœ anga angbɨ gbetshelœ á sœ utshunœ nene, yé œ yindœ azu kɔ awa bale.

22 Toto kane zœ katsha ga pa uzu á tshe yindœ kœmbœrœ akwa fœ Ndjaba nene. Lili ndje ga lœ ekperœ nœ

* **5:10** Kœdjutɔ ada azu kœdœ ambárá kœza osho kœsœ fœ azu.

azu nene. Gbɔndœtœ zœ adœke ɓœ sœ yerœ.
23 Ndjondjo kolœ ungu nene. Kashe ndjo ndje vinu teasho mbœrœ koɓa tshelœ nœ zœ, mbœrœ á ɓœ sœ ndje kœte kpɔɔkpɔɔ dœ koɓa.
24 Anga azu lœ zœ á ekperœ nœ endje sœ ngbɨ utshu kœwa ngbanga pa endje kashe ɓa ndœ anga endje, a wusœ ekperœ nœ endje kolœ manda kœwa ngbanga pa endje.
25 Awa bale ndje, ɔtshɔ akwa sœ kœmatœ endje ngbɨ kashe á lili kœmatœ endje nene, œ za ndje tœ endje yiwa tœnœ nene.

6

Akanga

1 Azu neke kɔ á endje dœ́ akanga, œ li adœke endje lɨsœ ayengɔ endje lœ œrœ kɔ, mbœrœ adœke azu kœgugusœ ɨ'ɨrɨ Ndjaba œdœ kœyisœrœ nœ azœ nene.
2 Akanga má agbozu tshapa endje kœdœ ayindœ Yisu, endje vwavwaratœ endje kœlɨsœ ayengɔ endje mbœrœ adœke endje kœdœ alaya endje nene. Kashe, endje kpa mbœrœ ɔtshɔ akwa fœ endje kœropa nœ, mbœrœ ayengɔ endje á endje sœ kœtɨ kane endje dœ akwa galafo, endje kœdœ ayindœ Yisu á endje kɔ, endje yindœtœ endje.

Ɔtshɔ kœzatœ osho fœ Ndjaba

Wu o'o á li adœke ɓœ yisœ nœ, œ za o'o mbœrœ tœnœ.
3 Œdœ anga uzu kœna dœ angbɨ kœyisœrœ, á kœsœsœ liaka o'o nœ adja o'o nœ Gbozu nœ azœ Yisu Kristu nene, too dœ kœyisœrœ nœ azu á li dœ kœyindœrœ nœ azœ nene,
4 uzu nœ asœmœ kœdœ uzu á kœzatœ osho bu ala ye. Tshe kœdœ uzu á tshe wuwusœ œrœ nene, ayi koɓa nœ sharapu á tshe sœ kœpara awa ndœ kœgbugburu tshelœ o'o gbambanœ. Œrœnœ kɔ asœmœ sœ kœza awa fœ úkú, kœbœrœtœ azu pa o'o, kœgu osho, ekpe gbetshelœ,
5 kœbœrœtœ azu pa o'o á ádánœ gugu nene ugurutœ azu á kœwusœrœ nœ endje fu. Endje kpa sœsœ kœwu adja o'o nene yé œ gbe adœke kœzatœ uzu fœ Ndjaba kœdœ kœte ayi kœgbɔ ukpulu œrœ.
6 Œ dœ́ adjapu adœke kœzatœ uzu fœ Ndjaba kœdœ kœte ayi kœgbɔ ukpulu œrœ kashe œ li adœke uzu za lɔsu ye ga pa œneke á tshe sœ dœ tœnœ.
7 Mbœrœ a na lima tshakane azœ gbambanœ ga pashɔ, awa bale a gu ndje tshakane azœ gbambanœ.
8 Yé œdœ a kœsœ dœ kœzɨrœ, œdœ a kœsœ dœ lœba kœverœ ga tœ azœ, œ li dœ azœ koloœnœ ataa.
9 Kashe azu neke á endje yindœ kœgbɔ ukpulu œrœ, endje li ga lœ afara. Endje yo ga lœ ama úkú mbœrœ ogo ɨndɨ nœ endje dœ ekperœ, á ndɨ azu yé á mbœrœ adœke azu djingili awa.
10 Gbambanœ nene, ekperœ kɔ to lœ kœsœ dœ egerœ lɔsu ngendja. Anga ɨlɨ azu para awanœ, œ gitœ endje zara lœ kœyindœrœ nœ endje. Endje shokɔ o'o ga tœ ɔkɔ endje dœ tœ endje.

Ɔtshɔ akwa nœ kœyindœrœ

11 Kashe œɓœ, uzu nœ Ndjaba, kpa awa œrœnœ kɔ asœke. Para awa tœ kœsœ ndjii, kœzatœ zœ fœ Ndjaba, kœsœ dœ kœyindœrœ, kœsœ dœ kœyindœsho, ugu lɔsu œdœ pe kœsœ dœ lɔsu zɨtɨ.
12 Nga ɔtshɔ koshe tœ upu nœ kœyindœrœ, tepa soro á ka nene dœ ɔgbɔ, á Ndjaba e ɓœ ndœ nœ yé á ɓœ pa lima o'o kœyindœrœ utshu azu ndjoro.
13 Atamœ, mœ sœ kœza o'o fœ ɓœ utshu Ndjaba á tshe za soro fœ œrœ kɔ, dœ Yisu Kristu á tshe pa lima ɔtshɔ o'o ngbɨ tœ upu nœ kœyindœrœ lɔkɔ á Pose Pilato sœ lima kœwa ngbanga pa ye, mœ za o'o fœ ɓœ adœke:
14 gbɔndœ awa akwa á ɓœ gbɔ, sœ yerœ adœke azu gbagbagbara ɓœ nene œrrr ga tœ lɔkɔ kœkwa Gbozu nœ azœ dœ Yisu Kristu,
15 á Ndjaba œ ma dœ lɔkɔ á tshe guma. Ndjaba kœdœ Gbozu nœ gbɔgbɔ kɔ, Gbozu nœ yanga kɔ,

Gbozugo nœ agbozugo œdœ Gbozu
nœ agbozu,
16 kolœ œshe á tshe wuwu kuzu
nene, tshe sœ lœ ɔlɔ á uzu bale œ li
kœwuta ɓa zœ nene. Uzu bale á tshe
wu lia she gugu nene yé uzu á tshe
li kœwu ndje she gugu nene. Kaka
mokɔ œdœ gbɔgbɔ á ka nene sœ fœ
she! Ame.

Kœmɨ upu fœ ayi kœgbɔ ukpulu œrœ

17 Mɨ upu fœ ayi kœgbɔ ukpulu œrœ
ɓa pa ɔshɔ adœke endje dudu okoro
endje nene yé œ zaza lɔsu endje djigi
ga pa œrœ á œndœnœ œ dɨ nene,
kashe endje za lɔsu endje ga pa Nd-
jaba, á tshe sœ kœto œrœ fœ azu
adœke endje sœ dœ yanga mbœrœ
tœnœ.
18 Za o'o fœ endje adœke endje
mbœrœ ɔtshɔ akwa, endje te ayi
ukpulu œrœ lœ ɔtshɔ akwa yé œ sœ
hara hara tœ kœkurutshelœ œrœ nœ
endje dœ anga azu.
19 Atamœ, endje gbɔ ɔtshɔrœ á
œndœnœ œ dɨ mbœrœ endje dœ tœ
endje bala mbatsha, mbœrœ kœtepa
adja soro.

Ndɔngɔlɔ abala

20 Uu Timote, gbɔndœ kœyisœrœ
á endje yi lima sœ nœ fœ ɓœ dœ
ɔtshɔnœ kane. Kpa awa kœpa o'o
ngbɨlɨ ngbɨlɨ á sœ kœyiangba Ndjaba
œdœ o'o á azu gbe adœke œtœnœ
kœdœ adja kœwusœrœ, kashe œ
dœ́dœ́ tœnœ nene.
21 Anga azu gbe lima adœke œne sœ
dœ mara kœwusœrœ atamœ, œ gitœ
endje zara lœ kœyindœrœ nœ endje.
Kaka ɔtshɔ lɔsu nœ Ndjaba sœ dœ
'e.

Bisha mbeti á Polo sú fœ Timote
Tshatshu o'o

Asœke kœdœ bisha mbeti á Polo su fœ Timote. Tshe su lima mbetinœ asœ lɔkɔ á tshe sœ lima lœ kánga ɓa lœ Roma. Anganœ kɔ ka lima tœ ye tɨ, kashe monganga Lukasi kutɨ ye dá sœpe lima ɨndɨrɨ ye. Polo wu lima adœke olo œne ka ye, yé œne sœ lima kœvu kolœ kuzu. Ádánœ á tshe gbe lima ndœ kœsu mbetinœ asœke ndœ kœmɨ upu fœ Timote á tshe za lima she ɓata adja gbolo nœ ye. Asœ kœdœ ndangba mbeti kane Polo.

Tshe pa ala mbetinœ fœ Timote adœke tshe ka ngbɨrɨ lœ kœyindœrœ ɓata œne. Tshe pa ndje fœ she adœke tshe shi gbɨ lœ kœyisœ o'o ama Yisu, ataa endje kœsœ kœmbœrœ œrœ kanga fœ she. Yé tshe sœ ndje dœ gbɔdjela tœ œneke á lili dœ ɔtshɔ o'o ama Ndjaba nene. Polo kpa pa ndje adœke œne nga ndje lima ɔtshɔ koshe, yé œne gbɔtœ œne bala dœ Gbozu Yisu. Tshe pa adœke, œ li adœke ayindœ Yisu bale dœ bale mbœrœ ndje ɓata œne.

Mbetinœ kurutshelœtœ ye atake:

- Abala (1.1-2)
- Polo sœ kœmɨ upu fœ Timote (1.3-18)
- Polo sœ kœma mara á uzu œdœ ɔtshɔ turugu nœ Kristu (2.1-26)
- Mara á azu œ sœ bala dœ tœnœ ɔlɔ kœka tshapashɔ (3.1-9)
- Kœshi gbɨ lœ kœyindœrœ (3.10–4.8)
- Ɨkɨ dœ pe ndɔngɔlɔ abala (4.9-22)

Abala

1 Œmœ Polo, œmœ kœdœ ayi avwa nœ Yisu Kristu á Ndjaba ke mœ, á vwa mœ kœpa fœ azu tœ upu nœ soro á tshe pa lima ndœ nœ lœ awa nœ Yisu Kristu.

2 Mœ sœ kœsu mbetinœ fœ ɓœ Timote á ɓœ dœ́ gbolo nœ mœ á mœ yindœ zœ waa. Kaka ɔtshɔ lɔsu dœ kœdjerœndœ ekperœ œdœ pe kœsœ gee nœ Ndjaba Aba dœ Yisu Kristu Gbozu nœ azœ, sœ dœ ɓœ.

Polo mɨ upu fœ Timote

3 Mœ sœ kœgi mershe fœ Ndjaba kœgbe dœ mara á aata mœ donga lima she, yé mœ kpa donga ndje she dœ gbetshelœ á sœ yerœ. Butshɔ dœ ɔlɔ á mœ sœ kœza avwala nœ mœ fœ she, mœ kakatœ kœgbe dœ ɓœ nene.

4 Mœ kœgbe dœ ngola zœ á tu lima, ngbewo mœ kpa sœ dœ ogo nœ kœwu ɓœ yeka á lɔsu mœ kœsœ dœ yanga.

5 Mœ sœ ndje kœgbe dœ mara adja kœyindœrœ nœ zœ. Œneke á sœ lima lœ ata zœ dœ Loyisi dœ pe ayi zœ dœ Enise, endje dá sœ lima dœ kœyindœrœnœ asœmœ utshu zœ. Mœ yindœ nœ adœke tœnœ dá sœ ndje adja lœ zœ.

6 Mbœrœ tœnœ ataa, mœ za o'o fœ ɓœ adœke ɓœ mbœrœ adœke, gbɔgbɔ á Ndjaba za fœ ɓœ ndœ kœmbœrœ dœ akwa pe dœ lɔkɔ á mœ to lima kane mœ ga pa zœ asœmœ, kpa djed-jerowa nene.

7 Gbambanœ nene, œ dœ́dœ́ Ɨshirɨ nœ awa dá Ndjaba za fœ azœ nene kashe tshe za Ɨshirɨ á tshe mbœrœ adœke a sœ dœ gbɔgbɔ, dœ kœyindœsho œdœ ndje kœdœ agbozu ga pa undu azœ.

8 Sœsœ dœ tshula tœ kœpandœ o'o tœ upu nœ Gbozu nœ azœ nene, sœsœ ndje dœ tshula tœ mœ dœ́ ayi kánga tœ upu nœ ye nene. Kashe dœ awa nœ gbɔgbɔ á Ndjaba za fœ ɓœ, œ li adœke ɓœ wu oyo awa bale dœ mœ ndœ kœgbara Ɔtshɔ O'onœ.

9 Tshe she azœ yeka á e azœ adœke á dœ azu nœ ye. Œ dœ́dœ́ mbœrœ akwa nœ azœ nene, kashe liaka œneke á tshe guma katshatsha œdœ ndje ɔtshɔ lɔsu nœ ye. Tshe ma lima ɔtshɔ lɔsunœ fœ azœ lœ ngbɔtœ nœ azœ dœ Yisu Kristu utshu kœmbœrœ tshapashɔ.

10 Ndjaba ma ɔtshɔ lɔsu nœ ye ngbɨ lœ awa nœ kœna Ayi kœshe azœ dœ Yisu Kristu ga pa ɔshɔ. Œshe dá wo gbɔgbɔ nœ kuzu, á gbara o'o nœ soro á ka nene lœ awa nœ Ɔtshɔ O'o.

11 Mbœrœ tœnœ dá Ndjaba ke mœ
adœke mœ dœ uzu kœpandœ ama
œne, ayi avwa nœ œne œdœ ayi
kœyisœrœ.
12 Mbœrœ tœnœ dá mœ sœ kœwu
oyonœ kɔ asœke. Kashe mœ sœsœ
dœ tshula nene mbœrœ mœ wusœ
tsheneke á mœ za lɔsu mœ ga pa
ye. Mœ wusœ nœ adœke tshe sœ dœ
gbɔgbɔ kœgbɔndœ œneke á tshe to fœ
mœ œrrr ga tœ lɔkɔ kœwa ngbanga pa
azu.
13 Na kolœ manda adja o'o á mœ
yisœ nœ fœ ɓœ, yé ka ngbɨrɨ lœ
kœyindœrœ dœ pe kœyindœsho á a
gbɔ lœ ngbɔtœ nœ azœ dœ Yisu
Kristu.
14 Dœ awa nœ Ɔtshɔ Ɨshirɨ á tshe sœ
lœ azœ, gbɔndœ Ɔtshɔ O'onœ á endje
yi lima sœ nœ fœ ɓœ dœ ɔtshɔnœ
kane.
15 Ɓata á ɓœ wusœ nœ, azu kɔ á
endje sœ lœ Azi katœ mœ tɨ para kɔkɔ.
Fijele ndje dœ Ermojene lœ ndje ugu-
rutœ endje.
16 Kaka Gbozu wu oyo azu lœ bɨngɨ
nœ Onezifore, mbœrœ tshe sœ kœu
mœ ga tœnœ waa yé tshe sœsœ dœ
tshula mbœrœ á mœ sœ lœ kánga
nene.
17 Gbambanœ nene, kolœ kœyi
kuma ye ga lœ Roma, tshe para mœ
œrrr yé, œ gbɔ mœ.
18 Kaka Gbozu Ndjaba wu oyo ye
dœ lɔkɔ kœwa ngbanga pa azu. Œɓœ
dœ tœ zœ ndje ɓœ wusœ œneke kɔ á
tshe mbœrœ lima fœ mœ ɓa lœ ongbo
Efeze ye.

2

Wu œsœ́ œnœ zœ oyo

1 Kashe œɓœ, gbolo nœ mœ, kaka
ɔtshɔrœ á Yisu Kristu to fœ ɓœ, za
gbɔgbɔ fœ ɓœ.
2 Œrœ á ɓœ dji mœ kœmɨndœ nœ
utshu azu ndjoro, yisœ nœ fœ azu á
endje li adœke endje yi ndje sœ nœ fœ
anga azu.
3 Wu ndje œsœ́ œnœ zœ oyonœ
mbœrœ Yisu Kristu ɓata ɔtshɔ turugu.
4 Uzu á tshe mbœrœ akwa turugu,
tshe kpa li ga lœ o'o nœ azu á endje
dœ́dœ́ aturugu nene, kashe tshe para
kolœ awa nœ kœza yanga fœ gbozu
nœ ye.
5 Awa bale ɓa ndœ ayi kœkpa ɔrɔ,
uzu á tshe wuta utshunœ kœdœ uzu
neke á tshe mbœrœtœ ye liaka awa
akwa nœ ɔrɔ.
6 Ayi kœdjo kɨndɨ neke á tshe shi
kɔ'dɔɔ lœma akwa kɨndɨ nœ ye, œshe
dá dœ uzu utshunœ kœzɨ ngwarœnœ.
7 Dji o'o á mœ pa asœ dœ ɔtshɔnœ:
Gbozu dœ tœ ye dá to kœwusœrœ nœ
kœdji tshelœ katanœ kɔ fœ ɓœ dœ
ɔtshɔnœ.
8 Gbe dœ Yisu Kristu á tshe to lœ
aata Davidi, á tshe she lœ akuzu.
Œneke á Ɔtshɔ O'onœ pa tœnœ á mœ
sœ kœpandœ nœ.
9 Mœ sœ kœwu oyo lœ kumunœ, yé
mbœrœ tœnœ dá endje i mœ dœ djin-
giri ɓata uzu kœmbœrœ ngbɨndɨrœ,
kashe endje li kœi o'o ama Ndjaba
nene!
10 Mbœrœ tœnœ ataa, mœ sœ kœru
lɔsu mœ lœ œrœ kɔ mbœrœ azu á Nd-
jaba ke endje adœke endje gbɔ kœshe
á Yisu Kristu to yé endje li ga lœ mokɔ
nœ waa dœ waa.
11 O'onœ asœke kœdœ adjapu:
Œdœ a kœtshu dœ she, a sœ dœ soro
awa bale dœ she.
12 Œdœ á kœshi gbɨ, a wuta agbozu
awa bale dœ she.
Œdœ a kœvwaratœ azœ tœ ye, tshe
vwara ndje tœ ye tœ azœ.
13 Œdœ a kœzazatœ azœ lindœ o'o
ama ye nene, tshe zatœ ye
lindœ nœ, mbœrœ tshe li
kœvwaratœ ye tœ undu ye dœ
tœ ye nene.

Ayi akwa á ɔtshɔ ye ga tœ Ndjaba

14 Pa fœ azu, endje gbe dœ o'onœ
asœke. Kpa pa fœ endje utshu Nd-
jaba adœke endje zazatœ endje ga
tœ kœgbugburu tshelœ o'o gbambanœ
á ádánœ gugu nene yé œ sœ kolœ
kœndɨ azu á endje sœ kœdji tœnœ.
15 Mbœrœ kɔ adœke ɓœ wuta uzu
á tshe li tœ ala Ndjaba yé, yisœ adja
o'o ɓata ayi akwa neke á tshe li kœgbɔ
tshula lœma akwa nœ ye nene.
16 Kpa awa kœpa o'o ngbɨlɨ ngbɨlɨ
á sœ kœyiangba Ndjaba, mbœrœ azu
kœpa o'onœ asœmœ vwaratœ endje
tœ Ndjaba.

17 Kœyisœrœ nœ endje sœ ɓata
uku á dele katshakatsha. Mœ gbe
dœ Imini œdœ Filete ugurutœ azu
asœmœ.
18 Endje katœ adja o'o yé œ sœ kœpa
wala fœ azu adœke kœshe lœ akuzu
nœ azu mbœrœ ɓalima tœ endje
ye. Ataa, endje sœ kœndɨ tshelœ
kœyindœrœ nœ anga azu.
19 Kashe kiti anda neke á Ndjaba tɔ,
œ ka ngbɨrɨ. Gapa nœ dœmœ, endje
sú ala Mbeti adœke: «Gbozu wusœ
endje nœ ye», yé: «Uzu kɔ á tshe pa
adœke œne kœdœ uzu nœ Gbozu, œ li
adœke tshe vwaratœ ye tœ ekperœ.»
20 Ba lœ egerœ anda, œ dœdœ kolœ
gbarœ á endje mbœrœ dœ ɔrœ œdœ
ngendja dá sœ lœnœ nene. Anga
gbara á endje mbœrœ dœ ɔyɔ œdœ
ɔshɔ œ sœ ndje zœ. Anga gbarœ sœ
mbœrœ angbo kpi yekane anganœ
sœ mbœrœ akwa kɔ.
21 Œdœ uzu kœvwaratœ ye tœ
ekperœ kɔ, uzunœ wuta ɓata gbarœ á
sœ ga angbo di, á li tœ ala ayengɔnœ
yé á li ndje ndœ kœmbœrœ dœ ɔtshɔ
akwa kɔ.

Ayi akwa nœ Gbozu

22 Kpa awa ogo œrœ tshagbolo,
para awa kœsœ ndjii, kœyindœrœ,
kœyindœsho, kœsœ gee dœ azu má
endje sœ dœ ɔtshɔ lɔsu, á sœ kœza
avwala fœ Gbozu.
23 Vwaratœ zœ tœ kœgbugburu
tshelœ o'o nœ gbambanœ mbœrœ œ
sœ kœgbota azu ga lœ œbœrœ waa.
24 Mbœrœ ayi akwa nœ Gbozu lili
kœbœrœtœ ye dœ azu nene, kashe œ
li dœ she kœsœ dœ lɔsu ye zɨtɨ ga ndœ
azu para kɔkɔ. Tshe wusœ kœyisœ
œrœ, œ wu ndje sœ kœru lɔsu ye.
25 Azu á endje sœ kœshara o'o lœ
ama ye, œ li dœ she kœpara awa nœ
kœyisœ œrœ fœ endje dœ lɔsu zɨtɨ.
Anganœ, Ndjaba œ mbœrœ adœke
endje fatshalɔsu endje yé œ wusœ
adja o'o.
26 Yé endje kpa gbɔ gbetshelœ á sœ
ndjii, œ wuta lœ gbanda nœ djaboro
á tshe te lima pa endje adœke endje
mbœrœ kolœ gbetshelœ nœ œne.

3

Lɔkɔ kœka bala tshapashɔ

1 Wusœ nœ dœ ɔtshɔnœ adœke,
osho sœ tœ ɔgbɔnœ mbœrœ tœ kœka
tshapashɔ.
2 Gbambanœ nene, azu œ dœ aayi
otoro, aayi egerœ lɔsu ga pa ngendja,
aayi kœdonga tœ endje, aayi egerœ
kumu, aayi kœgu œsœ Ndjaba, azu á
endje lɨsœ aayi kœzu endje nene, azu
á endje wusœ kœgi mershe nene yé œ
kpa ndje awa Ndjaba nene.
3 Ala endje œ ɔrɔ yé endje wu
oyo uzu bale nene, œ dœ aayi kœpa
ngbɨndɨ o'o ga tœ azu, aayi djipudji,
aayi kœmbœrœ ɔgbɔrœ ga tœ azu, ay-
ingba ɔtshɔrœ.
4 Aayi kœva ɔtɔ anga endje, aayi ókó,
aayibula lœ egerœ kumu nœ endje,
aayi kœyindœ tshapashɔ kœropa Nd-
jaba.
5 Endje matœ endje ɓata aayi kœkpa
awa Ndjaba kashe endje wuwusœ
gbɔgbɔ nœ ye nene. Kpa awa mara
azu ataa.
6 Anga azu ugurutœ endje œ li
gasœnda, œ gbota ayashe á endje
mɔɔmɔ, yé œ bɨlɨ endje adœke endje
yindœ o'o nœ œne. Ayashenœ
asœmœ mbœrœ ekperœ waa,
gbetshelœ nœ endje sœ dœ ogo
kœmbœrœ ekperœ kɔ.
7 Endje sœ kœyamba œrœ waa
kashe endje lili kœwusœ adja o'o
nene.
8 Aayi kœyisœrœ nœ walanœ
asœmœ vwaratœ endje tœ adja o'o
ɓata Ayane dœ Yambele vwara lima
tœ endje tœ o'o ama Moyize. Endje
kœdœ azu á kœwusœrœ nœ endje
fu, á ádá kœyindœrœ nœ endje gugu
nene,
9 kashe endje na ga utshunœ nene
mbœrœ azu kɔ œ wusœ nœ adœke,
endje ndɨ lœ gbetshelœ nœ endje
awa bale ɓata endje wu lima sœ ɨndɨ
Ayane dœ Yambele.

Na manda œrœ á ɓœ yamba

10 Kashe œɓœ, ɓœ dji mœ dœ
ɔtshɔnœ lœ kœyisœrœ nœ mœ, ɓœ
wusœ ɔtshɔ mœ, dœ œrœ á mœ
gbe kœmbœrœ tœnœ, dœ kœyindœrœ

nœ mœ, dœ ugu lɔsu nœ mœ, dœ kœyindœsho nœ mœ, dœ kœshi gbɨ nœ mœ lœ awa akwa,
11 ɓœ wusœ œrœ kanga œdœ oyo má mœ wu ɓa lœ Atiɔshe, ɓa lœ Ikoniyume, œdœ pe ɓa lœ Listre, œrœ kanga gaɗe dá mœ wuwu nene a! Kashe, Gbozu she mœ lœ nœ kɔ.
12 Adjapu, azu kɔ á endje yindœ kœna manda Yisu Kristu, á yindœ kœzatœ endje djigi fœ Ndjaba, endje wu kanga.
13 Kashe akpe azu dœ pe aayi kœbɨlɨ osho, endje li vwerema ga lœ ekperœ, endje bɨlɨ anga azu yé œ bɨlɨtœ endje dœ tœ endje.
14 Kashe ɓœ, sœ kolœ kœna manda œrœ á ɓœ yamba á yindœ nœ dœ lɔsu zœ bale asœmœ. Ɓœ wusœ uzunœ á tshe yisœ nœ fœ ɓœ dœ ɔtshɔnœ.
15 Ɓœ wusœ œyerœ Buku nœ Ndjaba pe dœ gbolo zœ, œ li tœ kœto kœwusœtœ á na dœ ɓœ œrrr ga lœ kœshe lœ awa nœ kœyindœrœ ga ndœ Yisu Kristu.
16 Œneke kɔ á endje sú ala Buku nœ Ndjaba asœmœ, endje sú lœ awa nœ Ɔtshɔ Ɨshirɨ. Bukunœ asœmœ li tœ kœyisœrœ, kœma ekperœ ngbɨ, kœyɔrɔ uzu œdœ kœmbœrœ adœke uzu wuta tœ ɔtshɔnœ tœ ala Ndjaba,
17 yeka á uzu nœ Ndjaba kœgumatœ ye dœ ɔtshɔnœ, á kœli tœ kœmbœrœ kolœ ɔtshɔ akwa.

4

1 Mœ sœ kœpa ngbɨ fœ ɓœ, utshu Ndjaba, dœ pe utshu Yisu Kristu á tshe kwa bala tœ ye ndœ kœwa ngbanga nœ asoro dœ akuzu, lœ gbetshelœ nœ kpa kœkwa she œdœ ndje kœsœ Gbozu pa œrœ kɔ.
2 Mɨndœ o'o ama Ndjaba, mbœrœ ɔlɔ dœ ɔlɔ yé kaka tœnœ nene. Azu dji too endje dji nene, sœpe kœyisœ nœ. Yɔrɔ endje, za ala endje yé œ mɨ upu fœ endje. Mbœrœ œneke kɔ dœ ugu lɔsu lœ awa nœ kœyisœrœ nœ zœ.
3 Gbambanœ nene, dœ anga lɔkɔ bale, endje li tœ kœru lɔsu endje ndœ kœdji kœyisœrœ nœ adja o'o nene, mbœrœ gbetshelœ nœ endje sœ kolœ kœna manda ogo undu endje dœ tœ endje. Mbœrœ tœnœ ataa, endje œ ko aayi kœyisœrœ ndjoro, endjeneke á o'o ama endje sœ kolœ kœga tœ endje.
4 Endje be utu endje ga tœnœ tœ kœdji adja o'o, yé œ fatœ endje kolœ ndœ kœdji ndœma toro.
5 Kashe ɓœ, œ li adœke ɓœ dœ gbozu tshapa undu zœ dœ tœ zœ lœ œrœ kɔ. Sœ dœ kœru lɔsu lœ kœwu oyo, mɨndœ Ɔtshɔ O'o fœ azu yé œ mbœrœ akwa á Ndjaba za fœ ɓœ dœ ɔtshɔnœ djigi kane.
6 Mbœrœ mœ, ɔlɔ kuzu mœ ndo ye. Mœ za soro mœ ɓata tokóró fœ Ndjaba.
7 Mœ nga ɔtshɔ koshe. Mœ wuta ga tœ ndɔngɔlɔ ɔrɔ nœ mœ, mœ sœ kolœ kœgbɔndœ kœyindœrœ.
8 Ngɔngɔ asœke, œrœ tshangba ɔtshɔ akwanœ á mœ mbœrœ sœ kœkatœ mœ zœ. Gbozu á tshe kœdœ ayi kœwa adja ngbanga dá za fœ mœ dœ lɔkɔ kœwa ngbanganœ asœmœ. Tshe za œrœ tshangba ɔtshɔ akwanœ kolœ fœ mœ dœ kutɨ mœ nene, kashe tshe za ndje fœ endjeneke kɔ á endje sœ kœkate kœkwa she.

Ndɔngɔlɔ kœza o'o

9 Mbœrœ kɔ adœke ɓœ na kœgbɔtœ zœ dœ mœ katsha.
10 Gbambanœ nene, Demasi katœ mœ tɨ ye, mbœrœ á tshe yindœ œrœ tshapashɔ nœ asœke. Tshe ro ga lœ Tesalonike, Kresene ro ga lœ Galate yé Tito ro œne ye ga lœ Dalamati.
11 Kolœ Lukasi dá sœpe dœ mœ kpœke. Œ kœsœ adœke ɓœ na gamœ asœke, za Marke potœ zœ mbœrœ á sthe kœtɨ kane mœ lœ akwa nœ Ndjaba.
12 Mœ vwa Tishike ga lœ Efeze.
13 Kœna ɓœ, za lœba ɨzɨ á mœ katœnœ ɓa lœ Trowase ɓa ndœ Karposi, œ na dœ tœnœ fœ mœ. Ko ndje bukunœ na tœnœ fœ mœ, kœropanœ kɔ, œneke á endje mbœrœ dœ ɔkɔ agea*.

* **4:13** Buku á endje mbœrœ dœ ɔkɔ agea kœdœ buku á amanœ gbɔ waa.

14 Alekezandre, ayi ndawonœ,
mbœrœ ekperœ fœ mœ waa. Gbozu
œ gi tshangba œneke á tshe mbœrœ
fœ mœ kœ li dœ ekperœ nœ ye
asœmœ zœ.
15 Œɓœ ndje, tɨtœ zœ tœ ye mbœrœ
á tshe vwaratœ ye tœ œrœnœ kɔ á a
yi lima sœ nœ.
16 Ali kœka mœ ga utshu ayi kœwa
ngbanga, uzu bale nana manda mœ
nene, endje katœ mœ tɨ kɔ. Kaka
Ndjaba gbegbe dœ ekperœ nœ endje
nene.
17 Kashe Gbozu sœ lima dœ mœ
awa bale. Œshe dá to gbɔgbɔ nœ ye
fœ mœ yeka á mœ mɨndœ o'o nœ
ye ga tœ ndɔngɔlɔ nœ. Endje neke
kɔ á endje dœ́dœ́ Ayuda nene, dji yé
Ndjaba she mœ lœ ama bamara.
18 Gbozu œ she mœ lœ oyo kɔ, œ
mbœrœ adœke mœ li ga lœ ogo tshag-
bozu nœ ye ɓa lafo. Kaka adœke azu
za mokɔ fœ she ngbugu dœ ngbugu.
Ame!

Ndɔngɔlɔ abala

19 Za abala nœ mœ fœ Prisile dœ
Akilase œdœ pe ndje azu lœ bɨngɨ nœ
Onezifore.
20 Eraste sœpe ɓa lœ Koriti yé
mœ ka ndje tœ Trofime ɓa lœ Mile
mbœrœ á tshe sœ lima dœ koɓa.
21 Mbœrœ kɔ adœke ɓœ wuta ɓa ke
utshu nœ yapu nœ ɨzɨ. Ebule, dœ
Pudese, dœ Linuse, dœ Klodia, ndje
dœ pe ayindœ Yisu kɔ bala ɓœ.
22 Kaka Gbozu sœ dœ ɓœ. Kaka
ɔtshɔ lɔsu nœ Ndjaba sœ dœ 'e para
kɔkɔ.

Mbeti á Polo sú fœ Tito
Tshatshu o'o

Asœ kœdœ mbeti á Polo sú fœ Tito. Tito dœ́dœ́ Yuda nene, kashe tshe za lima awa Kristu. Tshe na awa ndjoro tœ awa nœ dœ Polo.

Mbetinœ gbɔ lima Tito ɓa lœ egerœ tshiki á ɨ'ɨrɨnœ kœdœ Kelete. Polo ka lima tœ ye tɨ ɓa zœ mbœrœ tshe guma udu akwa nœ Ikrizia dœ pe kœke azu adœke endje te agbozu tshapa ayindœ Yisu. Œ li ndje adœke tshe yisœ nœ fœ endje, mara á li adœke endje yindœtœ endje lœ tœ endje, œdœ mara á li adœke endje sœ dœ tœnœ lœ soro endje. Polo kpa pa fœ she mara á li adœke tshe mɨ dœ upu fœ agbozu, fœ agbolo œdœ fœ akanga œdœ pe mara á li adœke agbozu tshapa ayindœ Yisu mbœrœtœ endje lindœ nœ.

Mbetinœ kurutshelœtœ ye atake:

- Abala œdœ pe avwala (1.1-4)
- Mara kœmɨ upu fœ agbozu tshapa ayindœ Yisu (1.5-16)
- Mara kœmɨ upu fœ ayindœ Yisu (2.1–3.11)
- Ndɔngɔlɔ abala (3.12-15)

Abala

1 Œmœ Polo, œmœ kœdœ ayi akwa nœ Ndjaba œdœ ayi avwa nœ Yisu Kristu á tshe e mœ mbœrœ kœyisœ œrœ fœ azu á Ndjaba ke endje, adœke endje sœ dœ kœyindœrœ ga ndœ ye yé œ wusœ adjapu lœ kœzatœ endje fœ she.

2 Mœ sœ kœmbœrœ akwa mbœrœ endje wusœ nœ adœke, œne gbɔ soro neke á ka nene, á Ndjaba pa lima ndœ nœ katshatsha utshu nœ kœmbœrœ tshapashɔnœ asœ, adœke œne za lima fœ endje. Tshe kœdœ Ndjaba á tshe fafa tshelœ ama ye nene.

3 Tshe za o'o ama ye ga tœ awa akwa liaka olo á tshe guma. Ayi kœshe azœ dœ Ndjaba dá za o'o ama ye fœ mœ yeka á vwa mœ adœke mœ mɨndœ nœ.

4 Mœ sœ kœsu mbetinœ asœ fœ ɓœ dœ́ Tito, adja gbolo nœ mœ lœ kœyindœrœ á a sœ dœ tœnœ ga ndœ Yisu Kristu. Kaka Ndjaba Aba œdœ Yisu Kristu ayi kœshe azœ, ma ɔtshɔ lɔsu nœ endje ga ndœ zœ œ za kœsœ gee nœ endje fœ ɓœ.

Kœke agbozu Ikrizia

5 Œdœ mœ kœkatœ zœ ɓa lœ Kelete, œ sœ mbœrœ ɓœ guma œneke á sœpe adœke ɓœ guma, yé œ ke agbozu Ikrizia lakpɨ bale dœ bale liaka awa akwa á mœ pandœ nœ fœ ɓœ.

6 Œ li adœke ɔtshɔ gbozu sœ dœ ɔtshɔnœ adœke azu lele lœ endje mbœrœ she nene, tshe sœ dœ yashe tshebale, agbolo nœ ye dœ ayindœ Yisu mbœrœ azu kœpapa o'o tœ endje adœke ɔtshɔ endje gaga nene too endje kœdœ aayi sharapu nene.

7 Gbambanœ nene, endje ke gbozu tshelœ Ikrizia adœke tshe ko ala ye tœ œrœ nœ Ndjaba, ádánœ á li adœke azu lele lœ endje mbœrœ she nene dœmœ. Tshe dœ́dœ́ uzu kœzatœ ye nene, uzu ókó nene, uzu kœza ama ye tɨ lœ ipi nene, uzu nœ koshe hawo hawo nene, uzu á tshe sœ kœgbɔ ngendja dœ ekpe awa nene.

8 Kashe tshe dœ uzu kœza osho kœsœ fœ azu sœnda nœ ye, á tshe yindœ ɔtshɔrœ. Tshe dœ uzu nœ ɔtshɔ gbetshelœ á tshe sœ ndjii á sœ ndje yerœ, yé tshe wu ndje sœ kœgbɔndœtœ ye.

9 Œ li dœ she kœzatœ ye kolœ ga tœ o'o á endje yisœ nœ fœ she. Atamœ tshe li tœ kœmɨ upu fœ anga azu lœ adjapu yé œ sɔ akpa aayi kœyisœrœ dœ wala.

Aayi kœyisœrœ dœ wala

10 Gbambanœ nene, azu ndjoro, kœropa nœ kɔ ɨlɨ endje ugurutœ Ayuda á endje te ayindœ Yisu, endje sœsœ kœmbœrœtœ endje liaka kœyisœrœnœ nene, endje sœ kœpa o'o ngbɨlɨ ngbɨlɨ yé endje sœ kœfara azu.

11 Mbœrœ tœnœ ataa, œ li adœke ɓœ mbœrœ adœke endje ngbɔɓa ama endje ga tœnœ. Endje sœ kœndɨ gbetshelœ nœ azu kɔ lœ bɨngɨ, lœ awa nœ

kœyisœ œrœ á lili adœke endje yisœ nœ nene, endje yisœ nœ mbœrœ kœgbɔ ngendja.
12 Anga uzu nœ endje bale lœ Kelete á endje wu she ɓata ayi kœgbara o'o, pa lima adœke: «Azu Kelete kœdœ aayi wala, endje kœdœ akatshagea, aayi ɔdɔ yé endje yi kolœ ndœ kœzɨrœ.»
13 O'o kɔ á tshe pa kœdœ adjapu. Ádánœ á li dœ ɓœ kœza ala endje adœke endje sœ dœ adja kœyindœrœ,
14 endje katœ kœdji ndœmatoro nœ Ayuda, endje ka ndje tœ kœmbœrœtœ endje liaka awa akwa á azu á endje vwaratœ endje tœ adja kœyisœrœ guma.
15 Œrœ kɔ á azu nœ ɔtshɔ lɔsu œ mbœrœ dœ akwa sœ yerœ, kashe azu uburu á endje gugu dœ kœyindœrœ nene, endje wu œrœ kɔ tœ œrœ uburu, mbœrœ kœwusœrœ nœ endje œdœ pe gbetshelœ nœ endje sú dœ ekperœ.
16 Endje sœ kœpa adœke œne wusœ Ndjaba kashe akwa tshelœ endje sœ kœma adœke endje wuwusœ ye nene. Endje yiangba endje mbœrœ ekpe akwa tshelœ endje, endje kœdœ aayi gbɔkumu yé endje lili kœmbœrœ ɔtshɔ œrœ bale nene.

2

Kœyisœrœ fœ agbozu

1 Kashe ɓœ, yisœ o'o neke á li dœ adja kœyisœrœ.
2 Pa fœ agbɔ ayakoshe adœke endje dœ agbozu tshapa undu endje, azu á endje lɨsœ endje á endje sœ dœ ɔtshɔ gbetshelœ. Lœ œrœ kɔ, endje matœ endje tœ azu á endje ka ngbɨrɨ lœ kœyindœrœ, azu nœ kœyindœsho, azu nœ kœru lɔsu.
3 Awa bale fœ agbɔ ayashe. Œ li adœke endje mbœrœ tœ endje ɓata ayerœ azu, endje papatœ azu nene, yé endje fafatœ endje tœ akanga nœ ipi nene. Endje yisœ ɔtshɔrœ,
4 endje yisœ mara á li dœ avoro ayashe kœyindœ akɔ endje dœ agbolo nœ endje,
5 avoro ayashenœ sœ dœ ɔtshɔ gbetshelœ yé œ mbœmbœrœ angba budu nene. Endje mbœrœ akwa tshasœnda nœ endje dœ ɔtshɔnœ, endje dœ ɔtshɔ ayashe, œ lɨsœ akɔ endje adœke endje kœgugusœ o'o ama Ndjaba nene.

Kœyisœrœ fœ adjagbala

6 Mɨ upu ndje fœ adjagbala adœke endje sœ dœ ɔtshɔ gbetshelœ
7 lœ œrœ kɔ. Œ li ndje dœ ɓœ dœ tœ zœ kœma ambárá ɔtshɔ akwa fœ endje lœ soro zœ dœ mara adœke, adja kœyisœrœ nœ zœ sœ ndjii yé œsœnœ lɨ.
8 Za kolœ adja o'o á li ga tœ akwa yeka azu kœshara upu mbœrœ akwa nœ azœ yé á kœfafatshelœ nœ nene. Ataa, endje gbɔ tshula yé œ gbɔ awa kœpa ekpe o'o nœ azœ nene.

Kœyisœrœ fœ akanga

9 Mɨ upu fœ akanga adœke endje lɨsœ agbozu tshapa endje lœ œrœ kɔ, endje mbœrœ œrœ á za yanga fœ endje. Adja endje gbugbugburu tshelœ o'o dœ agbozu tshapa endje nene.
10 Endje zɨzɨangba œrœ nœ endje nene, endje zatœ endje mbœrœ akwa dœ lɔsu bale yé œ kakatœ anga tshakala akwa tɨ teasho nene yeka azu kœlɨsœ o'onœ á a sœ kœyisœ nœ tœ upu nœ Ndjaba á tshe she azœ.

Azu nœ Yisu Kristu

11 Ndjaba ma ɔtshɔ lɔsu nœ ye á li kœshe azu para kɔkɔ.
12 Ɔtshɔ lɔsunœ yisœ œrœ adœke, a katœ kœvwaratœ azœ tœ Ndjaba œdœ kœna manda ogo œrœ tsha-pashɔnœ asœke yeka a kœgbɔndœtœ azœ, á kœte azu kœlɨsœ Ndjaba, azu á endje sœ ndjii tœ ala ye.
13 A sœ kœmbœrœ atamœ, kœvu olo yanganœ á sœ kœkate azœ dœ lɔkɔ á a wu mokɔ nœ Yisu Kristu, á tshe kœdœ Ndjaba œdœ Ayi kœshe azœ.
14 Tshe zatœ ye fœ kuzu tœ œsó azœ mbœrœ kœshe azœ lœ ekperœ kɔ. Tshe djutɔ azœ adœke a te azu nœ ye, azu á endje sœ kœpa avwara ndœ kœmbœrœ ɔtshɔ akwa.

15 Œ li dœ ɓœ kœmɨndœ upunœ asœ kɔ fœ azu. Yisœ awa akwa fœ endje yé œ za ala endje dœ gbɔgbɔ á Ndjaba za fœ ɓœ. Kaka adœke uzu bale dɨdɨ ɓœ nene.

3

Mara ɔtshɔ azu nœ Ndjaba

1 Kpa mɨndœ nœ fœ azu nœ Ndjaba adœke endje lɨsœ agbozu tshapa akwa kɔ nœ Lita. Endje dji o'o ama endje yé œ yindœ kœmbœrœ ɔtshɔ akwa.
2 Endje gugu œsœ uzu bale nene, endje para kœsœ gee dœ azu yé œ dœ aayi kœmbœrœ ayo, œ sœ dœ ɔtshɔ lɔsu ga ndœ azu kɔ.
3 Gbambanœ nene, azœ kɔ a djingili lima awa yé œ dœ́ lima azu nœ ekpe gbetshelœ, a dœ́ lima aayi sharapu, aayi ɨndɨ, akanga nœ ogo ekperœ kɔ. A sœ lima hawo hawo yé œ sœ dœ úkú, endje yi lima angba azœ mbœrœ ekpe ɔtshɔ azœ yé a sœ ndje lima kœyiangba anga azœ.
4 Kashe, Ndjaba ayi kœshe azœ má fœ azœ ɔtshɔ lɔsu nœ ye dœ pe kœyindœsho nœ ye.
5 Tshe sheshe azœ mbœrœ akwa nœ azœ á sœ ndjii nene, kashe œshe dœ tœ ye dá wu oyo azœ. Tshe she azœ dœ gbɔgbɔ nœ Ɔtshɔ Ɨshirɨ, á djutɔ azœ lœ ekperœ yé á a wuta atafo azu yeka a gbɔ tafo mara nœ kœmbœrœtœ azœ.
6 Ndjaba vwa Ɔtshɔ Ɨshirɨnœ tonge tonge ga pa azœ dœ awa nœ Yisu Kristu Ayi kœshe azœ,
7 tshe mbœrœ adœke a wuta ndjii tœ ala ye lœ awa nœ ɔtshɔ lɔsu nœ ye, dœ́ œ gbɔ soro á ka nene á a sœ kœvu tœnœ.
8 O'onœ asœ kœdœ adjapu yé mœ yindœ nœ adœke ɓœ ka ga pa kœyisœrœ nœ adœke azu á endje yindœ Ndjaba wotœ endje ndœ kœmbœrœ ɔtshɔrœ. Wu œrœ œneke á sœ dœ ɔtshɔnœ, á li dœ azu kœmbœrœ tœnœ.
9 Kashe ɓœ kpa awa kœgbugburu tshelœ o'o á ádánœ gugu nene, kœgbugburutshelœ o'o tœ upu nœ kœdɨ ɨ'ɨrɨ aata, œbœrœ œdœ kœnga koshe pa awa akwa, vwaratœ zœ tœ œrœnœ asœmœ. Œ sœ gbambanœ yé ádánœ gugu nene.
10 Tsheneke á tshe para awa kœkurutshelœ ayindœ Yisu, za ala ye awa bale too awa bisha. Á tshe kœdjidji ɓœ nene, katœ ye tɨ.
11 Wusœ nœ adœke, uzu ataa sœ lœ djingili, tshe kœdœ ayi kœmbœrœ ekperœ yé tshe sœ kœwa ngbanga ga tœ ye dœ tœ ye.

Ndangba kœmɨ upu

12 Ɔlɔ á mœ kœvwa Artemase too Tishike fœ ɓœ, pa avwara kœna kœgbɔ mœ ɓa lœ Nikopolise. Ɓa zœ, dá œndœ mœ œ dɨ mbœrœ yapu nœ ɨzɨ.
13 Mbœrœ kɔ tœ kœgi Zenase á tshe kœdœ avoka œdœ pe Apolo ga tœ awa ana nœ endje. Mbœrœ œneke kɔ á li fœ endje.
14 Mbœrœ adœke aaya azœ dœ ayindœ Yisu zatœ endje ndœ ɔtshɔ akwa dœ lɔsu endje bale, mbœrœ kœtɨ kane anga azu á endje sœ lœ oyo. Ataa, mara ɔtshɔ endje œ sœ gbambanœ nene.
15 Azu para á endje sœ dœ mœ ɓa ke vwa abala fœ ɓœ. Za ndje abala fœ anga azœ dœ ayindœ Yisu.

Kaka Ndjaba yisœ ɔtshɔ lɔsu nœ ye ga ndœ 'e para kɔkɔ.

Mbeti á Polo sú fœ Filemɔ
Tshatshu o'o

Filemɔ kœdœ yanga Polo á tshe yi lima sœ Ɔtshɔ O'o fœ she. Tshe kœdœ lima anga yindœ Yisu á tshe gbɔ œrœ waa, á sœ ndje dœ akanga. Anga kanga bale á ɨ'ɨrɨ ye kœdœ Onezime á tshe kpa lima tœ ayengɔ ye dœ Filemɔ, gbɔ Polo kpɔɔ ɓa lœ kánga á tshe sœ lima lœ nœ. Œshe dœ́ Onezime wuta ndje lima yindœ Yisu yekane á Polo kpa gi she fœ ayengɔ ye á tshe kpa lima tœ ye asœmœ. Ataa, adja Filemɔ kpa yindœ Onezime zœ dá a?

Ala mbetinœ, Polo kɨ ga tœ Filemɔ adœke tshe kpa yindœ Onezime ɓata ayanœ lœ Yisu mbœrœ azu para kɔkɔ kœdœ ayazu lœ Kristu. Œdœ kanga, œdœ kanga nene; azœ para kɔkɔ kœdœ ayazu. Mbœrœ tœnœ ataa á Polo sœ kœkɨ fœ Filemɔ adœke tshe wa o'onœ dœ tœ ye.

Mbetinœ kurutshelœtœ ye atake:

- Abala (1-3)
- Avwala nœ Polo mbœrœ Filemɔ (4-7)
- Gbetshelœ nœ Polo tœ upu nœ Onezime (8-21)
- Ndɔngɔlɔ o'o (22-25)

Abala

1 Œmœ Polo, á endje za mœ vwi ga lœ kánga mbœrœ akwa nœ Yisu Kristu, dá sœ kœsu mbetinœ asœke œdœ aya azœ dœ Timote.

'A su mbetinœ fœ ɓœ Filemɔ, yanga 'a lœ ama akwa.

2 Dœ yingɔ 'a dœ Apia, dœ Arkipe yanga 'a lœ koshe œdœ ndje fœ anga ayindœ Yisu á endje ngbɔtœ endje ɓa sœnda nœ zœ.

3 Kaka Aba azœ dœ Ndjaba, dœ Gbozu Yisu Kristu yisœ ɔtshɔ lɔsu nœ endje ga ndœ 'e yé œ za kœsœ gee nœ endje fœ 'e.

Kœyindœrœ œdœ pe kœyindœsho nœ Filemɔ

4 Ɔlɔ dœ ɔlɔ mœ sœ kœgbe dœ ɓœ lœ kœza avwala nœ mœ fœ Ndjaba, yé œ sœ kœgi ndje mershe waa fœ she tœ upu nœ zœ;

5 gbambanœ nene, mœ dji azu kœpa o'o mbœrœ kœyindœsho nœ zœ ga ndœ ayerœ azu nœ Ndjaba para kɔkɔ œdœ pe ndje kœyindœrœ nœ zœ ga ndœ Gbozu Yisu.

6 Mœ sœ kœyu Ndjaba adœke kœyindœrœ á ngbɔɓa azœ dœ ɓœ ga tœnœ ma akwa, yeka á ɓœ kœwusœ ɔtshɔrœ kɔ á a gbɔ lœ kœngbɔtœ azœ bale dœ Kristu dœ ɔtshɔnœ.

7 Aya, yanga nœ mœ dopa nœ kolœ mbœrœ kœyindœsho nœ zœ ga ndœ anga ayindœ Yisu yé mœ ru lɔsu mœ mbœrœ tœnœ. Gbambanœ nene, ɓœ mbœrœ adœke lɔsu ayerœ azu nœ Ndjaba zɨ tɨɨ.

Polo yu Filemɔ tœ Onezime

8 Mbœrœ tœnœ ndje ataa, Kristu za awa fœ mœ kœpa fœ ɓœ, œneke kɔ á li adœke ɓœ mbœrœ,

9 kashe mœ sœ kœ'eshondœ nœ adœke ɓœ mbœrœ kolœ lœ kœyindœsho nœ zœ. Mœ yindœ kœyu ɓœ tœ œrœ bale, œmœ dœ́ yagbozu Polo, á mœ sœ ngɔngɔ asœke lœ kánga mbœrœ Yisu Kristu,

10 mœ yu ɓœ tœ upu nœ Onezime, á tshe wuta gbolo nœ mœ á mœ zu she lœ kánga ɓa ke.

11 Utshunœ lima, tshe sœsœ lima kœmbœrœ œrœ bale fœ ɓœ nene, kashe ngɔngɔ asœke, tshe li kœmbœrœ œrœ* fœ azœ dœ ɓœ.

12 Mœ gi she fœ ɓœ, œshe á tshe sœ ɓata tshakala kote mœ.

13 Œ li má dœ mœ kœgbɔndœ ye ɓa ɨndɨrɨ mœ ɓa ke á tshe kœmbœrœ akwa fœ mœ tœ́ œsœ́ zœ lœ kánga á mœ li lœ kumu Ɔtshɔ O'o.

14 Kashe mœ gbegbe kœmbœrœ ataa utshu kœdji gbetshelœ nœ zœ nene. Mœ sœsœ kœtovworogbo ɓœ kœmbœrœ ɔtshɔrœ fœ mœ dœ ɔgbɔ nene, kashe œ li dœ ɓœ kœmbœrœ œneke á lɔsu zœ yindœ nœ dœ tœ zœ.

15 Anganœ endje kurutshelœ 'e dœ Onezime ndœ olo teasho adœke ɓœ

* **1:11** Ada ɨ'ɨrɨ Onezime dœ o'o ama ogo Agreke kœdœ: liaka kœmbœrœ aya œrœ

kpa kœkwatœ zœ ga ndœ ye waa dœ waa.
16 Ngɔngɔ asœke, tshe kpa dɛ́dɛ́ kolœ kanga nene, tshe ropa kanga ye. Tshe wuta aya azœ á mœ yindœ ye tɔpanœ kpuru. Mœ yindœ ye waa kashe œɓœ, ɓœ kpa yindœ ye tɔpanœ kpuru œdœ ɓata uzu œdœ ɓata yindœ Kristu.
17 Œdœ ɓœ kœwusœ nœ adœke œmœ kœdœ adja yanga zœ, za osho kœsœ fœ she ɓata á li dœ ɓœ kœza má fœ mœ.
18 Œdœ tshe kœmbœrœ lima ekperœ fœ ɓœ, œdœ kuɗa nœ zœ kœsœ ndje lima lœ kumu ye, za djigi ga pa mœ.
19 O'o asœke adja mœ dɛ́ Polo dá su: œmœ mœ gi kuɗa tshaangba ye para kɔkɔ fœ ɓœ. Kashe œɓœ ndje, ɓœ gbe dœ kuɗa nœ mœ á sœ pa zœ kane: kuɗanœ asœmœ kœdœ soro zœ.
20 Atamœ aya, mœ yu ɓœ adœke ɓœ mbœrœ ɔtshɔrœ fœ mœ adœke lɔsu mœ zɨ tɨɨ mbœrœ a sœ bale lœ ɨ'ɨrɨ Kristu.
21 Mœ sú mbetinœ asœke fœ ɓœ dœ lɔsu adœke ɓœ mbœrœ œneke á mœ eshondœ nœ ga tœ zœ yé mœ wusœ nœ adœke ɓœ kpa mbœrœ kœropa œneke á mœ gbe dœ tœnœ.
22 Ga pa nœ, œ li adœke ɓœ guma osho olo fœ mœ mbœrœ mœ wu adœke Ndjaba œ dji avwala nœ 'e yé œ kɔrɔ awa fœ mœ ndœ kœna ga ndœ 'e zœ.

Abala nœ azu fœ Filemɔ

23 Epafraze á 'a sœ dœ she lœ kánga mbœrœ Yisu Kristu, vwa abala fœ ɓœ.
24 Aanga mœ lœ ama akwa: Marke, Aristarke, Demasi œdœ pe Lukasi á 'a sœ tœ kœmbœrœ akwa nœ Ndjaba awa bale dœ endje asœmœ, para kɔkɔ endje vwa abala fœ ɓœ.
25 Kaka adœke Gbozu nœ azœ dœ Yisu Kristu ma ɔtshɔ lɔsu nœ ye ga ndœ 'e.

Mbeti á endje sú fœ Aebre

Tshatshu o'o

Uzu á tshe sú mbetinœ asœke œdœ endjeneke á endje vwa fœ endje, a wuwusœ endje nene. Kashe tœ kœdɨ tœnœ, endje sú fœ Ayuda á endje wuta lima ayindœ Yisu. Anga azu mbœrœ lima œrœ kanga fœ endje yé œ bɨlɨ endje tœ kœkatœ kœyindœrœ.

Mbœrœ tœnœ ataa, mbetinœ asœke ma adœke Yisu kœdœ Gbolo nœ Ndjaba nœ soro. Tshe ropa azu kɔ yé œ za soro á ka nene fœ azu. Tshe za undu ye tœ tokóró mbœrœ kœdjerœndœ ekperœ nœ azu. Mbetinœ gbota ndje gbetshelœ nœ ayindœ Yisu kœgbe dœ œnœ anga azu utshunœ lœ Ongboro Ayo. Ataa endje wuwu lima œrœ tshangba kœyindœrœ nœ endje nene gbaa, endje sœ lima dœ kœyindœrœ ga ndœ Ndjaba.

Mbetinœ kurutshelœtœ ye atake:

- Kristu yisœ mara nœ Ndjaba (1.1-3)
- Kristu ropa aandjelu (1.4–2.18)
- Kristu ropa Ayosuwa dœ Moyize (3.1–4.13)
- Akwa nganga nœ Yisu ropa œnœ anganga Ndjaba lœ Ongboro Ayo kɔ ye (4.14–7.28)
- Ayo nœ Kristu ropa œneke ala Ongboro Ayo ye (8.1–9.28)
- Mokɔ á Kristu má ropa œneke lœ Ongboro Ayo ye (10.1-39)
- Anga agbangba kœyindœrœ lima utshunœ (11.1–12.29)
- Mara kœza yanga fœ Ndjaba (13.1-19)
- Avwala œdœ ndangba abala (13.20-25)

Ndjaba pa o'o lœ awa nœ Gbolo nœ ye

1 Utshunœ lima, Ndjaba pa o'o fœ aata azœ, tshe pa o'o lœ awa nœ aayi kœgbara o'o; tshe pa o'o fœ endje kpalakpala œdœ pe lœ tshelœ aka mara ndjoro,

2 yé ngɔngɔ tœ ndɔngɔlɔ oshonœ asœke á a sœ lœ nœ, tshe pa o'o fœ azœ lœ awa nœ Gbolo á tshe za she kœsœ tœ ayengɔ œrœ kɔ, lœ awa nœ ye ndje dá tshe mbœrœ tshapashɔ.

3 Gbolo kœdœ kœtshi nœ mokɔ nœ ye, tshe kœdœ adja angwa ye. O'o ama ye sœ dœ gbɔgbɔ yé œtœnœ dá mbœrœ adœke œrœ tshapashɔ para kɔkɔ sœ zœ. Mangba kœdjutɔ ekperœ nœ azu, tshe sœ ga pa kuni Ndjaba á tshe sœ dœ gbɔgbɔ kœropa nœ kɔ ɓa lafo.

Gbolo nœ Ndjaba ropa aandjelu

4 Gbolo ropa aandjelu ye. Dœ tœnœ ataa á Ndjaba za ɨ'ɨrɨ kpi á rosœ œnœ endje fœ she.

5 Atamœ, Ndjaba papa fœ anga andjelu nœ ye bale nene adœke:

«Ɓœ kœdœ Gbolo nœ mœ,
yé kœto kpesheke, œmœ kœdœ Aba zœ.»

Yé tshe papa ndje o'o tœ upu nœ anga andjelu bale nene adœke:

«Mœ dœ bala Abanœ,
yé tshe dœ bala Gbolo nœ mœ.»

6 Kashe dœ lɔndɔ á Ndjaba vwa lima eya Gbolo nœ ye ga pa tshapashɔ, tshe pa adœke:

«Œ li adœke aandjelu nœ Ndjaba kɔ gote ga tshatshu ye.»

7 Tshe kpa pa o'o tœ upu nœ aandjelu adœke:

«Mœ mbœrœ adœke aandjelu nœ mœ sœ ɓata ɨshirɨ,
yé mœ mbœrœ adœke aayi akwa nœ ye sœ ɓata laɓa owo.»

8 Kashe tœ upu nœ Gbolo, tshe pa adœke:

«Uu Ndjaba, ngande tshagbozu nœ zœ sœ waa dœ waa.
Ɓœ sœ kœmbœrœ akwa tshagbozu nœ zœ dœ mara á sœ ndjii.

9 Ɓœ sœ kœyindœ œrœ á sœ ndjii, yé ɓœ sœ kœyiangba ekperœ,
mbœrœ tœnœ ataa, uu Ndjaba, Ndjaba nœ zœ dá ke ɓœ adœke ɓœ sœ dœ yanga,
yé tshe ma adœke œne yindœ zœ kœropa anga zœ.»

10 Tshe kpa pa ndje adœke:

«Gbozu, œɓœ dá mbœrœ ɔshɔ pe tœ alinœ utshunœ,

tshalafo kœdœ tshangba akwa ndœ
kane zœ.
11 Œrœnœ asœke kɔ œ yiwa bala ye,
kashe œɓœ, ɓœ sœpe zœ.
Tshalafo œdœ tshaatɨ œ wuta ɓata
ongboro lœba;
12 ɓœ vwele œtœnœ bala ga tœnœ
ɓata á endje vwele yɔgbɔdɔ
lœba,
yé endje yapa œtœnœ ɓata lœba.
Kashe œɓœ, ɓœ sœ kolœ ɓata á ɓœ sœ
asœmœ yé ndɔngɔlɔ zœ œ sœ
tœnœ nene.»
13 Ndjaba papa fœ anga andjelu nœ
ye bale nene adœke:
«Na œ sœ ga pa kuni mœ,
mœ ko ayingba zœ ga tshakudu ada
zœ.»
14 Aandjelu kœdœ aɗe e? Endje para
kɔkɔ kœdœ ɨshirɨ á sœ kœmbœrœ
akwa fœ Ndjaba: Tshe sœ kœvwa
endje adœke endje tɨ kane azu á endje
li kœgbɔ kœshe.

2

Kœshe á gerœ dopanœ

1 Mbœrœ tœnœ ataa, œ li adœke a
shi gbɨ lœ o'o á a dji œdœ a kœyindœ
nœ adœke a djingili awa nene.
2 Gbambanœ nene, œdœ o'o á
aandjelu pa lima ndœ nœ kœmatœ
ye adœke œtœnœ kœdœ adja o'o, yé
œdœ azu á endje ndɨ lima tshelœnœ,
œdœ azu á endje vwara lima tœ endje
tœ kœlɨsœ o'onœ asœmœ kœgbɔ lima
djofele á li dœ endje,
3 azœ dœ tœ azœ a kpa lœ manœ
kotoo œdœ a kœsœ kœmbœrœtœ
mara kœshe ataa? Gbozu dá yi lima
sœ œrœ tœ upu nœ utshunœ, manda
nœ á azu á endje dji lima she ma
kɨkɨlɨnœ fœ azœ.
4 Ndjaba to ndje gbɔgbɔ nœ ye
ga lœ kœmarœ nœ endje lœ awa
nœ ambárá ndjoro, ogboro œrœ dœ
tshelœ áká afá kɔ, œ ga ndœ lœ awa
nœ kœto œrœ nœ Ɔtshɔ Ɨshirɨ fœ azu
lindœ œneke á lɔsu ye yindœ nœ.

Yisu kœdœ ayi kœza kœshe fœ azu

5 Gbambanœ nene, Ndjaba zaza
tshapashɔ nœ tshambatsha á a sœ
kœpa tœnœ, fœ aandjelu nene.
6 Andaa, anga uzu bale su o'o ala
Buku nœ Ndjaba adœke: «Uzu kœdœ
ɗe yeka á ɓœ kœsœ kœgbe dœ she a?
Too gbolo nœ uzu kœdœ ɗe á ɓœ kœko
ala zœ ga pa ye a?
7 Ɓœ za she teasho ga tshakudu aand-
jelu,
ɓœ za mokɔ œdœ kœlɨsœtœ fœ she.
8 Ɓœ ko œrœ kɔ ga tshada ye.»
Ɓata á Ndjaba za she tœ gbozu tshapa
œrœ kɔ, anga œrœ bale á tshapu
kœsœ ga tshakudu ye gugu nene. An-
daa, a wuwu damba nene adœke Nd-
jaba ko œrœ para ga tshakudu ye.
9 Kashe œrœ á a sœ kœwu tœnœ dœke:
Yisu á Ndjaba za lima she teasho ga
tshakudu aandjelu, gbɔ mokɔ œdœ pe
kœlɨsœtœ lœ kumu kœwu œrœ kanga
nœ kuzu á tshe tshu. Ataa lœ awa nœ
ɔtshɔ lɔsu nœ Ndjaba, tshe tshu kuzu
tœ upu nœ azu kɔ.
10 Gbambanœ nene, œ li adœke
Ndjaba á tshe mbœrœ œrœ kɔ, á
sœ kœmbœrœ adœke œrœnœ sœ zœ
asœmœ, za Yisu tœ uzu á tshe li lœ
awa nœ kœwu oyo mbœrœ adœke
agbolo ndjoro kœwu mokɔ nœ ye.
Gbambanœ nene, Yisu kœdœ uzu á
tshe sœ kœyisœ awa kœshe fœ endje.
11 Andaa Yisu á tshe sœ kœmbœrœ
adœke azu wuta yerœ lœ ekperœ nœ
endje dœ pe endjeneke á endje wuta
yerœ, endje sœ dœ Aba bale. Mbœrœ
tœnœ ataa dá Yisu sœsœ dœ tshula
kœ'e endje adœke aaya œne nene.
12 Yé tshe pa adœke:
«Uu Ndjaba, mœ pa bala o'o tœ upu
nœ ɨ'ɨrɨ zœ fœ aaya mœ,
yé mœ ɓi itshi kœdonga dœ ɓœ ugu-
rutœ ukpulu azu lœ angbɔtœ.»
13 Tshe kpa pa adœke:
«Mœ za bala lɔsu mœ djigi fœ Nd-
jaba.»
Yé ga pa nœ:
«Wu mœ, œmœ œdœ agbolo á Ndjaba
ko endje fœ mœ dœke.»
14 Ataa, ɓata á agbolo kœdœ azu á
endje sœ dœ songba œdœ dœ indji,
Yisu wuta ndje awa bale ɓata endje,
tshe mbœrœ œrœ kɔ nœ mara nœ
endje dœ azu. Lœ awa kuzu nœ ye,
tshe ropa djaboro á tshe sœ lima dœ
gbɔgbɔ nœ kuzu,

15 œdœ dœ œnœ kœvwara azu á awa
kuzu fa lima endje tœ akanga lœ soro
endje djigi.
16 Gbambanœ nene, tshe nana
mbœrœ kœtɨ kane aandjelu nene,
kashe tshe na mbœrœ aata
Abrayamo.
17 Mbœrœ tœnœ ataa, œ li lima
adœke tshe wuta awa bale ɓata
aayanœ lœ áká œrœ kɔ yeka á kœte
egerœ nganga Ndjaba nœ lɔsu kœwu
oyo, á tshe sœ ndjii utshu Ndjaba
mbœrœ kœdjerœndœ ekperœ nœ
azu.
18 Gbambanœ nene, ɓata á tshe wu
lima oyo dœ tœ ye lœ kœwu lɔsu nœ
Satana, tshe li ndje kœtɨ kane end-
jeneke á Satana sœ kœwu lɔsu endje
ye.

3

*Yisu kœdœ egerœ uzu kœropa Moy-
ize*

1 Atamœ, aaya mœ, e'e kœdœ ay-
erœ azu nœ Ndjaba á tshe e 'e ndœ
kœmbœrœ ogo nœ ye ɓa lafo, 'e
meosho ga tœ Yisu á tshe dœ ayi
avwa œdœ egerœ nganga Ndjaba nœ
kœyindœrœ á a sœ kœmindœ nœ.
2 Œ dœ adjapu adœke tshe sœ lima
ndjii utshu Ndjaba á tshe ke she ndœ
akwa ɓata á Moyize sœ ndje lima nd-
jii lœ anda nœ Ndjaba djigi.
3 Endje donga ayi kœmɔ anda
kœropa anda dœ tœ ye. Gbambanœ
nene, mokɔ nœ Yisu ropa œnœ
Moyize.
4 Anda bale dœ bale kɔ sœ dœ uzu
á tshe mɔ, yé uzu á tshe mɔ kɔ kœdœ
Ndjaba.
5 Andaa, Moyize za lima tœ ye
kœmbœrœ akwa dœ lɔsu ye bale lœ
anda nœ Ndjaba djigi ɓata ayi akwa
mbœrœ kœma œneke á li má adœke
Ndjaba pa.
6 Kashe Kristu zatœ ye kœmbœrœ
akwa dœ lɔsu ye bale ɓata Gbolo, yé
Ndjaba za she ga tœ kumu akwa lœ
anda nœ ye. Anda nœ ye kœdœ azœ
œdœ a kœsœpe kolœ kœyindœ nœ yé
á sœ kœko lɔsu azœ ga tœ œrœ á a sœ
kœkate kœgbɔ tœnœ dœ yanga.

Azu nœ Ndjaba œ yatœ endje

7 Mbœrœ tœnœ dá Ɔtshɔ Ɨshirɨ pa
adœke:
«Kpesheke, œdœ 'e kœsœ kœdji tshama
ye,
8 'e sœsœ dœ ɔgbɔ lɔsu nene ɓata lɔndɔ
á 'e oma lima dœ Ndjaba,
dœ olo á 'e wu lima lɔsu ye ɓa lœ
kpagagasho.
9 Ɓa zœ, alaba 'e kœwu lima lɔsu mœ
dœ kœpara awa kœyu tshelœ
mœ,
yé endje wu lima akwa ndœ kane mœ
10 manda ungu zazu bisha (40).
Mbœrœ tœnœ ataa, mœ sœ dœ ókó ga
tœ azu nœ oshonœ asœmœ
yé á mœ pa adœke: “Gbetshelœ nœ
endje sœ kœndɨ waa dœ waa,
azunœ asœmœ wuwu lima sœ awa
mœ nene.”
11 Gbambanœ nene, mœ dara ama
mœ lœ ókó nœ mœ adœke:
A wu bala zœ, œdœ endje œ li bala
kœyatœ endje ɓa ndœ mœ!»
12 Alaya mœ, 'e sœ dœ gbɔdjela.
Kaka adœke uzu bale ugurutœ 'e
sœsœ dœ ekpe lɔsu dœ pe sharapu
neke á vwa she kœfa tshangba ye fœ
Ndjaba nœ soro nene.
13 Kashe 'e to gbɔgbɔ ugurutœ 'e
dœ anga 'e ɔlɔ dœ ɔlɔ ɓata á endje sú
ala Buku adœke œndœ «tshakpesheke»
sœpe kœdɨ tœnœ, mbœrœ adœke
ekperœ bɨbɨlɨ uzu bale ugurutœ 'e, á
tshe kœwuta dœ ɔgbɔ lɔsu nene.
14 Gbambanœ nene, œdœ a
kœsœpe kœshi gbɨ œrrr ga tœ ndɔngɔlɔ
soro azœ lœ kœyindœrœ ɓata á a gbɔ
lima tœ alinœ, a wuta aayi kœmbœrœ
akwa awa bale dœ Kristu.
15 Endje su ɓala buku nœ Ndjaba
adœke:
«Kpesheke, œdœ 'e kœsœ kœdji tshama
ye,
'e sœsœ dœ ɔgbɔ lɔsu ɓata dœ lɔkɔ á 'e
oma lima dœ Ndjaba nene.»
16 Azu aɗe dá dji lima tshama ye, yé á
oma dœ she a? Œ doédoé lima azu kɔ á
Moyize ko endje wuta tœnœ ga ushu
lœ ogo Ezipito nene a?
17 Yé aɗe dá Ndjaba sœ lima dœ ókó ga
tœ endje manda ungu zazu bisha a?
Œ doédoé ga tœ azu á endje mbœrœ
lima ekperœ yekane á tshu ɓa lœ kpa-
gagasho nene a?

18 Yé aɗe dá Ndjaba dara lima ama ye
adœke endje li kœyatœ endje ɓa ndœ
œne nene a? Œ doédoé mbœrœ azu á
endje oma lima asœmœ nene a?
19 Yé a wu adœke endje lili lima kœli
ga zœ nene mangba ɔgbɔ lɔsu nœ
endje.

4

1 Ndjaba pa lima ndœ nœ fœ azœ
adœke a li bala kœyatœ azœ ɓa tœ
osho á œne guma fœ azœ. Ataa,
ala azœ gbɔ adœke anga uzu bale
ugurutœ azœ tshatshapu kœli ga zœ
nene.
2 Gbambanœ nene, a gbɔ Ɔtshɔ
O'o ɓata á azunœ asœmœ gbɔ ndje
lima. Kashe o'o á endje dji lima
mbœmbœrœ œrœ bale tœ endje
nene, mbœrœ aayi kœdji tœnœ dji
lima tako kashe endje yiyi lima ndœ
nœ nene.
3 Yé azœ á a sœ dœ kœyindœrœ, a li
bala kœyatœ azœ ɓa tœ osho á Ndjaba
pa lima o'o tœ upunœ adœke:
«Mœ dara ama mœ lœ ókó nœ mœ:
Endje li bala kœyatœ endje ɓa tœ osho
kœyatœsho nœ mœ nene!»
Ndjaba pa atamœ, kashe osho
kœyatœshonœ asœmœ, tshe guma
lima kœtɔ tœ ali kœmbœrœ tsha-
pashɔ.
4 Gbambanœ nene, endje sú tœ upu
nœ olo mindu dœ bisha (7) adœke:
«Yé Ndjaba ya lima tœ ye dœ olo
mindu dœ bisha manda kœka akwa
nœ ye kɔ.»
5 Yé endje kpa su o'onœ asœmœ
adœke: «Endje li kœyatœ endje ɓa tœ
osho nœ mœ nene.»
6 Dœ tœnœ ataa, azu á endje dœ lima
azu utshunœ kœdji Ɔtshɔ O'o, endje
lili lima kœyatœ endje ɓa tœ oshonœ
asœmœ nene, mbœrœ endje vwara
lima tœ endje kœɨsœ Ndjaba ye, an-
daa anga azu li kœli tœnœ ye.
7 Ndjaba kpa za anga olo kœli ga zœ,
á tshe e ɨ'ɨrɨnœ «kpesheke». Olo ndjoro
manda nœ, tshe pa lima o'o waa lœ
awa nœ Davidi lœ ada mbeti á endje
pa tœnœ utshunœ adœke:
«Kpesheke, œdœ 'e kœdji tshama ye,
'e sœsœ dœ ɔgbɔ lɔsu nene.»

8 Yé œdœ Yosuwa kœtɔ lima azu li
tœnœ ɓa tœ osho nœ kœyatœsho, Nd-
jaba œ kpa pa má o'o tœ anga angbɨ
olo bala nene.
9 Ataa, olo kœyatœsho nœ lɔkɔ
sabata sœ mbœrœ azu nœ Ndjaba.
10 Gbambanœ nene, uzu á tshe li ga
lœ kœyatœsho nœ ye, sœ ndje kœyatœ
ye manda akwa á tshe mbœrœ ɓata
á Ndjaba ya ndje lima tœ ye manda
œnœ ye.
11 A pa avwaratœ azœ kœli ga
lœ kœyatœshonœ asœmœ, adœke
adja mara ɔgbɔ lɔsunœ asœke
kœmbœmbœrœ adœke uzu bale te
nene.
12 Gbambanœ nene, o'o ama Nd-
jaba sœ dœ soro œdœ dœ gbɔgbɔ, yé
amanœ ki kœropa ɨngɨrɨ yakamba á
amanœ sœ bisha. Œ sœ kœli œrrr
ga tœ kœkurutshelœ uvuru dœ ɨshirɨ,
tshelœ kpoto ngbabi dœ vwala. Œ sœ
kœwa ngbanga ugurutœ gbetshelœ
œdœ o'o á sœ ɓa lɔsu uzu.
13 Anga œrœ bale á Ndjaba mbœrœ
á zatœ ye yiwatœ nœ tœ ala ye gugu
nene. Œrœ kɔ sœ kpendro, ngbɨ tœ
ala ye, yé fœ she dá a li kœpa o'o tœ
upu nœ œrœnœ kɔ á a mbœrœ.

Yisu kœdœ egerœ nganga Ndjaba nœ azœ

14 A sœ dœ egerœ nganga Ndjaba á
œsœ ye lɨ, œshe kœdœ Yisu, Gbolo nœ
Ndjaba. Tshe ro tɔ lœ tshalafo œ gu
ga ndœ Ndjaba. Atamœ, a shi gbɨ lœ
kœyindœrœ nœ azœ.
15 Gbambanœ nene, egerœ nganga
Ndjaba nœ azœ awa bale dœ azœ lœ
kœmɔ nœ azœ sœ zœ. Satana wu
lima lɔsu ye lœ œrœ kɔ ɓata á tshe
sœ kœmbœrœ dœ azœ, kashe tshe
mbœmbœrœ ekperœ bale nene.
16 Ataa, a na dœ lɔsu azœ djigi ga tœ
ngande tshagbozu nœ ɔtshɔ lɔsu nœ
Ndjaba mbœrœ á tshe kœwu oyo azœ
yekane á kœma ɔtshɔ lɔsu nœ ye ga
ndœ azœ mbœrœ kœtɨ kane azœ dœ
lɔkɔnœ á tshe yindœ nœ.

5

1 Egerœ nganga Ndjaba kɔ, endje ke
she ugurutœ azu mbœrœ kœmbœrœ
akwa tshagurutœ azu dœ Ndjaba tœ

upu nœ endje. Akwa nœ ye kœdœ kœko kœtorœ œdœ tokóró mbœrœ ekperœ.
2 Tshe li kœsœ dœ ɔmɔ lɔsu ga ndœ azu á endje wuwusœ œrœ nene yé á sœ lœ djingili. Gbambanœ nene, œshe ndje dœ tœ ye kœdœ uzu á tshe sœ dœ kœmɔ.
3 Yé mbœrœ kœmɔnœ, œ li adœke tshe to tokóró mbœrœ ekperœ nœ azu œdœ ndje mbœrœ œnœ ye dœ tœ ye.
4 Uzu bale lili kœketœ ye dœ tœ ye adœke œne dœ egerœ nganga Ndjaba nene. Kashe Ndjaba dá e uzu ndœ kœmbœrœ tœnœ, ɓata á tshe e lima Aro.
5 Œtœnœ ataa dá Kristu zaza kœlɨsœtœ nœ kœwuta egerœ nganga Ndjaba ga tœ ye dœ tœ ye nene; kashe tshe gbɔ ɓa ndœ tsheneke á tshe pa fœ she adœke:
«Œɓœ kœdœ Gbolo nœ mœ
kpesheke, œmœ kœdœ Aba zœ.»
6 Yé ɓa tœ anga oshonœ, tshe pa adœke:
«Œɓœ kœdœ nganga Ndjaba waa dœ waa
ɓa lœ mara nœ Melekisedeke.»
7 Lœ soro ye ɓa pa ɔshɔ, tshe sœ lima kœza avwala dœ ɔgbɔ rawa œdœ dœ ngola fœ tsheneke á tshe li lima kœshe she lœ akuzu, yé Ndjaba yi lima ndœ nœ mbœrœ á tshe lɨ lima œsœ ye dœ kœzatœ ye ga atɨ fœ she.
8 Ataa œshe kœdœ lima Gbolo nœ Ndjaba gbaa, tshe wusœ kœlɨsœ Ndjaba lœ awa nœ œrœ kanga nœ ye kɔ á tshe wu.
9 Yé manda nœ á Ndjaba fa she lima tœ uzu á tshe li, tshe wuta lima ayi kœza kœshe nœ waa dœ waa fœ azu á endje sœ kœlɨsœ o'o ama ye.
10 Ndjaba ma she ngbɨ tœ egerœ nganga Ndjaba lœ mara nœ Melekisedeke.

Kœgbota tshelœ utu tœ upu nœ kœkatœ kœyindœrœ

11 'A sœ dœ o'o ndjoro kœpa tœ upu nœ asœ, kashe kœpandœ ádánœ gbɔ waa mbœrœ 'e kpa sœsœ kœdji tshelœkata o'o katsha katsha nene.
12 'E dœ má ɓalima aayi kœyisœrœ katshatsha ye. Kashe 'e kpa gbe adœke endje yisœ ali o'o nœ o'o ama Ndjaba fœ 'e. 'E sœpe damba kœgbe dœ kœa ɔngɔ, tœ œsœnœ adœke 'e zɨ ɔgbɔ rœgo.
13 Uzu kɔ á tshe sœpe kœa ɔngɔ, tshe lili kœmirœtshelœ ye pa upu nœ œrœ á sœ ndjii nene, mbœrœ œshe kœdœ awaya.
14 Kashe ɔgbɔ kœzɨrœ sœ mbœrœ agbozu á lœ awa nœ œrœ kɔ á endje mbœrœ, li kœkurutshelœ ekperœ dœ ɔtshɔrœ.

6

1 Mbœrœ tœnœ ataa, a fatœ azœ ndœ kœyisœrœ nœ agbozu yé œ katœ kœyisœrœ nœ agbolo ga manda azœ tœ upu nœ Kristu. A kpa kwakwatœ azœ ndœ œrœ á endje guma utshunœ nene: kœfatshalɔsu tœ œrœ á sœ kœyi osho ga lœ kuzu nœ ɨshirɨ yé œ sœ dœ kœyindœrœ ga ndœ Ndjaba,
2 kœyisœrœ tœ upu nœ batisimu, tœ upu nœ kœto kane ga pa azu, tœ upu nœ kœshe lœ akuzu œdœ pe tœ upu nœ kœwa ngbanga nœ waa dœ waa.
3 'E wu œrœ á li dœ azœ adœke a mbœrœ bala œdœ Ndjaba kœyindœ nœ, dœ mœ.
4 Gbambanœ nene, azu á endje wu ɨngbɨsho nœ Ndjaba, endje á endje wusœ kœtorœ nœ tshalafo á Ndjaba to fœ endje, endje á endje te azu nœ Ɔtshɔ Ɨshirɨ,
5 endje á endje dji o'o ama Ndjaba dœ ɔtshɔnœ œdœ gbɔgbɔ nœ tshapashɔ á na ɓa mbatsha
6 yekane á kpa yo, œ li nene adœke endje kpa fatshalɔsu endje. Andaa endje kpa sœ kœkuru Gbolo nœ Ndjaba ga pa kurushi mbœrœ kœfatshalɔsu nœ endje yé œ sœ kœgu she tœ ala azu.
7 Œdœ ɔshɔ kœsœ kœndjoro ungu yavuru ɔlɔ dœ ɔlɔ yé á ɔkɔ ngwarœ nœ azu á endje lu kœsœ kœga tœnœ, œ yindœ kœpa adœke Ndjaba to kane ye ga pa ɔshɔnœ ye.
8 Kashe œdœ œ kœsœ kœzu ishi œdœ gusu á sœ dœ ishi, œ sœ dœ ádá bale nene. Œ sœ ndoo adœke Ndjaba darandœ nœ yé œ sho.

9 Tœ 'e dœ aaya 'a á 'a yindœ 'e waa, 'a yindœ nœ lœ o'o á 'a sœ kœpa tœnœ adœke, 'e sœ kœza ɔtshɔ awa á sœ kœto 'e na tœnœ ndœ kœshe.
10 Yé Ndjaba sœ ndjii, tshe lili kœdjerœndœ akwa œdœ kœyindœsho á 'e ma ga tœ ɨ'ɨrɨ ye lœ awa nœ kœmbœrœ akwa á 'e mbœrœ lima fœ ayerœ azu œrrr ga tœ ngɔngɔ asœke nene.
11 Kashe ogo nœ 'a sœ adœke uzu dœ uzu zatœ ye djigi ndœ kœmbœrœ atamœ œrrr ga tœ ndɔngɔlɔnœ yekane á kœgbɔ œneke á tshe za lɔsu ye ga pa nœ.
12 'E mɔmɔ nene, kashe 'e za mara kœmbœrœ œrœ nœ azu á endje gbɔ œrœ á Ndjaba pa tœnœ lœ awa nœ kœyindœrœ œdœ kœru lɔsu nœ endje ga ndœ ye.

Œrœ á Ndjaba pa tœnœ

13 Lɔndɔ á Ndjaba pa lima tœ œrœ fœ Abrayamo, tshe dara lima ama ye dœ ɨ'ɨrɨ ye dœ tœ ye; gbambanœ nene, anga uzu á tshe ropa ye adœke tshe dara ama ye dœ ɨ'ɨrɨ ye gugu nene.
14 Yé tshe pa adœke: «Adjapu, mœ to kane mœ ga pa zœ waa, yé mœ mbœrœ adœke aata zœ ngba kœropanœ.»
15 Abrayamo sœ lima kœvu dœ ugu lɔsu yé tshe gbɔ lima œneke á Ndjaba pa lima tœnœ fœ she ye.
16 Azu dara ama endje dœ ɨ'ɨrɨ uzu á tshe ropa endje, yé œ sœ kœmbœrœ adœke sharapu sœ ugurutœ endje pa o'o á endje dara ama endje lœ kumunœ nene.
17 Andaa, Ndjaba yindœ kœma fœ azu á endje gbɔ bala œrœnœ á tshe pa lima tœnœ fœ Abrayamo adœke, sharapu œ sœ tœ upunœ nene. Tshe dara ama ye ndœ kœma adœke, o'o á œne pa dœ lɔsu œne bale asœmœ, œne kpa yapa nene.
18 Atamœ, Ndjaba mbœrœ œrœ bisha neke á tshe lili kœyapa tœnœ nene œdœ ndje kœpa wala tœ upunœ nene, mbœrœ kœto gbɔgbɔ á rosœ nœ fœ azœ. Mbœrœ tœnœ ataa, a sœ dœ ugu lɔsu, azœ á a sœ kœkate kœgbɔ œrœnœ á a ko lɔsu azœ ga panœ asœmœ.
19 Œrœnœ á a ko lɔsu azœ ga pa nœ mbœrœ adœke a shi mbœrœ tœnœ. Soro azœ shi mbœrœ tœnœ ɓata egerœ agba œ shi mbœrœ longo. Œrœnœ asœmœ li kpuru djagakele rido,
20 á Yisu li ɓa zœ utshunœ mbœrœ azœ, yé œ te egerœ nganga Ndjaba waa dœ waa ɓata Melekisedeke.

7

O'o tœ upu nœ Melekisedeke

1 Melekisedeke kœdœ lima gbozugo Saleme œdœ nganga Ndjaba nœ Ndjaba á tshe ropa œrœ kɔ. Melekisedeke na para tshatshu Abrayamo dœ lɔkɔ á tshe sœ lima kœgu tœnœ manda kœnga koshe dœ agbozugo, yé œ to kane ye ga pa ye.
2 Œshe dá Abrayamo ko lima œrœ bale lœ ndjokpanœ á tshe gbɔ, fœ she. Utshunœ kɔ, ádá ɨ'ɨrɨ ye kœdœ «gbozugo nœ o'o á sœ ndjii», yé ga pa nœ, œshe kœdœ gbozugo Saleme á yindœ kœpa adœke «gbozugo nœ kœsœ gee».
3 Endje wuwusœ abanœ dœ ayinœ nene, endje wuwusœ o'o tœ upu nœ uwu aalatanœ œdœ olo kœzu she nene, endje wuwu ndje sœ ndɔngɔlɔ soro ye nene; kashe tshe sœ ɓata Gbolo nœ Ndjaba: tshe dœ́ nganga Ndjaba nœ waa dœ waa.
4 'E wu mara á tshe dœ egerœ uzu, œshe á ata azœ dœ Abrayamo ko œrœ bale lœ ndjokpa á tshe gbɔ lœ koshenœ fœ she.
5 Andaa, kœli dœ awa akwa, aata Levi á endje dœ lima anganga Ndjaba dá lima kœ'eshondœ œrœ bale lœ ndjokpa nœ azu Israyele, œ yindœ kœpa adœke aaya endje á endje kœdœ aata Abrayamo.
6 Melekisedeke sœsœ lima lœ uwu aata Levi nene, kashe Abrayamo to lima œrœ bale lœ ndjokpa fœ she. Gapa nœ, tshe to kane ye ga pa Abrayamo á Ndjaba pa lima tœ œrœ fœ she.
7 Andaa dœ sharapu nene, egerœ uzu dá to kane ye ga pa aya uzu asœmœ.

8 Yé endjeneke á endje sœ kœgbɔ
œrœ bale lœ ndjokpa kœdœ azu á
endje tshuutshu, kashe tœ upu nœ
Melekisedeke, endje pa adœke œshe
kœdœ uzu á tshe sœ dœ soro.
9 Tœ ndɔngɔlɔnœ kɔ, œneke yindœ
kœpa adœke, lɔkɔ á Abrayamo ko bale
lœ ndjokpa asœmœ, œ yindœ kœpa
adœke Levi á tshe sœ lima kœgbɔ œrœ
bale lœ ndjokpa ko ndje œnœ ye yé.
10 Gbambanœ nene, ataa endje
zuzu lima Levi nene gbaa, œ sœ
ɓata tshe sœ lima ɓa lœ atanœ dœ
Abrayamo zœ lɔkɔ á Melekisedeke na
lima para tshatshu ye.
11 Awa akwa pa adœke anganga Nd-
jaba œ wuta lœ uwu aata Levi. Andaa
œdœ anganga Ndjaba lœ uwu aata
Levi kœmbœrœ lima akwa á li, ádá
nœ kœgbɔ má anga angbɨ anganga
Ndjaba ɓa lœ uwu aata Melekisedeke
gugu nene tœ œsœnœ adœke endje ke
endje ɓa lœ uwu aata Aro.
12 Gbambanœ nene, œdœ endje
kœyapa uwu kœmbœrœ akwa nœ an-
ganga Ndjaba, œ li adja adœke endje
yapa awa akwa.
13 Yé Gbozu nœ azœ á a pa o'o tœ
upu nœ ye asœke, tshe sœ lœ anga
angbɨ mara á anga uzu bale lœnœ
mbœmbœrœ akwa nganga Ndjaba ɓa
pa ndaba nene.
14 Azu kɔ wusœ nœ adœke tshe to
lœ mara nœ Yuda, á Moyize papa
lima o'o bale ala mbeti nœ ye tœ upu
nœ anganga Ndjaba nene.

Anga nganga Ndjaba ɓata Melekisedeke

15 Yé œneke á sœ kœma œtœnœ
ngbɨ kœdœ adœke: Anga nganga
Ndjaba á tshe wuta, tshe sœ ɓata
Melekisedeke.
16 Tshe wuwuta nganga Ndjaba
lindœ awa akwa tœ upu nœ aata uzu
nene, kashe tshe wuta nganga Nd-
jaba lœ awa nœ gbɔgbɔ nœ soro á
ndɔngɔlɔnœ gugu nene.
17 Yé buku nœ Ndjaba má adœke:

«Ɓœ kœdœ nganga Ndjaba nœ waa
dœ waa
ɓata Melekisedeke.»

18 Ataa, endje ka lima tœ ongboro
awa akwa mbœrœ á gbɔgbɔnœ œdœ
ádánœ gugu lima nene.
19 Gbambanœ nene, awa akwa
mbœmbœrœ adœke uzu dœ uzu á
tshe li nene. Kashe anga ɔtshɔrœ
kœropa nœ á a za lɔsu azœ ga pa nœ
mbœrœtœ ye fœ azœ, yé lœ awanœ,
a li kœgitœ azœ ndoo dœ Ndjaba.
20 Yé œ mbœrœtœ endje dœ
kœdarama nœ Ndjaba. Anga azu
tete anganga Ndjaba lœ awa nœ
kœdarama nene.
21 Kashe mbœrœ she, tshe wuta
lima nganga Ndjaba lœ awa nœ
kœdarama lɔkɔ má Ndjaba pa tœ upu
nœ ye adœke:

«Gbozu dara ama ye
yé tshe yapa bala o'o ama ye nene:
“ɓœ kœdœ nganga Ndjaba nœ waa
dœ waa.”»

22 Mbœrœ tœnœ dá tafo ayo á Yisu
wuta ayi kœgi sharapu ugurutœ Nd-
jaba dœ azœ, sœ dœ ɔtshɔnœ kœropa
ongboronœ.
23 Ga panœ, anganga Ndjaba
ngba lima waa mbœrœ endje sœ
lima kœtshu tœnœ, endje lili lima
kœmbœrœ akwa nœ endje waa dœ
waa nene.
24 Kashe Yisu sœ dœ soro nœ waa
dœ waa yé akwa nganga Ndjaba nœ
ye œ ka nene.
25 Mbœrœ tœnœ ataa, tshe li kœshe
dœ mara nœ waa dœ waa endjeneke
á endje na lœ awa nœ ye ga ndœ
Ndjaba; gbambanœ nene, tshe sœ dœ
soro á ka nene ndœ kœza avwala nœ
ye fœ Ndjaba tœ upu nœ endje.
26 Ataa, Yisu kœdœ egerœ nganga
Ndjaba á tshe li má dœ azœ. Tshe sœ
yerœ, tshe gugu dœ o'o nœ uzu nene,
tshe mbœmbœrœ ekperœ nene. Nd-
jaba za she kpi tœ aayi kœmbœrœ
ekperœ yé œ za she ga pa œrœ kɔ.
27 Tshe sœsœ ɓata anga angbɨ ag-
boro anganga Ndjaba nene: tshe
gbegbe kœza tokóró ɔlɔ dœ ɔlɔ ut-
shunœ mbœrœ ekperœ nœ ye dœ tœ
ye, yé manda nœ, mbœrœ œnœ azu
ogo nene. Tshe za tokóró kolœ awa
tshebabale lɔkɔ á tshe za lima tœ ye
dœ tœ ye tœ tokóró.

28 Andaa, awa akwa sœ kœko azu
á endje mɔɔmɔ tœ agboro anganga
Ndjaba; kashe o'o nœ kœdarama
nœ Ndjaba á na manda awa akwa,
za Gbolo á tshe guma œrœ ga tœ
ndɔngɔlɔnœ djigi, tœ egerœ nganga
Ndjaba mbœrœ waa dœ waa.

8

Yisu kœdœ egerœ nganga Ndjaba nœ azœ

1 Andaa, gilida o'o nœ azœ á
a yindœ kœpa tœnœ kœdœ mara
egerœ nganga Ndjaba á a sœ dœ
she, œshe á tshe sœ ga atɨ ga tœ kuni
ngande tshagbozu nœ Ndjaba ɓa lafo,
2 ɓata ayi akwa nœ adja œyerœ
osho œdœ œnœ adja gbanda tande á
Gbozu mɔ, kashe œ dœ́dœ́ uzu dá mɔ
nene.
3 Endje za egerœ nganga Ndjaba
kɔ ga tœ akwa mbœrœ kœto kœtorœ
œdœ tokóró. Mbœrœ tœnœ ataa, œ
sœ dœ ádá waa ye adœke tshe sœ dœ
œrœ kœto tœnœ.
4 Œdœ Kristu kœsœ lima ɓa pa ɔshɔ,
tshe dœ má nganga Ndjaba nene.
Gbambanœ nene, anga anganga Nd-
jaba á endje sœ kœko kœtorœ lindœ
awa akwa, sœ zœ.
5 Kashe endje sœ kœdonga Ndjaba
ga tœ ɨshirɨ œrœ, ga tœ desherœ á sœ
kœma adjapu nœ tshalafo. Mbœrœ
tœnœ ataa dá Ndjaba za lima o'o
fœ Moyize utshu nœ kœmɔ gbanda
tande. Tshe pa fœ she adœke: «Wu,
mbœrœ kɔ lindœ mara á mœ yi lima
sœ nœ fœ ɓœ ɓa pa kaga.»
6 Adjapu, tshe sœ kœmbœrœ akwa
á ropanœ kɔ, mbœrœ œshe kœdœ uzu
ɓa uguru ɔtshɔ ayo á ka ga pa ɔtshɔrœ
á Ndjaba pa lima tœ nœ.
7 Œdœ endje kœgbagbagbara o'o tœ
upu nœ ayo neke lima utshunœ nene,
ádá nœ kœyapa tœnœ dœ bishanœ œ
gu má nene.
8 Kashe tœnœ kœdœ kœgbagbara
osho dá Ndjaba sœ kœgbagbara dœ
azu nœ ye lɔkɔ á tshe sœ kœpa adœke:
«Gbozu pa adœke, dœ olo á na manda
nœ,
á mœ lu tafo ayo ugurutœ mœ dœ
azu Israyele
œdœ dœ azu ogo Yuda,
9 œ sœsœ ɓata ayo á sœ lima ugurutœ
mœ dœ aata endje
lɔkɔ á mœ ko endje dœ kane mœ
mbœrœ kœko endje ga ushu lœ ogo
Ezipito nene.
Mbœrœ endje dœ tœ endje, endje
mbœmbœrœtœ endje lima
lindœ ayo nœ mœ nene.
Gbozu pa adœke: œmœ ndje, mœ
katœ endje tɨ ye.
10 Gbambanœ nene, wu ayo á mœ lu
bala dœ azu Israyele
manda olonœ asœmœ dœke:
ndœ kœza awa akwa nœ mœ,
Mœ su bala awa akwa nœ mœ
ga lœ gbetshelœ nœ endje œdœ ga
lɔsu endje.
Mœ te bala Ndjaba nœ endje,
yé endje te bala azu nœ mœ.
11 Uzu bale ugurutœ endje œ yisœ
œrœ nene fœ yanganœ too fœ
ayanœ adœke tshe wusœ mœ,
mbœrœ endje para,œ wu bala sœ
mœ ye,
kœto kpœtœ aaya azu œrrr ga tœ ag-
boro azu.
12 Gbambanœ nene, mœ djerœ bala
ndœ ekperœ nœ endje,
yé mœ kpa kwatœ mœ kœtondœ nœ
bale nene.»
13 Dœ kœpandœ tafo ayo, Ndjaba fa
œneke utshunœ tœ ongboronœ. An-
daa, œneke á fa ongboro œrœ yé á gbɔ
ye, sœ ndoo kœyiwa tœnœ.

9

Mara kœdonga dœ Ndjaba lima ut-shunœ

1 Ali ayo sœ lima dœ mara nœ
kœdonga dœ Ndjaba œdœ pe Tepelo
nœ ɔshɔ.
2 Yé gbanda tande sœ lima
kpœtœmœ, ali tshakalanœ sœ tœ
osho á ɨ'ɨrɨnœ kœdœ Œyerœ osho, á
miinda dœ ndaba œdœ pe mapa á
endje sœ kœto fœ Ndjaba sœ lœ nœ.
3 Manda nœ, ɓa ngba bisha ridonœ,
gbanda tande á ɨ'ɨrɨnœ kœdœ Œyerœ
osho kœropanœ,
4 á sœ dœ ndaba á sœ dœ ɔrœ, á
endje zo yombo pa nœ œdœ sanduku
nœ ayo á endje dja kotenœ dœ ɔrœ

sœ kpœtœmœ. Œrœ á sœ lœnœ dœke: lɔsú á endje mbœrœ dœ ɔrœ á mane sœ lima lœnœ, tshɔngbɔlɔ nœ Aro á ndɔkɔnœ wuta lima tœnœ œdœ pe ndaba nœ ayo.

5 Ɓa pa sandukunœ, endje ko lima œrœ bisha ɓa zœ, œrœnœ sœ lima kœma akeluba, á yindœ kœpa adœke Ndjaba dœ tœ ye sœ lima ɓa zœ zœ. Andjelunœ saka tshelœ ombo endje ga panœ ga tœ osho á endje sœ lima kœto tokóró mbœrœ adœke Ndjaba djerœndœ ekperœ nœ azu. Kashe awa kœli ga lœ kœpandœ ádánœ bale dœ bale gugu nene.

6 Endje guma lima œrœnœ kɔ dœ mara ataa, anganga Ndjaba sœ lima kœli ɔlɔ dœ ɔlɔ ga lœ ali tshakala gbanda tande mbœrœ kœmbœrœ akwa nœ endje.

7 Kashe ɓa lœ bisha tshakala gbanda tandenœ, egerœ nganga Ndjaba sœ kœli ga zœ kolœ awa bale lœ ungu bale. Tshe sœ kœli dœ indji agea kœto dœ makabo fœ Ndjaba mbœrœ ekperœ nœ ye dœ tœ ye œdœ mbœrœ œnœ azu.

8 Ɔtshɔ Ɨshiri yindœ kœma adœke awa nœ kœli ga tœ œyerœ osho mamatœ ye damba nene, mbœrœ gbanda tande neke utshunœ sœpe zœ.

9 Tœnœ dá sœ kœma ambárá nœ ngɔngɔ asœ. Œ dœ́dœ́ makabo œdœ tokóró á endje sœ kœto fœ Ndjaba dá sœ kœguma lɔsu uzu adœke tshe li kœdonga Ndjaba nene. 10 Œ sœ mbœrœ kœzɨrœ, kœndjorœ dœ pe kœdjutɔ kotœ uzu lindœ mara o'o nœ alata. Tœnœ kœdœ mara œrœ á azu sœ kœmbœrœ tœnœ œrrr ga tœ adœke endje yapa œrœ para.

11 Kashe Yisu na tœ egerœ nganga Ndjaba nœ ɔtshɔrœ á sœ kœna tœnœ. Tshe li tɔ lœ gbanda tande á sœ tœ egerœnœ yé á li, œ dœ́dœ́ ndje uzu dá mbœrœ nene, œ yindœ kœpa adœke, á dœ́dœ́ œnœ tshapashɔnœ asœ nene.

12 Œ dœ́dœ́ lœ awa nœ indji akɔ ayaburu œdœ avoro angombe nene, kashe lœ awa nœ indji ye dœ tœ ye dá tshe li kolœ awa tshebabale ga tœ œyerœ osho yé á vwara azœ lœ ekperœ nœ azœ waa dœ waa.

13 Gbambanœ nene, œdœ indji akɔ ayaburu dœ akɔ ngombe œdœ pe vorowo ovoro ngombe á endje dja ga tœ azu á endje mbœrœ ekperœ kœsœ kœmbœrœ adœke ɔkɔ endje wuta yerœ,

14 ataa, indji Kristu, á lœ awa nœ ɨshirɨ nœ waa dœ waa, á tshe zatœ ye dœ tœ ye tœ makabo fœ Ndjaba ɓata uzu á tshe mbœmbœrœ ekperœ nene kashe á tshu, rosœ nœ ye. Indji ye œ djutɔ bala lɔsu azœ lœ ekperœ nœ kuzu adœke a mbœrœ akwa fœ Ndjaba nœ soro.

15 Wu mbœrœ tœnœ ataa á Kristu dœ uzu ɓa uguru tafo ayo dœ ongboro ayo. Ɓata á kuzu ye wuta mbœrœ kœyɔ azu lœ kanga nœ ekperœ á mbœrœ lima tœ endje lœ ongboro ayo, endjeneke á Ndjaba e endje li ndœ kœgbɔ œrœ tshangba nœ waa dœ waa á tshe pa lima tœnœ.

16 Gbambanœ nene, œdœ mbeti kœko œrœ tshangba uzu kœwuta, œ sœ dœ ádá waa ye œdœ ayi kœsu mbetinœ kœtshu ye kane.

17 Mbeti kœko œrœ tshangba uzu sœ dœ ádá œdœ uzunœ kœtshu; kashe œdœ tshe kœsœ dœ soro, ádánœ gugu nene.

18 Mbœrœ tœnœ ataa, tœ kœtetœ kœmbœrœ ayo neke lima utshunœ, indji tu lima yeka.

19 Lɔkɔ á Moyize pandœ awa o'o liaka awa akwa fœ azu para, tshe za indji ovoro ngombe dœ œnœ akɔ ayaburu á djanga dœ ungu, á za aya ganea ɔyɔ á i usu agea ga tœnœ yé á yi ga la nœ, yeka á vwi ga tœ buku dœ tœ ye dœ pe ga tœ azu para.

20 Tshe pa adœke: «Asœ kœdœ indji nœ ayo á Ndjaba za awa tœnœ mbœrœ 'e.»

21 Manda nœ, tshe vwi ndje indjinœ ga tœ gbanda tande dœ pe gbarœ para á endje donga Ndjaba dœ tœnœ.

22 Lindœ awa akwa, indji dá sœ kœmbœrœ adœke œrœ kɔ wuta yerœ, yé lœ awa nœ indji dá Ndjaba œ djerœndœ ekperœ.

Tokóró nœ Kristu gi ekperœ pa azu

23 Ataa, œdœ ɨshirɨ œrœ á sœ ɓa
lafo kœsœ yerœ lœ awa nœ mara
kœdonga oshonœ asœmœ, œ li adœke
adja o'o nœ tshalafo dœ tœ endje sœ
ndje lœ awa nœ tokóró neke á sœ dœ
ɔtshɔnœ kœropa nœ.
24 Gbambanœ nene, œ dœ́dœ́ ɓa tœ
œyerœ osho á uzu mbœrœ dœ kane,
á azu tondœ nœ yeka á mbœrœ, dá
Kristu li ga lœnœ nene, kashe adja
ɓa lafo. Ba zœ dá tshe sœ kœmatœ
ye ngɔngɔnœ asœ ɓa utshu Ndjaba
mbœrœ azœ.
25 Yé œ dœ́dœ́ manda kœzatœ ye
tœ tokóró awa ndjoro ɓata á egerœ
nganga Ndjaba á tshe sœ kœli ungu
bale dœ bale ga lœ œyerœ osho dœ
angbɨ indji nene.
26 Gbambanœ nene, œ kœsœ má
ataa, tshe wu má lima oyo awa nd-
joro kœtotœ ali kœmbœrœ tshapashɔ.
Kashe tshe matœ ye kolœ awa tshe-
babale ɓa tœ ndɔngɔlɔ osho mbœrœ
kœwo ekperœ lœ awa nœ kœzatœ ye
tœ tokóró dœ tœ ye.
27 Yé ɓata uzu kɔ sœ mbœrœ kœtshu
tœnœ awa bale yeka manda nœ, á
Ndjaba œ wa ngbanga pa ye,
28 awa bale ndje ataa, Kristu zatœ
ye tœ tokóró awa tshebabale mbœrœ
kœgi ekperœ pa azu ndjoro, yé tshe
kwa bala tœ ye tœ bishanœ mbœrœ
upu nœ ekperœ nene, kashe mbœrœ
kœza kœshe fœ azu á endje sœ kœkate
kœna she.

10

1 Awa akwa nœ Moyize nana lima
dœ adja o'o fœ azu nene, kashe œ sœ
lima kœma ɨshirɨ ɔtshɔrœ á na bala.
Awa akwa lili ndœ kœguma uzu á tshe
yindœ kœna ga ndœ ndjaba nene.
Mbœrœ tœnœ ataa ungu dœ ungu,
endje sœ kœto kolœ tshetœ tokóró
waa dœ waa.
2 Œdœ Ndjaba kœdjerœ lima ndœ
ekperœ nœ endjeneke á endje sœ
kœdonga she kolœ awa bale , endje
wu má sœ nœ adœke œne kpa sœsœ
lœ ekperœ nene, yé œ ka má tœ kœto
tokóró fœ Ndjaba ye.
3 Kashe, ungu dœ ungu, endje sœpe
kolœ kœto tokóró fœ Ndjaba mbœrœ
kœgbe dœ ekperœ nœ endje.
4 Gbambanœ nene, indji akɔ an-
gombe too œnœ aakɔ ayaburu lili
ndœ kœgi ekperœ bale nene.
5 Mbœrœ tœnœ ataa, lɔkɔ kœna
Kristu ga pa tshapashɔ, tshe pa lima
adœke:

«Œdœ tokóró, œdœ makabo, ɓœ
yiyindœ nœ nene,
kashe ɓœ mbœrœ undu fœ mœ.
6 Bœ yiyindœ agea á endje sho endje
dœ owo ɓa pa ndaba
too tokóró á endje to fœ ɓœ mbœrœ
kœdjerœndœ ekperœ nene.
7 Yé mœ pa adœke: “Uu Ndjaba, Œmœ
dœke, mœ na ga ndœ zœ dœ tœ
mœ
mbœrœ kœmbœrœ œneke á ɓœ
yindœ nœ,
lindœ œneke á endje sú tœ upu
nœ mœ ɓa la buku á endje
vwele.”»

8 Kristu pa utshunœ adœke: «Œdœ
tokóró, œdœ makabo, œdœ agea á
endje sho endje dœ owo ɓa pa nd-
aba, œdœ tokóró á endje to mbœrœ
kœdjerœndœ ekperœ, ɓœ yiyindœ
œrœ bale nene yé œ gaga ndje tœ zœ
nene.» Andaa, œtœnœ kœdœ mak-
abo á sœ lindœ awa akwa.
9 Yé tshe kpa pa adœke: «Wu, mœ
na mbœrœ kœmbœrœ œrœ á ɓœ
yindœ nœ.» Tshe sœ kœwo ongboro
mara kœdonga Ndjaba mbœrœ kœza
tafonœ.
10 Yisu Kristu mbœrœtœ ye lindœ
œrœ á Ndjaba yindœ nœ; tshe zatœ
ye tœ makabo awa tshebabale fœ Nd-
jaba, yé œtœnœ ataa dá a wuta ayerœ
azu mbœrœ she.
11 Ɔlɔ dœ ɔlɔ, nganga Ndjaba
bale dœ bale sœ kœka ga lafo ndœ
kœmbœrœ akwa nœ ye, yé œ sœ kœto
tshetœ tokóró kpœpanœ kpœpanœ;
tokórónœ asœmœ á sœsœ kœgi
ekperœ pa azu ɔlɔ bale nene.
12 Kashe tœ upu nœ Kristu, manda
kœzatœ ye tœ tokóró awa tshebabale
ndœ ekperœ nœ azu, tshe sœ ga pa
kuni Ndjaba waa dœ waa.

13 Ngɔngɔ asœke, tshe sœ kœkate ɔlɔ
á Ndjaba œ ko ayingba ye ga tshada
ye.
14 Gbambanœ nene, lœ kœzatœ ye
tœ makabo awa tshebabale asœmœ,
tshe mbœrœ adœke endjeneke á tshe
sœ kœmbœrœ adœke endje wuta
yerœ lœ ekperœ nœ endje, te azu á
endje li.
15 Tœnœ kœdœ neke á Ɔtshɔ Ɨshiri
dœ tœ ye sœ kœmatœ nœ fœ azœ.
Gbambanœ nene, manda kœpa
adœke:
16 «Asœke kœdœ ayo á mœ lu bala dœ
endje manda olonœ asœmœ,
Gbozu pa adœke:
ndœ kœza awa akwa nœ mœ,
Mœ su bala awa akwa nœ mœ
ga lœ gbetshelœ nœ endje œdœ ga
lɔsu endje.»
17 Yé tshe kpa pa adœke: «Mœ kpa gbe
dœ ngbɨndɨrœ œdœ dœ ekperœ nœ
endje nene.»
18 Andaa, ɓa tœ osho á kœdjerœndœ
ekperœ sœ zœ, ádá nœ kœto makabo
mbœrœ ekperœ gugu bale nene.

A na ga ndœ Ndjaba

19 Atamœ, alaya, a sœ kœyindœ nœ
dœ lɔsu azœ adœke a li ga tœ œyerœ
osho lœ awa nœ indji Yisu.
20 Tshe kɔrɔ tafo awa á sœ dœ soro
fœ azœ lœ awa nœ rido, œ yindœ
kœpa adœke lœ awa nœ undu ye dœ
tœ ye.
21 Yé a sœ dœ egerœ nganga Ndjaba
á Ndjaba za she ga tœ kumu akwa
tshasœnda nœ ye.
22 Ataa, a na ga ndœ Ndjaba dœ lɔsu
azœ ndjii œdœ lœ kœyindœrœ djigi
mbœrœ tshe gi azœ lœ ngbɨndɨrœ á
sœ tœ lɔsu azœ, yé œ djutɔ undu azœ
dœ ungu á sœ yerœ ye.
23 A mɔmɔ nene, a sœpe kolœ
kœyindœ œrœ á a za lɔsu azœ ga
panœ; gbambanœ nene, tshe sœ
kœmbœrœ œrœ lindœ œneke á tshe
pa tœnœ.
24 A gbɔndœtœ azœ lœ ugurutœ
azœ dœ anga azœ á kœmbœrœ adœke
a yindœ anga azœ dœ ɔtshɔnœ dœ pe
kœmbœrœ ɔtshɔ akwa.
25 A kpakpa lœ angbɔtœ nœ azœ
nene ɓata á anga anga azœ sœ
kœmbœrœ tœnœ, kashe a to gbɔgbɔ
lœ tœ azœ mbœrœ 'e sœ kœwu adœke
olonœ sœ kœndo tœnœ.
26 Gbambanœ nene, œdœ a
kœsœpe kœmbœrœ ekperœ dœ lɔsu
azœ manda kœwusœ adja o'o, tokóró
tœ upu nœ ekperœnœ asœmœ kpa
gugu nene.
27 Kashe, œ sœpe kolœnœ adœke a
kate ɔgbɔ ngbanga á Ndjaba œ wa ga
tœ azu dœ pe egerœ owo á ju ayingba
ye.
28 Uzu neke á tshe dara pa awa
akwa nœ Moyize, endje wu oyo ye
nene, œdœ azu bisha too votɔ kœpa
timunœ, ngbewo endje wo she ye.
29 Uzu neke á tshe wu Gbolo nœ
Ndjaba gbambanœ, á gu œsœ indji
ayo á mbœrœ adœke tshe wuta yerœ,
yé á dara pa Ɨshiri nœ ɔtshɔ lɔsu, 'e
sœ dœ gbetshelœ adœke tshe gbɔ bala
egerœ djofele á ropa nœ.
30 Gbambanœ nene, a wusœ uzu
neke á tshe pa lima adœke: «Œmœ
dá gi tshangba ekperœnœ asœmœ fœ
endje, œmœ dá za bala djofele fœ
endje»; yé ga panœ: «Gbozu œ wa bala
ngbanga ga tœ azu nœ ye.»
31 Œ sœ tœ ekpenœ waa adœke uzu
gbɔ o'o tshakane Ndjaba nœ soro.
32 Kashe 'e gbe dœ ali olo nœ 'e
lima kane: 'e gbɔ ɨngbɨsho yé lɔkɔnœ
asœmœ, 'e shi lima gbɨ lœ egerœ
koshe á gbɔɔgbɔ.
33 Endje sœ lima kœgu anga anga
'e ugurutœ 'e dœ pe kœmbœrœ œrœ
kanga fœ endje tœ ala azu, kashe e'e
kɔ, 'e yi lima ndœ kœsœ awa bale
dœ anga 'e asœmœ lœ mara kœwu
kanganœ ata.
34 Yé 'e sœ ndje lima kœwu oyo dœ
aayi kánga; ataa endje gbɔtœ œrœ
nœ 'e gbaa, 'e sœ kolœ dœ yanga
mbœrœ tœnœ, mbœrœ 'e wusœ nœ
adœke 'e gbɔ bala ɔtshɔrœ neke á
œndœnœ œ dɨ waa zœ.
35 'E kakatœ kœyindœ œrœ á 'e sœ
kœko lɔsu 'e ga pa nœ tɨ nene, mbœrœ
'e gbɔ egerœ œrœ tshangbanœ zœ.
36 Œ li dœ 'e kœshi gbɨ lœ kœru lɔsu
'e, yé á kœmbœrœ œrœ neke á Ndjaba
yindœ nœ yeka á kœgbɔ œrœ neke á
tshe pa lima tœnœ.

37 Gbambanœ nene, endje sú ɓala
buku adœke:
«Œ sœpe olo teasho, olo teasho gbam-
banœ,
yé uzu neke á tshe na, œ na bala zœ,
tshe kpalatœ ye nene.
38 Andaa, uzu nœ mœ á tshe sœ nd-
jii œ sœ dœ soro lœ awa nœ
kœyindœrœ nœ ye,
kashe œdœ tshe kœkwa ga manda
nœ, lɔsu mœ œ sœ dœ yanga
mbœrœ she nene.»
39 Azœ, a dœ́dœ́ azu nœ kœkwa ga
manda nœ yeka á kœli ga lœ kuzu
nene, kashe azœ kœdœ azu nœ
kœyindœrœ mbœrœ kœshe nœ uvuru
azœ.

11

O'o tœ upu nœ kœyindœrœ

1 Kœyindœrœ kœdœ mara á uzu gbɔ
dœ œrœ neke á tshe za lɔsu ye ga
pa nœ, œtœnœ kœdœ mara kœwusœ
adja œrœ neke á uzu œ wu dœ ala ye
nene.
2 Ndjaba ma lima o'o tœ upu
nœ anga azu utshunœ mbœrœ
kœyindœrœ nœ endje.
3 Lœ awa nœ kœyindœrœ, a sœ
kœwusœ nœ adœke Ndjaba mbœrœ
tshapashɔ dœ o'o ama ye. Ataa, œrœ
para á a sœ kœwu tœnœ, œ to lœ neke
á a wu nene.
4 Lœ awa nœ kœyindœrœ, Abele to
ɔtshɔ tokóró fœ Ndjaba kœropa œnœ
Kayina. Mbœrœ tœnœ ataa, Ndjaba
ma she adœke, œshe kœdœ uzu á tshe
sœ ndjii. Gbambanœ nene, Ndjaba
ma ngbɨ adœke œne yindœ kœtorœ
nœ ye. Mangba kœyindœrœ nœ ye,
ataa tshe tshu gbaa, tshe sœpe kœpa
o'o zœ.
5 Lœ awa nœ kœyindœrœ, Enoke
wuwu kuzu dœ ala ye nene yé endje
gbɔgbɔ she nene. Ndjaba za she
gutœnœ ga lafo ga ɨndɨrɨ ye; yé utshu
nœ kœɔ she ga lafo, endje ma lima o'o
tœ upu nœ ye adœke tshe ga lima tœ
ala Ndjaba.
6 Andaa œdœ uzu kœgugu dœ
kœyindœrœ nene, tshe ga tœ ala
Ndjaba nene. Gbambanœ nene, uzu
neke á tshe yindœ kœna ga ndœ
Ndjaba, œ li adœke tshe yindœ nœ
adœke Ndjaba sœ zœ, yé tshe sœ kœgi
tshangba œrœ fœ azu á endje sœ
kœpara she.
7 Lœ awa nœ kœyindœrœ, Nowa dji
lima o'o ama Ndjaba lɔkɔ á tshe ma
œrœ á mbœrœtœ endje bala mbatsha
fœ she. Nowa za o'onœ dœ ádá yé œ
mbœrœ egerœ agba ndœ kœshe azu
tshelœ bɨngɨ nœ ye. Ataa, tshe wa
ɔgbɔ ngbanga ga pa azu nœ tshapashɔ
yeka á wuta lima uzu ndjii tœ ala
Ndjaba mbœrœ kœyindœrœ.
8 Lœ awa nœ kœyindœrœ,
Abrayamo dji lima Ndjaba á tshe e
she kœna ga lœ ogo á tshe pa lima
ndœ kœza tœnœ fœ she. Abrayamo
katœ ogo ye tɨ ndœ kœna ga tœ osho
á tshe wuwusœ nœ nene.
9 Lœ awa nœ kœyindœrœ,
Abrayamo na kœsœ ɓata gene ɓa tœ
osho á Ndjaba pa tœ nœ fœ she. Tshe
sœ lima kœlo sœnda gbanda tande
bale dœ Izaka œdœ Yakobo á o'onœ
á Ndjaba pa lima ndœ nœ, sœ ndje
mbœrœ endje.
10 Gbambanœ nene, Abrayamo sœ
lima kœkate ongbo neke á sœ dœ kiti
anda ndjoro, á Ndjaba dœ tœ ye dœ
ayi kœyisœ mara kœmɔ tœnœ œdœ
ayi kœmɔ tœnœ.
11 Lœ awa nœ kœyindœrœ, Sara
ndje, ataa ungu nœ kœzu agbolo ro
lima ye, tshe zu lima gbolo mbœrœ á
tshe za Ndjaba tœ uzu á tshe yayapa
o'o ama ye nene.
12 Mbœrœ tœnœ ndje ataa, uzu
bale á tshe ndo dœ kuzu, zu azu nd-
joro á endje sœ ɓata angerepe ɓa lafo
dœ pe mindu tœ ama egerœ ungu á
endje li kœdɨ tœnœ nene.
13 Lœ awa nœ kœyindœrœ, azu
para á endje tshu lima, endje gbɔgbɔ
lima œrœ á Ndjaba pa tœnœ fœ endje
nene. Kashe endje wu lima œtœnœ œ
yindœ nœ lœ ɨngɨrɨnœ yé œ wusœ nœ
adœke œne kœdœ agene œdœ aayi
kœna ana pa ɔshɔ.
14 Gbambanœ nene, azu á endje pa
mara o'o ataa, sœ kœma ngbɨ adœke
œne sœ kœpara ogo nœ œne.

15 Yé œdœ endje kœsœ kœgbe dœ ogo á endje to lima lœnœ, endje kwa má tœ endje ga zœ ye.
16 Dœ adjapu, endje sœ lima kœpara ogo á ga dopanœ, ogo ɓa lafo. Mbœrœ tœnœ ataa, Ndjaba sœsœ dœ tshula adœke endje e œne Ndjaba nœ endje nene; yé tshe guma ongbo bale fœ endje.
17 Lœ awa nœ kœyindœrœ, Ndjaba wu lɔsu Abrayamo, tshe za gbolo nœ ye Izaka tœ tokóró, tshe za gbolo nœ ye tshebabale, andaa Ndjaba pa lima tœ œrœ fœ she.
18 Yé Ndjaba pa lima fœ she adœke: «Lœ awa nœ Izaka dá ɓœ gbɔ bala aata zœ á mœ patœ endje fœ ɓœ.»
19 Abrayamo sœ lima kœpa adœke Ndjaba li kœshe she uzu lœ kuzu. Mbœrœ tœnœ ataa, tshe wu lima gbolo nœ ye ɓata uzu á tshe she lœ kuzu.
20 Lœ awa nœ kœyindœrœ ndje, Izaka to kane ye ga pa Yakobo dœ pe Ezawu ndœ tshambatsha.
21 Lœ awa nœ kœyindœrœ, Yakobo ndo ndœ kœtshu tœnœ, œ to kane ga pa agbolo nœ Yozefu bale dœ bale yé œ gote dœ kœtra kumu ye ga tœ mato tshɔngbɔlɔ, yé á donga Ndjaba.
22 Lœ awa nœ kœyindœrœ, ndoo dœ olo kuzu Yozefu, tshe gbara o'o tœ upu nœ kœwuta agbolo Israyele lœ Ezipito yé œ za awa o'o tœ mara á endje mbœrœ dœ ngbabi ye.
23 Lœ awa nœ kœyindœrœ, Moyize, manda kœzu she, abanœ dœ ayinœ za lima she yiwatœ nœ manda yapu votɔ mbœrœ endje wu lima kœga nœ gbolo nœ endje, yé endje sœsœ lima dœ awa awa o'o nœ gbozugo nene.
24 Lœ awa nœ kœyindœrœ, lɔkɔ á Moyize wuta gbozu, tshe vwara lima tœ ye adœke endje e œne gbolo nœ yawuru nœ Farawo.
25 Tshe yi lima ndœ nœ adœke œne wu oyo awa bale dœ azu nœ Ndjaba, yé œ vwaratœ ye tœ œsœ nœ kœsœ lœ yanga nœ ekperœ á œndœ nœ œ dɨ nene.
26 Tshe wu lima kœyiangba Kristu ɓa ndœ ye ɓata kœgbɔrœ ndjoro á rosœ kœgbɔrœ nœ Ezipito; gbambanœ nene, tshe ko lima ala ye ga pa kœgbɔ bala œrœ tshangbanœ.
27 Lœ awa nœ kœyindœrœ, tshe katœ Ezipito tɨ œ kpakpa awa oko nœ gbozugo nene, yé tshe shi gbɨ ɓata uzu á tshe sœ kœwu Ndjaba á endje sœsœ kœwu she nene.
28 Lœ awa nœ kœyindœrœ, tshe mbœrœ lima angbo Pake dœ azu Israyele, yé œ pa fœ endje adœke endje dja indji agea ga pa manda nœ endje mbœrœ andjelu nœ kœwo azu kœro, á kœwowo aeya agbolo yakoshe nœ endje nene.
29 Lœ awa nœ kœyindœrœ, azu Israyele zu lima egerœ odoro ungu ɨngbɨrɨ ɓata ɔɔrɔ osho, yé azu Ezipito yi lima ndœ kœzu manda endje yeka á ungu su ga pa endje kpɔlirɔ.
30 Lœ awa nœ kœyindœrœ, Azu Israyele fa lima dje ɨndɨrɨ gbagba Yeriko manda olo mindu dœ bisha (7) yeka á kavwa.
31 Lœ awa nœ kœyindœrœ, Rahabe, yashe gugatɨ tshutshu lima awa bale dœ azu á endje vwaratœ endje ndœ kœdji Ndjaba nene, mbœrœ tshe za lima osho kœsœ fœ agene á endje na kœwu osho utshunœ yeka á kœgu kœvatɔ nœ.
32 O'o gaɗe dá mœ kpa pa a? Mœ sœsœ dœ lɔkɔ ndjoro ndœ kœpa o'o tœ upu nœ Jedeyo, Barake, Samesone, Jefete, Davidi, Samwele dœ pe aayi kœgbara o'o nene.
33 Mangba kœyindœrœ, endje gbɔ lima tœ osho nœ anga azu ogo, endje za lima o'o nœ kœsœ ndjii ga tœ akwa, endje gbɔ lima œrœ á Ndjaba pa tœnœ fœ endje ye, endje i lima ama amuru ga tœnœ;
34 endje ru lima gbɔgbɔ nœ owo, endje she lœ kuzu ɨngɨrɨ yakamba, endje á endje sœ lima dœ koɓa she dœ ɔtshɔnœ, endje sœ lima dœ gbɔgbɔ lœ koshe, endje gɔrɔ lima angbɨ aturugu.
35 Ayashe wu lima azu nœ endje á endje tshu, kœkwa dœ soro.

Kashe anga azu wu lima oyo waa, ataa endje vwaratœ endje kœwuta lœ

ekperœ mbœrœ á kœgbɔ kœshe lœ akuzu.
36 Ayingba endje sœ lima kœmɔ endje dœ kœɓi endje dœ ndjapa, kœi endje dœ djingiri dœ kœko endje va ga lœ anda kánga.
37 Endje ve lima endje dœ badja á wo endje, œ wa tshelœ anga endje dœ sii, œ wo anga endje dœ ɨngɨrɨ yakamba, endje sœ lima kœlo djezœ ngbangbangba, endje verœ lima ɔkɔ apata too œnœ ayaburu; endje gugu lima dœ œrœ nene, endje sœ lima kœmbœrœ œrœ kanga fœ endje, endje sœ lima kœwu oyo waa,
38 endje á tshapashɔ gaga dœ endje nene. Endje sœ lima ɓa lœ kpa-gagasho œdœ ɓa pa kaga, endje sœ lima ɓa lœ ɔngɔ badja dœ pe ɓa lœ gorokpa.
39 Endje kɔ, endje ma o'o tœ upu nœ endje mangba kœyindœrœ nœ endje, kashe endje gbɔgbɔ œrœ á Ndjaba pa lima tœ nœ nene.
40 Yé Ndjaba kpa guma lima sœ œrœ dœ ɔtshɔnœ kœrosœ nœ fœ azœ, œ li adœke azœ dœ endje, a sœ awa bale á kœli.

12

Kœru lɔsu lœ kœwu lɔsu

1 Ataa, azœ ndje á a sœ dœ atimu ndjoro ɨndɨrɨ azœ, a katœ kongba nœ azœ kɔ œdœ ekperœ á sœ kœlɨ azœ lœ ana nœ azœ, a kpa ɔrɔ dœ kœru lɔsu lœ awa á endje za ga utshu azœ.
2 A ko ala azœ ga pa Yisu á tshe mbœrœ adœke a sœ dœ kœyindœrœ tœ alinœ œrrr ga tœ ndɔngɔlɔnœ. Tshe yindœ kœtshu pa kurushi yé œ gbegbe dœ tshula neke á sœ mbœrœ mara kuzu ataa nene, mbœrœ tshe vwara lima tœ ye tœ yanga neke á endje gumasœ nœ fœ she, yé ngɔngɔ asœ tshe sœ ga pa kuni ngande tshag-bozu nœ Ndjaba.
3 'E gbe dœ she tœ mara á tshe ru lɔsu ye lœ œrœ kɔ á aayi kœmbœrœ ekperœ mbœrœ ga tœ ye yeka á 'e kœmɔmɔ lœ gbetshelœ nœ 'e nene.
4 Gbambanœ nene, lœ koshe nœ 'e mbœrœ ekperœ, 'e nganga damba anganœ œrrr ga lœ kuzu nene.
5 Yé œndœ upu á endje sœ kœmɨ fœ 'e ɓata agbolo djerœ 'e ye a?

«Gbolo nœ mœ, vwavwaratœ zœ tœ djofele nœ Gbozu nene,
mɔmɔ lœ gbetshelœ nœ zœ nene lɔkɔ á tshe kœsœ kœgbagbara ɓœ.

6 Gbambanœ nene, Gbozu sœ kœyɔrɔ uzu á tshe yindœ ye,
yé œ sœ kœza djofele fœ gbolo kɔ á tshe yindœ ye.»

7 Mbœrœ kœmbœrœ ala fœ 'e dá 'e sœ kœwu oyo. Ndjaba sœ kœmbœrœ dœ 'e ɓata agbolo nœ ye. Gbolo ɗe dá abanœ zaza djofele fœ she nene a?
8 Œdœ endje kœzaza djofele fœ 'e ɓata á endje za fœ agbolo kɔ nene, dá 'e dœ́dœ́ agbolo nœ Ndjaba nene, kashe 'e kœdœ agbolo á alaba 'e sœ kpi.
9 Alaba azœ pa ɔshɔ kœdœ aayi kœmbœrœ ala fœ azœ, yé a sœ kœdji endje. Tœ kœrosœ nœ kɔ, œ li adœke a dji Aba azœ nœ ɨshirɨ yeka á kœgbɔ soro lœ ye.
10 Yé endje, endje sœ lima kœza djofele fœ azœ ndœ olo teasho ɓata á endje yi lima ndœ nœ. Kashe Ndjaba sœ kœza djofele nœ ye fœ azœ mbœrœ adœke a sœ dœ ɔtshɔnœ dœ pe kœgi mara á tshe sœ yerœ dœ tœnœ fœ azœ.
11 Lɔkɔ á azu sœ kœgbɔ djofele, endje sœ kœwu adœke tœnœ kœdœ œrœ nœ yanga nene, kashe œrœ nœ oyo. Kashe œrrr manda nœ, azu á endje wu mara djofelenœ asœmœ œ gbɔ œrœ á sœ kœza kœsœ gee œdœ kœmbœrœ adœke uzu sœ ndjii.

Kœmɨ upu œdœ kœgbota tshelœ utu

12 Ataa, 'e yɔrɔ tshelœ kane 'e á mɔɔmɔ œdœ matshukuda 'e á sœ vwelevwele.
13 Yé mbœrœ ada 'e, 'e guma awa ndjii mbœrœ adœke aayi gbada kœkoko ada endje tɔsho dœ uku nene, kashe endje she.
14 'E para kœsœ gee dœ azu kɔ, dœ pe kœsœ yerœ á mbœrœ tœnœ nene, uzu bale œ wu Gbozu nene.

15 Ala 'e gbɔ adœke uzu bale
wuwuta lœ ɔtshɔ lɔsu nœ Ndjaba
nene. Uzu bale sœsœ ɓata eshe ɔyɔ á
shuushu, á kœtetœ kœndanga too kœli
ga lœ azu ndjoro nene.
16 Ala 'e gbɔ tœ kœmbœrœ angba
budu too ayi kœmbœrœtœ œrœ á sœ
yerœ ɓata á Ezawu mbœrœ lima á
ka tshagbozu nœ ye kolœ mbœrœ
kœzɨrœ awa bale.
17 Gbambanœ nene, 'e wusœ nœ
manda nœ adœke, tshe yi lima ndœ
nœ adœke aba œne to kane ye ga
pa œne á œne kœgbɔ ɔtshɔrœ á Nd-
jaba pa lima tœnœ, yé tshe lili lima
ndœ kœgbɔ tœnœ nene. Tshe gbɔgbɔ
awa ndœ kœfa gbetshelœ nœ abanœ
nene, ataa kœdɨ tshelœma nœ ye dœ
kœkɨ dœ ngola ye gbaa.
18 E'e, 'e nana ndoo dœ anga adja
œrœ á endje li kœgoro tœnœ nene:
ɓata owo á sœ kœju tœnœ, ubu osho,
osho á wu narɨ, ndavuru yugu,
19 tshama ngbake, tshama azu. Azu
á endje sœ lima kœdji tshama œrœ
ataa, vwaratœ endje ndœ kœdji anga
o'o ga pa nœ ye.
20 Gbambanœ nene, endje lili lima
kœru lɔsu endje tœ awa o'o asœke
nene: «Uzu á tshe ɔ ga pa kaga asœ,
œdœ agea, œ li adœke endje ve she
dœ badja.»
21 Œrœ á endje sœ lima kœwu tœnœ
za awa fœ endje, yé Moyize pa adœke:
«Mœ sœ kœde gbaragbara dœ awa.»
22 Kashe e'e, 'e na ndoo dœ kaga
siyona dœ pe lœ ongbo nœ Ndjaba
nœ soro, dœ Yerusaleme nœ tshalafo,
osho á aandjelu kutu dœ kutu sœ dœ
angbɔtœ nœ angbo,
23 œdœ angbɔtœ nœ aeya agbolo á
endje sú ɨ'ɨrɨ endje ɓa lafo, á Ndjaba
ayi kœwa ngbanga nœ azu para, dœ
pe ɨshirɨ azu á endje li.
24 'E na ga ndœ Yisu á tshe dœ
uzu ugurutœ tafo ayo, á indji ye gɔrɔ
ekperœ para yé á kpa sœ kœpa o'o
kœropa indji Abele.
25 Ala 'e gbɔ adœke 'e vwavwaratœ
'e ndœ kœdji uzu á tshe sœ kœpa
o'o fœ 'e nene! Gbambanœ nene,
endje gbɔ lima djofele lɔkɔ á endje
vwaratœ endje kœdji uzu á tshe sœ
lima kœgbota tshelœ utu endje ɓa pa
ɔshɔ. Endje á endje gbɔ djofelenœ
ataa, á kœfutœ azœ a? A gbɔ ndje
djofele œdœ á kœvwaratœ azœ kœdji
tsheneke á tshe sœ kœpa o'o fœ azœ
ɓa lafo.
26 Œshe á ɔshɔ sœ kœturu tœnœ
ndœ tshama ye, ngɔngɔ asœke
tshe sœ kœpa fœ azœ adœke: «Tœ
ndɔngɔlɔnœ, mœ mbœrœ adœke
kolœ ɔshɔ dá turu nene, kashe
tshalafo ndje.»
27 O'onœ á tshe kpa pa awa bale tœ
ndɔngɔlɔnœ sœ kœmɨndœ nœ adœke
œrœ kɔ á tshe mbœrœ lima ga pa
tshapashɔ á sœ kœturu tœnœ œ yiwa,
yé œneke á sœsœ kœturu tœnœ nene
œ sœpe.
28 Mbœrœ tœnœ ataa, a gbɔ ogo
neke á turu nene, a tepa ɔtshɔ lɔsu
nœ Ndjaba dœ ɔtshɔnœ. Lœ awa nœ
œtœnœ, a mbœrœ akwa fœ Ndjaba
dœ mara á tshe yindœ nœ, a dji she
dœ pe kœkpa awa ye.
29 Gbambanœ nene, Ndjaba nœ
azœ kœdœ owo á ju œrœ.

13

Mara kœmbœrœ œrœ á ga tœ ala Ndjaba

1 'E sœpe kœyindœtœ 'e dœ anga 'e
ɓata aayazu.
2 Œndœ kœza osho kœsœ fœ azu
djedjerœ 'e nene. Gbambanœ nene,
mangbanœ dá anga azu za lima
osho kœsœ fœ aandjelu, kashe endje
wuwusœ nœ ataa nene.
3 'E gbe ndje dœ endjeneke á endje
sœ lœ anda kánga ɓata 'e dœ aayi
kánga awa bale dœ endje kane. 'E
gbe ndje dœ endjeneke á endje sœ
kœmbœrœ œrœ kanga fœ endje,
mbœrœ e'e ndje, 'e sœ dœ ɔkɔ ɓata
endje.
4 Œ li adœke azu kɔ lisœ totœ, yé
anga ayi totœ bale lolo dœ anga angbɨ
uzu kpi nene. Gbambanœ nene, Nd-
jaba œ wa bala ɔgbɔ ngbanga ga tœ
aayi angba budu œdœ ga tœ ayi totœ
á tshe para angbɨ uzu.

5 Œ lili adœke kœyindœsho mbœrœ
ngendja ndɨ ɔtshɔ 'e nene; 'e za lɔsu 'e
ga pa neke á 'e sœ dœ tœnœ mbœrœ
Ndjaba dœ tœ ye pa adœke: «Mœ
katœ zœ tɨ bala nene, œndœ zœ œ
djerœ mœ bala nene.»
6 Mbœrœ tœnœ ataa, a li dœ lɔsu
azœ djigi kœpa adœke:
«Gbozu kœdœ ayi kœtɨ kane mœ,
mœ sœsœ dœ awa nœ œrœ bale
nene.
Œrœ gaɗe dá uzu li kœmbœrœ tœ mœ
a?»
7 'E gbe dœ agbozu tshapa 'e á endje
pa O'o ama Ndjaba fœ 'e kane. 'E gbe
dœ mara á soro endje ka dœ tœnœ, yé
œ mbœrœtœ 'e lindœ kœyindœrœ nœ
endje.
8 Yisu Kristu yayapatœ ye nene,
tshe sœ awa bale libi, kpesheke œdœ
waa dœ waa.
9 'E zazatœ 'e tɨ lœ djingili ndœ o'o
nœ wala nœ angbɨ azu nene. Gbam-
banœ nene, œ li adœke ɔtshɔ lɔsu nœ
Ndjaba to gbɔgbɔ fœ 'e, 'e zaza lɔsu
'e ga pa awa o'o tœ upu nœ kœzɨrœ
nene. Endjeneke á endje sœ kœza
o'o nœ kœzɨrœ ga tœ akwa, endje gbɔ
tshangbanœ nene.
10 A sœ dœ ndaba á aayi akwa ɓa lœ
gbanda tande lili kœko œneke á endje
to dœ tokóró ga panœ á kœzɨ nene.
11 Gbambanœ nene, endje sho
undu agea, á egerœ nganga Ndjaba
œ na dœ indji ye ga tœ œyerœ
osho mbœrœ kœyɔndœ kœdjerœndœ
ekperœnœ, ɓa ushu tœ gbagba.
12 Mbœrœ tœnœ ataa, Yisu, ndœ
kœmbœrœ adœke azu wuta yerœ lœ
indji ye dœ tœ ye, tshe wuta ɓa ushu
tœ ongbo á tshu.
13 Ataa, a wuta lœ gbagba ndœ
kœna kœgbɔtœ azœ dœ she, yé œ
yindœ nœ adœke endje gu azœ dœ
mara á endje gu lima she.
14 Gbambanœ nene, pa ɔshɔ asœke,
a sœsœ dœ ogo kpirɨ nene, kashe a sœ
ndœ kœpara awa ogo neke á na bala.
15 Lœ awa nœ Yisu, a kœto makabo
nœ kœdonga Ndjaba, tœnœ kœdœ it-
shi á a donga dœ ɨ'ɨrɨ ye.
16 Œndœ kœmbœrœ ɔtshɔrœ djed-
jerœ 'e nene, dœ pe kœtɨ kane 'e lœ
tœ 'e, mbœrœ mara tokóró ataa dá sœ
kœga tœ ala Ndjaba.
17 'E dji agbozu tshapa 'e yé œ
zatœ 'e ga atɨ utshu endje. Gbam-
banœ nene, endje dœ tœ endje dá sœ
kœgbɔndœ ɨshirɨ 'e mbœrœ endje dá
pa bala ndœ upunœ fœ Ndjaba. Ataa,
endje mbœrœ dœ yanga kashe dœ
kœpulœma endje nene, ete nene 'e gbɔ
œrœ tshangbanœ nene.
18 'E za avwala mbœrœ 'a. Gbam-
banœ nene, 'a yindœ nœ adœke 'a sœ
dœ adja ɔtshɔ gbetshelœ tœ lɔsu 'a
ndœ kœmbœrœ ɔtshɔrœ ɔlɔ dœ ɔlɔ.
19 'E mbœrœ œtœnœ, mœ sœ
kœyɔndœ nœ ɔlɔ dœ ɔlɔ adœke 'e za
avwala tœ upu nœ mœ á Ndjaba
kœza awa fœ mœ katsha ndœ kœkwa
ga ndœ 'e.

Avwala

20 Kaka Ndjaba nœ kœsœ gee, á
tshe she lima Gbozu nœ azœ dœ Yisu
á fa she tœ ayi kœgbɔndœ apata, á
tshe mbœrœ ayo nœ waa dœ waa dœ
indji ye,
21 to gbɔgbɔ nœ kœmbœrœ ɔtshɔrœ
kɔ á tshe yindœ nœ adœke 'e mbœrœ.
Tshe mbœrœ fœ azœ œneke á ga tœ
ala ye lœ awa nœ Yisu Kristu á mokɔ
sœ mbœrœ she lœ ngbugu dœ ng-
bugu. Ame!

Ndɔngɔlɔ o'o œdœ abala

22 Alaya, mœ yɔndœ nœ ga ndœ 'e
adœke 'e ru lɔsu 'e tœ kœyisœ o'o ama
Ndjaba asœ! Mœ susu o'onœ ndjoro
nene.
23 'E wusœ nœ adœke aya azœ dœ
Timote wuta lœ kánga ye. Œdœ tshe
kœna ga mœ katsha, mœ na kœwu 'e
awa bale dœ she zœ.
24 'E bala agbozu tshapa 'e para dœ
pe ayerœ azu kɔ. Ayerœ azu tshelœ
ogo Itali vwa abala fœ 'e.
25 Kaka ɔtshɔ lɔsu nœ Ndjaba sœ dœ
'e para.

Mbeti nœ Jake
Tshatshu o'o

Asœke kœdœ mbeti á Jake sú. Anga azu gbe adœke Jakenœ asœ kœdœ lima aya Yisu. Mbeti nœ ye sœ kœmɨ upu fœ agbolo nœ Ndjaba para kɔkɔ á endje kurutshelœtœ endje lœ ogo djezœ.

Jake sœ kœmi upu fœ ayindœ Yisu tœ ɔtshɔ endje ugurutœ endje œdœ ugurutœ ayingba Yisu. Tshe pa adœke kœwusœtœ to ɓa ndœ Ndjaba yé œ li adœke azu yɔndœ nœ dœ kœyindœrœ kɔ. Œ li ndje adœke kœyindœrœ sœ kœmatœ ye dœ akwa, kashe œ kœsœsœ ata nene, œ tshu ye.

Ga panœ, tshe mɨ o'o tœ upu nœ oyo œdœ kœgbɔrœ, kœli ga lœ o'o œdœ kœwu lɔsu azu, kœke azu lœ angbɔtœ, aayi kœgbɔrœ á endje lœ kœmbœrœ œrœ kanga fœ ayi akwa nœ endje, o'o tœ upu nœ kœru lɔsu, kœshi gbɨ lœ avwala œdœ kœkotœ azœ mɨ anga azœ lœ ɨshirɨ.

Mbetinœ kurutshelœtœ ye atake:

- Abala (1.1)
- Kœyindœrœ œdœ kœwusœtœ (1.2-18)
- Kœkate o'o ama Ndjaba œdœ kœmbœrœ œneke á o'o ama Ndjaba sœ kœpa tœnœ (1.19-27)
- A kukurutshelœ azu nene (2.1-13)
- Kœyindœrœ œdœ kœmbœrœ ɔtshɔrœ (2.14-26)
- Kœwusœtœ œdœ kœpa o'o (3.1-18)
- Kœsœ dœ lɔsu nœ œrœ tshapashɔ gaga nene (4.1–5.6)
- Ugu lɔsu œdœ avwala (5.7-20)

Abala

1 Abala nœ 'e dœ azu tshelœ mara ndjokpa dœ bisha nœ Ayuda, á 'e ndjɔtshelœtœ 'e lœ ogo djezœ. Œmœ Jake, ayi akwa nœ Ndjaba œdœ Gbozu Yisu Kristu, mœ sœ kœsu mbetinœ asœke fœ 'e.

O'o tœ upu nœ kœru lɔsu

2 Aaya mœ, œdœ tshelœ áká ɔgbɔ o'o kɔ kœsœ kœna ga tœ 'e, 'e sœ dœ yanga waa mbœrœ tœnœ.

3 Gbambanœ nene, 'e wusœ nœ adœke lɔkɔ á 'e kœli ga lœ ɔgbɔ o'o, á kœyindœrœ nœ 'e kœsœpe sheko ga ndœ Yisu, œ mbœrœ adœke 'e shi gbɨ lœ nœ yé 'e yo nene.

4 Kashe œ li adœke kœshi gbɨ nœ 'e gerœ yeka á mara kœmbœrœtœ 'e kœsœ tœ ɔtshɔnœ lœ œrœ kɔ, yekane anga œrœ bale kœroro 'e nene.

5 Œdœ anga uzu bale ugurutœ 'e kœgugu dœ kœwusœtœ nene, œ li adœke tshe yɔndœ nœ ɓa ndœ Ndjaba á tshe kœto fœ she. Gbambanœ nene, Ndjaba sœ dœ ayo waa lœ mara kœto dœ œrœ fœ azu para kɔkɔ dœ ɔtshɔ lɔsu œdœ dœ kœgbagbara osho nene.

6 Œ li adœke uzu e osho ndœ nœ dœ kœyindœrœ, kashe dœ sharapu nene, mbœrœ ayi sharapu sœ ɓata loko á yugu œ ɨvwɨ na tœnœ tœ osho kɔ.

7 Uzu ataa gbegbe adœke œne œ gbɔ œrœ bale ɓa ndœ Gbozu nene.

8 Mbœrœ adœke gbetshelœ nœ ye sœsœ bale nene yé tshe kaka kpirɨ lœ awa nœ ye nene.

Ayi oyo dœ ayi kœgbɔrœ

9 Kaka adœke gbolo nœ Ndjaba á tshe kœdœ ayi oyo donga tœ ye tœ œneke á Ndjaba œ tɨ she ga lafo,

10 yé tsheneke á sthe kœdœ ayi kœgbɔrœ donga tœ ye tœ œneke á Ndjaba œ ku she ga atɨ asœmœ. Gbambanœ nene, œndœ ayi kœgbɔrœ œ dɨ nene mbœrœ tshe sœ ɓata aya ɔyɔ tshelœ kpagagasho.

11 Ɔlɔ œ tɔ vwege vwege, œ ɔrɔ ɔyɔnœ, ndɔkɔnœ œ yo ga atɨ yé mod-onœ œ ka. Awa bale ɓata anga ɔlɔ bale ayi kœgbɔrœ œ ndɨ bala lœ ama akwa nœ ye kɔ.

Ndjaba vwavwa uzu ndœ kœmbœrœ ekperœ nene

12 Uzu á tshe wusœ kœru lɔsu ye lœ ɔgbɔ o'o, œshe kœdœ uzu nœ yanga. Gbambanœ nene, manda kœma kœru lɔsu nœ ye lœ ɔgbɔ o'o, Ndjaba œ za soro fœ she ɓata œrœ tshangba akwa

á tshe gumasœ nœ tœ kœto fœ end-jeneke á endje yindœ ye.

13 Œ kœsœ adœke lɔsu uzu vwa she ndœ kœmbœrœ ekperœ, adja tshe papa adœke: «Ndjaba dá vwa mœ ndœ nœ» nene. Ndjaba gbegbe tœ kœmbœrœ ekperœ nene yé tshe vwa vwa ndje uzu ndœ ekperœ nene.

14 Ogo nœ uzu dœ tœ ye dá mbœrœ adœke lɔsu ye vwa she ga lœ ekperœ.

15 Manda kœgerœ ekpe ogonœ asœmœ, ekperœ œ wuta lœ nœ yé œ kœsœ adœke ekperœnœ gerœ yekane á kuzu œ wuta lœ nœ.

16 Œrœ bale fafara 'e dœ aaya mœ á mœ yindœ 'e waa asœke nene.

17 Ɔtshɔ œrœ kɔ á uzu œ gbɔ gbambanœ to ɓa lafo ɓa ndœ Ndjaba ayi kœmbœrœ ɔlɔ, yapu œdœ pe angerepe. Ɓa ndœ ye, tshe yayapatœ ye nene. Ɓa ndœ ye, aya ubu osho gugu nene.

18 Ndjaba yindœ nœ yeka á za soro fœ azœ dœ awa o'o ama ye á dœ́ adja o'o adœke azœ dœ azu utshunœ ugurutœ œrœ kɔ á tshe mbœrœ.

Kœdji o'o ama Ndjaba œdœ kœza ga tœ akwa

19 E'e dœ aaya mœ á mœ yindœ 'e waa, 'e wusœ nœ kɔ tœ ɔtshɔnœ adœke: Œ li adœke uzu dœ uzu vwara tœ kœdji o'o kashe tœ kœpa o'o katsha katsha dœ pe kœso ókó katsha katsha nene.

20 Gbambanœ nene, uzu á tshe kœsœ dœ ókó, tshe lili tœ kœmbœrœ œneke á sœ ndjii tœ ala Ndjaba nene.

21 Atamœ, 'e katœ œrœ tshula dœ pe ndje kœmbœrœ ekperœ kɔ tɨ, yé œ yindœ o'o á Ndjaba za fœ 'e dœ ɔmɔ lɔsu. Gbambanœ nene, o'onœ li tœ kœshe 'e.

22 Œ li adœke 'e za o'o ama Ndjaba ga tœ akwa, gbetshelœ nœ 'e vwavwa 'e kolœ ndœ kœdjidji nene.

23 Gbambanœ nene, œdœ uzu kœdji o'o ama Ndjaba, á kœzaza ga tœ akwa nene, tshe sœ ɓata uzu á tshe sœ kœwu tshatshu ye ɓa la wushirɨ.

24 Yé manda kœwu tshatshu ye, tshe gitœ ye yé œndœ tshatshu ye á tshe wu má ro she ye.

25 Kashe œdœ uzu kœza awa akwa nœ Ndjaba á li tœ kœvwara uzu lœ kánga, á yindœ nœ dœ lɔsu bale, œdœ œndœnœ kœroro she nene á tshe kœsœ kœdji tœnœ á sœ kœza ga tœ akwa, uzunœ asœmœ œ sœ dœ yanga lœ œrœ nœ ye para kɔkɔ.

26 Œdœ anga uzu kœgbe adœke œne kœdœ ayi kœdonga Ndjaba, á kœwuwusœ kœgbɔndœ ama ye nene, gbetshelœ nœ ye sœ tœ kœfara she gbambanœ. Kœdonga Ndjaba nœ ye sœ gbambanœ.

27 Œrœ á Aba azœ dœ Ndjaba yindœ nœ adœke uzu mbœrœ tœ kœdonga œne dœ ɔtshɔnœ dœke: kœgbe dœ ayasuru dœ ayashe koya lœ oyo nœ endje, œdœ ndje pe kœgbɔndœ undu ye lœ ekperœ tshapashɔnœ asœke kɔ.

2

Adja 'e keke azu ndœ tshatshu endje nene

1 Aaya mœ, œ kœsœ adœke 'e sœ dœ kœyindœrœ ga ndœ Gbozu nœ azœ dœ Yisu Kristu á tshe sœ lœ mokɔ, adja 'e keke azu ndœ kœwu tshatshu endje nene.

2 'E gbe dœ o'o asœke kane. Œdœ uzu bale kœverœ œrœ kane asœ dœ ɔrœ, á verœ ɔtshɔ lœba á li ga tœ œsœ́ ngbɔtœ nœ 'e, á anga uzu neke á tshe kœdœ ayi oyo kœverœ agba lœba á li ndje dœ tœnœ,

3 œ kœsœ adœke 'e lɨsœ́ ayi kœverœ ɔtshɔ lœbanœ, á pa fœ she adœke: «Œɓœ á ɓœ sœ ke, sœ ga atɨ kpœke ga tœ ɔtshɔ osho asœke», yé á kœpa fœ ayi oyonœ adœke: «Œɓœ asœke, ka dœ ada zœ ɓa e», too ndje «sœ ga atɨ, ga tœ ɔshɔ ɓa tœ osho á mœ ko ada mœ tɔ ga tœ nœ»,

4 œneke á 'e mbœrœ asœmœ má adœke 'e sœ kœwu tshatshu azu, yé 'e wuta ɓata azu kœwa o'o á endje wa ngbanga dœ ekpe gbetshelœ.

5 E'e dœ aaya mœ á mœ yindœ 'e waa, 'e dji mœ kane. Ndjaba ke ayi oyo pa ɔshɔ adœke endje sœ tœ ayi kœgbɔrœ lœ kœyindœrœ ga ndœ Yisu yeka á endje kœli ga lœ ogo gbozu á

Ndjaba pandœ nœ adœke, œne za fœ azu á endje yindœ œne.
6 Kashe e'e, 'e wuwu ayi oyo lœ ala 'e gbambanœ nene. Azu aɗe dá sœ kœmbœrœ agbɔ œrœ dœ kumu 'e a? Aɗe dá sœ kœna dœ 'e ga utshu ayi kœwa ngbanga a? Œ doédoé ayi kœgbɔrœ nene a?
7 Œ doédoé kolœ endje dá sœ kœndɨ ɔtshɔ ɨ'ɨrɨ á Ndjaba za ga pa e'e nene a?
8 Adja 'e sœ kœmbœrœ dœ ɔtshɔnœ œdœ 'e kœsœ kœza awa akwa nœ Gbozu Ndjaba ga tœ akwa. Awa akwanœ á Buku nœ Ndjaba œ pa tœnœ adœke: «Yindœ yanga zœ ɓata á ɓœ yindœtœ zœ dœ tœ zœ.»
9 Kashe œ kœsœ adœke 'e ke azu mbœrœ kœwu tshatshu endje, 'e sœ kœmbœrœ ekperœ. Ataa, awa akwa nœ Ndjaba yisœ nœ adœke 'e te dœ o'o ye.
10 Yé uzu á tshe kœza awa akwanœ djigi ga tœ akwa, á kœkatœ anganœ bale, tshe te dœ tœnœ para kɔkɔ ye.
11 Gbambanœ nene, uzu á tshe pa adœke: «Adja papara awo uzu too akɔ uzu nene», pa ndje adœke: «Adja ɓœ wowo uzu nene.» Œ kœsœ adœke ɓœ papara awo uzu too akɔ uzu nene, kashe ɓœ kœwo uzu, ɓœ te dœ awa akwa nœ Ndjaba para kɔkɔ.
12 'E pa o'o, 'e mbœrœtœ 'e ɓata azu á Ndjaba œ wa ngbanga pa endje liaka awa akwanœ á vwara azœ lœ ekperœ.
13 Gbambanœ nene, Ndjaba œ wu oyo nene œ kœsœ adœke tshe wa ngbanga pa uzu á tshe wuwu ndje oyo azu nene. Kashe kœwu oyo azu ropa kœwa ngbanga ye.

Kœyindœrœ œdœ ɔtshɔ akwa

14 Aaya mœ, œ kœsœ adœke anga uzu pa adœke œne sœ dœ kœyindœrœ ga ndœ Ndjaba, á tshe kœmbœmbœrœ ɔtshɔ akwa nene, ádá kœyindœrœ nœ ye sœ zœ dœmœ a? Yé kœyindœrœnœ asœmœ œ she má she kotoo?
15 Œ kœsœ adœke anga aya 'e too yingɔ 'e, á tshe kœgugu dœ lœba kœverœ ga tœ ye nene, too ndje dœ rœgo kœzɨ ɔlɔ dœ ɔlɔ nene,
16 á anga uzu bale ugurutœ e'e kœpa fœ endje adœke: «'E verœ lœba ɨzɨ yé œ gu yé œ zɨ œrœ dœ ɔtshɔnœ», kashe 'e toto œrœ á endje gbe dœ tœnœ fœ endje nene, ataa ádá o'onœ á 'e pa sœ zœ dœmœ a?
17 Œ sœ ndje awa bale mbœrœ kœyindœrœ ga ndœ Ndjaba. Gbambanœ nene, œ kœsœ adœke uzu sœ dœ kœyindœrœ, kashe tshe kœmbœmbœrœ ɔtshɔ akwa nene, kœyindœrœ nœ ye tshu ye.
18 Kashe œ kœsœ adœke anga uzu pa adœke: «Œɓœ á ɓœ sœ ke, sœ dœ kœyindœrœ, yé mœ mbœrœ akwa», mœ gi fœ she adœke: «Ma fœ mœ mara á uzu li kœsœ dœ kœyindœrœ ga ndœ Ndjaba á kœgugu dœ akwa nene, ataa lœ awa akwa nœ mœ, mœ ma mara á mœ sœ dœ kœyindœrœ ga ndœ Ndjaba fœ ɓœ.»
19 Ɓœ wusœ nœ adœke Ndjaba sœ tshebabale? Tœ ɔtshɔnœ. Kashe ekpe ɨshirɨ wu ndje sœ nœ atamœ, yé endje de gbara gbara dœ awa.
20 Ɓœ gugu dœ kœwusœrœ nene. Ɓœ yindœ nœ adœke mœ ma fœ ɓœ adœke kœyindœrœ á gugu dœ akwa nene sœ gbambanœ a?
21 Ata azœ dœ Abrayamo wuta lima ɔtshɔ uzu tœ ala Ndjaba mbœrœ kœmbœrœ ɔtshɔ akwa, á mbœrœ adœke tshe yi lima ndœ kœza gbolo nœ ye Isaka tœ tokóró fœ Ndjaba.
22 Wusœ nœ adœke kœyindœrœ œdœ akwa nœ ye na lima awa bale: kœyindœrœ nœ ye wuta dœ ɔtshɔnœ mbœrœ akwa á tshe mbœrœ.
23 O'onœ mbœrœtœ ye ɓata á Buku nœ Ndjaba pa adœke: «Abrayamo yindœ o'o ama Ndjaba yé mbœrœ tœnœ ataa, Ndjaba wu she tœ uzu á tshe sœ ndjii.» Mbœrœ tœnœ atamœ, Ndjaba e she adœke yanga œne.
24 'E wusœ nœ adœke, uzu œ wuta ndjii tœ ala Ndjaba mbœrœ kœmbœrœ ɔtshɔ akwa, kashe œ sœsœ kolœ mbœrœ kœyindœrœ bale nene.
25 Œ sœ ndje awa bale tœ upu nœ Rahabe yashe gu ga atɨ ɓa lœ Yeriko. Œ doédoé mbœrœ akwa nœ ye dá tshe wuta lima uzu ndjii tœ ala Ndjaba na

a? Tshe za lima osho kœsœ fœ ayi avwa nœ Ayuda, á ko endje kpa wuta tœnœ dœ angbɨ awa.

26 Bata uzu kœwuwu nene, tshe tshu ye, awa bale œdœ kœyindœrœ nœ uzu kœvwavwa she ndœ kœmbœrœ akwa nene, kœyindœrœ nœ tshu ndje ye.

3

Kœgbɔndœ tima azœ

1 Aaya mœ, adja azu ndjoro ugurutœ e'e yiyindœ nœ adœke œne te aayi kœyisœrœ nene. Gbambanœ nene, Ndjaba œ wa bala ɔgbɔ ngbanga pa azœ dœ ayi kœyisœrœ, kœropa œnœ udu anga azu.

2 Azœ kɔ, a sœ kœyo tœnœ ɔlɔ dœ ɔlɔ. Œ kœsœ adœke uzu mbœrœ ekperœ lœ o'o á tshe pa nene, uzunœ asœmœ kœdœ ɔtshɔ uzu tako. Tshe li ndje kœsœ tœ gbozu tshapa undu ye kɔ.

3 A ko yarakowo ga lœ ama ambarata adœke endje dji azœ, yé a yɔrɔ endje adœke endje na tœ awa á a yindœ nœ.

4 'E gbe ndje dœ masuwa: œ sœ tœ egerœnœ gbaa, œdœ ndje ndavuru yugu sœmœ á vwi masuwanœ gbaa, ayi kœgbota tœnœ œ turu kolœ tœ aya yindanœ teasho yekane á fa masuwanœ ngoro ngoro ngoro ga tœ osho á tshe gbe kœfa ga tœ nœ.

5 Awa bale dœ tima azœ: œtœnœ kœdœ aya œrœ teasho lœ undu uzu, yé œ sœ kœmbœrœ ko ogboro œrœ.

'E gbe dœ aya owo teasho á tetœ egerœ gusu, yé gusunœ œ ju kpa.

6 Tima kœdœ œrœ kote uzu á sœ ɓata owo. Œtœnœ kœdœ anda ekperœ. Œ ndɨ undu azœ dœ uburu yé œ tshi ɓata owo lifelo. Œ ju uzu kœto ɓa tœ kœzu she œrrr kpa ga tœ kuzu ye.

7 Uzu kɔ mbœrœ adœke œne dœ gbozu tshapa mara agea kɔ, agea gusu dœ pe ayanu, dœ agea á endje ɔrɔ tœ ɔshɔ, dœ ageatshalangu, yé endje dji she.

8 Kashe uzu bale lili tœ kœsœ tœ gbozu tshapa tima ye nene. Tœnœ kœdœ ekperœ á uzu lili kœtepa nœ pa ɔshɔ nene, œ suusu dœ ekpe ɔyɔ tœ kœwo azu.

9 A donga Gbozu á tshe dœ Aba azœ dœ tima azœ, yé œ darandœ azu, á Ndjaba mbœrœ endje ɓata ɨshirɨ ye dœ tœ ye, kolœ dœ tima bale asœmœ.

10 Ɔtshɔ o'o kœdonga dœ Ndjaba ndje dœ ekpe o'o kœdarandœ azu wuta kɔ kolœ ama azœ. Aaya mœ, œ lili adœke œrœ atake mbœrœtœ ye nene.

11 Adja ɔtshɔ ungu dœ ekpe ungu wuta ɓa lima lœ ogoro bale a?

12 Aaya mœ, ɔyɔ fige zu ele olive yeka œdœ ɔyɔ vinu á zu ele fige ma? Awa bale ungu kœndjoondjo wuwuta lœ ogoro bale dœ ungu ɨngbɨrɨ nene.

Kœwusœtœ á to ɓa ndœ Ndjaba

13 Œɗe ugurutœ 'e kɔ kœdœ uzu kœwusœtœ œdœ kœwusœrœ a? Kaka tshe yisœ nœ lœ awa kœmatœ ye tœ uzu nœ ɔtshɔ́ ɔtshɔ yé œ mbœrœ akwa nœ ye para kɔkɔ dœ ɔmɔ lɔsu œdœ pe kœwusœrœ.

14 Kashe, 'e kœsœ dœ gbetshelœ kœropa anga 'e, á lɔsu 'e kœsu dœ ekpe úkú, adja 'e koko ombo ga tœ 'e nene yé œ pa wala dœ ɨ'ɨrɨ adja o'o nene.

15 Mara kœwusœtœnœ asœke toto ɓa ndœ Ndjaba nene, œ dœ kœwusœtœ tshapashɔ nœ asœke, kœwusœtœ nœ azu, kœwusœtœ á to lœ ekpe ɨshirɨ.

16 Gbambanœ nene, úkú œdœ pe kœko ombo ga tœ azu dá sœ kœzu djingili œdœ pe ala ekperœ kɔ.

17 Kashe uzu á tshe sœ dœ kœwusœtœ á to ɓa ndœ Ndjaba, tshe kœdœ uzu nœ œyerœ lɔsu, tshe bœbœrœtœ ye nene, tshe sœ dœ ɔtshɔ lɔsu, œ sœ ndje dœ lɔsu nœ kœdji azu, tshe dœ́ uzu nœ kœwu oyo anganœ. Tshe kœdœ uzu nœ kœmbœrœ ɔtshɔ akwa, uzu nœ kœwu tshatshu azu nene yé tshe dœ́dœ́ wulapatshɔ nene.

18 Azu neke á ndje yindœ kœsœ gee, endje lœ ɓata azu kœdjo kɨndɨ á endje gɨ kœsœ gee dji kpata ɨndɨrɨ endje yé ngwarœ á endje rɔ kœdœ soro á sœ ndjii.

4

Kœyindœ tshapashɔ kœdœ kœyiangba Ndjaba

1 Œbœrœ œdœ pe koshe ugurutœ 'e
to kpœta a? Asœmœ kɔ to lœ ogo nœ
e'e dœ tœ 'e á sœ kœdutœ endje lœ
gbetshelœ nœ 'e asœmœ nene a?
2 'E sœ dœ ogo kœgbɔ œrœ kashe
'e gbɔ nene yé 'e wuta ayi kœwo azu.
'E sœ dœ úkú mbœrœ œrœ ndjoro yé
ɓata á 'e sœsœ kœgbɔ œrœnœ nene, 'e
fa ga lœ koshe. 'E gbɔgbɔ œrœ á 'e sœ
kœpara nene mbœrœ á 'e ee osho ndœ
nœ ga ndœ Ndjaba nene.
3 Œ kœsœ adœke 'e e osho ndœ nœ
ga ndœ Ndjaba, 'e gbɔ nene mbœrœ
á 'e sœ kœ'e osho nœ dœ ekpe gbet-
shelœ; gbambanœ nene, 'e e osho
ndœ œrœ kɔ mbœrœ ogo undu 'e dœ
tœ 'e.
4 'E sœ kœfara Ndjaba, 'e fatœ 'e ɓata
ayashe angba. 'E wuwusœ nœ nene
adœke kœyindœ tshapashɔ nœ asœke
kœdœ kœyiangba Ndjaba a? Uzu á
tshe kœyindœ tshapashɔ asœke, tshe
wuta ngbewo ayingba Ndjaba.
5 Buku nœ Ndjaba pa adœke: «Nd-
jaba sœ dœ úkú waa mbœrœ ɨshirɨ á
tshe za ga lœ azœ.» 'E gbe adœke
o'onœ asœmœ wuta gbambanœ a?
6 Kashe Ndjaba sœ dœ ɔtshɔ lɔsu
ga ndœ azœ kœropa nœ, gbambanœ
nene Buku nœ ye pa adœke:
«Ndjaba vwaratœ ye tœ ayengɔ egerœ
kumu,
kashe tshe sœ dœ ɔtshɔ lɔsu ga ndœ
endjeneke á endje zatœ endje
ga atɨ.»
7 Atamœ, 'e zatœ 'e ga tœ o'o ama
Ndjaba, œ vwaratœ 'e tœ Satana á
tshe kœgitœ ye tœ 'e lœ ɨngɨrɨnœ.
8 'E gitœ 'e ndo dœ Ndjaba yeka á
tshe kœgitœ ye ndje ndœ 'e. E'e dœ
azu kœmbœrœ ekperœ, 'e yapa ɔtshɔ
'e. E'e á 'e sœ dœ lɔsu bisha bisha, 'e
mbœrœ adœke 'e wuta dœ lɔsu bale.
9 'E yindœ nœ adœke 'e dœ́ azu oyo,
'e kɨ. 'E katœ kœmɔtœ 'e yé œ kɨ dœ
ngola. 'E katœ kœsœ dœ yanga kashe
'e sœ dœ oyo.
10 'E zatœ 'e ga atɨ utshu Gbozu yeka
á tshe kœtɨ 'e ga lafo.

Wawa ngbanga pa yanga zœ nene

11 Aaya, 'e papa ekpe o'o goro œsœ́
anga 'e nene. Uzu tsheneke á tshe
kœpa ekpe o'o goro œsœ́ yanganœ too
ndje á kœwa ngbanga pa yanganœ,
œ sœ ɓata tshe pa ekpe o'o ga tœ
awa akwa nœ Ndjaba too ndje tshe
wa ngbanga pa nœ. Œdœ ɓœ kœwa
ngbanga pa awa akwa, ɓœ kœdœ
ayi kœwa ngbanga pa nœ kashe ɓœ
doédoé ayi kœza ga tœ akwa nene.
12 Gbambanœ nene, Ndjaba bale
dá dœ ayi kœza awa akwa dœ pe ayi
kœwa ngbanga, œshe dá li kœshe azu
too kœwo endje. Kashe œɓœ kœdœ ɗe
yekane á kœwa ngbanga pa yanga zœ
a?

'E katœ kœdonga tœ 'e dœ tœ 'e

13 'E dji mœ dœ ɔtshɔnœ, e'e dœ
azu á 'e pa adœke: «Kpœsheke too ɓa
mbatsha 'a na ɓa lakpɨ asœke, 'a lo ɓa
zœ ngbugu bale, 'a ka œrœ nœ 'a yé 'a
gbɔ ngendja.»
14 Andaa 'e wuwusœ œrœ neke á
wuta ga tœ e'e ɓa mbatsha nene. 'E
sœ ɓata ngawo á da yé œndœnœ œ dɨ
nene yeka á yiwa.
15 'E li má kœpa adœke: «Œ kœsœ
adœke Gbozu yindœ nœ, á 'a kœsœpe
dœ soro, 'a mbœrœ œrœ neke, too
ndje œneke asœke.»
16 Kashe ngɔngɔ asœ, 'e sœ kœdonga
tœ 'e tœ œrœ á 'e gbe tœ kœmbœrœ
tœnœ. Kœdongatœsho kɔ nœ mara
asœke sœ tœ ekpenœ.
17 Atamœ, uzu á tshe wusœ
kœmbœrœ ɔtshɔrœ á yiyindœ
kœmbœrœ tœnœ nene, sœ kœmbœrœ
ekperœ.

5

O'o tœ upu nœ aayi kœgbɔrœ

1 'E dji mœ dœ ɔtshɔnœ, e'e dœ ayi
kœgbɔrœ: ngɔngɔ asœ 'e kɨ, 'e sa rawa
mbœrœ oyo á sœ kœkate 'e!
2 Œrœ nœ 'e á 'e gbɔ fu yé akɔkɔ zɨ
lœba nœ 'e ye.
3 Ɔrœ nœ 'e dœ pe kowo nœ 'e ko ng-
bandji. Ngbandjinœ má fœ 'e adœke
'e ndo tœ kœsho 'e dœ owo. 'E ngbɔɓa
kœgbɔrœ ndjoro mbœrœ e'e dœ tœ 'e,

andaa kœka tshapashɔnœ asœke ndo ye.
4 'E wu œrœ tshangba akwa kɨndɨ á ayi akwa nœ e'e mbœrœ fœ 'e á 'e vwaratœ 'e kœko fœ endje. Œ sœsœ ndjii nene! 'E dji mara á endje sœ kœkɨ tœnœ yé Gbozu á tshe sœ dœ gbɔgbɔ kɔ dji ɨkɨ endje.
5 'E gbɔ œrœ waa lœ soro 'e pa ɔshɔ yé 'e mbœrœ œneke á lɔsu 'e yindœ nœ. 'E wuta ɓata ayarœ ojoro á endje gbɔndœ endje tœ kœwo endje.
6 'E wa ɔgbɔ ngbanga pa azu, 'e wo endjeneke á endje sœ ndjii tœ ala Ndjaba yé endje vwavwaratœ endje nene.

Kœru lɔsu

7 Atamœ aaya, 'e sœ dœ kœru lɔsu œrrr ga tœ kœkwa Gbozu Yisu. 'E gbe dœ kœru lɔsu nœ ayi kœdjo kɨndɨ: manda kœni ali yavuru, tshe tɔrɔ kɨndɨ nœ ye. Tshe kate anga yavuru œrrr ga tœ anga osho mbœrœ kœzɨ ngwarœ kɨndɨ nœ ye.
8 E'e ndje awa bale, œ li adœke 'e sœ dœ kœru lɔsu, œ shi gbɨ tœ lɔsu 'e; gbambanœ nene, lɔkɔ kœkwa Gbozu ndo ye.
9 Aaya, 'e pupulœma 'e ugurutœ 'e tœ upu nœ anga 'e nene mbœrœ á endje kœwawa ngbanga pa 'e nene. 'E wu: ayi kœwa ngbanga ka lœ talamanda.
10 Aaya, 'e mbœrœ mara œrœ nœ aayi kœgbara o'o á endje sœ lima kœpa o'o dœ ɨ'ɨrɨ Gbozu: mara á endje sœ liya kœru lɔsu endje lœ ɔgbɔ o'o á sœ lima kœna ga ndœ endje.
11 'E wu: a e endje azu yanga mbœrœ kœru lɔsu nœ endje. 'E dji o'o tœ upu kœshi gbɨ nœ Yobo yé 'e wu œneke á Gbozu mbœrœ fœ she manda nœ; gbambanœ nene, Gbozu sœ lima dœ ugu lɔsu œdœ pe lɔsu nœ kœwu oyo.
12 Kœropa nœ kɔ, aaya mœ, adja 'e wawa ɨgɨ 'e ndje dœ ɨ'ɨrɨ Ndjaba nene, too dœ ɨ'ɨrɨ uzu nene, too ndje dœ ɨ'ɨrɨ anga œrœ bale nene. Kaka adœke 'e le «Œ» œ kœsœ adœke 'e yindœ o'onœ. Á 'e kœle «œœ̃» œ sœ adœke 'e vwaratœ 'e tœ o'onœ mbœrœ adœke 'e tete dœ o'o utshu Ndjaba nene.

Kœkɨ fœ Ndjaba

13 Œ kœsœ adœke anga uzu bale ugurutœ 'e sœ kœwu oyo, tshe kɨ ga ndœ Ndjaba. Á œ kœsœ adœke tshe kœsœ dœ yanga, tshe donga Ndjaba.
14 Œ kœsœ adœke anga uzu bale ugurutœ 'e sœ dœ koɓa, tshe e agbozu Ikrizia, yé endje kɨ fœ Ndjaba tœ ye manda kœta kada ga tœ ye dœ ɨ'ɨrɨ Gbozu.
15 Kœkɨ fœ Ndjaba dœ kœyindœrœ œ she uzu lœ koɓa. Gbozu kpa to gbɔgbɔ fœ she œ ɨvwɨ she ga lafo yé œdœ tshe kœmbœrœ ekperœ, Ndjaba œ djerœndœ nœ.
16 Atamœ, œ li adœke 'e pandœ ekperœ nœ 'e uzu dœ uzu fœ yanga nœ, 'e kɨ fœ Ndjaba uzu dœ uzu mbœrœ yanga nœ yekane á 'e kœshe. Gbambanœ nene, ákpálá ɨkɨ nœ uzu á tshe sœ ndjii fœ Ndjaba li kœmbœrœ egerœ akwa.
17 Eliya kœdœ lima uzu ɓata azœ. Tshe kɨ fœ Ndjaba dœ lɔsu ye bale adœke, yavuru nini nene, yé œ mbœrœ ngbugu votɔ dœ yapu mindu dœ amanœ bale, yavuru nini pa ɔshɔ nene.
18 Manda nœ, tshe kpa kɨ fœ Ndjaba, ngbewo yavuru ni, yé ele ɔyɔ ko pa ɔshɔ.
19 Aaya, œdœ uzu bale ugurutœ 'e kœdji awa, yé anga uzu kœgi she ga tœ awa,
20 'e wusœ nœ adœke uzunœ á tshe gi ayi kœmbœrœ ekperœ lœ ekpe awa, she ayanœ yé Ndjaba œ djerœndœ ukpulu ekperœ nœ ye á tshe mbœrœ asœmœ.

Ali mbeti nœ Petro
Tshatshu o'o

Asœke kœdœ ali mbeti á Petro sú fœ ayindœ Yisu á endje ndjɔtshelœtœ endje á wuta agene ɓa lœ ogo Po, Galate, Kapadose, Azi, œdœ pe Bitini. Lɔkɔ á Yisu sœ lima pa ɔshɔ, Petro na lima ana awa bale dœ she yé dœ lɔkɔ á tshe ka ndje lima tœ tshapashɔ tɨ, Petro kœdœ lima ayi avwa nœ Yisu ga ndœ Ayuda.

Azu mbœrœ lima œrœ kanga fœ ayindœ Yisunœ waa mbœrœ á endje sœ lima dœ kœyindœrœ ga ndœ Gbozu Yisu Kristu. Ádánœ á Petro sú mbetinœ tœ kœpa fœ endje adœke endje shi gbɨ lœ kœyindœrœ, endje dœédœé ali azu kœwu œrœ kanganœ asœmœ nene. Tshe pa fœ endje adœke Yisunœ á endje yindœ ye asœmœ, œshe dá dœ ali uzu á endje mbœrœ kanga fœ she œrrr ga tœ kœwo she. Œ li adœke 'e sœ dœ ugu lɔsu ɓata she lœ kœwu œrœ kanga. Tshe kpa pa fœ endje adœke, endje gbɔ bala kpoto mokɔ ɓata œrœ tshangba kœru lɔsu nœ endje.

Mbetinœ kurutshelœtœ ye atake:

- Abala (1.1-2)
- Kœshi gbɨ lœ gbetshelœ (1.3-12)
- Œyerœ soro (1.13–2.17)
- Yisu wu œrœ kanga (2.18-25)
- Ayindœ Yisu œdœ œrœ kanga (3.1–4.19)
- Mara á li dœ agbozu tshapa ayindœ Yisu kœmbœrœtœ endje (5.1-11)
- Ndɔngɔlɔ o'o (5.12-14)

Abala

1 Œmœ Petro, ayi avwa nœ Yisu Kristu, mœ sœ kœsu mbetinœ asœke fœ 'e dœ azu á Ndjaba ke 'e, á 'e ndjɔtshelœtœ 'e á wuta agene ɓa lœ ogo Po, Galate, Kapadose, Azi, œdœ pe Bitini.

2 Ndjaba Aba wu ɓa lima sœ 'e katshatsha utshunœ, yé á ke 'e adœke 'e dœ azu nœ ye. Tshe mbœrœ adœke 'e wuta ayerœ azu lœ awa nœ Ɨshirɨ nœ ye, adœke 'e dji o'o ama Yisu Kristu yekane á tshe kœdjutɔ ekperœ nœ 'e dœ indji ye.

Kaka Ndjaba yisœ ɔtshɔ lɔsu œdœ kœsœ gee nœ ye fœ 'e tɔ pa nœ kpuru.

A donga Ndjaba mbœrœ tafo soro á tshe za fœ azœ lœ Yisu Kristu

3 A donga Ndjaba á tshe dœé Aba Gbozu nœ azœ dœ Yisu Kristu; gbambanœ nene, tshe sœ dœ oyo waa ga ndœ azœ. Mbœrœ tœnœ ataa, tshe za tafo soro fœ azœ lœ awa nœ Yisu Kristu á tshe shé she ugurutœ akuzu. Ndjaba mbœrœ ataa mbœrœ a kœkɔ lɔsu azœ ga tœ soronœ á a gbɔ asœmœ,

4 a sœ dœ ɔtshɔrœ á Ndjaba gumasœ nœ kate azœ ɓa lafo. Œtœnœ kœdœ œrœ á yiwa nene, œ za ngbandji nene yé œ gba ndje nene.

5 Ndjaba œ gbɔndœ 'e dœ gbɔgbɔ nœ ye mbœrœ kœyindœrœ nœ 'e ga ndœ ye œrrr adœke 'e gbɔ kœshe á ndo tœ kœmatœ ye dœ lɔkɔ kœka tshapashɔ.

6 Mbœrœ tœnœ ataa, 'e sœ dœ yanga, œdœ œ kœsœ adœke ngɔngɔ asœke 'e wu oyo tœ tshelœ aka ɔgbɔ œrœ kɔ á wuta ga tœ 'e.

7 Œ li adœke endje yamba kœyindœrœ nœ 'e ɓata endje yamba ɔrœ dœ owo. Andaa kœyindœrœ nœ 'e ropa ɔrœ ye; gbambanœ nene, ɔrœ kœdœ œrœ á œndœnœ œ dɨ nene. Œdœ 'e kœtepa kœyindœrœ nœ 'e kperœ, adja Ndjaba œ donga 'e, œ za mokɔ dœ kœlɨsœtœ fœ 'e dœ lɔkɔ á Yisu œ kwatœ ye.

8 Œshe á 'e wuwu she dœ ala 'e nene kashe 'e yindœ ye, 'e wuwu she nene kashe 'e sœ dœ kœyindœrœ ga ndœ ye. Mbœrœ tœnœ ataa, 'e sœ dœ egerœ yanga nœ mokɔ, á uzu œ li kœpandœ maranœ kɔ nene.

9 Gbambanœ nene, Ndjaba œ za kœshe fœ 'e ɓata œrœ tshamanda kœyindœrœ nœ 'e.

10 Aayi kœgbara o'o nœ Ndjaba pa lima o'o tœ upu nœ kœshenœ yé endje gbara o'o tœ upu nœ ɔtshɔ lɔsu nœ Ndjaba ga ndœ 'e asœmœ.

11 Gbambanœ nene, Ɨshiriɨ nœ Kristu sœ lima pa endje yé œ gbara lima o'o fœ endje tœ upu nœ œrœ kanga á Kristu œ wu, œdœ ndje mokɔ á tshe gbɔ manda nœ. Aayi kœgbara o'onœ para lima awa kɔ adœke œne wusœ lɔkɔnœ œdœ pe mara á œrœnœ asœmœ œ mbœrœtœ endje.

12 Yé Ndjaba yi lima sœ nœ fœ aayi kœgbara o'o adœke, endje gbara lima o'onœ asœmœ tœ upu nœ endje dœ tœ endje nene kashe tœ upu nœ 'e dá aayi kœgbara o'onœ gbara lima o'o á ngɔngɔ asœ aayi kœyisœ Ɔtshɔ O'o nœ Yisu Kristu na dœ tœnœ fœ 'e. Endje yi lima sœ nœ lœ awa nœ Ɔtshɔ Ɨshiriɨ á Ndjaba vwa lima she kœto ɓa lafo, yé ngɔngɔ asœke aandjelu sœ ndje dœ yanga mbœrœ kœwusœ nœ.

Mara kœmbœrœtœ uzu á za yanga fœ Ndjaba

13 Mbœrœ tœnœ ataa, 'e guma gbetshelœ nœ 'e mbœrœ kœmbœrœ akwa fœ Ndjaba. 'E dœ agbozu tshapa undu 'e dœ tœ 'e yé 'e ko lɔsu 'e kɔ ga pa ɔtshɔrœ* á 'e gbɔ dœ lɔkɔ á Yisu Kristu œ kwatœ ye.

14 Ɓata e'e kœdœ agbolo kœdji o'o ama Aba 'e, 'e zaza lɔsu 'e ga pa œrœ nɛ́ anga 'e nene ɓata á sœ lima utshunœ adœke 'e wusœ œrœ.

15 Kashe ɓata tsheneke á tshe e 'e, œshe kœdœ Œyerœ Ndjaba, œ li adœke e'e, 'e sœ ndje yerœ lœ mara kœmbœrœtœ nœ 'e kɔ.

16 Mbœrœ tœnœ dá endje sú ala Buku nœ Ndjaba adœke: «'E sœ yerœ gbambanœ nene, mœ sœ yerœ.»

17 Yé œdœ 'e kœsœ kœ'e Ndjaba adœke Aba lɔkɔ á 'e kœsœ kœza avwala nœ 'e fœ she, œ li adœke 'e kpa awa ye lœ olo kœsœ nœ 'e pa ɔshɔ mbœrœ tshe wuwu tshatshu uzu nene, kashe tshe wa o'o nœ uzu dœ uzu kœli dœ akwa nœ ye.

18 'E wusœ nœ adœke mara kœmbœrœtœ 'e utshunœ á 'e gbɔ lima manda aata 'e gaga nene. Ndjaba she 'e lœ nœ kɔ, tshe sheshe 'e dœ œrœ á ndɨ ɓata ngendja too ɔrœ nene.

19 Kashe tshe she 'e dœ indji Kristu á amanœ gbɔ waa. Tshe sœ ɓata aya pata á anga œrœ kote ye ndɨndɨ bale nene, á œndœ uburu teasho gugu tœ ye nene.

20 Ndjaba ke lima she utshunœ adœke tshe mbœrœ tshapashɔ, yeka á mbœrœ adœke tshe na dœ ndɔngɔlɔ oshonœ asœke tœ upu nœ 'e.

21 Lœ awa nœ ye, 'e sœ dœ kœyindœrœ ga ndœ Ndjaba á tshe shé she lœ kuzu, yé á za mokɔ fœ she dœ mara adœke kœyindœrœ nœ 'e œdœ pe lɔsu 'e sœ ga pa Ndjaba.

22 'E wuta yerœ mbœrœ á 'e tetœ kœza adja o'o ga tœ akwa. Œtœnœ dá sœ kœvwa 'e adœke 'e sœ dœ adja kœyindœsho, ataa 'e kakatœ nœ nene, 'e yindœtœ 'e ugurutœ 'e dœ lɔsu 'e djigi.

23 Gbambanœ nene, Ndjaba zu 'e tœ bishanœ lœ awa nœ o'o ama ye á dɛ́ soro, á sœpe ungu dœ ungu. Kashe œ sœsœ lœ awa nœ uzu á tshe tshu nene.

24 Endje sú ala Buku nœ Ndjaba adœke:

«Azu para kɔkɔ sœ ɓata a'eara ɔyɔ,
mokɔ nœ endje sœ ɓata ndɔkɔ a'eara ɔyɔ:
a'eara ɔyɔ œ ɔrɔ yé ndɔkɔnœ œ yo.
25 Kashe o'o ama Gbozu Ndjaba œ sœpe waa dœ waa.»

Andaa o'onœ asœmœ, œtœnœ kœdœ Ɔtshɔ O'onœ á endje yisœ nœ fœ 'e.

2

1 Mbœrœ tœ nœ ataa, 'e katœ ekperœ kɔ, dœ kœfara osho kɔ œdœ úkú, dœ mara wulapatshɔ kɔ, dœ egerœ ogo kœgbɔ œrœ, dœ ndje kœpa ekpe o'o ga tœ uzu kɔ tɨ ye.

2 Kashe 'e sœ ɓata awaya. Endje sœ kolœ dœ ogo kœa ɔngɔ ayi endje, ɔngɔnœ á li adœke 'e para kœdœ adja o'o yekane á 'e kœgerœ á kœgbɔ kœshe.

3 Gbambanœ nene, œ sœ ɓata á endje sú ala Buku nœ Ndjaba adœke: «'E wusœ nœ dœ tœ 'e adœke adja Gbozu sœ dœ ɔtshɔnœ.»

* **1:13** Ɔtshɔrœnœ asœ kœdœ œneke á azu œ gbɔ ɓata ndangba ɔtshɔ lɔsu nœ Ndjaba dœ lɔkɔ kœkwa Yisu Kristu

Badja soro mbœrœ anda nœ Ndjaba

4 'E na ga ndœ ye, œshe kœdœ badja soronœ á azu za lima vwi'i kashe Ndjaba ke lima, yé œ wu adœke amanœ gbɔ waa.
5 E'e ndje atamœ, 'e wuta ɓata badja soro á Ndjaba sœ kœmbœrœ tœnœ dœ anda á Ɨshiri nœ ye sœ lœ nœ. Tshe fa 'e tœ ayerœ anganga Ndjaba, mbœrœ á 'e kœko tokóró nœ Ɨshiri neke á za yanga fœ she lœ awa nœ Yisu Kristu.
6 Gbambanœ nene, endje sú ala Buku nœ Ndjaba adœke:

«'E wu, mœ ke anga badja á anda
œ shi mbœrœ tœnœ, á amanœ
gbɔ waa
á za tɔ ɓa lakpi Siyona
mbœrœ kœmɔ anda nœ mœ ga pa
nœ.
Uzu kɔ á tshe za lɔsu ye ga pa nœ,
tshe gbɔ tshula bale nene.»

7 Mbœrœ 'e á 'e yindœ ye asœmœ, tshe sœ ɓata badja á amanœ gbɔ waa; kashe mbœrœ azu á endje yiyindœ ye nene, ádá badjanœ asœmœ gugu nene. Endje su ala Buku nœ Ndjaba adœke:

«Badjanœ á aayi kœmɔ anda vwaratœ
endje tœnœ
wuta badja á anda œ shi mbœrœ
tœnœ.»

8 Endje kpa su ndje adœke:

«Badjanœ asœmœ, azu œ ko ada endje
tɔ tœnœ,
yé œ ko endje vesho.»

Endje sœ kœko ada endje tɔ tœnœ mbœrœ á endje sœsœ kœyindœ kœdji o'o ama Ndjaba nene. Ataa œrœ á yi lima ndœ kœmbœrœtœ ye fœ endje asœmœ, dá na asœmœ.
9 Kashe e'e, 'e kœdœ azu tshelœ mara á Ndjaba ke. E'e kœdœ anganga nœ Gbozu. E'e kœdœ ayerœ azu nœ Ndjaba, á tshe ke 'e adœke 'e gbara ɔtshɔrœ á tshe mbœrœ fœ azu. Œshe dá gbota 'e lœ ubu osho mbœrœ kœko 'e ga lœ mokɔ nœ ye á ropa nœ ye.
10 Utshunœ, 'e dœ́dœ́ lima azu nœ Ndjaba nene; kashe ngɔngɔnœ asœ, 'e wuta azu nœ ye. Utshunœ, Ndjaba wuwu lima oyo 'e nene; kashe ngɔngɔ asœ, tshe wu oyo 'e ye.

E'e kœdœ akanga nœ Ndjaba

11 Aaya mœ á mœ yindœ 'e waa, 'e sœ ɓata azu á endje sœ kœroro tœnœ, azu á endje dœ agene pa ɔshɔ. Atamœ, mœ sœ kœmi upu fœ 'e adœke: 'e vwaratœ 'e tœ ekpe gbetshelœ nœ ɔkɔ á sœ kœnga koshe dœ ishiri 'e.
12 'E mbœrœtœ 'e dœ ɔtshɔnœ ugurutœ ayingba Yisu. Ataa œdœ endje kœpa adœke e'e kœdœ azu kœmbœrœ ngbindirœ gbaa, endje wu ɔtshɔ akwa nœ 'e á 'e mbœrœ yé endje donga Ndjaba lɔkɔ á tshe kœkwatœ ye.
13 'E lisœ agbozu tshapa ɔshɔnœ asœke mbœrœ 'e kœdœ azu nœ Gbozu Yisu, œdœ ndje gbozugo á tshe sœ pa azu para kɔkɔ asœmœ,
14 ndje dœ pe agbozu á tshe vwa endje ndœ kœza djofele fœ aayi kœmbœrœ ngbindirœ ndje dœ kœdonga aayi kœmbœrœ ɔtshɔrœ asœmœ.
15 Gbambanœ nene, Ndjaba yindœ nœ adœke 'e mbœrœ ɔtshɔrœ yeka azu á endje ndi lœ ekperœ á wuwusœ œrœ nene, kœsœsœ dœ o'o ndœ kœpa tœ upu nœ 'e nene.
16 'E mbœrœtœ 'e ɓata azu á endje kpa dœ́dœ́ akanga nene. Kashe adja œneke kpa zaza awa fœ 'e kœmbœrœ ekperœ nene, kashe 'e mbœrœtœ 'e ɓata akanga nœ Ndjaba.
17 'E lisœ azu para kɔkɔ yé œ yindœ aaya 'e. 'E kpa awa Ndjaba, yé œ lisœ gbozugo nœ 'e.

A mbœrœ mara œrœ nœ Kristu

18 'E dœ aayi akwa, 'e lisœ ayengɔ 'e. 'E lili koloœ œsœ́ endjeneke á endje sœ dœ ɔtshɔnœ ndje dœ endjeneke á endje sœ dœ ɔtshɔ lɔsu nene, kashe 'e li ndje sœ endjeneke á endje sœ dœ ɔgbɔ lɔsu.
19 Gbambanœ nene, œdœ uzu kœru lɔsu ye lœ œrœ kanga á lili má adœke tshe wu nene mbœrœ kœkpa awa Ndjaba, œ ga waa.
20 Ataa, ɔtshɔrœ gaɗe dá uzu œ gbɔ œ kœsœ adœke tshe wu oyo mbœrœ kœmbœrœ ekperœ a? Kashe œ kœsœ adœke tshe wu oyo mbœrœ á tshe

mbœrœ ɔtshɔrœ, œ sœ dœ ɔtshɔnœ tœ ala Ndjaba.
21 Asœmœ kœdœ œrœ á Ndjaba e 'e mbœrœ tœnœ, gbambanœ nene Kristu dœ tœ ye wu lima oyo mbœrœ 'e. Tshe yisœ awa fœ 'e adœke, 'e wu mara á tshe mbœrœ lima asœmœ yé œ mbœrœtœ 'e ndje liaka nœ.
22 Tshe mbœmbœrœ lima ekperœ nene yé wala hiaru wuwuta lima lœ ama ye nene.
23 Azu gu she, kashe tshe gigi fœ endje nene. Endje mbœrœ ɔgbɔ œrœ ga tœ ye, yé tshe susuku dœ uzu nene kashe tshe za lima tœ ye fœ Ndjaba á tshe wa o'o dœ adjapu.
24 Lɔkɔ á endje wo lima she pa kurushi, tshe za lima agba ekperœ nœ azœ ga pa ye. Tshe mbœrœ lima ataa yeka á a kœwuta azu á endje tshu tœ œneke á dœ́ ekperœ yé á sœ dœ soro ndœ kœmbœrœ œrœ á sœ ndjii. Œshe, á ukunœ á tshe gbɔ asœmœ, œ she 'e.
25 Gbambanœ nene, 'e sœ lima ɓata apata á endje djingili awa; kashe ngɔngɔnœ asœke, 'e fatœ 'e ga ndœ ayi kœgbɔndœ apata, á tshe kœdœ ayi kœgbɔndœ ɨshirɨ 'e.

3

O'o tœ upu nœ ayashe dœ ayakoshe

1 E'e dœ ayashe ndje, 'e lɨsœ aakɔ 'e mbœrœ œ kœsœ adœke anga endje vwaratœ endje tœ kœdji o'o ama Ndjaba, yé œdœ 'e kœyiyi ndje sœ o'o ama Ndjaba fœ endje nene gbaa, endje fatshalɔsu endje mbœrœ kœmbœrœtœ nœ 'e dœ awo endje,
2 kœwu kolœ okporo mara kœmbœrœtœ nœ 'e œdœ ndje pe mara á 'e sœ kœlɨsœ endje.
3 Adja kœga nœ 'e mama kolœ tœ ye ɓa ushu nene: ɓata mara kœguma dœ sukumu 'e, dœ kœverœ œrœ á endje mbœrœ dœ ɔrœ ga tœ 'e, ndje dœ kœverœ lœba á ga waa.
4 Kashe œ li adœke, a sœ dœ kœga á zatœ ye yiwa tœnœ ɓa tœ lɔsu azœ. Asœmœ kœdœ kœga neke á ndɨ nene: kœsœ dœ lɔsu zɨtɨ œdœ kœsœ gee, œtœnœ dá amanœ gbɔ waa tœ ala Ndjaba.
5 Atamœ dá ayerœ ayashe liya utshunœ á endje ko lima lɔsu endje ga tœ Ndjaba, á sœ lima kœlɨsœ aakɔ endje, endje guma lima tœ endje dœ maranœ asœke.
6 Bata Sara á tshe dji lima o'o akɔnœ dœ Abrayamo, yé á e lima she gbozu nœ ye. 'E wuta ayawuru nœ ye œ kœsœ adœke 'e sœ kœmbœrœ ɔtshɔrœ yé œdœ 'e kœkakatœ 'e tɨ adœke anga œrœ bale za awa tœ 'e nene.
7 'E dœ ayakoshe ndje, lœ kœsœ nœ 'e dœ awo 'e, 'e wusœ nœ adœke endje kœdœ amɔ azu kœropa 'e. 'E lɨsœ endje, mbœrœ endje ndje, endje gbɔ soronœ á Ndjaba œ za fœ azu awa bale dœ 'e. 'E mbœrœ ataa yeka anga œrœ bale kœkukundœ avwala nœ 'e ga ndœ Ndjaba nene.

'E wu oyo tœ upu nœ kœmbœrœ œrœ á sœ ndjii

8 Ndangba o'o nœ mœ fœ 'e kœdœ adœke, e'e para kɔkɔ 'e sœ dœ gbetshelœ bale, 'e sœ dœ lɔsu kœtɨ kane anga 'e, 'e yindœtœ 'e ɓata aaya azu, 'e wu oyo anga 'e yé œ kotœ 'e ga atɨ.
9 Adja 'e gigi ekperœ manda ekperœ nene, 'e gugu ndje azu neke á endje gu 'e nene. Kashe 'e to kane 'e ga pa endje gbambanœ nene, mbœrœ tœnœ dá Ndjaba e 'e adœke œne to kane œne ga pa 'e.
10 Œ sœ ɓata œneke á endje sú ala Buku nœ Ndjaba adœke:

«Uzu á tshe kœyindœ kœsœ dœ ɔtshɔ soro,
yé œ sœ dœ yanga pa ɔshɔnœ asœke,
œ li adœke adja tshe gbɔndœ tima ye tœ ekpe o'o,
yé œ gbɔndœ ama ye tœ kœpa wala.
11 Œ li adœke tshe katœ kœmbœrœ ekperœ,
yé œ mbœrœ kolœ ɔtshɔrœ.
Tshe mbœrœ dœ mara kɔ adœke,
œne sœ dœ kœsœ gee dœ azu yé œ shi gbɨ.
12 Gbambanœ nene, ala Ndjaba sœ pa azu á endje sœ ndjii,
yé utu ye sœ ndœ kœdji avwala nœ endje,
kashe tshe fa tshaangba ye fœ aayi kœmbœrœ ekperœ.»

13 Œɗe dá mbœrœ ekperœ fœ 'e œdœ 'e kœzatœ 'e djigi ndœ kœmbœrœ ɔtshɔrœ a?
14 Œdœ azu kœsœ kœmbœrœ œrœ kanga fœ 'e mbœrœ á 'e sœ kœmbœrœ œrœ á sœ ndjii, 'e sœ dœ yanga. 'E kpakpa awa endje bale nene yé 'e koko lɔsu 'e ga lafo nene.
15 Kashe 'e tepa Kristu ga tœ lɔsu 'e ɓata œyerœ Gbozu nœ 'e. 'E gumatœ 'e ɔlɔ dœ ɔlɔ mbœrœ kœpa ádá á 'e za lɔsu 'e ga pa Kristu fœ azu á endje yu 'e tœnœ.
16 Kashe 'e gi o'o fœ endje dœ ɔmɔ lɔsu, dœ kœlɨsœ endje œdœ pe ɔtshɔ gbetshelœ yekane azu á endje sœ kœpa adœke e'e kœdœ ekpe azu, á sœ kœpatœ ɔtshɔ 'e kœgbɔ tshula.
17 Kashe œ sœ dœ ɔtshɔnœ adœke 'e wu œrœ kanga tœ upu nœ ɔtshɔrœ á 'e sœ kœmbœrœ tœnœ œdœ Ndjaba kœyindœ nœ. Œneke asœ da ga kœropa kœwu œrœ kanga manda kœmbœrœ ekperœ.
18 Gbambanœ nene, Kristu dœ tœ ye tshu lima awa bale ngbewo lœ kumu ekperœ nœ azu, œshe á tshe sœ ndjii tshe tshu mbœrœ azu á endje sœsœ ndjii nene, mbœrœ kœko 'e na tœnœ ga ndœ Ndjaba. Endje wo kolœ undu ye kashe tshe she lœ kuzu dœ gbɔgbɔ nœ Ɔtshɔ Ɨshirɨ.
19 Yé dœ gbɔgbɔ nœ Ɨshirɨnœ asœmœ, tshe na ndœ kœyisœ œrœ fœ aɨshirɨ endjeneke á endje lœ lœ kánga ɓa lœ ogo nœ akuzu.
20 Endje vwara lima tœ endje tœ kœdji o'o ama Ndjaba kashe Ndjaba kate lima endje dœ ugu lɔsu dœ lɔkɔ á Nowa sœ lima kœmbœrœ egerœ agba á kolœ azu teasho, mindu dœ votɔ li lima ga lœ nœ yekane á she lima la ngunœ.
21 Ungunœ asœmœ má batisimu á she 'e lœ ekperœ nœ 'e ngɔngɔ asœ: ungunœ œ djutɔ uburu tœ undu uzu nene, kashe œ she uzu œdœ tshe kœzatœ ye fœ Ndjaba dœ ɔtshɔ gbetshelœ. Batisimunœ she 'e mbœrœ á Yisu Kristu she lœ kuzu ye.
22 Tshe gu ga lafo yé œ sœ ga atɨ ga pa kuni Ndjaba. Tshe kœdœ Gbozu tshapa aandjelu, ga pa tshagbozu kɔ œdœ ga pa gbɔgbɔ kɔ ɓa lafo.

4

A katœ ongboro mara kœmbœrœtœ nœ azœ lima utshunœ

1 Ataa, ɓata á Kristu wu oyo lœ ɔkɔ ye, œ li adœke 'e sœ dœ gbetshelœ nœ kœru lɔsu lœ ɔgbɔ œrœ ɓata œnœ ye. Gbambanœ nene, uzu kɔ á tshe sœ kœwu oyo lœ ɔkɔ ye, katœ kœmbœrœ ekperœ ngbewo.
2 Mbœrœ tœnœ ataa, 'e kpa nana manda ogo nœ ɔkɔ nene kashe 'e mbœrœ œrœ á Ndjaba yindœ nœ lœ udu soro 'e pa ɔshɔnœ asœke.
3 Lima utshunœ, 'e mbœrœ lima œrœ á azu á endje wuwusœ Ndjaba nene sœ lima dœ yanga kœmbœrœ tœnœ. 'E sœ lima kœmbœrœ angba budu, kœza lɔsu 'e ga pa œrœ nœ́ anga 'e, kœndjo œrœ œrrr adœke œ mbœrœ 'e, kœzɨ œrœ dœ pe kœndjo œrœ dœ wuma tɔpanœ kpuru, kœdonga lima andjaba á doé ekperœ á gaga nene.
4 Kashe ngɔngɔ asœ, azu á endje wuwusœ Ndjaba nene za ama endje tɨ asɔ tœ kœwu 'e yé œ tetœ kœgu 'e mbœrœ á 'e kpa sœsœ kœngbɔtœ 'e dœ endje lœ kœmbœrœ kœngba œrœ tshulanœ alœmœ nene.
5 Andaa ɔlɔ bale, endje pa o'o tœ mara kœmbœrœtœ endje fœ Ndjaba á tshe gumatœ ye ndœ kœwa ngbanga pa azu á endje sœ dœ soro ndje dœ azu á endje tshu.
6 Mbœrœ tœnœ ataa, tshe yi ndje lima sœ Ɔtshɔ O'o fœ akuzu adœke manda kœwa ngbanga pa endje ɓata azu, endje sœ dœ soro ɓata Ndjaba lœ awa nœ Ɨshirɨ.

Mara kœmbœrœtœ nœ azu nœ Kristu

7 Œrœ kɔ ndo kœwuta ga tœ ndɔngɔlɔnœ ye. 'E ma kœwusœtœ yé œ dœ agbozu tshapa undu 'e adœke 'e kœli tœ kœza avwala nœ 'e fœ Ndjaba.
8 Utshunœ kɔ, œ li adœke 'e yindœtœ 'e ugurutœ 'e dœ lɔsu 'e bale. Gbambanœ nene, kœyindœshonœ asœ œ za awa fœ 'e adœke 'e djerœndœ ekperœ ndjoro.

9 Œ li adœke 'e za osho kœsœ fœ anga 'e kashe 'e mbœmbœrœ dœ kœpulœma 'e nene.
10 Ɓata á Ndjaba ko 'e tœ aayi kœgbɔndœ œrœ nœ ye, yé á to gbɔgbɔ liakanœ fœ 'e asœmœ, œ li adœke uzu dœ uzu za gbɔgbɔnœ ga tœ akwa mbœrœ kœtɨ kane anganœ.
11 Œdœ anga uzu ugurutœ 'e kœsœ kœpa o'o, œ li adœke tshe pa o'o á to ɓa ndœ Ndjaba. Yé uzu nœ kœmbœrœ akwa fœ azu, tshe mbœrœ dœ gbɔgbɔ á Ndjaba za fœ she. 'E mbœrœ adœke mara kœmbœrœtœ 'e lœ œrœ kɔ donga Ndjaba lœ awa nœ Yisu Kristu, á tshe sœ dœ mokɔ, dœ gbɔgbɔ neke á sœ waa dœ waa. Ame!

'E ru lɔsu 'e lœ ɔgbɔrœ ɓata azu nœ Kristu

12 Aaya mœ á mœ yindœ 'e waa, 'e zaza ama 'e tɨ asɔ mbœrœ ɔgbɔrœ á na ga ndœ 'e nene. 'E wuwu ndje ɓata anga œrœ kpi nene.
13 Kashe œ kœsœ adœke 'e wu oyo ɓata á Kristu wu lima, 'e sœ dœ yanga adœke lɔkɔ á mokɔ nœ ye œ matœ endje, e'e ndje, 'e sœ dœ yanga kœropa nœ kpuru.
14 Œdœ endje kœpa ekpe o'o ga tœ 'e mbœrœ á 'e kœdœ azu nœ Kristu, 'e kœdœ azu nœ yanga. Gbambanœ nene, Ɨshirɨ nœ Ndjaba á sœ dœ mokɔ asœmœ sœ pa 'e.
15 Adja anga uzu bale ugurutœ 'e wuwu oyo mbœrœ á tshe kœdœ ayi kœwo azu, too ayi angba, too ayi kœmbœrœ ngbɨndɨrœ, too ayi kœli ga lœ o'o nœ azu nene.
16 Kashe œdœ tshe kœwu oyo mbœrœ á tshe dœ uzu nœ Kristu, adja tshe sœsœ dœ tshula tœnœ nene, tshe donga Ndjaba mbœrœ ɨ'ɨrɨnœ á endje za ga pa ye.
17 Ɔlɔ kœwa ngbanga nœ Ndjaba tɔ, yé tshe tetœ kœwa tœnœ utshunœ pa azu nœ ye. Œ kœsœ adœke tshe tetœ kœwa ngbanganœ pa azœ, ataa azu á endje vwaratœ endje tœ kœyindœ Ɔtshɔ O'o, endje ka kpœta a?
18 Œ sœ ɓata á endje sú ala Buku nœ Ndjaba adœke:

«Œ kœsœ adœke uzu á tshe sœ ndjii
œ wu oyo utshunœ yekane á
Ndjaba œ she she,
ataa œrœ gaɗe dá wuta ga tœ uzu á
tshe vwaratœ ye tœ Ndjaba
œdœ uzu kœmbœrœ ekperœ a?»

19 Mbœrœ tœnœ ataa, azu á endje sœ kœwu oyo mbœrœ endje sœ kœmbœrœ œrœ á Ndjaba yindœ nœ, œ li adœke endje sœpe kœmbœrœ ɔtshɔrœ yé œ za lɔsu endje djigi ga tœ Ndjaba á tshe mbœrœ œrœ kɔ, á tshe yayapa o'o ama ye nene.

5

O'o tœ upu nœ aayi kœgbɔndœ azu nœ Ndjaba

1 Mœ sœ kœmɨ upu fœ agbozu Ikrizia ugurutœ 'e. Œmœ kœdœ ndje gbozu Ikrizia ɓata 'e, mœ wu œrœ kanga á Kristu wu dœ ala mœ yé mœ gbɔ ndje bala mokɔnœ á ndo tœ kœmatœ ye asœmœ.
2 'E gbɔndœ azu nœ Ndjaba á tshe ko endje fœ 'e ɓata aayi kœgbɔndœ apata œ mbœrœ. 'E mbœmbœrœ akwanœ ɓata endje vwa 'e ndœ kœmbœrœ tœnœ dœ ɔgbɔ nene, kashe 'e mbœrœ dœ lɔsu 'e bale ɓata á Ndjaba yindœ nœ. Adja 'e gbɔgbɔndœ endje dœ gbetshelœ nœ kœgbɔ œrœ ndjoro lœ kumu endje nene, kashe 'e zatœ 'e kɔ ndœ kœmbœrœ tœnœ.
3 Adja 'e zazatœ 'e ga pa endjeneke á Ndjaba ko endje fœ 'e asœmœ ɓata agbozu nene, kashe 'e dœ azu kœyisœ mara ɔtshɔ neke á sœ tœ ɔtshɔnœ fœ endje.
4 Yeka lɔkɔ á egerœ Ayi kœgbɔndœ apatanœ kœkwa bala tœ ye, á tshe kœko œrœ tshangbanœ á dœ kpoto mokɔ, á ndɨ nene fœ 'e.
5 Awa bale, 'e dœ amodo, 'e lɨsœ agbozu Ikrizia. 'E dœ azu para kɔkɔ, 'e zatœ 'e ga atɨ lœ kœsœ 'e dœ anga 'e; gbambanœ nene, endje sú ala Buku nœ Ndjaba adœke: «Ndjaba vwaratœ ye tœ azu egerœ kumu, kashe tshe ma ɔtshɔ lɔsu ga ndœ azu kœzatœ endje ga atɨ.»

6 'E zatœ 'e ga atɨ ga tshagudɨ kane
gbɔgbɔ nœ Ndjaba, adœke tshe ko 'e
ga lafo dœ lɔkɔ á tshe guma.
7 'E katœ gbetshelœnœ á za oyo fœ
'e kɔ fœ Ndjaba; gbambanœ nene,
tshe to œrœ á 'e gbe dœ tœnœ fœ 'e.
8 'E dœ agbozu tshapa undu 'e, yé
ala 'e gbɔ kane! Gbambanœ nene,
Satana á tshe kœdœ yingba 'e sœ kœfa
djezœ tœ osho kɔ ɓata bamara kœpara
uzu ndœ kœsuru tshelœ ye.
9 'E vwaratœ 'e tœ ye yé œ ka ngbɨrɨ
lœ kœyindœrœ nœ 'e. 'E wusœ nœ
adœke, oyonœ á 'e wu asœke, anga
anga 'e dœ aayi kœyindœrœnœ lœ
ndje kœwu tœnœ pa tshapashɔ asœ
djigi.
10 Ngɔngɔ asœ 'e sœ kœwu oyo yé
œndœnœ œ dɨ nene, kashe Ndjaba
á tshe sœ dœ ɔtshɔ lɔsu kɔ, á tshe
e 'e kœngbɔtœ 'e bale dœ Kristu lœ
mokɔ á ka nene, tshe kpa guma 'e
dœ tœ ye manda kœwu oyo teasho
tœ 'e, tshe mbœrœ adœke 'e mɔmɔ lœ
kœyindœrœ nene, tshe to gbɔgbɔ fœ 'e
adœke 'e kœshi gbɨ.
11 Kaka tshe dœ Gbozu ga pa œrœ
kɔ waa dœ waa. Ame!

Ndɔngɔlɔ o'o

12 Mœ su ondo mbetinœ asœ fœ 'e
lœ awa nœ aya azœ dœ Sila, á tshe
zatœ ye djigi fœ Ndjaba. Mœ yindœ
kœza kœru lɔsu fœ 'e, œdœ ndje kœpa
o'o tœ upu nœ ɔtshɔ lɔsu nœ Ndjaba á
dœ́ adjapu, adœke 'e shi ngbɨrɨ lœ nœ.
13 Azu Ikrizia lœ Babilone ɓa ke á
Ndjaba ke endje ndje ɓata 'e asœmœ
vwa abala fœ 'e. Gbolo nœ mœ ndje
dœ Marke vwa abala fœ 'e.
14 'E za abala kœyindœsho nœ mœ
ga ugurutœ 'e ɓata aaya azu.
Kaka Ndjaba za kœsœ gee fœ 'e
para kɔkɔ, e'e á 'e ngbɔtœ 'e bale dœ
Kristu.

Bisha mbeti nœ Petro
Tshatshu o'o

Asœke kœdœ bisha mbeti á Petro sú fœ ayindœ Yisu. Petro pa adœke anga azu li lima ɓa ndœ ayindœ Yisu yé œ yisœ œrœ á sœ kpi tœ Ɔtshɔ O'o á œne yi lima sœ nœ. Azunœ asœmœ lœ kœmbœrœ œrœ á endje yindœ nœ yé œ sœ kœpa adœke Yisu kpa kwatœ ye nene. Petro kpa pa adœke soro uzu nœ Ndjaba sœ adœke œ za yanga fœ Ndjaba. Œtœnœ dá Yisu yi lima sœ nœ fœ azu á endje sœ lima dœ she lɔkɔ á tshe sœ lima adja pa ɔshɔnœ asœke. Œ li adœke endje za o'onœ asœ ga lœ kumu endje.

Mbetinœ asœke li kœyisœ o'o fœ ayindœ Yisu nœ kpesheke. Gbambanœ nene, azu kœyisœrœ dœ wala lœ ndje kpesheke zœ. Endje sœ kœndɨ gbetshelœ nœ anga azu nœ Kristu. Kaka mbetinœ asœke za kœru lɔsu fœ endje adœke endje sœpe dœ kœyindœrœ ga ndœ Gbozu Yisu Kristu waa dœ waa. Adja azunœ asœmœ gbogbota endje lœ œrœ á endje za lɔsu endje ga pa nœ nene.

Mbetinœ kurutshelœtœ ye atake:

- Abala (1.1-2)
- Mara soro nœ azu nœ Kristu (1.3-11)
- Kœshi gbɨ lœ œrœ á endje yisœ nœ fœ ɓœ (1.12-21)
- Azu á endje yisœ œrœ á sœsœ ndjii nene (2.1-22)
- Adja Yisu œ kwa bala tœ ye (3.1-18)

Abala

1 Œmœ Shimu Petro, ayi akwa nœ Yisu Kristu œdœ ndje ayi avwa nœ ye, mœ sœ kœsu mbetinœ asœ fœ e'e á 'e wuta aayi kœyindœrœ. 'E gbɔ kœyindœrœ á amanœ gbɔ waa, awa bale ɓata 'a lœ awa nœ Ndjaba nœ azœ á tshe sœ ndjii œdœ Yisu Kristu Ayi kœshe azœ.

2 Kaka 'e sœ dœ egerœ kœsœ gee lœ awa nœ kœwusœ Ndjaba œdœ Gbozu nœ azœ dœ Yisu, yé endje ma ɔtshɔ lɔsu nœ endje ga ndœ 'e tɔpanœ kpuru.

'E pa avwara adœke mara kœmbœrœtœ 'e sœ dœ ɔtshɔnœ

3 Dœ gbɔgbɔ nœ ye œnœ Ndjaba, Yisu Kristu to œrœ kɔ á li dœ azœ lœ soro ndje dœ ɔtshɔ mara kœmbœrœtœsho utshu Ndjaba. Œshe dá e azœ lœ awa nœ mokɔ nœ ye dœ tœ ye, á mbœrœ adœke a wusœ ye ndje dœ ɔtshɔ akwa nœ ye.

4 Ataa, tshe ko œrœ á amanœ gbɔ waa á tshe pa lima ndœ kœko fœ azœ yekane lœ awa nœ kœgbɔ tœnœ, á 'e kœli kœwuta lœ ekperœ tshapashɔnœ á azu sœ dœ ogo kœmbœrœ tœnœ á ndɨ endje asœmœ, yé 'e kœza mara nœ œne dœ Ndjaba.

5 Mbœrœ tœnœ ataa, 'e pa avwara adœke 'e za ɔtshɔ kœmbœrœtœsho ga pa kœyindœrœ nœ 'e. Ga pa ɔtshɔ kœmbœrœtœsho nœ 'e asœmœ, 'e dœ azu nœ kœwusœrœ.

6 Ga pa kœwusœrœnœ, 'e dœ agbozu tshapa undu 'e; ga pa nœ, 'e sœ dœ kœru lɔsu. Ga pa kœru lɔsunœ, 'e zatœ 'e djigi ndœ kœmbœrœ akwa fœ Ndjaba.

7 Ga pa nœ, 'e sœ dœ kœyindœsho, yé œ sœ dœ ayo.

8 Gbambanœ nene, œdœ 'e kœsœ kœmbœrœ œneke kɔ ɔlɔ dœ ɔlɔ, œ za awa fœ 'e ndœ kœmbœrœ akwa á zu leyɔ fœ Ndjaba. Ataa, œ mbœrœ adœke 'e wusœ Gbozu nœ azœ dœ Yisu Kristu.

9 Kashe uzu á tshe kœsœsœ kœmbœrœtœ ye atake nene, tshe sœ ɓata uzu á ala ye bu á tshe sœ kœtaɓa osho na tœnœ. Tshe djerœndœ nœ adœke Ndjaba djutɔ ekperœnœ á tshe mbœrœ lima kɔ.

10 Ataa aaya mœ, 'e kpa pa avwaratœ 'e adœke 'e sœpe azu á Ndjaba e 'e, yé á ke 'e asœmœ. Œdœ 'e kœmbœrœ ataa, 'e yo ga lœ ekperœ bale nene.

11 Mbœrœ tœnœ ataa, sharapu œ gu nene, Ndjaba œ kɔrɔ awa fœ 'e tœ kœli ga lœ Ogo gbozu nœ Gbozu nœ azœ dœ Yisu Kristu, Ayi kœshe azœ, yé 'e sœ ɓa zœ waa dœ waa.

12 Ádánœ ataa, mœ kpa katœ kœpandœ œrœnœ alœke fœ 'e nene,
ataa 'e wu ɓalima sœ nœ yekane á shi
gbɨ lœ adjapu á endje yisœ nœ fœ 'e
asœmœ.
13 Kashe mœ wu ndjii adœke, ɓata á
mœ sœ damba lœ ɔkɔnœ asœ, mœ sœ
kolœ kœpa o'onœ asœke adœke 'e gbe
dœ tœnœ ɔlɔ dœ ɔlɔ.
14 Gbambanœ nene, mœ wusœ nœ
adœke olo kuzu mœ ndo ye ɓata á
Gbozu nœ azœ dœ Yisu Kristu yisœ
nœ fœ mœ.
15 Kashe mœ mbœrœ kɔ adœke
manda kœtshu mœ, 'e li tœ kœgbɔndœ
o'onœ asœke tœ osho kɔ.

Azu á endje wu mokɔ nœ Kristu

16 'A pa o'o fœ 'e adœke 'e wusœ
mara á Gbozu nœ azœ dœ Yisu Kristu
œ kwatœ ye dœ gbɔgbɔ. O'onœ asœke
dœdœ́ ndœmatoro á azu guma liaka
gbetshelœ nœ endje nene. Kashe 'a
wu she lœ mokɔ nœ ye dœ ala 'a.
17 Gbambanœ nene, Ndjaba Aba
donga she œ za mokɔ fœ she, mokɔ
nœ ye ropa œrœ kɔ, yé á pa lima
adœke: «Tsheneke kœdœ Gbolo nœ
mœ á mœ yindœ ye waa, mœ sœ dœ
yanga mbœrœ she.»
18 Adja a'a dœ tœ 'a, 'a dji lima
tshamanœ asœ kœto ɓa lafo lɔkɔ á 'a
sœ lima tœ œsœnœ dœ she, ɓa pa
œyerœ kaga.

19 Ga pa œneke asœke, 'a wusœ nœ
adœke o'o á aayi kœgbara o'o gbara
lima asœmœ, œtœnœ kœdœ adjapu.
Œ li adœke 'e dara utu 'e ndœ kœdji
kœgbara o'onœ asœmœ, mbœrœ œ sœ
ɓata miinda á tshi lœ ubu osho œrrr
ga tœ kœkɔrɔ osho yekane á tombele
kœtɔ girigiri ɓa tœ lɔsu 'e.

20 Utshunœ kɔ, 'e wusœ nœ dœ
ɔtshɔnœ adœke, kœgbara o'onœ á aayi
kœgbara o'o sú ɓa la Buku nœ Ndjaba
asœmœ, anganœ bale toto lœ gbet-
shelœ nœ endje dœ tœ endje nene.
21 Gbambanœ nene, o'o ama aayi
kœgbara o'o toto lœ awa akwa nœ azu
nene, kashe Ɔtshɔ Ɨshirɨ dá li ga lœ
gbetshelœ nœ endje yekane á endje
gbara o'o á to ɓa ndœ Ndjaba asœmœ.

2

Ala 'e gbɔ tœ aayi kœyisœrœ dœ wala

1 Utshunœ lima, aayi kœgbara o'o
dœ wala wuta lima ga ugurutœ azu
Israyele. Awa bale, aayi kœyisœrœ
dœ wala œ wuta ndje ga ugurutœ 'e,
yé œ yisœ œrœ á li tœ kœndɨ tshelœ
kœyindœrœ nœ 'e. Endje vwaratœ
endje tœ Gbozu á tshe ko lima endje
ga shu lœ ekperœ, yé manda aya olo
endje gbota kuzu nœ gbaga ga pa
endje.
2 Azu ndjoro œ za awa œrœ tshula
nœ endje asœmœ, yé kpœlœ kumu
endje, azu œ gu œsœ́ awa adja o'o nœ
Ndjaba.
3 Aayi kœyisœrœ dœ walanœ
asœmœ, endje sœ dœ egerœ ogo
kœgbɔ œrœ waa. Endje pa wala
mbœrœ kœbɨlɨ dœ 'e yeka á kœgbɔ
œrœ tshakane 'e. Kashe Ndjaba wa
ɓa lima ngbanga pa endje ye, yé kuzu
nœ gbaga sœ kœkate endje.
4 Gbambanœ nene, œdœ ndje
aandjelu á endje mbœrœ lima
ekperœ, Ndjaba wuwu lima oyo
endje nene kashe tshe ko lima endje
va ga lœ kudu owo, ɓa tœ osho á bu
kongorole dœ djingiri tœ endje. Tshe
gbɔndœ endje kœkate lɔkɔ á tshe wa
dœ ngbanga.
5 Œ sœ ndje ataa awa bale ɓata á
Ndjaba wuwu lima oyo azu pa osho
nene dœ lɔkɔ á endje vwara lima
tœ endje tœ kœdji she. Kashe tshe
mbœrœ lima adœke endje nduru dœ
lɔkɔ nœ egerœ kœsu ungu pa ɔshɔ
djigi. Kashe tshe she lima kolœ Nowa
á tshe sœ lima kœmɨndœ o'o á sœ
ndjii, awa bale dœ anga azu mindu
dœ bisha (7).
6 Manda nœ, tshe wa lima ngbanga
pa azu ogo Sodomo dœ pe Gomora yé
œ sho lima endje dœ owo, yé endje
ju lima kɔ. Tshe mbœrœ œneke lima
tœ kœma œrœ á wuta mbatsha ga tœ
aayi kœmbœrœ ekperœ kɔ.
7 Kashe Ndjaba she lima Lota, uzu á
tshe sœ ndjii, á lɔsu ye sœ lima kœka
she tœ œrœ tshulanœ á azunœ sœ
lima kœmbœrœ tœnœ.

8 Gbambanœ nene, uzunœ á tshe sœ ndjii, á sœ lima ugurutœ endje asœmœ, wu lima endje kœmbœrœ ekperœ ɔlɔ dœ ɔlɔ, yé œ dji lima endje kœpa ekpe o'o. Kashe ɓata œshe kœdœ lima uzu á tshe sœ ndjii, lɔsu ye sœ lima kœka she tœ ekperœ nœ endje.

9 Asœke kɔ sœ kœma adœke, Gbozu Ndjaba wusœ kœmbœrœ adœke azu nœ ye wuta lœ ɔgbɔrœ. Kashe tshe gbɔndœ aayi kœmbœrœ ekperœ ndœ kœza djofele fœ endje dœ lɔkɔ nœ kœwa ngbanga.

10 Utshunœ kɔ, tshe za ɔgbɔ djofele fœ aayi kœza ekpe awa nœ ɔkɔ, á endje vwaratœ endje adœke Ndjaba dœ́dœ́ Gbozu nœ œne nene.

Aayi kœyisœrœ dœ walanœ asœmœ gbe adœke awa akwa nœ œne dœ tœ œne li ye. Endje kœdœ aayi egerœ kumu, endje sœsœ dœ awa kœgu œsœ aayi mokɔ ɓa lafo nene.

11 Andaa œdœ ndje aandjelu á endje ropa endje dœ egerœ gbɔgbɔ, endje papa o'o tœ kœgu œsœ aayi mokɔnœ asœke utshu Ndjaba nene.

12 Kashe azunœ asœmœ sœ ɓata agea á endje gugu dœ kœwusœrœ nene, á Ndjaba mbœrœ endje adœke azu gɨ uku endje, œ wo endje, yé endje fu. Endje sœ kœgu œsœ œrœ á endje wuwusœ ádánœ nene. Endje fu ɓata agea.

13 Endje gbɔ bala œrœ tshangba ekperœ kɔ á endje sœ kœmbœrœ tœnœ, endje sœ kolœ dœ yanga ndœ kœmbœrœ ekperœ dœ adja ɔlɔ. Œdœ 'e kœsœ kœzɨ œrœ dœ endje tœ osho bale, endje sœ kœsœ dœ yanga kœbɨlɨ 'e yé mara kœmbœrœtœ endje sœ kœndɨ ɨ'ɨrɨ 'e.

14 Ala endje fa kolœ ndœ kœmbœrœ angba budu, endje sœsœ kœmɔ dœ kœmbœrœ ekperœ nene yé endje sœ kœbɨlɨ azu á endje mɔɔmɔ ndœ kœmbœrœ ekperœ. Lɔsu endje sú dœ ogo kœgbɔ œrœ. Ataa, Ndjaba œ wa ɔgbɔ ngbanga pa endje tako.

15 Endje katœ awa á sœ ndjii yé œ gu ndœ awa Balaame, gbolo nœ Bosɔre á tshe yi lima ndœ kœgbɔ ngendja lœ awa nœ kœmbœrœ ekperœ.

16 Kashe Ndjaba gbagbara lima Balaame mbœrœ ekperœ á tshe mbœrœ. Mbœrœ mbarata á tshe papa o'o nene te lima tœ kœpa o'o fœ Balaame ɓata uzu, yé œ pakata ye adœke tshe gbagbara o'o iyinœ asœmœ nene.

17 Aayi kœyisœrœ dœ walanœ asœmœ sœ ɓata kumu ungu á ɔrɔ, endje sœ ɓata yavuru á bu kpikpikpi, kashe œ ni nene. Ndjaba guma ɓalima osho kœsœ á bu kporokoto kœ vu dœ endje.

18 Endje sœ kœpa o'o á ádánœ gugu nene mbœrœ kœmatœ endje. Endje sœ kœgbota azu á endje wuta damba ngɔngɔ ugurutœ azu á endje sœ lœ djingili, adœke endje kpa kwatœ endje ndœ kœmbœrœ œrœ tshula á undu endje sœ kœvwa endje ndœ nœ.

19 Endje sœ kœmɨndœ nœ adœke aayi kœza awa œne wuta tshakudu kanga ye, andaa endje kœdœ adja akanga nœ kœmbœrœ œrœ á yi osho ga lœ ufu œrœ. Gbambanœ nene, œdœ uzu kœtɔpe œrœ deorrr, tshe te kanga nœ œrœnœ asœmœ.

20 Azunœ asœmœ wu lima sœ Gbozu nœ azœ dœ Yisu Kristu á tshe kœdœ Ayi kœshe azœ, yé mbœrœ kœwusœrœnœ asœmœ, endje wuta lima lœ œrœ tshapashɔnœ asœke á ndɨ azu. Kashe œ kœsœ adœke endje kpa kwatœ endje ndœ nœ yé á kpa kotœ endje djigi ga lœnœ dœ mara adœke gbɔgbɔnœ ropa endje, atamœ kœsœ nœ endje ngɔngɔ asœ wuta tœ ekpenœ kœropa œneke lima utshunœ.

21 Gbambanœ nene, œ sœ má lima dœ ɔtshɔnœ adœke endje wu lima sœ awa kœmbœrœ ɔtshɔrœ nene. Kashe œ sœ tœ ekpenœ kœropa nœ mbœrœ endje á endje wusœ nœ yeka á manda nœ á endje kpa katœ œyerœ awa akwa nœ Ndjaba á endje yi lima sœ nœ fœ endje.

22 Œneke á mbœrœtœ endje fœ endje asœke li dœ gbaguru á pa adœke: «Yavoro ndja œ kpa kwatœ ye kœzɨ kœndja nœ ye» too ndje adœke: «Endje djutɔ kote kɔso yé katsha tshe

kpa vwɨrɨtœ ye lœ kpata.»

3

Adjapu Gbozu œ kwatœ ye

1 Aaya mœ á mœ yindœ 'e waa,
asœke kpa kœdœ bisha mbeti á mœ
su fœ 'e. Yé ɓala mbetinœ kɔ bibisha
asœke, mœ su o'o tœ kœjo 'e tœ upu
á 'e wu ɓa lima sœ nœ adœke 'e wuta
dœ ɔtshɔ gbetshelœ.
2 'E gbe dœ o'onœ á ayerœ aayi
kœgbara o'o pa lima utshunœ kane, yé
œ gbe ndje dœ awa o'onœ á Gbozu á
tshe kœdœ Ayi kœshe osho ko lima fœ
'e lœ awa nœ aayi avwa á tshe vwa
lima endje fœ 'e.
3 Utshunœ kɔ, 'e wusœ nœ adœke,
ndo dœ lɔkɔ kœka bala tshapashɔ,
aayi kœmɔ osho á endje sœ kœna
manda ogo undu endje dœ tœ endje,
endje wuta. Endje tetœ kœmɔ 'e,
4 yé œ pa adœke: «Adja Yisu œ
kwatœ ye liaka œneke á tshe pa lima
zœ da a? Gbambanœ nene, aata azœ
tshu ɓalima yé œrœ bale yayapatœ
ye manda endje nene. Œrœ kɔ sœpe
kolœ liaka œneke á Ndjaba mbœrœ
lima kœto tœ ali kœmbœrœ œrœ pa
ɔshɔnœ asœke.»
5 Azunœ á endje pa o'onœ asœke
djerœndœ nœ adœke, lima utshunœ
Ndjaba pa o'o yé tshalafo dœ tshaatɨ
wuta. Tshe mbœrœ ɔshɔnœ asœke lœ
awa nœ ungu, yé œ sœ dœ gbɔgbɔ
mbœrœ ungu.
6 Yé Ndjaba ndɨ ndje lima tsha-
pashɔnœ asœke dœ awa nœ egerœ
kœsu ungu á su lima pa osho djigi.
7 Kashe kolœ dœ o'o ama ye bale,
tshe pa lima adœke œne gbɔndœ tsha-
lafo œdœ tshapashɔ nœ ngɔngɔ asœ
ndœ kœsho tœnœ dœ owo dœ lɔkɔ á
œne wa ngbanga œdœ dœ lɔkɔ kœndɨ
aayi kœmbœrœ ekperœ.
8 Kashe e'e dœ aaya mœ á mœ
yindœ 'e waa asœke, anga œrœ bale
á li adœke 'e djedjerœndœ nœ nene
dœke: Gbozu wu olo bale tœ ala ye
ɓata ngbugu kutu bale, yé œ wu ndje
ngbugu kutu bale tœ ala ye ɓata olo
bale.
9 Gbozu gbegbeletœ ye tœ
kœmbœrœ œrœ á tshe pa tœnœ nene
ɓata anga azu œ gbe. Kashe tshe
sœ dœ ugu lɔsu ga ndœ 'e mbœrœ á
tshe yiyindœ nœ adœke uzu bale ndɨ
nene. Kashe tshe yindœ nœ adœke,
azu para kɔkɔ fatshalɔsu endje.
10 Olo kœkwa Gbozu œ sœ ɓata
kœna ayi angba. Dœ olonœ asœmœ,
tshalafo œ yiwa yé anga ndavuru
tshama œrœ œ kɨ. Owo œ ju œrœ
tshalafo para kɔkɔ yé ɔshɔnœ asœ dœ
pe œrœ tshapa nœ kɔ œ ju.
11 Yé ɓata œrœ kɔ œ ju ataa, œ li dœ
'e kœdœ azu aɗe? 'E mbœrœ kotoo
á soro 'e kœsœ yerœ a? 'E mbœrœ
kotoo kœlɨsœ Ndjaba a?
12 'E kate olo kœwa ngbanga nœ
Ndjaba yé 'e kpa pa avwara adœke
olonœ wuta gbara. Olonœ asœmœ,
owo œ tetœ kœju tshalafo, yé œrœ
tshelœnœ kɔ œ tshanga.
13 Kashe a sœ kœkate tafo tshalafo
œdœ pe tshapashɔnœ á Ndjaba pa
lima o'o tœ nœ adœke œne mbœrœ
asœmœ. Azu á endje sœ pa nœ œ dœ
kolœ aayi kœmbœrœ œrœ á sœ ndjii.

O'o tœ upu nœ gbɔdjela

14 Mbœrœ tœnœ ataa, 'e dœ aaya
mœ á mœ yindœ 'e waa, lœ kœkate
olonœ asœmœ, 'e pa avwara adœke œ
gbɔ 'e tœ azu á endje sœ ndjii, á Nd-
jaba œ gbɔ œrœ bale tœ kœgbagbara 'e
lœ kumunœ nene yekane á 'e kœsœ
dœ kœsœ gee utshu ye.
15 'E wusœ nœ adœke ugu lɔsu nœ
Gbozu nœ azœ kœdœ awa nœ kœshe
'e. Mbœrœ tœnœ dá aya azœ dœ Polo
á a yindœ ye waa asœmœ su lima
mbeti fœ 'e lœ awa nœ kœwusœtœ á
Ndjaba za lima fœ she asœmœ.
16 Œtœnœ ndje dá tshe sœ kœpa
tœnœ ɓala mbeti nœ ye para kɔkɔ,
kashe átá ádánœ gbɔ waa tœ kœwu
tshelœ katanœ kporo. Yé anga azu á
endje wuwusœ œrœ nene, œdœ end-
jeneke á endje yayamba œrœ nene,
endje sœ kœfa tshelœ o'onœ dœ mara
á lili nene. Endje mbœrœ ɓa lima
kolonœ ataa dœ anga angbɨ mbeti,
endje sœ kœpara kuzu dœ tœ endje.

17 Atamœ e'e dœ aaya mœ á mœ
yindœ 'e waa, mœ va ɔtɔnœ fœ 'e
utshunœ ye. Ala 'e gbɔ adœke azunœ
á endje vwaratœ endje tœ awa akwa
nœ Ndjaba asœmœ kœfafara 'e yeka á
kœko 'e vesho nene; yé endje gbogb-
ota 'e lœ œrœ á 'e za lɔsu 'e ga pa nœ
nene.
18 Kashe œ li adœke 'e sœ kœgerœ
lœ ɔtshɔ lɔsu œdœ lœ kœwusœrœ nœ
Gbozu nœ azœ dœ Yisu Kristu, Ayi
kœshe azœ. Kaka tshe gbɔ mokɔ
ngɔngɔ asœke, ndje waa dœ waa!
Ame.

Ali mbeti nœ Yowane
Tshatshu o'o

Azu sœ kœgbe adœke ayi kœsu ali mbetinœ asœ kœdœ Yowane á tshe kœdœ anga ayi avwa nœ Yisu ataa ɨ'ɨrɨ ye gugu pa nœ nene. Endje gbe ndje lima adœke œshe dá su ndje anga Ɔtshɔ O'o á sœ kœpandœ soro nœ Yisu pa ɔshɔ. Tshe su mbeti nœ ye fœ azu kɔ á endje sœ dœ kœyindœrœ ga ndœ Gbolo nœ Ndjaba.

Aayi kœyisœrœ dœ wala sœ lima kœpa adœke Yisu Kristu á tshe na ga pa ɔshɔ ɓata uzu dœ́dœ́ Gbolo nœ Ndjaba nene. Endje kpa sœ lima kœpa adœke, uzu li kœmbœrœ œrœ kɔ á tshe yindœ nœ, kashe Ndjaba œ wu tœ ekpenœ nene. Ádánœ á tshe sú mbetinœ tœ kœmɨndœ o'o fœ endje tœ upu nœ Yisu. Tshe pa fœ endje adœke uzu kɔ á tshe sœ dœ kœyindœrœ ga ndœ Yisu, tshe gbɔ soro á ka nene. Tshe pa ndje adœke, ayindœ Yisu ngbɔtœ endje bale dœ Ndjaba œdœ Gbolo nœ ye dœ Yisu Kristu, endje yindœ Ndjaba, œ yi ndje ndœtœ endje ugurutœ endje á kœgbɔ soro á ka nene.

Mbetinœ kurutshelœtœ ye atake:

- Ádá mbetinœ (1.1-4)
- A na ana lœ ɔlɔ (1.5–2.17)
- Ayingba Kristu (2.18-29)
- Œrœ á sœ kœma adja agbolo nœ Ndjaba (3.1-24)
- Wala œdœ adja o'o (4.1-6)
- Kœyindœsho (4.7-21)
- Gbɔgbɔ kœropa œrœ tshapashɔ (5.1-21)

O'o nœ soro

1 A sœ kœsu o'o á wu Uzu á tshe sœ lima katshatsha utshu ali kœmbœrœ œrœ para kɔkɔ. A dji lima she yé a wu ndje lima she dœ adja ala azœ, a wu lima she dœ ɔtshɔnœ yé a goro lima ndje she dœ kane azœ. Œshe kœdœ O'onœ á za adja soro.

2 Soronœ asœmœ ma lima tœ ye ga ndœ azu, a wu lima dœ ala azœ, a sœ kœpandœ nœ yé á sœ kœmɨndœ nœ tœ upu nœ ye. Uzunœ á tshe za soro neke á ka nene sœ lima awa bale dœ Aba yekane á na kœmatœ ye fœ azœ.

3 Œneke á a wu lima yé a dji, a sœ kœyi ndje sœ nœ fœ 'e dœ ádánœ adœke 'e ngbɔtœ 'e dœ 'a á 'a ngbɔ ndje tœ 'a bale dœ Aba œdœ pe Gbolo nœ ye dœ Yisu Kristu.

4 Yé 'a sœ kœsu œneke fœ 'e mbœrœ adœke adja lɔsu azœ su dœ yanga.

Ndjaba sœ ɓata ɔlɔ

5 O'o á a dji ɓa ndœ Yisu Kristu yé a sœ kœpandœ nœ fœ 'e dœke: Ndjaba sœ ɓata ɔlɔ, ubu osho gugu ɓa ndœ ye bale nene.

6 Œdœ a kœpa adœke a ngbɔtœ azœ bale dœ she, kashe a kpa kœsœ kœna lœ ubu osho, dá azœ kœdœ ayi wala, a sœsœ kœmbœrœtœ azœ lindœ adja O'o nene.

7 Kashe œdœ a kœsœ kœna tœ ɔlɔ ɓata á Ndjaba dœ tœ ye sœ ɓata ɔlɔ, dá azœ kɔ a ngbɔtœ azœ bale, yé indji Gbolo nœ ye dœ Yisu œ djutɔ azœ lœ ekperœ kɔ.

8 Œdœ a kœpa adœke a mbœmbœrœ ekperœ nene, a sœ kœfaratœ azœ dœ tœ azœ yé adja o'o gugu lœ azœ nene.

9 Kashe œdœ a kœsœ kœpandœ ekperœ nœ azœ ngbɨ ga ushu, Ndjaba á tshe sœ ndjii, tshe za o'o ama ye ga tœ akwa. Tshe djerœndœ ekperœ nœ azœ yé tshe djutɔ azœ lœ kœmbœrœ œrœ nœ azœ kɔ á sœsœ ndjii nene.

10 Œdœ a kœpa adœke a mbœmbœrœ ekperœ nene, dá a fa Ndjaba tœ ayi wala, yé o'o ama ye sœsœ lœ azœ nene.

2

Kristu ayi kœnga pa azœ

1 Agbolo nœ mœ, mœ sœ kœsu œneke fœ 'e adœke 'e mbœmbœrœ ekperœ nene. Kashe œdœ anga uzu bale kœmbœrœ ekperœ, a sœ dœ ayi kœnga pa azœ bale á tshe sœ ɨndɨrɨ Aba: Œshe kœdœ Yisu Kristu, á tshe sœ ndjii.

2 Gbambanœ nene, Yisu Kristu za lima tœ ye fœ kuzu mbœrœ kœgi kuɗa tshangba ekperœ nœ azœ. Œ sœsœ kolœ mbœrœ ekperœ nœ azœ

bale nene, kashe ndje mbœrœ œnœ azu pa ɔshɔ kɔ.

3 Œdœ a kœmbœrœ tœ azœ lindœ awa akwa nœ Ndjaba dá a sœ dœ kœyindœrœ adœke a wusœ ye tako.

4 Uzu á tshe kœpa adœke: «Mœ wusœ ye», kashe tshe kœsœsœ kœmbœrœtœ ye lindœ awa akwa nœ ye nene, œshe kœdœ ayi wala yé adja o'o gugu lœ ye nene.

5 Kashe tsheneke á tshe gbɔndœ o'o ama Ndjaba, dá sœ kœma adœke tshe yi adja ndœ ye dœ ɔtshɔnœ. Matamœ dá a wusœ nœ adœke a ngbɔtœ azœ dœ she bale.

6 Tsheneke á tshe du okoro ye adœke œne sœ lœ ngbɔtœ dœ Ndjaba, œ li adœke tshe mbœrœtœ ye ɓata á Yisu mbœrœ lima.

Tafo awa akwa

7 'E dœ́ aaya mœ á mœ yindœ 'e, œ dœ́dœ́ tafo awa akwa dá mœ su fœ 'e asœke nene. Œtœnœ kœdœ ongboro awa akwa á 'e wu ɓa lima sœ nœ. Gbambanœ nene, tœnœ kœdœ o'onœ á 'e dji lima katshatsha utshunœ.

8 Ataa atamœ gbaa, œtœnœ kœdœ tafo awa akwa dá mœ su fœ 'e. Œ sœ kœmatœ ye lœ mara kœmbœrœtœ Yisu œdœ ndje 'e adœke œ dœ ad-japu, mbœrœ á ubu osho tetœ kœyiwa tœnœ yé adja ɔlɔ tetœ kœtɔ tœnœ.

9 Uzu á tshe kœsœ kœje ama ye adœke œne sœ lœ ɔlɔ á kpa sœ kœyiangba ayanœ, tshe sœpe lœ ubu osho.

10 Uzu á tshe kœyindœ ayanœ, tshe sœ lœ ɔlɔ, yé mbœrœ tœnœ ataa nene, tshe kpa gugu dœ anga gbetshelœ teasho adœke œne gɨ úkú ga tœ awa uzu nene.

11 Kashe tsheneke má á tshe yiangba ayanœ, tshe sœ lœ ubu osho. Tshe sœ kœna lœ ubu osho yé œ wuwusœ osho neke á tshe sœ kœna ga tœnœ nene, mbœrœ ubu oshonœ bu ala ye ga tœ nœ ye.

12 Agbolo nœ mœ, mœ sœ kœsu œneke fœ 'e gbambanœ nene, Ndjaba djerœndœ ekperœ nœ 'e mbœrœ ɨ'ɨrɨ ye dœ́ Yisu Kristu.

13 Alaba, mœ sœ kœsu œneke fœ 'e mbœrœ 'e wusœ tsheneke á tshe sœ lima utshu ali kœmbœrœ œrœ kɔ. Amodo, mœ sœ kœsu œneke fœ 'e gbambanœ nene, 'e ropa ekpe uzunœ.

14 Agbolo nœ mœ, mœ sœ kœsu œneke fœ 'e, gbambanœ nene 'e wusœ Aba. Alaba, mœ sœ kœsu œneke fœ 'e, gbambanœ nene, 'e wusœ tsheneke á tshe sœ lima utshu ali kœmbœrœ œrœ kɔ. Amodo, mœ sœ kœsu œneke fœ 'e, gbambanœ nene, 'e sœ dœ gbɔgbɔ, yé o'o ama Ndjaba sœ lɔsu 'e yé 'e ropa ekpe uzunœ.

15 Adja 'e yiyindœ tshapashɔ œdœ pe œrœ tshapa nœ kɔ nene. Œdœ uzu kœyindœ tshapashɔ, dá tshe yiyindœ Aba nene.

16 Œrœ tshapashɔnœ dœke: Kœyindœ kœmbœrœ œneke á ga tœ gbetshelœ nœ zœ dœ tœ zœ, too kœyindœ kœsœ dœ œneke á a sœ kœwu tœnœ pa ɔshɔ, kœsœ dœ egerœ kumu ga pa œrœ tshapashɔ. Œtœnœ para kɔkɔ, œ toto ɓa ndœ Aba azœ nene, kashe œ to ɓa pa ɔshɔnœ asœke.

17 Tshapashɔ œdœ pe œrœ kɔ pa ɔshɔ á azu œ gbe dœ tœnœ œ ka. Kashe tsheneke á tshe mbœrœ œrœ lindœ gbetshelœ nœ Ndjaba, tshe sœ dœ soro á ka nene.

Ayingba Kristu

18 Agbolo nœ mœ, a wuta ga tœ ndɔngɔlɔ osho. Endje mɨndœ nœ fœ 'e adœke anga yingba Kristu bale sœ kœna tœnœ, kashe a sœ kœwu ngɔngɔ asœ adœke ayingba Kristu sœ and-joro zœ. Mbœrœ tœnœ ataa, a wusœ nœ adœke a wuta ga tœ ndɔngɔlɔ osho ye.

19 Azu asœmœ wuta lima lœ ugu-rutœ azœ, kashe endje dœ́dœ́ lima adja azu nœ azœ nene. Gbambanœ nene, œdœ endje kœdœ má lima azu nœ azœ, endje sœ má pe lima tœ œsœnœ bale dœ azœ. Kashe endje wuta lima ugurutœ azœ yé œ sœ kœma adœke endje dœ́dœ́ azu nœ azœ nene.

20 Tœ e'e nœ 'e, Yisu to Ɔtshɔ Ɨshirɨ fœ 'e mbœrœ adœke á 'e kœwusœ adja o'o.

21 Œdœ mœ kœsu o'onœ asœ fœ 'e, œ yiyindœ kœpa adœke mbœrœ á 'e

wuwusœ adja o'o nene, kashe œ sœ ataa mbœrœ á 'e kœwusœ nœ. 'E wu ndje sœ nœ adœke adja o'o gugu dœ wala bale nene.
22 Atamœ, ayi wala kœdœ ɗe? Œshe kœdœ uzu á tshe sœ kœmindœ nœ adœke Yisu dœ́dœ́ Kristu nene. Œshe asœmœ kœdœ yingba Kristu, tshe vwaratœ ye tœ Aba œdœ pe Gbolo.
23 Gbambanœ nene, uzu kɔ á tshe vwaratœ ye tœ Gbolo, tshe sœsœ awa bale dœ Aba nene. Uzu á tshe pa ngbɨ adœke Yisu kœdœ Gbolo nœ Ndjaba, sœ awa bale dœ Aba.
24 Mbœrœ tœnœ ataa, 'e gbɔndœ o'onœ á 'e dji katshatsha utshunœ asœmœ ga lɔsu 'e dœ ɔtshɔnœ. Œdœ 'e kœgbɔndœ o'o á 'e dji katshatsha ɓa lima utshunœ asœmœ ga tœ lɔsu 'e dœ ɔtshɔnœ, dá 'e ndje, 'e sœ bale dœ Gbolo œdœ pe Aba.
25 Yé œrœnœ á Kristu pandœ nœ dœ tœ ye adœke œne za fœ azœ asœmœ kœdœ soro á ka nene.
26 Mœ su o'onœ asœ fœ 'e tœ upu nœ endje má endje sœ kœpara awa kœfara 'e.
27 Tœ 'e nœ 'e, Ɔtshɔ Ɨshirɨ á Kristu to lima fœ 'e sœpe lœ 'e zœ, 'e kpa gugu lœ o'o kœyisœ œrœ nœ anga angbɨ azu nene. Gbambanœ nene, Ɔtshɔ Ɨshirɨ sœ kœyisœ œrœ kɔ fœ 'e: Tshe sœ kœyisœ adja o'o kashe œ dœ́dœ́ wala nene. Mbœrœ tœnœ ataa, 'e mbœrœ œneke á tshe yisœ nœ fœ 'e: 'e ngbɔtœ 'e bale dœ Kristu.
28 Mbœrœ tœnœ ataa agbolo nœ mœ, 'e sœ dœ lɔsu bale dœ Kristu, mbœrœ lɔkɔ á tshe kpa kœkwa bala tœ ye, á lɔsu azœ kœsœ zɨtɨ yé a kœgbɔgbɔ tshula nene lɔkɔ á tshe kpa kœkwatœ ye.
29 Ɓata á 'e wusœ nœ adœke Kristu sœ ndjii asœmœ, 'e wu ndje sœ nœ adœke uzu á tshe mbœrœ œneke asœ ndjii, œshe kœdœ gbolo nœ Ndjaba.

3

Agbolo nœ Ndjaba

1 'E wu mara á Aba yindœ azœ! Tshe yindœ azœ adœke tshe e azœ agbolo nœ ye. Yé a dœ́ adja agbolo nœ Ndjaba. Wu ádánœ á azu tshapashɔ lili tœ kœwusœ azœ nene dœke: endje wuwusœ Ndjaba nene.
2 'E dœ́ aaya mœ á mœ yindœ 'e, ngɔngɔ asœke azœ kœdœ agbolo nœ Ndjaba, kashe endje mama damba mara á 'a sœ bala dœ tœnœ ngbɨ fœ azœ nene. Atamœ gbaa, a wusœ nœ adœke lɔkɔ á Kristu kœkwa bala tœ ye, a sœ ɓata she mbœrœ a wu she kolœ ɓata á tshe sœ.
3 Uzu kɔ á tshe kœsœ dœ gbetshelœ ga ndœ ye ataa, tshe mbœrœ kɔ adœke ekperœ sœsœ lœ œne nene ɓata á ekperœ gugu ndje lœ Kristu nene.
4 Uzu kɔ á tshe sœpe kœmbœrœ ekperœ, tshe vwaratœ ye tœ kœza awa akwa nœ Ndjaba ga tœ akwa. Gbambanœ nene, mbœrœ ekperœ kœdœ kœtshapu kœmbœrœ œrœ lindœ awa akwa.
5 Kashe 'e wusœ nœ adœke Yisu Kristu na mbœrœ kœvwara azœ lœ ekperœ, yé tshe mbœmbœrœ ekperœ teasho nene.
6 Mbœrœ tœnœ ataa, uzu á tshe ngbɔtœ ye bale dœ she, tshe mbœrœ ekperœ nene. Yé tsheneke á tshe kœsœ kœmbœrœ ekperœ, tshe wuwu she too œ wusœ ye bale nene.
7 Agbolo nœ mœ, uzu bale fafara 'e nene! Uzu á tshe sœ kœmbœrœ œneke á sœ ndjii, tshe sœ ndjii ɓata Yisu Kristu sœ ndjii.
8 Tsheneke á tshe mbœrœ ekperœ, œshe kœdœ uzu nœ djaboro, mbœrœ djaboro kœdœ ayi kœmbœrœ ekperœ petœ ali kœmbœrœ œrœ kɔ. Gbolo nœ Ndjaba na mbœrœ kœndɨ tshelœ akwa nœ djaboro.
9 Uzu kɔ á tshe te gbolo nœ Ndjaba, tshe kpa mbœrœ ekperœ nene, mbœrœ gbɔgbɔ nœ soro nœ Ndjaba sœ lœ ye. Yé ɓata á tshe kœdœ gbolo nœ Ndjaba, tshe kpa mbœrœ ekperœ nene.
10 Œrœ á kuru tshagurutœ agbolo nœ Ndjaba dœ endje nœ djaboro dœke: uzu kɔ á tshe kœsœsœ kœmbœrœ œneke á sœ ndjii nene, tshe dœ́dœ́ gbolo nœ Ndjaba nene; yé tsheneke á tshe yiangba ayanœ, dœ́dœ́ ndje gbolo nœ Ndjaba nene.

A yindœtœ azœ dœ anga azœ

11 O'o má 'e dji lima katshatsha ut-
shunœ dœke: A yindœtœ azœ dœ
anga azœ.
12 A sœsœ ɓata Kayina á tshe dœ
uzu nœ ekpe uzu yé á wo ayanœ
nene. Mbœrœ gaɗe á tshe wo lima
she a? Mbœrœ akwa tshelœ ye dœ́
kayina gaga lima nene, kashe œnœ
ayanœ dá sœ lima ndjii.
13 Alaya, œdœ azu tshapashɔ
kœyiangba 'e, 'e kɨkɨtœ nœ nene.
14 A wusœ nœ adœke a wuta lœ
kuzu ndœ kœgbɔ soro, mbœrœ á a sœ
kœyindœ aaya azœ. Tsheneke á tshe
kœsœsœ dœ kœyindœsho nene, tshe
sœpe lœ kuzu.
15 Uzu á tshe kœyiangba ayanœ,
œshe kœdœ ayengɔ kowo. Ɓata á 'e
wusœ nœ, anga ayengɔ kowo bale á
tshe gbɔ soro nœ wa dœ wa œ gugu
nene.
16 Yisu zatœ ye fœ kuzu lœ kumu
azœ. Asœke má mara kœyindœsho
fœ azœ. A za ndje tœ azœ fœ kuzu
mbœrœ aaya azœ.
17 Œdœ anga uzu bale kœsœ dœ
œrœ tshapashɔ asœ, yé á wu ayanœ á
tshe sœ dœ oyo kashe á tshapu kœto
fœ she, dá tshe sœ dœ kœyindœsho
nœ Ndjaba zœ dœ mœ a?
18 Agbolo nœ mœ, 'e yiyi kolœ
ndœsho dœ o'o too dœ ɔtshɔ o'o neke
á wuta lœ ama 'e nene, kashe 'e ma
ndje adja kœyindœshonœ lœ awa nœ
kœmbœrœ œrœ.
19 Dœ mara atake, a wusœ nœ
adœke azœ kœdœ azu á a sœ kœna lœ
awa adja o'o, tœnœ ata dá lɔsu azœ œ
sœ gee ɓa utshu Ndjaba.
20 Gbambanœ nene, œdœ lɔsu azœ
kœsœ kœpa fœ azœ adœke a mbœrœ
ekperœ, Ndjaba sœ tœ egerœnœ
kœropa lɔsu azœ yé tshe wusœ œrœ
kɔ.
21 'E dœ́ aaya mœ á mœ yindœ
'e, œdœ lɔsu azœ kœpa adœke a
mbœmbœrœ ekperœ nene, asœmœ
dá a za avwala fœ Ndjaba dœ lɔsu
azœ zɨtɨ.
22 Œneke kɔ á a yɔndœ nœ, a gbɔ ɓa
ndœ ye ye mbœrœ a sœ kœmbœrœtœ
azœ liaka awa akwa nœ ye, yé œ sœ
kœmbœrœ œneke á ga tœ ala ye.
23 Œneke á Ndjaba pandœ nœ fœ
azœ adœke a mbœrœ dœke: a sœ dœ
kœyindœrœ ga ndœ Gbolo nœ œne
dœ Yisu Kristu, yé œ yindœtœ azœ
dœ anga azœ ɓata á Kristu pa lima
tœnœ fœ azœ adœke a mbœrœ.
24 Uzu á tshe kœmbœrœtœ ye lindœ
awa akwa nœ Ndjaba, tshe ngbɔtœ ye
dœ Ndjaba bale yé Ndjaba sœ ndje
dœ she awa bale. A wusœ nœ adœke
Ndjaba sœ dœ azœ awa bale lœ awa
nœ Ɔtshɔ Ɨshirɨ á tshe za ga lœ azœ.

4

Ɨshirɨ nœ Ndjaba œdœ ɨshirɨ nœ yingba Kristu

1 'E dœ́ aaya mœ á mœ yindœ 'e,
adja 'e yiyindœ o'o nœ azu kɔ á endje
sœ kœpa adœke œne sœ dœ Ɔtshɔ
Ɨshirɨ nene, kashe 'e mesho yé œ wu
akwa tshelœ endje yeka á kœyindœ
nœ adœke ɨshirɨnœ to ɓa ndœ Ndjaba.
Gbambanœ nene, aayi kœgbara o'o
nœ wala za tshapa ɔshɔ djigi.
2 Œrœ á ma fœ 'e adœke 'e wusœ
Ɨshirɨ nœ Ndjaba dœke: uzu á tshe
sœ kœpa adœke Yisu Kristu fa adja
uzu, uzunœ asœmœ sœ dœ Ɨshirɨ nœ
Ndjaba lœ ye.
3 Kashe uzu á tshe kœvwaratœ ye
tœ kœpandœ nœ atamœ dœ ádá nœ
Yisu, dá Ɨshirɨ nœ Ndjaba gugu lœ ye
nene. Kashe tshe sœ dœ ɨshirɨ nœ
yingba Kristu á 'e dji lima o'o tœ up-
unœ adœke endje sœ kœna tœnœ, yé
ngɔngɔ asœ œ sœ ɓa pa ɔshɔ zœ.
4 Kashe 'e dœ agbolo nœ mœ, e'e
kœdœ azu nœ Ndjaba yé 'e ropa aayi
kœgbara o'o nœ wala. Gbambanœ
nene, Ɨshirɨ á tshe sœ kœmbœrœ akwa
lœ 'e ropa ɨshirɨ á sœ lœ azu tsha-
pashɔnœ asœke ye.
5 Azu kœgbara o'o nœ wala kœdœ
azu tshapashɔ. Mbœrœ tœnœ ataa,
endje sœ kœgbara liaka mara azu
tshapashɔnœ asœke, yé endjeneke á
endje dœ́dœ́ azu nœ Ndjaba nene, dá
sœ kœdji endje.
6 Kashe tœ azœ nœ azœ, a kœdœ
azu nœ Ndjaba. Uzu á tshe wusœ

Ndjaba, tshe dji azœ kashe tsheneke á tshe dœédœé uzu nœ Ndjaba nene, tshe dji azœ nene. Tœnœ dá za awa fœ azœ tœ kœwusœ Ɨshiriɨ nœ kœyisœ adja o'o ndje dœ ɨshiriɨ nœ kœyisœ wala.

Ndjaba kœdœ kœyindœsho

7 'E dœé aaya mœ á mœ yindœ 'e, a yindœtœ azœ dœ anga azœ, mbœrœ kœyindœsho to ɓa ndœ Ndjaba. Uzu nœ kœyindœsho kœdœ gbolo nœ Ndjaba yé tshe wusœ Ndjaba.

8 Uzu á tshe kœgugu dœ kœyindœsho nene, tshe wuwusœ Ndjaba nene mbœrœ Ndjaba kœdœ kœyindœsho.

9 Mara á Ndjaba má kœyindœsho nœ ye fœ azœ dœke: tshe vwa Gbolo nœ ye tshebabale ga pa ɔshɔ mbœrœ á a kœgbɔ soro lœ awa nœ ye.

10 Kœyindœsho sœ atake: œ sœsœ adœke azœ dá yindœ Ndjaba nene, kashe œshe dá yindœ azœ yeka á vwa Gbolo nœ ye, á tshe zatœ ye fœ kuzu mbœrœ kœgi kuɗa tshangba ekperœ nœ azœ.

11 'E dœé aaya mœ á mœ yindœ 'e, œdœ Ndjaba kœyindœ azœ atamœ, œ li ndje dœ azœ adœke a yindœtœ azœ dœ anga azœ.

12 Uzu bale wuwu Ndjaba nene. Kashe œdœ a kœyindœtœ azœ dœ anga azœ, Ndjaba œ sœ dœ azœ awa bale, yé ayo nœ ye œ matœ endje djigi fœ azœ.

13 Œrœ á sœ kœma adœke a sœ awa bale dœ Ndjaba yé tshe sœ ndje awa bale dœ azœ dœke: tshe za Ɔtshɔ Ɨshiriɨ nœ ye ga lœ azœ.

14 Adja Aba vwa lima Gbolo nœ ye adœke tshe she azu tshapashɔ. 'A sœ kœmɨndœ nœ mbœrœ a wu lima she dœ ala 'a.

15 Œdœ uzu kœpandœ nœ adœke Yisu kœdœ Gbolo nœ Ndjaba, Ndjaba œ sœ dœ she awa bale yé tshe sœ ndje dœ Ndjaba awa bale.

16 Yé azœ, a wusœ nœ yé œ sœ dœ kœyindœrœ adœke Ndjaba yindœ azœ.

Ndjaba kœdœ kœyindœsho, uzu a tshe sœ dœ kœyindœsho sœ awa bale dœ Ndjaba yé Ndjaba sœ ndje awa bale dœ she.

17 Œdœ a kœsœ dœ adja kœyindœsho ugurutœ azœ, awa lɔkɔ kœwa ng-banga nœ Ndjaba œ za azœ nene. Mbœrœ mara á Yisu sœ lima dœ tœnœ dá a sœ ndje dœ tœnœ ɓa pa ɔshɔnœ asœke.

18 Kœyindœsho gugu dœ awa nene. Mara á Ndjaba yindœ azœ waa gɔrɔ awa. Kœyindœsho nœ Ndjaba gbɔgbɔ damba lœ lɔsu uzu nœ awa nene, gbambanœ nene, uzu nœ awa sœ kœgbe dœ djofele.

19 Tœ azœ nœ azœ, a sœ kœyindœsho mbœrœ Ndjaba yindœ azœ utshunœ.

20 Œdœ anga uzu kœpa adœke: «Mœ yindœ Ndjaba» yé á yiangba ayanœ, œshe kœdœ ayi wala. Œdœ tshe kœyiyindœ ayanœ á tshe sœ kœwu she nene, tshe yi má ndœ Ndjaba á tshe wuwu she nene koto o?

21 Awa akwa á Yisu Kristu za fœ azœ dœke: uzu á tshe kœyindœ Nd-jaba, œ li adœke tshe yi ndje ndœ ayanœ.

5

A ropa tshapashɔ mbœrœ kœyindœrœ nœ azœ

1 Uzu kɔ á tshe yindœ nœ adœke Yisu kœdœ Kristu, œshe kœdœ gbolo nœ Ndjaba. Yé uzu kɔ á tshe yindœ Aba, tshe yi ndje ndœ agbolo nœ ye á tshe zu endje.

2 Lœ awa nœ kœyindœ Ndjaba dœ pe kœmbœrœtœ azœ lindœ awa akwa nœ ye dá a wusœ nœ adœke a yindœ agbolo nœ Ndjaba.

3 Kœyindœsho nœ azœ ga ndœ Nd-jaba œ matœ ye lœ mara á a lɨsœ awa akwa nœ ye. Awa akwa nœ ye kpa ka kote azœ waa nene,

4 mbœrœ agbolo nœ Ndjaba kɔ ropa tshapashɔ ye. Yé awa nœ kœropa tshapashɔ kœdœ kœyindœrœ nœ azœ.

5 Œɗe dá ropa tshapashɔ a? Uzu á tshe yindœ nœ adœke Yisu kœdœ Gbolo nœ Ndjaba.

O'o tœ upu nœ Yisu

6 Uzu á tshe na lœ awa nœ ungu œdœ pe indji, œshe kœdœ Yisu Kristu. Œ dœédœé lima kotœ ungu nene, kashe

ungu œdœ pe indji. Ɨshirɨ dá pandœ nœ atamœ; yé a wusœ nœ adœke Ɨshirɨ pa kolœ adja o'o.

7 Atimunœ votɔ dá pandœ nœ.

8 Ɔtshɔ Ɨshirɨ, ungu œdœ pe indji; endje kɔ vovotɔ yindœ nœ awa bale.

9 A yindœ o'o ama azu ye, kashe œnœ Ndjaba dá kpa ropa nœ yé tœnœ kœdœ o'o á tshe pa lima tœ upu nœ Gbolo nœ ye.

10 Mbœrœ tœnœ ataa, uzu á tshe sœ dœ kœyindœrœ ga ndœ Gbolo nœ Ndjaba, œneke á Ndjaba pa sœ lɔsu ye zœ. Yé uzu á tshe kœyiyindœ œneke á Ndjaba pa nene, tshe za Ndjaba tœ ayi wala; gbambanœ nene, tshe yiyindœ œneke á Ndjaba pa tœ upu nœ Gbolo nœ ye nene.

11 Wu o'onœ dœke: Ndjaba za soro á ka nene fœ azœ yé a gbɔ soronœ asœmœ lœ awa nœ Gbolo nœ ye.

12 Uzu á tshe ngbɔtœ ye bale dœ Gbolo, tshe sœ dœ soronœ asœmœ. Kashe uzu neke á tshe ngbɔngbɔtœ ye bale dœ Gbolo nœ Ndjaba nene, tshe gugu dœ soronœ asœmœ nene.

Soro á ka nene

13 E'e á 'e yindœ ɨ'ɨrɨ Gbolo nœ Ndjaba, mœ sœ kœsu œneke asœ fœ 'e adœke 'e wusœ nœ adœke 'e sœ dœ soro á ka nene.

14 Wu ádánœ á a sœsœ dœ awa nene á lɔsu azœ sœ zitɨ utshu ye dœke: œdœ a kœyɔndœ œrœ ga ndœ ye liaka gbetshelœ nœ ye, tshe dji azœ.

15 Ɓata a wusœ nœ adœke tshe sœ kœdji azœ tœ œrœ á a sœ kœyɔndœ nœ ga ndœ ye, a wu ndje sœ nœ adœke a gbɔ œrœnœ á a yɔndœ nœ asœmœ yé.

16 Œdœ anga uzu bale kœwu ayanœ kœmbœrœ ekperœ neke á sœ kœyiosho ga lœ kuzu nene, œ li adœke tshe za avwala fœ Ndjaba yé tshe za soro fœ ayanœ asœmœ œdœ ekperœnœ kœsœsœ kœyiosho ga lœ kuzu nene. Kashe anga ekperœ bale sœ kœyi uzu ga lœ kuzu yé mœ papa adœke endje za avwala mbœrœ œnekemœ asœmœ nene.

17 Œrœ kɔ á sœsœ ndjii nene, kœdœ ekperœ; kashe œ dœédœé ekperœ kɔ dá yiosho ga lœ kuzu nene.

18 A wusœ nœ adœke uzu kɔ á tshe dœ gbolo nœ Ndjaba, lili kœsœ lœ ekperœ wa dœ wa nene mbœrœ Yisu á tshe dœ Gbolo nœ Ndjaba sœ kœgbɔndœ ye, yé ekpe uzu œ sœ dœ gbɔgbɔ ga pa ye nene.

19 A wusœ nœ adœke azœ kœdœ azu nœ Ndjaba, kashe tshapashɔ djigi sœ tshakane ekpe uzu.

20 A wu ndje sœ nœ adœke Gbolo nœ Ndjaba na, yé œ to kœwusœrœ fœ azœ mbœrœ adœke a wusœ adja Ndjaba. Yé a sœ lœ adja Ndjaba lœ awa nœ Gbolo nœ ye dœ Yisu Kristu. Œshe kœdœ Ndjaba tako, tshe kœdœ soro á ka nene.

21 Agbolo nœ mœ, 'e zazatœ 'e ga tœ andjaba nene.

Bisha mbeti nœ Yowane
Tshatshu o'o

Asœke kœdœ bisha mbetinœ á azu gbe ndje adœke Yowane dá su. Tshe sú fœ yashe á Ndjaba ke she œdœ agbolo nœ ye: azu gbe adœke mbetinœ na ga ndœ ikrizia lakpɨ œdœ azu á endje sœ kœngbɔtœ endje kpœtœ oshonœ bale. Tshe sœ kœmɨndœ nœ fœ endje adœke, œ li dœ endje kœyindœtœ endje ugurutœ endje. Tshe kpa pa fœ endje adœke endje ka ngbɨrɨ lœ kœyindœrœ nœ endje yé ala endje gbɔ dœ azu á endje sœ kœyisœ œrœ á sœ kpi tœ Ɔtshɔ O'o.

Mbetinœ kurutshelœtœ ye atake:

- Tshatshu o'o (1-3)
- O'o tœ upu nœ kœyindœsho (4-6)
- Gbɔdjela tœ upu nœ aayi kœyisœrœ dœ wala (7-11)
- Abala (12-13)

Abala

1 Œmœ dœ́ Gbozu Ikrizia dá su mbeti nœ asœ fœ Yashe* á Ndjaba ke she œdœ pe fœ agbolo† nœ ye á mœ yindœ endje tɔpanœ kpuru lœ adja o'o. Œ dœ kolœ mœ kutɨ mœ dá yindœ 'e nene, kashe œmœ œdœ ndje pe endjeneke kɔ á endje wusœ adja o'o.

2 Gbambanœ nene, œ li adœke adja o'o sœ ugurutœ azœ, yé œ sœ dœ azœ bala waa dœ waa.

3 Kaka Aba azœ dœ Ndjaba œdœ Gbolo nœ ye dœ Yisu Kristu ma ɔtshɔ lɔsu nœ endje fœ azœ, œ wu oyo azœ yé œ za kœsœ gee fœ azœ, adœke a sœ lœ adja o'o œdœ pe lœ kœyindœsho.

Adja o'o œdœ pe kœyindœsho

4 Mœ sœ lima dœ yanga tɔpanœ kpuru kœwu adœke anga agbolo nœ sœ kœna lœ awa adja o'o, ɓata á Aba mɨ lima ndœ nœ adœke a mbœrœ.

5 Yé ngɔngɔ asœke, Yashe, œneke á mœ mɨndœ nœ fœ ɓœ dœke: a yindœtœ azœ dœ anga azœ. Œ dœ́dœ́ tafo awa akwa dá mœ su fœ ɓœ nene, kashe œtœnœ kœdœ œneke á a wusœ nœ utshunœ lima katshatsha.

6 Kœyindœsho kœdœ kœmbœrœtœ azœ liaka awa akwa nœ Ndjaba. Yé awa akwa á endje yisœ nœ fœ 'e lima katshatsha utshunœ kœdœ adœke 'e sœ lœ kœyindœsho.

7 Gbambanœ nene, ayingba Kristu gu ngbakaka pa ɔshɔ. Yé endje tshapu kœyindœ nœ adœke Yisu Kristu kœdœ adja uzu. Kpœtœ oshonœ asœmœ dá a wusœ ayi afara, á tshe kœdœ ayingba Kristu.

8 Ala 'e gbɔ mbœrœ adœke akwa á a mbœrœ ugurutœ 'e kœtshutshu nene kashe 'e gbɔ œrœ tshangbanœ á li dœ 'e.

9 Uzu á tshe kœyiyindœ kœgbɔndœ œrœ á Kristu yisœ nœ ga tœ lɔsu ye nene á drapa nœ, tshe sœsœ dœ lɔsu bale ga ndœ Ndjaba nene. Kashe uzu á tshe gbɔndœ kœyisœrœnœ ga tœ lɔsu ye, tshe sœ dœ lɔsu bale ga tœ Aba ndje dœ Gbolo nœ ye.

10 Œ kœsœ adœke anga uzu na ga ndœ 'e, á kœyisœ angbɨ œrœ á dœ́dœ́ œneke á Kristu yisœ nœ nene, adja 'e zaza osho kœsœ fœ she nene yé 'e babala ndje she nene.

11 Gbambanœ nene, uzu á tshe bala she, sœ kœngbɔtœ ye dœ she lœ ekperœ nœ ye á tshe mbœrœ asœmœ.

12 Mœ sœ dœ o'o ndjoro kœsu fœ 'e, kashe mœ yiyindœ kœsu tœnœ ga pa kako mbeti nene. Mœ sœ kœgbe kœna ga ndœ 'e yekane á kœpa fœ 'e dœ ama mœ á lɔsu azœ para kɔkɔ kœsu dœ yanga.

13 Agbolo nœ Yingɔ zœ‡ á Ndjaba ke she, vwa abala nœ endje fœ ɓœ.

---

* **1:1** Yashe: Anga ádá nœ Yashe kœdœ ndje «Ikrizia». † **1:1** agbolo: Anga ádá nœ agbolo kœdœ ndje «Ayindœ Yisu». ‡ **1:13** Agbolo nœ Yingɔ zœ: Anga ádá nœ agbolo nœ yingɔ zœ kœdœ ndje «azu tshelœ ikrizia á Yowane sœ lœnœ».

Votɔ mbeti nœ Yowane
Tshatshu o'o

Asœke kœdœ votɔ mbeti á azu gbe adœke Yowane dá sú. Tshe su fœ anga yindœ Yisu bale á ɨ'ɨrɨ ye wu Gayushi. Yowane vwa lima azu dje lakpɨ mbœrœ kœmɨndœ o'o ama Ndjaba, kashe lɔkɔ á endje wuta ɓa lakpɨ ogo Gayushi, Diyotrefe vwaratœ ye adœke endje lo ɓa sœnda nœ œne nene. Tshe gɔrɔ ndje lima ayindœ Yisu á endje za lima osho kœsœ fœ aayi avwanœ ɓa sœnda nœ endje lœ ikrizia. Mbœrœ tœnœ ataa, tshe su mbetinœ fœ Gayushi adœke tshe ka ngbɨrɨ, œ zaza awa kœmbœrœ mara œrœ nœ Diyotrefe nene. Œ li adœke azu za osho kœsœ dœ ɔtshɔnœ fœ azu á endje yi kumu endje ndœ kœmɨndœ Ɔtshɔ O'o.

Mbetinœ kurutshelœtœ ye atake:

- Tshatshu o'o (1-2)
- Kœdonga osho tœ upu nœ Gayushi (3-8)
- Mara kœmbœrœtœ nœ Diyotrefe (9-10)
- Kœdonga osho tœ mara kœmbœrœtœ nœ Demetriyuse (11-12)
- Abala (13-15)

Abala

1 Œmœ dœ Gbozu Ikrizia, mœ sœ kœsu mbetinœ asœ fœ aya mœ dœ Gayushi á mœ yindœ ye tɔpanœ kpuru lœ adja o'o.

2 Aya mœ á mœ yindœ zœ, mœ yindœ nœ adœke œrœ kɔ sœ dœ ɔtshɔnœ ga ndœ zœ, yé ɓe sœ dœ ɔtshɔ ɔkɔ zœ ɓata á ɓe sœ dœ tœnœ lœ ɨshirɨ.

Yowane donga Gayushi

3 Mœ sœ lima dœ yanga waa lɔkɔ á ayindœ Yisu na á mɨndœ nœ fœ mœ adœke ɓe zatœ zœ djigi fœ Ndjaba yé œ sœ kœmbœrœtœ zœ liaka adja o'o.

4 Anga œrœ kpi á za yanga fœ mœ gugu nene kolœ kœdji adœke agbolo nœ mœ sœ kœna lœ awa nœ adja o'o.

5 Aya mœ á mœ yindœ zœ, ɓe sœ kœzatœ zœ dœ lɔsu zœ bale ga tœ œneke á ɓe sœ kœmbœrœ fœ ayindœ Yisu œdœ pe fœ agene.

6 Endje patœ kœyindœsho nœ zœ ɓa utshu Ikrizia. Mœ sœ kœkɨ fœ ɓe adœke ɓe tɨ kane endje lœ ana nœ endje ɓata á Ndjaba yindœ nœ dœ ɔtshɔnœ.

7 Gbambanœ nene, mbœrœ kœmbœrœ akwanœ fœ Kristu dá endje zatœ endje ga tœ awa. Yé endje vwaratœ endje kœgbɔ œrœ tshakane azu á endje yiyindœ Yisu nene.

8 Œ li dœ azœ kœtɨ kane mara azu atamœ mbœrœ a kœngbɔtœ akwa dœ endje á kœmɨndœ adja o'o awa bale dœ endje.

Adiyotrefe dœ Demetriyuse

9 Mœ su mbeti teasho fœ ikrizia nœ 'e, kashe Diyotrefe á tshe yindœ kœka ga pa œrœ kɔ, gbegbe ga pa œneke á mœ pa asœke nene.

10 Mbœrœ tœnœ ata lɔkɔ á mœ kœyi kumu mœ ɓa zœ, mœ pandœ ekperœ nœ ye á tshe sœ kœmbœrœ tœnœ. Tshe sœ kœpa ekpe o'o œdœ wala tœ upu nœ azœ. Kashe œneke á tshe mbœrœ kɔ asœmœ lili tœ ala ye nene, tshe kpa vwaratœ ye tœ kœza osho kœsœ fœ ayindœ Yisu lœ awa ana, yé œ sœ kœvwara ndje tœ ye tœ endjeneke á endje sœ kœ'e endje ga ndœ endje. Tshe sœ kœpakata endje yé œ sœ ndje kœgɔrɔ endje lœ ikrizia.

11 Aya mœ á mœ yindœ zœ, zaza mara kœmbœrœ œrœ nœ ekpe azu nene kashe za mara kœmbœrœ œrœ nœ ɔtshɔ azu. Uzu nœ kœmbœrœ ɔtshɔrœ kœdœ uzu nœ Ndjaba yé uzu kœmbœrœ ekperœ wuwusœ Ndjaba nene.

12 Azu para kɔkɔ sœ kœpa ɔtshɔ o'o nœ Demetriyuse. Adja o'o sœ kœpa ndje tœ ye. A'a ndje, a sœ kœpa ndje tœ ye awa bale yé ɓe wusœ nœ adœke œneke á 'a sœ kœpa tœnœ kœdœ adja o'o.

Ndɔngɔlɔ abala

13 Mœ sœ dœ o'o ndjoro kœpa fœ ɓe, kashe mœ yiyindœ kœsu tœnœ ga pa kako mbeti nene.

14 Mœ sœ kœgbe kœwu ɓœ lœ on-
donœ asœ yeka a kœpa tshama azœ
dœ ɓœ.
15 Kaka kœsœ gee sœ dœ ɓœ. Anga
zœ vwa abala fœ ɓœ. Za ndje abala
nœ mœ dœ tœ zœ fœ uzu dœ uzu.

Mbeti nœ Yuda
Tshatshu o'o

Uzu á tshe sú mbeti asœ kœdœ Yuda. Œshe kœdœ aya Jake yé azu gbe adœke Yisu kœdœ lima ɔgbɔ nœ endje. Mbeti nœ ye asœke mbœrœ ɓata œ li dœ bisha mbeti nœ Petro.

Yuda sú mbeti nœ ye fœ azu á Ndjaba ke endje. Tshe sœ kœpa fœ endje adœke ala endje gbɔ dœ azu á endje sœ kœyisœ œrœ á sœ kpi tœ Ɔtshɔ O'o. Ɔtshɔ endje gaga nene yé œ sœ kœma adœke endje dœ́dœ́ azu nœ Yisu nene. Tshe pa ndje ndœ mara á Ndjaba œ wa o'o ga tœ azunœ á endje sœsœ kœmbœrœ ɔtshɔrœ nene asœmœ.

Mbetinœ kurutshelœtœ ye atake:

- Tshatshu o'o (1-2)
- Aayi kœyisœrœ dœ wala (3-16)
- Kœka ngbɨrɨ lœ kœyindœrœ (17-23)
- Ndɔngɔlɔ avwala (24-25)

Abala

1 Œmœ Yuda, aya Jake, œmœ ayi akwa nœ Yisu Kristu, mœ sœ kœsu mbetinœ asœke fœ 'e dœ́ azu á Aba dœ Ndjaba ke 'e, á yindœ 'e yé á sœ kœgbɔndœ 'e mbœrœ Yisu Kristu.

2 Kaka Ndjaba wu oyo 'e yé œ za kœsœ gee œdœ kœyindœsho nœ waa dœ waa fœ 'e.

Aayi kœyisœrœ dœ wala

3 'E dœ́ aaya mœ á mœ yindœ 'e, mœ sœ ɓalima dœ gbetshelœ kœsu mbeti fœ 'e tœ o'o nœ kœshe á Ndjaba za fœ azœ dœ 'e. Œ li dœ mœ kœsu mbetinœ asœ ndœ kœza kœru lɔsu fœ 'e, á kœza gbɔgbɔ tœ kœnga pa kœyindœrœ á 'e sœ dœ tœnœ waa dœ waa ga ndœ Kristu.

4 Mœ su mbetinœ mbœrœ ekpe azu á endje li yaa ga ugurutœ 'e, á sœ kœdjingili tshelœ o'o tœ upu nœ Ɔtshɔ lɔsu nœ Ndjaba yeka á kœmbœrœ ngbɨndɨrœ nœ endje. Endje vwaratœ endje tœ Yisu Kristu á tshe dœ́ Ayengɔ azœ œdœ Gbozu tshebale nœ azœ. Kashe endje sú ala œyerœ Buku nœ Ndjaba ngbɨ adœke, Ndjaba œ wa bala ɔgbɔ ngbanga ga tœ endje.

5 'E wusœ œneke kɔ á mœ yindœ kœpa fœ 'e dœ ɔtshɔnœ. 'E gbe dœ mara á Ndjaba she lima azu Israyele ɓa lœ ogo Ezipito, yé manda nœ tshe kpa wo lima endjeneke á endje vwara lima tœ endje tœ kœdji o'o ama ye.

6 'E gbe ndje dœ anga aand-jelu á endje sœsœ lima dœ yanga kœmbœrœ akwa tœ osho á Ndjaba za lima fœ endje nene, yé á katœ osho nœ endje tɨ. Ndjaba i endje dœ djingiri ga tœnœ waa dœ waa, œ ko endje va ga lœ ubu osho œrrr ga tœ egerœ olo kœwa ngbanga.

7 'E kpa gbe dœ Sodomo dœ Gomora œdœ pe anga tshalakpɨ kɔ á sœ lima ɨndɨrɨnœ kane. Azu tshalakpɨnœ za lima tœ endje djigi ndœ kœmbœrœ œrœ tshula ɓata kœna manda aandjelunœ. Endje mbœrœ angba budu dœ azu á lili má adœke endje mbœrœ dœ endje nene. Ngɔngɔ asœ, endje ko endje va gala owo á ka nene yeka ala uzu kɔ kœgbɔ mbœrœ tœnœ.

8 Azunœ á endje li ga ugurutœ 'e asœmœ mbœrœ mara œrœ ataa. Gbetshelœ nœ endje sœ kœvwa endje adœke endje ndɨtœ endje ndœ kœmbœrœ angba budu, endje vwaratœ endje adœke Ndjaba dœ́dœ́ Gbozu nœ endje nene yé œ sœ kœgu œsœ ɨshirɨ mokɔ nœ tshalafo.

9 Kashe Mikayele, gbozu tshapa aandjelu mbœmbœrœ lima ataa nene. Lɔkɔ á tshe sœ lima kœshara upu dœ djaboro mbœrœ oko Moyize, tshe tshetshene lima djaboro nene, kashe tshe pa lima fœ she adœke: «Kaka Gbozu dœ tœ ye za djofele fœ ɓœ.»

10 Azunœ asœmœ tshene lima œrœ á endje wuwu lima sœ nœ nene, endje lœ ɓata agea á endje gugu dœ kœwusœrœ nene á sœ kœkotœ endje ve ga lœ kuzu.

11 Oyo nœ endje, mbœrœ á endje za awa Kayina. Mbœrœ ogo ngendja, endje za awa Balaame yé endje tshu

mbœrœ á endje mbœrœtœ endje ɓata Kore á tshe oma lima dœ Moyize.

12 Lɔkɔ á 'e ngbɔtœ 'e ndœ kœzɨ rœgo yazu yé œdœ endje kœsœ ugurutœ 'e, mara kœmbœrœtœ endje œ za tshula waa. Gbambanœ nene, endje mbœrœ lɔsu, œ gbe utshunœ dœ uvu endje dœ tœ endje yé endje gugu dœ tshula nene. Endje sœ ɓata ondoro tshalafo á yugu sœ kœro dœ tœnœ kashe yavuru œ ni manda nœ nene. Endje sœ ɓata ɔyɔ á le nene ataa olonœ kœli, too endje sœ ɓata ɔyɔ á endje dji ɓalima ga atɨ adœke œ kœɔrɔ.

13 Endje li dœ loko tshatœ ama kota. Endje mbœrœ œrœ tshula ɓata mara á furutsha œ wuta manda loko. Endje sœ ɓata angerepe á gitœ endje tœ œsœnœ, yé Ndjaba guma osho kœsœ ɓa lœ ubu osho kate endje adœke endje sœ kpœmœ ngbugu dœ ngbugu.

14 Ɓa lœ bɨngɨ nœ Adamo, Enoke kœdœ lima uzu tœ mindu dœ bisha lœ aata uzu. Tshe gbara lima tœ upu nœ azunœ adœke, Gbozu sœ kœna awa bale dœ aandjelu nœ ye kutu dœ kutu,

15 mbœrœ kœwa ngbanga pa azu para kɔkɔ. Tshe wa ɔgbɔ ngbanga pa endjeneke á endje vwaratœ endje tœ ye, mbœrœ ekperœ nœ endje œdœ pe ekpe o'o kœgusho kɔ á endje pa dœ ɨ'ɨrɨ ye.

16 Azunœ asœmœ pu lima lœ ama endje olo para á endje sœ dœ oyo. Endje te lima kolœ manda ogo undu endje dœ tœ endje yé œ sœ lima kœu azu kolœ mbœrœ kœgbɔ œrœ.

17 Kashe e'e dœ aaya mœ á mœ yindœ 'e, 'e gbe dœ o'o á aayi avwa nœ Gbozu nœ azœ dœ Yisu Kristu pa lima fœ 'e utshunœ kane.

18 Endje pa lima fœ 'e adœke: «Dœ ndɔngɔlɔ osho, anga azu œ tetœ kœyiangba Ndjaba, endje tetœ kœmɔ 'e yé œ sœ kœna manda ogo undu endje dœ tœ endje.»

19 Adja azunœ asœmœ, endje yi o'o ga ugurutœ azu adœke endje kurutshelœtœ endje, Ɨshirɨ nœ Ndjaba gugu lœ endje nene yé endje te manda gbetshelœ nœ endje ɓata azuzu.

20 Kashe e'e dœ́ aaya mœ á mœ yindœ 'e, 'e sœpe kolœ kœza soro 'e ga pa kœyindœrœ nœ 'e á sœ yerœ. 'E za avwala fœ Ndjaba dœ gbɔgbɔ nœ Ɔtshɔ Ɨshirɨ.

21 'E gbɔndœ ayo nœ Ndjaba ga tœ lɔsu 'e, œ za ga tœ akwa mbœrœ kœkate lɔkɔ á Gbozu Yisu Kristu œ wu oyo 'e á za soro neke á ka nene fœ 'e.

22 'E wu oyo azu á endje lœpe damba lœ sharapu.

23 Œ sœ ɓata endje yo ga tawo, yé 'e gbota endje la owonœ kashe 'e wu oyo anga endje dœ gbɔdjela dœ́ œ yiangba œrœ kɔ á endje mbœrœ. 'E gogoro lœba nœ endje nene mbœrœ 'e ndɨ dœ ekpe akwa nœ endje.

A za mokɔ fœ Ndjaba

24 A za mokɔ fœ Ndjaba á tshe sœ dœ gbɔgbɔ nœ kœgbɔndœ 'e adœke 'e yoyo nene. Tshe mbœrœ adœke 'e wuta yerœ ga utshu mokɔ nœ ye dœ egerœ yanga.

25 Œshe kœdœ Ndjaba tshebabale á tshe dœ́ ayi kœshe azœ lœ awa nœ Gbozu nœ azœ dœ Yisu Kristu. Tshe sœ dœ mokɔ, tœ egerœ uzu, dœ gbɔgbɔ, dœ tshagbozu, kœto utshu œrœ kɔ, ngɔngɔ asœke œrrr waa dœ waa! Ame.

Kœwurœ nœ Yowane Tshatshu o'o

Asœke kœdœ mbeti á Yowane, ayi avwa nœ Yisu Kristu sú. Tshe pa adœke œneke kɔ á œne sú, œne wu dœ ala œne, œ dji ndje dœ utu œne.

Endje te lima pa Yowane œ na œ za she vwi ɓa lœ tshiki Patamose. Ádánœ á tshe su lima mbetinœ asœ kœdœ adœke œ za gbɔgbɔ fœ ayindœ Yisu á endje sœ lima kœmbœrœ œrœ kanga fœ endje. Tshe pa fœ endje adœke endje shi gbɨ œrrr ga tœ amanœ.

Yisu ma œneke á mbœrœ bala tœ ye lɔndɔ kœka tshapashɔ fœ she lœ ulu. Tshe wu œrœnœ lœ ulu adœke Satana dœ aandjelu nœ ye œdœ azu para á endje dji she, Yisu œ ropa endje yé œ ko endje va ga lœ dɨvwɨlɨ kudu.

Mbetinœ kurutshelœtœ ye atake:

- Tshatshu o'o œdœ mokɔ nœ Kristu (1.1-8)
- Mbeti á endje sú fœ Ikrizia mindu dœ bisha (1.9–3.22)
- Buku á endje pi dœ amende awa mindu dœ bisha (4.1–8.1)
- Ɨdɨ mindu dœ bisha (8.2–11.19)
- Yashe, Dalagona œdœ agea bisha (12.1–13.18)
- Yowane wu œrœ kpikpi lœ ulu (14.1–15.8)
- Yashi ókó nœ Ndjaba mindu dœ bisha (16.1-21)
- Babilone ndɨ, yé Ndjaba ropa ayingba ye (17.1–20.10)
- Ndɔngɔlɔ kœwa ngbanga nœ Ndjaba (20.11-15)
- Tafo tshalafo dœ pe tafo tshapashɔ (21.1-22)
- Ndɔngɔlɔ o'o tœ upu nœ kœkwa Yisu (22.6-21)

Tshatshu o'o

1 Mœ sœ kœsu mbetinœ asœke tœ kœyisœ o'o á Yisu Kristu gbara. Ndjaba za lima tœnœ fœ she, adœke tshe yisœ œneke á lii kœmbœrœtœ endje lœ ondonœ asœke fœ aayi akwa nœ ye. Yisu Kristu yisœ o'onœ asœmœ fœ Yowane, ayi akwa nœ ye lœ awa nœ kœvwa andjelu nœ ye fœ she.

2 Yowane kœdœ timu nœ œneke kɔ á tshe wu ɓata ulu. Tœnœ kœdœ O'o ama Ndjaba œdœ adjapu á Yisu Kristu pa.

3 Yanga nœ uzu á tshe dɨ mbetinœ asœke, ndje dœ endjeneke á endje dji upu nœ kœgbara o'o asœ, yé á gbɔndœ œneke á endje sú ga la nœ. Gbambanœ nene, olonœ ndo ye.

Abala fœ azu lœ Ikrizia mindu dœ bisha

4 Œmœ Yowane, mœ vwa abala fœ azu lœ Ikrizia mindu dœ bisha lœ ogo Azi. Kaka adœke Ndjaba ma ɔtshɔ lɔsu œdœ kœsœ gee nœ ye ga ndœ 'e; ɔtshɔ lɔsu œdœ kœsœ gee á to ɓa ndœ ye á tshe sœ zœ, á tshe sœ lima yé á sœ kœna tœnœ; ɔtshɔ lɔsu œdœ kœsœ gee á to ɓa ndœ aɨshirinœ mindu dœ bisha á endje ka utshu ngande tshagbozu nœ ye asœmœ;

5 ɔtshɔ lɔsu œdœ kœsœ gee á to ɓa ndœ Yisu Kristu á tshe dœ adja timu, eya Gbolo lœ ugurutœ akuzu œdœ uzu á tshe sœ ga pa agbozugo kɔ pa ɔshɔ. Yisu Kristu sœ kœyindœ azœ, œ gi azœ lœ ekperœ nœ azœ lœ awa nœ indji ye,

6 yé œ fa azœ tœ anganga Ndjaba tshelœ ogo tshagbozu nœ ye ndœ kœmbœrœ akwa fœ Abanœ dœ Ndjaba. Kaka tshe gbɔ mokɔ œdœ gbɔgbɔ mbœrœ ngbugu dœ ngbugu. Ame!

7 'E wu, Yisu œ jerœ lœ ondoro. Azu para kɔkɔ œ wu she, ataa endjeneke á endje sú lima she. Azu ogo pa ɔshɔ djigi œ dɨtshelœma endje mangba upu nœ ye. Œ, œ sœ kolœ ataa. Ame!

8 Gbozu Ndjaba nœ gbɔgbɔ kɔ, á tshe sœ zœ, á sœ lima yé á sœ kœna tœnœ, pa adœke: «Mœ kœdœ alinœ œdœ ndɔngɔlɔnœ.»

Yowane wu Yisu lœ ulu

9 Œmœ kœdœ aya 'e dœ Yowane á a ngbɔtœ azœ dœ 'e bale lœ kœwu œrœ kanga, lœ ama akwa nœ Ogo gbozu nœ Ndjaba yé á sœ kœshi gbɨ lœ kœngbɔtœ azœ bale dœ Yisu.

Endje za lima mœ vwi ɓa lœ tshiki á ɨ'ɨrɨnœ kœdœ Patamose mangba kœzatœ mœ ga tœ O'o ama Ndjaba œdœ ga tœ adjapu á Yisu yisœ nœ.

10 Ɔtshɔ Ɨshirɨ sœ lima dœ mœ dœ olo nœ Gbozu*, yé mœ sœ lima kœdji ɔgbɔ tshama ɓata luba djagamanda mœ.

11 Tshamanœ kɨ lima adœke: «Œrœ á ɓœ sœ kœwu tœnœ, su ga la mbeti, yé œ vwa ga lœ Ikrizia mindu dœ bisha: ɓa lœ Efeze, ɓa lœ Simirnœ, ɓa lœ Peregame, ɓa lœ Tiyatire, ɓa lœ Sarde, ɓa lœ Filadelfi œdœ ndje ɓa lœ Lawudukiya.»

12 Mœ fa lima tœ mœ mbœrœ kœwu uzu á tshe sœ kœpa o'o fœ mœ asœmœ. Yé manda kœfatœ mœ, mœ wu lima œrœ á endje ko tala ga panœ mindu dœ bisha (7) á endje mbœrœ dœ ɔrœ. 13 Yé mœ wu œrœ œ ka lima ɓa uguru œrœ á endje ko tala ga panœ ɓata Gbolo nœ uzu. Uzunœ verœ yɔgbɔdɔ lœba, œ i uwu á endje mbœrœ dœ ɔrœ ga lœ okoro ye.

14 Sukumu ye sœ tœ imbinœ urrr ɓata imbi usu pata, yé ala ye sœ ɓata laɓa owo.

15 Ada ye tshi lima ɓata waya á endje yi ga ta wo yekane á ye kotenœ. Tshama ye wu lima ɓata tshama ud-juru egerœ ungu.

16 Ɓa tœ kuni ye, tshe tepa angerepe mindu dœ bisha yé ɨngɨrɨ yakamba á amanœ bisha kɨ waa, sœ lima kœwuta lœ ama ye. Tshatshu ye sœ lima kœtshi tœnœ ɓata ɔlɔ á tshi dœ gbɔku ɔlɔ.

17 Lɔkɔ á mœ wu she, mœ te ga tœ ada ye ɓata uzu á tshe tshu ye. Tshe to kuni ye ga pa mœ, œ pa adœke: «Awa zaza ɓœ nene! Œmœ kœdœ ali uzu œdœ ndɔngɔlɔ uzu.

18 Œmœ kœdœ uzu á tshe sœ dœ soro. Mœ tshu lima ye kashe ngɔngɔ asœke, mœ sœ dœ soro waa dœ waa. Œmœ dá sœ dœ herela nœ kuzu œdœ pe herela nœ osho nœ akuzu.

19 Ataa, su œrœ neke á ɓœ wu, œneke á sœ zœ œdœ œneke á na manda nœ.

20 Tœ upu nœ angerepenœ mindu dœ bisha á ɓœ wu ɓa tœ kuni mœ œdœ œrœ á endje ko tala ga panœ mindu dœ bisha á endje mbœrœ dœ ɔrœ asœmœ, wu ádánœ á kotœ endje yiwa tœnœ dœke: angerepenœ mindu dœ bisha kœdœ aandjelu nœ Ikrizia mindu dœ bisha, yé œrœ á endje ko tala ga panœ mindu dœ bisha kœdœ Ikrizia mindu dœ bisha.»

2

Mbeti á endje sú fœ Ikrizia ɓa lœ Efeze

1 «Su mbeti fœ andjelu nœ Ikrizia ɓa lœ Efeze adœke:

«Uzu á tshe ko angerepe mindu dœ bisha ga tœ kuni ye yé á sœ kœna ugurutœ tala mindu dœ bisha á endje mbœrœ dœ ɔrœ asœmœ, pa adœke:

2 Mœ wusœ neke á ɓœ sœ kœmbœrœ tœnœ ye, ɨlɨ á ɓœ vwi œdœ pe kœru lɔsu nœ zœ. Mœ wusœ nœ adœke ɓœ yiyindœ kœsœ tœ œsœnœ dœ aayi katshalɔsu nene. Ɓœ wu lɔsu endjeneke á endje sœ kœpa adœke œne kœdœ aayi avwa kashe endje dœédœé aayi avwa nene, yé ɓœ wu endje tœ aayi wala.

3 Ɓœ ru lɔsu zœ, ɓœ wu œrœ kanga tœ upu nœ ɨ'ɨrɨ mœ yé ɓœ mɔmɔ nene.

4 Kashe mœ sœ dœ o'o bale kœgbagbara ɓœ: ɓœ katœ kœyindœsho nœ zœ lima utshunœ ga ndœ mœ ye.

5 Gbe tshelœ zœ tœ osho á ɓœ to tœnœ á te kane. Fatshalɔsu zœ yé œ kwatœ zœ ndœ akwa á ɓœ mbœrœ lima utshunœ. Œdœ ɓœ kœfafatshalɔsu zœ nene, mœ na ga ndœ zœ yé mœ gi tala nœ zœ tœ oshonœ á sœ tœnœ asœmœ ye.

6 Kashe, œrœnœ asœke sœ mbœrœ ɓœ: ɓœ sœ kœyiangba œrœ á Aniko-layiti sœ kœmbœrœ tœnœ ɓata mœ ndje.

7 «Kaka uzu á tshe sœ dœ utu, dji o'onœ á Ɨshirɨ sœ kœpa fœ azu Ikrizia.

«Uzu neke á tshe ropa ekperœ kɔ, mœ za awa fœ she adœke tshe zɨ leyɔ

* **1:10** Olo nœ Gbozu kœdœ lima utshunœ ɔlɔ yenga á ayindœ Yisu sœ lima kœngbɔtœ endje ndœ kœgbe dœ olo á Yisu she lima lœ akuzu (Akw 20.7; Yow 20.1)

nœ soro á sœ ɓa lœ paradizo nœ Ndjaba.»

Mbeti á endje sú fœ Ikrizia ɓa lœ Simirnœ

8 «Su mbeti fœ andjelu nœ Ikrizia lœ Simirnœ adœke:

«Uzu á tshe dœ alinœ œdœ ndɔngɔlɔnœ, tsheneke á tshe tshu lima kashe á kwatœ ye ga lœ soro, pa atake:

9 Mœ wusœ œrœ kanga nœ zœ œdœ pe oyo nœ zœ, kashe œɓœ kœdœ ayi kœgbɔrœ. Mœ wusœ ekpe o'o á azu á endje pa adœke œne kœdœ Ayuda sœ kœpa ga tœ ɔkɔ zœ kashe endje dœ́dœ́ Ayuda nene, endje kœdœ Sinagoga nœ Satana.

10 Awa mbœmbœrœ ɓœ tœ œrœ kanganœ á ɓœ wu bala nene. Dji kane: djaboro œ ko anga azu ndjoro ugurutœ 'e va ga lœ anda kánga mbœrœ kœwu lɔsu 'e, endje mbœrœ œrœ kanga fœ 'e manda olo ndjokpa. Zatœ zœ ga tœ kœyindœrœ nœ zœ œrrr ga tœ kuzu zœ, yé mœ za bala kpoto nœ soro fœ ɓœ.

11 «Kaka uzu á tshe sœ dœ utu, dji o'onœ á Ɨshiri sœ kœpa fœ azu Ikrizia!

«Uzu neke á tshe ropa ekperœ kɔ, tshe tshu kuzu nœ bisha nene.»

Mbeti á endje sú fœ Ikrizia ɓa lœ Peregame

12 «Su mbeti fœ andjelu nœ Ikrizia lœ Peregame adœke:

«Uzu á tshe sœ dœ ɨngɨrɨ yakamba á amanœ bisha kɨ waa, pa adœke:

13 Mœ wusœ osho á ɓœ sœ tœnœ ye: œtœnœ kœdœ osho á ngande tshagbozu nœ Satana sœ tœnœ. Kashe ɓœ zatœ zœ kɔ fœ mœ yé œ 'ea'ea mœ lœ kœyindœrœ nœ zœ nene, ataa ga tœ lɔndɔ á endje wo lima dœ Atipase á tshe dœ adja timu nœ mœ ɓa ndœ 'e, ɓa tœ osho á Satana sœ tœnœ.

14 Kashe mœ sœ dœ o'o kœgbagbara ɓœ tœnœ: Azu á endje sœ kœro manda kœyisœrœ nœ Balaame sœ ndœ zœ. Balaame sœ lima kœu Balake adœke tshe gɨ úkú ga tœ awa azu Israyele mbœrœ kœvwa endje adœke endje zɨ songba agea á endje to tœ tokóró fœ andjaba œdœ kœvwa endje ndœ kœmbœrœ angba budu.

15 Ɓa ndœ zœ ndje, anga azu á endje sœ kœna manda kœyisœrœ nœ Anikolayiti sœ zœ.

16 Ataa, fatshalɔsu zœ. Ete nene, mœ sœ kœna ga ndœ zœ lœ ondonœ, yé mœ nga koshe ga tœ endje dœ ɨngɨrɨ yakamba á sœ kœwuta lœ ama mœ.

17 «Kaka uzu á tshe sœ dœ utu, dji o'onœ á Ɨshiri sœ kœpa fœ azu Ikrizia.

«Uzu neke á tshe ropa ekperœ kɔ, mœ to mane* á zatœ endje yiwatœnœ fœ she, mœ za bala imbi badja á endje sú tafo ɨ'ɨrɨ ga pa nœ fœ uzu dœ uzu; ɨ'ɨrɨ á uzu bale wuwusœ nœ nene, kolœ tsheneke á tshe gbɔ, dá wusœ nœ.»

Mbeti á endje sú fœ Ikrizia ɓa lœ Tiyatire

18 «Su mbeti fœ andjelu nœ Ikrizia lœ Tiyatire adœke:

«Gbolo nœ Ndjaba á ala ye sœ kœtshi ɓata owo yé ada ye sœ kœtshi ndje ɓata waya á endje yi ga ta wo yekane á ye kotenœ, pa adœke:

19 Mœ wusœ œneke á ɓœ sœ kœmbœrœ tœnœ ye, kœyindœsho nœ zœ, kœzatœ zœ ga tœ kœyindœrœ, mara kœmbœrœ dœ akwa nœ zœ œdœ pe kœru lɔsu nœ zœ. Mœ wusœ nœ adœke œrœ neke á ɓœ sœ kœmbœrœ ngɔngɔ asœke ropa œneke á ɓœ mbœrœ lima utshunœ ye.

20 Kashe mœ sœ dœ o'o bale kœgbagbara ɓœ tœnœ: Ɓœ za awa fœ Zezabele, yashe á tshe sœ kœmatœ ye adœke œne kœdœ ayi kœgbara o'o ama Ndjaba. Tshe sœ kœfara aayi akwa nœ mœ ndœ kœmbœrœ angba budu dœ pe kœzɨ songba agea á endje to tœ tokóró fœ andjaba.

21 Mœ katœ olo fœ she adœke tshe fatshalɔsu ye kashe tshe yiyindœ kœkatœ angba budu nœ ye tɨ nene.

22 Mbœrœ tœnœ ataa, mœ za she vwi ga pa kelekpa nœ ɔgbɔ œrœ

* **2:17** Mane kœdœ rœgo á Ndjaba to lima fœ agbolo Israyele tœ awa nœ kœwuta endje lœ kanga. Dœ o'o ama Ebre, ɨ'ɨrɨnœ asœmœ kœdœ «Asœke kœdœ gaɗe?»

kanga awa bale dœ endjeneke á endje sœ kœmbœrœ angba budunœ dœ she œdœ endje kœkakatœ kœmbœrœ angba budunœ tɨ nene.

23 Ga panœ, mœ wo agbolo nœ ye. Ataa, azu Ikrizia kɔ œ wusœ nœ adœke œmœ kœdœ tsheneke á tshe wusœ gbetshelœ œdœ lɔsu azu. Mœ za œrœ tshangba akwa nœ uzu dœ uzu liaka œneke á tshe mbœrœ, fœ she.

24 «Kashe tœ upu nœ 'e lœ Tiyatire á 'e vwaratœ 'e tœ ekpe kœyisœrœ nœ azunœ asœmœ, yé á tshapu kœwusœ œneke á azunœ sœ kœ'e tœnœ adœke “kœyisœrœ nœ Satana lœ ubunœ”, mœ sœ kœpa fœ 'e ngbɨ adœke: mœ kpa za anga angbɨ kongba ga pa ɨgɨ 'e nene.

25 Kashe 'e tepa œneke á 'e sœ dœ tœnœ ngbɨrɨ œrrr ga tœ kœkwa mœ.

26-28 «Azu neke á endje ropa ekperœ kɔ yé á sœpe kœmbœrœ akwa nœ mœ œrrr ga tœ ndɔngɔlɔnœ, mœ za bala tshagbozu á mœ gbɔ ɓa ndœ Aba mœ fœ endje. Mœ za tshagbozu nœ kœsœ ga pa ogo kɔ fœ endje. Endje gbɔndœ azu ogonœ dœ ɔgbɔnœ, yé œ ndɨ tshelœ endje krœna ɓata lɔsú á endje mbœrœ dœ oto. Awa bale, mœ za tombele fœ azunœ asœmœ.

29 «Kaka uzu á tshe sœ dœ utu, dji o'onœ á Ɨshirɨ sœ kœpa fœ azu Ikrizia!»

3

Mbeti á endje sú fœ Ikrizia ɓa lœ Sarde

1 «Su mbeti fœ andjelu nœ Ikrizia lœ Sarde adœke:

«Uzu á tshe sœ dœ Ɨshirɨ nœ Ndjaba mindu dœ bisha, ndje dœ angerepe mindu dœ bisha asœmœ pa adœke: Mœ wusœ œneke á ɓœ sœ kœmbœrœ tœnœ ye, mœ wusœ œneke á azu sœ kœpa tœ upu nœ zœ adœke ɓœ sœ dœ soro andaa ɓœ tshu ye.

2 Ala zœ gbɔ, yé za gbɔgbɔ fœ udu soro zœ á ndo kœtshu tœnœ asœmœ kane. Gbambanœ nene, mœ wu adœke anga akwa bale á ɓœ sœ kœmbœrœ tœnœ á sœ tœ ɔtshɔnœ utshu Ndjaba nœ mœ, kpa gugu nene.

3 Gbe tshelœ zœ tœ o'o ama Ndjaba á endje yi lima sœ nœ fœ ɓœ yé á ɓœ dji kane. Gbɔndœ nœ yé œ fatshalɔsu zœ. Œdœ ala zœ kœgbɔgbɔ nene, mœ na trosha ga ndœ zœ ɓata ayi angba, ɓœ wusœ ada ɔlɔnœ á mœ na dœ tœnœ ndœ kœndondoro ɓœ nene.

4 Andaa, ɓœ sœ dœ anga azu ndœ zœ lœ Sarde á endje djadja kote lœba nœ endje nene. Endje verœ imbi lœba ga tœ endje adœke 'a rotœ awanœ bale dœ endje, gbambanœ nene, endje li dœ tœnœ ye.

5 «Ataa, azu neke á endje ropa ekperœ kɔ, endje verœ imbi lœba, mœ wo ɨ'ɨrɨ endje ala buku nœ soro nene. Mœ yindœ nœ bala utshu Aba mœ œdœ utshu aandjelu nœ ye adœke endje kœdœ azu nœ mœ.

6 «Kaka uzu á tshe sœ dœ utu, dji o'onœ á Ɨshirɨ sœ kœpa tœnœ fœ azu Ikrizia.»

Mbeti á endje sú fœ Ikrizia ɓa lœ Filadelfi

7 «Su mbeti fœ andjelu nœ Ikrizia lœ Filadelfi adœke:

«'E dji o'o á uzu á tshe sœ yerœ, á dœ adja adjapu, pa fœ 'e kane. Œshe dá tepa herela nœ gbozugo Davidi, á tshe kœkɔrɔ dœ manda, uzu bale œ li kœtshu tœnœ nene, yé á tshe kœtshu ga tœnœ, uzu bale œ li kœkɔrɔ tœnœ nene. Tshe pa adœke:

8 Mœ wusœ akwa nœ zœ ye. Mœ wusœ nœ adœke ɓœ sœ dœ gbɔgbɔ teasho yé atamœ gbaa, ɓœ lɨsœ o'o ama mœ yé œ 'ea'ea nene. Mbœrœ tœnœ ataa, mœ kɔrɔ manda utshu zœ á uzu bale œ li kœtshu tœnœ nene.

9 Œrœnœ á mœ mbœrœ dœ azu tshelœ Sinagoga nœ Satana, dœ endjeneke á endje sœ kœpa adœke œne kœdœ Ayuda kashe endje dœ́dœ́ Ayuda nene mbœrœ endje sœ kœpa wala, dœke: Mœ shosho endje adœke endje na kœgote ga tœ ada zœ, yé endje wusœ nœ adœke mœ yindœ zœ.

10 Mbœrœ á ɓœ gbɔndœ o'o ama mœ dœ kœru lɔsu asœmœ, œmœ ndje, mœ gbɔndœ zœ lœ œrœ kanganœ á na ndœ azu tshapashɔ asœ djigi mbœrœ kœwu lɔsu endje.

11 Mœ na lœ ondonœ asœ. Tepa
œrœnœ á ɓœ sœ dœ tœnœ ngbɨrɨ
adœke uzu bale zaza kpoto tshagbozu
nœ zœ tœ zœ nene.
12 «Uzu neke á tshe ropa ekperœ kɔ,
mœ fa she tœ sharagunda tshelœ Te-
pelo nœ Ndjaba nœ mœ, yé tshe kpa
wuta ga ushu bale nene. Mœ su ɨ'ɨrɨ
Ndjaba nœ mœ dœ pe ɨ'ɨrɨ ongbo nœ
Ndjaba nœ mœ ga pa ye. Ongbonœ
asœmœ kœdœ tafo Yerusaleme á to
ɓa ndœ Ndjaba nœ mœ ɓa lafo yeka
á jerœ asœmœ. Mœ su ndje tafo ɨ'ɨrɨ
mœ ga pa ye.
13 «Kaka uzu á tshe sœ dœ utu,
dji o'onœ á Ɨshirɨ sœ kœpa fœ azu
Ikrizia.»

Mbeti á endje sú fœ Ikrizia ɓa lœ Lawudukiya

14 «Su mbeti fœ andjelu nœ Ikrizia
lœ Lawudukiya adœke:
«Uzu á endje e she Ame, á tshe dœ
adja timu yé á sœ kœpa adjapu, œshe
á tshe sœ lima utshu ali œrœ á Ndjaba
mbœrœ kɔ pa ɔshɔ, pa adœke:
15 Mœ wusœ akwa nœ zœ ye: mœ
wusœ nœ adœke ɓœ sœsœ kpazɨtɨ
too woɗawoɗa nene. Yé œ sœ má
tœ ɔtshɔnœ adœke ɓœ sœ kpazɨtɨ too
woɗawoɗa.
16 Kashe mbœrœ á ɓœ wo mboo,
ɓœ sœsœ kpazɨtɨ too woɗawoɗa nene,
mœ ndja ɓœ lœ ama mœ.
17 Gbambanœ nene, ɓœ pa adœke:
“Œmœ kœdœ ayi kœgbɔrœ, mœ sœ
dœ œrœ waa, mœ kpa gbegbe dœ
anga œrœ nene.” Kashe ɓœ wuwusœ
nœ nene adœke ɓœ sœ dœ oyo, uzu á
tshe gugu dœ œrœ nene, ayibula, ayi
oyo œdœ uzu á tshe sœ kpendro.
18 Mbœrœ tœnœ ataa, mœ sœ kœmɨ
upu fœ ɓœ adœke ɓœ na ɓa ndœ
mœ œ yɔ ɔrœ á endje yi ga tœ owo
á ye kotenœ, yekane á kœwuta ayi
kœgbɔrœ. Yɔ ndje imbi lœba mbœrœ
kœverœ ga tœ zœ yeka á kœgbɔgbɔ
tshula tœ kpɔndro zœ nene. Yɔ ndje
ɔyɔ kœta ga la zœ mbœrœ á kœwu
osho dœ ɔtshɔnœ.
19 «Azu kɔ á mœ yindœ endje, mœ
sœ kœza djofele fœ endje ndœ kœyɔrɔ
endje. Ma egerœ ogo kœmbœrœ
akwa nœ zœ yé œ fatshalɔsu zœ.
20 Dji kane, mœ ka lœ manda yé œ
sœ kœnge tœnœ. Œdœ anga uzu kœdji
tshama mœ yé á kɔrɔ manda, mœ li
ga ndœ ye œ zɨ œrœ awa bale dœ she,
yé œshe ndje, awa bale dœ mœ.
21 «Uzu neke á tshe ropa ekperœ kɔ,
mœ za awa fœ she kœsœ awa bale dœ
mœ ga pa ngande tshagbozu nœ mœ,
ɓata mœ ndje á mœ ropa anga mœ yé
á na kœsœ awa bale dœ Aba mœ ga
pa ngande tshagbozu nœ ye.
22 «Kaka uzu á tshe sœ dœ utu, dji
o'onœ á Ɨshirɨ pa fœ azu Ikrizia!»

4

Kœdonga Ndjaba ɓa lafo

1 Manda nœ, mœ wu manda á kɔrɔ
ɓa lafo.
Mœ dji tshama á mœ dji lima ut-
shunœ kœpa o'o fœ mœ dœ avwara
ɓata luba adœke: «Ɔ ga mœ dœ́ mœ
yisœ œneke kɔ á li adœke œ mbœrœtœ
endje manda nœ, fœ ɓœ.»
2 Pe tœ œsœnœ, Ɨshirɨ nœ Ndjaba
jerœ lima ga pa mœ, yé mœ wu
ngande tshagbozu bale ɓa lafo ɓa zœ,
anga uzu sœ lima ga pa nœ.
3 Uzunœ asœmœ tshi lima ɓata
badja á amanœ gbɔ waa, á ɨ'ɨrɨnœ
kœdœ jaspe œdœ dœ badja á ɨ'ɨrɨnœ
kœdœ sardwane*. Avwenge á sœ
lima dji ngande tshagbozunœ, sœ
lima kœtshi ɓata badja á ɨ'ɨrɨnœ kœdœ
emerode.
4 Dji ɨndɨrɨ ngande tshagbozu, anga
ngande tshagbozu sœ lima zazu bale
dœ vana (24) á agbozu Ikrizia zazu
bale dœ vana sœ lima ga panœ. Endje
verœ lima imbi lœba ga tœ endje
yé œ verœ kpoto tshagbozu á endje
mbœrœ dœ ɔrœ ga tœ kumu endje.
5 Ngande tshagbozunœ sœ
kœyerœwa tœnœ, tshama sœ kœkɨ
tœnœ yé œ sœ ndje kœsɔ ɓata yavuru.
Tala mindu dœ bisha sœ lima kœtshi
utshu ngande tshagbozunœ, talanœ
asœmœ kœdœ ɨshirɨ nœ Ndjaba
mindu dœ bisha.

* **4:3** Sardwane: Tœnœ kœdœ ɔgbɔ badja á sœ tœ wolanœ

6 Kpœ utshu ngande tshagbozunœ,
œ sœ lima ɓata egerœ ungu á sœ lima
kœtshi ɓata wushirɨ, tshala ungunœ
sœ lima ngbɨɨ ɓata badja á ɨ'ɨrɨnœ
kœdœ kristale.
Ba ugurunœ, dji ɨndɨrɨ ngande
tshagbozunœ, anga œrœ vana á sœ
dœ soro sœ lima kpœtœmœ, ala za
tshatshunœ djigi œdœ tshamanda
nœ.
7 Ali œrœnœ á sœ dœ soro sœ lima
ɓata bamara, bishanœ sœ lima ɓata
ovoro ɔkɔ ngombe, tshenœ votɔnœ
tshatshu ye sœ lima ɓata œnœ uzu, yé
tshenœ vananœ sœ lima ɓata divum-
bala á tshe sœ kœru tœnœ.
8 Œrœnœ á sœ dœ soro vavana kɔ
sœ lima dœ ombo tœ endje mindu dœ
bale, yé kote ombonœ kɔ sú lima dœ
ala, dja ga pa nœ œdœ pe dja ga atɨ kɔ.
Endje kaka lima tœ kœɓi itshi tɨ nene
butshɔ dœ ɔlɔ, endje sœ kœɓi itshinœ
adœke:
«Yerœ, Yerœ, Yerœ, Gbozu Ndjaba nœ
gbɔgbɔ kɔ,
tsheneke á tshe sœ lima, á tshe sœ zœ
yé á na bala.»
9 Yé œ kœsœ adœke, œrœnœ á sœ
dœ soro asœmœ sœ tœ kœza mokɔ
dœ kœlɨsœtœ, ndje dœ kœgi mershe
fœ uzunœ á tshe sœ ga pa ngande
tshagbozunœ, yé á sœ dœ soro waa
dœ waa asœmœ,
10 agbozu Ikrizianœ zazu bale dœ
vana (24) sœ lima kœgote ga utshu
tsheneke á tshe sœ ga pa ngande
tshagbozunœ, yé œ sœ lima kœdonga
tsheneke á tshe sœ dœ soro waa dœ
waa. Endje ko lima kpoto tshag-
bozunœ tœ kumu endje va ga atɨ ga
utshu ngande tshagbozunœ asœmœ,
á sœ lima kœpa adœke:
11 «Gbozu, Ndjaba nœ 'a! Ɓœ li adja dœ
kœgbɔ mokɔ, kœlɨsœtœ dœ pe
gbɔgbɔ.
Gbambanœ nene, œɓœ dá mbœrœ
œrœ kɔ;
œɓœ dá mbœrœ yé á yindœ nœ
adœke œ sœ zœ.»

5

Buku œdœ aya Pata

1 Mœ wu buku á endje djeedje ga
tœnœ lœ kane kuni uzunœ á tshe sœ
ga pa ngande tshagbozunœ. Endje sú
mbeti ga lanœ dœ pe tshapanœ kɔ, yé
œ pi dœ amende mindu dœ bisha.
2 Mœ wu anga andjelu á tshe sœ dœ
gbɔgbɔ waa kœta rawa adœke: «Uzu
ɗe dá li kœ'ɨ amendenœ, á kœkɔrɔ
bukunœ a?»
3 Kashe uzu bale nene, œdœ ɓa lafo,
œdœ ɓa pa shɔ, œdœ ɓa budu ɔshɔ, lili
lima kœkɔrɔ bukunœ yeka á kœmesho
ga la nœ nene.
4 Mœ kɨ lima waa tœ kœwu adœke
uzu bale á tshe li kœkɔrɔ bukunœ, á
kœmesho ga la nœ, gugu nene.
5 Kashe anga agbɔ gbozu bale lœ
agbozu Ikrizianœ pa fœ mœ adœke:
«Kɨkɨ nene! Mesho, bamara lœ mara
nœ Yuda, ata gbozugo Davidi ropa
azu kɔ. Tshe lii kœ'ɨ amende mindu
dœ bisha asœmœ yé œ lii kœkɔrɔ
bukunœ ye.»
6 Yé mœ wu aya Pata á tshe ka
uguru ngande tshagbozunœ á œ œrœ
vana á sœ dœ soro œdœ agbozu
Ikrizianœ asœmœ sœ dji ɨndɨrɨ ye.
Aya Patanœ sœ lima ɓata endje wo
she ye. Tshe sœ lima dœ ɨdɨ ye mindu
dœ bisha, dœ ala ye mindu dœ bisha
á dœ ɨshirɨ nœ Ndjaba mindu dœ
bisha á tshe vwa lima ga pa ɔshɔ kɔ.
7 Aya Patanœ na ndoo yé œ za
bukunœ lœ kane kuni uzunœ á tshe
sœ lima ga pa ngande tshagbozunœ.
8 Lɔkɔ á tshe za bukunœ, œrœ vana
á sœ dœ soro œdœ agbozu Ikrizianœ
zazu bale dœ vana (24) asœmœ gote
ga utshu ye. Uzu dœ uzu sœ lima dœ
kundi, dœ pe kopo á endje mbœrœ
dœ ɔrœ á sú dœ yombo á dœ avwala
nœ ayerœ azu.
9 Endje sœ lima kœɓi tafo itshi
adœke:
«Ɓœ lii tœ kœza bukunœ,
œdœ kœ'ɨ amende tœnœ ye.
Gbambanœ nene, endje wo lima ɓœ,
yé lœ awa nœ indji zœ,
ɓœ yɔ azu fœ Ndjaba,
á endje to lœ mara kɔ,
lœ ama ogo kɔ, lœ azu ogo kɔ œdœ lœ
ogo kɔ.
10 Ɓœ fa endje tœ anganga Ndjaba
tshelœ ogo gbozu tshebale

mbœrœ kœmbœrœ akwa fœ Ndjaba
nœ azœ,
yé endje te bala agbozugo tshapa
ɔshɔ.»
11 Mœ mesho, yé œ dji tshama
aandjelu ndjoro. Endje sœ lima kutu
dœ kutu kœropanœ yé œ ka dji ɨndɨrɨ
ngande tshagbozunœ, dji ɨndɨrɨ œrœ
á sœ dœ soro œdœ pe dji ɨndɨrɨ ag-
bozu Ikrizianœ.
12 Endje sœ lima kœɓi itshi dœ agbɔ
tshama adœke:
«Aya Patanœ á endje wo lima she lii
adja kœgbɔ gbɔgbɔ,
dœ kœgbɔrœ, dœ kœwusœtœ, dœ
kœmbœrœ djagbala,
dœ kœlɨsœtœ, dœ mokɔ,
œdœ dœ kœdonga osho!»
13 Mœ dji tshama œrœ kɔ á Ndjaba
mbœrœ ɓa lafo, dœ œneke á tshe
mbœrœ pa ɔshɔ, dœ œnœ tshabudu
ɔshɔ, dœ œnœ tshalangu. Œrœ para
á sœ zœ pa tshapashɔ, sœ lima kœɓi
itshi adœke:
«Mbœrœ uzunœ á tshe sœ ga pa
ngande tshagbozunœ
œdœ aya Patanœ asœmœ,
kaka kœdonga osho, kœlɨsœtœ, mokɔ
œdœ tshagbozu sœ fœ she waa dœ
waa.»
14 Œrœ vana á sœ dœ soro asœmœ
pa lima adœke: «Ame!» Yé agbozu
Ikrizianœ gote lima, œ donga Nd-
jaba.

6

Aya Pata 'ɨ amende tœ buku

1 Manda nœ, mœ wu lima aya
Patanœ, tshe 'ɨ ali amende ugu-
rutœnœ mindu dœ bisha asœmœ. Yé
ugurutœ œrœ á sœ dœ soro asœmœ,
mœ dji tshama tshenœ utshunœ
kœpa fœ mœ dœ avwara ɓata kœsɔ
yavuru adœke: «Na ga mœ!»
2 Mœ me lima osho, yé œ wu imbi
mbarata. Uzu á tshe ɔ ga pa ye sœ
dœ ndjoboro tshakane ye, yé endje za
ndje kpoto tshagbozu fœ she. Tshe na
lima ɓata uzu á tshe ropa azu kɔ œdœ
mbœrœ kpa kœropa azu kɔ.
3 Lɔkɔ á aya Patanœ 'ɨ bisha
amendenœ, mœ dji tshama bisha
œrœ á sœ dœ soro asœmœ kœpa lima
adœke: «Na ga mœ!»
4 Yé anga mbarata tœ odoronœ
wuta. Uzu á tshe ɔ lima ga pa ye
asœmœ, endje za lima egerœ ɨngɨrɨ
yakamba œdœ pe ndje tshagbozu fœ
she adœke tshe gɔrɔ kœsœ gee pa
ɔshɔ yeka azu kœwotœ endje ugu-
rutœ endje.
5 Lɔkɔ á aya Patanœ 'ɨ votɔ
amendenœ, mœ dji votɔ œrœ á sœ
dœ soro asœmœ kœpa lima adœke:
«Na ga mœ!» Yé mœ wu lima anga
ubu mbarata bale. Uzu á tshe ɔ lima
ga pa ye sœ dœ œrœ kœli dœ kilo
tshakane ye.
6 Yé mœ dji tshama uzu kœpa ɓa
ugurutœ œrœ vana á sœ dœ soro
asœmœ adœke: «Kilo bale nœ ble li dœ
ngendja tshangba akwa nœ olo bale,
yé kilo votɔ nœ orje li dœ ngendja
tshangba akwa nœ olo bale, kashe
mbœmbœrœtœ kada œdœ vinunœ
nene.»
7 Lɔkɔ á aya Patanœ 'ɨ vana
amendenœ, mœ dji tshama vana
œrœ á sœ dœ soro asœmœ kœpa lima
adœke: «Na ga mœ!»
8 Mœ me lima osho, yé mœ wu
mbarata á ɔkɔ ye ɓata ungu ngondja.
Ɨ'ɨrɨ uzu á tshe ɔ ga pa ye kœdœ Kuzu,
yé osho kœsœ nœ akuzu sœ lima
kœna manda ye. Endje ko lima tshag-
bozu fœ endje ga pa anga tshakele
ɔshɔ bale lœ vana adœke endje wo
azu ogo dœ egerœ koshe, dœ egerœ
ogo, dœ ekpe koɓa á za osho, œdœ dœ
awa nœ akatshagea tshapa ɔshɔ.
9 Lɔkɔ á aya Patanœ 'ɨ mindu
amendenœ, mœ wu ɨshirɨ azu á
endje wo lima endje, ɓa tshakudu
ndaba. Endje wo lima azunœ asœmœ
mbœrœ á endje sœ lima kœzatœ
endje ga tœ o'o ama Ndjaba, yé á sœ
lima kœma œrœ tœ upu nœ ye.
10 Endje sœ lima kœve rawa dœ
ɔgbɔ adœke: «Gbozu á ɓœ sœ Yerœ
á dœ uzu nœ adjapu, ɓœ sœ kœkate
gaɗe kœwa ngbanga œdœ pe kœnga
koshe pa indji 'a ga pa azu tshapashɔ
a?»
11 Yé endje ko imbi rɔbe fœ uzu
dœ uzu, œ pa fœ endje adœke endje

kate teasho mbœrœ kumu endje lili damba nene. Œ li adœke aanga endje lœma akwa œdœ pe aaya endje á li má adœke endje wo endje ɓata endje, li yekane.

12 Lɔkɔ á aya patanœ 'ɨ mindu dœ bale amendenœ, mœ mesho œ wu, ɔshɔ tetœ kœturu tœnœ dœ ɔgbɔ. Ɔlɔ bu kporokoto ɓata lœba kuzu, yé yapu doro djigi ɓata indji.

13 Angerepe tshalafo sœ lima kœyo ga tœ ɔshɔ ɓata ele fige á gbɔgbɔ damba nene yé á egerœ yugu sœ kœmea tœnœ.

14 Tshalafo yiwa ɓata buku bale á endje dje ga tœnœ, kaga para œdœ tshiki gitœ endje tœ osho á sœ lima tœnœ ye.

15 Agbozugo tshapa ɔshɔ, azu á œ sœ endje lɨ, agbozu tshapa aturugu, aayi kœgbɔrœ œdœ aayi gbɔgbɔ, azu para kɔkɔ, akanga œdœ azu á endje dœ́dœ́ akanga nene, endje ko lima tœ endje yiwa tœnœ ga lœ gorokpa œdœ ɓa lœ ɔngɔ badja lœ kaga.

16 Endje sœ lima kœpa fœ kaga œdœ fœ badja adœke: «'E yo ga pa 'a, yé œ ko 'a yiwa tœnœ zara tœ tsheneke á tshe sœ pa ngande tshagbozu œdœ zara tœ ɔ́kɔ́ nœ aya Pata.

17 Gbambanœ nene, egerœ olo ɔ́kɔ́ nœ endje wuta ye, yé œɗe dá she a?»

7

Azu Israyele kutu kama zazu bisha dœ vana (144.000)

1 Manda œneke asœmœ, mœ wu aandjelu vana á endje ka ga tœ panga tshapashɔ vavana. Endje sœ lima kœkundœ yugu vana ɓa pa ɔshɔ adœke adja anga yugu bale nana pa ɔshɔ nene, œdœ pa egerœ ungu, œdœ pa ɔyɔ.

2 Yé mœ wu lima anga angbɨ andjelu á tshe to ɓa tœ osho á ɔlɔ œ wuta tœnœ asœmœ, tshe sœ dœ œrœ a endje du dœ tshapala azu nœ Ndjaba nœ soro tshakane ye. Tshe pa o'o dœ ɔgbɔ tshama fœ aandjelunœ vana á endje gbɔ lima tshagbozu mbœrœ kœndɨ tshapa ɔshɔ dœ pe egerœ ungu asœmœ adœke:

3 «'E ndɨndɨ tshapa ɔshɔ, egerœ ungu œdœ pe ɔyɔ nene, œrrr ga tœ adœke endje du tshapala aayi akwa nœ Ndjaba nœ azœ yekane.»

4 Yé endje pa lima ndœma kœngba azu á endje du tshapala endje dœ œrœ á endje du dœ tshapala azu nœ Ndjaba, fœ mœ. Azunœ sœ lima kutu kama zazu bisha dœ vana (144.000) lœ mara nœ azu Israyele para kɔkɔ.

5 Ɓa lœ mara nœ Yuda, endje du lima ga pa ala azu kutu ndjokpa dœ bisha (12.000); ɓa lœ mara nœ Rubene, azu kutu ndjokpa dœ bisha; ɓa lœ mara nœ Gade, azu kutu ndjokpa dœ bisha;

6 ɓa lœ mara nœ Asere, azu kutu ndjokpa dœ bisha; ɓa lœ mara nœ Nefetali, azu kutu ndjokpa dœ bisha; ɓa lœ mara nœ Manase, azu kutu ndjokpa dœ bisha;

7 ɓa lœ mara nœ Shimeyo, azu kutu ndjokpa dœ bisha; ɓa lœ mara nœ Levi, azu kutu ndjokpa dœ bisha; ɓa lœ mara nœ Isakare, azu kutu ndjokpa dœ bisha;

8 ɓa lœ mara nœ Zabulone, azu kutu ndjokpa dœ bisha; ɓa lœ mara nœ Yozefu, azu kutu ndjokpa dœ bisha; ɓa lœ mara nœ Bendjame, azu kutu ndjokpa dœ bisha.

Ukpulu azu ndjoro á endje to tœ osho kɔ

9 Manda œneke asœmœ, mœ mesho yé œ kpa wu ukpulu azu ndjoro á uzu bale lili kœdɨ endje nene. Endje to lima lœ ogo kɔ, lœ mara kɔ, lœ azu ogo kɔ œdœ lœ o'o ama ogo kɔ. Endje ka lima ga utshu ngande tshagbozunœ œdœ ɓa utshu aya Patanœ, endje verœ imbi rɔbe ga tœ endje yé œ ko kako ngima ga tshakane endje.

10 Endje sœ lima kœmɨndœ o'o dœ ɔgbɔ tshama adœke: «Kœshe to ɓa ndœ Ndjaba nœ azœ á tshe sœ ga pa ngande tshagbozu œdœ ndje ɓa ndœ aya Pata!»

11 Yé aandjelu para kɔkɔ á endje ka dji ngande tshagbozunœ, dœ agbozu Ikrizianœ, dœ œrœ vana á sœ dœ soro asœmœ, endje gote lima ga utshu ngande tshagbozunœ, yé œ tara

kumu endje ga atɨ, œ tetœ kœdonga Ndjaba
12 dœ kœpa adœke: «Ame! Mershe! Kaka kœdongasho, mokɔ, kœwusœtœ, kœlɨsœtœ, kœsœ dœ gbɔgbɔ œdœ kœmbœrœ djagbala, sœ fœ Ndjaba nœ azœ ngbugu dœ ngbugu! Ame!»
13 Ugurutœ agbozu Ikrizianœ asœmœ, anga bale yu mœ adœke: «Azunœ á endje verœ imbi rɔbenœ asœmœ kœdœ aɗe? Yé endje to kpœta a?»
14 Mœ gi fœ she adœke: «Gbozu nœ mœ, œɓœ dá wusœ nœ.» Á tshe kœpa fœ mœ adœke: «Endje kœdœ azu á endje wuta lœ egerœ œrœ kanga. Endje djutɔ rɔbe nœ endje dœ indji aya Patanœ yeka á wuta tœ imbinœ urrr.
15 Mbœrœ tœnœ dá endje sœ kœka ɓa utshu ngande tshagbozu nœ Ndjaba, yeka á sœ kœmbœrœ akwa fœ she butshɔ dœ ɔlɔ ɓa lœ anda Tepelo nœ ye. Yé tsheneke á tshe sœ ga pa ngande tshagbozunœ nœ Ndjaba asœmœ, tshe gbɔ bala ndœ endje.
16 Ogo kœzɨrœ dœ pe ogo ungu œ kpa mi endje nene, ɔlɔ œdœ katshanœ œ sho endje nene.
17 Gbambanœ nene, aya Patanœ á tshe sœ ɓa uguru ngande tshagbozunœ asœmœ œ dœ bala ayi kœgbɔndœ ayarœ, tshe to bala endje na tœnœ ga tœ kumu ungu nœ soro. Yé, Ndjaba œ turu bala ngola kɔ lœ ala endje.»

8

Aya Pata 'ɨ amende nœ mindu dœ bisha

1 Lɔkɔ á aya Patanœ 'ɨ amende nœ mindu dœ bisha, osho yi taa ɓa lafo ga pa œrœ nɔ́ miniti zazu bale dœ ndjokpa (30).
2 Yé mœ wu aandjelu mindu dœ bisha á endje ka utshu Ndjaba, endje ko luba mindu dœ bisha fœ endje.
3 Anga angbɨ andjelu bale na œ sœ ga atɨ ndoo dœ ndaba. Tshe za lima asasware á endje mbœrœ dœ ɔrœ, yé endje ko zuwa yombo ndjoro fœ she mbœrœ kœza tœnœ dœ avwala nœ azu kɔ á endje sœ yerœ, ɓa pa ndaba á endje mbœrœ dœ ɔrœ yé á sœ ɓa utshu ngande tshagbozu.
4 Ngawo zuwa yombonœ to tshakane andjelu, yeka á sœ kœɔ awa bale dœ avwala nœ azu nœ Ndjaba ɓa utshu Ndjaba.
5 Manda nœ, andjelu za asasware, œ ko jiwo tshapa ndaba dœ tœnœ kperœ yé á za vwi ga atɨ ga pa ɔshɔ. Ngbewo yavuru sɔ, œsɔ́ tshama kɨ, yavuru yerœwa yé ɔshɔ turu.

Luba vana

6 Aandjelu mindu dœ bisha á endje ko lima lubanœ mindu dœ bisha asœmœ guma lima tœ endje kœuru tœnœ.
7 Ali andjelu uru luba nœ ye, ngbewo aledjezɔ œdœ owo á djanga tœ endje dœ indji, yo lima ga pa ɔshɔ. Owo tshitɔ́ tshakala tshapa ɔshɔ bale lœ votɔ, yé œ tshi ndje tɔ́ tshakala ɔyɔ bale lœ votɔ dœ pe ngbɔyu gusu para kɔkɔ.
8 Bisha andjelu uru luba nœ ye, yé anga œrœ á sœ ɓata egerœ kaga owo, na œ te ga la egerœ ungu. Tshakala egerœ ungunœ bale lœ votɔ fa lima indji.
9 Tshakala œrœ kɔ bale lœ votɔ nœ œrœ kɔ á sœ dœ soro, á sœ ɓa la egerœ ungu, tshu lima yé anga tshakala ogboro agba bale lœ votɔ ndɨ lima.
10 Votɔ andjelu uru luba nœ ye, yé anga egerœ angerepe á sœ kœtshi tœnœ ɓata tɔrshe to ɓa lafo, œ te ga la tshakala egerœ ungu bale lœ votɔ œdœ ga pa kumungu.
11 Ɨ'ɨrɨ angerepenœ asœmœ kœdœ «Ushu œrœ». Tshakala ungu bale lœ votɔ wuta lima tœ ushunœ yé azu ndjoro tshu lima mbœrœ kœndjo ushu ungunœ asœmœ.
12 Vana andjelu uru luba nœ ye, yé tshakala ɔlɔ dœ œnœ yapu œdœ pe œnœ angerepe bale lœ votɔ bu kporokoto. Lœ tshakala olo dœ œnœ butshɔ bale lœ votɔ, ɔlɔ tɔtɔ nene.
13 Yé mœ mesho, œ wu anga divumbala á tshe sœ kœru ɓa lawutsha yé á sœ kœkɨ dœ ɔgbɔ adœke: «Oyo! Oyo! Oyo nœ azu tshapa ɔshɔ lɔkɔ á anga

aandjelunœ votɔ œ kpa uru luba nœ endje!»

9

1 Mindu andjelu uru luba nœ ye, mœ wu anga angerepe bale á to ɓa lafo á te lima ga pa ɔshɔ. Endje za herela kœkɔrɔ dœ ama dɨvwɨlɨ kudu fœ she.
2 Angerepenœ kɔrɔ ama dɨvwɨlɨ kudunœ, ngawo wuta lœ nœ ɓata ngawo tshelœ egerœ furu. Yé ɔlɔ dœ pe tshalafo bu shoshosho mbœrœ ngawo á wuta lœ kudunœ asœmœ.
3 Akwakwa wuta lœ ngawonœ asœmœ, yé œ za tshapa ɔshɔ. Endje za tshagbozu fœ akwakwanœ asœmœ ɓata tshagbozu nœ akpalakongo.
4 Endje za o'o fœ endje adœke endje ndɨndɨ gusu nene, œ ndɨndɨ ɔyɔ nene, œ ndɨndɨ kako dɔngɔ nene, kashe endje mbœrœ œrœ oyo kolœ fœ azu á endje dudu tshapala endje dœ œrœ kœdu dœ tshapala nœ Ndjaba nene asœmœ.
5 Endje zaza lima awa fœ akwakwanœ adœke endje wo azunœ nene, kashe adœke endje mbœrœ œrœ oyo fœ endje manda yapu mindu. Œrœ oyonœ á endje sœ kœmbœrœ ga tœ azunœ asœmœ sœ lima ɓata œrœ oyo neke á uzu œ wu œdœ kpalakongo kœtɔ she.
6 Lœ olonœ asœmœ, azu œ para kuzu kashe endje gbɔ nene, endje yindœ nœ adœke œne tshu kashe kuzu œ kpa tœ endje ye.
7 Akwakwanœ sœ lima ɓata ambarata á endje guma endje mbœrœ kœtɔ kowo. Œrœ sœ ɓa pa kumu endje ɓata kpoto tshagbozu á endje mbœrœ dœ ɔrœ, yé tshatshu endje sœ ɓata tshatshu azu.
8 Sukumu endje sœ lima ɓata sukumu ayashe, yé iji endje sœ lima ɓata œnœ abamara.
9 Akwakwanœ verœ lima lœba waya ga tœ okoro endje ɓata œnœ aturugu, yé œsœ mambo endje sœ lima kœkɨ tœnœ ɓata œsœ ukpulu share á ambarata ndjoro sœ kœgbota tœnœ na tœnœ ndœ kœtɔ kowo.
10 Akwakwanœ sœ lima dœ damba á amanœ sœ ndja ndja ndja ɓata œnœ akpalakongo. Endje za lima tshagbozu ga lœ damba endje adœke œ mbœrœ œrœ oyo fœ azu manda yapu mindu.
11 Gbozugo tshapa endje kœdœ andjelu nœ dɨvwɨlɨ kudu á ɨ'ɨrɨ ye dœ o'o ama ogo Ebre kœdœ «Abado», yé dœ o'o ama Greke kœdœ «Apolio». Ádá ɨ'ɨrɨnœ asœmœ kœdœ «Ayi kœndɨrœ».
12 Ali oyo ro ye, manda nœ, anga oyo bisha kpa li kœwuta tœnœ.
13 Andjelu nœ mindu dœ bale uru luba nœ ye, yé mœ dji tshama œrœ kœto ɓa tœ panga ndaba vavana á endje mbœrœ dœ ɔrœ, á sœ ɓa utshu Ndjaba.
14 Tshamanœ sœ lima kœpa o'o fœ andjelu nœ mindu dœ bale á tshe za luba adœke: «Katœ aandjelunœ vana á endje i endje ga tœnœ dœ djingiri ndoo dœ egerœ ungu Efrate asœmœ ye.»
15 Endje ka lima tœ aandjelunœ vana asœmœ ye. Gbambanœ nene, endje guma lima endje kœkate ada ɔlɔ, olo, yapu œdœ ngbugunœ á li lima adœke endje wo tshakala azu bale lœ votɔ pa ɔshɔ.
16 Endje yi lima sœ kœngba aturugunœ á endje ɔ ga pa ambaratanœ fœ mœ, endje sœ lima miliyo kama bisha (200.000.000).
17 Yé mœ wu ambarata œdœ aturugu nœ endje á endje ɔ ga pa endje lœ ulu, endje verœ lima odoro lœba waya á sœ ɓata owo ga tœ okoro endje, dœ ubunœ shoshosho ɓata badja safire œdœ dœ wolanœ ɓata wola zuwa á ju osho. Kumu ambaratanœ sœ lima ɓata kumu abamara, yé owo sœ lima kœwuta lœ ama endje, dœ ngawo œdœ pe wola zuwa á ju osho.
18 Ogboro œrœ oyonœ votɔ á sœ lima kœwuta lœ ama ambaratanœ asœmœ: owo, ngawo dœ pe wola zuwa á ju osho, wo anga tshakala azu bale lœ votɔ.
19 Gbambanœ nene, tshagbozu nœ ambarata sœ ɓa lœ ama endje dœ pe lœ damba endje. Dœ tœnœ ataa, damba endje sœ ɓata ayakoro; endje

sœ dœ kumu á endje sœ kœmbœrœ œrœ oyo dœ tœnœ fœ azu.

20 Tœ udu azu á endje she lœ egerœ œrœ oyonœ asœmœ, endje kakatœ kœdonga andjaba á endje mbœrœ dœ kane endje nene. Endje sœpe lima kolœ kœdonga aekpe ɨshirɨ œdœ ɨshirɨ œrœ á endje mbœrœ dœ ɔrœ too dœ kowo, dœ waya á endje yi ga ta wo yekane á ye kotenœ, dœ badja too dœ ɔyɔ á lili kœwu œrœ bale nene, á lili kœdji o'o bale nene, á lili ndje kœna ana bale nene.

21 Endje kaka lima tœ kœwo azu, kœsœ dœ rawo, kœmbœrœ angba budu œdœ kœzɨ angba nœ endje tɨ nene.

10

Andjelu œdœ aya buku

1 Mœ wu anga angbɨ andjelu á tshe sœ dœ gbɔgbɔ waa kœto ɓa lafo á sœ kœjerœ tœnœ. Tshe vwele lima tœ ye dœ ondoro yé avwenge sœ dji kumu ye. Tshatshu ye tshi lima ɓata ɔlɔ yé ada ye sœ lima ɓata uwu owo.

2 Tshe sœ lima dœ aya buku á endje kɔrɔ, tshakane ye. Tshe to ada ye œnœ kuni ga pa egerœ ungu, œ to œnœ gele ga pa ɔshɔ,

3 yé œ ta rawa dœ ɔgbɔ ɓata kœngá bamara. Manda kœta rawa, tshama kœsɔ yavuru mindu dœ bisha wu.

4 Yé lɔkɔ á tshama kœsɔ yavurunœ mindu dœ bisha wu, ɓata á mœ yindœ kœsu œrœnœ kɔ ga la mbeti, kashe mœ dji tshama uzu ɓa lafo kœza o'o fœ mœ adœke: «Gbɔndœ o'o nœ kœsɔ yavurunœ mindu dœ bisha ga lɔsu zœ, yé susu ga la mbeti nene.»

5 Á andjelu á mœ wu lima she kœka ga lafo ɓa pa egerœ ungu dœ pe pa ɔshɔ asœmœ, tɨ kane ye œnœ kuni ye ga lafo,

6 yé œ dara œrœ dœ ɨ'ɨrɨ Ndjaba á tshe sœ dœ soro nœ waa dœ waa, œshe á tshe mbœrœ tshalafo, tshapashɔ, egerœ ungu œdœ œrœ kɔ á sœ lœnœ. Andjelunœ pa lima adœke: «Œ sœsœ dœ olo nene!

7 Kashe dœ lɔkɔ á andjelu nœ mindu dœ bisha œ uru luba nœ ye, Ndjaba œ mbœrœ œrœ á tshe za yiwa tœnœ, tshe mbœrœ ɓata á tshe pa lima ndœ nœ fœ aayi akwa nœ ye á endje dœ aayi kœgbara o'o.»

8 Yé tshamanœ á mœ dji lima kœto ɓa lafo kpa kœpa fœ mœ adœke: «Na, œ za aya bukunœ á endje kɔrɔ tshakane andjelunœ á tshe ka ga pa egerœ ungu œdœ ga pa ɔshɔ asœmœ.»

9 Mœ na ndoo dœ andjelu, yé œ kɨ fœ she adœke tshe za aya bukunœ fœ mœ. Tshe gi fœ mœ adœke: «Za, œ zɨ œtœnœ. Œ sœ tœ ushunœ ɓa lœ zœ, kashe œ sœ jorojoro ɓa lœ ama zœ ɓata ojoro awaterœ.»

10 Mœ za lima aya bukunœ tshakane andjelu, yé œ zɨ. Œ sœ lima ɓa lœ ama mœ jorojoro ɓata ojoro awaterœ, kashe lɔkɔ á mœ merœ, œ wuta tœ ushunœ ɓa lœ mœ.

11 Manda nœ, endje pa fœ mœ adœke: «Œ li dœ ɓœ kpa kœgbara o'o dœ ɨ'ɨrɨ Ndjaba dœ upu nœ azu ogo ndjoro, dœ upu nœ ogo ndjoro, dœ upu nœ ama ogo ndjoro œdœ dœ upu nœ agbozugo ndjoro.»

11

Atimu bisha

1 Manda nœ, endje za wara á sœ ɓata tshɔngbɔlɔ á endje dɨ dœ œrœ ndœ kœwu kœgunœ fœ mœ, yé œ pa fœ mœ adœke: «Aafo, œ na kœdɨ kœgu Tepelo nœ Ndjaba œdœ pe ndaba. Dɨ ndje azu á endje sœ kœdonga Ndjaba lœ Tepelonœ.

2 Kashe katœ tshelœ gbagba utshu Tepelonœ tɨ, dɨdɨ kœgunœ nene. Gbambanœ nene, endje za lima tɨ fœ angbɨ azu á endje zuru bala œyerœ ongbo manda yapu zazu bisha dœ bisha (42).

3 Mœ vwa atimu nœ mœ bisha dœ lœba pili tœ endje ndœ kœgbara o'o manda olo kutu bale dœ kama bisha dœ zazu votɔ (1.260).»

4 Atimunœ asœmœ kœdœ ɔyɔ olive bisha œdœ œrœ bisha á endje ko tala ga panœ á sœ kpœ utshu Gbozu tshapa ɔshɔ.

5 Œdœ anga uzu kœpara awa kœmbœrœ ekperœ ga tœ endje, owo

sœ kœwuta lœ ama endje yé œ sœ kœwo ayingba endje. Adjapu, œdœ uzu á tshe kœgbe kœmbœrœ ekperœ ga tœ endje, tshe tshu mara kuzunœ asœke.
6 Endje sœ dœ tshagbozu nœ kœkundœ tshalafo adœke yavuru nini dœ olo nœ kœyisœ o'o ama Ndjaba nene. Endje sœ ndje dœ tshagbozu nœ kœmbœrœ adœke ungu fa indji. Endje kpa sœ dœ tshagbozu ndje adœke endje mbœrœ ogboro ekperœ kpalakpala ga pa ɔshɔ ɓata á endje yindœ nœ.

7 Kashe dœ lɔkɔ á endje kœmɨndœ o'o nœ Ndjaba fœ azu á ka, agea á tshe sœ kœwuta lœ dɨvwɨlɨ kudu œ tetœ kœtɔ kowo dœ endje, tshe ropa endje dœ gbɔgbɔ yé œ wo endje.
8 Oko endje œ sœpe tœ osho lœ egerœ ongbo, tœ osho á endje kuru lima Gbozu nœ endje ɓa pa kurushi tœnœ. Endje e ɨ'ɨrɨ ongbonœ asœmœ lœ kœgbara o'o adœke Sodomo too Ezipito.
9 Azu ogo kɔ, lœ mara kɔ, lœ o'o ama ogo kɔ œdœ lœ ogo kɔ, endje na kœwu oko endje manda olo votɔ dœ ngandinœ, yé endje yindœ nœ adœke endje shi endje nene.
10 Azu tshapa ɔshɔ œ sœ dœ yanga tœ upu nœ kuzu endje, endje sœ dœ yanga yé œ yapa gado ugu-rutœ endje. Gbambanœ nene, aayi kœgbara o'onœ asœmœ bisha ndanga lima kuma azu kœrosœ nœ.
11 Kashe manda olo votɔ dœ ngandinœ asœmœ, ɨzɨ nœ soro á to ɓa ndœ Ndjaba, li ga lœ endje yé endje alafo. Ataa, egerœ awa za lima endjeneke á endje sœ lima kœwu endje asœmœ.
12 Aayi kœgbara o'onœ bisha asœmœ dji ɔgbɔ tshama uzu ɓa lafo kœpa fœ endje adœke: «'E ɔ ga mœ!» Endje ɔ ga lafo lœ ondoro tœ ala ayingba endje.
13 Pe kpœtœ œsœnœ, ɔshɔ turu dœ ɔgbɔ, ndjokpa tshakala ongbo kavwa. Azu kutu mindu dœ bisha (7.000) tshu mbœrœ ɔshɔnœ á turu asœmœ. Awa litœ udu azu á endje sœ lima pe dœ soro, yé endje za mokɔ fœ Ndjaba ɓa lafo.
14 Bisha egerœ oyo ro ye, kashe œnœ votɔnœ œ na lœ ondonœ.

Luba nœ mindu dœ bisha

15 Andjelu nœ mindu dœ bisha uru luba nœ ye, tshama wu ɓa lafo dœ ɔgbɔ adœke: «Akwa tshagbozu nœ tshapashɔ sœ ngɔngɔ asœke tshakane Gbozu nœ azœ œdœ Masiya nœ ye, tshe mbœrœ akwa tshagbozunœ asœmœ waa dœ waa.»
16 Agbɔ agbozu zazu bale dœ vana (24) á endje sœ pa ngande tshagbozu nœ endje utshu Ndjaba, tara kumu endje ga atɨ, yé œ donga Ndjaba
17 dœ kœpa adœke:
«Gbozu Ndjaba á ɓœ sœ dœ gbɔgbɔ kɔ,
œɓœ á ɓœ sœ zœ, yé á sœ lima,
'a donga ɓœ mbœrœ á ɓœ mbœrœ
akwa dœ egerœ gbɔgbɔ nœ zœ
yé á gi akwa tshagbozu nœ zœ.
18 Ogo kɔ oma dœ ókó,
kashe ngɔngɔ asœ, ókó nœ zœ dá sœ
kœmatœ ye.
Tœnœ kœdœ olo kœwa ngbanga nœ
akuzu,
tœnœ kœdœ olo kœgbɔ œrœ tshangba
akwa nœ aayi akwa nœ zœ á
endje dœ aayi kœgbara o'o,
œdœ azu neke kɔ á endje dœ endje
nœ zœ á sœ kœkpa awa zœ,
agbozu too agbolo,
tœnœ kœdœ olo kœwo azu para á
endje sœ kœndɨ tshapa ɔshɔ.»
19 Yé manda Tepelo nœ Ndjaba á sœ ɓa lafo kɔrɔ, sanduku nœ ayo wuta lœ nœ. Yavuru yerœwa, ɨngɨrɨ tshama wu, yavuru sɔ, ɔshɔ turu yé ogboro aledjezɔ yo.

12

Yashe œdœ dalagona

1 Egerœ ambárá œrœ wuta ɓa lafo: anga yashe ka yé ɔlɔ kpa dji she ɓata lœba, tshe to ada ye ga pa yapu, œ verœ kpoto tshagbozu á angerepe ndjokpa dœ bisha sœ tœnœ ga tœ kumu ye.
2 Tshe sœ lima dœ nguzu yé œ tetœ kœkɨ dœ ɔgbɔ dœ koɓa kœzunœ.
3 Anga angbɨ ambárá kpa wuta ɓa lafo: œtœnœ kœdœ lima odoro zamɨtɨ

dalagona*, kashe tshe sœ lima dœ kumu mindu dœ bisha pa ye dœ pe ɨdɨ ndjokpa yé tshe verœ kpoto tshagbozu ga tœ ɨdɨ ye bale bale asœmœ para kɔkɔ.

4 Tshe sœ lima kœngbɔ tshakala angerepe bale lœ votɔ ɓa lafo dœ damba ye, yé á sœ kœko va ga tœ ɔshɔ. Tshe ka lima ga utshu yashenœ á li adœke tshe zu asœmœ mbœrœ kœzɨ gbolonœ lɔkɔ á tshe kœzu she.

5 Yashenœ asœmœ zu gbolo yakoshe. Œshe dá gbɔ bala ndœ azu ogo para kɔkɔ dœ ɔgbɔnœ. Kashe Ndjaba za gbolonœ gu tœnœ ga lafo ga ɨndɨrɨ ye œdœ ga ɨndɨrɨ ngande tshagbozu nœ ye.

6 Yé yashenœ asœmœ kpa ga lœ kpagagasho, ɓa tœ osho á Ndjaba guma lima fœ she mbœrœ adœke endje to kœzɨrœ fœ she manda olo kutu bale dœ kama bisha dœ zazu votɔ (1.260).

7 Koshe wuta ɓa lafo: Mikayele dœ aandjelu nœ ye tetœ kœnga koshe dœ dalagona. Yé dalagonanœ dœ aandjelu nœ ye te ndje tœ kœnga koshe dœ endje.

8 Kashe, endje ro lima pa dalagonanœ dœ gbɔgbɔ yé osho kpa gugu lima fœ she dœ pe aandjelu nœ ye ɓa lafo nene.

9 Endje gɔrɔ lima zamɨtɨ dalagonanœ ga ushu, œshe kœdœ lima ongboro yakoro á endje e ɨ'ɨrɨ ye adœke djaboro too Satana, ayi kœfara tshapashɔ djigi. Endje za lima she vwi ga pa ɔshɔ awa bale dœ aandjelu nœ ye.

10 Yé mœ dji tshama dœ ɔgbɔ ɓa lafo kœpa lima adœke: «Ngɔngɔ asœke, lɔndɔ kœshe li ye! Ngɔngɔ asœke, Ndjaba nœ azœ ma gbɔgbɔ œdœ akwa tshagbozu nœ ye! Ngɔngɔ asœke, tshagbozu sœ ga tshakane Masiya nœ ye! Gbambanœ nene, ayi kœtɔ meza pa aaya azœ, œshe á tshe sœ lima kœtɔ meza pa endje butshɔ dœ ɔlɔ ɓa utshu Ndjaba nœ azœ, endje za she vwi'i ga ushu tœ tshalafo ye.

11 Aaya azœ ro lima pa ye mbœrœ indji aya Pata œdœ ndje mbœrœ o'o ama Ndjaba á endje sœ lima kœma tœnœ; endje yi lima ndœ kœza soro endje tɨ, endje kpakpa lima awa kuzu nene.

12 Mbœrœ tœnœ ataa, 'e sœ dœ yanga, tshalafo œdœ 'e kɔ á 'e sœ ɓa zœ! Kashe egerœ oyo sœ mbœrœ tshapa ɔshɔ œdœ mbœrœ egerœ ungu. Gbambanœ nene, djaboro jerœ ga ndœ 'e dœ egerœ ókó, mbœrœ á tshe wusœ nœ adœke lɔndɔ nœ œne sœpe teasho.»

13 Lɔkɔ á dalagona wu adœke endje gɔrɔ œne œ za œne vwi ga pa ɔshɔ, tshe tetœ kœza awa yashe á tshe zu lima gbolo yakoshe asœmœ.

14 Kashe endje ko ombo divumbala bisha fœ yashe asœmœ adœke tshe ru œrrr ga tœ osho á endje guma fœ she ɓa lœ kpagagasho mbœrœ kœtɔ kœzɨrœ tœnœ fœ she manda ungu votɔ dœ ngandinœ, lœ ɨngɨrɨnœ tœ yakoro.

15 Yé yakoro ndja ungu lœma ye ɓata kota manda yashenœ adœke lokonœ za awa ye yé œ nduru she.

16 Kashe ɔshɔ gbɔndœ yashenœ asœmœ, œ kɔrɔ ama ye yé kotanœ á dalagona ndja lœ ama ye asœmœ, yɔrɔngɔ li tœnœ ga lœ nœ.

17 Dalagona sú dœ ókó ga tœ yashe asœmœ, œ na kœtɔ kowo dœ údú agbolo nœ ye, endjeneke á endje sœpe kœlɨsœ awa o'o nœ Ndjaba, á sœpe kœgbɔndœ o'o á Yisu pa.

18 Manda nœ, dalagona na, œ ka ɓa tœ mangu egerœ ungu.

13

Agea bisha

1 Manda nœ, mœ wu anga agea bale kœwuta la egerœ ungu. Tshe sœ lima dœ ɨdɨ ndjokpa dœ pe kumu mindu dœ bisha pa ye. Tshe verœ kpoto tshagbozu ga tœ ɨdɨnœ yé endje sú ɨ'ɨrɨ á sœ kœgu œsœ́ Ndjaba ga tœ kumu ye mindu dœ bisha asœmœ.

* **12:3** Dalagona kœdœ zamɨtɨ anga agea á tshe sœ ɓata adjukuma, á endje sœ kœ'e ndje she yakoro too djaboro ɓala buku nœ Ndjaba

2 Ageanœ á mœ wu she sœ lima ɓata muru, ada ye sœ lima ɓata œnœ avwɨ yé ama ye ɓata ama bamara. Dalagona ko gbɔgbɔ, ngande tshagbozu dœ pe egerœ tshagbozu fœ she.
3 Anga kumu ye bale sœ lima dœ uku á yindœ kœwo she, kashe uku kœwo osho nœ ye asœmœ yu ye. Azu pa ɔshɔ djigi ka lima tœ ama endje tɨ ɔsɔ yé œ tetœ kœna manda ageanœ asœmœ.
4 Endje donga dalagona mbœrœ á tshe za lima tshagbozu fœ ageanœ. Endje para donga lima ageanœ dœ kœpa adœke: «Œɗe dá li dœ ageanœ asœ a? Œɗe dá li tœ kœnga koshe dœ she a?»
5 Endje za lima awa fœ ageanœ adœke tshe pa o'o nœ egerœ kumu œdœ œnœ kœgu œsɔ́ Ndjaba. Tshe gbɔ lima tshagbozu nœ kœmbœrœ œrœ ataa manda yapu zazu bisha dœ bisha (42).
6 Tshe te lima tœ kœgu œsɔ́ Ndjaba mbœrœ kœgu œsɔ́ ɨ'ɨrɨ ye œdœ osho á tshe sœ kœsœ tœnœ, dœ pe azu neke kɔ á endje sœ ɓa lafo.
7 Endje za lima awa fœ she adœke tshe tɔ kowo dœ azu nœ Ndjaba yé œ ropa endje dœ gbɔgbɔ kɔ. Endje za lima tshagbozu fœ she kœsœ pa mara kɔ, pa azu kɔ, pa ama ogo œdœ pe pa ogo kɔ.
8 Azu para pa ɔshɔ œ donga she, œ yindœ kœpa adœke endjeneke kɔ á endje súsú ɨ'ɨrɨ endje ga la buku nœ soro nene kœto tœ kœmbœrœ tshapashɔ asœmœ. Bukunœ kœdœ œnœ aya Pata á endje wo lima she.
9 «Uzu á tshe sœ dœ utu, dji dœ ɔtshɔnœ!
10 Uzu á endje kœke she kœsœ ayi kánga, tshe li bala kánga. Uzu á endje kœke she kœtshu kuzu ɨngɨrɨ yakamba, endje wo she bala dœ ɨngɨrɨ yakamba. Mbœrœ tœnœ ataa, œ li adœke azu nœ Ndjaba sœ dœ ugu lɔsu œdœ pe dœ kœyindœrœ.»
11 Manda nœ, mœ wu anga angbɨ agea kœwuta lœ ɔshɔ. Tshe sœ lima dœ ɨdɨ bisha ɓata œnœ aya pata, yé œ sœ lima kœpa o'o ɓata dalagona.
12 Tshe sœ lima kœmbœrœ akwa tshagbozu kɔ nœ ali ageanœ ɓa utshu ye. Tshe sœ lima kœshosho azu para pa ɔshɔ adœke endje donga ali agea á uku kœwo osho nœ ye yu lima.
13 Bisha ageanœ asœmœ mbœrœ lima egerœ afá. Tshe sœ ndje lima kœmbœrœ adœke owo to ɓa lafo œ jerœ ngarrr dœ ala azu para ga pa ɔshɔ.
14 Tshe sœ kœfara azu tshapa ɔshɔ lœ awa nœ afá á tshe li lima kœmbœrœ tœnœ, ɓa utshu ali ageanœ asœmœ. Tshe sœ kœvwa endje ndœ kœmbœrœ ɨshirɨ œrœ á kœlɨsœ ageanœ á endje to lima uku tœ ye dœ ɨngɨrɨ yakamba, yé á tshe kpa kwa lima tœ ye ga lœ soro asœmœ.
15 Manda nœ, bisha ageanœ gbɔ tshagbozu ndœ kœto uvuru ga lœ ɨshirɨ ali ageanœ asœmœ adœke œ tetœ kœpa o'o, yé œ wo azu para á endje vwara tœ endje kœdonga ɨshirɨ ageanœ asœmœ.
16 Ageanœ asœmœ sœ lima kœshosho azu para ndœ kœwa atɨ ga tœ kane kuni too ga tshatshu endje: œdœ aaya azu dœ pe agboro azu, œdœ aayi kœgbɔrœ dœ pe aayi oyo, œdœ azu á endje dœ́dœ́ akanga nene dœ pe akanga.
17 Uzu á tshe kœgugu lima dœ ndœla atɨnœ, dœ ɨ'ɨrɨ ageanœ too dœ kœdɨ ama œrœ nœ ɨ'ɨrɨ ageanœ tœ ye nene, tshe lili lima kœka œrœ too kœyɔ œrœ nene.
18 Kpœtœ oshonœ asœ, œ li adœke uzu sœ dœ kœwusœtœ. Uzu á tshe sœ dœ kœwusœrœ, li kœwusœ ádá kœdɨ ama œrœ nœ agea ye. Gbambanœ nene, kœdɨ ama œrœnœ asœmœ sœ kœma ɨ'ɨrɨ uzu. Kœdɨ ama œrœnœ kœdœ kama mindu dœ bale dœ zazu votɔ dœ mindu dœ bale (666).

14

Aya Pata œdœ azu á Ndjaba yɔ endje lœ ekperœ

1 Mœ kpa mesho œ wu aya Pata á tshe ka ɓa pa kaga Siyona awa bale dœ azu kutu kama zazu bisha dœ vana (144.000). Endje su lima ɨ'ɨrɨ aya Patanœ dœ ɨ'ɨrɨ Abanœ ga pala endje.

2 Mœ dji lima tshama bale kœto ɓa
lafo á sœ kœwu tœnœ ɓata tshama
egerœ udjuru œdœ ɓata tshama ɔgbɔ
kœsɔ yavuru. Tshamanœ á mœ sœ
lima kœdji tœnœ sœ ɓata tshama
kundi lɔndɔ á aayi kœnɔ kundi sœ
kœnɔ tœnœ.
3 Azunœ ndjoro asœmœ sœ lima
kœɓi tafo itshi ɓa utshu ngande tshag-
bozu, ɓa utshu œrœ vana á sœ dœ
soro œdœ pe ɓa utshu agbozu Ikrizia.
Yé uzu bale lili lima kœyamba itshinœ
asœmœ nene, kolœ azu kutu kama
zazu bisha dœ vana (144.000), azu á
Ndjaba yɔ endje lœ ekperœ pa ɔshɔ.
4 Azunœ asœmœ djadja lima tœ
endje dœ ayashe nene, endje gbɔndœ
tœ endje kɔleɔ. Endje sœ kœna
manda aya Pata tœ osho kɔ á tshe sœ
kœna tœnœ. Endje yɔ lima endje lœ
ekperœ ugurutœ azu mbœrœ kœto
endje tœ tokóró tœ azu nœ tshat-
shunœ fœ Ndjaba œdœ fœ aya Pata.
5 Wala wuwuta lœ ama endje bale
nene, endje gugu dœ ekperœ nene.

Aandjelu votɔ

6 Manda nœ, mœ kpa wu anga
angbɨ andjelu, á tshe sœ kœru ɓa
lawutsha. Tshe sœ lima dœ Ɔtshɔ O'o
á ka nene ndœ kœmɨndœ nœ fœ azu
tshapa ɔshɔ, dœ azu lœ ogo kɔ, dœ
mara kɔ, dœ o'o ama ogo kɔ dœ pe dœ
azu ogo kɔ.
7 Tshe sœ lima kœpa o'o dœ ɔgbɔ
tshama adœke: «'E kpa awa Ndjaba,
yé œ gi mokɔ fœ she! Gbambanœ
nene, olo kœwa ngbanga nœ ye pa
azu li ye. 'E donga tsheneke á
tshe mbœrœ tshalafo, dœ tshaatɨ, dœ
egerœ ungu œdœ dœ kumu ungu kɔ!»
8 Bisha andjelu wuta manda
tsheneke utshunœ asœmœ yé œ pa
adœke: «Egerœ tshalakpɨ Babilone
ndɨ, œ ndɨ ye! Œ mbœrœ adœke azu
tshelœ angbɨ ogo kɔ ndjo ipi yavuru
angba budu nœ ye.»
9 Votɔ andjelu wuta manda tshenœ
bishanœ asœmœ yé œ pa o'o dœ ɔgbɔ
tshama adœke: «Uzu kɔ á tshe donga
agea œdœ pe ɨshirɨ ye, yé á endje wa
atɨ ga pala too ga pa kane ye,
10 œshe dœ tœ ye, tshe ndjo ndje
ipi yavuru ókó nœ Ndjaba á endje
djadjanga nene, á fa ga lœ yashi ókó
nœ ye asœmœ. Tshe za djofele fœ
endje ɓala wola zuwa á ju osho, ɓa
utshu aandjelu á endje sœ yerœ œdœ
ɓa utshu aya Pata.
11 Ngawo owo kœndanga osho nœ
endje œ ɔ ga lafo waa dœ waa. End-
jeneke á endje sœ kœdonga ageanœ
dœ pe ɨshirɨ ye, yé azu neke á endje
wa atɨ dœ ɨ'ɨrɨ ageanœ asœmœ ga tœ
endje, ɔlɔ dœ butshɔ endje yatœ endje
nene.»
12 Mbœrœ tœnœ ataa, œ li adœke
endje á endje dœ azu nœ Ndjaba,
azu á endje sœ kœmbœrœtœ endje
lindœ awa o'o nœ Ndjaba yé á sœ dœ
kœyindœrœ djigi ga ndœ Yisu, sœ dœ
ugu lɔsu.
13 Manda nœ, mœ dji tshama kœto
ɓa lafo kœpa lima adœke: «Su œneke:
“Yanga nœ azu á endje sœ kœtshu
kœto ngɔngɔnœ asœ lœ kœmbœrœ
akwa fœ Gbozu.” “Œ, Ɔtshɔ Ɨshirɨ pa
adœke: yanga nœ endje, endje yatœ
endje manda ɔgbɔ akwa nœ endje.
Gbambanœ nene, ɔtshɔrœ á endje
mbœrœ, sœ kœza awa endje.”»

Kœkɔ ngwarœ tshapa ɔshɔ

14 Mœ kpa mesho œ wu imbi
ondoro, yé ɓa pa ondoronœ asœmœ,
œrœ sœ panœ ɓata uzu. Tshe
verœ lima kpoto tshagbozu á endje
mbœrœ dœ ɔrœ ga tœ kumu ye yé œ
za ɨngɨrɨ yakamba á luulu, á amanœ
kɨ waa, ga tshakane ye.
15 Anga angbɨ andjelu wuta lœ Te-
pelo yé œ ta rawa dœ ɔgbɔ tshama
fœ uzu á tshe sœ pa ondoronœ
adœke: «Za ɨngɨrɨ yakamba nœ zœ
á luulu asœmœ dœ́ œ wa dœ ng-
warœ. Gbambanœ nene, lɔndɔ nœ
kœwa mgwarœ li ye, ngwarœ pa ɔshɔ
gbɔ ye.»
16 Ataa, uzunœ á tshe sœ lima ɓa pa
ondoronœ vwi ɨngɨrɨ yakamba nœ ye
á luulu asœmœ ga pa ɔshɔ, yé á wa
ngwarœ pa ɔshɔ.
17 Manda nœ, anga angbɨ andjelu
á tshe to lima lœ Tepelo á sœ ɓa lafo
wuta. Tshe sœ lima ndje dœ ɨngɨrɨ

yakamba á luulu á amanœ ki waa tshakane ye.

18 Anga angbɨ andjelu kpa to ɓa pa ndaba œ wuta. Tshe sœ lima dœ tshagbozu ga pa owo yé œ ta lima rawa dœ ɔgbɔ tshama fœ tsheneke á tshe za lima ɨngɨrɨ yakamba á luulu á amanœ kɨ waa asœmœ adœke: «Za ɨngɨrɨ yakamba nœ zœ á luulu á amanœ kɨ waa yé œ wa ganea ɔyɔ vinu pa ɔshɔ; gbambanœ nene, elenœ gbɔ ye.»

19 Andjelu vwi lima ɨngɨrɨ yakamba nœ ye á luulu asœmœ ga pa ɔshɔ, œ wa dœ kumu vinu ga tœ ɔshɔ yé á ko va ga lœ egerœ ngarambo nœ ókó nœ Ndjaba.

20 Endje pu lima tshelœ ele vinunœ lœ ngarambo ɓa ushu tœ ongbo, yé goma indji dá sœ lima kœwuta tœnœ. Indjinœ ɔ lima ga lafo manda metere bale dœ ngandinœ yé œ tara tœ osho manda Kelometere kama votɔ (300).

15

Aandjelu œdœ ndangba egerœ œrœ oyo

1 Manda nœ, mœ wu anga angbɨ ambárá ɓa lafo, œ sœ tœ egerœnœ yé azu sœ kœkɨtœ œsœnœ. Œtœnœ kœdœ aandjelu mindu dœ bisha á endje ko ndangba egerœ œrœ oyo mindu dœ bisha ga tshakane endje. Gbambanœ nene, ókó nœ Ndjaba œ ka lœ awa nœ ndangba œrœ oyonœ asœmœ.

2 Manda nœ, mœ wu œrœ ɓata egerœ ungu á tshalanœ sœ ngbɨ, œ djanga tœ ye dœ owo. Mœ wu ndje azu á endje ro lima pa ageanœ asœmœ kɔ, œdœ pa ɨshirɨ ye œdœ pa kœdɨ ama œrœ á li dœ ɨ'ɨrɨ ye, azunœ ka lima ɓa pa egerœ ungu á sœ ngbɨ. Kundi á Ndjaba ko fœ endje, sœ lima tshakane endje.

3 Endje sœ lima kœɓi itshi nœ Moyize, ayi akwa nœ Ndjaba œdœ itshi nœ aya Pata adœke:

«Gbozu Ndjaba á ɓœ sœ dœ gbɔgbɔ kɔ,
akwa nœ zœ sœ tœ egerœnœ, yé azu sœ kœkɨtœ œsœnœ waa!
Gbozugo pa ogo ndjoro,
gbetshelœ nœ zœ sœ ndjii yé œ dœ adjapu.
4 Gbozu, azu para œ kpa awa zœ,
azu para œ na kœza mokɔ fœ ɓœ.
Gbambanœ nene, œɓœ kutɨ zœ dá sœ yerœ.
Ogo kɔ œ na bala kœdonga ɓœ,
gbambanœ nene, œrœ á ɓœ sœ kœmbœrœ tœnœ sœ ndjii yé œ matœ endje ngbɨɨ fœ endje ye.»

5 Manda nœ, mœ wu Tepelo á anda tande nœ ayo nœ Ndjaba sœ lœnœ, œ kɔrɔ ɓa lafo.

6 Aandjelunœ mindu dœ bisha á endje ko œrœ oyonœ mindu dœ bisha asœmœ wuta lœ Tepelonœ. Endje verœ lima imbi lœba urrr yé œ i uwu á endje mbœrœ dœ ɔrœ ga tœ nguku endje.

7 Ugurutœ œrœnœ vana á sœ dœ soro asœmœ, anga bale ko yashi mindu dœ bisha á endje mbœrœ dœ ɔrœ fœ aandjelunœ mindu dœ bisha. Yashinœ sú dœ ókó nœ Ndjaba á tshe sœ dœ soro nœ waa dœ waa.

8 Tepelonœ sú lima dœ ngawo á dœ ambárá mokɔ œdœ gbɔgbɔ nœ Ndjaba. Ataa, uzu bale lili lima kœli ga lœ Tepelonœ nene utshunœ adœke œrœ oyonœ mindu dœ bisha á aandjelunœ na dœ tœnœ, mbœrœtœ endje ye kane.

16

Yashi ókó nœ Ndjaba

1 Manda nœ, mœ dji ɔgbɔ tshama kœto ɓa lœ Tepelo á sœ lima kœpa fœ aandjelu mindu dœ bisha adœke: «'E ro œ za ókó nœ Ndjaba á sœ lœ yashi mindu dœ bisha asœmœ su'i ga pa ɔshɔ!»

2 Andjelu nœ utshunœ na œ za œnœ ye ókó á sœ lœ yashi su'i ga pa ɔshɔ. Yé uku gbadja á ka osho waa wuta tœ kote azu á endje wa lima atɨ nœ agea ga tœ endje yé á sœ lima kœdonga ɨshirɨ ye.

3 Andjelu nœ bisha za œnœ ye ókó á sœ lœ yashi su'i ga la egerœ ungu. Ungu fa ɓata indji kuzu, yé œrœ kɔ

á sœ lima dœ soro la egerœ ungunœ tshu ye.

4 Andjelu nœ votɔ za œnœ ye ókó á sœ lœ yashi su'i ga la kota dœ pe ga tœ kumu ungu, á fa indji.

5 Yé mœ dji tshama andjelu á tshe dœ gbozu tshapa ungu, kœpa adœke: «œɓœ á ɓœ sœ yerœ, œɓœ á ɓœ sœ zœ yé á sœ lima, ɓœ matœ zœ ndjii lœ kœwa ngbanga nœ zœ.

6 Gbambanœ nene, endje sú lima indji ayerœ azu nœ zœ œdœ œnœ aayi kœgbara o'o, ga tœ ɔshɔ. Yé ngɔngɔ asœ, ɓœ za indji fœ endje adœke endje ndjo. Endje gbɔ œneke á li dœ endje ye.»

7 Manda nœ, mœ dji tshama á to ɓa pa ndaba kœpa lima adœke: «Œ, Gbozu Ndjaba á ɓœ sœ dœ gbɔgbɔ kɔ, ɓœ sœ kœwa ngbanga á sœ ndjii dœ pe adjapu.»

8 Andjelu nœ vana za œnœ ye ókó á sœ lœ yashi su'i ga pa ɔlɔ, yé ɔlɔ gbɔ tshagbozu kœsho azu dœ owo nœ ye.

9 Yé ndavuru kœwosho sho lima azu, endje gu lima œsœ ɨ'ɨrɨ Ndjaba á tshe sœ dœ tshagbozu ga pa egerœ œrœ oyonœ. Kashe endje vwara lima tœ endje tœ kœfatshalɔsu endje, mbœrœ kœza mokɔ fœ she.

10 Andjelu nœ mindu za œnœ ye ókó á sœ lœ yashi su'i ga pa ngande tshagbozu nœ ageanœ, yé ogo tshagbozu nœ ye sœ lœ ubu osho. Azu sœ lima kœlo tima endje mangba djofelenœ.

11 Endje sœ lima kœgu œsœ Ndjaba nœ tshalafo mangba djofele nœ endje dœ pe uku nœ endje. Kashe endje kaka lima tœ ekpe akwa nœ endje tɨ nene.

12 Andjelu nœ mindu dœ bale (6) za œnœ ye ókó á sœ lœ yashi su'i ga pa egerœ kota á ɨ'ɨrɨnœ kœdœ Efrate. Ungunœ ɔrɔ lima mbœrœ kœguma awa fœ agbozugo á endje sœ kœto ɓa tœ osho á ɔlɔ œ wuta tœnœ.

13 Manda nœ, mœ wu ekpe ɨshirɨ votɔ ɓata azɔrɔngɔ kœwuta lœ ama dalagona, lœ ama agea dœ pe ndje lœ ama ayi kœgbara o'o nœ wala.

14 Endje kœdœ ɨshirɨ nœ adjabro á endje sœ kœmbœrœ afá, yé á sœ kœna ɓa ndœ agbozugo tshapashɔ djigi ndœ kœngbɔɓa endje ndœ koshe nœ egerœ olo nœ Ndjaba á tshe sœ dœ gbɔgbɔ kɔ.

15 Gbozu pa adœke: «'E dji kane, mœ sœ kœna ɓata ayi angba! Yanga nœ uzu á tshe lo nene yé á gbɔndœ lœba nœ ye. Ataa, tshe na ana kpendronœ nene yé œ gbɔ tshula nene lɔkɔ á azu kœwu she.»

16 Aekpe ɨshirɨnœ ngbɔɓa lima agbozugonœ ɓa tœ osho á ɨ'ɨrɨnœ dœ Ebre kœdœ Aramagedɔ.

17 Andjelu nœ mindu dœ bisha za œnœ ye ókó á sœ lœ yashi su'i ga lœ yugu, yé ɔgbɔ tshama to ɓa lœ Tepelo, ɓa tœ osho ngande tshagbozu, œ pa adœke: «Œ mbœrœtœ ye ye!»

18 Yé yavuru yerœwa, ɨngɨrɨ tshama œdœ kœsɔ yavuru wu, ɔshɔ turu dœ ɔgbɔ kœrosœ nœ. Œneke turu lima adja dœ ɔgbɔ kœrosœ nœ dœ mara á tuturu ɓa lima dœ tœnœ nene kœto dœ lɔkɔ á Ndjaba mbœrœ uzu ga pa ɔshɔ.

19 Egerœ ongbo kurutshelœtœ ye votɔ, yé ongbo tshelœ ogo kɔ ndɨ. Ndjaba djedjerœndœ egerœ ongbo Babilone nene. Tshe za yashi á su kperœ dœ ipi yavuru ókó nœ ye fœ ongbonœ asœmœ.

20 Tshiki para yiwa ye, yé uzu bale wuwu kaga bale nene.

21 Ogboro aledjezɔ á lɨ waa to ɓa lafo œ yo ga pa azu. Azu gu lima œsœ Ndjaba mangba egerœ œrœ oyo nœ aledjezɔnœ asœmœ. Gbambanœ nene, egerœ œrœ oyonœ asœmœ sœ lima tœ agbɔnœ.

17

Egerœ ayi angba budu

1 Manda nœ, anga andjelu bale ugurutœ endje mindu dœ bisha á endje ko lima yashi mindu dœ bisha asœmœ, na œ pa fœ mœ adœke: «Na ga mœ, mœ yi bala sœ mara á endje wa dœ ɔgbɔ ngbanga ga pa egerœ ayi angba budu á tshe dœ egerœ ongbo á sœ tœ ama kota ndjoro, fœ ɓœ.

2 Agbozugo pa ɔshɔ mbœrœ angba budu dœ she, yé ipi angba budu nœ ye mbœrœ azu tshapa ɔshɔ.»
3 Ɔtshɔ ɨshirɨ na ga ndœ mœ, yé andjelu za mœ na tœnœ ga lœ kpagagasho. Mœ wu anga yashe bale á tshe sœ ga pa agea á tshe sœ dœ odoronœ tshee, á ɨ'ɨrɨ kœgu œsœ Ndjaba sœ lima tœ ye. Ageanœ asœmœ sœ lima dœ kumu ye mindu de bisha œdœ dœ ɨdɨ ndjokpa.
4 Yashenœ verœ lima ɔtshɔ lœba á sœ tœ odoronœ tshee, yé lenge á endje mbœrœ dœ ɔrœ, badja á amanœ gbɔ waa œdœ pe akidji sœ lima tœnœ. Tshe za lima yashi ɔrœ á su kperœ dœ ekperœ uburu á to lœ angba budu nœ ye asœmœ, ga tshakane ye.
5 Endje su lima anga ɨ'ɨrɨ bale á ádánœ zatœ endje yiwa tœnœ ga pala ye adœke: «Egerœ ongbo Babilone, ayi aayi angba budu œdœ ayi kœyi ekperœ á za tshula ga pa tshapashɔ.»
6 Mœ wu lima adœke yashenœ asœmœ ndjo indji azu nœ Ndjaba yé á mbœrœ she, indji azu á endje wo lima endje mangba kœyindœrœ nœ endje djigi ga ndœ Yisu.
Kœwu she, mœ katœ ama mœ tɨ asɔ.
7 Yé andjelunœ pa fœ mœ adœke: «Mbœrœ gaɗe á ɓœ za ama zœ tɨ ɔsɔ a?» Mœ pandœ ádá o'o á zatœ endje yiwa tœnœ tœ upu nœ yashenœ asœmœ dœ pe tœ upu nœ ageanœ á yashenœ sœ pa ye, ageanœ á tshe sœ dœ kumu ye mindu dœ bisha œdœ dœ ɨdɨ ndjokpa, fœ ɓœ.
8 Ageanœ á ɓœ wu she, sœ lima dœ soro, kashe ngɔngɔ asœke tshe kpa gugu dœ soro nene. Tshe wuta bala lœ dɨvwɨlɨ kudu yé endje wo she ye. Azu tshapashɔ á endje súsú ɨ'ɨrɨ endje ga la buku nœ soro nene kœto tœ kœmbœrœ tshapashɔ œ ka bala tœ ama endje tɨ ɔsɔ tœ kœwu ageanœ asœmœ. Gbambanœ nene, ageanœ sœ lima dœ soro, ngɔngɔnœ asœ tshe kpa gugu dœ tœnœ nene, kashe tshe kwa bala tœ ye zœ.
9 «Kpœtœ oshonœ asœ, œ li adœke azu sœ dœ kœwusœrœ œdœ dœ kœwusœtœ. Kumunœ mindu dœ bisha asœmœ kœdœ kaga mindu dœ bisha á yashenœ sœ ga atɨ tœnœ. Œtœnœ kœdœ ndje agbozugo mindu dœ bisha.
10 Anga endje mindu ugurutœ tœ endje yo ye, tshenœ mindu dœ bale dá sœ kœmbœrœ akwa tshagbozu ngɔngɔnœ asœke, yé tshenœ mindu dœ bisha nana damba nene. Kashe lɔkɔ á tshe na bala, œndœ ye œ dɨ nene.
11 Ageanœ á tshe sœ lima dœ soro, á kpa gugu dœ tœnœ nene asœmœ, œshe dœ tœ ye kœdœ mindu dœ votɔ gbozugo. Tshe sœ ndje ugurutœ agbozugo mindu dœ bisha yé tshe tshu ye.
12 «Ɨdɨnœ ndjokpa á ɓœ wu asœmœ kœdœ agbozugo ndjokpa á endje gbɔgbɔ damba awa kœdœ agbozugo nene; kashe endje gbɔ tshagbozu ndœ kœmbœrœ akwa dœ ageanœ manda ada ɔlɔ bale.
13 Endje ndjokpa para sœ dœ gbetshelœ bale adœke œne za gbɔgbɔ œdœ tshagbozu nœ endje ga tœ kœmbœrœ akwa fœ ageanœ.
14 Endje tɔ bala kowo dœ aya Pata yé tshe ropa endje dœ gbɔgbɔ, mbœrœ œshe kœdœ Gbozu tshapa agbozu œdœ Gbozugo tshapa agbozugo. Tshe ropa endje dœ gbɔgbɔ awa bale dœ azu á tshe e lima endje yé á ke endje, endjeneke á endje sœ dœ kœyindœrœ djigi ga ndœ ye.»
15 Andjelunœ kpa pa fœ mœ adœke: «Ungunœ á ɓœ wu ɓa tœ osho á ayi angba budu sœ tœnœ asœmœ, kœdœ azu ogo, ukpulu azu, ogo kɔ œdœ pe ama ogo kɔ.
16 Ɨdɨ ndjokpa á ɓœ wu œdœ ageanœ asœmœ, œ yiangba ayi angba budunœ. Endje ko œrœ tœ ye para yé œ katœ ye kpendronœ. Endje zɨ songba ye yé œ sho udunœ dœ owo.
17 Gbambanœ nene, Ndjaba to gbetshelœ nœ kœmbœrœ œneke á tshe yindœ nœ ga tœ lɔsu endje. Endje mbœrœ œrœ dœ gbetshelœ bale ndœ kœko tshagbozu nœ Ogo gbozu nœ endje ga tœ kœmbœrœ

akwa fœ ageanœ asœmœ œrrr adœke o'o ama Ndjaba mbœrœtœ endje.

18 «Yé yashenœ á ɓœ wu she asœmœ, œshe kœdœ egerœ ongbo á sœ dœ tshagbozu ga pa agbozugo pa ɔshɔ.»

18

Kœndɨ Babilone

1 Manda nœ, mœ wu anga angbɨ andjelu kœto ɓa lafo kœjerœ tœnœ. Tshe sœ lima dœ egerœ tshagbozu yé mokɔ nœ ye sœ lima kœtshi pa ɔshɔ djigi.

2 Tshe ta lima rawa dœ ɔgbɔ adœke: «Egerœ ongbo Babilone ndɨ, œ ndɨ ye! Ngɔngɔ asœ, œ wuta osho kœsœ nœ adjabro dœ œnœ tshelœ aka aekpe ɨshirɨ kɔ, œ wuta wutu nœ tshelœ aka ayanu dœ agea kɔ á endje sœ tœ ekpenœ yé á endje yiangba nœ.

3 Gbambanœ nene, Babilone mbœrœ adœke azu tshelœ ogo kɔ ndjo ipi yavuru angba budu nœ ye. Agbozugo tshapa ɔshɔ mbœrœ angba budu awa bale dœ she, yé aayi kœkarœ pa ɔshɔ gbɔ œrœ ndjoro mangba angba budu nœ ye á rosœ nœ.»

4 Manda nœ, mœ dji anga angbɨ tshama kœto ɓa lafo, á sœ lima kœpa adœke: «E'e kœdœ azu nœ mœ, 'e wuta lœ ongbonœ asœ ye, mbœrœ á 'e kœtete kœmbœrœ ekperœ awa bale dœ she, yé á kœgbɔ egerœ œrœ oyo á tshe gbɔ bala nene.

5 Gbambanœ nene, ekperœ nœ ye tɔ kulukulu œrrr ɓa lafo yé Ndjaba djedjerœndœ ekperœnœ á tshe mbœrœ asœmœ nene.

6 'E mbœrœ œrœ fœ she ɓata á tshe mbœrœ lima fœ anga azu, 'e gi tshangba œneke á tshe mbœrœ, awa bisha fœ she. 'E su ipi kperœ dœ yashi nœ ye, ipi á nga awa bisha kœropa œneke á tshe sœ lima kœsu fœ azu.

7 'E ndanga she awa ndjoro dœ pe dœ œrœ oyo á tshe fa tœ mokɔ œdœ œrœ á ga waa asœmœ. Tshe sœ kœpa ɓa lœ ye dœ tœ ye adœke: "Mœ sœ ga pa ngande tshagbozu ɓata yashe gbozugo, mœ dœédœé yashe koya nene yé mœ mbœrœ bala matanga bale nene."

8 Wu ádánœ á ogboro oyo á sœ mbœrœ she œ jerœ ga pa ye kolœ olo bale dœmœ. Oyonœ dœke: koɓa kuzu, matanga œdœ egerœ ogo. Owo œ ju bala she. Gbambanœ nene, Gbozu Ndjaba á tshe wa ngbanga pa ye, sœ dœ gbɔgbɔ.»

9 Agbozugo tshapa ɔshɔnœ á endje mbœrœ lima angba budunœ dœ she awa bale yé á te lima manda kœgbɔrœ nœ ye asœmœ, œ kɨ yé œ dɨtshelœma endje tœ upu nœ ye lɔkɔ á endje kœwu ngawo owo ongbonœ á sœ kœju tœnœ.

10 Endje ka bala zara kparawa djofele nœ ye, yé œ pa bala adœke: «Oyo! Oyo neketa dá! Uu Babilone, egerœ ongbo á sœ dœ gbɔgbɔ! Ada ɔlɔ bale lii adœke endje wa ɔgbɔ ngbanga ga pa zœ ye!»

11 Aayi kœkarœ pa ɔshɔ sœ ndje tœ kɨ yé œ sœ kœdɨtshelœma endje tœ upu nœ ye. Gbambanœ nene, uzu bale sœsœ kœyɔ kongba nœ endje nene.

12 Kongbanœ dœke: ɔrœ œdœ ngendja, badja á amanœ gbɔ waa œdœ akidji, lœba á endje mbœrœ dœ usu agea, ɔtshɔ odoro lœba á tshiitshi, lœba á ɨ'ɨrɨnœ kœdœ sowa œdœ tshelœ aka ɔyɔ kɔ á kaaka, tshelœ aka œrœ kɔ á endje mbœrœ dœ iji mbala, ɔyɔ á amanœ gbɔ waa, waya á endje yi ga ta wo yekane á ye kotenœ, yarakowo too badja á ɨ'ɨrɨnœ kœdœ marbre,

13 kɔtshu ɔyɔ á ɨ'ɨrɨnœ kœdœ kanele œdœ anga œrœ kœfa dœ dɔngɔ, yombo, yombo á ɨ'ɨrɨnœ kœdœ mirœ œdœ zuwa yombo, vinu, kada, zuwa œdœ ble, angombe œdœ apata, ambarata œdœ share, akanga œdœ aayi kánga.

14 Endje sœ kœpa fœ ongbonœ asœmœ adœke: «Œrœ kɔ á ɓœ yi má ndœ nœ dœ lɔsu zœ, yiwatœ zœ ye. Kœgbɔrœ nœ zœ kɔ œdœ œrœ nœ zœ á ga lima waa, yiwatœ zœ yé endje kpa gbɔ bala anganœ bale nene!»

15 Aayi kœkarœ á endje te lima aayi kœgbɔrœ lœ awa nœ kœkarœ nœ endje lœ ongbonœ asœmœ, œ sœ zara kparawa djofele nœ ye. Endje kɨ yé œ dɨtshelœma endje bala,
16 endje pa bala adœke: «Oyo! Oyo neketa dá li ga lœ egerœ ongbonœ ataa! Ongbonœ verœ lœba á endje mbœrœ dœ usu agea, dœ ɔtshɔ odoro lœba á tshiitshi, tshe verœ lenge á endje mbœrœ dœ ɔrœ, dœ badja á amanœ gbɔ waa œdœ pe akidji.
17 Ada ɔlɔ bale lii lima adœke endje ndɨ kœgbɔrœnœ asœmœ para ye!»

Aayi kœkpa dœ ogboro agba dœ aayi ana, ndje dœ azu kɔ á endje mbœrœ akwa la kota œdœ azu kɔ á endje sœ kœgbɔrœ mbœrœ egerœ ungu, endje ka lima zara,
18 yé œ sœ lima kœta rawa dœ kœwu ngawo owo á sœ kœju egerœ ongbonœ asœmœ adœke: «Anga ongbo á sœ ndje dœ egerœnœ ɓata œneke asœ gugu nene!»
19 Endje sœ lima kœgɨ trusha ga lœ kumu endje, œ sœ lima tœ ɨkɨ, yé œ sœ kœdɨtshelœma endje dœ kœtarawa adœke: «Oyo! Oyo neketa dá sœ mbœrœ egerœ ongbonœ asœ ataa! Azu á endje sœ dœ ogboro agba la egerœ ungu te lima aayi kœgbɔrœ mbœrœ kœgbɔrœ nœ tshelœ ongbonœ asœmœ. Yé ada ɔlɔ bale lii adœke endje ndɨ kœgbɔrœnœ asœmœ para ye!»
20 Tshalafo, sœ dœ yanga mbœrœ ongbonœ á ndɨ asœmœ! 'E sœ dœ yanga, azu nœ Ndjaba, aayi avwa œdœ aayi kœgbara o'o! Gbambanœ nene, Ndjaba wa ngbanga ga pa egerœ ongbonœ mbœrœ ekperœ á tshe mbœrœ fœ 'e!
21 Yé anga andjelu á tshe sœ lima dœ gbɔgbɔ waa za badja á sœ ɓata egerœ tsheyɔ kafuru á endje tɔ dœ tshelœ indji ble, vwi ga la egerœ ungu dœ kœpa adœke: «Kolœ dœ maranœ asœke dá endje ndɨ bala tshelœ egerœ ongbo Babilone dœ kakavwanœ, yé uzu bale œ kpa wu nene.
22 Endje kpa dji tshama aayi kœnɔ kundi, dœ aayi kœɓi itshi, dœ aayi kœ'uru ngbake, dœ aayi kœuru luba, ɓa ndœ zœ bale nene. Anga ayi ndawo œ kpa sœ ndœ zœ nene. Yé endje kpa dji œsœ́ egerœ tsheyɔ kafuru á endje tɔ dœ tshelœ indji ble ɓa ndœ zœ bale nene.
23 Ɨshirɨ tala œ kpa tshi ɓa ndœ zœ bale nene. Endje kpa dji tshama avoro atotœ ɓa ndœ zœ bale nene. Gbambanœ nene, aayi kœkarœ nœ zœ kœdœ lima azu á œsœ endje lɨ pa ɔshɔ. Yé ɓœ djingili tshelœ kumu azu kɔ dœ tsharawo nœ zœ.»
24 Indji aayi kœgbara o'o, azu nœ Ndjaba œdœ endjeneke kɔ á endje wo lima endje pa ɔshɔ, tu ɓa lœ Babilone.

19

1 Manda nœ, mœ dji ɔgbɔ tshama ukpulu azu ndjoro kœpa ɓa lafo adœke: «Aleluya! 'E donga Gbozu! Ndjaba nœ azœ sœ dœ kœshe, dœ mokɔ œdœ dœ gbɔgbɔ.
2 Kœwa ngbanga nœ ye sœ adjapu œdœ ndjii! Gbambanœ nene, tshe wa ɔgbɔ ngbanga ga pa egerœ yashe angba bubunœ á tshe sœ lima kœndɨ tshapa ɔshɔ dœ angba budu nœ ye asœmœ. Ndjaba tɔ geda fœ she mbœrœ á tshe wo lima aayi akwa nœ ye.»
3 Yé endje kpa pa adœke: «Aleluya! 'E donga Gbozu! Ngawo egerœ ongbonœ á ju asœmœ, sœ kœɔ ga lafo waa dœ waa.»
4 Agbɔ agbozu zazu bale dœ vana (24) œdœ œrœ vana á sœ dœ soro asœmœ gote, yé œ donga Ndjaba á tshe sœ pa ngande tshagbozu dœ kœpa adœke: «Ame! Aleluya! 'E donga Gbozu!»

Angbo totœ nœ aya Pata

5 Tshama to ɓa pa ngande tshagbozu, œ sœ lima kœpa adœke: «'E donga Ndjaba nœ azœ, e'e dœ aayi akwa nœ ye para kɔkɔ, e'e á 'e sœ kœkpa awa ye, agboro azu œdœ aya azu!»
6 Manda nœ, mœ dji anga tshama á sœ ɓata tshama ukpulu azu ndjoro, yé á sœ kœwu tœnœ ɓata œsœ egerœ udjuru ungu œdœ ɓata œsœ ɔgbɔ kœsɔ yavuru. Tshamanœ sœ

lima kœpa adœke: «Aleluya! 'E donga Ndjaba nœ azœ! Gbambanœ nene, Gbozu Ndjaba nœ azœ á tshe sœ dœ gbɔgbɔ kɔ sœ kœmbœrœ akwa ogo tshagbozu nœ ye.

7 A sœ dœ yanga œdœ egerœ yanga, yé œ gi mokɔ fœ she! Gbambanœ nene, lɔndɔ angbo totœ nœ aya Pata li ye, yé awonœ gumatœ ye yé.

8 Endje za awa fœ she adœke tshe verœ lœba á endje mbœrœ dœ usu agea á tshiitshi yé á sœ yerœ.» (Gbambanœ nene, lœba á endje mbœrœ dœ usu agea kœdœ akwa nœ azu nœ Ndjaba á sœ ndjii.)

9 Andjelu pa fœ mœ adœke: «Su adœke: Yanga nœ azu á endje e endje ndœ angbo totœ nœ aya Pata!» Tshe kpa pa fœ mœ adœke: «Œneke kœdœ adja o'o nœ ama Ndjaba.»

10 Mœ gote ga utshu ye ndœ kœdonga she kashe tshe pa fœ mœ adœke: «Mbœmbœrœ ataa nene! Œmœ kœdœ ayi akwa ɓata ɓœ œdœ ɓata aaya zœ á endje sœ kœzatœ endje djigi ga tœ adjapu á Yisu mɨndœ nœ. Ndjaba dá li adœke ɓœ kœdonga she!»

O'o á Yisu mɨndœ nœ kœdœ gbetsheloe á sœ ndje lima lœ aayi kœgbara o'o.

Ayi kœkpa dœ ambarata ropa œrœ kɔ

11 Manda nœ, mœ wu tshalafo á kɔrɔ, yé anga imbi mbarata wuta. Uzu á tshe ɔ ga pa ye, ɨ'ɨrɨ ye kœdœ Uzu á tshe sœ Ndjii, yé á dœ adjapu. Tshe sœ kœwa ngbanga yé œ sœ kœnga koshe dœ mara á sœ ndjii.

12 Ala ye tshi lima ɓata owo, tshe verœ ndje lima kpoto tshagbozu ndjoro ga tœ kumu ye. Endje su lima anga ɨ'ɨrɨ á koloe œshe bale dá wusœ ádánœ, ga tœ ye.

13 Tshe verœ lima yɔgbɔdɔ lœba á indji sœ tœnœ. Ɨ'ɨrɨ ye kœdœ: «O'o ama Ndjaba.»

14 Aturugu nœ tshalafo te lima manda ye, endje ɔ ga pa ambi ambarata, yé œ verœ lima imbi lœba á endje mbœrœ dœ usu agea á sœsœ dœ uburu nene.

15 Ɨngɨrɨ yakamba á amanœ kɨ waa sœ lima kœwuta lœ ama ye. Ɨngɨrɨ yakambanœ sœ lima mbœrœ kœwo dœ azu tshelœ ogo kɔ. Tshe gbɔndœ endje bala dœ ɔgbɔnœ yé œ pu bala tshelœ vinu ɓa lœ ngarambo yavuru ókó nœ Ndjaba á tshe sœ dœ gbɔgbɔ kɔ.

16 Endje su lima ɨ'ɨrɨ ga pa yɔgbɔdɔ lœba nœ ye œdœ ga tœ uku ye adœke: «Gbozugo nœ agbozugo œdœ Gbozu nœ agbozu.»

17 Manda nœ, mœ wu lima anga andjelu bale, tshe ka ɓa la ɔlɔ. Tshe ta lima rawa dœ ɔgbɔ tshama fœ ayanu para á endje sœ lima kœru lœ yugu ɓala wutsha adœke: «'E na ga mœ, 'e ngbɔtœ 'e awa bale mbœrœ egerœ kœzɨrœ nœ Ndjaba!

18 'E na œ zɨ songba agbozugo, songba aturugu œdœ œnœ agbozu tshapa endje, songba ambarata œdœ œnœ aayi kœkpa dœ endje, songba azu para kɔkɔ, azu á endje dœ́dœ́ akanga nene too akanga, aaya azu dœ agboro azu.»

19 Manda nœ, mœ wu agea, agbozugo tshapa ɔshɔ œdœ aturugu nœ endje, endje ngbɔɓatœ endje ndœ kœnga koshe ga tœ uzu á tshe ɔ ga pa mbarata œdœ ga tœ aturugu nœ ye.

20 Tshe te lima pa ageanœ asœmœ awa bale dœ ayi kœgbara o'o nœ wala á tshe mbœrœ lima afá tœ ala ye mbœrœ kœdjingili tshelœ kumu endjeneke á endje gbɔ lima atɨ nœ agea yé á sœ kœdonga ɨshirɨ ye asœmœ. Tshe ko ageanœ œdœ ayi kœgbara o'o nœ walanœ dœ soro va ga la adanga á wola zuwa á ju osho á owo sœ kœtshi lœnœ.

21 Uzunœ á tshe ɔ ga pa mbaratanœ asœmœ wo udu azunœ dœ ɨngɨrɨ yakambanœ á sœ kœwuta lœ ama ye, yé ayanu kɔ sœ lima kœde songba endje.

20

Ngbugu kutu bale (1000)

1 Manda nœ, mœ wu anga andjelu á tshe to ɓa lafo á sœ lima kœjerœ tœnœ. Tshe sœ lima dœ herela

kœkɔrɔ dœ ama dɨvwɨlɨ kudu œdœ kɨkɨlɨ djingiri tshakane ye.
2 Tshe tepa dalagona, ongboro yakoronœ á ɨ'ɨrɨ ye kœdœ ndje djaboro too Satana, œ i she vwagbagba dœ djingiri manda ngbugu kutu bale (1.000).
3 Andjelunœ za she vwi ga lœ dɨvwɨlɨ kudu œ tshu manda nœ kundœ ye dœ herela, yé œ pi loɓa ga tœnœ mbœrœ á tshe kœdjidjingili tshelœ kumu azu ogo nene œrrr ga tœ adœke olo ngbugu kutu bale ro ye kane. Manda nœ, endje vwara she ndœ olo teasho.
4 Yé mœ wu ngande tshagbozu ndjoro. Endjeneke á endje sœ lima ga pa nœ, gbɔ tshagbozu ndœ kœwa dœ ngbanga. Mœ wu ndje ɨshirɨ azu á endje wo lima endje tœ upunœ kœyindœrœ nœ endje djigi ga tœ adjapu á Yisu mɨ lima ndœ nœ œdœ ga tœ o'o ama Ndjaba. Endje dodonga lima ageanœ asœmœ œdœ ɨshirɨ ye nene, endje gugu lima dœ atɨ nœ ageanœ pala endje too ɓa tœ kane endje nene. Endje kwa lima tœ endje ga lœ soro yé œ mbœrœ akwa tshagbozu awa bale dœ Kristu manda ngbugu kutu bale.
5 Anga akuzu kwakwa lima tœ endje ga lœ soro nene utshunœ adœke olo ngbugu kutu bale ro. Œtœnœ kœdœ ali kœshe lœ akuzu.
6 Yanga nœ endjeneke á endje sœ lœ ali kœshe lœ akuzu! Endje kœdœ azu nœ Ndjaba yé bisha kuzu kpa gugu dœ tshagbozu ga pa endje nene. Endje dœ bala anganga Ndjaba nœ Ndjaba œdœ endje nœ Kristu, yé œ mbœrœ akwa tshagbozu dœ Kristu manda ngbugu kutu bale (1.000).

Ndjaba ropa satana

7 Lɔkɔ á ngbugu kutu bale kœro bala, endje za awa fœ Satana adœke tshe wuta lœ kánga,
8 yé tshe na kœfara azu ogo tshapashɔ djigi, œ yindœ kœpa adœke: Gɔge œdœ Magɔge*. Tshe ngbɔɓa bala endje mbœrœ kœnga koshe, yé endje ngba kœrosœ mindu mangu egerœ ungu.
9 Endje sœ kœna pa ɔshɔ djigi yé œ sœ kœkpa dji gbagba nœ azu nœ Ndjaba, ongbo á Ndjaba yindœ nœ waa. Kashe owo to ɓa lafo œ jerœ yé œ ju endje ye.
10 Yé endje za djaboro á tshe sœ lima kœfara endje asœmœ vwi ga la adanga wola zuwa á ju osho á owo sœ kœtshi lœnœ, ɓa tœ osho á endje ko lima ageanœ œdœ ayi kœgbara o'o nœ wala ga tœnœ. Endje ndanga endje butshɔ dœ ɔlɔ waa dœ waa.

Ndangba kœwa ngbanga

11 Manda nœ, mœ wu imbi egerœ ngande tshagbozu œdœ uzu á tshe sœ ga pa nœ. Tshapa ɔshɔ œdœ tshalafo yiwa lima tœ ala ye, yé endje kpa wuwu lima tœnœ bale nene.
12 Mœ wu akuzu, agboro endje dœ aaya endje, endje ka ɓa utshu ngande tshagbozu. Anga uzu kɔrɔ buku ndjoro, yé œ kpa kɔrɔ anga angbɨnœ bale: œtœnœ kœdœ buku nœ soro. Ndjaba wa ngbanga nœ akuzu lindœ œneke á endje mbœrœ lima, kœli dœ œneke á endje sú lima ga la bukunœ.
13 Egerœ ungu ɨngbɨrɨ gi akuzu á endje sœ lima la nœ ye. Kuzu œdœ osho kœsœ nœ akuzu gi ndje akuzu nœ endje. Yé Ndjaba œ wa ngbanga nœ uzu dœ uzu lindœ œneke á tshe mbœrœ lima.
14 Ndjaba za kuzu œdœ osho kœsœ nœ akuzu vwi ga la adanga owo. Adanga owonœ asœmœ kœdœ bisha kuzu.
15 Uzu kɔ á endje súsú ɨ'ɨrɨ ye ga la buku nœ soro nene, endje za lima she vwi ga la adanga á owo sœ kœtshi lœ nœ.

21

Tafo tshalafo œdœ tafo tshapashɔ

1 Manda nœ, mœ wu tafo tshalafo œdœ tafo tshapashɔ. Ali tshalafo dœ pe ali tshapashɔ yiwa lima, yé egerœ ungu kpa gugu lima nene.

* **20:8** Gɔge œdœ Magɔge: asœke kœdœ mara á endje sœ lima kœ'e dœ ogo nœ ayingba azu nœ Ndjaba á sœ ɓa tœ ndɔngɔlɔ kœka tshapashɔ

2 Mœ wu œyerœ ongbo, á dœ́ tafo
Yerusaleme á Ndjaba vwa á to ɓa lafo
á sœ lima kœjerœ tœnœ. Œ sœ lima
ɓata yashe á tshe gumatœ ye kœna
kœtogba dœ akɔnœ.
3 Mœ dji anga ɔgbɔ tshama kœto ɓa
tœ ngande tshagbozu á sœ lima kœpa
adœke: «Ngɔngɔ asœke osho kœsœ nœ
Ndjaba sœ ɓa ugurutœ azu! Tshe sœ
bala tœ œsœnœ awa bale dœ endje,
yé endje dœ bala azu nœ ye. Ndjaba
dœ tœ ye œ sœ awa bale dœ endje,
tshe dœ bala Ndjaba nœ endje.
4 Tshe turu bala ngola kɔ lœ ala
endje. Kuzu œ kpa gu nene; matanga,
dɨtshelœma œdœ œrœ oyo œ kpa
gugu nene. Gbambanœ nene, ong-
boro œrœ œ yiwa bala ye.»
5 Yé tsheneke á tshe sœ pa ngande
tshagbozunœ asœmœ pa adœke:
«Ngɔngɔ asœke mœ sœ kœmbœrœ
œrœ kɔ tœ tafonœ.» Manda nœ, tshe
pa fœ mœ adœke: «Su o'onœ asœ.
Gbambanœ nene, o'o ama mœ sœ
adjapu œdœ œneke á li adœke uzu za
lɔsu ye ga tœnœ.»
6 Yé tshe kpa pa fœ mœ adœke: «Œ
li ye! Œmœ kœdœ Alfa œdœ Omega,
alinœ œdœ ndɔngɔlɔnœ. Uzu á tshe
kœsœ dœ ogo ungu, mœ su ungu á
sœ ɓa tœ kumungu nœ soro fœ she
gbambanœ.
7 Uzu á tshe ro bala pa anganœ kɔ,
tshe gbɔ œrœnœ asœmœ ɓa ndœ mœ.
Mœ dœ bala Ndjaba nœ ye, yé tshe
dœ bala gbolo nœ mœ.
8 Tœ upu nœ aayi awa, dœ azu
á endje katœ kœyindœrœ nœ endje
tɨ, dœ azu á endje sœ kœmbœrœ
œrœ á gaga nene, dœ aayi kowo, dœ
aayi angba budu, dœ aayi kœmbœrœ
œrœ tsharawo, dœ aayi kœdonga and-
jaba œdœ pe aayi wala para, osho
kœsœ nœ endje œ sœ bala ɓa la
adanga wola zuwa á ju osho á owo sœ
kœtshi lœnœ. Œtœnœ kœdœ kuzu nœ
bisha.»

Tafo Yerusaleme

9 Anga andjelu bale ugurutœ aand-
jelu mindu dœ bisha á endje ko yashi
mindu dœ bisha á su kperœ dœ
ndɔngɔlɔ egerœ œrœ oyo mindu dœ
bisha, na œ pa fœ mœ adœke: «Na ga
mœ dœ́ mœ yisœ yashe totœ á tshe
dœ awo aya Patanœ fœ ɓœ.»

10 Ɨshiri jerœ ga pa mœ, yé and-
jelu za mœ na tœnœ ɓa tœ kumu
ingiri kaga, á yisœ œyerœ ongbo
Yerusaleme á Ndjaba vwa á to ɓa lafo
á sœ kœjerœ tœnœ, fœ mœ.
11 Œ sœ lima kœtshi dœ adja mokɔ
nœ Ndjaba. Ongbonœ sœ lima kœtshi
tœnœ ɓata kœtshi nœ badja á amanœ
gbɔ waa, á i'irinœ kœdœ jaspe* á
tshelœnœ sœ ngbi ɓata kristale†.
12 Ongbonœ sœ lima dœ ingiri
muru, dœ manda ndjokpa dœ bisha.
Yé aandjelu ndjokpa dœ bisha sœ
lima kœgbɔndœ manda nœ. Endje
su lima i'iri mara nœ azu ogo Israyele
ndjokpa dœ bisha ga pa manda nœ.
13 Tshakala ongbonœ bale dœ bale
sœ lima dœ manda votɔ: votɔ ɓa tœ
osho á ɔlɔ œ wuta tœnœ, votɔ ɓa tœ
osho á ɔlɔ œ li tœnœ, votɔ ɓa tœ nɔrœ
œdœ votɔ ɓa tœ sudi.
14 Endje mɔ lima muru ongbonœ ga
pa kiti anda œnœ badja ndjokpa dœ
bisha á endje sú i'iri aayi avwa nœ aya
Pata ndjokpa dœ bisha ga panœ.
15 Andjelu á tshe sœ lima kœpa
o'onœ fœ mœ, sœ lima dœ tshɔngbɔlɔ
á endje mbœrœ dœ ɔrœ tshakane ye
mbœrœ kœdi dœ kœgú ongbonœ, dœ
kœgú manda nœ œdœ pe dœ kœgú
murunœ.
16 Kœgú tshakala ongbonœ vavana
liili, kœgú ingirinœ liili dœ kœgú on-
donœ. Andjelu di kœgú ongbonœ dœ
tshɔngbɔlɔ asœmœ mangba metere
kutu bisha dœ kama bisha (2.200);
kœgu ingirinœ, kœgu ondonœ œdœ
pe kœgunœ ga lafo sœ lima awa bale.
17 Andjelu di ndje kœgú murunœ:
œ sœ lima mangba kude kama bale
dœ zazu bisha dœ vana (144)‡. Mara

* **21:11** Jaspe: Tœnœ kœdœ aya parangba badja á ta kpakpawo tœ ngungondja œdœ tœ odoronœ
† **21:11** Kristale: Tœnœ kœdœ badja á tshelœnœ sœ ngbii ɓata aledjezɔ ‡ **21:17** Kude kama bale dœ zazu bisha dœ vana yindœ kœpa adœke uwu ada zazu votɔ dœ ndjokpa dœ mindu dœ amanœ vana (79)

kœdɨ œrœ nœ andjelunœ sœ lima ɓata mara kœdɨ œrœ nœ azu.
18 Endje mɔ lima murunœ dœ badja á ɨ'ɨrɨnœ kœdœ jaspe, yé endje mbœrœ ongbonœ dœ adja ɔrœ á sœ ngbɨɨ ɓata wushirɨ.
19 Endje mɔ lima kiti muru nœ ongbonœ dœ tshelœ aka badja kɔ á amanœ gbɔ waa: ali badjanœ kœdœ jaspe, bishanœ kœdœ safire, votɔnœ kœdœ agate, vananœ kœdœ emerode,
20 mindunœ kœdœ onikese, mindu dœ balenœ kœdœ sardwane, mindu dœ bishanœ kœdœ krisolite, mindu dœ votɔnœ kœdœ berile, mindu dœ vananœ kœdœ topaze, ndjokpanœ kœdœ krizopraze, ndjokpa dœ balenœ kœdœ turkwaze, ndjokpa dœ bishanœ kœdœ ametiste.
21 Endje mbœrœ lima manda ndjokpa dœ bisha asœmœ dœ badja ndjokpa dœ bisha á ɨ'ɨrɨnœ kœdœ perle. Manda bale dœ bale sœ lima dœ perle bale tœnœ. Endje mbœrœ lima osho ɓa lœ ongbonœ dœ adja ɔrœ á tshelœnœ sœ ngbɨ ɓata wushirɨ.
22 Kashe mœ wuwu lima Tepelo lœ ongbonœ nene. Gbambanœ nene, Tepelo nœ ongbonœ kœdœ Gbozu, Ndjaba nœ gbɔgbɔ kɔ œdœ pe aya Pata.
23 Ongbonœ asœmœ gugu lima dœ ogo ɔlɔ too dœ ogo yapu adœke œ tɔ ga lœnœ nene. Gbambanœ nene, mokɔ nœ Ndjaba dá sœ lima kœtshi lœnœ, yé aya Patanœ kœdœ tala nœ ye.
24 Azu tshelœ ogo ndjoro œ na bala tœ ɨshirɨ ye, yé agbozugo pa ɔshɔ œ ko kœgbɔrœ nœ endje na tœnœ ga zœ.
25 Mandanœ œ sœ bala tœ ɔsɔnœ dœ ɔlɔ, yé endje kpa tshu ga tœnœ bale nene. Gbambanœ nene, butshɔ œ kpa gu bala lœ ongbonœ bale nene.
26 Azu tshelœ ogo ndjoro œ na bala dœ œrœ á sœ kœza kœlɨsœtœ œdœ pe kœgbɔrœ nœ endje ga zœ.
27 Œrœ uburu œ li ga lœ ongbonœ bale nene. Uzu á tshe sœ kœmbœrœ œrœ á gaga nene œdœ ayi wala, œ li bala ga lœ ongbonœ nene. Kashe kolœ endjeneke á endje sú ɨ'ɨrɨ endje ga la buku nœ soro á dœ œnœ aya Pata, dá li ga zœ.

22

Egerœ ungu á za soro fœ azu

1 Manda nœ, andjelu ma egerœ ungu á za soro fœ azu fœ mœ, œ sœ lima kœtshi tœnœ ɓata badja á ɨ'ɨrɨnœ kœdœ kristale á sœ lima kœtu tœnœ ɓa pa ngande tshagbozu nœ Ndjaba œdœ pa œnœ aya Pata,
2 yé á sœ kœtra tœnœ ɓa ugurutœ osho lœ ongbonœ. Tshakala kota bale dœ bale sœ lima dœ ɔyɔ nœ soro á sœ kœle tœnœ awa ndjokpa dœ bisha lœ ungu bale, yé á yapu bale dœ bale, œ sœ kœle tœnœ. Kakonœ sœ mbœrœ kœshe azu ogonœ lœ koɓa.
3 Endje wu bala anga œrœ bale á Ndjaba darandœ nœ lœ ongbonœ nene. Ngande tshagbozu nœ Ndjaba œdœ œnœ aya Pata œ sœ lœ ongbonœ asœmœ, yé aayi akwa nœ Ndjaba œ donga she.
4 Endje wu bala tshatshu ye, yé ɨ'ɨrɨ ye œ sœ bala pala endje.
5 Butshɔ œ kpa gu nene. Endje kpa sœ dœ ogo ɨshirɨ tala œdœ ndje œnœ ɔlɔ nene. Gbambanœ nene, Gbozu Ndjaba œ za ɨshirɨ osho nœ ye ga pa endje, yé endje mbœrœ akwa tshagbozu ngbugu dœ ngbugu.

Kœna Yisu

6 Manda nœ, andjelu pa fœ mœ adœke: «O'onœ asœ kœdœ adjapu, yé œ li adœke uzu kɔ za lɔsu ye ga tœnœ. Gbozu Ndjaba á tshe za Ɨshirɨ nœ ye fœ aayi kœgbara o'o asœmœ, vwa andjelu nœ ye mbœrœ kœma œrœ á wuta lœ ondonœ asœke fœ aayi akwa nœ ye.»
7 Yisu pa adœke: «Dji kane, mœ kwa lœ ondonœ asœ! Yanga nœ azu á endje sœ kœgbɔndœ o'o nœ aayi kœgbara o'o la bukunœ asœke!»
8 Œmœ Yowane, mœ dji yé œ wu œrœnœ asœmœ. Manda kœdji tœnœ œdœ kœwu tœnœ, mœ gote ga utshu andjelunœ á tshe má œrœnœ fœ mœ asœmœ ndœ kœdonga she.
9 Kashe andjelunœ pakata mœ adœke: «Dodonga mœ nene! Œmœ kœdœ ayi akwa ɓata ɓœ, ɓata aaya zœ

aayi kœgbara o'o œdœ ɓata endjeneke á endje sœ kœgbɔndœ o'o la bukunœ asœke. Œ li adœke ɓœ donga Ndjaba!»

10 Manda nœ, tshe pa fœ mœ adœke: «Zaza o'o nœ kœgbara o'o ala bukunœ asœke yiwatœnœ nene. Gbambanœ nene, lɔndɔnœ á endje guma adœke œrœnœ asœ kɔ mbœrœtœ ye, ndo ye.

11 Kaka ayi kœmbœrœ ekperœ, sœpe kœmbœrœ ekperœ nœ ye; ayi kœmbœrœ œrœ uburu, sœpe lœ uburu nœ ye; ayi kœmbœrœ ɔtshɔrœ, sœpe kœmbœrœ tœnœ; yé tsheneke á tshe sœ yerœ, sœpe lœnœ.»

12 Yisu pa adœke: «Dji kane, mœ kwa lœ ondonœ asœke! Mœ na awa bale dœ œrœ tshangba akwa ndœ kœto fœ uzu dœ uzu liaka œneke á tshe mbœrœ.

13 Œmœ kœdœ Alfa œdœ Omega, ali uzu œdœ ndɔngɔlɔnœ, ali kœmbœrœ œrœ œdœ ndɔngɔlɔnœ.»

14 Yanga nœ azu á endje djutɔ lœba nœ endje mbœrœ kœgbɔ awa ndœ kœzɨ leyɔ nœ ɔyɔ nœ soro œdœ kœli lœ manda ongbonœ.

15 Kashe, azu á endje sœ kœmbœrœ œrœ á gaga nene, aayi kœmbœrœ œrœ tsharawo, aayi angba budu, aayi kowo, aayi kœdonga andjaba œdœ azu á endje yindœ wala yé á sœ kœpa wala, endje sœ ɓa ushu tœ ongbonœ!

16 «Œmœ Yisu, mœ vwa andjelu nœ mœ fœ 'e ndœ kœgbara o'onœ kɔ asœmœ ɓa lœ Ikrizia para. Œmœ kœdœ gbolo lœ bɨngɨ nœ Davidi, œmœ kœdœ tombele á tshi lœ gurutsha.»

17 Ɨshirɨ nœ Ndjaba œdœ pe Awo aya Pata pa adœke: «Na ga mœ!»

Kaka uzu á tshe dji o'onœ asœ, pa ndje adœke: «Na ga mœ!»

Kaka uzu á tshe sœ dœ ogo ungu na ga mœ, kaka uzu á tshe yindœ ungu nœ soro gbɔ œtœnœ gbambanœ.

Ndɔngɔlɔ o'o

18 Œmœ Yowane, mœ sœ kœpa o'onœ o'ara fœ uzu kɔ á tshe dji o'o á endje gbara la buku asœke: Œdœ uzu kœza o'o ga panœ, Ndjaba œ ko ogboro œrœ oyo á endje pandœ nœ ala bukunœ asœke, ga panœ fœ she.

19 Yé œdœ uzu kœwa átá o'onœ á endje gbara la bukunœ asœke, Ndjaba œ ko œnœ ye leyɔ ɔyɔ á za soro fœ azu tœ ye, yé tshe sœ dœ osho kœsœ lœ œyerœ ongbo á endje pandœ nœ ala bukunœ asœke nene.

20 Uzu á tshe ma adœke o'onœ asœmœ kɔ kœdœ adjapu, pa adœke: «Œ̃, mœ kwa lœ ondonœ asœke!»

Ame! Œ mbœrœ kolœ tœ ye ataa! Na ga mœ, Gbozu Yisu!

21 Kaka Gbozu Yisu ma ɔtshɔ lɔsu nœ ye ga ndœ 'e para kɔkɔ.